

Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

C 399

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

65ο έτος

17 Οκτωβρίου 2022

Περιεχόμενα

IV Πληροφορίες

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

2022/C 399/01	Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και το Ελεγκτικό Συνέδριο – Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και το Ελεγκτικό Συνέδριο — Ενοποιημένοι ετήσιοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2021	1
2022/C 399/02	Δήλωση διασφάλισης του ΕΕΣ προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο — Έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή	240

EL

IV

(Πληροφορίες)

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ
ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟΑνακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και το Ελεγκτικό Συνέδριο —
Ενοποιημένοι ετήσιοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2021

(2022/C 399/01)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	<i>Σελίδα</i>
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	2
ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ	3
ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ	31
ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ	32
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	33
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	34
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ	35
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	37
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	38
ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ	146
ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ	232
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ	236

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το 2021 η Ευρώπη αφήφισε τη συνεχιζόμενη πανδημία. Η αλληλεγγύη ήταν κείρας σημασίας για τον περιορισμό του προβλήματος της νόσου COVID-19 και για τον μετριασμό των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων της. Ο ευρωπαϊκός προϋπολογισμός κινητοποίησε όλα τα διαθέσιμα μέσα για τη στήριξη των πολιτών, των επιχειρήσεων και των κρατών μελών, προετοιμάζοντας την Ευρώπη κατάλληλα για το μέλλον: πιο πράσινη, πιο ψηφιακή και πιο ανθεκτική.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση δρομολόγησε το ειδικό **μέσο ανάκαμψης NextGenerationEU** για τη στήριξη της ανάκαμψης της Ευρώπης και την αντιμετώπιση των σημερινών και των μελλοντικών προκλήσεων. Με τη συγκέντρωση πρωτοφανών ποσών χρηματοδότησης στις χρηματοπιστωτικές αγορές από τον Ιούνιο του 2021, ο προϋπολογισμός της ΕΕ αποδείχθηκε για άλλη μία φορά σημαντικό εργαλείο που έχει στη διάθεσή της η Ένωση για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης και την παροχή σαφούς προστιθέμενης αξίας στη ζωή των ανθρώπων.

Επιπλέον, το πρόγραμμα SURE (**στήριξη για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης**) συνέχισε να στηρίζει τα κράτη μέλη όσον αφορά τη διατήρηση της απασχόλησης των εργαζομένων, καθώς και τη διατήρηση των θέσεων εργασίας που πλήττονται από την πανδημία.

Πέραν της αντιμετώπισης της κρίσης με ταχείες αντιδράσεις και συνεχείς προσαρμογές στην πολιτική και οικονομική κατάσταση, η Ευρωπαϊκή Ένωση τήρησε την υπόσχεσή της και **εκπλήρωσε τους στόχους της πολιτικής της**. Ως εκ τούτου, έκανε βέλτιστη χρήση του προϋπολογισμού του 2021 —του πρώτου στο τρέχον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο— με την εκτέλεσή του να ανέρχεται σε 268,3 δισ. EUR σε αναλήψεις υποχρεώσεων.

Έχω τη χαρά να παρουσιάσω τους ετήσιους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2021. Οι λογαριασμοί αυτοί παρέχουν πλήρη επισκόπηση των οικονομικών της ΕΕ και της εκτέλεσης του προϋπολογισμού της ΕΕ για το προηγούμενο έτος, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις, τις χρηματοοικονομικές δεσμεύσεις και λοιπές υποχρεώσεις της Ένωσης. Οι ενοποιημένοι ετήσιοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελούν μέρος της **δέσμης ενοποιημένων δημοσιονομικών εκθέσεων και εκθέσεων λογοδοσίας της Επιτροπής** και συνιστούν αναπόσπαστο τμήμα του εξαιρετικά ανεπτυγμένου συστήματος δημοσιονομικής διαφάνειας και λογοδοσίας που εφαρμόζουμε.

Johannes HAHN

Επίτροπος αρμόδιος για τον προϋπολογισμό και τους ανθρώπινους πόρους

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

Στόχος της παρούσας ενότητας σχετικά με τα σημαντικά οικονομικά γεγονότα, η οποία καταρτίστηκε με βάση τις αρχές που περιγράφονται στην κατευθυντήρια οδηγία για τις ενδειγμένες πρακτικές αριθ. 2 (RPG 2) με τίτλο «Financial Statements Discussion and Analysis» (Οικονομικές καταστάσεις — Συζήτηση και ανάλυση) του Συμβουλίου Διεθνών Λογιστικών Προτύπων του Δημόσιου Τομέα (International Public Sector Accounting Standards Board — IPSASB), είναι να βοηθήσει τους αναγνώστες να κατανοήσουν τον τρόπο με τον οποίο αντικατοπτρίζονται οι επιχειρησιακές, οικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες της ΕΕ στα διάφορα στοιχεία των ενοποιημένων δημοσιονομικών καταστάσεων της ΕΕ. Οι πληροφορίες που παρέχονται στην παρούσα ενότητα δεν έχουν υποβληθεί σε λογιστικό έλεγχο.

Επισημαίνεται ότι εξαιτίας της στρογγυλοποίησης των στοιχείων σε εκατομμύρια ευρώ, ορισμένα οικονομικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στους παρακάτω πίνακες μπορεί να μην ανταποκρίνονται στο ακριβές άθροισμα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
1. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ	4
2. ΤΟ ΠΟΛΥΕΤΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ 2021-2027 ΚΑΙ ΤΟ NextGenerationEU	6
2.1. ΠΔΠ 2021-2027 και NextGenerationEU — Βασικά στοιχεία	6
2.2. NextGenerationEU — επισκόπηση	7
2.3. Χρηματοοικονομική κατάσταση του NGEU στις 31 Δεκεμβρίου 2021	8
3. ΣΥΝΟΨΗ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	13
3.1. Έσοδα	13
3.2. Δαπάνες	15
4. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	16
4.1. Χρηματοδοτικά μέσα που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ	16
4.2. Εγγυήσεις του προϋπολογισμού: Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που διακρατούνται σε ταμεία εγγυήσεων	17
4.3. Δάνεια και σχετικές δανειοληπτικές πράξεις για προγράμματα χρηματοδοτικής συνδρομής	17
4.4. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις του προϋπολογισμού για προγράμματα χρηματοδοτικής συνδρομής	21
5. ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	21
5.1. ΕΣΟΔΑ	21
5.2. ΔΑΠΑΝΕΣ	23
5.3. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	23
5.4. ΠΑΘΗΤΙΚΟ	26
6. ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ, ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ ΤΗΣ ΕΕ	27
6.1. ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	27
6.2. ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ	29

1. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

Ενοποιημένες δημοσιονομικές καταστάσεις

Οι ενοποιημένες δημοσιονομικές καταστάσεις της ΕΕ περιλαμβάνουν πάνω από 50 οντότητες (συμπεριλαμβανομένου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου, της Επιτροπής και των οργανισμών της ΕΕ) και καταρτίζονται σύμφωνα με τα υψηλότερα διαθέσιμα πρότυπα, τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα του Δημόσιου Τομέα (IPSAS).

Το 2021, το οποίο ήταν το πρώτο έτος του ΠΔΠ 2021-2027 της ΕΕ, ήταν ιδιαίτερο από πολλές απόψεις. Όπως φαίνεται στον ισολογισμό που ακολουθεί και εξειδικεύεται περαιτέρω στην ανάλυση δημοσιονομικών καταστάσεων (ενότητα 5), οι ενοποιημένες δημοσιονομικές καταστάσεις της ΕΕ για το 2021 επηρεάστηκαν ιδιαίτερα από την επιτυχή έναρξη του NextGenerationEU το 2021 (εκταμιεύθηκαν 71,6 δισ. EUR στα κράτη μέλη) και τις πρόσθετες δανειοληπτικές και δανειοδοτικές δραστηριότητες στο πλαίσιο του μέσου SURE (50 δισ. EUR):

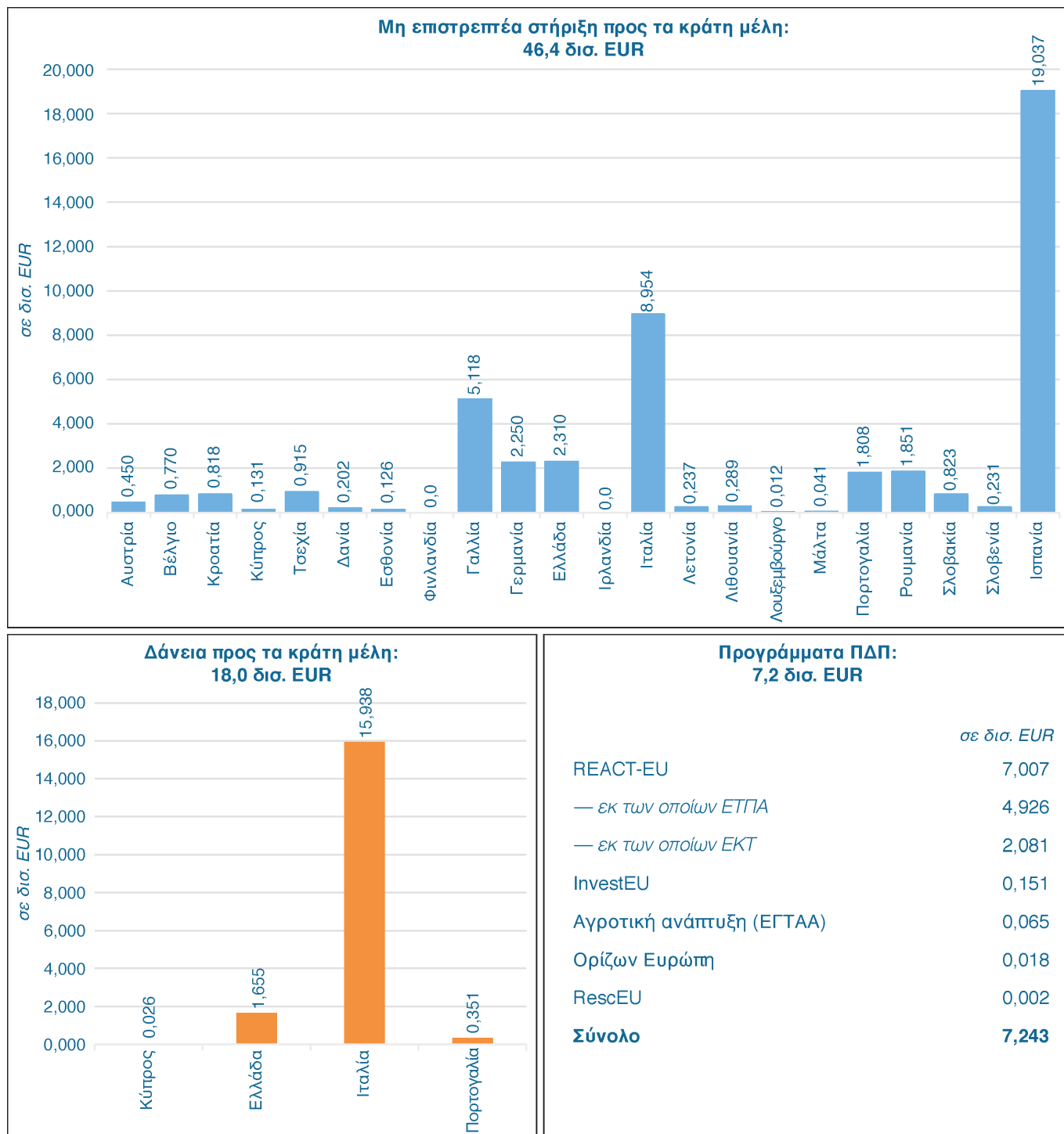
σε δισ. EUR

	2021	2020
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	188,6	113,1
Προχρηματοδότηση	93,4	62,7
Απαιτήσεις	72,4	74,5
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	44,9	16,7
Ενσώματα πάγια και άλλα στοιχεία ενεργητικού	14,7	13,0
Σύνολο	414,1	280,0
ΠΑΘΗΤΙΚΟ		
Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία	122,5	116,0
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	246,1	95,0
Οφειλές	46,4	32,4
Δεδουλευμένα	78,1	64,6
Άλλα στοιχεία παθητικού	3,3	5,4
Σύνολο	496,4	313,5
ΚΑΘΑΡΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Αποθεματικά	1,3	5,1
Απαιτήσεις έναντι των κρατών μελών	(83,6)	(38,5)
Σύνολο	(82,3)	(33,4)

⇒ βλ. Ανάλυση δημοσιονομικών καταστάσεων, ενότητα 5

Επιτυχής έναρξη του NextGenerationEU

Εκταμιεύσεις στο πλαίσιο του NextGenerationEU (NGEU) — 71,6 δισ. EUR κατανεμήθηκαν ως εξής:

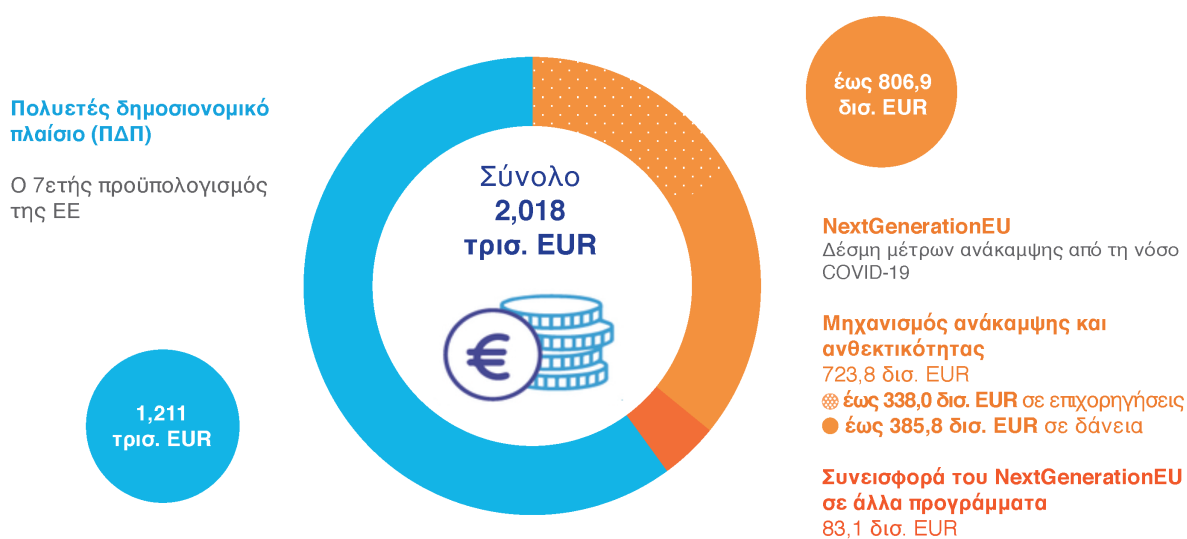
⇒ βλ. Χρηματοοικονομική κατάσταση του NGEU στις 31 Δεκεμβρίου 2021, ενότητα 2.3

2. ΤΟ ΠΟΛΥΕΤΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ 2021-2027 ΚΑΙ ΤΟ NextGenerationEU

2.1. ΠΔΠ 2021-2027 ΚΑΙ NextGenerationEU — ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ο μακροπρόθεσμος προϋπολογισμός της ΕΕ για την περίοδο 2021-2027, σε συνδυασμό με το μέσο ανάκαμψης NextGenerationEU (στο εξής: NGEU), ανέρχεται σε 2 018 τρισ. EUR σε τρέχουσες τιμές (1,8 τρισ. EUR σε τιμές 2018). Αυτή η πρωτοφανής χρηματοδοτική απόκριση στην κρίση θα συμβάλει στην αποκατάσταση της οικονομικής και κοινωνικής ζημίας που προκλήθηκε από την πανδημία του κορονοϊού και στον συντονισμό της μετάβασης σε μια πιο πράσινη, ψηφιακή και βιώσιμη Ευρώπη.

Η δέσμη αποτελείται από τον μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό, το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (στο εξής: ΠΔΠ) 2021-2027, ύψους 1 211 τρισ. EUR σε τρέχουσες τιμές (1 074 τρισ. EUR σε τιμές 2018), σε συνδυασμό με το προσωρινό μέσο ανάκαμψης NGEU ύψους έως 806,9 δισ. EUR σε τρέχουσες τιμές (750 δισ. EUR σε τιμές 2018).

Πρόκειται για έναν πραγματικά εκσυγχρονισμένο προϋπολογισμό:

- πάνω από το 50 % του συνολικού ποσού του επόμενου μακροπρόθεσμου προϋπολογισμού και του NGEU θα στηρίξει τον εκσυγχρονισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω δράσεων έρευνας και καινοτομίας, δίκαιης κλιματικής και ψηφιακής μετάβασης, ετοιμότητας, ανάκαμψης και ανθεκτικότητας·
- το 30 % του προϋπολογισμού της ΕΕ θα δαπανηθεί για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής — το υψηλότερο ποσοστό του ιστορικά μεγαλύτερου ευρωπαϊκού προϋπολογισμού·
- το 20 % του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΜΑΑ) —ο οποίος αντιπροσωπεύει το 90 % του NGEU— θα επενδυθεί στον ψηφιακό μετασχηματισμό·
- το 2026 και το 2027, το 10 % των ετήσιων δαπανών στο πλαίσιο του μακροπρόθεσμου προϋπολογισμού θα συμβάλει στην ανάσχεση και την αντιστροφή της μείωσης της βιοποικιλότητας· και
- για πρώτη φορά, οι νέες και ενισχυμένες προτεραιότητες λαμβάνουν το υψηλότερο μερίδιο στο πλαίσιο του μακροπρόθεσμου προϋπολογισμού, ήτοι 32 %.

Πολιτικές προτεραιότητες στις οποίες βασιζείται το ΠΔΠ 2021-2027

Οι πολιτικές προτεραιότητες της Επιτροπής καθορίζονται στις πολιτικές κατευθύνσεις που έχει δώσει η πρόεδρος της Επιτροπής. Σύμφωνα με την πρόεδρο von der Leyen, η Επιτροπή που ανέλαβε καθήκοντα την 1η Δεκεμβρίου 2019 επικεντρώνεται στις ακόλουθες έξι πρωταρχικές φιλοδοξίες:

6 ΠΡΩΤΑΡΧΙΚΕΣ ΦΙΛΟΔΟΞΙΕΣ

Μια Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία

- Ανάδειξη της Ευρώπης στην πρώτη κλιματικά ουδέτερη ήπειρο

Μια Ευρώπη έτοιμη για την ψηφιακή εποχή

- Ενδυνάμωση των ατόμων μέσω μιας νέας γενιάς τεχνολογιών

Μια οικονομία στην υπηρεσία των ανθρώπων

- Εξασφάλιση κοινωνικής δικαιοσύνης και ευημερίας

Μια ισχυρότερη Ευρώπη στον κόσμο

- Η Ευρώπη να επιδιώκει υψηλότερους στόχους ενισχύοντας το μοντέλο υπεύθυνης παγκόσμιας ηγεσίας που προσφέρουμε και το οποίο είναι μοναδικό

Προώθηση του ευρωπαϊκού τρόπου ζωής μας

- Οικοδόμηση μιας Ένωσης ισότητας στην οποία όλοι έχουμε την ίδια πρόσβαση σε ευκαιρίες

Μια νέα ώθηση για την ευρωπαϊκή δημοκρατία

- Ανάπτυξη, προστασία και ενίσχυση της δημοκρατίας μας

2.2. NextGenerationEU — ΕΠΙΣΚ'ΟΠΗΣΗ

Με προϋπολογισμό ύψους 806,9 δισ. EUR, το NGEU έχει σχεδιαστεί για να συμβάλει στην αποκατάσταση της άμεσης οικονομικής και κοινωνικής ζημίας που προκλήθηκε από την πανδημία του κορονοϊού, και ως εκ τούτου να συνδράμει στο να οικοδομηθεί στη μετά COVID-19 εποχή μια Ευρώπη πιο πράσινη, πιο ψηφιακή, πιο ανθεκτική, και καλύτερα προσαρμοσμένη στις τρέχουσες και τις επερχόμενες προκλήσεις.

Μέρος των κονδυλίων, έως 338,0 δισ. EUR, παρέχεται με τη μορφή μη επιστρεπτέας στήριξης ή με τη μορφή επιχορηγήσεων. Το άλλο μέρος, έως 385,8 δισ. EUR, θα χρησιμοποιηθεί για τη χορήγηση δανείων από την Ένωση σε μεμονωμένα κράτη μέλη. Η αποπληρωμή των εν λόγω δανείων από τα αντίστοιχα κράτη μέλη θα πραγματοποιηθεί μετά την τρέχουσα περίοδο του ΠΔΠ και θα έχει μεγάλη χρονική διάρκεια, για παράδειγμα τα τρέχοντα δάνεια λήγουν το 2051 (βλ. ενότητα 2.3.3).

Επιπλέον, το NGEU ενισχύει διάφορα υφιστάμενα προγράμματα και πολιτικές της ΕΕ, ως εξής:

- την πολιτική συνοχής, στο πλαίσιο της Συνδρομής στην Ανάκαμψη για τη Συνοχή και τις Περιοχές της Ευρώπης (REACT-EU), για την αντιμετώπιση των οικονομικών επιπτώσεων της νόσου COVID-19 κατά τα πρώτα έτη της ανάκαμψης·
- το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η μετάβαση προς την κλιματική ουδετερότητα θα είναι επωφελής για όλους·
- το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, για την περαιτέρω στήριξη των γεωργών·
- το πρόγραμμα InvestEU, με σκοπό τη στήριξη των επενδυτικών προσπαθειών των επιχειρήσεων μας·
- το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων Ευρώπη», προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η ΕΕ έχει την ικανότητα να χρηματοδοτεί περισσότερη αριστεία στον τομέα της έρευνας· και
- το RescEU, το οποίο διασφαλίζει την ικανότητα του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της ΕΕ να ανταποκρίνεται σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης μεγάλης κλίμακας.

Μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας

723,8 δισ. EUR

● έως 338,0 σε επιχορηγήσεις

● έως 385,8 σε δάνεια

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Καθαρές τεχνολογίες και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗ

Ενεργειακή απόδοση των κτιρίων

ΕΠΑΝΑΦΟΡΤΙΣΗ ΚΑΙ**ΑΝΕΦΟΔΙΑΣΜΟΣ**

Βιώσιμες μεταφορές και σταθμοί φόρτισης

ΣΥΝΔΕΣΗ

Ανάπτυξη ταχέων ευρυζωνικών υπηρεσιών

ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ

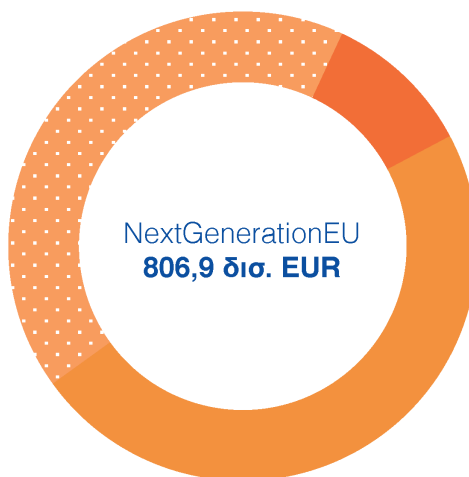
Ψηφιοποίηση της δημόσιας διοίκησης

ΕΠΕΚΤΑΣΗ

Υπολογιστικό νέφος και βιώσιμοι επεξεργαστές

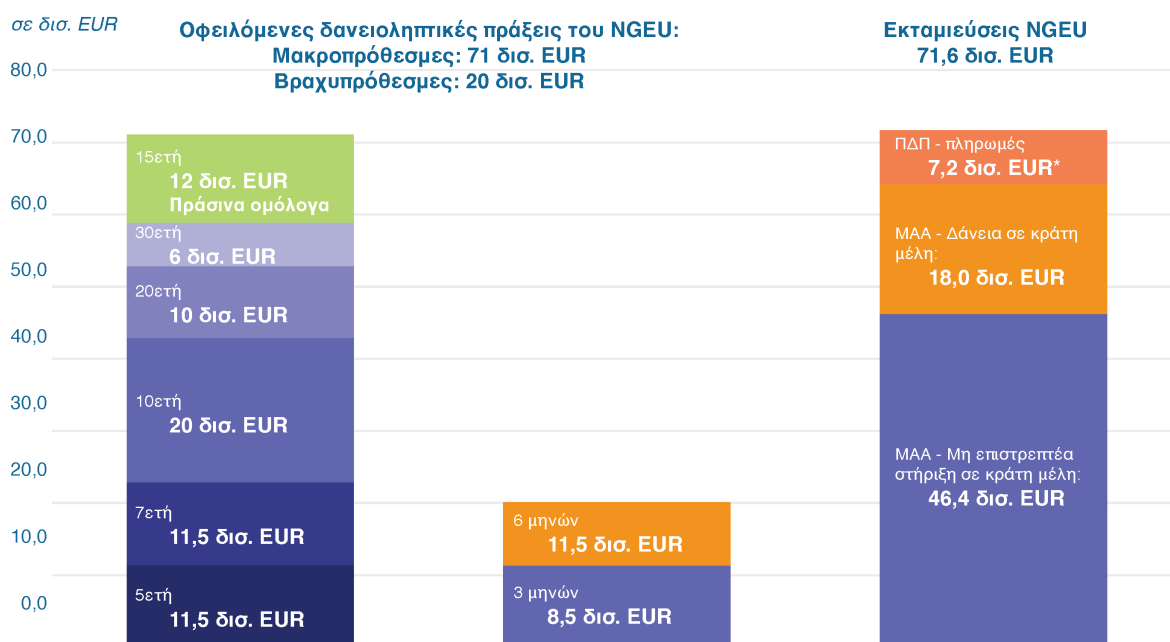
ΕΠΑΝΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΚΑΙ**ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ**

Εκπαίδευση και κατάρτιση για τη στήριξη ψηφιακών δεξιοτήτων

Συνεισφορά του NextGenerationEU σε άλλα προγράμματα
83,1 δισ. EUR**REACT-EU (ΕΤΠΑ/ΕΚΤ)**
50,6**ΤΑΜΕΙΟ ΔΙΚΑΙΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ**
10,9**ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (ΕΓΤΑΑ)**
8,1**INVESTEU**
6,1**ΟΡΙΖΩΝ ΕΥΡΩΠΗ**
5,4**RESCEU**
2,0**2.3. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΉ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΝΓΕΥ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2021****2.3.1. Επισκόπηση**

Από την έναρξη των χρηματοδοτικών πράξεων του ΝΓΕΥ στις 15 Ιουνίου 2021 έως το τέλος του 2021, η Επιτροπή συγκέντρωσε μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση ύψους 71,0 δισ. EUR, κυρίως με την έκδοση ομολόγων σε κοινοπρακτικές συναλλαγές. Επιπλέον, από τον Δεκέμβριο του 2021, η Επιτροπή διαθέτει βραχυπρόθεσμα εκκρεμή γραμμάτια της ΕΕ ύψους 20 δισ. EUR. Έως το τέλος του 2021, η Επιτροπή είχε εκταμιεύσει συνολική χρηματοδοτική στήριξη ύψους 71,6 δισ. EUR. Το μεγαλύτερο μέρος του ποσού αυτού, δηλαδή 64,3 δισ. EUR, εκταμιεύθηκε σε 20 κράτη μέλη στο πλαίσιο του ΜΑΑ (εκ των οποίων 46,4 δισ. EUR ως μη επιστρεπτέα στήριξη και 18,0 δισ. EUR σε μορφή δανείων). Επιπλέον ποσό ύψους 7,2 δισ. EUR εκταμιεύθηκε σε μορφή πληρωμών του ΠΔΠ στο πλαίσιο υφιστάμενων προγραμμάτων. Η εναπομένουσα ρευστότητα ύψους 19,4 δισ. EUR τηρείται στον τραπεζικό λογαριασμό του ΝΓΕΥ στην ΕΚΤ και στον κεντρικό λογαριασμό ταμειακών διαθεσίμων της Επιτροπής, εν αναμονή της εκταμίευσης στον προϋπολογισμό για τα προγράμματα του ΠΔΠ.

NGEU — Εκκρεμή δάνεια και εκταμιεύσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2021

* Επιπλέον κεφάλαια ύψους 1,4 δισ. EUR τηρούνταν στον κεντρικό λογαριασμό ταμειακών διαθεσίμων της Επιτροπής εν αναμονή της εκταμίευσης στον προϋπολογισμό για τα προγράμματα του ΠΔΠ.

2.3.2. Δανειοληπτικές πράξεις

Για την κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών του NGEU, η Επιτροπή εκδίδει τίτλους στις διεθνείς κεφαλαιαγορές. Η Επιτροπή, βασισμένη σε μια διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης, συνδυάζει τη χρήση διαφορετικών χρηματοδοτικών μέσων και τεχνικών χρηματοδότησης με ανοικτή και διαφανή επικοινωνία με τους συμμετέχοντες στην αγορά.

Το 2021 η ετήσια απόφαση δανειοληψίας⁽¹⁾ επέτρεψε στην Επιτροπή να εκδώσει μέσα μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης έως το ποσό των 125 δισ. EUR και να έχει μέγιστο ανεξόφλητο ποσό 60 δισ. EUR σε βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση.

Μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση — Κοινοπρακτικές συναλλαγές και δημοπρασίες ομολόγων της ΕΕ

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021 η Επιτροπή δανείστηκε 66,0 δισ. EUR μέσω πέντε εκδόσεων ομολόγων μέσω κοινοπρακτικών συναλλαγών (συμπεριλαμβανομένης μίας συναλλαγής σε δύο δόσεις), καθώς και 5,0 δισ. EUR μέσω της δημοπρασίας ομολόγων της ΕΕ:

σε δισ. EUR

Συναλλαγές μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης (συμπεριλαμβανομένων των συνεχών εκδόσεων)	Ληκτότητα	Εκδόθηκαν/ Αντλήθηκαν	Σύνολο αποπληρωθέντων στο τέλος του έτους	Ανεξόφλητο ποσό στο τέλος του έτους
NGEU#1	4.7.2031	20,0	0,0	20,0
NGEU#2α (συμπεριλαμβανομένων των συνεχών εκδόσεων)	6.7.2026	11,5	0,0	11,5
NGEU#2β	6.7.2051	6,0	0,0	6,0
NGEU#3	4.7.2041	10,0	0,0	10,0
NGEU#4 (συμπεριλαμβανομένων των συνεχών εκδόσεων)	4.10.2028	11,5	0,0	11,5
NGEU Πράσινο ομόλογο #1	4.2.2037	12,0	0,0	12,0
Σύνολο		71,0	0,0	71,0

⁽¹⁾ Εκτελεστική απόφαση C(2021) 3991 final της Επιτροπής.

Η πρώτη κοινοπρακτική συναλλαγή τον Ιούνιο του 2021 άντλησε 20,0 δισ. EUR. Ήταν η μεγαλύτερη μέχρι σήμερα έκδοση θεσμικών ομολόγων στην Ευρώπη, η μεγαλύτερη μέχρι σήμερα θεσμική συναλλαγή ενιαίας δόσης και το μεγαλύτερο ποσό που έχει αντλήσει ποτέ η ΕΕ στο πλαίσιο μίας και μόνο συναλλαγής.

Τον Οκτώβριο του 2021, η Επιτροπή εξέδωσε το πρώτο πράσινο ομόλογο του NGEU συγκεντρώνοντας 12,0 δισ. EUR προς χρήση αποκλειστικά για πράσινες και βιώσιμες επενδύσεις σε ολόκληρη την ΕΕ. Η έκδοση αυτή, η οποία ήταν η μεγαλύτερη έκδοση πράσινων ομολόγων παγκοσμίως, ενίσχυσε την προβολή των πράσινων πολιτικών που χρηματοδοτούνται με πράσινα ομόλογα και στήριξε την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και την πράσινη μετάβαση. Η έκδοση πράσινων ομολόγων απαιτεί την υποβολή εκθέσεων σχετικά με την ακριβή χρήση των εσόδων από πράσινα ομόλογα και τον αντίκτυπο των επενδύσεων που χρηματοδοτούνται μέσω πράσινων ομολόγων.

Βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση — Δημοπρασία γραμματίων της ΕΕ

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, το ανεξόφλητο ποσό της βραχυπρόθεσμης χρηματοδότησης που αντλήθηκε μέσω της δημοπρασίας γραμματίων της ΕΕ με ληκτότητα τριών ή έξι μηνών ανερχόταν σε 20,0 δισ. EUR:

σε δισ. EUR	
Δημοπρασία γραμματίων της ΕΕ	Ανεξόφλητο ποσό στο τέλος του έτους
Ληκτότητα 3 μηνών	8,5
Ληκτότητα 6 μηνών	11,5
Σύνολο	20,0

Μολονότι οι κοινοπρακτικές συναλλαγές θα εξακολουθήσουν να αποτελούν τη βάση του προγράμματος έκδοσης του NGEU, τουλάχιστον στις αρχικές φάσεις, η ικανότητα ταχείας και φθηνής άντλησης χρημάτων μέσω δημοπρασιών ενισχύει σημαντικά την ικανότητα της Επιτροπής να εξυπηρετεί τις ανάγκες πληρωμών του NGEU με τους πλέον ευνοϊκούς όρους για τον προϋπολογισμό της Ένωσης και/ή τα δικαιούχα κράτη μέλη.

Επιπλέον, συγκεντρώθηκε βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση ύψους 16 δισ. EUR μέσω συναλλαγών χρηματαγορών, το σύνολο της οποίας είχε αποπληρωθεί στο τέλος του έτους.

2.3.3. Εκταμιεύσεις

Έως το τέλος του 2021 η Επιτροπή είχε λάβει τα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας 26 κρατών μελών, εκ των οποίων 22 αξιολογήθηκαν θετικά και στη συνέχεια εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο (Βέλγιο, Τσεχία, Δανία, Γερμανία, Εσθονία, Ιρλανδία, Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία, Κροατία, Ιταλία, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Αυστρία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβενία, Σλοβακία και Φινλανδία). Τέσσερα ακόμη κράτη μέλη (Βουλγαρία, Ουγγαρία, Πολωνία και Σουηδία) υπέβαλαν σχέδια των οποίων οι αξιολογήσεις βρίσκονταν ακόμη σε εξέλιξη στο τέλος του έτους. Εκκρεμούσε η υποβολή ενός ακόμη σχεδίου (Κάτω Χώρες). Η συνολική χρηματοδοτική στήριξη που εγκρίθηκε στο πλαίσιο των 22 εγκριθέντων σχεδίων ανήλθε σε 291,2 δισ. EUR μη επιστρεπτέα στήριξης (εκ των οποίων οι συμφωνίες χρηματοδότησης που υπογράφηκαν στο τέλος του έτους κάλυπταν 195,4 δισ. EUR) και 153,9 δισ. EUR χρηματοδοτικής δανειακής στήριξης (εκ των οποίων οι δανειακές συμφωνίες που υπογράφηκαν στο τέλος του έτους κάλυπταν 153,2 δισ. EUR).

Μη επιστρεπτέα στήριξη

Το 2021 η Επιτροπή εκταμίευσε μη επιστρεπτέα στήριξη συνολικού ύψους 46,4 δισ. EUR σε 20 από τα 22 κράτη μέλη των οποίων τα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας είχαν υποβληθεί και εγκριθεί. Από το ποσό αυτό, 36,4 δισ. EUR είχαν καταβληθεί ως προχρηματοδότηση. Μετά την εκπλήρωση των οροσήμων από την Ισπανία, καταβλήθηκαν επιπλέον 10 δισ. EUR πριν από το τέλος του έτους, ενώ εκκαθαρίστηκε 1,5 δισ. EUR της αρχικής προχρηματοδότησης. Στο τέλος του έτους δεν είχαν εκταμιευθεί ακόμη 0,3 δισ. EUR σε προχρηματοδοτήσεις συνδεδεμένες με τη μη επιστρεπτέα στήριξη προς τη Φινλανδία. Στην περίπτωση της Ιρλανδίας, είχε εγκριθεί μη επιστρεπτέα στήριξη ύψους 1,0 δισ. EUR αλλά στο τέλος του έτους δεν είχε υπογραφεί συμφωνία χρηματοδότησης.

σε δισ. EUR				
Κράτος μέλος	Μέγιστη μη επιστρεπτέα στήριξη (1)	Σύνολο υπογεγραμμένο στις 31.12.2021	Δημοσιονομικές δεσμεύσεις το 2021	Σύνολο εκταμιευμένο στις 31.12.2021
Αυστρία	3,5	2,2	1,1	0,4
Βέλγιο	5,9	3,6	1,8	0,8

σε δισ. EUR

Κράτος μέλος	Μέγιστη μη επιστρεπτέα στήριξη ⁽¹⁾	Σύνολο υπογεγραμμένο στις 31.12.2021	Δημοσιονομικές δεσμεύσεις το 2021	Σύνολο εκταμιευμένο στις 31.12.2021
Κροατία	6,3	4,6	2,3	0,8
Κύπρος	1,0	0,8	0,4	0,1
Τσεχία	7,0	3,5	1,8	0,9
Δανία	1,6	1,3	0,6	0,2
Εσθονία	1,0	0,8	0,4	0,1
Φινλανδία	2,1	— ⁽²⁾	0,8	— ⁽³⁾
Γαλλία	39,4	24,3	12,0	5,1
Γερμανία	25,6	16,3	8,1	2,3
Ελλάδα	17,8	13,5	6,7	2,3
Ιρλανδία	1,0	— ⁽²⁾	0,5	—
Ιταλία	68,9	47,9	23,7	9,0
Λετονία	1,8	1,6	0,8	0,2
Λιθουανία	2,2	2,1	1,0	0,3
Λουξεμβούργο	0,1	0,1	0,0	0,0
Μάλτα	0,3	0,2	0,1	0,0
Πορτογαλία	13,9	9,8	4,8	1,8
Ρουμανία	14,2	10,2	5,1	1,9
Σλοβακία	6,3	4,6	2,3	0,8
Σλοβενία	1,8	1,3	0,6	0,2
Ισπανία	69,5	46,6	23,1	19,0
Εγκεκριμένη	291,2	195,4	98,0	46,4
Βουλγαρία	6,3	—	—	—
Ουγγαρία	7,2	—	—	—
Κάτω Χώρες	6,0	—	—	—
Πολωνία	23,9	—	—	—
Σουηδία	3,3	—	—	—
Μη εγκεκριμένη ακόμη	46,6	—	—	—
Σύνολο	338,0	195,4	98,0	46,4

⁽¹⁾ Κράτη μέλη με εγκεκριμένα σχέδια: χρηματοδότηση που διατέθηκε σε κάθε εγκεκριμένο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Κράτη μέλη χωρίς εγκεκριμένα σχέδια: ανώτατο ύψος επιχορηγήσεων που διατέθηκαν σύμφωνα με τον κανονισμό για τον ΜΑΑ. Τα ποσά υπόκεινται σε επικαιροποίηση σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, η οποία προβλέπεται να πραγματοποιηθεί στις 30 Ιουνίου 2022.

⁽²⁾ Φινλανδία: υπογράφηκε και εκταμιεύθηκε μόνο το 2022 (0,3 δισ. EUR).

⁽³⁾ Ιρλανδία: δεν είχε υπογραφεί έως την ημερομηνία υπογραφής των παρόντων λογαριασμών. Η Ιρλανδία δεν έχει ζητήσει προχρηματοδότηση για τη μη επιστρεπτέα στήριξη.

Δάνεια

Το 2021 η Επιτροπή εκταμίευσε συνολικά 18,0 δισ. EUR με τη μορφή προχρηματοδότησης σε τέσσερα κράτη μέλη (Κύπρος, Ελλάδα, Ιταλία και Πορτογαλία), ποσό που αντιστοιχεί στο 13 % των αντίστοιχων χορηγήσεων δανείων στα εν λόγω κράτη μέλη. Στο τέλος του έτους δεν είχαν εκταμιευθεί ακόμη 1,9 δισ. EUR σε προχρηματοδοτήσεις συνδεδεμένες με τη χρηματοδοτική δανειακή στήριξη προς τη Ρουμανία. Στην περίπτωση της Σλοβενίας, είχε εγκριθεί χρηματοδοτική δανειακή στήριξη ύψους 0,7 δισ. EUR αλλά στο τέλος του έτους δεν είχε υπογραφεί δανειακή συμφωνία:

σε δισ. EUR

Κράτος μέλος	Μέγιστη χρηματοδοτική δανειακή στήριξη	Σύνολο υπογεγραμμένο στις 31.12.2021	Σύνολο εκταμιευμένο στις 31.12.2021	Σύνολο αποπληρωμένο στις 31.12.2021	Σύνολο ανεξόφλητο στις 31.12.2021
Κύπρος	0,2	0,2	0,0	—	0,0
Ελλάδα	12,7	12,7	1,7	—	1,7
Ιταλία	122,6	122,6	15,9	—	15,9
Πορτογαλία	2,7	2,7	0,4	—	0,4
Ρουμανία	14,9	14,9	— ⁽¹⁾	—	—
Σλοβενία	0,7	— ⁽¹⁾	—	—	—
Εγκεκριμένη	153,9	153,2	18,0	—	18,0
Αποθεματικό	231,9	—	—	—	—
Σύνολο	385,8	153,2	18,0	—	18,0

⁽¹⁾ Ρουμανία: εκταμιεύθηκε μόνο το 2022 (1,9 δισ. EUR).

⁽¹⁾ Σλοβενία: υπογράφηκε μόνο το 2022. Η Σλοβενία δεν έχει ζητήσει προχρηματοδότηση για το δάνειο.

Βάσει των δανειακών συμφωνιών, τα κράτη μέλη θα προβαίνουν σε ετήσιες αποπληρωμές του 5 % των εκταμιευθέντων ποσών, οι οποίες ξεκινούν δέκα έτη μετά την ημερομηνία εκταμίευσης. Έτσι, η Πορτογαλία, η Ελλάδα, η Ιταλία και η Κύπρος θα αρχίσουν την αποπληρωμή των δανείων από το 2032, με τα δάνεια να λήγουν το 2051. Το χρονοδιάγραμμα αποπληρωμής των ανεξόφλητων ονομαστικών ποσών στο τέλος του έτους έχει ως εξής:

σε εκατ. EUR

Κράτος μέλος	Περίοδος αποπληρωμής	Ετήσια αποπληρωμή	Σύνολο αποπληρωμής
Κύπρος	2032-2051	1	26
Ελλάδα	2032-2051	83	1 655
Ιταλία	2032-2051	797	15 938
Πορτογαλία	2032-2051	18	351
Σύνολο		899	17 970

Συνεισφορά του NGEU σε άλλα προγράμματα στο πλαίσιο του προϋπολογισμού της ΕΕ

Στο τέλος του 2021 η Επιτροπή είχε εκταμιεύσει συνολικά 7,2 δισ. EUR ως πληρωμές σε άλλα προγράμματα στο πλαίσιο του ΠΔΠ, κυρίως σε σχέση με το REACT-EU, το οποίο χρηματοδοτεί το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ):

σε δισ. EUR

Πρόγραμμα ΠΔΠ	Σύνολο εγκεκριμένων συνεισφορών του ΠΔΠ	Δημοσιονομικές δεσμεύσεις το 2021	Σύνολο εκταμιευμένο στις 31.12.2021
REACT-EU	50,6	39,5	7,0
— εκ των οποίων ΕΤΠΑ	31,5	24,0	4,9
— εκ των οποίων ΕΚΤ	19,2	15,4	2,1
Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης	10,9	0,0	0,0
Αγροτική ανάπτυξη (ΕΓΤΑΑ)	8,1	2,4	0,1
InvestEU	6,1	1,7	0,2
Ορίζων Ευρώπη	5,4	1,8	0,0
RescEU	2,1	0,1	0,0
Σύνολο	83,1	45,5	7,2

2.3.4. Ρευστότητα

Τα δάνεια που χορηγήθηκαν στο πλαίσιο του NGEU δεν ακολουθούν την αυστηρή συνακόλουθη αρχή άλλων μέσων χρηματοδοτικής συνδρομής. Αντιθέτως, αναπτύχθηκε μια διαφοροποιημένη και συγκεντρωτική στρατηγική χρηματοδότησης για το NGEU, για την οποία απαιτούνταν η εφαρμογή αποτελεσματικής διαχείρισης της ρευστότητας. Στόχος της διαχείρισης ρευστότητας του NGEU είναι να διασφαλιστεί ότι τα ποσά που τηρούνται στον τραπεζικό λογαριασμό του NGEU επαρκούν για την κάλυψη όλων των επικείμενων αναγκών εκταμίευσης και για τη διατήρηση καθορισμένου αποθέματος ασφαλείας, αποφεύγοντας παράλληλα τη δημιουργία τυχόν πλεοναζόντων υπολοίπων. Για τη διαχείριση της ρευστότητας, η Επιτροπή έχει αναπτύξει ένα εργαλείο ΤΠ που επιτρέπει την παρακολούθηση του λογαριασμού του NGEU σε καθημερινή βάση. Στο τέλος του 2021 τα συνολικά κεφάλαια που τηρούνταν στον εκτός προϋπολογισμού λογαριασμό του NGEU ανέρχονταν σε 18,0 δισ. EUR. Επιπλέον, κεφάλαια ύψους 1,4 δισ. EUR τηρούνταν στον κεντρικό λογαριασμό ταμειακών διαθεσίμων της Επιτροπής εν αναμονή της εκταμίευσης στον προϋπολογισμό για τα προγράμματα του ΠΔΠ.

3. ΣΥΝΟΨΗ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

3.1. ΕΣΟΔΑ

Στον αρχικό εγκριθέντα προϋπολογισμό της ΕΕ, τον οποίο υπέγραψε ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις 18 Δεκεμβρίου 2020, το συνολικό ποσό των πιστώσεων πληρωμών για το 2021 ανερχόταν σε 166 060 εκατ. EUR και το συνολικό ποσό που έπρεπε να χρηματοδοτηθεί με ιδίους πόρους ανερχόταν σε 156 867 εκατ. EUR. Οι εκτιμήσεις των εσόδων και των δαπανών στον αρχικό προϋπολογισμό προσαρμόζονται συνήθως κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους με διορθωτικούς προϋπολογισμούς. Οι προσαρμογές των ιδίων πόρων βάσει του ΑΕΕ εξασφαλίζουν την ισοσκελίση των εγγεγραμμένων στον προϋπολογισμό εσόδων και δαπανών. Με τον τρόπο αυτόν, τηρείται η αρχή της ισοσκελίσης του προϋπολογισμού και τα ποσά των εσόδων και των δαπανών του προϋπολογισμού (πιστώσεις πληρωμών) είναι ίσα.

Κατά τη διάρκεια του 2021 εγκρίθηκαν έξι διορθωτικοί προϋπολογισμοί. Λαμβανομένων υπόψη αυτών των διορθωτικών προϋπολογισμών, το τελικό ποσό των εγκριθέντων εσόδων για το 2021 ανήλθε σε 168 011 εκατ. EUR και το συνολικό ποσό που έπρεπε να χρηματοδοτηθεί από ιδίους πόρους ήταν 156 993 εκατ. EUR. Οι συνεισφορές των κρατών μελών το 2021 παρέμειναν σταθερές. Η αύξηση των πιστώσεων πληρωμών (1 950 εκατ. EUR) χρηματοδοτήθηκε κυρίως από το πλεόνασμα του προηγούμενου έτους.

Τα έσοδα προέρχονται από έξι πηγές (τίτλοι):

Τίτλος 1: Ίδιοι πόροι

Η εισπραξη των παραδοσιακών ιδίων πόρων (158 632 εκατ. EUR) υπερέβη κατά 1,0 % τα ποσά του προϋπολογισμού (156 993 εκατ. EUR). Αυτό οφείλεται κυρίως στο υψηλότερο από το αναμενόμενο ποσό που εισπράχθηκε κατά το τελευταίο δίμηνο του έτους.

Οι οριστικές πληρωμές των κρατών μελών για ΦΠΑ, ΑΕΕ και πλαστικά αντιστοιχούν επίσης σε μεγάλο βαθμό στις τελικές εκτιμήσεις του προϋπολογισμού. Οι διαφορές μεταξύ των προβλεπόμενων ποσών και των ποσών που όντως καταβλήθηκαν οφείλονται στην απόκλιση μεταξύ των ισοτιμιών του ευρώ που χρησιμοποιούνται για δημοσιονομικούς σκοπούς και των ισοτιμιών που ίσχυαν τη στιγμή που πραγματοποιήσαν τις πληρωμές τους κράτη μέλη που δεν ανήκουν στη ζώνη του ευρώ.

Τίτλος 2: Πλεονάσματα, υπόλοιπα και αναπροσαρμογές

Το πλεόνασμα του προηγούμενου οικονομικού έτους ανήλθε σε 1 769 εκατ. EUR. Το ποσό αυτό εγγράφηκε στον προϋπολογισμό του 2021 μέσω διορθωτικού προϋπολογισμού και η συνεισφορά των ιδίων πόρων από τα κράτη μέλη μειώθηκε αναλόγως.

Όσον αφορά τα υπόλοιπα ΦΠΑ και ΑΕΕ, οι σχετικοί κανόνες ορίζονται στο άρθρο 10β του κανονισμού περί απόδοσης [κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 του Συμβουλίου ⁽²⁾]. Σύμφωνα με τους εν λόγω κανόνες, το συνολικό άθροισμα των υπολοίπων υπολογίζεται έτσι ώστε η επίπτωση στον προϋπολογισμό της ΕΕ να είναι μηδενική («σύστημα συμψηφισμού») και η διαδικασία δεν συνεπάγεται τροποποίηση του προϋπολογισμού. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή ζητεί απευθείας από τα κράτη μέλη να καταβάλουν τα καθαρά ποσά.

Τίτλος 3: Διοικητικά έσοδα

Ο τίτλος αυτός περιλαμβάνει έσοδα από φόρους και εισφορές επί των αποδοχών του προσωπικού, ύψους 2 230 εκατ. EUR.

Τίτλος 4: Χρηματοοικονομικά έσοδα, τόκοι υπερημερίας και πρόστιμα

Στον τίτλο 4, η διαφορά μεταξύ του προϋπολογισθέντος ποσού (515 εκατ. EUR) και του αποτελέσματος εκτέλεσης (1 633 εκατ. EUR) αφορά κυρίως πρόστιμα στον τομέα του ανταγωνισμού.

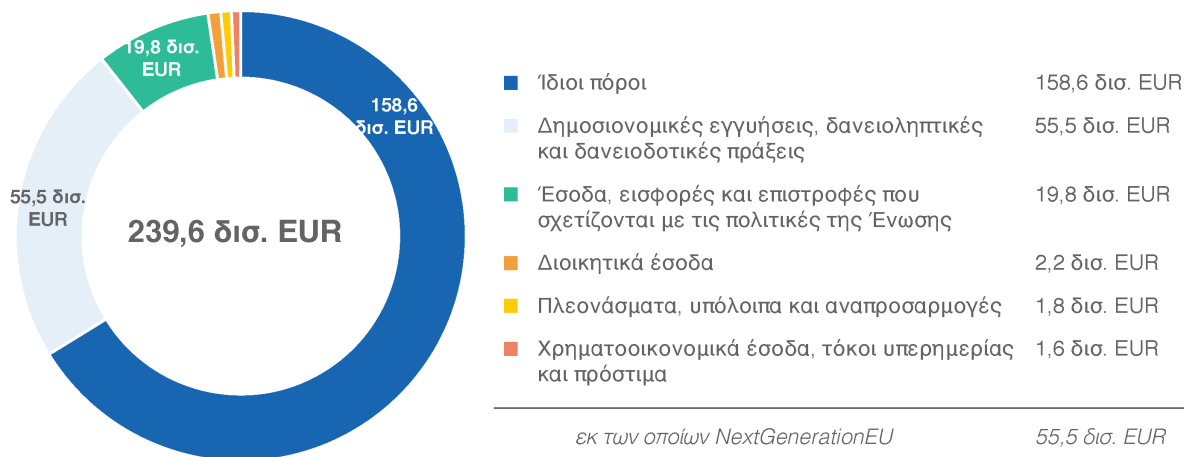
Τίτλος 5: Δημοσιονομικές εγγυήσεις, δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις

Ο τίτλος αυτός έχει αυξηθεί σημαντικά με την έλευση του NGEU. Τα κονδύλια του NGEU στο πλαίσιο του εν λόγω τίτλου αποτελούν έσοδα για ειδικό προορισμό. Ο τίτλος 5 καλύπτει τα έσοδα που σχετίζονται με εγγυήσεις, τόκους και αποπληρωμές χορηγηθέντων δανείων. Επίσης διοχετεύει κονδύλια (για τη μη επιστρεπτέα στήριξη του NGEU στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και για την ενίσχυση των προγραμμάτων του ΠΔΠ) από έσοδα για ειδικό προορισμό που λαμβάνουν τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του Μέσου Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EURI). Βλέπε «Σημαντικά οικονομικά γεγονότα του έτους», ενότητες 2.2 και 2.3 για μια ολοκληρωμένη επισκόπηση του NGEU.

Τίτλος 6: Έσοδα, εισφορές και επιστροφές που σχετίζονται με τις πολιτικές της Ένωσης

Ο τίτλος αυτός αφορά κυρίως έσοδα από δημοσιονομικές διορθώσεις σχετικές με τα διαρθρωτικά και γεωργικά ταμεία (ΕΔΕΤ, ΕΓΤΕ και ΕΓΤΑΑ). Περιλαμβάνει επίσης τη συμμετοχή τρίτων χωρών σε ερευνητικά προγράμματα, την εκκαθάριση λογαριασμών σε γεωργικά ταμεία και άλλες εισφορές και επιστροφές σε προγράμματα/δραστηριότητες της ΕΕ. Σημαντικό μέρος αυτού του συνολικού ποσού συνίσταται σε έσοδα για ειδικό προορισμό, γεγονός το οποίο συνεπάγεται την εγγραφή συμπληρωματικών πιστώσεων στην πλευρά των δαπανών.

Τα συνολικά έσοδα του προϋπολογισμού του 2021 ανέρχονταν σε 239 596 εκατ. EUR

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2014, για τις μεθόδους και τη διαδικασία απόδοσης των παραδοσιακών ιδίων πόρων και των ιδίων πόρων που βασίζονται στον ΦΠΑ και το ΑΕΕ και για τα μέτρα αντιμετώπισης των ταμειακών αναγκών (ΕΕ L 168 της 7.6.2014, σ. 39).

3.2. ΔΑΠΑΝΕΣ

3.2.1. Εκτέλεση του προϋπολογισμού

Το 2021, πρώτο έτος του νέου ΠΔΠ 2021-2027, ο οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός ανήλθε σε 166,8 δισ. EUR σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και σε 168,0 δισ. EUR σε πιστώσεις πληρωμών. Το NGEU ενίσχυσε τα βασικά προγράμματα με επιπλέον 421,1 δισ. EUR σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και 55,5 δισ. EUR σε πιστώσεις πληρωμών που εγγράφηκαν στον προϋπολογισμό της ΕΕ ως εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό⁽³⁾.

Η εκτέλεση του προϋπολογισμού του 2021 επηρεάστηκε σημαντικά από τις καθυστερήσεις στην έγκριση νέων νομικών βάσεων και των νέων κανόνων για τα διαρθρωτικά ταμεία. Η πλειονότητα των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων του 2021 για τα διαρθρωτικά ταμεία (καθαρής αξίας 49 δισ. EUR) επαναπρογραμματίστηκε για την περίοδο 2022-2025 σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού για το ΠΔΠ. Σε περιπτώσεις που επιτρέπεται από τον δημοσιονομικό κανονισμό και/ή από νέες νομικές βάσεις, οι μη εκτελεσθείσες πιστώσεις μεταφέρθηκαν στο 2022: 4,1 δισ. EUR σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και 4,2 δισ. EUR σε πιστώσεις πληρωμών. Το 2021 χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά από τον Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας — Παγκόσμια Ευρώπη (NDICI — Global Europe) η δυνατότητα μεταφοράς αχρησιμοποίητων εγκεκριμένων πιστώσεων του προϋπολογισμού στο επόμενο έτος⁽⁴⁾,⁽⁵⁾. Παρόμοιες διατάξεις ισχύουν και χρησιμοποιήθηκαν για το αποθεματικό προσαρμογής στο Brexit και το αποθεματικό αλληλεγγύης και επείγουσας βοήθειας (SEAR).

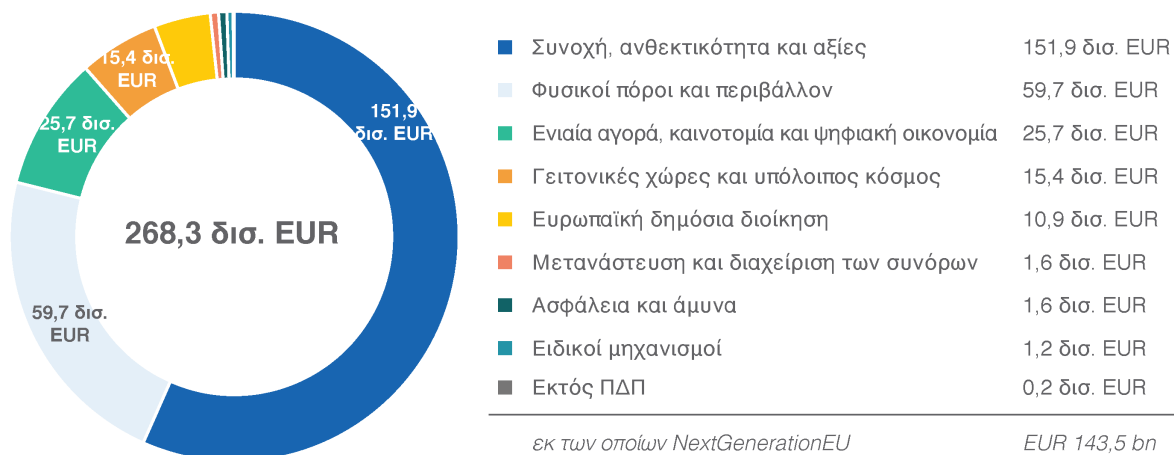
Η εκτέλεση των συνολικών πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων το 2021 ανήλθε σε 268,3 δισ. EUR:

- 113,4 δισ. EUR από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό·
- 0,6 δισ. EUR από πιστώσεις που μεταφέρθηκαν από το 2020·
- 154,3 δισ. EUR από πιστώσεις που προέρχονται από έσοδα για ειδικό προορισμό·
 - εκ των οποίων 143,5 δισ. EUR από το NGEU.

Οι συνολικές πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν το 2021 ανήλθαν σε 228,0 δισ. EUR:

- 163,6 δισ. EUR από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό·
- 1,8 δισ. EUR από πιστώσεις που μεταφέρθηκαν από το 2020·
- 62,6 δισ. EUR από πιστώσεις που προέρχονται από έσοδα για ειδικό προορισμό·
 - εκ των οποίων 53,6 δισ. EUR από το NGEU.

Σύνολο πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων για το 2021 που εκτελέστηκαν ανά στόχο πολιτικής της ΕΕ

⁽³⁾ Βλέπε «Σημαντικά οικονομικά γεγονότα του έτους», ενότητες 2.2 και 2.3 για μια ολοκληρωμένη επισκόπηση του NGEU.

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/947 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας — Παγκόσμια Ευρώπη, για την τροποποίηση και κατάργηση της απόφασης αριθ. 466/2014/ΕΕ και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1601 και του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 480/2009 του Συμβουλίου (ΕΕ L 209 της 14.6.2021, σ. 1).

⁽⁵⁾ Η διάταξη σχετικά με την αυτόματη μεταφορά αδιάθετων πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και πληρωμών εφαρμόζεται και για τα άλλα προγράμματα του τομέα 6: Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Διεθνούς Συνεργασίας για την Πυρηνική Ασφάλεια, Υπερπόντιες χώρες και εδάφη και Μηχανισμός Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ ΙΙΙ) μέσω παραπομπών, στις αντίστοιχες νομικές βάσεις τους, στις διατάξεις του NDICI — Global Europe.

Η εκτέλεση όλων των ειδών πιστώσεων για το 2021 (προϋπολογισμός, μεταφορές από το προηγούμενο έτος και έσοδα για ειδικό προορισμό) ανήλθε σε ποσοστό 44 % για τις αναλήψεις υποχρεώσεων και 92 % για τις πληρωμές. Τα ποσοστά εκτέλεσης για το 2021, με εξαίρεση τα έσοδα για ειδικό προορισμό, ήταν 68 % για τις πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και 97 % για τις πιστώσεις πληρωμών. Σημαντικό μέρος των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν το 2021 αφορούσε την ολοκλήρωση του ΠΔΠ 2014-2020.

Λαμβανομένων υπόψη, επιπλέον, των μεταφορών πιστώσεων και των αναλήψεων υποχρεώσεων στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης που επαναπρογραμματίστηκαν σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού για το ΠΔΠ, η εκτέλεση του ψηφισθέντος προϋπολογισμού θα έφθανε σχεδόν το 100 % τόσο για τις πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων όσο και για τις πιστώσεις πληρωμών.

Η εκτέλεση των πιστώσεων του NGEU ανήλθε στο 34 % για τις συνολικές αναλήψεις υποχρεώσεων και στο 97 % για το σύνολο των πιστώσεων πληρωμών που έχουν εγγραφεί στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Το δεσμευθέν ποσό του NGEU αντιπροσώπευε το 87 % του ποσού που είχε εγκριθεί⁽⁶⁾ για ανάληψη υποχρεώσεων το 2021, το οποίο ανερχόταν σε 164,6 δισ. EUR.

3.2.2. Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων

Οι εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων (συνήθως αναφερόμενες ως ΥΠΕ — υπόλοιπο προς εκκαθάριση), οι οποίες είναι δεσμευμένα ποσά που δεν έχουν ακόμη καταβληθεί, ανέρχονταν σε 341,6 δισ. EUR στο τέλος του 2021. Οι εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων αυξήθηκαν σε σύγκριση με το 2020 (κατά 38,4 δισ. EUR), αλλά η αύξηση αυτή ήταν μικρότερη από την αρχική πρόβλεψη, καθώς οι περισσότερες αναλήψεις υποχρεώσεων για προγράμματα υπό επιμερισμένη διαχείριση (καθαρής αξίας 49 δισ. EUR) που είχαν προγραμματιστεί για το 2021 αναβλήθηκαν για το 2022 και τα επόμενα έτη, σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού για το ΠΔΠ. Ο επαναπρογραμματισμός της εφαρμογής της επιμερισμένης διαχείρισης θα συμβάλει σε περαιτέρω αύξηση του ΥΠΕ τα επόμενα έτη.

Ο κύριος παράγοντας της αύξησης του ΥΠΕ το 2021 ήταν η έναρξη της υλοποίησης του NGEU (μη επιστρεπτέο μέρος) — που συνεισέφερε 89,9 δισ. EUR (26 %) στο σύνολο του ΥΠΕ στο τέλος του 2021. Τα έσοδα για ειδικό προορισμό του NGEU θα οδηγήσουν σε αύξηση του υπολοίπου προς εκκαθάριση (ΥΠΕ) τα επόμενα έτη, δεδομένου ότι όλες οι αναλήψεις υποχρεώσεων θα εγγραφούν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023 και θα καλυφθούν με πληρωμές έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφοι 4 και 9 του κανονισμού EURI⁽⁷⁾.

3.2.3. Αποτέλεσμα εκτέλεσης του προϋπολογισμού

Το αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού (πλεόνασμα) αυξήθηκε από 1,8 δισ. EUR το 2020 σε 3,2 δισ. EUR το 2021, λόγω των εσόδων από τελωνειακούς δασμούς και πρόστιμα που ήταν υψηλότερα από τα αναμενόμενα.

4. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

4.1. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΠΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΗΣ ΕΕ

Χρηματοδοτικά μέσα που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ υφίστανται υπό τη μορφή μηχανισμών εγγυήσεων, συμμετοχικών τίτλων και δανειοδοτικών μέσων. Στο πλαίσιο του ΠΔΠ 2021-2027, αναμένεται να αυξηθεί η χρήση εγγυήσεων του προϋπολογισμού σε σύγκριση με τη χρήση χρηματοδοτικών μέσων που χρηματοδοτούνται πλήρως ή τροφοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Ειδικότερα, στο πλαίσιο του προγράμματος InvestEU, θα παρασχεθούν εγγυήσεις της ΕΕ ύψους 26,2 δισ. EUR στον όμιλο της ΕΤΕπ και σε άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για τη στήριξη διαφόρων στόχων πολιτικής της Ένωσης μέσω χρηματοδοτικών και επενδυτικών πράξεων. Η βασική ιδέα πίσω από την προσέγγιση αυτή, σε αντίθεση με την παραδοσιακή μέθοδο της εκτέλεσης του προϋπολογισμού μέσω επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων, είναι ότι για κάθε ευρώ που δαπανάται από τον προϋπολογισμό μέσω των χρηματοδοτικών μέσων, ο τελικός δικαιούχος λαμβάνει περισσότερα από 1 EUR ως χρηματοδοτική στήριξη χάρη στο αποτέλεσμα μόχλευσης.

Στο πλαίσιο αυτού του είδους εκτέλεσης του προϋπολογισμού, τα κεφάλαια είτε έχουν ήδη εκταμιευθεί στους καταπιστευματικούς λογαριασμούς τους οποίους διαχειρίζονται οι εντεταλμένες οντότητες και παραμένουν διαθέσιμα (ως ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους, χρεωστικού τίτλου ή επενδύσεις σε αμοιβαία κεφάλαια της χρηματαγοράς ή συγκεντρωμένα χαρτοφυλάκια στοιχείων ενεργητικού) για την κάλυψη μελλοντικών καταπτώσεων εγγυήσεων είτε επενδύονται σε συμμετοχικούς τίτλους. Η σημασία και ο όγκος των χρηματοδοτικών μέσων που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ στο πλαίσιο της άμεσης και έμμεσης διαχείρισης αυξάνεται τα τελευταία έτη.

⁽⁶⁾ Το εγκεκριμένο ποσό για το NGEU 2021 αφορά τη στήριξη του 2021 υπό μορφή μη επιστρεπτέας στήριξης προς τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΜΑΑ), τη Συνδρομή στην Ανάκαμψη για τη Συνοχή και τις Περιοχές της Ευρώπης (REACT-EU) και τα πρόσθετα κονδύλια σε άλλα ευρωπαϊκά προγράμματα ή ταμεία (αγροτική ανάπτυξη, Ταμείο InvestEU, Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων Ευρώπη» και RescEU). Ο κανονισμός EURI προβλέπει τις νόμιμες προθεσμίες όσον αφορά τις νομικές δεσμεύσεις, ενώ η κατανομή του προγραμματισμού καθορίζεται βάσει του προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος των ετήσιων αναλήψεων υποχρεώσεων που αναφέρονται συγκεκριμένα στη διαφορετική νομική βάση των σχετικών προγραμμάτων.

⁽⁷⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2020/2094 του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση Μέσου Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη στήριξη της ανάκαμψης μετά την κρίση της νόσου COVID-19 (ΕΕ L 433 I της 22.12.2020, σ. 23).

4.2. ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΠΟΥ ΔΙΑΚΡΑΤΟΥΝΤΑΙ ΣΕ ΤΑΜΕΙΑ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ

Στο πλαίσιο αυτού του είδους εκτέλεσης του προϋπολογισμού, η ΕΕ παρέχει εγγυήσεις σε αντισυμβαλλομένους για τους οποίους η χρηματοδότηση προβλέπεται μόνον εν μέρει μέσω ταμείων εγγυήσεων τα οποία έχει συστήσει η Επιτροπή, συνεπώς δημιουργούνται ενδεχόμενες υποχρεώσεις για τον προϋπολογισμό της ΕΕ σε περίπτωση που οι προβλέψεις δεν επαρκούν για την κάλυψη των καταπτώσεων εγγυήσεων. Η ΕΕ έχει δώσει στον όμιλο της ΕΤΕπ εγγυήσεις για δάνεια τα οποία έχουν χορηγηθεί εκτός της ΕΕ (η λεγόμενη «εντολή εξωτερικής δανειοδότησης» ή «ΕΕΔ» της ΕΤΕπ), καθώς και για τις δανειακές και συμμετοχικές πράξεις που καλύπτονται από την εγγύηση του ΕΤΣΕ, και εγγυήσεις για πράξεις που καλύπτονται από τις εγγυήσεις του ΕΤΒΑ και του ΝΔΙCΙ-Εγγύηση εξωτερικής δράσης, οι οποίες έχουν δοθεί στον όμιλο της ΕΤΕπ και σε άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Από το 2021, οι προβλέψεις μέσω ταμείων εγγυήσεων τηρούνται στο κοινό ταμείο προβλέψεων (ΚΤΠ). Το ΚΤΠ συστάθηκε με τον δημοσιονομικό κανονισμό⁽⁸⁾ για την τήρηση των προβλέψεων (δηλ. των διακρατούμενων κεφαλαίων) για την κάλυψη των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που απορρέουν από χρηματοδοτικά μέσα, εγγυήσεις από τον προϋπολογισμό και δάνεια χρηματοδοτικής συνδρομής από το ΠΔΠ 2021-2027. Περιλαμβάνει επίσης ορισμένα περιουσιακά στοιχεία προβλέψεων που καλύπτουν χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις από προηγούμενα ΠΔΠ.

Το ΚΤΠ δημιουργείται και λειτουργεί ως ενιαίο χαρτοφυλάκιο, συνδυάζοντας επί του παρόντος προβλέψεις για διάφορες δημοσιονομικές εγγυήσεις και προγράμματα χρηματοδοτικής συνδρομής της ΕΕ. Οι πόροι του ΚΤΠ κατανέμονται σε συνιστώσες για τον εντοπισμό των ποσών που σχετίζονται με τα διάφορα συνεισφέροντα μέσα του ΚΤΠ (δημοσιονομικές εγγυήσεις και προγράμματα χρηματοδοτικής συνδρομής).

Μετά την έναρξη ισχύος του ΠΔΠ 2021-2027, το καθαρό ενεργητικό του ταμείου εγγυήσεων του ΕΤΣΕ μεταφέρθηκε από την 1η Ιανουαρίου 2021 στο ΚΤΠ. Το καθαρό ενεργητικό του Ταμείου Εγγυήσεων του ΕΤΒΑ και του Ταμείου Εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις μεταφέρθηκε στο ΚΤΠ κατά τη διάρκεια του 2021.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, η Επιτροπή διατηρεί χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο ΚΤΠ για τις ακόλουθες συνιστώσες:

- Ταμείο Εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις — 2,7 δισ. EUR·
- Ταμείο εγγυήσεων του ΕΤΣΕ — 8,5 δισ. EUR·
- Ταμείο Εγγυήσεων του ΕΤΒΑ — 0,8 δισ. EUR· και
- Ταμείο Εγγυήσεων του InvestEU — 0,3 δισ. EUR.

Επιπλέον, 92 εκατ. EUR διακρατούνται στο κεντρικό ταμείο της Επιτροπής ως αποθεματικό ρευστότητας για την κάλυψη άμεσων καταπτώσεων εγγυήσεων.

4.3. ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΔΑΝΕΙΟΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Οι δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις της ΕΕ για προγράμματα χρηματοδοτικής συνδρομής είναι πράξεις εκτός προϋπολογισμού. Κατά γενικό κανόνα και με εξαίρεση το NGEU, οι αντληθέντες πόροι γίνονται αντικείμενο δανεισμού στη δικαιούχο χώρα στο πλαίσιο συνακόλουθης πράξης, δηλαδή με το ίδιο τοκομερίδιο, την ίδια ληκτότητα και το ίδιο ποσό. Παρά τη μεθοδολογία των συνακόλουθων δανειοδοτικών πράξεων, η εξυπηρέτηση του χρέους των χρηματοδοτικών μέσων αποτελεί νομική υποχρέωση της ΕΕ, η οποία εξασφαλίζει ότι όλες οι πληρωμές καλύπτουν ολόκληρο το ποσό και πραγματοποιούνται εγκαίρως. Η Επιτροπή έχει θέσει σε εφαρμογή διαδικασίες ώστε να διασφαλίσει την επιστροφή δανείων ακόμη και σε περίπτωση αδυναμίας πληρωμής του δανείου.

Δυνάμει αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, η Επιτροπή παρέχει τη χρηματοδοτική στήριξη σε κράτη μέλη και τρίτες χώρες με τη μορφή διμερών δανείων που χρηματοδοτούνται από τις κεφαλαιαγορές με την εγγύηση του προϋπολογισμού της ΕΕ. Το 2021 η Επιτροπή, ενεργώντας εξ ονόματος της ΕΕ, εκτέλεσε πέντε βασικά προγράμματα στο πλαίσιο των οποίων μπορεί να χορηγεί δάνεια:

- τη στήριξη του ισοζυγίου πληρωμών (ΙΠ)·
- τη στήριξη στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Χρηματοοικονομικής Σταθεροποίησης (ΕΜΧΣ)·
- τη μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή (ΜΧΣ)·

⁽⁸⁾ Άρθρο 212 του δημοσιονομικού κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (ΕΕ L 193 της 30.7.2018, σ. 1).

- τη συνδρομή στο πλαίσιο του SURE· και
- το NGEU — για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το NGEU, βλ. ενότητα 2.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, το ονομαστικό ποσό των δανείων που είχαν χορηγηθεί για χρηματοδοτική συνδρομή, εξαιρουμένου του NGEU (βλ. ενότητα 2), ήταν τα ακόλουθα:

	σε δισ. EUR			
	Σύνολο χορηγηθέντων	Σύνολο εκταμιευθέντων στο τέλος του έτους	Σύνολο αποπληρωθέντων στο τέλος του έτους	Ανεξόφλητο ποσό στο τέλος του έτους
SURE				
Βέλγιο	8,2	8,2	—	8,2
Βουλγαρία	0,5	0,5	—	0,5
Κροατία	1,0	1,0	—	1,0
Κύπρος	0,6	0,6	—	0,6
Τσεχία	2,0	2,0	—	2,0
Εσθονία	0,2	0,2	—	0,2
Ελλάδα	5,3	5,3	—	5,3
Ουγγαρία	0,5	0,5	—	0,5
Ιρλανδία	2,5	2,5	—	2,5
Ιταλία	27,4	27,4	—	27,4
Λετονία	0,3	0,3	—	0,3
Λιθουανία	1,0	1,0	—	1,0
Μάλτα	0,4	0,4	—	0,4
Πολωνία	11,2	8,2	—	8,2
Πορτογαλία	5,9	5,4	—	5,4
Ρουμανία	4,1	3,0	—	3,0
Σλοβακία	0,6	0,6	—	0,6
Σλοβενία	1,1	1,1	—	1,1
Ισπανία	21,3	21,3	—	21,3
	94,3	89,6	—	89,6
ΕΜΧΣ				
Ιρλανδία	22,5	22,5	—	22,5
Πορτογαλία	24,3	24,3	—	24,3
	46,8	46,8	—	46,8
ΜΧΣ				
Ουκρανία	5,0	5,0	(0,6)	4,4
Τυνησία	1,4	1,1	—	1,1
Ιορδανία	1,1	0,9	—	0,9

σε δισ. EUR

	Σύνολο χορηγηθέντων	Σύνολο εκταμιευθέντων στο τέλος του έτους	Σύνολο αποπληρωθέντων στο τέλος του έτους	Ανεξόφλητο ποσό στο τέλος του έτους
Λοιπά	1,5	1,2	(0,2)	1,0
	9,0	8,2	(0,8)	7,4
III				
Λετονία	2,9	2,9	(2,7)	0,2
	2,9	2,9	(2,7)	0,2
Σύνολο	153,0	147,5	(3,5)	144,0

Το χρονοδιάγραμμα αποπληρωμής των ανεξόφλητων ποσών στο τέλος του έτους έχει ως εξής:

σε δισ. EUR

	SURE	ΕΜΧΣ	ΜΧΣ	ΙΠ	ΣΥΝΟΛΟ
2022	—	2,7	—	—	2,7
2023	—	3,5	0,1	—	3,6
2024	—	2,6	0,6	—	3,2
2025	8,0	2,4	—	0,2	10,6
2026	8,0	4,0	0,1	—	12,1
2027	—	3,0	0,2	—	3,2
2028	10,0	2,3	0,2	—	12,5
2029	8,1	1,4	0,9	—	10,4
2030	10,0	—	0,1	—	10,1
2031	—	7,3	1,2	—	8,5
2032	—	3,0	0,1	—	3,1
2033	—	2,1	0,5	—	2,6
2034	—	—	0,1	—	0,1
2035	8,5	2,0	2,0	—	12,5
2036	9,0	5,7	1,3	—	16,0
2037	—	—	—	—	—
2038	—	1,8	—	—	1,8
2039	—	—	—	—	—
2040	7,0	—	—	—	7,0
2041	—	—	—	—	—
2042	—	3,0	—	—	3,0
2043	—	—	—	—	—
2044	—	—	—	—	—
2045	—	—	—	—	—

	σε δισ. EUR				
	SURE	ΕΜΧΣ	ΜΧΣ	ΙΠ	ΣΥΝΟΛΟ
2046	5,0				5,0
2047	6,0				6,0
2048					—
2049					—
2050	10,0		—		10,0
2051	—				—
Σύνολο	89,6	46,8	7,4	0,2	144,0

SURE

Το SURE θεσπίστηκε το 2020 για την παροχή χρηματοδοτικής συνδρομής σε κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν σοβαρή οικονομική διαταραχή οφειλόμενη στην πανδημία COVID-19 στην επικράτεια τους, ή που απειλούνται σοβαρά από την εν λόγω διαταραχή. Το μέσο συμπληρώνει τα εθνικά μέτρα που λαμβάνονται από τα πληττόμενα κράτη μέλη. Το ανώτατο ποσό της χρηματοδοτικής συνδρομής δεν υπερβαίνει τα 100 δισ. EUR για το σύνολο των κρατών μελών.

Στο τέλος του 2021 τα κράτη μέλη είχαν υπογράψει συμφωνίες δανειακής διευκόλυνσης ύψους 94,3 δισ. EUR, εκ των οποίων στο τέλος του 2021 είχαν εκταμιευτεί 89,6 δισ. EUR. Το ποσό νέων δανείων που εκταμιεύθηκε το 2021 ανήλθε σε 50,1 δισ. EUR. Η ληκτότητα των δανείων κυμαίνεται μεταξύ 5, 10, 15, 20 και 30 ετών.

ΕΜΧΣ

Ο ΕΜΧΣ δημιουργήθηκε για να παρέχει χρηματοδοτική συνδρομή σε όλα τα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν ή διατρέχουν μεγάλο κίνδυνο να αντιμετωπίσουν σοβαρή οικονομική ή δημοσιονομική διαταραχή οφειλόμενη σε έκτακτες περιστάσεις που εκφεύγουν από τον έλεγχό τους. Ο ΕΜΧΣ χρησιμοποιήθηκε για την παροχή χρηματοδοτικής συνδρομής, υπό την προϋπόθεση της υλοποίησης μεταρρυθμίσεων, στην Ιρλανδία και στην Πορτογαλία μεταξύ των ετών 2011 και 2014. Το πρόγραμμα αυτό έχει λήξει και δεν μπορούν να ληφθούν πρόσθετα δάνεια, παρότι παραμένει σε ισχύ για συγκεκριμένες ενέργειες, όπως η παράταση της προθεσμίας λήξης δανείων που έχουν χορηγηθεί στην Ιρλανδία και την Πορτογαλία και η παροχή ενδιάμεσων δανείων. Το 2021 ποσό ύψους 9,8 δισ. EUR που έληγε κατά τη διάρκεια του έτους παρατάθηκε έως το 2036 (3 δισ. EUR για την Ιρλανδία και 1,8 δισ. EUR για την Πορτογαλία) και έως το 2031 (5 δισ. EUR για την Πορτογαλία).

Το ποσό που χορηγήθηκε στην Πορτογαλία μειώθηκε από 26 δισ. EUR σε 24,3 δισ. EUR, καθώς το ποσό των 1,7 δισ. EUR έληξε και δεν ήταν δυνατή η πραγματοποίηση περαιτέρω εκταμιεύσεων. Τον Δεκέμβριο του 2021, η Πορτογαλία ζήτησε παράταση της προθεσμίας λήξης για ποσό 2,2 δισ. EUR από το συνολικό δάνειο ύψους 2,7 δισ. EUR που έληγε τον Απρίλιο του 2022. Τον Φεβρουάριο του 2022, η Επιτροπή δανείστηκε 2,2 δισ. EUR για την ανανέωση του δανείου, το οποίο παρατάθηκε κατά 4,5 έτη.

ΜΧΣ

Το πρόγραμμα ΜΧΣ αποτελεί μια μορφή χρηματοδοτικής συνδρομής που παρέχεται από την ΕΕ σε χώρες-εταίρους εκτός της ΕΕ οι οποίες αντιμετωπίζουν κρίση σε σχέση με το ισοζύγιο πληρωμών (συμπεριλαμβανομένων 4,4 δισ. EUR που εκκρεμούν για την Ουκρανία). Λαμβάνει τη μορφή μεσοπρόθεσμων/μακροπρόθεσμων δανείων ή επιχορηγήσεων, ή συνδυασμού αυτών, και διατίθεται μόνο σε χώρες που επωφελούνται από πρόγραμμα εκταμιεύσεων του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ).

Το 2020 η Επιτροπή εξέδωσε πρόταση σχετικά με δέσμη μέτρων ΜΧΣ ύψους 3 δισ. EUR για δέκα εταίρους διευρύνσης και γειτονίας, με σκοπό να τους βοηθήσει να περιορίσουν τις οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας του κορονοϊού. Η απόφαση εκδόθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στις 25 Μαΐου 2020. Δυνάμει της εν λόγω απόφασης, το 2021 η Επιτροπή εκταμίευσε 10 νέα δάνεια συνολικού ονομαστικού ποσού 1,7 δισ. EUR σε 9 δικαιούχους ΜΧΣ. Η ληκτότητα των νέων δανείων κυμαίνεται μεταξύ 10 και 15 ετών.

ΙΠ

Ο μηχανισμός στήριξης του ισοζυγίου πληρωμών (ΙΠ) είναι ένα πρόγραμμα στήριξης που έχει σχεδιαστεί για χώρες εκτός της ζώνης του ευρώ που αντιμετωπίζουν δυσκολίες, ή σοβαρές απειλές, όσον αφορά το ισοζύγιο πληρωμών τους. Η στήριξη του ΙΠ συνίσταται σε μεσοπρόθεσμα δάνεια υπό τον όρο της εφαρμογής πολιτικών που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των υποκείμενων οικονομικών προβλημάτων. Συνήθως, η στήριξη του ισοζυγίου πληρωμών από την ΕΕ παρέχεται σε συνεργασία με το ΔΝΤ και άλλους διεθνείς οργανισμούς ή χώρες.

Το ποσό που χορηγήθηκε στη Λετονία στο πλαίσιο του ΙΠ μειώθηκε από 3,1 δισ. EUR σε 2,9 δισ. EUR, καθώς το διαθέσιμο ποσό των 0,2 δισ. EUR ακυρώθηκε και δεν μπορούσε πλέον να εκταμιευθεί. Το 2021 δεν πραγματοποιήθηκαν νέες πράξεις ή αποπληρωμές δανείων.

4.4. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Οι δανειοληπτικές πράξεις της ΕΕ συνιστούν άμεσες και άνευ όρων υποχρεώσεις της ΕΕ και είναι εγγυημένες από τα κράτη μέλη της ΕΕ (ενδεχόμενες υποχρεώσεις του προϋπολογισμού). Οι δανειοληπτικές πράξεις που έχουν συναφθεί για τη χρηματοδότηση δανείων τα οποία χορηγούνται σε χώρες εκτός της ΕΕ καλύπτονται από το Ταμείο Εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις. Σε περίπτωση αθέτησης αυτής της υποχρέωσης εκ μέρους δικαιούχου κράτους μέλους, η εξυπηρέτηση του χρέους θα γίνει, ενδεχομένως, από τα ταμειακά διαθέσιμα της Επιτροπής. Εάν αυτό δεν είναι δυνατό τη συγκεκριμένη περίοδο, η Επιτροπή θα αντλήσει τα απαιτούμενα κεφάλαια από τα κράτη μέλη. Σύμφωνα με τη νομοθεσία της ΕΕ για τους ίδιους πόρους [άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 του Συμβουλίου], τα κράτη μέλη της ΕΕ υποχρεούνται εκ του νόμου να διαθέσουν επαρκή κονδύλια για την κάλυψη των υποχρεώσεων της ΕΕ. Έτσι, οι επενδυτές είναι εκτεθειμένοι μόνο στον πιστωτικό κίνδυνο της ΕΕ και όχι στον πιστωτικό κίνδυνο του δικαιούχου των χρηματοδοτούμενων δανείων. Οι συνακόλουθες δανειοδοτικές πράξεις («back-to-back») εξασφαλίζουν ότι ο προϋπολογισμός της ΕΕ δεν αναλαμβάνει κανέναν κίνδυνο επιτοκίου ή συναλλαγματικής ισοτιμίας.

Τα δάνεια που έχουν χορηγηθεί στα κράτη μέλη στο πλαίσιο του μέσου SURE βασίζονται σε ένα σύστημα εθελοντικών εγγυήσεων από τα κράτη μέλη που ανέρχονται στο 25 % του ανώτατου ποσού της χρηματοδοτικής συνδρομής. Η συνεισφορά κάθε κράτους μέλους στο συνολικό ποσό της εγγύησης αντιστοιχεί στο μερίδιό του επί του συνολικού ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος (ΑΕΕ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με βάση τον προϋπολογισμό της ΕΕ για το 2020.

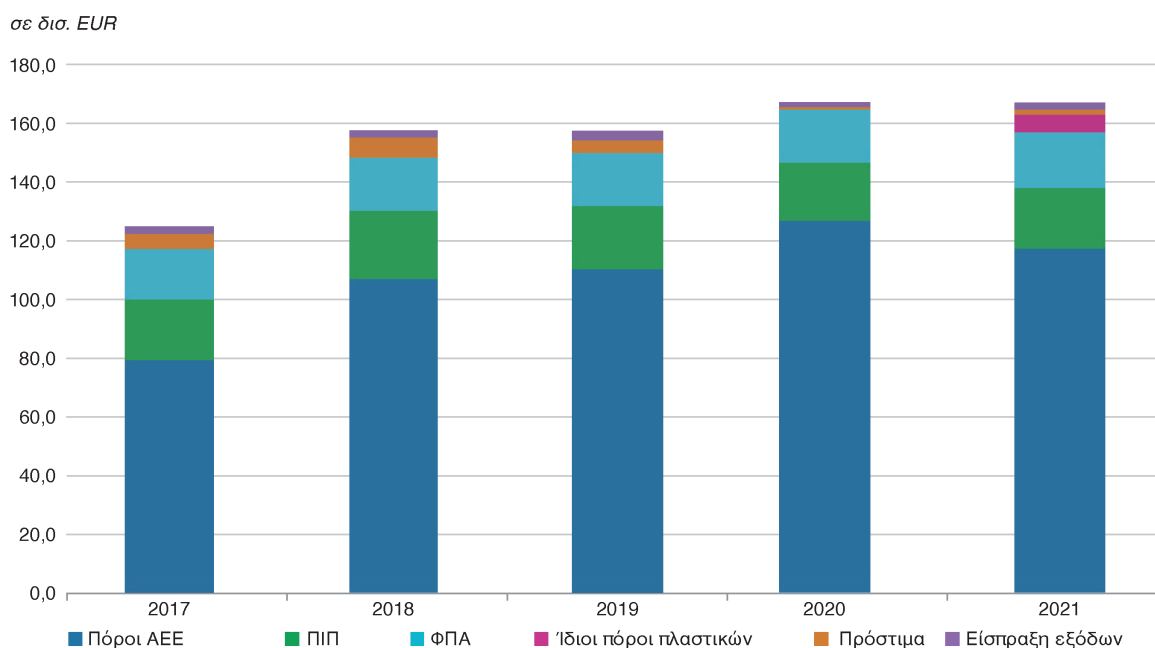
Για το πρόγραμμα κάθε χώρας, οι αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής προσδιορίζουν το συνολικό χορηγηθέν ποσό, τον αριθμό των προς εκταμίευση δόσεων και τη μέγιστη (μέση) ληκτότητα του συνολικού δανείου. Στη συνέχεια, η Επιτροπή και το οικείο κράτος μέλος συμφωνούν για τις παραμέτρους δανεισμού/χρηματοδότησης, και ειδικότερα τις προθεσμίες λήξης των δόσεων. Επιπλέον, όλες οι δόσεις του δανείου εκτός από την πρώτη εξαρτώνται από τη συμμόρφωση με όρους πολιτικής, στο πλαίσιο κοινής χρηματοδοτικής συνδρομής ΕΕ/ΔΝΤ, πράγμα το οποίο αποτελεί άλλον ένα παράγοντα που επηρεάζει το χρονοδιάγραμμα των χρηματοδοτικών πράξεων. Συνεπώς, το χρονοδιάγραμμα και οι ληκτότητες εξαρτώνται από τη σχετική δανειακή δραστηριότητα της ΕΕ. Η χρηματοδότηση εκφράζεται αποκλειστικά σε ευρώ και οι προθεσμίες λήξης κυμαίνονται μεταξύ 3 και 30 ετών.

5. ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

5.1. ΕΣΟΔΑ

Τα ενοποιημένα έσοδα της ΕΕ περιλαμβάνουν ποσά που αφορούν ανταλλακτικές και μη ανταλλακτικές συναλλαγές, εκ των οποίων οι δεύτερες είναι οι σημαντικότερες. Η πενταετής τάση των βασικών κατηγοριών εσόδων από μη ανταλλακτικές συναλλαγές (που περιλαμβάνουν τους πόρους ΑΕΕ, τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους, τους πόρους ΦΠΑ, τους νέους ιδίους πόρους πλαστικών, τα πρόστιμα και την εισπραξη εξόδων) έχει ως εξής:

Πενταετής τάση των εσόδων από τις κυριότερες μη ανταλλακτικές συναλλαγές ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Στοιχεία 2020 και 2021: εξαιρουμένων των εσόδων που σχετίζονται με την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ

Δεδομένου ότι τα έσοδα του προϋπολογισμού θα πρέπει να ισούνται με (ή να υπερβαίνουν) τις δαπάνες του προϋπολογισμού, ο κύριος παράγοντας που επηρεάζει την τάση των εσόδων που παρουσιάζεται ανωτέρω είναι οι πληρωμές που πραγματοποιούνται κάθε έτος.

Ενοποιημένα έσοδα — κυριότερες εξελίξεις το 2021

Το 2021 τα ενοποιημένα έσοδα, που περιλαμβάνουν όλες τις κατηγορίες εσόδων, ανήλθαν σε 178,9 δισ. EUR έναντι 224,0 δισ. EUR το προηγούμενο έτος. Ο κύριος λόγος για τη μείωση κατά 45,1 δισ. EUR ή 20,1 % ήταν ο μειούμενος αντίκτυπος της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία είχε αυξήσει τα έσοδα του 2020 κατά 47,5 δισ. EUR, αλλά συνεισέφερε μόνο 1,1 δισ. EUR στα έσοδα του 2021. Εξαιρουμένων αυτών των ειδικών εσόδων, τα ενοποιημένα έσοδα του 2021 ανέρχονται σε 177,8 δισ. EUR, ποσό συγκρίσιμο με τα προσαρμοσμένα ενοποιημένα έσοδα του προηγούμενου έτους (176,5 δισ. EUR).

Όσον αφορά τις υπόλοιπες κατηγορίες εσόδων, οι κυριότερες εξελίξεις ήταν η εισαγωγή των νέων ιδίων πόρων πλαστικών, η αύξηση των εσόδων από πρόστιμα και η μείωση των εσόδων από το ΑΕΕ:

— Τα έσοδα από τον νέο ίδιο πόρο πλαστικών, τα οποία θεσπίστηκαν το 2021 με την έναρξη ισχύος της νέας απόφασης 2020/2053 ⁽²⁾ για τους ίδιους πόρους, ανήλθαν σε 5,8 δισ. EUR. Για το βάρος των απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών τα οποία παράγονται σε κάθε κράτος μέλος και δεν ανακυκλώνονται εφαρμόζεται ενιαίος συντελεστής καταβολής 0,80 EUR ανά χιλιόγραμμο. Τα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών που δεν ανακυκλώνονται σε ένα δεδομένο έτος υπολογίζονται ως η διαφορά μεταξύ των απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών που παράγονται και των απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών που ανακυκλώνονται κατά το εν λόγω έτος σε ένα κράτος μέλος. Η Βουλγαρία, η Τσεχία, η Εσθονία, η Ελλάδα, η Ισπανία, η Κροατία, η Ιταλία, η Κύπρος, η Λετονία, η Λιθουανία, η Ουγγαρία, η Μάλτα, η Πολωνία, η Πορτογαλία, η Ρουμανία, η Σλοβενία και η Σλοβακία δικαιούνται ειδικές ετήσιες κατ' αποκοπή μειώσεις των αντίστοιχων συνεισφορών τους στον ίδιο πόρο για τα πλαστικά.

— Τα έσοδα από πρόστιμα αυξήθηκαν από 0,5 δισ. EUR το 2020 σε 2,0 δισ. EUR το 2021. Η αύξηση κατά 1,5 δισ. EUR οφείλεται τόσο στον υψηλότερο αριθμό όσο και στα υψηλότερα ποσά των προστίμων που επιβλήθηκαν το 2021. Το 2021 τα κύρια πρόστιμα που επιβλήθηκαν ήταν τα εξής: 875 εκατ. EU επιβλήθηκαν στην BMW και στον όμιλο Volkswagen (Volkswagen, Audi και Porsche) για σύμπραξη σχετικά με την τεχνική ανάπτυξη στον τομέα του καθαρισμού των οξειδίων του αζώτου και 371 εκατ. EU επιβλήθηκαν στις Nomura, UBS και UniCredit για τη συμμετοχή ομάδας εμπορών σε σύμπραξη στην πρωτογενή και δευτερογενή αγορά ευρωπαϊκών κρατικών ομολόγων.

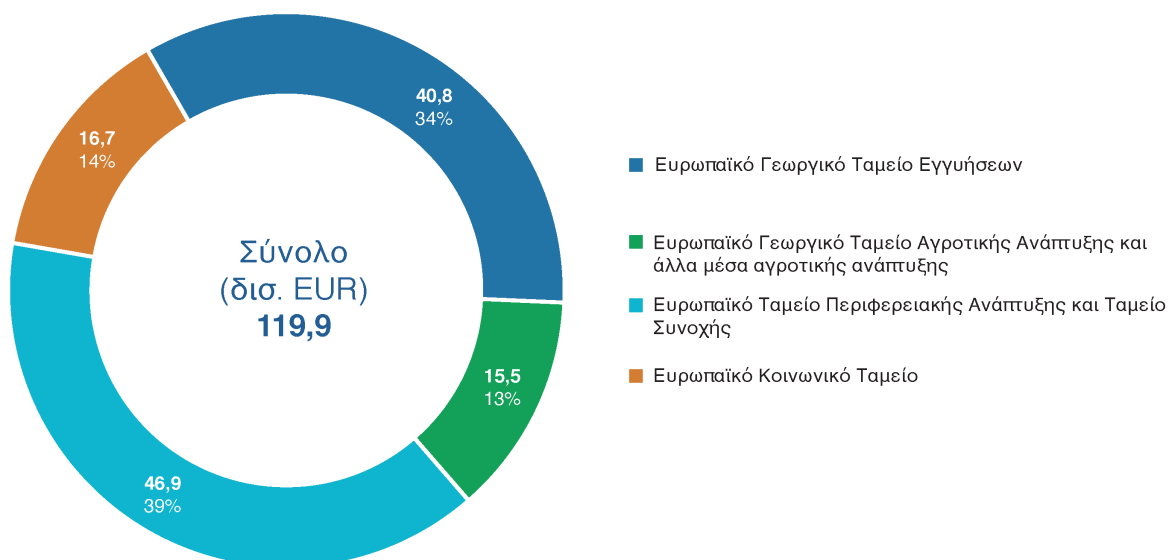
⁽²⁾ Απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 του Συμβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 2020 για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για την κατάργηση της απόφασης 2014/335/ΕΕ, Ευρατόμ (ΕΕ L 424 της 15.12.2020, σ. 1).

- Τα έσοδα από το ΑΕΕ (ακαθάριστο εθνικό εισόδημα), το πρωταρχικό στοιχείο των λειτουργικών εσόδων της ΕΕ, μειώθηκαν από 125,4 δισ. EUR το 2020 σε 116,0 δισ. EUR το 2021. Η μείωση κατά 9,4 δισ. EUR ή 7,5 % συνδέεται με την αύξηση των άλλων κατηγοριών εσόδων (και των νέων εσόδων από ιδίους πόρους πλαστικών), καθώς τα έσοδα από το ΑΕΕ χρηματοδοτούν το μέρος του προϋπολογισμού που δεν καλύπτεται από άλλες πηγές εσόδων.

5.2. ΔΑΠΑΝΕΣ

Η κύρια συνιστώσα των δαπανών που αναγνωρίζονται στις ενοποιημένες δημοσιονομικές καταστάσεις είναι οι δαπάνες που επιπίπτουν στη μέθοδο της επιμερισμένης διαχείρισης και περιλαμβάνουν τα ακόλουθα ταμεία: i) το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ), ii) το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και άλλα μέσα αγροτικής ανάπτυξης, iii) το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ) και iv) το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ). Τα εν λόγω ταμεία αντιστοιχούσαν σε 119,9 δισ. EUR ή 54,3 % των συνολικών δαπανών ύψους 221,0 δισ. EUR που πραγματοποιήθηκαν το 2021 (2020: 109,7 δισ. EUR, 65,9 % των συνολικών δαπανών). Η κατανομή των δαπανών στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης και οι σχετικοί συντελεστές στάθμισης παρουσιάζονται κατωτέρω:

Κύριες δαπάνες στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης για το οικονομικό έτος 2021

Η αύξηση των δαπανών στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης οφείλεται κυρίως στις αυξημένες δαπάνες που σχετίζονται με το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής (5,8 δισ. EUR) και το ΕΚΤ (3,0 δισ. EUR). Αυτό αντικατοπτρίζει την αυξημένη εκτέλεση προς το τέλος της περιόδου προγραμματισμού του ΠΔΠ 2014-2020, καθώς και την προσωρινή αύξηση του ποσοστού συγχρηματοδότησης μετά την εφαρμογή των μέτρων της πρωτοβουλίας επενδύσεων για την αντιμετώπιση του κορονοϊού (CRP+). Οι δαπάνες που σχετίζονται με το ΕΓΤΑΑ και άλλα μέσα αγροτικής ανάπτυξης και το ΕΓΤΕ αυξήθηκαν κατά 1,0 δισ. EUR και 0,3 δισ. EUR αντιστοίχα.

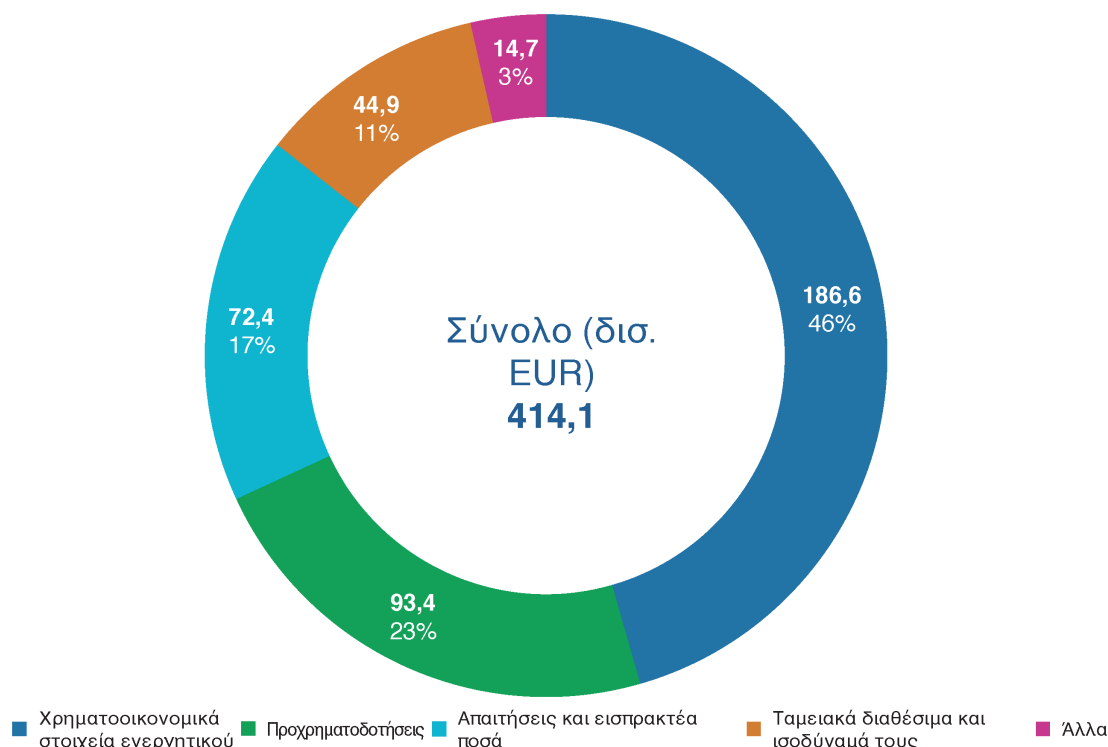
Μετά την επιτυχή δρομολόγηση του NGEU (βλ. ενότητα 2), οι δαπάνες στο πλαίσιο της άμεσης διαχείρισης, που αντιπροσωπεύει την εκτέλεση του προϋπολογισμού από την Επιτροπή, τους εκτελεστικούς οργανισμούς και τα καταπιστευματικά ταμεία, αυξήθηκαν από 22,1 δισ. EUR το 2020 σε 63,0 δισ. EUR το 2021. Η αύξηση κατά 40,9 δισ. EUR οφείλεται κυρίως στη μη επιστρεπτέα στήριξη που χορηγήθηκε στο πλαίσιο του ΜΑΑ του NGEU, η οποία ανήλθε σε 42,9 δισ. EUR. Οι δαπάνες άμεσης διαχείρισης που σχετίζονται με τα προγράμματα εμβολιασμού κατά της νόσου COVID-19 μειώθηκαν από 1,6 δισ. EUR το 2020 σε 0,7 δισ. EUR το 2021.

Οι δαπάνες στο πλαίσιο της έμμεσης διαχείρισης αντιπροσωπεύουν την εκτέλεση του προϋπολογισμού από οργανισμούς της ΕΕ, όργανα της ΕΕ, τρίτες χώρες, διεθνείς οργανισμούς και άλλες οντότητες. Το 2021 οι δαπάνες στο πλαίσιο της έμμεσης διαχείρισης ανήλθαν στο ποσό των 10,9 δισ. EUR, ανάλογο με το ποσό των 11,0 δισ. EUR του προηγούμενου έτους.

5.3. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, το σύνολο των στοιχείων ενεργητικού ανερχόταν σε 414,1 δισ. EUR (2020: 280,0 δισ. EUR) — η σημαντική αύξηση οφείλεται στην περαιτέρω δανειοδότηση από το μέσο SURE και στη δανειοδότηση και τις προκαταβολές που καταβλήθηκαν στο πλαίσιο του νέου μέσου NGEU. Τα σημαντικότερα στοιχεία ήταν τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού εκτός των ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων (188,6 δισ. EUR), οι προχρηματοδοτήσεις (93,4 δισ. EUR), οι απαιτήσεις και τα εισπρακτέα ποσά (72,4 δισ. EUR) και τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα (44,9 δισ. EUR). Τα άλλα στοιχεία ενεργητικού, ύψους 14,7 δισ. EUR, περιλάμβαναν κυρίως ενσώματα πάγια και άυλα περιουσιακά στοιχεία.

Σύνθεση του ενεργητικού την 31η Δεκεμβρίου 2021

Η σημαντική αύξηση στο σύνολο των στοιχείων ενεργητικού κατά 134,0 δισ. EUR ή 47,9 % σε σχέση με το προηγούμενο έτος οφειλόταν κυρίως στα ακόλουθα:

- Τα ανεξόφλητα δάνεια αυξήθηκαν από 93,3 δισ. EUR το 2020 σε 163,6 δισ. EUR το 2021. Η αύξηση κατά 70,3 δισ. EUR ή 75,3 % αντικατοπτρίζει κυρίως την έκδοση περαιτέρω δανείων για χρηματοδοτική συνδρομή στο πλαίσιο του μέσου SURE (50,1 δισ. EUR) και την έκδοση δανείων στο πλαίσιο του νέου MAA (18,0 δισ. EUR).
- Το σύνολο των προχρηματοδοτήσεων αυξήθηκε από 62,7 δισ. EUR το 2020 σε 93,4 δισ. EUR το 2021. Η αύξηση κατά 30,7 δισ. EUR ή 49,0 % αντικατοπτρίζει τη μη επιστρεπτέα χρηματοδοτική στήριξη που χορηγήθηκε στο πλαίσιο του MAA (30,8 δισ. EUR).
- Τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ισοδύναμά τους αυξήθηκαν από 16,7 δισ. EUR το 2020 σε 44,9 δισ. EUR το 2021. Η αύξηση κατά 28,2 δισ. EUR οφείλεται κυρίως στη ρευστότητα που σχετίζεται με το NGEU (18,0 δισ. EUR στον λογαριασμό NGEU, καθώς και σε κεφάλαια ύψους 1,4 δισ. EUR που τηρούνται στον κεντρικό λογαριασμό ταμειακών διαθεσίμων της Επιτροπής εν αναμονή της εκταμίευσης στον προϋπολογισμό για τα προγράμματα του ΠΔΠ). Η υπόλοιπη αύξηση οφείλεται στο υψηλότερο ποσό των μη εκτελεσθεισών πιστώσεων πληρωμών το 2021, στα πρόστιμα που οριστικοποιήθηκαν στο τέλος του έτους και στους πρόσθετους παραδοσιακούς ιδίους πόρους που εισπράχθηκαν αλλά δεν είχαν ακόμη εγγραφεί στον προϋπολογισμό στο τέλος του έτους.

Αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ

Την 31η Ιανουαρίου 2020 το Ηνωμένο Βασίλειο αποχώρησε από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι όροι της αναχώρησής του ορίζονται σε συμφωνία για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας, γνωστή και ως «συμφωνία αποχώρησης». Στο πλαίσιο της εν λόγω συμφωνίας, το Ηνωμένο Βασίλειο συμφώνησε να τηρήσει όλες τις δημοσιονομικές υποχρεώσεις που είχε αναλάβει ενόσω ήταν μέλος της ΕΕ. Η συμφωνία άρχισε να ισχύει την 31η Ιανουαρίου 2020. Το Ηνωμένο Βασίλειο θα συνεχίσει να συνεισφέρει στον προϋπολογισμό της ΕΕ και να ωφελείται από προγράμματα και δαπάνες της ΕΕ που έχουν εγκριθεί πριν από το 2021, σαν να ήταν κράτος μέλος. Επίσης, θα επιστραφούν στο Ηνωμένο Βασίλειο καθορισμένα ποσά τα οποία συνεισέφερε στον προϋπολογισμό της ΕΕ ή ποσά που έχουν ληφθεί από τον προϋπολογισμό της ΕΕ σε σχέση με την περίοδο κατά την οποία ήταν κράτος μέλος. Η ΕΕ υποβάλλει δύο φορές ετησίως στο Ηνωμένο Βασίλειο έκθεση σχετικά με τα οφειλόμενα ποσά και το Ηνωμένο Βασίλειο τα καταβάλλει σε μηνιαία βάση. Η υποβολή εκθέσεων επικαιροποιείται κάθε έτος με βάση τα πραγματικά στοιχεία.

Οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τη συμφωνία αποχώρησης δημιουργούν υποχρεώσεις και απαιτήσεις για την ΕΕ, οι οποίες πρέπει να υπολογίζονται και να αντικατοπτρίζονται στους ετήσιους λογαριασμούς της ΕΕ και να καλύπτουν ιδίως τους ακόλουθους τομείς:

- ίδιοι πόροι (άρθρο 136)

- εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων (άρθρο 140)
- πρόστιμα στον τομέα του ανταγωνισμού (άρθρο 141)
- υποχρεώσεις της Ένωσης (άρθρο 142)
- ενδεχόμενες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις και χρηματοοικονομικά μέσα (άρθρα 143 και 144)
- καθαρό ενεργητικό της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα (άρθρο 145)
- επένδυση της ΕΕ στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (άρθρο 146)
- ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αφορούν νομικές υποθέσεις (άρθρο 147).

σε εκατ. EUR

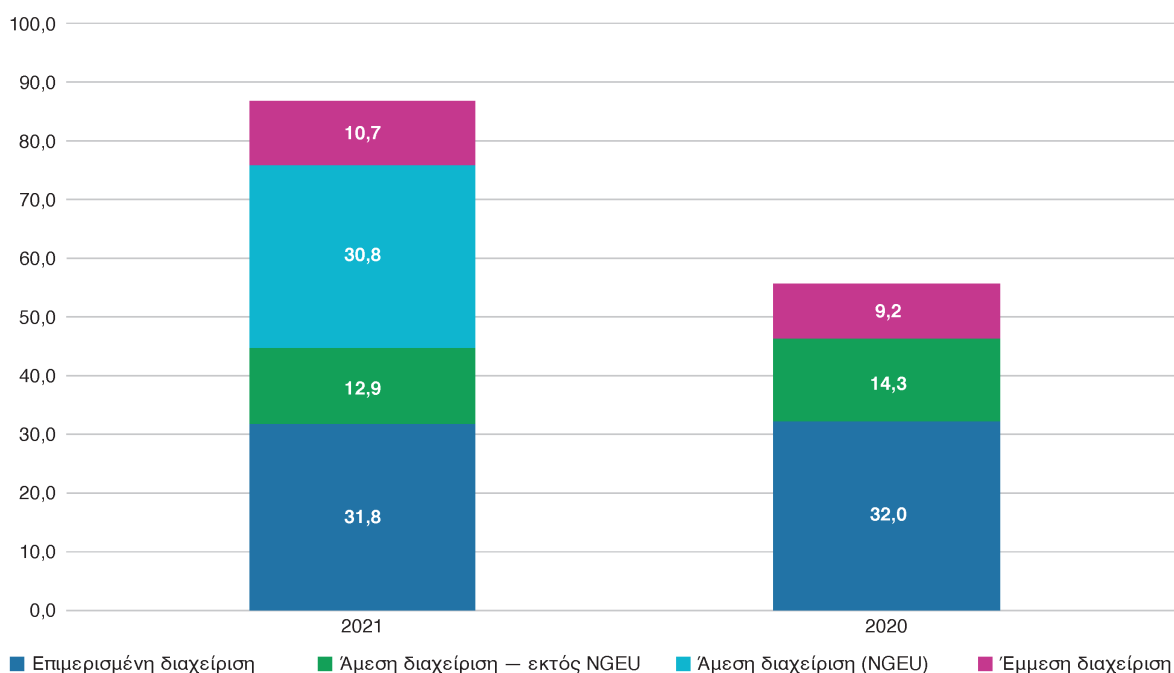
	Άρθρο 140	Άρθρο 142	Άλλο	31.12.2021	31.12.2020
Οφειλόμενα από το Ηνωμένο Βασίλειο	28 620	14 751	610	43 982	49 579
Οφειλόμενα προς το Ηνωμένο Βασίλειο	—	—	(2 229)	(2 229)	(2 122)
Σύνολο	28 620	14 751	(1 618)	41 753	47 456
Μη κυκλοφορούντα	17 064	14 486	(711)	30 839	40 629
Κυκλοφορούντα	11 556	265	(908)	10 913	6 827

Προχρηματοδότηση

Το 2021 οι προχρηματοδοτήσεις, εκτός από τις λοιπές προκαταβολές προς τα κράτη μέλη και τις συνεισφορές προς το καταπιστευματικό ταμείο Βέκου και το καταπιστευματικό ταμείο για την Αφρική, ανήλθαν σε 86,2 δισ. EUR (2020: 55,5 δισ. EUR), εκ των οποίων σχεδόν το σύνολο αφορούσε τις δραστηριότητες της Επιτροπής. Η αύξηση κατά 30,7 δισ. EUR ή 55,3 % σχετίζεται σχεδόν εξ ολοκλήρου με τη μη επιστρεπτέα στήριξη που χορηγήθηκε στο πλαίσιο του ΜΑΑ, η οποία είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση των προχρηματοδοτήσεων που σχετίζονται με την άμεση διαχείριση από 14,3 δισ. EUR το 2020 σε 43,7 δισ. EUR το 2021:

Προχρηματοδότηση της Επιτροπής ανά μέθοδο διαχείρισης

σε δισ. EUR

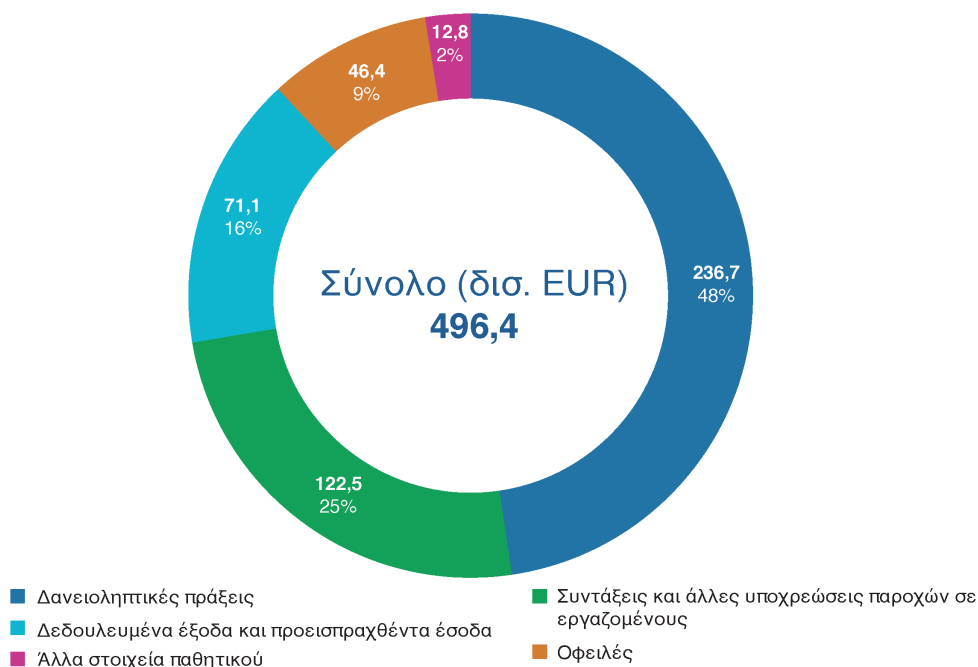

Το επίπεδο των προχρηματοδοτήσεων που χορηγούνται στο πλαίσιο των προγραμμάτων του ΠΔΠ επηρεάζεται σημαντικά από τον αντίστοιχο κύκλο του ΠΔΠ, για παράδειγμα κατά την έναρξη της περιόδου του ΠΔΠ αναμένεται η πληρωμή μεγάλων προκαταβολών στα κράτη μέλη στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής και τα ποσά αυτά παραμένουν διαθέσιμα στα κράτη μέλη έως την περάτωση των προγραμμάτων. Καταβάλλεται επίσης ετήσια προχρηματοδότηση, η οποία πρέπει να χρησιμοποιείται εντός του έτους ή να ανακάττει το επόμενο έτος στο πλαίσιο του κύκλου του ετήσιου κλεισίματος των λογαριασμών. Η Επιτροπή καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να εξασφαλίσει τη διατήρηση της προχρηματοδότησης στο ενδεδειγμένο επίπεδο. Πρέπει να επιτευχθεί ισορροπία μεταξύ της διασφάλισης επαρκούς χρηματοδότησης για τα έργα και της έγκαιρης αναγνώρισης των δαπανών.

5.4. ΠΑΘΗΤΙΚΟ

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021 οι συνολικές υποχρεώσεις ανέρχονταν σε 496,4 δισ. EUR (2020: 313,5 δισ. EUR) — η τεράστια αύξηση οφείλεται στις δανειοληπτικές πράξεις που πραγματοποιήθηκαν το 2021 στο πλαίσιο των μέσων SURE και NGEU. Τα σημαντικότερα στοιχεία ήταν οι δανειοληπτικές πράξεις για το NGEU και η χρηματοδοτική συνδρομή (236,7 δισ. EUR), οι συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις και άλλες υποχρεώσεις παροχών μετά την έξοδο από την υπηρεσία (122,5 δισ. EUR), δεδουλευμένα έξοδα και προεισπραχθέντα έσοδα (78,1 δισ. EUR) και οφειλές προς τρίτους (46,4 δισ. EUR):

Σύνθεση του παθητικού την 31η Δεκεμβρίου 2021

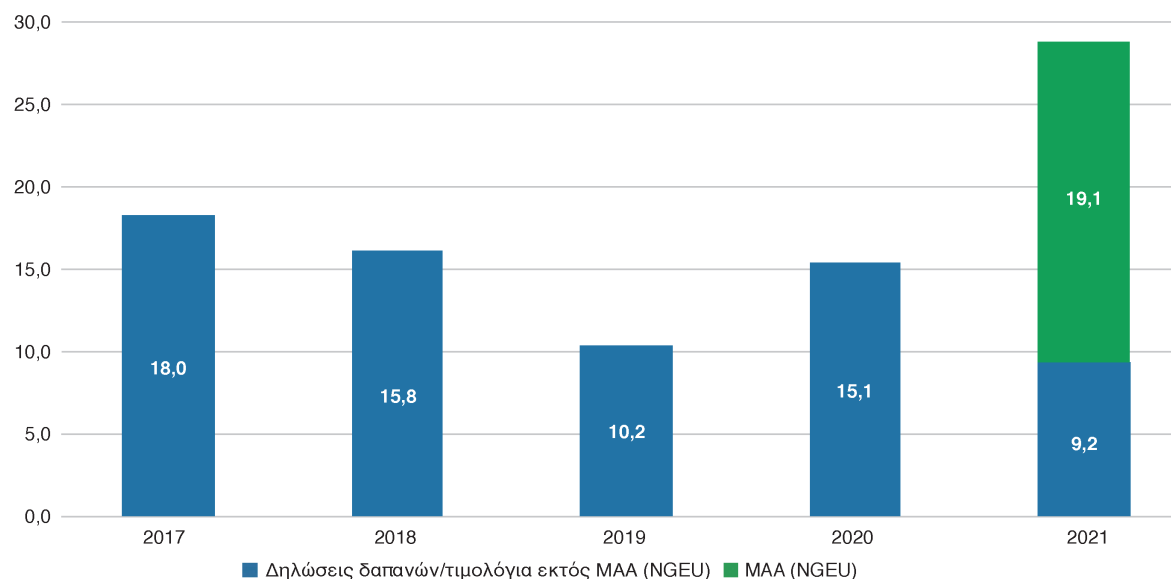

Η σημαντική αύξηση κατά 82,9 δισ. EUR ή 58,3 % σε σχέση με το προηγούμενο έτος οφειλόταν κυρίως στα ακόλουθα:

- Οι δανειοληπτικές πράξεις αυξήθηκαν από 93,2 δισ. EUR το 2020 σε 236,7 δισ. EUR το 2021. Η αύξηση κατά 143,5 δισ. EUR συνδέεται κυρίως με τον ΜΑΑ (91,0 δισ. EUR) και τις πρόσθετες δανειοληπτικές πράξεις στο πλαίσιο του SURE (50,1 δισ. EUR).
- Τα δεδουλευμένα έξοδα και τα προεισπραχθέντα έσοδα αυξήθηκαν από 64,6 δισ. EUR το 2020 σε 78,1 δισ. EUR το 2021. Η αύξηση κατά 13,5 δισ. EUR ή 20,9 % συνδέεται κυρίως με τον νέο ΜΑΑ (8,2 δισ. EUR) και την εφαρμογή του ΠΔΠ 2014-2020 στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ και του Ταμείου Συνοχής (1,9 δισ. EUR).
- Οι οφειλές αυξήθηκαν από 32,4 δισ. EUR το 2020 σε 46,4 δισ. EUR το 2021. Η αύξηση κατά 14,0 δισ. EUR ή 43,2 % οφείλεται κυρίως στον ΜΑΑ (19,1 δισ. EUR) και στη μείωση των καταβλητέων ποσών στον τομέα της συνοχής, όπου το ποσό των δηλώσεων δαπανών που παραλήφθηκαν πριν από το τέλος του έτους ήταν χαμηλότερο απ' ό,τι το προηγούμενο έτος (5,3 δισ. EUR).

Σύνολο δηλώσεων δαπανών και τιμολογίων που παραλήφθηκαν και αναγνωρίστηκαν στον ισολογισμό στον τομέα «Οφειλές»

σε δισ. EUR

Καθαρό ενεργητικό

Η θετική διαφορά μεταξύ παθητικού και ενεργητικού στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ανερχόταν σε 82,3 δισ. EUR (2020: 33,4 δισ. EUR). Η σημαντική αύξηση κατά 48,9 δισ. EUR οφείλεται κυρίως στις δανειοληπτικές πράξεις σε σχέση με μη επιστρεπτέα στήριξη οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του NGEU το 2021 (με αποτέλεσμα την αύξηση των δαπανών άμεσης διαχείρισης κατά 42,9 δισ. EUR). Επισημαίνεται ότι το γεγονός ότι το παθητικό υπερβαίνει το ενεργητικό δεν σημαίνει ότι τα θεσμικά και λοιπά όργανα της ΕΕ αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες, αλλά ότι ορισμένα στοιχεία του παθητικού θα χρηματοδοτηθούν από μελλοντικούς ετήσιους προϋπολογισμούς. Έτσι, σύμφωνα με τους κανόνες της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση, πολλά έξοδα αναγνωρίζονται στο τρέχον έτος μολονότι μπορεί στην πραγματικότητα να καταβληθούν τα επόμενα έτη και να χρηματοδοτηθούν από μελλοντικούς προϋπολογισμούς· τα σχετικά έσοδα θα λογιστικοποιηθούν μόνο στις μελλοντικές περιόδους. Πέραν των δανειοληπτικών πράξεων για το NGEU, οι οποίες πρέπει να αποπληρωθούν μεταξύ 2028 και 2051, και των υποχρεώσεων παροχών σε εργαζομένους, οι οποίες πρέπει να καταβληθούν σε διάστημα αρκετών δεκαετιών, τα σημαντικότερα ποσά που πρέπει να επιστημανθούν είναι οι δραστηριότητες που σχετίζονται με το ΕΓΤΕ, το μεγαλύτερο μέρος των οποίων καταβάλλεται συνήθως κατά το πρώτο τρίμηνο του επόμενου έτους.

6. ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ, ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ ΤΗΣ ΕΕ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) είναι μια Ένωση στην οποία τα κράτη μέλη αναθέτουν αρμοδιότητες για την επίτευξη των κοινών τους στόχων. Η Ένωση βασίζεται στις αξίες του σεβασμού της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου, καθώς και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των προσώπων που ανήκουν σε μειονότητες. Οι αξίες αυτές είναι κοινές στα κράτη μέλη εντός κοινωνίας που χαρακτηρίζεται από τον πλουραλισμό, την απαγόρευση των διακρίσεων, την ανοχή, τη δικαιοσύνη, την αλληλεγγύη και την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών.

6.1. ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Συνθήκες της ΕΕ

Οι πρωταρχικοί στόχοι και αρχές που διέπουν την Ένωση και τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα καθορίζονται στις Συνθήκες. Η Ένωση και τα θεσμικά όργανα της ΕΕ δύνανται να ενεργούν μόνο εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων που τους ανατίθενται από τις Συνθήκες προκειμένου να επιτύχουν τους στόχους που ορίζονται σε αυτές και πρέπει να το πράττουν σύμφωνα με τις αρχές⁽¹⁰⁾ της επικουρικότητας και της αναλογικότητας. Για να επιτύχει τους στόχους της και να υλοποιήσει τις πολιτικές της, η Ένωση εφοδιάζεται με τα απαραίτητα χρηματοδοτικά μέσα. Η Επιτροπή είναι αρμόδια για την προαγωγή του γενικού συμφέροντος της Ένωσης, που περιλαμβάνει την εκτέλεση του προϋπολογισμού και τη διαχείριση των προγραμμάτων σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

⁽¹⁰⁾ Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, η Ένωση παρεμβαίνει μόνο εφόσον και κατά τον βαθμό που οι στόχοι της προβλεπόμενης δράσης δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, μπορούν όμως, λόγω της κλίμακας ή των αποτελεσμάτων, να επιτευχθούν καλύτερα στο επίπεδο της Ένωσης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, το περιεχόμενο και η μορφή της δράσης της Ένωσης δεν υπερβαίνουν τα απαιτούμενα για την επίτευξη των στόχων των Συνθηκών (βλ. άρθρο 5 της ΣΕΕ).

Η ΕΕ επιδιώκει την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στη Συνθήκη με πλήθος μέσων, ένα εκ των οποίων είναι ο προϋπολογισμός της ΕΕ. Άλλα είναι, ενδεικτικά, ένα κοινό νομοθετικό πλαίσιο ή κοινές στρατηγικές πολιτικές.

Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και προγράμματα δαπανών

Οι πολιτικές που στηρίζονται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ εφαρμόζονται σύμφωνα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ) και την αντίστοιχη τομεακή νομοθεσία που καθορίζει τα προγράμματα δαπανών και τα μέσα. Αυτά μεταφράζουν τις πολιτικές προτεραιότητες της ΕΕ σε οικονομικούς όρους για περίοδο η οποία είναι αρκετά μακροχρόνια ώστε να είναι αποτελεσματική και να παρέχει έναν συνεκτικό και μακροπρόθεσμο ορίζοντα για τους δικαιούχους κονδυλίων της ΕΕ και για τις συγχρηματοδοτούσες εθνικές αρχές. Καθορίζονται ανώτατα ετήσια ποσά (ανώτατα όρια) για τις δαπάνες της ΕΕ συνολικά και ανά βασική κατηγορία δαπάνης (τομέα). Το άθροισμα των ανώτατων ορίων όλων των τομέων είναι το συνολικό ανώτατο όριο των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων. Το ΠΔΠ εγκρίνεται από το Συμβούλιο με ομοφωνία όλων των κρατών μελών, με την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Το τρέχον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2021-2027 εγκρίθηκε στις 17 Δεκεμβρίου 2020. Το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2021-2027 συμπληρώνεται από το προσωρινό μέσο ανάκαμψης NextGenerationEU.

Ετήσιος προϋπολογισμός

Ο ετήσιος προϋπολογισμός καταρτίζεται από την Επιτροπή. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο συμφωνούν (συνήθως έως τα μέσα Δεκεμβρίου) επί του προϋπολογισμού για το επόμενο έτος, βάσει της διαδικασίας του άρθρου 314 της ΣΛΕΕ. Σύμφωνα με την αρχή της ισοσκελισής του προϋπολογισμού, το σύνολο των εσόδων πρέπει να ισούται με το σύνολο των δαπανών (πιστώσεις πληρωμών) για ένα δεδομένο οικονομικό έτος.

Οι κύριες πηγές χρηματοδότησης της ΕΕ είναι τα έσοδα από ίδιους πόρους, τα οποία συμπληρώνονται από άλλα έσοδα. Υπάρχουν τέσσερις κατηγορίες ιδίων πόρων: οι παραδοσιακοί ίδιοι πόροι (κυρίως τελωνειακοί δασμοί), οι ίδιοι πόροι που βασίζονται στον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ), οι ίδιοι πόροι που βασίζονται στα απορρίμματα μη ανακυκλωμένων πλαστικών συσκευασιών (που εισήχθησαν το 2021) και οι ίδιοι πόροι που βασίζονται στο ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ). Τα άλλα έσοδα που προέρχονται από τις δραστηριότητες της ΕΕ (π.χ. πρόστιμα στον τομέα του ανταγωνισμού) αντιπροσωπεύουν κατά κανόνα λιγότερο από το 10 % των συνολικών εσόδων.

Μέθοδοι διαχείρισης

Ο προϋπολογισμός της ΕΕ εκτελείται με τρεις μεθόδους διαχείρισης, οι οποίες καθορίζουν τον τρόπο πληρωμής και διαχείρισης των χρημάτων:

- Επιμερισμένη διαχείριση: η διαχείριση του μεγαλύτερου μέρους του προϋπολογισμού (περίπου 3/4 του προϋπολογισμού) πραγματοποιείται βάσει συστήματος επιμερισμένης διαχείρισης από την Επιτροπή σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, κυρίως στους τομείς των διαρθρωτικών ταμείων και της γεωργίας.
- Άμεση διαχείριση: η Επιτροπή διαχειρίζεται επίσης η ίδια προγράμματα και μπορεί να αναθέτει σε εκτελεστικούς οργανισμούς την υλοποίηση συγκεκριμένων προγραμμάτων.
- Έμμεση διαχείριση: η διαχείριση των αποφάσεων περί δαπανών μπορεί επίσης να πραγματοποιείται έμμεσα διά της ανάθεσης σε άλλους οργανισμούς εντός ή εκτός ΕΕ. Ο δημοσιονομικός κανονισμός και/ή οι συμφωνίες συνεισφοράς καθορίζουν τους αναγκαίους μηχανισμούς ελέγχου και υποβολής εκθέσεων από τις εν λόγω οντότητες και την εποπτεία από την Επιτροπή σε περιπτώσεις στις οποίες ανατίθενται καθήκοντα εκτέλεσης του προϋπολογισμού σε εθνικούς οργανισμούς, στον Όμιλο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, σε τρίτες χώρες, σε διεθνείς οργανισμούς (π.χ. στην Παγκόσμια Τράπεζα ή στα Ηνωμένα Έθνη) και σε άλλες οντότητες (π.χ. αποκεντρωμένους οργανισμούς της ΕΕ, κοινές επιχειρήσεις).

Δημοσιονομικός κανονισμός

Ο δημοσιονομικός κανονισμός (ΔΚ) ⁽¹⁾ που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό αποτελεί νομική πράξη καίριας σημασίας για την κανονιστική αρχιτεκτονική των οικονομικών της ΕΕ. Καθορίζει λεπτομερώς τους δημοσιονομικούς κανόνες που ισχύουν για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ και τους ρόλους των διάφορων φορέων που συμμετέχουν στη διασφάλιση της ορθής χρήσης των χρημάτων και επιτυγχάνει τους στόχους που έχουν τεθεί.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046.

6.2. ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ

6.2.1. Θεσμική δομή

Η ΕΕ διαθέτει θεσμικό πλαίσιο μέσω του οποίου αποσκοπεί στην προώθηση των αξιών της, στην επιδίωξη των στόχων της, στην εξυπηρέτηση των συμφερόντων της, των συμφερόντων των πολιτών της και των συμφερόντων των κρατών μελών, καθώς και στη διασφάλιση της συνοχής, της αποτελεσματικότητας και της συνέχειας των πολιτικών και των δράσεων της. Η οργανωτική δομή αποτελείται από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ. Ο δημοσιονομικός κανονισμός, μαζί με τους ισχύοντες λογιστικούς κανόνες, ορίζει ποιες από τις οντότητες αυτές περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς της ΕΕ (βλ. σημείωση 9 των ενοποιημένων ετήσιων λογαριασμών της ΕΕ για τον κατάλογο των οντοτήτων που περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής της ενοποίησης).

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ασκεί, από κοινού με το Συμβούλιο, νομοθετικά και δημοσιονομικά καθήκοντα. Η Επιτροπή λογοδοτεί πολιτικά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Το Συμβούλιο επίσης ασκεί καθήκοντα χάραξης πολιτικών και συντονισμού σύμφωνα με τους γενικούς πολιτικούς προσανατολισμούς και τις προτεραιότητες της Ένωσης που καθορίζονται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι το εκτελεστικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Προωθεί το γενικό συμφέρον της Ένωσης και αναλαμβάνει κατάλληλες πρωτοβουλίες για τον σκοπό αυτό. Διασφαλίζει την εφαρμογή των Συνθηκών και επιβλέπει την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης από τα κράτη μέλη υπό τον έλεγχο του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ασκεί συντονιστικά, εκτελεστικά και διαχειριστικά καθήκοντα, εκτελεί τον προϋπολογισμό και διαχειρίζεται προγράμματα.

Η Επιτροπή εκτελεί τον προϋπολογισμό, σε μεγάλο βαθμό σε συνεργασία με τα κράτη μέλη⁽¹²⁾. Από κοινού διασφαλίζουν ότι οι πιστώσεις χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Οι κανονισμοί προβλέπουν τις υποχρεώσεις ελέγχου των κρατών μελών κατά την από κοινού εκτέλεση του προϋπολογισμού καθώς και τις απορρέουσες ευθύνες. Προβλέπουν επίσης τις ευθύνες κάθε θεσμικού οργάνου της ΕΕ και τους ειδικούς κανόνες που αφορούν τις ίδιες δαπάνες του.

6.2.2. Η δομή διακυβέρνησης της Επιτροπής

Οι ρυθμίσεις διακυβέρνησης της Επιτροπής και ο τρόπος με τον οποίο διασφαλίζουν ότι η Επιτροπή λειτουργεί ως σύγχρονος οργανισμός που λογοδοτεί και είναι προσανατολισμένος στις επιδόσεις περιγράφονται στην ανακοίνωση⁽¹³⁾ σχετικά με τη διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η Επιτροπή επιτελεί τους ρόλους της υπό την ηγεσία του Σώματος των επιτρόπων, το οποίο θέτει προτεραιότητες και αναλαμβάνει τη συνολική πολιτική ευθύνη για το έργο της Επιτροπής. Ως Σώμα των επιτρόπων, η Επιτροπή εργάζεται υπό την πολιτική καθοδήγηση του/της προέδρου της, που παρουσιάζει στο πλαίσιο της υποψηφιότητάς του/της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τους στόχους που προτίθεται να επιτύχει με τη μορφή πολιτικών κατευθύνσεων. Ο/Η πρόεδρος αποφασίζει σχετικά με την εσωτερική οργάνωση της Επιτροπής ώστε να διασφαλίζονται η συνοχή, η αποτελεσματικότητα και η συλλογικότητα της δράσης της.

Το Σώμα αναθέτει την επιχειρησιακή εκτέλεση του προϋπολογισμού και τη δημοσιονομική διαχείριση στους γενικούς διευθυντές και στους προϊστάμενους υπηρεσιών, οι οποίοι ηγούνται της διοικητικής δομής της Επιτροπής. Αυτή η αποκεντρωμένη προσέγγιση δημιουργεί μια διοικητική νοοτροπία που προωθεί την ανάληψη ευθύνης από τους δημόσιους υπαλλήλους για δραστηριότητες επί των οποίων έχουν τον έλεγχο και απαιτεί από αυτούς να παρέχουν διαβεβαίωση όσον αφορά τις δραστηριότητες για τις οποίες λογοδοτούν.

Υπό την εποπτεία του/της προέδρου και σε στενή συνεργασία με το μέλος της Επιτροπής που είναι αρμόδιο για τον προϋπολογισμό, τους ανθρώπινους πόρους και τη διοίκηση, και με τη συμμετοχή των προεδρικών και κεντρικών υπηρεσιών, το συμβούλιο εσωτερικής διοίκησης παρέχει συντονισμό, εποπτεία, συμβουλές και στρατηγικές κατευθύνσεις.

Οι εσωτερικές ρυθμίσεις καθορίζουν ένα συνεκτικό σύνολο ισχυρών ελέγχων και εργαλείων διαχείρισης που επιτρέπουν στο Σώμα των επιτρόπων να αναλαμβάνει την πολιτική ευθύνη για το έργο της Επιτροπής⁽¹⁴⁾.

6.2.3. Η δημοσιονομική διαχείριση εντός της Επιτροπής

Εντός της Επιτροπής, οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες δημοσιονομικής διαχείρισης καθορίζονται με σαφήνεια (π.χ. στον δημοσιονομικό κανονισμό και στον εσωτερικό κανονισμό⁽¹⁵⁾) και εφαρμόζονται με ανάλογο τρόπο. Ως κύριοι διατάκτες, οι γενικοί διευθυντές και οι προϊστάμενοι υπηρεσιών της Επιτροπής είναι υπεύθυνοι για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των πόρων της ΕΕ, τη συμμόρφωση με τις διατάξεις του δημοσιονομικού κανονισμού, τη διαχείριση κινδύνου και την κατάρτιση κατάλληλου πλαισίου εσωτερικού ελέγχου.

⁽¹²⁾ Βλ. άρθρο 317 της ΣΛΕΕ.

⁽¹³⁾ C(2020) 4240 της 24ης Ιουνίου 2020.

⁽¹⁴⁾ Κατά συνέπεια, ο όρος «Ευρωπαϊκή Επιτροπή» χρησιμοποιείται για να υποδηλώσει τόσο το θεσμικό όργανο —το Σώμα— που συγκροτείται από τα μέλη της Επιτροπής, όσο και τη διοίκησή της, την οποία αποτελούν οι γενικοί διευθυντές των τμημάτων της (και οι προϊστάμενοι άλλων διοικητικών δομών, όπως υπηρεσίες, γραφεία και εκτελεστικοί οργανισμοί).

⁽¹⁵⁾ Από τα μέσα του 2019 (σύμφωνα με το αναθεωρημένο άρθρο 12 του εσωτερικού κανονισμού), η διαχείριση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης (ΕΤΑ) έχει ανατεθεί από κοινού σε πέντε τμήματα [INTPA (DEVCO), ECHO, EAC, EACEA και JRC].

Η ευθύνη των διατακτών καλύπτει ολόκληρη τη διαχειριστική διαδικασία, από τον προσδιορισμό του τι απαιτείται προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι πολιτικής που έχουν τεθεί από το θεσμικό όργανο έως τη διαχείριση των δραστηριοτήτων τόσο από επιχειρησιακή άποψη όσο και από την άποψη της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Τα καθήκοντα μπορούν να μεταβιβαστούν σε διευθυντές, προϊστάμενους μονάδων και άλλους, οι οποίοι, ως εκ τούτου, καθίστανται δευτερεύοντες διατάκτες. Κάθε κύριος διατάκτης μπορεί να επικουρείται από έναν ή δύο διευθυντές αρμόδιους για θέματα διαχείρισης κινδύνων και εσωτερικού ελέγχου, για την εποπτεία και την παρακολούθηση της εφαρμογής των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου.

Οι κεντρικές υπηρεσίες της Επιτροπής παρέχουν καθοδήγηση και συμβουλές, ενώ επίσης προάγουν βέλτιστες πρακτικές, μεταξύ άλλων μέσω των εργασιών του συμβουλίου εσωτερικής διοίκησης.

Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, κάθε διατάκτης υποχρεούται να καταρτίζει ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων (ΕΕΔ) όπου περιγράφονται λεπτομερώς τα επιτεύγματα, και οι δραστηριότητες εσωτερικού ελέγχου και δημοσιονομικής διαχείρισης κατά τη διάρκεια του έτους. Η ΕΔΔ περιλαμβάνει δήλωση ότι οι πόροι χρησιμοποιήθηκαν βάσει των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και ότι εφαρμόζονται διαδικασίες ελέγχου που παρέχουν τις απαιτούμενες εγγυήσεις σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκειμένων πράξεων. Η ετήσια έκθεση διαχείρισης και επιδόσεων του προϋπολογισμού της ΕΕ ⁽¹⁶⁾ αποτελεί το βασικό μέσο με το οποίο το Σώμα των επιτρόπων αναλαμβάνει την πολιτική ευθύνη για τη δημοσιονομική διαχείριση του προϋπολογισμού της ΕΕ.

Η υπόλογος της Επιτροπής είναι υπεύθυνη σε κεντρικό επίπεδο για τη διαχείριση του ταμείου, τις διαδικασίες είσπραξης, τη θέσπιση λογιστικών κανόνων που βασίζονται στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα του Δημόσιου Τομέα (IPSAS), την επικύρωση λογιστικών συστημάτων, καθώς και για την κατάρτιση των ετήσιων λογαριασμών της Επιτροπής και των ενοποιημένων ετήσιων λογαριασμών της ΕΕ. Επιπλέον, η υπόλογος υποχρεούται να υπογράψει τους ετήσιους λογαριασμούς δηλώνοντας ότι παρουσιάζουν πιστά, όσον αφορά όλα τα ουσιαστικά σημεία, την οικονομική κατάσταση, τα αποτελέσματα των πράξεων και τις ταμειακές ροές της Ένωσης. Οι ετήσιοι λογαριασμοί εγκρίνονται από το Σώμα των επιτρόπων. Η υπόλογος ασκεί ανεξάρτητη λειτουργία και φέρει σημαντική ευθύνη όσον αφορά τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση εντός της Επιτροπής.

Ο εσωτερικός ελεγκτής της Επιτροπής ασκεί επίσης κεντρική και ανεξάρτητη λειτουργία και παρέχει ανεξάρτητες συμβουλές, γνώμες και συστάσεις σχετικά με την ποιότητα και τη λειτουργία των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου εντός της Επιτροπής, των οργανισμών της ΕΕ και άλλων αυτόνομων φορέων.

Η επιτροπή προόδου του ελέγχου διασφαλίζει την ανεξαρτησία του εσωτερικού ελεγκτή και παρακολουθεί την ποιότητα των εργασιών εσωτερικού ελέγχου και τη συνέχεια που δίδεται από τις υπηρεσίες της Επιτροπής στις συστάσεις του εσωτερικού και του εξωτερικού ελέγχου καθώς και στις διαπιστώσεις του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την απαλλαγή και τις συστάσεις σχετικά με την αξιοπιστία των ετήσιων ενοποιημένων λογαριασμών της ΕΕ. Ο συμβουλευτικός ρόλος της επιτροπής συμβάλλει στη συνολική περαιτέρω βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας της Επιτροπής ως προς την επίτευξη των στόχων της και διευκολύνει την εποπτεία της διακυβέρνησης, της διαχείρισης κινδύνων, καθώς και των πρακτικών εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής από το Σώμα.

6.2.4. Διαδικασία εξωτερικού λογιστικού ελέγχου και απαλλαγής

Σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, η διαχείριση των πόρων πρέπει να πραγματοποιείται με αποτελεσματικό, αποδοτικό και οικονομικό τρόπο. Εφαρμόζεται πλαίσιο λογοδοσίας, το οποίο βασίζεται στην υποβολή ολοκληρωμένων εκθέσεων, στον εξωτερικό έλεγχο και στον πολιτικό έλεγχο, με σκοπό την παροχή εύλογης βεβαιότητας ότι οι πόροι της ΕΕ δαπανώνται με ορθό τρόπο.

Το **Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο** αποφασίζει, βάσει σύστασης του **Συμβουλίου**, για το αν θα παράσχει ή όχι την τελική του έγκριση, γνωστή ως «χορήγηση απαλλαγής», για τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή εκτέλεσε τον προϋπολογισμό της ΕΕ σε ένα συγκεκριμένο έτος. Η ετήσια διαδικασία απαλλαγής διασφαλίζει ότι η Επιτροπή καθίσταται πολιτικά υπόλογη για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ.

Κάθε έτος το **Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο** εξετάζει την αξιοπιστία των λογαριασμών, τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων και των δαπανών, το κατά πόσον ήταν χρηστή η δημοσιονομική διαχείριση, καθώς και τις ποιοτικές πτυχές της κατάρτισης του προϋπολογισμού, συμπεριλαμβανομένης της διάστασης των επιδόσεων. Η δημοσίευση της ετήσιας έκθεσης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου αποτελεί το σημείο αφετηρίας της διαδικασίας απαλλαγής. Οι ελεγκτές καταρτίζουν επίσης ειδικές εκθέσεις σχετικά με συγκεκριμένες δαπάνες ή τομείς πολιτικής, ή δημοσιονομικά ζητήματα ή ζητήματα διαχείρισης.

Η απόφαση σχετικά με την απαλλαγή βασίζεται επίσης στις ενοποιημένες δημοσιονομικές εκθέσεις και εκθέσεις λογοδοσίας της Επιτροπής, σε ακροάσεις των επιτρόπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στις απαντήσεις που παρέχονται σε γραπτές ερωτήσεις προς την Επιτροπή.

⁽¹⁶⁾ https://ec.europa.eu/info/publications/integrated-financial-and-accountability-reporting_el.

ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Οι ενοποιημένοι ετήσιοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2021 καταρτίστηκαν με βάση τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν από τα θεσμικά όργανα και οργανισμούς βάσει του άρθρου 246 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Διά της παρούσης, δηλώνω ότι οι ετήσιοι ενοποιημένοι λογαριασμοί καταρτίστηκαν σύμφωνα με τον Τίτλο XIII του ισχύοντος δημοσιονομικού κανονισμού και σύμφωνα με τις λογιστικές αρχές, τους κανόνες και τις μεθόδους που ορίζονται στις σημειώσεις των δημοσιονομικών καταστάσεων.

Από τους υπολόγους των εν λόγω θεσμικών οργάνων και οργανισμών, αφού πιστοποίησαν την αξιοπιστία τους, παρέλαβα όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για την κατάρτιση των λογαριασμών, οι οποίοι παρουσιάζουν τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και την εκτέλεση του προϋπολογισμού.

Διά της παρούσης, πιστοποιώ ότι, με βάση τις πληροφορίες αυτές και τους ελέγχους τους οποίους έκρινα αναγκαίους να διενεργήσω πριν από την υπογραφή των λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, διαθέτω εύλογη βεβαιότητα ότι οι λογαριασμοί παρουσιάζουν πιστά όσον αφορά όλα τα ουσιαστικά σημεία, την οικονομική κατάσταση, τα αποτελέσματα των πράξεων και τις ταμειακές ροές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Rosa ALDEA BUSQUETS

Υπόλογος της Επιτροπής

17 Ιουνίου 2022

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ⁽¹⁷⁾

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	33
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	34
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ	35
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	37
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	38
1. ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ	38
2. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	57
3. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	99
4. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	109
5. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ	116
6. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	120
7. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ	141
8. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	143
9. ΠΕΔΙΟ ΕΝΟΠΙΩΣΗΣ	143

⁽¹⁷⁾ Επισημαίνεται ότι εξαιτίας της στρογγυλοποίησης των στοιχείων σε εκατομμύρια ευρώ, ορισμένα οικονομικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στους παρακάτω πίνακες μπορεί να μην ανταποκρίνονται στο ακριβές άθροισμα.

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	31.12.2021	31.12.2020
ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	2.1	769	620
Ενσώματα πάγια	2.2	12 669	11 682
Επενδύσεις καταλογιζόμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	2.3	1 192	588
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	2.4	181 874	99 214
Προχρηματοδότηση	2.5	60 792	34 519
Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές και εισπρακτέα ποσά από μη ανταλλακτικές συναλλαγές	2.6	40 642	45 813
		297 938	192 434
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	2.4	6 744	13 881
Προχρηματοδότηση	2.5	32 656	28 229
Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές και εισπρακτέα ποσά από μη ανταλλακτικές συναλλαγές	2.6	31 796	28 681
Αποθέματα	2.7	84	80
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	2.8	44 860	16 742
		116 141	87 613
ΣΥΝΟΛΟ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		414 078	280 047
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Συντάξεις και άλλες παροχές σε εργαζομένους	2.9	(122 466)	(116 020)
Προβλέψεις	2.10	(2 950)	(3 878)
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	2.11	(214 974)	(84 399)
		(340 391)	(204 297)
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Προβλέψεις	2.10	(398)	(1 527)
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	2.11	(31 149)	(10 649)
Οφειλές	2.12	(46 372)	(32 408)
Δεδουλευμένα έξοδα και προεισπραχθέντα έσοδα	2.13	(78 068)	(64 584)
		(155 987)	(109 167)
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		(496 377)	(313 464)
ΚΑΘΑΡΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Αποθεματικά	2.14	1 325	5 062
Απαιτήσεις έναντι των κρατών μελών ⁽¹⁾	2.15	(83 624)	(38 480)
ΚΑΘΑΡΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		(82 299)	(33 418)

(¹) Στις 24 Νοεμβρίου 2021, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε προϋπολογισμό ο οποίος προβλέπει την πληρωμή των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων της Ένωσης από ιδίους πόρους που πρέπει να εισπραχθούν ή να ζητηθούν από τα κράτη μέλη το 2021. Επιπροσθέτως, δυνάμει του άρθρου 83 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης [κανονισμός (ΕΟΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ) αριθ. 259/68 (ΕΕ L 56 της 4.3.1968, σ. 1) της 29ης Φεβρουαρίου 1968, όπως τροποποιήθηκε], τα κράτη μέλη εγγυώνται από κοινού τις υποχρεώσεις που αφορούν τις συντάξεις.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	2021	2020
ΕΣΟΔΑ			
Έσοδα από μη ανταλλακτικές συναλλαγές			
Πόροι ΑΕΕ	3.1	115 955	125 393
Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι	3.2	20 590	19 559
Πόροι ΦΠΑ	3.3	18 340	17 858
Ίδιοι πόροι πλαστικών	3.4	5 831	—
Πρόστιμα	3.5	1 990	452
Είσπραξη εξόδων	3.6	1 794	1 355
Συμφωνία αποχώρησης Ηνωμένου Βασιλείου	3.7	1 122	47 456
Λοιπά	3.8	6 737	7 116
		172 357	219 190
Έσοδα από ανταλλακτικές συναλλαγές			
Χρηματοοικονομικά έσοδα	3.9	5 092	3 434
Λοιπά	3.10	1 497	1 404
		6 589	4 838
		178 946	224 028
Σύνολο εσόδων			
ΔΑΠΑΝΕΣ			
Εκτελέστηκαν από κράτη μέλη	3.11		
Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων		(40 829)	(40 461)
Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και άλλα μέσα αγροτικής ανάπτυξης		(15 451)	(14 467)
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ταμείο Συνοχής		(46 932)	(41 118)
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο		(16 727)	(13 677)
Λοιπά		(4 835)	(2 701)
Εκτελέστηκαν από την Επιτροπή, τους εκτελεστικούς οργανισμούς και τα καταπιστευματικά ταμεία	3.12	(63 000)	(22 094)
Εκτελέστηκαν από άλλους οργανισμούς και όργανα της ΕΕ	3.13	(3 154)	(3 530)
Εκτελέστηκαν από τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς	3.13	(4 512)	(4 178)
Εκτελέστηκαν από άλλες οντότητες	3.13	(3 225)	(3 257)
Κόστος προσωπικού και συντάξεων	3.14	(12 417)	(11 995)
Χρηματοοικονομικό κόστος	3.15	(4 201)	(2 188)
Λοιπά έξοδα	3.16	(5 762)	(6 946)
		(221 046)	(166 612)
		(42 100)	57 416
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ			

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

σε εκατ. EUR

	2021	2020
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους	(42 100)	57 416
Λειτουργικές δραστηριότητες		
Απόσβεση	116	113
Απομείωση	1 054	1 047
(Αντιλογισμός) ζημιών απομείωσης αξίας επί επενδύσεων	—	—
(Αύξηση)/μείωση δανείων	(70 259)	(40 624)
(Αύξηση)/μείωση προχρηματοδοτήσεων	(30 699)	(11 301)
(Αύξηση)/μείωση απαιτήσεων από ανταλλακτικές συναλλαγές και εισπρακτέων ποσών από μη ανταλλακτικές συναλλαγές	2 055	(50 519)
(Αύξηση)/μείωση αποθεμάτων	(4)	(12)
Αύξηση/(μείωση) υποχρεώσεων σχετικά με συντάξεις και λοιπές παροχές σε εργαζομένους	6 447	18 360
Αύξηση/(μείωση) προβλέψεων	(2 057)	581
Αύξηση/(μείωση) χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων (εκτός των δανειοληπτικών πράξεων του NGEU)	60 075	40 531
Αύξηση/(μείωση) οφειλών	13 964	5 166
Αύξηση/(μείωση) δεδουλευμένων εξόδων και προεισπραχθέντων εσόδων	13 484	(2 645)
Δημοσιονομικό πλεόνασμα προηγούμενου έτους ως μη ταμειακό έσοδο	(1 769)	(3 218)
Επανεπιμετρήσεις των υποχρεώσεων παροχών σε εργαζομένους (μη ταμειακή μεταβολή που δεν περιλαμβάνεται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων)	(3 257)	(15 155)
Άλλες μη ταμειακές μεταβολές	(1 757)	63
Επενδυτικές δραστηριότητες		
(Αύξηση)/μείωση άυλων περιουσιακών στοιχείων και ενσώματων παγίων	(2 307)	(1 566)
(Αύξηση)/μείωση επενδύσεων καταλογιζόμενων με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	(604)	3
(Αύξηση)/μείωση μη παράγωγων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος ⁽¹⁾	(4 636)	(1 180)
(Αύξηση)/μείωση παράγωγων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος	(629)	(62)
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες		
Αύξηση/(μείωση) δανειοληπτικών πράξεων που σχετίζονται με το NGEU	91 000	
ΚΑΘΑΡΕΣ ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ	28 118	(3 004)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων τους	28 118	(3 004)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους στην αρχή του οικονομικού έτους	16 742	19 745

σε εκατ. EUR

	2021	2020
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους στο τέλος του οικονομικού έτους	44 860	16 742

(¹) Το ποσό του 2020 αφορά την (αύξηση)/μείωση των διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

σε εκατ. EUR

	Απαιτήσεις έναντι των κρατών μελών Σωρευτικό πλεόνασμα/(έλλειμμα)	Άλλα αποθεματικά	Αποθεματικό εύλογης αξίας	Καθαρό ενεργητικό
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2019	(77 560)	4 646	391	(72 523)
Μεταβολές του αποθεματικού του Ταμείου Εγγυήσεων	(173)	173	—	—
Μεταβολή εύλογης αξίας	—	—	105	105
Επανεπιμετρήσεις υποχρεώσεων για παροχές σε εργαζομένους	(15 155)	—	—	(15 155)
Λοιπά	210	(252)	—	(42)
Αποτέλεσμα του προϋπολογισμού 2019 που πιστώθηκε σε κράτη μέλη	(3 218)	—	—	(3 218)
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους	57 416	—	—	57 416
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2020	(38 480)	4 566	496	(33 418)
Αντίκτυπος του αναθεωρημένου EAR 11 (βλ. σημείωση 1)	1 719	(3 043)	(496)	(1 820)
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΤΗΝ 1.1.2021	(36 761)	1 523	—	(35 238)
Μεταβολές του αποθεματικού του Ταμείου Εγγυήσεων	—	—	—	—
Μεταβολή εύλογης αξίας	—	—	—	—
Επανεπιμετρήσεις υποχρεώσεων για παροχές σε εργαζομένους	(3 257)	—	—	(3 257)
Λοιπά	262	(198)	—	63
Αποτέλεσμα του προϋπολογισμού 2020 που πιστώθηκε σε κράτη μέλη	(1 769)	—	—	(1 769)
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους	(42 100)	—	—	(42 100)
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31.12.2021	(83 624)	1 325	—	(82 299)

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Επισημαίνεται ότι στους ακόλουθους πίνακες τα ποσά που αφορούν το Ηνωμένο Βασίλειο σε σχέση με τα ΠΔΠ έως το τέλος του 2020 εξακολουθούν να εμφανίζονται στον τομέα των κρατών μελών καθώς, παρότι το Ηνωμένο Βασίλειο αποχώρησε από την Ένωση την 1η Φεβρουαρίου 2020, βάσει της συμφωνίας αποχώρησης, εξακολουθεί να έχει οικονομική σχέση με την Ένωση ισοδύναμη με εκείνη ενός κράτους μέλους για τις περιόδους αυτές.

1. ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ

1.1. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

Η λογιστική της ΕΕ τηρείται σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012, ο οποίος στο εξής αναφέρεται ως «δημοσιονομικός κανονισμός» (ΔΚ).

Σύμφωνα με το άρθρο 80 του δημοσιονομικού κανονισμού, η ΕΕ καταρτίζει τις δημοσιονομικές καταστάσεις της σύμφωνα με τους κανόνες της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση οι οποίοι βασίζονται στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα του Δημόσιου Τομέα (IPSAS). Αυτοί οι κανόνες λογιστικής, που υιοθετήθηκαν από την υπόλογο της Επιτροπής, πρέπει να εφαρμόζονται από όλα τα θεσμικά όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ που εμπίπτουν στο πεδίο της ενοποίησης, ώστε να διασφαλίζεται η εσωτερική συνέπεια των ενοποιημένων λογαριασμών της ΕΕ.

Εφαρμογή νέων και τροποποιημένων λογιστικών κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EAR)

Νέοι λογιστικοί κανόνες της ΕΕ που εγκρίθηκαν αλλά δεν είχαν τεθεί ακόμη σε ισχύ στις 31 Δεκεμβρίου 2021

Δεν υπάρχουν νέοι λογιστικοί κανόνες της ΕΕ που εγκρίθηκαν αλλά δεν είχαν τεθεί ακόμη σε ισχύ στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Αναθεωρημένοι λογιστικοί κανόνες της ΕΕ που ισχύουν για τις ετήσιες περιόδους που αρχίζουν την 1η Ιανουαρίου 2021 ή αργότερα

Στις 17 Δεκεμβρίου 2020, η υπόλογο της Επιτροπής ενέκρινε τον αναθεωρημένο λογιστικό κανόνα EAR 11 «Χρηματοοικονομικά μέσα», ο οποίος θεσπίζει τις αρχές που διέπουν την χρηματοοικονομική πληροφόρηση όσον αφορά τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού και βασίζεται στο νέο πρότυπο IPSAS 41 «Χρηματοοικονομικά μέσα», το τροποποιημένο IPSAS 28 «Χρηματοοικονομικά μέσα: Παρουσίαση» και το τροποποιημένο IPSAS 30 «Χρηματοοικονομικά μέσα: Γνωστοποιήσεις» (που εκδόθηκε τον Αύγουστο του 2018).

Ο αναθεωρημένος κανόνας EAR 11 ισχύει υποχρεωτικά από την 1η Ιανουαρίου 2021, με τυχόν αλλαγές σε σχέση με την αρχική εφαρμογή να καταλογίζονται κατά την εν λόγω ημερομηνία, με αποτέλεσμα να μην απαιτείται επαναδιατύπωση των ποσών προηγούμενων περιόδων. Ως εκ τούτου, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, οι απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές και τα έσοδα/έξοδα υπό μορφή τόκων στις 31 Δεκεμβρίου 2020 που παρουσιάζονται στους παρόντες λογαριασμούς καταλογίστηκαν σύμφωνα με τις λογιστικές πολιτικές που αναφέρονται στις δημοσιονομικές καταστάσεις της ΕΕ για το 2020 στις σημειώσεις 1.5.5, 1.5.8 (μόνο για ανταλλακτικές συναλλαγές), 1.5.12 και 1.6.1 (μόνο για ανταλλακτικές συναλλαγές).

Οι βασικές αλλαγές και ο αντίκτυπός τους στους λογαριασμούς της ΕΕ για το 2021 έχουν ως εξής:

Νέες αρχές ταξινόμησης και επιμέτρησης των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Ο αναθεωρημένος κανόνας EAR 11 θεσπίζει μια προσέγγιση βάσει αρχών όσον αφορά την ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και απαιτεί τη χρήση δύο κριτηρίων: το μοντέλο που εφαρμόζει η οντότητα για τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού της και τις συμβατικές ιδιαιτερότητες που σχετίζονται με τις ταμειακές ροές των εν λόγω στοιχείων ενεργητικού. Ανάλογα με τα κριτήρια αυτά, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ταξινομούνται στις ακόλουθες κατηγορίες: «χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος», «χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω καθαρού ενεργητικού/ιδίων κεφαλαίων» (FVNA) ή «χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος» (FVSD).

Την 1η Ιανουαρίου 2021, η εφαρμογή των νέων κριτηρίων οδήγησε στην αναταξινόμηση όλων των επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου και των χρεωστικών τίτλων από «διαθέσιμες προς πώληση» σε χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος. Το σχετικό αποθεματικό εύλογης αξίας αναταξινομήθηκε —εντός του καθαρού ενεργητικού— στο σωρευτικό πλεόνασμα ή έλλειμμα.

Νέο μοντέλο απομείωσης

Ενώ το προηγούμενο μοντέλο απομείωσης βασιζόταν σε ζημίες που είχαν πραγματοποιηθεί, ο αναθεωρημένος κανόνας EAR 11 θέσπισε ένα μελλοντοστρεφές μοντέλο απομείωσης με βάση τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες κατά τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού. Στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες λαμβάνονται υπόψη πιθανά γεγονότα αθέτησης και η εξέλιξη της πιστωτικής ποιότητας των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού. Το νέο μοντέλο απομείωσης εφαρμόζεται σε όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω καθαρών στοιχείων ενεργητικού/ιδίων κεφαλαίων, καθώς και στις δανειακές δεσμεύσεις και στα συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων.

Ειδικότερα, την 1η Ιανουαρίου 2021, η εφαρμογή του νέου μοντέλου απομείωσης στα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που ταξινομούνται ως χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος, οδήγησε στην αναγνώριση της απομείωσης της αξίας των δανείων για χρηματοδοτική συνδρομή που έχουν χορηγηθεί σε χώρες-εταίρους στο πλαίσιο των προγραμμάτων ΜΧΣ και Ευρατόμ.

Λογιστική μεταχείριση οικονομικών εγγυήσεων

Σύμφωνα με τον προηγούμενο κανόνα EAR 11, οι περισσότερες οικονομικές εγγυήσεις —κυρίως εκείνες που παρέχονται έναντι μηδενικού ή ονομαστικού ανταλλάγματος— αντιμετωπίζονταν λογιστικά σύμφωνα με τις αρχές του κανόνα EAR 10 «Προβλέψεις, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και ενδεχόμενες απαιτήσεις» και, ως εκ τούτου, είτε αναγνωρίζονται ως προβλέψεις είτε γνωστοποιούνται ως ενδεχόμενες υποχρεώσεις ανάλογα με την πιθανότητα ζημίας.

Ο αναθεωρημένος κανόνας EAR 11 προϋποθέτει την εφαρμογή απαιτήσεων λογιστικής μεταχείρισης των οικονομικών εγγυήσεων σε όλα τα συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων. Η επιμέτρηση της υποχρέωσης από οικονομική εγγύηση βασίζεται στην εύλογη αξία της εγγύησης κατά την αρχική αναγνώριση και στην εξέλιξη των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών από το χαρτοφυλάκιο εγγυημένων οφειλών. Βλ. σημείωση 1.5.12.

Κατά συνέπεια, την 1η Ιανουαρίου 2021 τα υφιστάμενα συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων αναταξινομήθηκαν από τις δημοσιονομικές προβλέψεις στην κατηγορία των υποχρεώσεων από οικονομικές εγγυήσεις και επιμετρήθηκαν εκ νέου σύμφωνα με τις απαιτήσεις του αναθεωρημένου κανόνα EAR 11. Η μεταβολή αυτή οδήγησε σε αύξηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, κυρίως όσον αφορά τις εγγυήσεις που έχουν παρασχεθεί στον όμιλο της ΕΤΕπ στο πλαίσιο της εντολής της εξωτερικής δανειοδότησης. Μετά τη μεταβολή της λογιστικής μεταχείρισης και την αναγνώριση της υποχρέωσης από συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων για την ΕΕΔ, το αποθεματικό για το Ταμείο Εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις —στο καθαρό ενεργητικό έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020— αποδεσμεύθηκε στο σωρευτικό πλεόνασμα ή έλλειμμα.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται οι αρχικές κατηγορίες επιμέτρησης βάσει του EAR 11 όπως εφαρμόστηκαν στις δημοσιονομικές καταστάσεις της ΕΕ για το 2020 και οι νέες κατηγορίες επιμέτρησης βάσει του αναθεωρημένου EAR 11 για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης την 1η Ιανουαρίου 2021:

σε εκατ. EUR

	Κατηγορία επιμέτρησης πριν από τον EAR 11	Καθαρή λογιστική αξία στις 31.12.2020	Κατηγορία επιμέτρησης Αναθεωρημένος EAR 11	Καθαρή λογιστική αξία την 1.1.2021
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού				
Δάνεια	Δάνεια και απαιτήσεις	93 309	Αποσβεσμένο κόστος	93 575
			FVSD	2
Δάνεια και συμμετοχικές επενδύσεις	Διαθέσιμα προς πώληση	19 587	FVSD	19 587
Παράγωγα στοιχεία ενεργητικού	FVSD	199	FVSD	199
Απαιτήσεις	Δάνεια και απαιτήσεις	3 450	Αποσβεσμένο κόστος	3 485
			FVSD	3 482
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα τους	Διαθέσιμα προς πώληση	16 742	Αποσβεσμένο κόστος	16 742

σε εκατ. EUR

	Κατηγορία επιμέτρησης πριν από τον EAR 11	Καθαρή λογιστική αξία στις 31.12.2020	Κατηγορία επιμέτρησης Αναθεωρημένου EAR 11	Καθαρή λογιστική αξία την 1.1.2021
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Οικονομικές εγγυήσεις	Υποχρέωση από οικονομικές εγγυήσεις	(90)	Υποχρέωση από οικονομικές εγγυήσεις	(7 889)
	Προβλέψεις (EAR10)	(2 523)		
Δανειοληπτικές πράξεις	Αποσβεσμένο κόστος	(93 192)	Αποσβεσμένο κόστος	(93 521)
Άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	Αποσβεσμένο κόστος	(1 761)	Αποσβεσμένο κόστος	(1 761)
Υποχρεώσεις από παράγωγα	FVSD	(4)	FVSD	(4)
Οφειλές	Αποσβεσμένο κόστος	(32 408)	Αποσβεσμένο κόστος	(32 408)

Στον πίνακα που ακολουθεί αναλύεται ο αντίκτυπος της μετάβασης στον αναθεωρημένο κανόνα EAR 11 στα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, τις απαιτήσεις, τις δημοσιονομικές προβλέψεις και τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι λογιστικές αξίες από την προηγούμενη κατηγορία επιμέτρησής τους στο πλαίσιο του κανόνα EAR 11, όπως εφαρμόστηκε στις δημοσιονομικές καταστάσεις της ΕΕ για το 2020, συμφωνούνται με τις νέες κατηγορίες επιμέτρησης κατά τη μετάβαση στον αναθεωρημένο κανόνα EAR 11 την 1η Ιανουαρίου 2021:

σε εκατ. EUR

	Υπόλοιπο στις 31.12.2020	Αναταξινόμηση	Επανεπίμετρηση	Υπόλοιπο την 1.1.2021
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού διαθέσιμα προς πώληση				
Μεταφερθέν υπόλοιπο ανοίγματος	19 587			
Μεταφορά από τα διαθέσιμα προς πώληση στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος		(19 587)		
Προσαρμοσμένο υπόλοιπο ανοίγματος				—
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος				
Μεταφερθέν υπόλοιπο ανοίγματος	199			
Μεταφορά από τα διαθέσιμα προς πώληση στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος		19 587		
Μεταφορά από τα δάνεια στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος		2		
Προσαρμοσμένο υπόλοιπο ανοίγματος				19 788
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος (στους λογιστικούς λογαριασμούς του 2020: Δάνεια)				
Μεταφερθέν υπόλοιπο ανοίγματος	93 309			
Επανεπίμετρηση: Αποτελεσματικό επιτόκιο			329	

σε εκατ. EUR

	Υπόλοιπο στις 31.12.2020	Αναταξινόμηση	Επανεπιμέτρηση	Υπόλοιπο την 1.1.2021
Επανεπιμέτρηση: Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες			(60)	
Αναταξινόμηση στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος		(2)		
Προσαρμοσμένο υπόλοιπο ανοίγματος				93 575
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού (Σημείωση 2.4)	113 095	—	269	113 363
Απαιτήσεις				
Μεταφερθέν υπόλοιπο ανοίγματος	3 450			
Επανεπιμέτρηση: Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες			33	
Συμβόλαιο οικονομικών εγγυήσεων — σκέλος είσπραξης: επανεπιμέτρηση			3 484	
Προσαρμοσμένο υπόλοιπο ανοίγματος				6 967
Σύνολο απαιτήσεων (Σημείωση 2.6.2)	3 450	—	3 517	6 967
Δημοσιονομικές προβλέψεις				
Μεταφερθέν υπόλοιπο ανοίγματος	(2 523)			
Μεταφορά στις υποχρεώσεις από οικονομικές εγγυήσεις		2 522		
Προσαρμοσμένο υπόλοιπο ανοίγματος				(1)
Σύνολο δημοσιονομικών προβλέψεων (Σημείωση 2.10)	(2 523)	2 522	—	(1)
Υποχρεώσεις από οικονομικές εγγυήσεις				
Μεταφερθέν υπόλοιπο ανοίγματος	(90)			
Μεταφορά από τις δημοσιονομικές προβλέψεις		(2 522)		
Συμβόλαιο οικονομικών εγγυήσεων — σκέλος πληρωμής: επανεπιμέτρηση			(5 277)	
Προσαρμοσμένο υπόλοιπο ανοίγματος				(7 889)
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβεσμένο κόστος				
Μεταφερθέν υπόλοιπο ανοίγματος	(94 954)			
Επανεπιμέτρηση: Αποτελεσματικό επιτόκιο			(329)	
Προσαρμοσμένο υπόλοιπο ανοίγματος				(95 283)

σε εκατ. EUR

	Υπόλοιπο στις 31.12.2020	Αναταξινόμηση	Επανεπιμέτρηση	Υπόλοιπο την 1.1.2021
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος				
Μεταφερθέν υπόλοιπο ανοίγματος	(4)			
Προσαρμοσμένο υπόλοιπο ανοίγματος				(4)
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων (Σημείωση 2.11)	(95 048)	(2 522)	(5 606)	(103 175)
Συνολικός αντίκτυπος της αναθεώρησης του EAR 11			(1 820)	

Στον πίνακα που ακολουθεί αναλύεται ο αντίκτυπος της μετάβασης στον αναθεωρημένο κανόνα EAR 11 στο καθαρό ενεργητικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης την 1η Ιανουαρίου 2021:

σε εκατ. EUR

	Υπόλοιπο στις 31.12.2020	Αποδέσμευση αποθεματικών	Άλλες επιπτώσεις στο καθαρό ενεργητικό	Υπόλοιπο την 1.1.2021
Αποθεματικά				
Μεταφερθέν υπόλοιπο ανοίγματος	5 062			
Αποδέσμευση του αποθεματικού εύλογης αξίας		(496)		
Αποδέσμευση του αποθεματικού του Ταμείου Εγγυήσεων		(3 043)		
Προσαρμοσμένο υπόλοιπο ανοίγματος				1 523
Σωρευτικό πλεόνασμα/(έλλειμμα)				
Μεταφερθέν υπόλοιπο ανοίγματος	(38 480)			
Αποδέσμευση του αποθεματικού εύλογης αξίας		496		
Αποδέσμευση του αποθεματικού του Ταμείου Εγγυήσεων		3 043		
Επανεπιμέτρηση στοιχείων ενεργητικού και παθητικού			(1 820)	
Προσαρμοσμένο υπόλοιπο ανοίγματος				(36 761)
Σύνολο καθαρού ενεργητικού	(33 418)	—	(1 820)	(35 238)

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η συμφωνία ανάμεσα στην πρόβλεψη απομείωσης κλεισίματος της προηγούμενης περιόδου που επιμετρήθηκε σύμφωνα με τον κανόνα EAR 11, όπως εφαρμόστηκε στις δημοσιονομικές καταστάσεις της ΕΕ για το 2020, και τις δημοσιονομικές προβλέψεις που επιμετρήθηκαν σύμφωνα με τον κανόνα EAR 10, και τη νέα πρόβλεψη απομείωσης που επιμετρήθηκε σύμφωνα με τον αναθεωρημένο κανόνα EAR 11 την 1η Ιανουαρίου 2021:

σε εκατ. EUR

	31.12.2020	1.1.2021		
	Πρόβλεψη απομείωσης/ Δημοσιονομικές προβλέψεις	Αναμενόμενη πιστωτική ζημία δωδεκαμήνου	Αναμενόμενη πιστωτική ζημία σε ολόκληρη τη διάρκεια ζωής	Συνολική πρόβλεψη απομείωσης
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος, εκ των οποίων:	(739)	(49)	(25)	(73)
Υποκατάστατα δάνεια ⁽¹⁾	(726)	—	—	—
Λοιπά δάνεια	(13)	(49)	(25)	(73)
Απαιτήσεις	(190)		(156)	(156)
Συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων	(2 523)	(859)	(5 143)	(6 002)

⁽¹⁾ Έως το 2020 τα υποκατάστατα δάνεια (υπερήμερα δάνεια για τα οποία ο όμιλος της ΕΤΕπ έχει εκδώσει κατάπτωση της εγγύησης της ΕΕ) αναγνωρίζονταν αρχικά στο ποσό που είχε καταβληθεί για τον διακανονισμό της κατάπτωσης της εγγύησης και είχε απομειωθεί αμέσως πλήρως για το ποσό των πιστωτικών ζημιών που είχαν ήδη προκύψει κατά τον χρόνο της υποκατάστασης, με αποτέλεσμα μηδενική καθαρή λογιστική αξία στον ισολογισμό. Τυχόν δεδουλευμένοι τόκοι μετά την αρχική αναγνώριση απομειώνονταν επίσης πλήρως. Σύμφωνα με τον αναθεωρημένο κανόνα EAR 11, τα υποκατάστατα δάνεια ταξινομούνται πλέον ως αποκτηθέντα ή δημιουργηθέντα δάνεια απομειωμένης πιστωτικής αξίας, με αποτέλεσμα η πρόβλεψη απομείωσης να αφορά μόνο τις μεταβολές των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών που προκύπτουν μετά την αρχική αναγνώριση. Επιπλέον, στο πλαίσιο του αναθεωρημένου κανόνα EAR 11 για τα αποκτηθέντα ή δημιουργηθέντα δάνεια απομειωμένης πιστωτικής αξίας, υπολογίζονται δεδουλευμένοι τόκοι μόνο στην καθαρή λογιστική αξία. Ως εκ τούτου, η πρόβλεψη απομείωσης που αναγνωρίστηκε στο τέλος του 2020 για τα υποκατάστατα δάνεια έχει διαγραφεί έναντι της ακαθάριστης λογιστικής αξίας των υποκατάστατων δανείων την 1η Ιανουαρίου 2021, χωρίς καμία επίπτωση στη λογιστική αξία των εν λόγω δανείων στον ισολογισμό.

1.2. ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Στόχος των δημοσιονομικών καταστάσεων είναι να παρέχουν χρήσιμες πληροφορίες σε ένα ευρύ φάσμα χρηστών για την οικονομική κατάσταση, την απόδοση και τις ταμειακές ροές μιας οντότητας. Στόχος της ΕΕ ως οντότητας δημόσιου τομέα είναι ειδικότερα η παροχή χρήσιμων πληροφοριών για τη λήψη αποφάσεων και η απόδειξη της λογιστικής αξιοπιστίας της ίδιας της οντότητας όσον αφορά τους πόρους που έχουν τεθεί στη διάθεσή της. Το παρόν έγγραφο καταρτίστηκε με βάση τους στόχους αυτούς.

Οι γενικές κατευθύνσεις (ή οι λογιστικές αρχές) που πρέπει να τηρούνται κατά την κατάρτιση των δημοσιονομικών καταστάσεων ορίζονται στον λογιστικό κανόνα 1 της ΕΕ «Οικονομικές καταστάσεις» και είναι οι ίδιες με αυτές που περιγράφονται στο IPSAS 1: πιστή παρουσίαση, δεδουλευμένη βάση, συνέχεια της δράσης, συνεκτικότητα της παρουσίασης, σημαντικότητα, συγκεντρωτική παρουσίαση, συμψηφισμός και συγκριτικές πληροφορίες.

Τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης είναι η συνάφεια, η πιστή απεικόνιση (αξιοπιστία), η σαφήνεια, η έγκαιρη πληροφόρηση, η συγκρισιμότητα και η επαληθευσσιμότητα.

1.3. ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ

Πεδίο ενοποίησης

Οι ενοποιημένες δημοσιονομικές καταστάσεις της ΕΕ περιλαμβάνουν όλες τις σημαντικές ελεγχόμενες οντότητες, τα σχήματα υπό κοινό έλεγχο και τις συγγενείς επιχειρήσεις. Ο πλήρης κατάλογος των οντοτήτων που εμπίπτουν στο πεδίο ενοποίησης, το οποίο πλέον περιλαμβάνει 55 ελεγχόμενες οντότητες και 1 συγγενή επιχείρηση (2020: 52 ελεγχόμενες οντότητες και 1 συγγενής επιχείρηση), παρατίθεται στη σημείωση 9. Μεταξύ των ελεγχόμενων οντοτήτων περιλαμβάνονται τα θεσμικά όργανα της ΕΕ (συμπεριλαμβανομένης της Επιτροπής, αλλά όχι της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας) και οι οργανισμοί της ΕΕ (με εξαίρεση τους οργανισμούς της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας). Η υπό εκκαθάριση Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ) θεωρείται επίσης ελεγχόμενη οντότητα. Η μοναδική συγγενής επιχείρηση της ΕΕ είναι το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤαΕ).

Οι οντότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της ενοποίησης αλλά είναι άνευ σημασίας για τις ενοποιημένες δημοσιονομικές καταστάσεις της ΕΕ συνολικά δεν είναι απαραίτητο να ενοποιούνται ή να καταλογίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, καθώς κάτι τέτοιο θα απαιτούσε υπερβολικό χρόνο ή κόστος από την ΕΕ. Οι εν λόγω οντότητες αναφέρονται ως «οντότητες ήσσονος σημασίας» και παρατίθενται χωριστά στη σημείωση 9. Το 2021, 8 οντότητες χαρακτηρίστηκαν ως οντότητες ήσσονος σημασίας (2020: 8 οντότητες).

Ελεγχόμενες οντότητες

Για τον καθορισμό του πεδίου εφαρμογής της ενοποίησης εφαρμόζεται η έννοια του ελέγχου. Ελεγχόμενες οντότητες είναι οι οντότητες για τις οποίες η ΕΕ είναι εκτεθειμένη, ή έχει δικαίωμα, σε μεταβλητά οφέλη από τη συμμετοχή της και για τις οποίες μπορεί να επηρεάσει τη φύση και το ποσό των εν λόγω οφελών χρησιμοποιώντας την εξουσία της επί της άλλης οντότητας. Η εν λόγω εξουσία πρέπει να μπορεί να ασκείται επί του παρόντος και πρέπει να αφορά τις σχετικές δραστηριότητες της οντότητας. Οι ελεγχόμενες οντότητες είναι πλήρως ενοποιημένες. Η ενοποίηση αρχίζει την ημερομηνία του πρώτου ελέγχου και τελειώνει με την περάτωση αυτών των ελέγχων.

Οι πλέον κοινοί δείκτες ελέγχου στο πλαίσιο της ΕΕ είναι οι ακόλουθοι: η δημιουργία της οντότητας μέσω ιδρυτικών συνθηκών ή παράγωγου δικαίου, η χρηματοδότηση της οντότητας από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, η ύπαρξη δικαιωμάτων ψήφου στα διευθυντικά όργανα, ο λογιστικός έλεγχος από το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και η απαλλαγή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Για να αποφασισθεί κατά πόσο ένα ή όλα τα προαναφερθέντα κριτήρια επαρκούν για τη διενέργεια ελέγχου, γίνεται επιμέρους εκτίμηση για κάθε οντότητα.

Όλες οι ουσιώδεις ενδοεταιρικές συναλλαγές και τα υπόλοιπα μεταξύ των ελεγχόμενων οντοτήτων της ΕΕ απαλείφονται, ενώ τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές από τις εν λόγω συναλλαγές δεν είναι ουσιώδη και συνεπώς δεν απαλείφονται.

Σχήματα υπό κοινό έλεγχο

Σχήμα υπό κοινό έλεγχο είναι μια συμφωνία στην οποία η ΕΕ και ένα ή περισσότερα μέρη έχουν κοινό έλεγχο. Κοινός έλεγχος είναι ο συμφωνηθείς επιμερισμός του ελέγχου ενός σχήματος μέσω δεσμευτικής συμφωνίας, ο οποίος υπάρχει μόνον όταν οι αποφάσεις σχετικά με τις συναφείς δραστηριότητες απαιτούν την ομόφωνη συγκατάθεση των μερών στα οποία επιμερίζεται ο έλεγχος. Σχήματα υπό κοινό έλεγχο μπορεί να είναι είτε κοινοπραξίες είτε κοινές επιχειρήσεις. Κοινοπραξία είναι ένα σχήμα υπό κοινό έλεγχο το οποίο δομείται μέσω χωριστού φορέα και όπου τα μέρη που έχουν κοινό έλεγχο έχουν δικαιώματα στο καθαρό ενεργητικό του σχήματος. Οι συμμετοχές σε κοινοπραξίες καταλογίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης (βλ. σημείωση 1.5.4). Κοινή επιχείρηση είναι ένα σχήμα υπό κοινό έλεγχο όπου τα μέρη που έχουν κοινό έλεγχο έχουν δικαιώματα στα περιουσιακά στοιχεία και δεσμεύσεις ως προς τις υποχρεώσεις, σε σχέση με το σχήμα υπό κοινό έλεγχο. Για τον καταλογισμό των συμμετοχών σε κοινές επιχειρήσεις αναγνωρίζονται στις δημοσιονομικές καταστάσεις της ΕΕ τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις, τα έσοδα και οι δαπάνες της, καθώς και το μερίδιό της σε περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις, έσοδα και δαπάνες που της ανήκουν ή τη βαρύνουν από κοινού.

Συγγενείς επιχειρήσεις

Συγγενείς επιχειρήσεις είναι οι οντότητες επί των οποίων η ΕΕ ασκεί, άμεσα ή έμμεσα, σημαντική επιρροή, αλλά όχι αποκλειστικό ή κοινό έλεγχο. Τεκμαίρεται ότι ασκείται σημαντική επιρροή εάν η ΕΕ κατέχει άμεσα ή έμμεσα 20 % και πλέον των δικαιωμάτων ψήφου. Οι συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις καταλογίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης (βλ. σημείωση 1.5.4).

Μη ενοποιημένες οντότητες τα κεφάλαια των οποίων διαχειρίζεται η Επιτροπή

Η Επιτροπή διαχειρίζεται τα κεφάλαια του κοινού συστήματος υγειονομικής ασφάλισης για το προσωπικό της ΕΕ, τα κεφάλαια του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης και τα κεφάλαια του Ταμείου Εγγυήσεων των Συμμετεχόντων, για λογαριασμό των εν λόγω οντοτήτων. Ωστόσο, επειδή οι οντότητες αυτές δεν ελέγχονται από την ΕΕ, δεν έχουν ενοποιηθεί στις δημοσιονομικές καταστάσεις της.

1.4. ΒΑΣΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Οι δημοσιονομικές καταστάσεις υποβάλλονται σε ετήσια βάση σύμφωνα με το άρθρο 243 του δημοσιονομικού κανονισμού. Η λογιστική χρήση αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει στις 31 Δεκεμβρίου.

1.4.1. Νομίσιμα και βάσεις μετατροπής

Νόμισμα λειτουργίας και τηρούμενο νόμισμα

Οι δημοσιονομικές καταστάσεις καταρτίζονται σε εκατομμύρια ευρώ, εκτός εάν δηλώνεται διαφορετικά, διότι το ευρώ αποτελεί το νόμισμα λειτουργίας της ΕΕ.

Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται σε ευρώ με βάση τη συναλλαγματική ισοτιμία την ημερομηνία των συναλλαγών. Τα συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από τον διακανονισμό συναλλαγών σε ξένο νόμισμα και από την εκ νέου μετατροπή στο τέλος της χρήσης των συναλλαγματικών ισοτιμιών χρηματικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού σε ξένα νομίσιμα αναγνωρίζονται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων.

Εφαρμόζονται διαφορετικές μέθοδοι μετατροπής για τα ενδωμάτα πάγια και άυλα περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποτιμώνται στην τιμή αγοράς, η οποία μετατρέπεται σε ευρώ με βάση την ισοτιμία που ίσχυε την ημέρα της αγοράς τους.

Τα υπόλοιπα τέλους χρήσης χρηματικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται σε ευρώ με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) της 31ης Δεκεμβρίου:

Συναλλαγματικές ισοτιμίες του ευρώ

Νόμισμα	31.12.2021	31.12.2020	Νόμισμα	31.12.2021	31.12.2020
BGN	1,9558	1,9558	PLN	4,5969	4,5597
CZK	24,8580	26,2420	RON	4,949	4,8683
DKK	7,4364	7,4409	SEK	10,2503	10,0343
GBP	0,8403	0,8990	CHF	1,0331	1,0802
HRK	7,5156	7,5519	JPY	130,3800	126,4900
HUF	369,1900	363,8900	USD	1,1326	1,2271

1.4.2. Χρησιμοποίηση εκτιμήσεων

Σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα του Δημόσιου Τομέα (International Public Sector Accounting Standards — IPSAS) και τις γενικώς παραδεκτές λογιστικές αρχές, οι δημοσιονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν, αναγκαστικά, ποσά στηριζόμενα σε εκτιμήσεις και παραδοχές των διαχειριστών με βάση τις πλέον αξιόπιστες διαθέσιμες πληροφορίες. Στις σημαντικές εκτιμήσεις συγκαταλέγονται, χωρίς να περιορίζονται σε αυτά: ποσά για υποχρεώσεις παροχών στους εργαζομένους, ο χρηματοοικονομικός κίνδυνος επί εισπρακτέων λογαριασμών και τα ποσά που ανακοινώνονται στις σημειώσεις σχετικά με τα χρηματοδοτικά μέσα, η πρόβλεψη απομείωσης για χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος και για υποχρεώσεις από συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων, τα δεδουλευμένα έσοδα και έξοδα, προβλέψεις, ο βαθμός απομείωσης της αξίας άυλων περιουσιακών στοιχείων και ενσώματων παγίων, η καθαρή πραγματοποιήσιμη αξία των αποθεμάτων, οι ενδεχόμενες απαιτήσεις και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις. Τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί να διαφέρουν από τις εκτιμήσεις αυτές. Οι αλλαγές όσον αφορά τις εκτιμήσεις αποτυπώνονται είτε στην περίοδο κατά την οποία καθίστανται γνωστές, εάν η αλλαγή επηρεάζει μόνο τη συγκεκριμένη περίοδο, είτε στην εν λόγω περίοδο και σε μελλοντικές περιόδους, εάν η αλλαγή επηρεάζει και τις δύο.

1.5. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

1.5.1. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Άυλο περιουσιακό στοιχείο είναι ένα αναγνωρίσιμο μη χρηματικό περιουσιακό στοιχείο χωρίς φυσική υπόσταση. Ένα περιουσιακό στοιχείο είναι αναγνωρίσιμο εάν είναι διαχωρίσιμο (ήτοι μπορεί να διαχωριστεί ή να διασπαστεί από την οικονομική οντότητα, π.χ. να πωληθεί, μεταβιβαστεί, παραχωρηθεί, ενοικιαστεί ή ανταλλαγεί είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό με σχετικό συμβόλαιο, αναγνωρίσιμο περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση, ασχέτως αν η οικονομική οντότητα σκοπεύει να το πράξει) ή εάν προκύπτει από δεσμευτικές συμφωνίες (συμπεριλαμβανομένων δικαιωμάτων από συμβάσεις ή άλλων νομικών δικαιωμάτων), ασχέτως αν τα δικαιώματα αυτά είναι μεταβιβάσιμα ή διαχωρίσιμα από την οικονομική οντότητα ή από άλλα δικαιώματα και δεσμεύσεις.

Τα αποκτηθέντα άυλα περιουσιακά στοιχεία εμφανίζονται στο ιστορικό τους κόστος μείον σωρευτικές αποσβέσεις και ζημιές απομείωσης. Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που αναπτύσσονται εσωτερικά κεφαλαιοποιούνται όταν πληρούνται τα σχετικά κριτήρια των λογιστικών κανόνων της ΕΕ και οι δαπάνες αφορούν μόνο τη φάση ανάπτυξης του περιουσιακού στοιχείου. Στις κεφαλαιοποιήσιμες δαπάνες περιλαμβάνονται όλες οι άμεσα καταλογίσιμες δαπάνες που απαιτούνται για τη δημιουργία, την παραγωγή και την προετοιμασία του περιουσιακού στοιχείου για τη λειτουργία που έχει προσδιορίσει η διοίκηση. Οι δαπάνες που αφορούν ερευνητικές δραστηριότητες, μη κεφαλαιοποιήσιμες αναπτυξιακές δαπάνες και δαπάνες συντήρησης αναγνωρίζονται ως έξοδα, κάθε φορά που πραγματοποιούνται.

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία υφίστανται γραμμική απόσβεση επί της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους (3 έως 11 έτη). Η εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή των άυλων περιουσιακών στοιχείων εξαρτάται από τη συγκεκριμένη διάρκεια του οικονομικού ή νομικού κύκλου ζωής που ορίζεται με συμφωνία.

1.5.2. Ενσώματα πάγια

Όλα τα ενσώματα πάγια εμφανίζονται στο ιστορικό τους κόστος μείον σωρευτικές αποσβέσεις και ζημιές απομείωσης. Στο κόστος περιλαμβάνονται οι δαπάνες που αφορούν άμεσα την απόκτηση, την κατασκευή ή τη μεταφορά του εκάστοτε στοιχείου ενεργητικού.

Τα επακόλουθα έξοδα περιλαμβάνονται στη λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου ή, ανάλογα με την περίπτωση, αναγνωρίζονται ως χωριστό περιουσιακό στοιχείο μόνον όταν υπάρχει πιθανότητα να απορρεύσουν από αυτό στο μέλλον οικονομικά οφέλη ή δυναμικό εξυπηρέτησης για την ΕΕ και το κόστος του συγκεκριμένου στοιχείου μπορεί να μετρηθεί με αξιόπιστο τρόπο. Οι δαπάνες επισκευής και συντήρησης χρεώνονται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της δημοσιονομικής περιόδου κατά την οποία πραγματοποιούνται.

Τα γήπεδα δεν υφίστανται απόσβεση, δεδομένου ότι η ωφέλιμη ζωή τους θεωρείται ότι είναι αορίστου διάρκειας. Τα υπό κατασκευή πάγια στοιχεία ενεργητικού δεν υφίστανται απόσβεση, δεδομένου ότι δεν είναι ακόμη διαθέσιμα προς χρήση. Η απόσβεση άλλων στοιχείων ενεργητικού υπολογίζεται σύμφωνα με τη γραμμική μέθοδο για τον καταλογισμό του κόστους τους μείον τις υπολειμματικές τους αξίες κατά τη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους, ως εξής:

Είδος στοιχείου ενεργητικού	Συντελεστές γραμμικής απόσβεσης
Κτίρια	4 % έως 10 %
Διαστημικοί πόροι	8 % έως 25 %
Εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	10 % έως 25 %
Έπιπλα και μεταφορικά μέσα	10 % έως 25 %
Υλισμικό υπολογιστών	25 % έως 33 %
Λοιπά	10 % έως 33 %

Κέρδη ή ζημιές από πωλήσεις προκύπτουν από τη σύγκριση των προσόδων μείον τα έξοδα πώλησης με τη λογιστική αξία του πωληθέντος στοιχείου και περιλαμβάνονται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων.

Μισθώσεις

Μίσθωση είναι μια συμφωνία βάσει της οποίας ο εκμισθωτής μεταβιβάζει στον μισθωτή το δικαίωμα χρήσης ενός περιουσιακού στοιχείου για συμφωνημένη χρονική περίοδο με αντάλλαγμα μια πληρωμή ή σειρά πληρωμών. Οι μισθώσεις ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις ή ως λειτουργικές μισθώσεις.

Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις είναι μισθώσεις στις οποίες ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη που συνεπάγεται η κυριότητα ενός περιουσιακού στοιχείου μεταβιβάζονται στον μισθωτή. Κατά τη σύναψη χρηματοδοτικής μίσθωσης από την πλευρά του μισθωτή, τα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται στο πλαίσιο της χρηματοδοτικής μίσθωσης αναγνωρίζονται ως περιουσιακά στοιχεία και οι συνδεδεμένες υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης αναγνωρίζονται ως υποχρεώσεις στην έναρξη της μισθωτικής περιόδου. Τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις αναγνωρίζονται με ποσά ίσα προς την εύλογη αξία της μισθούμενης ιδιοκτησίας ή, αν είναι χαμηλότερη, με την παρούσα αξία των ελάχιστων καταβολών μισθωμάτων, η καθεμία προσδιοριζόμενη κατά την έναρξη της μίσθωσης. Κατά τη διάρκεια της μίσθωσης, τα στοιχεία ενεργητικού στο πλαίσιο χρηματοδοτικών μισθώσεων αποσβένονται με βάση τη μικρότερη χρονική περίοδο μεταξύ ωφέλιμης ζωής και χρόνου μίσθωσης. Οι ελάχιστες καταβολές μισθωμάτων επιμερίζονται στη χρηματοδοτική επιβάρυνση (τόκοι) και σε μείωση της ανεξόφλητης υποχρέωσης (κεφάλαιο). Η χρηματοδοτική επιβάρυνση κατανέμεται στη διάρκεια της μισθωτικής περιόδου, ούτως ώστε να προκύπτει ένα σταθερό περιοδικό επιτόκιο επί του ανεξόφλητου υπολοίπου της υποχρέωσης, που εμφανίζεται ως μακροπρόθεσμη/βραχυπρόθεσμη, κατά περίπτωση. Τα ενδεχόμενα μισθώματα αναγνωρίζονται ως έξοδα στην περίοδο κατά την οποία πραγματοποιούνται.

Λειτουργική μίσθωση είναι μια μίσθωση που δεν είναι χρηματοδοτική, ήτοι μια μίσθωση όπου ο εκμισθωτής διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που συνεπάγεται η κυριότητα ενός περιουσιακού στοιχείου. Κατά τη σύναψη λειτουργικής μίσθωσης από την πλευρά του μισθωτή, οι πληρωμές μισθωμάτων των λειτουργικών μισθώσεων αναγνωρίζονται ως έξοδο στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων με βάση τη σταθερή μέθοδο καθ' όλη τη διάρκεια της μίσθωσης, χωρίς να εμφανίζεται στην κατάσταση οικονομικής θέσης ούτε μισθωμένο περιουσιακό στοιχείο ούτε υποχρέωση χρηματοδοτικής μίσθωσης.

1.5.3. Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Απομείωση είναι μια ζημία στα μελλοντικά οικονομικά οφέλη ή στο δυναμικό εξυπηρέτησης ενός περιουσιακού στοιχείου, πέραν της συστηματικής αναγνώρισης ζημίας στα μελλοντικά οικονομικά οφέλη ή στο δυναμικό εξυπηρέτησης του περιουσιακού στοιχείου μέσω απόσβεσης/απαξίωσης (κατά περίπτωση). Στοιχεία ενεργητικού με αόριστη διάρκεια ζωής δεν υπόκεινται σε απόσβεση/απαξίωση, αλλά ελέγχονται κατ' έτος για το ενδεχόμενο απομείωσης της αξίας τους. Στοιχεία ενεργητικού που υπόκεινται σε απόσβεση/απαξίωση ελέγχονται για το ενδεχόμενο απομείωσης της αξίας τους κάθε φορά που υπάρχουν ενδείξεις ότι, κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, η αξία ενός περιουσιακού στοιχείου ενδέχεται να έχει απομειωθεί. Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται για το ποσό κατά το οποίο η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει το εισπρακτέο ποσό (υπηρεσίας). Εισπρακτέο ποσό (υπηρεσίας) είναι η υψηλότερη τιμή μεταξύ εύλογης αξίας ενός περιουσιακού στοιχείου, μείον το κόστος πώλησης, και αξίας χρήσης.

Η υπολειμματική αξία και ωφέλιμη ζωή των άυλων και ενσώματων πάγιων στοιχείων ενεργητικού επανεξετάζονται και, ενδεχομένως, προσαρμόζονται τουλάχιστον μία φορά το χρόνο. Αν οι λόγοι για απομειώσεις αξίας που αναγνωρίστηκαν κατά τα προηγούμενα έτη δεν ισχύουν πλέον, αυτές οι ζημίες απομείωσης αντισταθμίζονται κατάλληλα.

1.5.4. Επενδύσεις καταλογιζόμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης

Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες

Οι επενδύσεις που καταλογίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος, και η αρχική λογιστική αξία μετέπειτα αυξάνεται ή μειώνεται προκειμένου να αναγνωριστούν περαιτέρω συνεισφορές, το μερίδιο της ΕΕ στο πλεόνασμα ή στο έλλειμμα του αποδέκτη της επένδυσης, τυχόν απομειώσεις αξίας και μερίσματα. Το αρχικό κόστος μαζί με όλες τις μεταβολές δίνουν τη λογιστική αξία των επενδύσεων στις δημοσιονομικές καταστάσεις την ημερομηνία του ισολογισμού. Το μερίδιο της ΕΕ στο πλεόνασμα ή στο έλλειμμα του αποδέκτη της επένδυσης αναγνωρίζεται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, και το μερίδιό της στις μεταβολές των ιδίων κεφαλαίων του αποδέκτη της επένδυσης αναγνωρίζεται στα αποθεματικά στο καθαρό ενεργητικό. Τα μερίσματα από την επένδυση μειώνουν τη λογιστική αξία του στοιχείου ενεργητικού.

Εάν το μερίδιο της ΕΕ στα ελλείμματα μιας επένδυσης που καταλογίζεται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης ισούται ή υπερβαίνει τη συμμετοχή της στην επένδυση, η ΕΕ παύει να αναγνωρίζει το μερίδιό της από τις περαιτέρω ζημίες («μη αναγνωρισμένες ζημίες»). Όταν η συμμετοχή της ΕΕ μειωθεί στο μηδέν και προκύψουν πρόσθετες ζημίες, αναγνωρίζεται υποχρέωση μόνο στην έκταση που η ΕΕ έχει επιβαρυνθεί με νομικές ή τεκμαιρόμενες δεσμεύσεις ή έχει προβεί σε πληρωμές για λογαριασμό της οντότητας.

Αν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης αξίας απαιτείται μείωση στο χαμηλότερο εισπρακτέο ποσό. Το εισπρακτέο ποσό προσδιορίζεται όπως περιγράφεται στη σημείωση **1.5.3**. Αν ο λόγος για μείωση αξίας παύσει να ισχύει σε μεταγενέστερη ημερομηνία, η ζημία απομείωσης αντισταθμίζεται στη λογιστική αξία που θα είχε προσδιοριστεί αν δεν είχε αναγνωριστεί ζημία απομείωσης.

Όταν η ΕΕ συμμετέχει με μερίδιο 20 % και πλέον σε ταμείο επενδυτικών κεφαλαίων, δεν προσπαθεί να ασκήσει σημαντική επιρροή επ' αυτών. Συνεπώς, τα ταμεία αυτά αντιμετωπίζονται ως χρηματοοικονομικά μέσα και ταξινομούνται ως χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος.

Συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες που ταξινομούνται ως οντότητες ήσσονος σημασίας (βλ. σημείωση **1.3**) δεν καταλογίζονται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Οι συνεισφορές της ΕΕ στις εν λόγω οντότητες καταλογίζονται ως δαπάνη περιόδου.

1.5.5. Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Ταξινόμηση κατά την αρχική αναγνώριση

Η ταξινόμηση εξαρτάται από δύο κριτήρια:

- Το μοντέλο διαχείρισης χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού. Αυτό απαιτεί αξιολόγηση του τρόπου με τον οποίο η ΕΕ διαχειρίζεται τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού για τη δημιουργία ταμειακών ροών και την επίτευξη των στόχων της, καθώς και του τρόπου με τον οποίο αξιολογεί τις επιδόσεις των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού.
- Τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών των στοιχείων ενεργητικού. Αυτό απαιτεί να αξιολογείται αν οι συμβατικές ταμειακές ροές αποτελούν αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου κεφαλαίου. Ο τόκος είναι το αντάλλαγμα για τη διαχρονική αξία του χρήματος, τον πιστωτικό κίνδυνο και άλλους βασικούς κινδύνους και έξοδα δανεισμού.

Μετά από αξιολόγηση βάσει αυτών των κριτηρίων, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού μπορούν να ταξινομηθούν σε τρεις κατηγορίες: χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος, χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω καθαρού ενεργητικού/ιδίων κεφαλαίων (FVNA) ή χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος (FVSD).

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με συμβατικές ταμειακές ροές που αντιπροσωπεύουν αποκλειστικά το κεφάλαιο και τους τόκους ταξινομούνται ανάλογα με το μοντέλο διαχείρισης της οικονομικής οντότητας. Εάν το μοντέλο διαχείρισης συνίσταται στη διακράτηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού με σκοπό την εισπραξη συμβατικών ταμειακών ροών, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ταξινομούνται στο αποσβεσμένο κόστος. Εάν το μοντέλο διαχείρισης συνίσταται στη διακράτηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού τόσο για την εισπραξη συμβατικών ταμειακών ροών όσο και για την πώληση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, η ταξινόμηση πραγματοποιείται στην εύλογη αξία μέσω καθαρών στοιχείων ενεργητικού/ιδίων κεφαλαίων. Εάν το μοντέλο διαχείρισης είναι διαφορετικό από τα εν λόγω δύο μοντέλα (π.χ. τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού διακρατούνται για διαπραγμάτευση ή διακρατούνται σε χαρτοφυλάκιο που τελεί υπό διαχείριση και αξιολόγηση με βάση την εύλογη αξία), τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με συμβατικές ταμειακές ροές που δεν αντιπροσωπεύουν μόνο κεφάλαιο και τόκους, αλλά εισάγουν άνοιγμα σε κινδύνους και μεταβλητότητα πέραν εκείνων που ενυπάρχουν σε μια βασική συμφωνία δανεισμού (π.χ. μεταβολές στις τιμές των μετοχών), ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος ανεξάρτητα από το μοντέλο διαχείρισης.

Κατά την αρχική αναγνώριση, η ΕΕ ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ως εξής:

i) Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος

Η ΕΕ ταξινομεί στην κατηγορία αυτή:

- τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ισοδύναμά τους·
- δάνεια (συμπεριλαμβανομένων προθεσμιακών καταθέσεων αρχικής διάρκειας άνω των τριών μηνών)·
- απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές, εκτός από το σκέλος είσπραξης του συμβολαίου οικονομικής εγγύησης που ταξινομούνται ως χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος.

Αυτά τα μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού πληρούν δύο προϋποθέσεις: Το μοντέλο διαχείρισης της ΕΕ συνίσταται στη διακράτησή τους για την είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών. Επιπλέον, σε συγκεκριμένες ημέρες, υπάρχουν συμβατικές ταμειακές ροές που αντιπροσωπεύουν μόνο κεφάλαιο και τόκους επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος περιλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό, με εξαίρεση εκείνα με λήξη άνω των 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού.

ii) Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω καθαρού ενεργητικού/ιδίων κεφαλαίων

Αυτά τα μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού έχουν συμβατικές ταμειακές ροές που αντιπροσωπεύουν μόνο κεφάλαιο και τόκους επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου. Επιπλέον, το μοντέλο διαχείρισης συνίσταται στη διακράτηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού τόσο για την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών όσο και για την πώληση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού.

Τα στοιχεία ενεργητικού στην κατηγορία αυτή ταξινομούνται ως κυκλοφορούν ενεργητικό εάν προβλέπεται ότι θα υλοποιηθούν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού.

Η ΕΕ δεν κατείχε τέτοια στοιχεία ενεργητικού στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

iii) Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος

Η ΕΕ ταξινομεί τα ακόλουθα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος διότι οι συμβατικές ταμειακές ροές δεν αντιπροσωπεύουν μόνο κεφάλαιο και τόκους επί του κεφαλαίου:

- παράγωγα·
- επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου και επενδύσεις σε αμοιβαία κεφάλαια της χρηματαγοράς ή σε αμοιβαία κεφάλαια συγκεντρωμένου χαρτοφυλακίου·
- άλλες επενδύσεις μετοχικού τύπου (π.χ. πράξεις επιχειρηματικού κεφαλαίου).

Επιπλέον, η ΕΕ ταξινομεί τους χρεωστικούς τίτλους που κατέχει στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος, διότι η διαχείριση και η αξιολόγηση των χαρτοφυλακίων χρεωστικών τίτλων γίνεται με βάση την εύλογη αξία χαρτοφυλακίου (π.χ. κοινό ταμείο προβλέψεων βάσει του άρθρου 212 του δημοσιονομικού κανονισμού).

Τα στοιχεία ενεργητικού στην κατηγορία αυτή ταξινομούνται ως κυκλοφορούν ενεργητικό εάν προβλέπεται ότι θα υλοποιηθούν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού.

Αρχική αναγνώριση και επιμέτρηση

Οι αγορές χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω καθαρού ενεργητικού/ιδίων κεφαλαίων και στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής, δηλαδή την ημερομηνία κατά την οποία η ΕΕ αναλαμβάνει δέσμευση αγοράς του στοιχείου ενεργητικού. Τα ταμειακά διαθέσιμα και τα δάνεια αναγνωρίζονται όταν κατατίθενται μετρητά σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα ή όταν μεταβιβάζονται μετρητά στους δανειζόμενους.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού επιμετρώνται αρχικά στην εύλογη αξία τους. Για όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος, το κόστος συναλλαγής προστίθεται στην εύλογη αξία τους κατά την αρχική αναγνώριση. Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος, το κόστος συναλλαγής καταχωρίζεται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων.

Η εύλογη αξία ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού κατά την αρχική αναγνώριση ισοδυναμεί συνήθως με την τιμή συναλλαγής, εκτός εάν η συναλλαγή δεν πραγματοποιείται σε καθαρά εμπορική βάση, δηλαδή έναντι μηδενικού ή ονομαστικού ανταλλάγματος για σκοπούς δημόσιας πολιτικής. Στην περίπτωση αυτή, η διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας του χρηματοοικονομικού μέσου και της τιμής συναλλαγής αποτελεί μη ανταλλακτικό στοιχείο που αναγνωρίζεται ως έξοδο στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων. Στην περίπτωση αυτή, η εύλογη αξία ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού προκύπτει από τις τρέχουσες συναλλαγές της αγοράς για άμεσα ισοδύναμο μέσο. Εάν δεν υπάρχει ενεργός αγορά για το μέσο, η εύλογη αξία προκύπτει από τεχνική αποτίμησης που χρησιμοποιεί διαθέσιμα δεδομένα από παρατηρήσιμες αγορές.

Όταν χορηγείται μακροπρόθεσμο δάνειο άτοκο ή με επιτόκιο κατώτερο της αγοράς, ως εύλογη αξία του μπορεί να ληφθεί η παρούσα αξία όλων των μελλοντικών ταμειακών εισπράξεων προεξοφλημένων με το ισχύον επιτόκιο της αγοράς για παρεμφερές μέσο παρόμοιας πιστοληπτικής αξιολόγησης.

Τα δάνεια που χορηγούνται στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και τα δάνεια για χρηματοδοτική συνδρομή επιμετρώνται αρχικά στην ονομαστική τους αξία και η τιμή συναλλαγής θεωρείται ότι είναι η εύλογη αξία του δανείου. Αυτό συμβαίνει διότι:

- Το «εμπορικό περιβάλλον» για τις δανειοδοτικές πράξεις της ΕΕ είναι πολύ συγκεκριμένο και διαφορετικό από την κεφαλαιαγορά που χρησιμοποιείται για την έκδοση εμπορικών ή κρατικών χρεογράφων. Δεδομένου ότι οι δανειστές στις αγορές αυτές έχουν την ευκαιρία να επιλέξουν εναλλακτικές επενδύσεις, η ευκαιρία να το κάνουν αυτό συνυπολογίζεται στις τιμές της αγοράς. Ωστόσο, αυτή η ευκαιρία για εναλλακτικές επενδύσεις δεν ισχύει για την ΕΕ, στην οποία δεν επιτρέπεται να επενδύει χρήματα στις κεφαλαιαγορές, αλλά μπορεί μόνο να δανείζεται κεφάλαια με σκοπό τη χορήγηση δανείων. Αυτό σημαίνει ότι η ΕΕ δεν έχει την εναλλακτική επιλογή μεταξύ δανειοδοτικών ή επενδυτικών πράξεων για τα κεφάλαια τα οποία δανείζεται. Έτσι, δεν υπάρχει «κόστος ευκαιρίας» και συνεπώς ούτε βάση σύγκρισης με τις τιμές της αγοράς. Στην πραγματικότητα, οι δανειοδοτικές πράξεις της ΕΕ αυτές καθαυτές αντιπροσωπεύουν την αγορά. Στην ουσία, δεδομένου ότι η «επιλογή» του κόστους ευκαιρίας δεν ισχύει, η τιμή αγοράς δεν αντανakλά ορθά την ουσία των δανειοδοτικών συναλλαγών της ΕΕ. Ως εκ τούτου, δεν είναι σκόπιμο να προσδιορίζεται η εύλογη αξία των δανειοδοτικών πράξεων της ΕΕ σε σχέση με εμπορικά ή κρατικά ομόλογα.
- Επίσης, δεδομένου ότι δεν υπάρχει ενεργός αγορά ή άλλες παρόμοιες πράξεις προς σύγκριση, το επιτόκιο που πρέπει να χρησιμοποιείται από την ΕΕ για την αποτίμηση των δανειοδοτικών της πράξεων με βάση την εύλογη αξία θα πρέπει να είναι το επιτόκιο που χρεώνεται.

Επακόλουθη επιμέτρηση

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος επιμετρώνται στη συνέχεια στο αποσβεσμένο κόστος με τη μέθοδο του αποτελεσματικού επιτοκίου.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω καθαρού ενεργητικού/ιδίων κεφαλαίων επιμετρώνται στη συνέχεια στην εύλογη αξία τους. Τα κέρδη και οι ζημιές από μεταβολές της εύλογης αξίας αναγνωρίζονται στο αποθεματικό εύλογης αξίας, εκτός από τις συναλλαγματικές διαφορές μετατροπής χρηματικών στοιχείων ενεργητικού, οι οποίες αναγνωρίζονται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος επιμετρώνται στη συνέχεια στην εύλογη αξία τους. Τα κέρδη και οι ζημιές από μεταβολές της εύλογης αξίας (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που απορρέουν από μετατροπή συναλλάγματος και τυχόν δεδουλευμένους τόκους) συμπεριλαμβάνονται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων της περιόδου κατά την οποία προέκυψαν.

Εύλογη αξία κατά την επακόλουθη επιμέτρηση

Οι εύλογες αξίες επενδύσεων εισηγμένων σε ενεργές αγορές βασίζονται σε τρέχουσες τιμές ζήτησης. Εάν η αγορά ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού είναι μη ενεργή (και για μη εισηγμένους τίτλους και εξωχρηματιστηριακά παράγωγα), η ΕΕ υπολογίζει την εύλογη αξία χρησιμοποιώντας τεχνικές αποτίμησης. Σε αυτές περιλαμβάνεται η χρήση πρόσφατων συναλλαγών σε καθαρά εμπορική βάση, η αναφορά σε άλλα μέσα ίδιας φύσεως, η ανάλυση προεξοφλημένων ταμειακών ροών, τα μοντέλα τιμολόγησης δικαιωμάτων προαίρεσης και άλλες τεχνικές αποτίμησης που χρησιμοποιούνται ευρέως από τους συμμετέχοντες στην αγορά.

Επενδύσεις σε ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων οι οποίες δεν έχουν χρηματιστηριακή τιμή σε ενεργό αγορά αποτιμώνται στην καθαρή αξία ενεργητικού, η οποία θεωρείται ισοδύναμη με την εύλογη αξία τους.

Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Η ΕΕ αναγνωρίζει και επιμετρά τη ζημία απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές σε χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος και στην εύλογη αξία μέσω καθαρών στοιχείων ενεργητικού/ιδίων κεφαλαίων.

Η αναμενόμενη πιστωτική ζημία είναι η παρούσα αξία της διαφοράς μεταξύ των συμβατικών ταμειακών ροών και των ταμειακών ροών που αναμένει να λάβει η ΕΕ. Η αναμενόμενη πιστωτική ζημία ενσωματώνει εύλογες και βασίμες πληροφορίες που είναι διαθέσιμες χωρίς αδικαιολόγητο κόστος ή προσπάθεια κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Η αναμενόμενη πιστωτική ζημία αποτιμάται με ένα μοντέλο τριών σταδίων το οποίο λαμβάνει υπόψη τα σταθμισμένα βάσει πιθανοτήτων γεγονότα αθέτησης κατά τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού και την εξέλιξη του πιστωτικού κινδύνου από την έκδοση του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού. Όσον αφορά τα δάνεια, η έκδοση είναι η ημερομηνία ανάληψης της αμετάκλητης δανειακής δέσμευσης.

Εάν δεν υπάρξει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου μετά την έκδοση (στάδιο 1), η ζημία απομείωσης είναι η αναμενόμενη πιστωτική ζημία από πιθανά γεγονότα αθέτησης κατά τους 12 μήνες που έπονται της ημερομηνίας του ισολογισμού (στο εξής: αναμενόμενη πιστωτική ζημία δωδεκαμήνου). Εάν υπάρξει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου μετά την έκδοση (στάδιο 2) ή εάν υπάρχουν αντικειμενικά στοιχεία που αποδεικνύουν πιστωτική απομείωση (στάδιο 3), η ζημία απομείωσης ισούται με την αναμενόμενη πιστωτική ζημία από πιθανά γεγονότα αθέτησης σε ολόκληρη τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού (στο εξής: αναμενόμενη πιστωτική ζημία σε ολόκληρη τη διάρκεια ζωής) (βλ. σημείωση 6.5).

Για στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος, η λογιστική αξία του στοιχείου ενεργητικού μειώνεται κατά το ποσό της ζημίας απομείωσης που αναγνωρίζεται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων. Για στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω καθαρών στοιχείων ενεργητικού/ιδίων κεφαλαίων, η πρόβλεψη ζημίας αναγνωρίζεται στα καθαρά στοιχεία ενεργητικού/ίδια κεφάλαια και δεν μειώνει τη λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού στην κατάσταση οικονομικής θέσης. Αν, σε μεταγενέστερη περίοδο, μειωθεί το ποσό της ζημίας απομείωσης, η ζημία απομείωσης που είχε αναγνωριστεί προηγουμένως αντिलογίζεται μέσω της κατάστασης οικονομικών αποτελεσμάτων.

1) Κρατικά δάνεια

Η ΕΕ βασίζει την εκτίμησή της για την απομείωση των δανείων στο πλαίσιο της φύσης της χρηματοδότησης της ΕΕ και του μοναδικού θεσμικού καθεστώτος της.

Για την απομείωση της αξίας δανείων προς τρίτες χώρες, η ΕΕ υπολογίζει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές χρησιμοποιώντας εξωτερικά δεδομένα πιστωτικής ποιότητας, λαμβάνοντας ωστόσο υπόψη το καθεστώς προτιμώμενου πιστωτή, το οποίο μειώνει τον πιστωτικό κίνδυνο. Όσον αφορά τον υπολογισμό της παρούσας αξίας, το προεξοφλητικό επιτόκιο είναι το αρχικό αποτελεσματικό επιτόκιο του δανείου. Εάν ένα δάνειο φέρει μεταβλητό επιτόκιο, ως συντελεστής προεξόφλησης λαμβάνεται το τρέχον αποτελεσματικό επιτόκιο που προσδιορίζει η σύμβαση.

Όσον αφορά τα δάνεια προς τα κράτη μέλη, η ΕΕ δεν έχει υποστεί ποτέ ζημιές απομείωσης ούτε έχει αντιμετωπίσει αθετήσεις πληρωμών. Για τα δάνεια αυτά, πέραν του καθεστώτος προτιμώμενου πιστωτή, η ΕΕ λαμβάνει υπόψη τις σχέσεις με τα κράτη μέλη της. Τα δύο αυτά στοιχεία εγγυώνται, καταρχήν, την πλήρη ανάκτηση των δανείων που έχουν χορηγηθεί προς κράτη μέλη, στη λήξη τους. Ως εκ τούτου, η ΕΕ θεωρεί ότι οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές από δάνεια προς κράτη μέλη είναι αμελητέες και δεν ενδείκνυται η στατιστική προσέγγιση για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για τα εν λόγω δάνεια. Συνεπώς, δεν αναγνωρίζονται αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων για τα δάνεια που έχουν χορηγηθεί στα κράτη μέλη.

2) Απαιτήσεις

Η ΕΕ αποτιμά τη ζημία απομείωσης στο ποσό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας σε ολόκληρη τη διάρκεια ζωής, χρησιμοποιώντας πρακτικές λύσεις (π.χ. πίνακα προβλέψεων).

3) Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους

Η ΕΕ τηρεί ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα σε τρεχούμενους τραπεζικούς λογαριασμούς και προθεσμιακές καταθέσεις διάρκειας έως 3 μηνών. Τα ταμειακά διαθέσιμα διακρατούνται σε τράπεζες με πολύ υψηλές αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας (βλ. σημείωση 6.5), με αποτέλεσμα να έχουν πολύ χαμηλές πιθανότητες αθέτησης. Δεδομένης της μικρής διάρκειας και των χαμηλών πιθανοτήτων αθέτησης, οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές από ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους είναι αμελητέες. Ως εκ τούτου, δεν αναγνωρίζεται πρόβλεψη απομείωσης για τα ταμειακά ισοδύναμα.

Παύση αναγνώρισης

Τα χρηματοοικονομικά μέσα παύουν να αναγνωρίζονται όταν τα δικαιώματα εισπραξης ταμειακών ροών από τις επενδύσεις έχουν λήξει ή όταν η ΕΕ έχει μεταβιβάσει όλους τους κινδύνους και τα οφέλη κυριότητας σε άλλο μέρος. Οι πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω καθαρού ενεργητικού/ιδίων κεφαλαίων και μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής.

1.5.6. Αποθέματα

Τα αποθέματα εμφανίζονται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους και καθαρής πραγματοποιήσιμης αξίας. Το κόστος προσδιορίζεται με τη μέθοδο FIFO (first-in, first-out). Το κόστος έτοιμων και ημιτελών προϊόντων περιλαμβάνει πρώτες ύλες, άμεσα εργατικά, άλλες άμεσα καταλογίσιμες δαπάνες και συναφή γενικά έξοδα παραγωγής (βάσει του κανονικού δυναμικού εκμετάλλευσης). Η καθαρή πραγματοποιήσιμη αξία αντιστοιχεί στην εκτιμώμενη τιμή πώλησης υπό κανονικές εμπορικές συνθήκες, μείον τα έξοδα ολοκλήρωσης και πώλησης. Όταν τα αποθέματα διακρατούνται προς διανομή δωρεάν ή με κάποιο ονομαστικό αντίτιμο, τότε μετρώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους και τρέχοντος κόστους αντικατάστασης. Το τρέχον κόστος αντικατάστασης ισοδυναμεί με το ποσό που θα κατέβαλε η ΕΕ για την αγορά του υπόψη στοιχείου την ημερομηνία του ισολογισμού.

1.5.7. Προχρηματοδοτήσεις

Η προχρηματοδότηση είναι πληρωμή που αποβλέπει στην παροχή προκαταβολής, δηλαδή χρηματικού αποθέματος, στον δικαιούχο. Μπορεί να κατανεμηθεί σε διάφορες δόσεις σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης κατά τη διάρκεια της περιόδου που ορίζεται στην εκάστοτε σύμβαση, απόφαση, συμφωνία ή βασική νομική πράξη. Το χρηματικό απόθεμα ή η προκαταβολή επιστρέφεται ή χρησιμοποιείται για τον σκοπό για τον οποίο έχει παρασχεθεί κατά τη διάρκεια της περιόδου που ορίζεται στη συμφωνία. Αν ο δικαιούχος δεν πραγματοποιήσει επιλέξιμες δαπάνες, υποχρεούται να επιστρέψει την προχρηματοδότηση στην ΕΕ. Δεδομένου ότι η ΕΕ διατηρεί τον έλεγχο επί της προχρηματοδότησης και δικαιούται επιστροφή του μη επιλέξιμου τμήματος, το ποσό εμφανίζεται ως στοιχείο ενεργητικού.

Η προχρηματοδότηση αναγνωρίζεται αρχικά στον ισολογισμό κατά τη μεταφορά των ταμειακών διαθέσιμων στον αποδέκτη. Επιμετρώνται στο ποσό που χορηγείται. Στις επόμενες περιόδους, η προχρηματοδότηση επιμετρώνται στο ποσό που είχε αρχικά αναγνωρισθεί στον ισολογισμό μείον τις επιλέξιμες δαπάνες (περιλαμβανομένων των εκτιμώμενων ποσών, κατά περίπτωση) που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου.

Οι τόκοι επί των προχρηματοδοτήσεων αναγνωρίζονται στο μέτρο που καθίστανται δεδουλευμένοι σύμφωνα με ό,τι προβλέπεται στη σχετική συμφωνία. Στο τέλος της χρήσης, εκτιμώνται τα έσοδα από δεδουλευμένους τόκους, βάσει των πλέον αξιόπιστων πληροφοριών, και η εκτίμηση αυτή περιλαμβάνεται στον ισολογισμό.

Λοιπές προκαταβολές στα κράτη μέλη οι οποίες πηγάζουν από την επιστροφή από την ΕΕ των ποσών που κατέβαλαν ως προκαταβολές τα κράτη μέλη στους δικαιούχους τους (περιλαμβανομένων των «χρηματοδοτικών μέσων στο πλαίσιο επιμερισμένης διαχείρισης») αναγνωρίζονται ως στοιχεία ενεργητικού και παρουσιάζονται στον τομέα «Προχρηματοδοτήσεις». Στη συνέχεια, οι λοιπές προκαταβολές στα κράτη μέλη μετρώνται στο ποσό που είχε αρχικά αναγνωρισθεί στον ισολογισμό μείον τη βέλτιστη εκτίμηση των επιλέξιμων δαπανών με τις οποίες επιβαρύνθηκαν οι τελικοί δικαιούχοι. Ο υπολογισμός γίνεται με βάση εύλογες και βάσιμες παραδοχές.

Οι συνεισφορές σε καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ (όπως καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 234 του δημοσιονομικού κανονισμού) μη ενοποιημένα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ή σε άλλες μη ενοποιημένες οντότητες, ταξινομούνται ως προχρηματοδοτήσεις, δεδομένου ότι σκοπός τους είναι η παροχή χρηματικού αποθεματικού στο καταπιστευματικό ταμείο προκειμένου να είναι σε θέση να χρηματοδοτεί τις συγκεκριμένες δράσεις που ορίζονται στους σκοπούς του καταπιστευματικού ταμείου. Οι συνεισφορές της ΕΕ στα καταπιστευματικά ταμεία μετρώνται στο αρχικό ποσό της συνεισφοράς της ΕΕ μείον τις επιλέξιμες δαπάνες, περιλαμβανομένων των εκτιμώμενων ποσών κατά περίπτωση, με τις οποίες επιβαρύνθηκε το καταπιστευματικό ταμείο κατά την περίοδο αναφοράς και κατανέμονται στη συνεισφορά της ΕΕ σύμφωνα με την υποκείμενη συμφωνία.

1.5.8. Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές και εισπρακτέα ποσά από μη ανταλλακτικές συναλλαγές

Οι λογιστικοί κανόνες της ΕΕ απαιτούν χωριστή παρουσίαση των ανταλλακτικών και μη ανταλλακτικών συναλλαγών. Για τη διάκριση μεταξύ των δύο κατηγοριών, χρησιμοποιείται ο όρος «απαιτήσεις» για τις ανταλλακτικές συναλλαγές, ενώ για τις «μη ανταλλακτικές συναλλαγές», δηλαδή όταν η ΕΕ λαμβάνει αξία από άλλη οντότητα χωρίς να δίνει απευθείας σχεδόν ίση αξία σε αντάλλαγμα, χρησιμοποιείται ο όρος «εισπρακτέα ποσά» (π.χ. τα εισπρακτέα ποσά από τα κράτη μέλη που αφορούν τους ίδιους πόρους).

Οι απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές είναι χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος, με εξαίρεση ορισμένα ποσά από το σκέλος εισπραξής του συμβολαίου οικονομικής εγγύησης που ταξινομούνται ως χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος (βλ. σημείωση 1.5.5).

Τα εισπρακτέα ποσά από μη ανταλλακτικές συναλλαγές καταχωρίζονται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία κτήσης μείον την απομείωση αξίας. Η προσαρμογή για απομείωση αξίας εισπρακτέων ποσών από μη ανταλλακτικές συναλλαγές πραγματοποιείται όταν υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις ότι η ΕΕ δεν θα μπορέσει να εισπράξει όλα τα ποσά που της οφείλονται βάσει των αρχικών όρων των εισπρακτέων ποσών από μη ανταλλακτικές συναλλαγές. Το ποσό της απομείωσης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του στοιχείου ενεργητικού και του εισπρακτέου ποσού. Το ποσό της απομείωσης αναγνωρίζεται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων. Πραγματοποιείται επίσης γενική απομείωση με βάση την αποκτηθείσα πείρα για μη εισπραχθέντα εντάλματα εισπραξής τα οποία δεν αποτελούν ήδη αντικείμενο συγκεκριμένης απομείωσης. Σχετικά με τη λογιστική μεταχείριση δεδουλευμένων εσόδων στο τέλος της χρήσης, βλ. σημείωση 1.5.14. Ποσά που εμφανίζονται και γνωστοποιούνται ως εισπρακτέα από μη ανταλλακτικές συναλλαγές δεν είναι χρηματοδοτικά μέσα δεδομένου ότι δεν απορρέουν από σύμβαση με την οποία δημιουργείται χρηματοοικονομική υποχρέωση ή συμμετοχικός τίτλος. Ωστόσο, στις σημειώσεις των δημοσιονομικών καταστάσεων τα εισπρακτέα ποσά από μη ανταλλακτικές συναλλαγές αναφέρονται μαζί με απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές, ανάλογα με την περίπτωση.

1.5.9. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους

Τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ισοδύναμά τους είναι χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος και περιλαμβάνουν τα διαθέσιμα μετρητά, τραπεζικές καταθέσεις όψεως ή με μικρή περίοδο προειδοποίησης και άλλες βραχυπρόθεσμες επενδύσεις ρευστών διαθέσιμων με αρχικές προθεσμίες λήξης τριών μηνών ή μικρότερες.

1.5.10. Παροχές σε εργαζομένους

Η ΕΕ χορηγεί στους εργαζομένους σειρά παροχών (αποδοχές και κοινωνική ασφάλιση). Για λογιστικούς σκοπούς, αυτές πρέπει να ταξινομούνται σε βραχυπρόθεσμες παροχές και σε παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία.

Βραχυπρόθεσμες παροχές σε εργαζομένους

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές σε εργαζομένους είναι οι παροχές που πρέπει να διακανονίζονται εντός δώδεκα μηνών από το τέλος της περιόδου αναφοράς κατά την οποία οι εργαζόμενοι παρείχαν την υπηρεσία, όπως οι μισθοί, η ετήσια άδεια και η άδεια ασθενείας μετ' αποδοχών, καθώς και άλλα βραχυπρόθεσμα επιδόματα. Οι βραχυπρόθεσμες παροχές σε εργαζομένους αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν παρέχεται η σχετική υπηρεσία. Αναγνωρίζεται υποχρέωση για το ποσό που αναμένεται να καταβληθεί εφόσον η ΕΕ υπέχει υποχρέωση προβλεπόμενη ή απορρέουσα από τον νόμο για καταβολή πληρωμής λόγω προϋπηρεσίας του εργαζομένου και εφόσον η υποχρέωση μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία.

Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Η ΕΕ χορηγεί στους εργαζομένους σειρά παροχών μετά την έξοδο από την υπηρεσία, συμπεριλαμβανομένων συντάξεων αρχαιότητας, αναπηρίας και επιζώντος, οι οποίες παρέχονται στο πλαίσιο του καθεστώτος συνταξιοδότησης των υπαλλήλων της ΕΕ (PSEO), καθώς και ασφαλιστική κάλυψη υγείας η οποία παρέχεται στο πλαίσιο του κοινού συστήματος υγειονομικής ασφάλισης (ΚΣΥΑ) (βλ. σημείωση 2.9). Οι παροχές χορηγούνται στο πλαίσιο ενός ενιαίου προγράμματος —αν και κατανέμονται σε δύο καθεστώτα— και πρέπει να αντιμετωπίζονται με όμοιο τρόπο, ώστε να παρέχουν ορθή απεικόνιση της κατάστασης και να αποτυπώνουν την οικονομική πραγματικότητα:

- i) Καθεστώς συνταξιοδότησης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (PSEO) Οι παροχές που χορηγούνται στο πλαίσιο αυτού του πλασματικά χρηματοδοτούμενου ⁽¹⁸⁾ καθεστώτος αφορούν συντάξεις αρχαιότητας, αναπηρίας και επιζώντος, καθώς και οικογενειακά επιδόματα, σε περίπτωση θανάτου πριν από τη συνταξιοδότηση για τους υπαλλήλους που εργάζονται ή εργάστηκαν στα θεσμικά όργανα, στους οργανισμούς και στα λοιπά όργανα της ΕΕ ή είναι επιζώντες αποθανόντων υπαλλήλων ή συνταξιούχων. Το προσωπικό συνεισφέρει κατά το ένα τρίτο του προβλεπόμενου κόστους των παροχών αυτών από τον μισθό του.
- ii) Κοινό σύστημα υγειονομικής ασφάλισης (ΚΣΥΑ): Στο πλαίσιο του συστήματος αυτού, η ΕΕ παρέχει ασφαλιστική κάλυψη υγείας για το προσωπικό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, των θεσμικών οργάνων, των οργανισμών και των λοιπών οργάνων της ΕΕ μέσω της επιστροφής των ιατρικών δαπανών. Οι παροχές που χορηγούνται στους «αέργους» του εν λόγω συστήματος (δηλ. συνταξιούχους, ορφανά κ.λπ.) ταξινομούνται ως παροχές σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία.

Η ΕΕ χορηγεί επίσης παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία στα μέλη και πρώην μέλη των θεσμικών οργάνων της ΕΕ μέσω χωριστών καθεστώτων συνταξιοδότησης. Οι παροχές αυτές παρουσιάζονται εντός του τομέα «Άλλα καθεστώτα παροχών εξόδου από την υπηρεσία». Στο πλαίσιο των καθεστώτων αυτών, η ΕΕ χορηγεί συνταξιοδοτικές παροχές στα μέλη της Επιτροπής, του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Ελεγκτικού Συνεδρίου, του Συμβουλίου, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Ευρωπαϊκού Διαμεσολαβητή και του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων. Η ΕΕ παρέχει υγειονομική κάλυψη στα μέλη των θεσμικών οργάνων της ΕΕ μέσω του ΚΣΥΑ.

Οι προαναφερθείσες παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία πληρούν τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστούν υποχρεώσεις καθορισμένες παροχών της ΕΕ και υπολογίζονται σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού με την εκτίμηση του ποσού των μελλοντικών παροχών που έχουν θεμελιώσει οι εργαζόμενοι κατά την τρέχουσα και τις προηγούμενες περιόδους, με την προεξόφληση του ποσού αυτού και αφαιρουμένης της εύλογης αξίας τυχόν στοιχείων ενεργητικού του προγράμματος. Ο υπολογισμός της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών πραγματοποιείται σε ετήσια βάση με τη μέθοδο της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας. Η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών προσδιορίζεται με την προεξόφληση των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών εκροών με βάση τα επιτόκια κρατικών ομολόγων που έχουν εκδοθεί στο νόμισμα στο οποίο πρόκειται να καταβληθούν οι παροχές και έχουν προθεσμία λήξης που πλησιάζει τους όρους της υπόψη συνταξιοδοτικής υποχρέωσης.

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία που χορηγούνται στο προσωπικό της ΕΕ ενσωματώνονται σε ενιαίο πρόγραμμα το οποίο περιλαμβάνει αφενός ένα καθεστώς συνταξιοδότησης (PSEO) και αφετέρου ένα σύστημα υγειονομικής ασφάλισης (ΚΣΥΑ), όπου το δικαίωμα κάλυψης στο πλαίσιο του συστήματος ΚΣΥΑ εξαρτάται από την απόκτηση του δικαιώματος κάλυψης στο πλαίσιο του καθεστώτος PSEO. Σύμφωνα με τους όρους του εν λόγω ενιαίου προγράμματος, όπως καθορίζονται στον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης, ορισμένα δικαιώματα, όπως το δικαίωμα ετερόχρονης και μειωμένης σύνταξης στο πλαίσιο του καθεστώτος PSEO, αποκτώνται έπειτα από 10 έτη υπηρεσίας. Ωστόσο, τα δικαιώματα που αποκτώνται σύμφωνα με το ενιαίο πρόγραμμα από τη μεταγενέστερη υπηρεσία του εργαζομένου είναι ουσιαστικά υψηλότερα από τα εν λόγω αρχικά δικαιώματα, όπως αποτυπώνονται από τα μεταγενέστερα συνταξιοδοτικά δικαιώματα που θεμελιώνονται σε ετήσια βάση.

⁽¹⁸⁾ Το PSEO είναι ένα πλασματικό (εικονικό) ταμείο καθορισμένων παροχών, στο πλαίσιο του οποίου οι εισφορές των υπαλλήλων χρησιμοποιοούνται για τη χρηματοδότηση των μελλοντικών συντάξεών τους. Αν και δεν υπάρχει στην πραγματικότητα επενδυτικό ταμείο, θεωρείται ότι το ποσό που θα συγκέντρωνε ένα τέτοιο ταμείο επενδύεται σε μακροπρόθεσμα ομόλογα των κρατών μελών και αντικατοπτρίζεται στις συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις που εγγράφονται στους ετήσιους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα κράτη μέλη εγγυώνται συλλογικά την καταβολή αυτών των παροχών σύμφωνα με το άρθρο 83 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης και το άρθρο 4 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση [βλ. COM(2018) 829 για λεπτομερή περιγραφή του καθεστώτος].

Ως εκ τούτου, για την απεικόνιση της οικονομικής ουσίας της υποκειμένης πράξης, η οποία απαιτείται σύμφωνα με το ποιοτικό χαρακτηριστικό της πιστής απεικόνισης που πρέπει να διέπει τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, όπως περιγράφεται τόσο στον λογιστικό κανόνα 1 της ΕΕ και στο εννοιολογικό πλαίσιο των IPSAS, το καταβαλλόμενο κόστος απασχόλησης συσσωρεύεται με βάση τη σταθερή μέθοδο κατά την εκτιμώμενη περίοδο ενεργού υπηρεσίας του προσωπικού, δηλαδή την περίοδο από την ημερομηνία κατά την οποία η απασχόληση του εργαζομένου αρχικά οδηγεί σε παροχές, σύμφωνα με το πρόγραμμα (είτε οι παροχές είναι εξαρτώμενες από μελλοντική απασχόληση είτε όχι) μέχρι την ημερομηνία κατά την οποία η περαιτέρω απασχόληση του εργαζομένου δεν οδηγεί σε σημαντικές αυξήσεις των μελλοντικών παροχών σύμφωνα με το πρόγραμμα, πέραν των πρόσθετων μισθολογικών αυξήσεων. Η προσέγγιση αυτή εφαρμόζεται σταθερά στις παροχές που προβλέπονται στο πλαίσιο του ενιαίου προγράμματος.

Οι επανεπιμετρήσεις των καθαρών υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών περιλαμβάνουν τα αναλογιστικά κέρδη και τις ζημίες, καθώς και την απόδοση των στοιχείων ενεργητικού του προγράμματος, και αναγνωρίζονται αμέσως στο καθαρό ενεργητικό.

Η ΕΕ αναγνωρίζει τα καθαρά έξοδα (έσοδα) τόκων και λοιπά έξοδα που αφορούν τα προγράμματα καθορισμένων παροχών στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων στον τομέα «Κόστος προσωπικού και συντάξεων».

Σε περίπτωση μεταβολής ή περικοπής των χορηγούμενων παροχών, η προκύπτουσα μεταβολή των παροχών που αφορούν προϋπηρεσία ή το κέρδος ή η ζημία λόγω της περικοπής αναγνωρίζεται αμέσως στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων. Τα κέρδη και οι ζημίες που προκύπτουν κατά τον διακανονισμό αναγνωρίζονται όταν πραγματοποιείται ο διακανονισμός. Το κόστος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται αμέσως στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, εκτός αν οι μεταβολές εξαρτώνται από το αν οι εργαζόμενοι θα παραμείνουν στη θέση τους για συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

1.5.11. Προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται εφόσον η ΕΕ υπέχει υποχρέωση προβλεπόμενη ή απορρέουσα από τον νόμο έναντι τρίτων μερών ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, εφόσον είναι πολύ πιθανό να απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της υποχρέωσης και εφόσον το ποσό μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία. Δεν αναγνωρίζονται προβλέψεις για μελλοντικές λειτουργικές ζημίες. Το ποσό της πρόβλεψης ισούται με τη βέλτιστη δυνατή εκτίμηση των εξόδων που αναμένεται ότι θα απαιτηθούν για τον διακανονισμό μιας παρούσας υποχρέωσης κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Όταν η πρόβλεψη περιλαμβάνει μεγάλο αριθμό επιμέρους στοιχείων, η υποχρέωση εκτιμάται μέσω της στάθμισης όλων των δυνατών αποτελεσμάτων με τις αντίστοιχες πιθανότητες πραγματοποίησής τους (μέθοδος «αναμενόμενης αξίας»).

Οι προβλέψεις για επαχθείς συμβάσεις αποτιμώνται στην παρούσα αξία της χαμηλότερης τιμής μεταξύ του προβλεπόμενου κόστους καταγγελίας της σύμβασης και του προβλεπόμενου καθαρού κόστους συνέχισης της σύμβασης.

1.5.12. Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις ταξινομούνται ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία τους μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος, ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβεσμένο κόστος τους ή ως υποχρεώσεις από συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων.

Οι δανειοληπτικές πράξεις απαρτίζονται από δάνεια από πιστωτικά ιδρύματα και χρεωστικούς τίτλους (ομόλογα της ΕΕ, καταθέσεις της ΕΕ και γραμμάτια της ΕΕ). Αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους, η οποία ισοδυναμεί με τα έσοδα από την έκδοσή τους (εύλογη αξία ληφθέντος αντιτίμου) μείον τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες συναλλαγής, και στη συνέχεια καταχωρίζονται στο αποσβεσμένο κόστος τους με τη μέθοδο του αποτελεσματικού επιτοκίου. Η διαφορά μεταξύ εσόδων, μείον δαπάνες συναλλαγής, και αξίας εξαγοράς αναγνωρίζεται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων για τη διάρκεια της δανειοληπτικής πράξης, με τη μέθοδο του αποτελεσματικού επιτοκίου. Το κόστος συναλλαγής που βαρύνει την ΕΕ, το οποίο στη συνέχεια μετακλιείται στον δικαιούχο του δανείου, είναι αμελητέο και αναγνωρίζεται απευθείας στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων.

Στις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος περιλαμβάνονται παράγωγα των οποίων η εύλογη αξία είναι αρνητική. Υφίστανται την ίδια λογιστική μεταχείριση όπως τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία τους μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος, βλ. σημείωση **1.5.5**.

Η ΕΕ αναγνωρίζει υποχρέωση από συμβόλαιο οικονομικής εγγύησης όταν συνάπτει συμβόλαιο που προβλέπει συγκεκριμένες πληρωμές από πλευράς της ΕΕ για την αποζημίωση του δικαιούχου της εγγύησης λόγω ζημίας που υφίσταται διότι συγκεκριμένος οφειλέτης δεν κατέβαλε πληρωμές σύμφωνα με τους αρχικούς ή τροποποιημένους όρους ενός χρεωστικού τίτλου. Όταν το συμβόλαιο εγγύησης απαιτεί από την ΕΕ να πραγματοποιεί πληρωμές ως απάντηση σε μεταβολές της τιμής χρηματοοικονομικών μέσων ή σε μεταβολές άλλων υποκειμένων στοιχείων, το συμβόλαιο εγγύησης είναι παράγωγο, δηλαδή χρηματοοικονομική υποχρέωση στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος. Όλα τα άλλα συμβόλαια εγγύησης καταλογίζονται ως δημοσιονομικές προβλέψεις.

Οι υποχρεώσεις από συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους. Το ποσό αυτό ισούται με την καθαρή παρούσα αξία των εισπρακτέων προσαυξήσεων, εάν είναι με όρους της αγοράς. Όταν δεν χρεώνεται προσαύξηση εγγύησης ή όταν το αντάλλαγμα δεν αποτελεί εύλογη αξία, η εύλογη αξία προσδιορίζεται με βάση τις χρηματιστηριακές τιμές σε ενεργό αγορά για συμβόλαια οικονομικής εγγύησης που είναι άμεσα ισοδύναμα με εκείνα με τα οποία έχει συναφθεί η υποχρέωση οικονομικής εγγύησης, εφόσον διατίθενται, ή με τη χρήση τεχνικής αποτίμησης. Εάν δεν μπορεί να προσδιοριστεί αξιόπιστο μέτρο της εύλογης αξίας είτε με άμεση παρατήρηση μιας ενεργού αγοράς είτε με άλλη τεχνική αποτίμησης, η συμβατική υποχρέωση οικονομικής εγγύησης αποτιμάται αρχικά στο ποσό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σε ολόκληρη τη διάρκεια ζωής.

Η επακόλουθη μέτρηση εξαρτάται από την εξέλιξη της έκθεσης σε πιστωτικό κίνδυνο από την οικονομική εγγύηση. Εάν δεν υπάρξει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου (στάδιο 1), οι υποχρεώσεις από οικονομικές εγγυήσεις επιμετρώνται στο υψηλότερο ποσό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών δωδεκαμήνου και στο ποσό που αναγνωρίστηκε αρχικά μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις, κατά περίπτωση. Εάν υπάρξει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου (στάδιο 2), οι υποχρεώσεις από οικονομικές εγγυήσεις επιμετρώνται στο υψηλότερο ποσό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σε ολόκληρη τη διάρκεια ζωής και στο ποσό που αναγνωρίστηκε αρχικά μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις, κατά περίπτωση (βλ. σημείωση 6.5).

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις ταξινομούνται ως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός από εκείνες με προθεσμία λήξης μικρότερη των 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού. Τα συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός εάν η ΕΕ έχει ανεπιφύλακτο δικαίωμα να αναβάλει τον διακανονισμό της υποχρέωσης για τουλάχιστον δώδεκα μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Τα καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ που θεωρούνται μέρος των επιχειρησιακών δραστηριοτήτων της Επιτροπής (δηλ. τα καταπιστευματικά ταμεία Madad και Colombia) καταλογίζονται στους λογαριασμούς της Επιτροπής και ενοποιούνται περαιτέρω στους ετήσιους λογαριασμούς της ΕΕ. Επομένως, οι συνεισφορές από άλλους δωρητές προς τα καταπιστευματικά ταμεία της ΕΕ πληρούν τα κριτήρια εσόδων από μη ανταλλακτικές συναλλαγές υπό όρους και εμφανίζονται ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις έως ότου εκπληρωθούν οι όροι που συνδέονται με τις μεταφερθείσες συνεισφορές, δηλ. μέχρι το καταπιστευματικό ταμείο να επιβαρυνθεί με τις επιλέξιμες δαπάνες. Το καταπιστευματικό ταμείο απαιτείται να χρηματοδοτεί συγκεκριμένα έργα και να επιστρέψει τα υπολειπόμενα κεφάλαια κατά την εκκαθάρισή του. Κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, τα υπόλοιπα των υποχρεώσεων από συνεισφορές μετρώνται στο ποσό των συνεισφορών που εισπράχθηκαν μείον τις δαπάνες με τις οποίες επιβαρύνθηκε το καταπιστευματικό ταμείο, περιλαμβανομένων των εκτιμώμενων ποσών κατά περίπτωση. Για σκοπούς αναφοράς, τα καθαρά έξοδα κατανέμονται στις συνεισφορές άλλων δωρητών αναλογικά προς τις καταβληθείσες καθαρές συνεισφορές στις 31 Δεκεμβρίου. Η κατανομή των συνεισφορών είναι απλώς ενδεικτική. Κατά την εκκαθάριση του καταπιστευματικού ταμείου, η πραγματική κατανομή των υπολειπόμενων κεφαλαίων θα αποφασιστεί από το διοικητικό συμβούλιο του καταπιστευματικού ταμείου.

1.5.13. Οφειλές

Σημαντικό μέρος των οφειλών της ΕΕ είναι μη εξοφληθείσες δηλώσεις δαπανών που έχουν υποβάλει οι δικαιούχοι επιχορήγησης ή άλλοι είδους χρηματοδότησης της ΕΕ (μη ανταλλακτικές συναλλαγές). Καταχωρίζονται ως οφειλές για το σχετικό ποσό όταν υποβληθεί η δήλωση δαπανών. Μετά τον έλεγχο και την αποδοχή των επιλέξιμων δαπανών, οι οφειλές αποτιμώνται στο επιλέξιμο ποσό.

Οι οφειλές που αφορούν την αγορά αγαθών και υπηρεσιών αναγνωρίζονται κατά την παραλαβή τιμολογίου για το αρχικό ποσό και τα σχετικά επιλέξιμα έξοδα εγγράφονται στους λογαριασμούς κατά την παράδοση και αποδοχή των αγαθών ή υπηρεσιών από την ΕΕ.

1.5.14. Δεδουλευμένα και προεισπραχθέντα έσοδα και έξοδα

Οι συναλλαγές και τα γεγονότα αναγνωρίζονται στις δημοσιονομικές καταστάσεις της περιόδου την οποία αφορούν. Στο τέλος του έτους, αν δεν έχει εκδοθεί τιμολόγιο, αλλά η σχετική υπηρεσία έχει παρασχεθεί ή τα σχετικά αγαθά έχουν παραδοθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή υφίσταται συμβατική σχέση (δηλαδή με αναφορά σε Συνθήκη) αναγνωρίζεται δεδουλευμένο έσοδο στις δημοσιονομικές καταστάσεις. Επιπλέον, στο τέλος του έτους, αν εκδοθεί τιμολόγιο, αλλά οι σχετικές υπηρεσίες δεν έχουν ακόμη παρασχεθεί ή τα σχετικά αγαθά δεν έχουν ακόμη παραδοθεί, τα έσοδα θα προεισπραχθούν και θα αναγνωριστούν την επόμενη λογιστική περίοδο.

Τα έξοδα καταλογίζονται, επίσης, στην περίοδο την οποία αφορούν. Στο τέλος της λογιστικής περιόδου, τα δεδουλευμένα έξοδα αναγνωρίζονται βάσει της εκτιμώμενης αξίας της υποχρέωσης μεταβίβασης για την περίοδο. Ο υπολογισμός των δεδουλευμένων εξόδων ακολουθεί λεπτομερείς επιχειρησιακές και πρακτικές κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής οι οποίες εξασφαλίζουν ότι οι δημοσιονομικές καταστάσεις παρέχουν πιστή εικόνα των οικονομικών και λοιπών φαινομένων που έχουν σκοπό να παρουσιάσουν. Κατ' αναλογία, εάν έχει πληρωθεί προκαταβολή για αγαθά ή υπηρεσίες που δεν έχουν ακόμη ληφθεί, η δαπάνη μεταφέρεται και αναγνωρίζεται στην επόμενη λογιστική περίοδο.

1.6. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

1.6.1. Έσοδα

ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΜΗ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

Η συντριπτική πλειονότητα των εσόδων της Ευρωπαϊκής Ένωσης αφορά μη ανταλλακτικές συναλλαγές ως εξής:

Πόροι βασιζόμενοι στο ΑΕΕ, ΦΠΑ και ίδιοι πόροι πλαστικών

Τα έσοδα αναγνωρίζονται για την περίοδο για την οποία η Επιτροπή απευθύνει στα κράτη μέλη αίτηση για την καταβολή κεφαλαίων, αξιώνοντας με τον τρόπο αυτόν την πληρωμή των συνεισφορών τους. Τα έσοδα επιμετρώνται με βάση το «αιτηθέν ποσό». Δεδομένου ότι οι ίδιοι πόροι ΦΠΑ, ΑΕΕ και πλαστικών βασίζονται σε εκτιμήσεις των δεδομένων για το σχετικό οικονομικό έτος, μπορούν να αναθεωρηθούν καθώς επέρχονται μεταβολές έως ότου τα κράτη μέλη εκδώσουν τα τελικά στοιχεία. Το αποτέλεσμα μεταβολής στην εκτίμηση λαμβάνεται υπόψη κατά τον προσδιορισμό του καθαρού πλεονάσματος ή ελλείμματος της περιόδου κατά την οποία επήλθε η μεταβολή.

Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι

Απαιτήσεις από μη ανταλλακτικές συναλλαγές και συναφή έσοδα αναγνωρίζονται κατά τη λήψη των σχετικών μηνιαίων καταστάσεων της λογιστικής «Α» (περιλαμβανομένων των εισπραχθέντων δασμών και των εγγυημένων οφειλόμενων ποσών για τα οποία δεν έχει γίνει προσφυγή) που καταθέτουν τα κράτη μέλη. Τα έσοδα τα οποία τα κράτη μέλη έχουν εισπράξει για την εν λόγω περίοδο, αλλά που δεν έχουν καταβάλει ακόμη στην Επιτροπή, την ημερομηνία του ισολογισμού εκτιμώνται και αναγνωρίζονται ως δεδουλευμένα. Οι τριμηνιαίες καταστάσεις λογιστικής «Β» (περιλαμβανομένων των μη εισπραχθέντων και των μη εγγυημένων δασμών, καθώς και των εγγυημένων ποσών για τα οποία έχει γίνει προσφυγή από τους οφειλότες) που καταθέτουν τα κράτη μέλη αναγνωρίζονται ως έσοδα μείον τις δαπάνες εισπραξης τις οποίες δικαιούνται. Επιπλέον, αναγνωρίζεται μείωση αξίας για το ποσό του εκτιμώμενου ελλείμματος εισπραξής.

Πρόστιμα

Έσοδα από πρόστιμα αναγνωρίζονται όταν η Ευρωπαϊκή Ένωση εκδίδει απόφαση επιβολής προστίμου και την κοινοποιεί επισήμως στον ενδιαφερόμενο. Μετά την απόφαση επιβολής προστίμου, οι οντότητες στις οποίες επιβλήθηκε πρόστιμο έχουν προθεσμία δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης:

- a) είτε να δεχθούν την απόφαση, οπότε οφείλουν να πληρώσουν το ποσό του προστίμου εντός της προθεσμίας που έχει οριστεί και, επομένως, το ποσό αυτό εισπράττεται οριστικά από την ΕΕ, είτε
- β) να μη δεχθούν την απόφαση, οπότε την προσβάλλουν σύμφωνα με το δικαίωμα της ΕΕ.

Ακόμη και αν έχει ασκηθεί προσφυγή, το πρόστιμο πρέπει να καταβληθεί εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας των τριών μηνών, δεδομένου ότι η προσφυγή δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα (άρθρο 278 ΣΛΕΕ). Το εισπραττόμενο ποσό χρησιμοποιείται για τον συμψηφισμό του εισπρακτέου ποσού. Ωστόσο, εφόσον συμφωνήσει η υπόλογος της Επιτροπής, η επιχείρηση μπορεί αντ' αυτού να καταβάλει τραπεζική εγγύηση. Σε αυτή την περίπτωση, το πρόστιμο παραμένει ως εισπρακτέο ποσό. Εάν δεν εισπραχθεί ούτε ποσό ούτε εγγύηση και υφίστανται αμφιβολίες όσον αφορά τη φερεγγυότητα της επιχείρησης, αναγνωρίζεται μείωση στην αξία της απαίτησης.

Εάν η επιχείρηση προσφύγει κατά της απόφασης και έχει ήδη καταβάλει σε προσωρινή βάση το πρόστιμο, το σχετικό ποσό καταχωρίζεται ως ενδεχόμενη υποχρέωση· ή αν υπάρχει το ενδεχόμενο το Γενικό Δικαστήριο να μην αποφανθεί υπέρ της ΕΕ, αναγνωρίζεται σχετική πρόβλεψη για την κάλυψη αυτού του κινδύνου. Αντιθέτως, εάν δοθεί εγγύηση, τότε καταχωρίζεται μείωση αξίας όσον αφορά το εισπρακτέο ποσό που εκκρεμεί.

Οι τόκοι που εισπράττει η Επιτροπή από τους τραπεζικούς λογαριασμούς στους οποίους κατατίθενται οι πληρωμές που λαμβάνει αναγνωρίζονται σωρευτικά ως έσοδα και οι τυχόν ενδεχόμενες υποχρεώσεις αυξάνονται αντιστοίχως.

Από το 2010, η Επιτροπή διαχειρίζεται όλα τα προσωρινά εισπραχθέντα πρόστιμα σε ένα ταμείο που δημιουργήθηκε ειδικά για τον σκοπό αυτόν (BUF). Τα ποσά αυτά επενδύονται σε χρηματοοικονομικά μέσα.

ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

Τα έσοδα από την πώληση αγαθών ή υπηρεσιών αναγνωρίζονται όταν μεταβιβάζεται στον αγοραστή σημαντικό μέρος του κινδύνου και των οφελών που απορρέουν από την κυριότητα των αγαθών. Έσοδα συνδεόμενα με συναλλαγή που συνεπάγεται την παροχή υπηρεσιών αναγνωρίζονται ανάλογα με το στάδιο εξέλιξης της συναλλαγής την ημερομηνία του ισολογισμού.

Έσοδα και έξοδα υπό μορφή τόκων

Έσοδα και έξοδα υπό μορφή τόκων αναγνωρίζονται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων με βάση τη μέθοδο του αποτελεσματικού επιτοκίου. Πρόκειται για μέθοδο υπολογισμού του αποσβεσμένου κόστους ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και καταλογισμού των σχετικών εσόδων ή εξόδων υπό μορφή τόκων της περιόδου αναφοράς. Κατά τον υπολογισμό του αποτελεσματικού επιτοκίου, η ΕΕ εκτιμά τις ταμειακές ροές λαμβάνοντας υπόψη όλους τους συμβατικούς όρους του χρηματοοικονομικού μέσου (π.χ. δυνατότητες προπληρωμής) χωρίς, ωστόσο, τις μελλοντικές πιστωτικές ζημιές. Ο υπολογισμός περιλαμβάνει όλες τις αμοιβές και μονάδες επιτοκίου που καταβλήθηκαν ή εισπράχθηκαν μεταξύ των συμβαλλομένων μερών που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του αποτελεσματικού επιτοκίου, το κόστος συναλλαγής και άλλες προσαυξήσεις ή εκπτώσεις.

Όταν ένα μεμονωμένο χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή μια ομάδα παρόμοιων μεταξύ τους χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού θεωρείται απομειωμένης πιστωτικής αξίας (στάδιο 3), τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται με βάση το επιτόκιο για την προεξόφληση μελλοντικών ταμειακών ροών για τους σκοπούς της επιμέτρησης της ζημίας απομείωσης.

Έσοδα από μερίσματα

Τα έσοδα από μερίσματα και παρόμοια στοιχεία αναγνωρίζονται κατά τη βεβαίωση του δικαιώματος λήψης πληρωμών.

Έσοδα και έξοδα από χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος

Πρόκειται για κέρδη (έσοδα) και ζημιές (έξοδα) στην εύλογη αξία από τα εν λόγω χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προέρχονται από τη μετατροπή συναλλάγματος. Όσον αφορά τα τοκοφόρα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, περιλαμβάνονται και οι τόκοι. Βλ. επίσης σημείωση 3.9.

Έσοδα από συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων

Τα έσοδα από συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων (προσαύξηση εγγύησης) αναγνωρίζονται για το διάστημα κατά τον οποίο η ΕΕ είναι σε ετοιμότητα να αποζημιώσει τον κάτοχο του συμβολαίου οικονομικής εγγύησης για την πιστωτική ζημία που ενδέχεται να υποστεί. Στο χρονοδιάγραμμα της απόσβεσης που εφαρμόζεται λαμβάνεται υπόψη η πάροδος του χρόνου και ο όγκος της εγγυημένης έκθεσης. Τα έσοδα από συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων περιλαμβάνουν επίσης την απόσβεση υποχρεώσεων από συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων σε περιπτώσεις στις οποίες η εγγύηση παρασχέθηκε έναντι μηδενικού ή ονομαστικού τιμήματος.

1.6.2. Έξοδα

Τα έξοδα από μη ανταλλακτικές συναλλαγές συνιστούν την πλειονότητα των εξόδων της ΕΕ. Αφορούν μεταβιβάσεις προς δικαιούχους και λαμβάνουν τρεις μορφές: i) δικαιώματα, ii) μεταβιβάσεις στο πλαίσιο συμφωνίας και επιλεκτικές επιχορηγήσεις, και iii) συνεισφορές και δωρεές.

Οι μεταβιβάσεις αναγνωρίζονται ως έξοδα την περίοδο στην οποία συνέβησαν τα γενεσιουργά ως προς τη μεταβίβαση γεγονότα, εφόσον η φύση της μεταβίβασης επιτρέπεται από κάποια κανονιστική ρύθμιση (δημοσιονομικός κανονισμός, κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων ή άλλη κανονιστική ρύθμιση) ή εφόσον έχει υπογραφεί συμφωνία που επιτρέπει τη μεταβίβαση, εφόσον ο δικαιούχος πληροί τα κριτήρια επιλεξιμότητας και εφόσον είναι δυνατή η εύλογη εκτίμηση του οφειλόμενου ποσού.

Κατά τη λήψη αίτησης πληρωμής ή δήλωσης δαπανών που πληροί τα κριτήρια αναγνώρισης, αυτή αναγνωρίζεται ως έξοδο κατά το επιλέξιμο ποσό. Στο τέλος του έτους, πραγματοποιηθείσες επιλέξιμες δαπάνες οφειλόμενες στους δικαιούχους, οι οποίες δεν έχουν ακόμη καταχωρηθεί, εκτιμώνται και καταχωρίζονται ως δεδουλευμένα έξοδα.

Έξοδα από ανταλλακτικές συναλλαγές που απορρέουν από την αγορά αγαθών και υπηρεσιών αναγνωρίζονται κατά την παράδοση προμηθειών στην ΕΕ και την αποδοχή τους από αυτήν. Αποτιμώνται στο αρχικό ποσό του τιμολογίου. Επιπροσθέτως, κατά την ημερομηνία ισολογισμού, τα έξοδα που αφορούν υπηρεσία η οποία παρασχέθηκε κατά τη διάρκεια της περιόδου, για την οποία δεν έχει ακόμη ληφθεί ή εγκριθεί το τιμολόγιο, εκτιμώνται και αναγνωρίζονται στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων.

1.7. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

1.7.1. Ενδεχόμενες απαιτήσεις

Ενδεχόμενη απαίτηση είναι ένα πιθανό στοιχείο ενεργητικού που απορρέει από παρελθόντα γεγονότα και του οποίου η ύπαρξη θα επιβεβαιωθεί μόνον εφόσον συμβούν ή δεν συμβούν ένα ή περισσότερα αβέβαια μελλοντικά γεγονότα τα οποία δεν ελέγχει πλήρως η ΕΕ. Πληροφορίες σχετικά με ενδεχόμενη απαίτηση παρέχονται όταν υπάρχει πιθανότητα εισροής οικονομικών οφελών ή δυναμικού εξυπηρέτησης.

1.7.2. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Ενδεχόμενη υποχρέωση είναι ένα πιθανό στοιχείο παθητικού που απορρέει από παρελθόντα γεγονότα και του οποίου η ύπαρξη θα επιβεβαιωθεί μόνον εφόσον συμβούν ή δεν συμβούν ένα ή περισσότερα αβέβαια μελλοντικά γεγονότα τα οποία δεν ελέγχει πλήρως η ΕΕ ή μια παρούσα υποχρέωση που απορρέει από παρελθόντα γεγονότα, αλλά δεν αναγνωρίζεται είτε διότι δεν είναι πιθανό ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων που συνίσταται σε οικονομικά οφέλη ή δυναμικό εξυπηρέτησης προκειμένου να διακανονισθεί η υποχρέωση, ή διότι το ποσό της υποχρέωσης δεν μπορεί να αποτιμηθεί με επαρκή ακρίβεια, όπερ είναι σπάνιο. Καταχωρίζεται ενδεχόμενη υποχρέωση εκτός αν το ενδεχόμενο εκροής πόρων που συνίσταται σε οικονομικά οφέλη ή δυναμικό εξυπηρέτησης είναι πολύ μακρινό.

1.8. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

Οι πληροφορίες σχετικά με τις ταμειακές ροές αποτελούν τη βάση για την εκτίμηση της ικανότητας της ΕΕ να παράγει ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων, καθώς και για την εκτίμηση των αναγκών της όσον αφορά τη χρησιμοποίηση αυτών των ταμειακών ροών.

Η κατάσταση ταμειακών ροών καταρτίζεται με βάση την έμμεση μέθοδο. Αυτό σημαίνει ότι το οικονομικό αποτέλεσμα του οικονομικού έτους προσαρμόζεται για να λάβει υπόψη τα αποτελέσματα των μη ταμειακών συναλλαγών, της τυχόν αναβολής ή συσσώρευσης προηγούμενων και μελλοντικών λειτουργικών εισπράξεων ή πληρωμών σε μετρητά, καθώς και των εσόδων ή των εξόδων επενδυτικών ταμειακών ροών.

Οι ταμειακές ροές που προκύπτουν από συναλλαγές σε ξένο νόμισμα καταχωρίζονται στο τηρούμενο νόμισμα της ΕΕ (ευρώ) και στο ποσό του ξένου νομίσματος εφαρμόζεται η ισχύουσα συναλλαγματική ισοτιμία μεταξύ ευρώ και ξένου νομίσματος την ημερομηνία της ταμειακής ροής.

Η κατάσταση ταμειακών ροών παρουσιάζει τις ταμειακές ροές της περιόδου ταξινομημένες σε λειτουργικές, επενδυτικές και χρηματοδοτικές δραστηριότητες.

Λειτουργικές δραστηριότητες είναι οι δραστηριότητες της ΕΕ που δεν είναι επενδυτικές ή χρηματοδοτικές. Πρόκειται για την πλειονότητα των δραστηριοτήτων.

Επενδυτικές δραστηριότητες είναι η αγορά και η διάθεση άυλων και ενσώματων πάγιων στοιχείων ενεργητικού, καθώς και άλλων επενδύσεων που δεν περιλαμβάνονται στα ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων. Στις επενδυτικές δραστηριότητες δεν περιλαμβάνονται τα δάνεια που χορηγούνται στους δικαιούχους, δεδομένου ότι αποτελούν μέρος των γενικών στόχων και, ως εκ τούτου, της καθημερινής λειτουργίας της ΕΕ. Στόχος είναι να καταδειχθούν οι πραγματικές επενδύσεις που πραγματοποιεί η ΕΕ.

Οι χρηματοδοτικές δραστηριότητες είναι δραστηριότητες που έχουν ως αποτέλεσμα μεταβολές στο μέγεθος και τη σύνθεση των δανειοληπτικών πράξεων, με εξαίρεση όσες χορηγούνται σε δικαιούχους ως συνακόλουθες πράξεις ή για την απόκτηση ενσώματων πάγιων (οι οποίες περιλαμβάνονται στις λειτουργικές δραστηριότητες).

2. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

2.1. ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	σε εκατ. EUR
Ακαθάριστη λογιστική αξία στις 31.12.2020	1 409
Προσθήκες	276
Πωλήσεις	(32)
Μεταφορά μεταξύ κατηγοριών στοιχείων ενεργητικού	0
Άλλες μεταβολές	(18)
Ακαθάριστη λογιστική αξία στις 31.12.2021	1 636
Σωρευτικές αποσβέσεις στις 31.12.2020	(789)
Αποσβέσεις οικονομικού έτους	(119)
Απάλειψη απόσβεσης	3
Πωλήσεις	36
Μεταφορά μεταξύ κατηγοριών στοιχείων ενεργητικού	0
Άλλες μεταβολές	3
Σωρευτικές αποσβέσεις στις 31.12.2021	(867)
Καθαρή λογιστική αξία στις 31.12.2021	769
Καθαρή λογιστική αξία στις 31.12.2020	620

Τα ανωτέρω ποσά αφορούν κατά κύριο λόγο λογισμικό υπολογιστών.

2.2. ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ

Η κατηγορία των διαστημικών πόρων καλύπτει πάγια στοιχεία ενεργητικού σε λειτουργία που συνδέονται με τα δύο διαστημικά προγράμματα της ΕΕ: τα παγκόσμια δορυφορικά συστήματα πλοήγησης της ΕΕ (GNSS), ήτοι το Galileo και το ευρωπαϊκό σύστημα πλοήγησης με υπέρθεση γεωστατικών δορυφόρων (EGNOS), καθώς και το ευρωπαϊκό πρόγραμμα γεωσκόπησης Copernicus. Τα στοιχεία ενεργητικού των δορυφορικών συστημάτων τα οποία δεν είναι ακόμη σε λειτουργία περιλαμβάνονται στον τομέα «Στοιχεία ενεργητικού υπό κατασκευή». Τα στοιχεία ενεργητικού που συνδέονται με τα διαστημικά προγράμματα της ΕΕ αναπτύσσονται με τη βοήθεια του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος (ΕΟΔ).

Για το Galileo εκτοξεύτηκαν δύο δορυφόροι τον Δεκέμβριο του 2021. Αναμένεται να τεθούν σε λειτουργία κατά το πρώτο εξάμηνο του 2022. Ταυτόχρονα, αναπτύχθηκε με επιτυχία η νέα γενιά 1.7 της επίγειας υποδομής. Η συστοιχία περιλαμβάνει επί του παρόντος 26 δορυφόρους. Μετά την ολοκλήρωσή της, η συστοιχία Galileo θα περιλαμβάνει 30 δορυφόρους (συμπεριλαμβανομένων 6 εφεδρικών δορυφόρων). Τα πάγια στοιχεία ενεργητικού του συστήματος Galileo σε λειτουργία, τα οποία καλύπτουν τόσο τους δορυφόρους όσο και τις εγκαταστάσεις εδάφους, ανέρχονται σε 3 413 εκατ. EUR στις 31 Δεκεμβρίου 2021, μετά την αφαίρεση των σωρευτικών αποσβέσεων (2020: 2 145 εκατ. EUR). Τα υπόλοιπα στοιχεία ενεργητικού υπό κατασκευή ανέρχονται συνολικά σε 1 344 εκατ. EUR (2020: 1 872 εκατ. EUR).

Όσον αφορά το Copernicus, ο δορυφόρος 6A τέθηκε σε λειτουργία τον Ιούνιο του 2021. Η συνολική αξία των πάγιων στοιχείων ενεργητικού σε λειτουργία του συστήματος Copernicus ανέρχεται σε 937 εκατ. EUR (2020: 877 εκατ. EUR), μετά την αφαίρεση των σωρευτικών αποσβέσεων. Το επιπλέον ποσό των 2 115 εκατ. EUR που συνδέεται με δορυφόρους του προγράμματος Copernicus αναγνωρίζεται στα στοιχεία ενεργητικού υπό κατασκευή (2020: 1 894 εκατ. EUR).

Πάγια στοιχεία ενεργητικού που συνδέονται με επίγειες υποδομές του EGNOS ποσού 130 εκατ. EUR (2020: 24 εκατ. EUR) περιλαμβάνονται επίσης στον τομέα «Διαστημικοί πόροι». Επίσης, τα στοιχεία ενεργητικού του συστήματος EGNOS υπό κατασκευή ανέρχονται σε 189 εκατ. EUR (2020: 273 εκατ. EUR).

ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ

σε εκατ. EUR

	Γήπεδα και κτίρια	Διαστημικοί πόροι	Εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	Έπιπλα και μεταφορικά μέσα	Υλισμικό υπολογιστών	Λοιπά	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	Στοιχεία ενεργητικού υπό κατασκευή	Σύνολο
Ακαθάριστη λογιστική αξία στις 31.12.2020	5 924	5 670	546	272	727	332	2 650	4 748	20 868
Προσθήκες	100	269	45	19	114	20	9	1 472	2 049
Πωλήσεις	(12)	—	(24)	(12)	(60)	(7)	(7)	—	(122)
Μεταφορά μεταξύ κατηγοριών στοιχείων ενεργητικού	535	1 791	1	1	(0)	2	(0)	(2 329)	0
Άλλες μεταβολές	—	—	—	—	(0)	0	—	(1)	(1)
Ακαθάριστη λογιστική αξία στις 31.12.2021	6 547	7 730	568	281	781	347	2 651	3 890	22 793
Σωρευτικές αποσβέσεις στις 31.12.2020	(3 676)	(2 625)	(465)	(203)	(557)	(259)	(1 402)		(9 186)
Αποσβέσεις οικονομικού έτους	(187)	(625)	(38)	(16)	(84)	(23)	(92)		(1 065)
Απάλειψη απόσβεσης	5	—	0	0	6	0	—		10
Πωλήσεις	12	—	24	11	55	7	7		116
Μεταφορά μεταξύ κατηγοριών στοιχείων ενεργητικού	(0)	—	(0)	—	(0)	0	0		(0)
Άλλες μεταβολές	0	—	0	—	(0)	(1)	—		(1)
Σωρευτικές αποσβέσεις στις 31.12.2021	(3 846)	(3 250)	(479)	(208)	(581)	(276)	(1 487)		(10 126)
ΚΑΘΑΡΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΣΤΙΣ 31.12.2021	2 701	4 480	89	73	199	72	1 164	3 890	12 669
ΚΑΘΑΡΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΣΤΙΣ 31.12.2020	2 249	3 045	81	69	170	73	1 248	4 748	11 682

2.3. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΤΑΛΟΓΙΖΟΜΕΝΕΣ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ

Η συμμετοχή της ΕΕ, εκπροσωπούμενης από την Επιτροπή, στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤαΕ) αντιμετωπίζεται ως συμμετοχή σε συγγενή επιχείρηση με τη λογιστική μέθοδο της καθαρής θέσης. Το ΕΤαΕ είναι το χρηματοπιστωτικό όργανο της ΕΕ που ειδικεύεται στα επιχειρηματικά κεφάλαια και στις εγγυήσεις προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ). Το ΕΤαΕ έχει έδρα στο Λουξεμβούργο και λειτουργεί ως σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, μέλη της οποίας είναι η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ), η ΕΕ και ορισμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Το 2021, οι μέτοχοι του ΕΤαΕ ενέκριναν αύξηση κεφαλαίου από 4,5 δισ. EUR σε 7,4 δισ. EUR. Το εγγεγραμμένο κεφάλαιο στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ανέρχεται σε 7,3 δισ. EUR (ενώ έχουν εγκριθεί επιπλέον 70 εκατ. EUR αλλά δεν έχουν καταγραφεί ακόμα). Η εν λόγω αύξηση θα επιτρέψει στο ΕΤαΕ να διαδραματίσει κεντρικό ρόλο στην ανάπτυξη του InvestEU, του επενδυτικού προγράμματος της ΕΕ για την περίοδο 2021-2027 (βλ. σημείωση 4.1.1). Αναμένεται επίσης να συμβάλει στην αντιμετώπιση της κρίσης της νόσου COVID-19, για την οποία το ΕΤαΕ θεσπίζει επίσης σημαντικές δέσμες μέτρων για τη στήριξη των μικρών επιχειρήσεων σε ολόκληρη την Ευρώπη. Η ΕΕ συμμετείχε στην αύξηση κεφαλαίου συνεισφέροντας 372 εκατ. EUR. Στις 31 Δεκεμβρίου 2021 κατείχε ποσοστό συμμετοχής 30 % στο ΕΤαΕ (2020: 29,7 %) και 30 % των δικαιωμάτων ψήφου (2020: 29,7 %). Σύμφωνα με το καταστατικό του, το ΕΤαΕ είναι υποχρεωμένο να διαθέτει τουλάχιστον το 20 % του ετήσιου καθαρού αποτελέσματός του σε καταστατικό αποθεματικό μέχρι το σωρευτικό αποθεματικό να ανέρχεται σε 10 % επί του εγγεγραμμένου κεφαλαίου του. Το αποθεματικό αυτό δεν μπορεί να διανεμηθεί.

σε εκατ. EUR

	Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων
Συμμετοχή στις 31.12.2020	588
Συνεισφορές	372
Εισπραχθέντα μερίσματα	—
Μερίδιο καθαρού αποτελέσματος	169
Μερίδιο στο καθαρό ενεργητικό	63
Συμμετοχή στις 31.12.2021	1 192

Οι ακόλουθες λογιστικές αξίες καταλογίζονται στην ΕΕ με βάση το ποσοστό συμμετοχής της:

σε εκατ. EUR

	31.12.2021	31.12.2020
	Σύνολο ΕΤαΕ	Σύνολο ΕΤαΕ
Ενεργητικό	5 187	3 256
Παθητικό	(1 213)	(1 277)
Έσοδα	781	322
Έξοδα	(217)	(194)
Πλεόνασμα/(έλλειμμα)	564	129

Η συμφωνία των ανωτέρω συνοπτικών χρηματοοικονομικών πληροφοριών με τη λογιστική αξία των τόκων που κατέχει το ΕΤαΕ είναι:

σε εκατ. EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Καθαρό ενεργητικό της συγγενούς επιχείρησης	3 974	1 979
Ποσοστό συμμετοχής της Επιτροπής στο ΕΤαΕ	30,0 %	29,7 %
Λογιστική αξία	1 192	588

Η ΕΕ, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή, κατέβαλε το 20 % του εγγεγραμμένου μετοχικού κεφαλαίου της στο κεφάλαιο του ΕΤαΕ στις 31 Δεκεμβρίου 2021, ενώ το μη αιτηθέν κεφάλαιο έχει ως εξής:

σε εκατ. EUR

	Σύνολο κεφαλαίου ΕΤαΕ	Συμμετοχή της ΕΕ
Σύνολο μετοχικού κεφαλαίου	7 300	2 190
Καταβληθέν κεφάλαιο	(1 460)	(438)
Μη αιτηθέν κεφάλαιο	5 840	1 752

2.4. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	31.12.2021	31.12.2020
Μη κυκλοφορούντα			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος	2.4.1	160 214	82 887
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος ⁽¹⁾	2.4.2	21 660	16 327
		181 874	99 214
Κυκλοφορούντα			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος	2.4.1	3 353	10 422
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος ⁽¹⁾	2.4.2	3 391	3 459
		6 744	13 881
Σύνολο		188 618	113 095

⁽¹⁾ Τα στοιχεία για το 2020 περιλαμβάνουν 16 134 εκατ. EUR που ταξινομούνται ως μη κυκλοφορούντα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και 3 453 εκατ. EUR που ταξινομούνται ως κυκλοφορούντα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στους ενοποιημένους ετήσιους λογαριασμούς της ΕΕ για το 2020.

2.4.1. Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	31.12.2021	31.12.2020
Δάνεια για ΜΑΑ (NGEU) και χρηματοδοτική συνδρομή	2.4.1.1	163 392	93 193
Λοιπά δάνεια	2.4.1.2	176	116
Σύνολο		163 568	93 309
Μη κυκλοφορούντα		160 214	82 887
Κυκλοφορούντα		3 353	10 422

2.4.1.1. Δάνεια για ΜΑΑ (NGEU) και χρηματοδοτική συνδρομή

σε εκατ. EUR

	ΜΑΑ (NGEU)	SURE	ΕΜΧΣ	ΙΠ	ΜΧΣ	Ευρατόμ	Σύνολο
Σύνολο στις 31.12.2020	—	39 503	47 396	201	5 813	279	93 193
Αναθεώρηση του EAR 11	—	420	(114)	(1)	(27)	(1)	276
Νέα δάνεια (ονομαστικά)	17 970	50 137	9 750	—	1 665	100	79 622
Επιστροφές	—	—	(9 750)	—	(14)	(29)	(9 793)
Μεταβολές λογιστικής αξίας	8	507	(144)	0	(24)	—	347
Μεταβολές απομείωσης αξίας	—	—	—	—	(243)	(11)	(254)
Σύνολο στις 31.12.2021	17 978	90 567	47 138	201	7 170	338	163 392
Μη κυκλοφορούντα	17 970	90 502	43 969	200	7 132	314	160 087
Κυκλοφορούντα	8	65	3 169	1	38	24	3 305

Η ονομαστική αξία των δανείων στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ανέρχεται σε 162 394 εκατ. EUR, εκ των οποίων 144 424 εκατ. EUR αφορούν δάνεια για χρηματοδοτική συνδρομή (2020: 92 565 εκατ. EUR) και 17 970 εκατ. EUR για τον ΜΑΑ (2020: μηδέν). Η σημαντική αύξηση σε σχέση με το προηγούμενο έτος οφείλεται σε περαιτέρω δάνεια που χορηγήθηκαν στο πλαίσιο του SURE και στην έναρξη του μέσου ΜΑΑ (NGEU) το 2021.

Η γραμμή «Αναθεώρηση του EAR 11» δείχνει τον αντίκτυπο του αναθεωρημένου κανόνα EAR 11 στα ποσά των δανείων την 1η Ιανουαρίου 2021. Για τα SURE, ΕΜΧΣ και ΙΠ, ο αντίκτυπος αναφέρεται στην εφαρμογή της μεθόδου του αποτελεσματικού επιτοκίου. Για τη ΜΧΣ και την Ευρατόμ, ο αντίκτυπος αναφέρεται στην εφαρμογή του αποτελεσματικού επιτοκίου και της πρόβλεψης απομείωσης την 1η Ιανουαρίου 2021.

— Αντίκτυπος του αποτελεσματικού επιτοκίου: Τα προαναφερθέντα προγράμματα, με εξαίρεση τον ΜΑΑ (NGEU), λειτουργούν σε συνακόλουθη βάση. Αυτό σημαίνει ότι οι προσαυξήσεις, οι εκπτώσεις, οι τόκοι και το κόστος συναλλαγών που βαρύνουν την ΕΕ για δανειοδοτικές πράξεις μετακυλιούνται στον δικαιούχο του δανείου. Κατά συνέπεια, το αποτελεσματικό επιτόκιο ενός δανείου είναι το αποτελεσματικό επιτόκιο της αντίστοιχης δανειοδοτικής πράξης που χρηματοδότησε το δάνειο. Οι προσαυξήσεις ή οι εκπτώσεις επί των δανειοδοτικών πράξεων και η μετακύλιση τους στους δικαιούχους των δανείων καταχωρίζονταν παλαιότερα αμέσως στα έξοδα στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων. Με την εφαρμογή της μεθόδου του αποτελεσματικού επιτοκίου, οι μη αποσβεσμένες προσαυξήσεις και εκπτώσεις την 1η Ιανουαρίου 2021 προστέθηκαν στις οφειλόμενες δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις. Ο καθαρός αντίκτυπος στα σωρευτικά αποτελέσματα είναι μηδενικός. Οι μη αποσβεσμένες προσαυξήσεις και εκπτώσεις θα αποσβένονται πλέον μέχρι τη λήξη τους.

— Αντίκτυπος της πρόβλεψης απομείωσης: Υπολογίστηκε με τη χρήση του υποδείγματος αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας, με την εφαρμογή των πολιτικών για την απομείωση της αξίας δανείων (βλ. σημείωση 6.5). Ως εκ τούτου, η Επιτροπή αναγνώρισε την πρόβλεψη απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες για τα δάνεια ΜΧΣ και Ευρατόμ, την 1η Ιανουαρίου 2021.

Η γραμμή «Μεταβολές απομείωσης αξίας» αντιστοιχεί στην επανεπίμετρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Η γραμμή «Μεταβολές της λογιστικής αξίας» αντιστοιχεί στη μεταβολή των δεδουλευμένων τόκων και στη μεταβολή των προσαυξήσεων/εκπτώσεων (νέες προσαυξήσεις/εκπτώσεις και αποσβέσεις).

Μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΜΑΑ)

Το 2021 η ΕΕ θέσπισε τον ΜΑΑ ως προσωρινό μέσο για να συμβάλει στην ανάκαμψη των οικονομιών των κρατών μελών από την πανδημία του κορονοϊού και στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας όσον αφορά την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση. Στο πλαίσιο του μέσου ανάκαμψης της ΕΕ (NGEU), η Επιτροπή δανείζεται κεφάλαια τα οποία χρησιμοποιεί ο ΜΑΑ για τη χρηματοδότηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων των κρατών μελών. Αυτές πρέπει να συνάδουν με τις προτεραιότητες της ΕΕ και να αντιμετωπίζουν

τις προκλήσεις που προσδιορίζονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου για τον συντονισμό της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής. Η χρηματοδότηση μπορεί να χορηγείται με τη μορφή δανείου (επιστρεπτέα στήριξη) ή επιχορήγησης (μη επιστρεπτέα στήριξη, βλ. σημείωση 2.5). Τα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν χρηματοδότηση μέχρι την κατανομή που είχε συμφωνηθεί προηγουμένως για δάνεια και επιχορηγήσεις. Για να επωφεληθούν από τη στήριξη, τα κράτη μέλη πρέπει να υποβάλουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα οικεία εθνικά σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Κάθε σχέδιο ορίζει τις μεταρρυθμίσεις και τις επενδύσεις που θα πρέπει να υλοποιηθούν έως το τέλος του 2026, καθορίζοντας σαφή ορόσημα και στόχους που θα πρέπει να αναλυθούν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και να εγκριθούν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Τα δάνεια του ΜΑΑ μπορούν να εκταμιευθούν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026 και μόνο μετά την επίτευξη των συμφωνηθέντων οροσήμων και στόχων. Ωστόσο, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2021 η Επιτροπή μπορούσε να προκαταβάλει έως και το 13 % των εγκεκριμένων δανείων προκειμένου να ξεκινήσει η οικονομική ανάκαμψη.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, είχαν υπογραφεί δανειακές συμφωνίες ύψους 153,2 δισ. EUR. Από το ποσό αυτό, η Επιτροπή έχει εκταμιεύσει 18 δισ. EUR. Δεν υπάρχει συνακόλουθη σχέση μεταξύ των δανείων του ΜΑΑ και των δανειοληπτικών πράξεων του NGEU (βλ. σημείωση 2.11).

Στήριξη για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE)

Το SURE είναι ένα νέο ευρωπαϊκό μέσο που βοηθά στη διατήρηση της απασχόλησης των εργαζομένων και στη διατήρηση των θέσεων εργασίας που πλήττονται από την πανδημία του κορονοϊού. Το εν λόγω μέσο παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να ζητήσουν χρηματοδοτική συνδρομή από την ΕΕ ώστε να βοηθηθούν στη χρηματοδότηση της αιφνίδιας και σοβαρής αύξησης των εθνικών δημόσιων δαπανών που συνδέονται με τα εθνικά συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας και παρόμοια μέτρα, μεταξύ άλλων για τους αυτοαπασχολούμενους, ή με ορισμένα μέτρα που αφορούν την υγεία, ειδικότερα στον χώρο εργασίας, για την αντιμετώπιση της κρίσης. Έχει τη δυνατότητα να παράσχει χρηματοδοτική συνδρομή ύψους έως 100 δισ. EUR με τη μορφή δανείων προς τα πληττόμενα κράτη μέλη. Το μέσο υποστηρίζεται από εγγυήσεις ύψους 25 δισ. EUR τις οποίες έχουν παράσχει τα κράτη μέλη στην Επιτροπή για την αποπληρωμή των σχετικών δανείων. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/672 του Συμβουλίου⁽¹⁹⁾, η Επιτροπή μπορεί να συνάψει δανειακή συμφωνία με κράτος μέλος μόνον αφού η Επιτροπή προτείνει, και το Συμβούλιο εκδώσει, εκτελεστική απόφαση για χρηματοδοτική συνδρομή του μέσου SURE.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, το Συμβούλιο είχε εγκρίνει και η Επιτροπή είχε υπογράψει δανειακές συμφωνίες για χρηματοδοτική συνδρομή ύψους 94,3 δισ. EUR. Από αυτά, η Επιτροπή είχε εκταμιεύσει 89,6 δισ. EUR στα κράτη μέλη (ονομαστικά ποσά). Τα υπόλοιπα ποσά στο πλαίσιο των υπογεγραμμένων δανειακών συμφωνιών εκταμιεύονται το 2022.

Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Χρηματοοικονομικής Σταθεροποίησης (ΕΜΧΣ)

Ο ΕΜΧΣ κατέστησε δυνατή τη χορήγηση χρηματοδοτικής συνδρομής σε κράτος μέλος που αντιμετωπίζει δυσκολίες ή διατρέχει μεγάλο κίνδυνο να αντιμετωπίσει σοβαρές δυσκολίες λόγω έκτακτων περιστάσεων που εκφεύγουν από τον έλεγχό του. Η συνδρομή μπορεί να λάβει τη μορφή δανείου ή πιστωτικού ορίου. Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου ECOFIN, της 9ης Μαΐου 2010, η διευκόλυνση αυτή περιορίζεται σε 60 δισ. EUR, αλλά το νομικό όριο περιορίζει το εναπομείναν ποσό των δανείων ή των πιστωτικών ορίων στο περιθώριο που παραμένει διαθέσιμο μέχρι το ανώτατο όριο των ιδίων πόρων. Ο ΕΜΧΣ δεν προβλέπεται να συμμετάσχει σε νέα προγράμματα χρηματοδότησης ούτε να συνάψει νέες συμφωνίες δανειακής διευκόλυνσης. Δεν υπάρχουν μη αναληφθέντα ποσά από υπογραφείσες δανειακές συμφωνίες.

Ισοζύγιο πληρωμών (ΙΠ)

Πρόκειται για ένα χρηματοδοτικό μέσο που βασίζεται σε πολιτικές και το οποίο παρέχει μεσοπρόθεσμη χρηματοδοτική συνδρομή σε κράτη μέλη που δεν έχουν υιοθετήσει το ευρώ. Καθιστά δυνατή τη χορήγηση δανείων σε κράτη μέλη τα οποία αντιμετωπίζουν ή διατρέχουν σοβαρό κίνδυνο να αντιμετωπίσουν δυσκολίες στο ισοζύγιο πληρωμών τους ή στο ισοζύγιο κινήσεως κεφαλαίων. Το μέγιστο υπόλοιπο των προς χορήγηση δανείων στο πλαίσιο του μέσου περιορίζεται σε 50 δισ. EUR. Δεν υπάρχουν μη αναληφθέντα ποσά από υπογραφείσες δανειακές συμφωνίες.

Μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή (ΜΧΣ)

Η ΜΧΣ αποτελεί μορφή χρηματοδοτικής συνδρομής από την ΕΕ σε χώρες-εταίρους που αντιμετωπίζουν κρίση του ισοζυγίου πληρωμών. Συνίσταται σε μεσοπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα δάνεια ή επιχορηγήσεις ή σε κατάλληλο συνδυασμό των δύο και συνήθως συμπληρώνει χρηματοδότηση που χορηγείται στο πλαίσιο προγράμματος προσαρμογής και μεταρρυθμίσεων με τη στήριξη του ΔΝΤ. Οι δανειοληπτικές πράξεις για τα δάνεια αυτά είναι εγγυημένες από το Ταμείο Εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις και στη συνέχεια από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Κατά τη διάρκεια του 2021 εκταμιεύθηκαν πρόσθετα δάνεια ύψους 1,7 δισ. EUR, συμπεριλαμβανομένων 0,6 δισ. EUR στην Ουκρανία. Τα υπό όρους μη αναληφθέντα ποσά από υπογραφείσες δανειακές συμφωνίες ανέρχονται σε 0,6 δισ. EUR.

⁽¹⁹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2020/672 του Συμβουλίου της 19ης Μαΐου 2020 σχετικά με τη θέσπιση ευρωπαϊκού μέσου προσωρινής στήριξης για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE) λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 (ΕΕ L 159 της 20.5.2020, σ. 1).

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, η πρόβλεψη απομείωσης για τα δάνεια ΜΧΣ ανερχόταν σε 293 εκατ. EUR, εκ των οποίων 197 εκατ. EUR αφορούν τα δάνεια προς την Ουκρανία [συνολικά 4,4 δισ. EUR (ονομαστική αξία) στο τέλος του έτους]. Σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες της ΕΕ (και τα IPSAS), αυτή η πρόβλεψη απομείωσης δεν λαμβάνει υπόψη τα μη διορθωτικά γεγονότα μετά την ημέρα του ισολογισμού που σχετίζονται με τον πόλεμο στην Ουκρανία το 2022 (βλ. σημείωση 8), μόνο τη σημαντική αύξηση του κινδύνου που παρατηρήθηκε στο τέλος του 2021.

Δάνεια της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ)

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ, (εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή) δανείζει χρήματα τόσο σε κράτη μέλη όσο και σε τρίτες χώρες, καθώς και σε οντότητες κρατών μελών και τρίτων χωρών, με σκοπό τη χρηματοδότηση έργων σχετικά με ενεργειακές εγκαταστάσεις. Από το σύνολο των ανεξόφλητων δανείων της Ευρατόμ στις 31 Δεκεμβρίου 2021, τα 300 εκατ. EUR (ονομαστική αξία) αφορούν δάνεια στην Ουκρανία, για τα οποία έχει αναγνωριστεί πρόβλεψη απομείωσης ύψους 13 εκατ. EUR. Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, η Επιτροπή είχε λάβει εγγυήσεις από τρίτους ύψους 350 εκατ. EUR (2020: 279 εκατ. EUR) για την κάλυψη των δανείων της Ευρατόμ. Δεν υπάρχουν μη αναληφθέντα ποσά από υπογραφείσες δανειακές συμφωνίες.

Αποτελεσματικά επιτόκια δανείων (εκφρασμένα σε φάσμα επιτοκίων)

	31.12.2021	31.12.2020
MAA (NGEU)	0,11 % — 0,12 %	—
SURE	(0,48) % — 0,77 %	0,00 % — 0,30 %
EMΧΣ	(0,03) % — - 3,79 %	0,50 % — 3,75 %
ΙΠ	2,95 %	2,88 %
ΜΧΣ	(0,14) % — 3,70 %	0,00 % — 3,69 %
Ευρατόμ	(0,08) % — 1,66 %	0,00 % — 5,76 %

Τα στοιχεία του 2020 αναφέρονται σε ονομαστικά επιτόκια, ενώ τα στοιχεία του 2021 σε αποτελεσματικά επιτόκια σύμφωνα με τον αναθεωρημένο κανόνα EAR 11.

2.4.1.2. Λοιπά δάνεια

Περιλαμβάνουν 3 είδη δανείων:

- Δάνεια ύψους 74 εκατ. EUR στις 31 Δεκεμβρίου 2021 (2020: 75 εκατ. EUR) που χορηγούνται από προγράμματα του προϋπολογισμού της ΕΕ (π.χ. το πρόγραμμα MEDA της ευρωμεσογειακής εταιρικής σχέσης και το πρόγραμμα της ΕΕ για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία).
- Υπερήμερα δάνεια που χορηγήθηκαν αρχικά από εταιρείες υλοποίησης, για τα οποία η Επιτροπή έχει καταβάλει κατάπτωση εγγύησης και πλέον κατέχει τα δικαιώματα ανάκτησης (υποκατάστατα δάνεια). Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, η Επιτροπή κατέχει τα δικαιώματα ανάκτησης για τα εν λόγω δάνεια ύψους 855 εκατ. EUR (συμπεριλαμβανομένων των δεδουλευμένων τόκων). Ωστόσο, αφού ληφθούν υπόψη οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές, η λογιστική αξία που αναγνωρίζεται στον ισολογισμό ανέρχεται σε 48 εκατ. EUR. Τα δάνεια αυτά χορηγήθηκαν από την ΕΤΕπ και ήταν εγγυημένα από τα προγράμματα ΕΤΣΕ και ΕΕΔ.
- Προθεσμιακές καταθέσεις ύψους 54 εκατ. EUR με ληκτότητα άνω των 3 μηνών που δεν εμπίπτουν στον ορισμό των ισοδυνάμων ταμειακών διαθεσίμων.

2.4.2. Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος (FVSD)

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	31.12.2021	31.12.2020
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος — μη παράγωγα ⁽¹⁾	2.4.2.1	24 223	19 587
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος — παράγωγα	2.4.2.2	828	199

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	31.12.2021	31.12.2020
Σύνολο		25 051	19 786
Μη κυκλοφορούντα		21 660	16 327
Κυκλοφορούντα		3 391	3 459

(¹) Τα στοιχεία για το 2020 αφορούν ποσά που είχαν προηγουμένως ταξινομηθεί ως διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στους ενοποιημένους ετήσιους λογαριασμούς της ΕΕ για το 2020.

2.4.2.1. Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος — μη παράγωγα

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος — μη παράγωγα ανά είδος

σε εκατ. EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Χρεωστικοί τίτλοι	19 326	14 862
Αμοιβαία κεφάλαια της χρηματαγοράς και επενδύσεις σε συγκεντρωμένα χαρτοφυλάκια	2 513	3 038
Λοιπές επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου	2 384	1 686
Σύνολο	24 223	19 587
Μη κυκλοφορούντα	20 834	16 134
Κυκλοφορούντα	3 390	3 453

*Τα στοιχεία για το 2020 αφορούν ποσά που είχαν προηγουμένως ταξινομηθεί ως διαθέσιμα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού στους ενοποιημένους ετήσιους λογαριασμούς της ΕΕ για το 2020.

Οι χρεωστικοί τίτλοι είναι κυρίως κρατικά και εταιρικά ομόλογα. Οι επενδύσεις αυτές τηρούνται στα ταμεία (χαρτοφυλάκια) που διαχειρίζεται η Επιτροπή ή η ΕΤΕπ για λογαριασμό της ΕΕ και αφορούν κυρίως το ΚΤΠ, το πρόγραμμα «Ορίζων 2020», το BUFI και το Ταμείο Καινοτομίας (βλ. κατωτέρω). Οι επιδόσεις των χαρτοφυλακίων στοιχείων ενεργητικού αξιολογούνται με βάση την εύλογη αξία (αγοραία αξία).

Τα αμοιβαία κεφάλαια της χρηματαγοράς είναι αμοιβαία κεφάλαια που επενδύουν σε βραχυπρόθεσμους χρεωστικούς τίτλους (π.χ. το Unitary Fund της ΕΤΕπ). Οι επενδύσεις σε συγκεντρωμένα χαρτοφυλάκια είναι κονδύλια της ΕΕ στο πλαίσιο του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» και του προγράμματος «Ορίζων 2020», τα οποία συγκεντρώνονται από κοινού με τα κεφάλαια των κρατών μελών από το ταμείο ΝΕΡ 300. Χρησιμοποιούνται για την παροχή εγγυήσεων στις χρηματοδοτικές και επενδυτικές πράξεις της ΕΤΕπ.

Οι «λοιπές επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου» αφορούν κυρίως την επένδυση κονδυλίων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ —μέσω εταιρών υλοποίησης— σε επιχειρηματικά κεφάλαια ή άλλα είδη επενδυτικών ταμείων για την επίτευξη των στόχων πολιτικής της ΕΕ. Για παράδειγμα, τη βελτίωση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση για τις νεοφυείς ΜΜΕ, την έρευνα και την καινοτομία, καθώς και τις υποδομές εντός και εκτός της ΕΕ.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος — μη παράγωγα ανά πρόγραμμα

σε εκατ. EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Ταμείο Καινοτομίας	4 195	—
Επενδύσεις BUFI	1 257	1 598
Υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ	1 382	1 445

σε εκατ. EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης	188	188
Πρόγραμμα συνταξιοδότησης τοπικού προσωπικού της ΕΥΕΔ	69	73
	7 091	3 304
Ταμεία εγγυήσεων του προϋπολογισμού:		
Κοινό ταμείο προβλέψεων	11 272	—
Ταμείο εγγυήσεων του ΕΓΣΕ	—	7 526
Ταμείο Εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις	—	2 794
Ταμείο Εγγυήσεων του ΕΤΒΑ	—	692
	11 272	11 012
Χρηματοδοτικά μέσα που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ:		
Ορίζων 2020	3 342	3 097
Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»	762	764
Μηχανισμοί μετοχικού κεφαλαίου για τις ΜΜΕ της ΕΕ	684	533
Ευρωπαϊκό Ταμείο για τη Νοτιοανατολική Ευρώπη	213	163
Ταμείο για την πράσινη ανάπτυξη	146	143
Χρηματοδοτική διευκόλυνση για την ενεργειακή απόδοση	107	104
Λοιπά	606	467
	5 861	5 271
Σύνολο	24 223	19 587
Μη κυκλοφορούντα	20 834	16 134
Κυκλοφορούντα	3 390	3 453

*Τα στοιχεία για το 2020 αφορούν ποσά που είχαν προηγουμένως ταξινομηθεί ως διαθέσιμα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού στους ενοποιημένους ετήσιους λογαριασμούς της ΕΕ για το 2020.

Ταμείο Καινοτομίας (IF)

Το Ταμείο Καινοτομίας συστάθηκε με την οδηγία (ΕΕ) 2018/410 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁰⁾ για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/87/ΕΚ σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Ένωσης. Στήριζει την καινοτομία στον τομέα των τεχνολογιών και διαδικασιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε ορισμένους οικονομικούς κλάδους. Το Ταμείο Καινοτομίας πρέπει να τροφοδοτείται με τα έσοδα από τη σταδιακή χρηματική αποτίμηση 450 εκατομμυρίων δικαιωμάτων εκπομπής, καθώς και με τυχόν μη δαπανηθέντα κονδύλια από τα 300 εκατομμύρια δικαιώματα που διατίθενται για το πρόγραμμα ΝΕΡ 300 (βλ. σημείωση 3.8). Το Ταμείο Καινοτομίας ξεκίνησε τη λειτουργία του το 2020, αλλά τα ποσά τηρούνταν σε μετρητά. Από το 2021 η ΕΤΕπ διαχειρίζεται τα κεφάλαια του Ταμείου Καινοτομίας επενδύοντάς τα σε ομόλογα.

⁽²⁰⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2018/410 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 2018, για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/87/ΕΚ με σκοπό την ενίσχυση οικονομικά αποδοτικών μειώσεων των εκπομπών και την προώθηση επενδύσεων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και της απόφασης (ΕΕ) 2015/1814 (ΕΕ L 76 της 19.3.2018, σ. 3).

Επενδύσεις BUFI

Η Επιτροπή δημιούργησε το Ταμείο Προστίμων του Προϋπολογισμού (BUFI) για τη διαχείριση των ποσών που εισπράττει προσωρινά από την επιβολή προστίμων στον τομέα του ανταγωνισμού. Μέχρι την έκδοση της οριστικής δικαστικής απόφασης, η Επιτροπή επενδύει τα χρήματα σε χρεωστικούς τίτλους.

Υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ

Η Συνθήκη ΕΚΑΧ έληξε στις 23 Ιουλίου 2002 και όλα τα στοιχεία ενεργητικού της ΕΚΑΧ μεταβιβάστηκαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και προορίζονταν για την έρευνα στους τομείς που συνδέονται με τις βιομηχανίες του άνθρακα και του χάλυβα. Η Επιτροπή διαχειρίζεται το χαρτοφυλάκιο και επενδύει σε χρεωστικούς τίτλους σε ευρώ εισηγμένους σε χρηματιστήριο.

Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης

Η ΕΕ κατέχει χρηματοοικονομική επένδυση στο κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ), στην οποία ο αριθμός των μετοχών που κατείχε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ανερχόταν σε 90 044 (2020: 90 044 μετοχές), που αντιπροσωπεύουν το 3 % του συνολικού εγγεγραμμένου μετοχικού κεφαλαίου. Η ΕΕ έχει καλύψει συνολικά 900 εκατ. EUR του μετοχικού κεφαλαίου, εκ των οποίων 713 εκατ. EUR αποτελούν επί του παρόντος μη αιτηθέν κεφάλαιο. Βάσει της συμφωνίας για την ίδρυση της ΕΤΑΑ, οι μέτοχοι έχουν ορισμένους συμβατικούς περιορισμούς, όπως το γεγονός ότι οι μετοχές δεν είναι μεταβιβάσιμες και η εξόφλησή τους περιορίζεται στο ανώτατο όριο του αρχικού κόστους αγοράς. Η ΕΕ αποτιμά την επένδυσή της στην ΕΤΑΑ στην εύλογη αξία. Το αρχικό κόστος αγοράς θεωρείται η βέλτιστη εκτίμηση της εύλογης αξίας, ιδίως λόγω των συμβατικών περιορισμών που αναφέρονται ανωτέρω. Παρότι οι μετοχές της ΕΤΑΑ δεν είναι εισηγμένες σε χρηματιστήριο, υπάρχουν πρόσφατες συναλλαγές στο μετοχικό κεφάλαιο της εκδότριας (έκδοση κεφαλαίου στην ονομαστική αξία), που υποδεικνύουν ότι το κόστος είναι η βέλτιστη εκτίμηση της εύλογης αξίας στη συγκεκριμένη περίπτωση.

Κοινό Ταμείο Προβλέψεων (ΚΤΠ)

Η ΕΕ εγγυάται επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου και δάνεια που παρέχουν οι εταίροι υλοποίησης σε κράτη και εταιρείες. Προκειμένου να εξοφληθούν οι απαιτήσεις από την μη καταβολή πληρωμών ή άλλες ζημιές, ο προϋπολογισμός της ΕΕ, σύμφωνα με τις νομικές πράξεις, αποταμιεύει σταδιακά κονδύλια για τη δημιουργία κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας, δηλαδή του ΚΤΠ. Το ΚΤΠ καλύπτει επίσης δανειοληπτικές πράξεις που εκδίδει η Επιτροπή για τη χρηματοδότηση δανείων ΜΧΣ και Ευρατόμ σε τρίτες χώρες.

Έως το 2020 υπήρχε χωριστό ταμείο για κάθε εγγύηση από τον προϋπολογισμό (ταμείο εγγυήσεων του ΕΤΣΕ, Ταμείο Εγγυήσεων του ΕΤΒΑ, Ταμείο Εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις — το οποίο καλύπτει επίσης τα δάνεια χρηματοδοτικής συνδρομής προς τρίτες χώρες στο πλαίσιο της ΜΧΣ και της Ευρατόμ).

Από την 1η Ιανουαρίου 2021, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, η Επιτροπή δημιούργησε το ΚΤΠ για τη διαχείριση του κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας (προβλέψεις) για όλες τις εγγυήσεις από τον προϋπολογισμό και τα δάνεια χρηματοδοτικής συνδρομής προς τρίτες χώρες, σε ένα κοινό χαρτοφυλάκιο. Εκτός από τις προβλέψεις του προϋπολογισμού της ΕΕ, το ΚΤΠ λαμβάνει ανακτήσεις από υπερήμερες πράξεις, τις αποδόσεις των επενδύσεών του και τα έσοδα από την αμοιβή εγγυήσεων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Το ΚΤΠ μπορεί επίσης να λαμβάνει εθελοντικές συνεισφορές από τα κράτη μέλη και άλλους συνεισφέροντες οι οποίοι —με αυτόν τον τρόπο— αυξάνουν τις διαθέσιμες εγγυήσεις από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Το ΚΤΠ κατανέμει τις εισερχόμενες συνεισφορές σε συνιστώσες, όπου κάθε συνιστώσα αναφέρεται σε ένα συνεισφέρον πρόγραμμα. Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, το ΚΤΠ απαρτιζόταν από 4 συνιστώσες. Από αυτές, οι 3 συνιστώσες αναφέρονται σε προηγούμενα μέσα που θεσπίστηκαν στο πλαίσιο προγενέστερων ΠΔΠ (ΕΤΣΕ, ΕΤΒΑ και ΕΕΔ). Τα εν λόγω 3 συνεισφέροντα προγράμματα μετέφεραν τις υφιστάμενες προβλέψεις τους κατά την ημερομηνία προσχώρησής τους στο ΚΤΠ. Επιπλέον, υπάρχει μια συνιστώσα για το InvestEU, ένα νέο μέσο που θεσπίστηκε στο πλαίσιο του τρέχοντος ΠΔΠ. Οι νομικές πράξεις των εν λόγω μέσων καθορίζουν τις αναγκαίες προβλέψεις για τις παρεχόμενες εγγυήσεις. Ο προϋπολογισμός της ΕΕ συγκεντρώνει στο ΚΤΠ αυτές τις επιμέρους προβλέψεις και βελτιστοποιεί τη διαχείριση των στοιχείων ενεργητικού.

Την 31η Δεκεμβρίου 2021 τα στοιχεία ενεργητικού του ΚΤΠ ανέρχονταν σε 12,3 δισ. EUR, εκ των οποίων 11,3 δισ. EUR επενδύθηκαν σε μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος (χρεωστικούς τίτλους).

Ορίζων 2020

Δυνάμει του κανονισμού της ΕΕ για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαisiού «Ορίζων 2020» για την έρευνα και την καινοτομία (2014-2020), θεσπίστηκαν νέα χρηματοδοτικά μέσα προκειμένου να ενισχυθεί η πρόσβαση στη χρηματοδότηση των οντοτήτων που διεξάγουν δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας. Τα μέσα αυτά είναι:

- η *InnovFin* υπηρεσία παροχής δανείων και εγγυήσεων για έρευνα και καινοτομία, στο πλαίσιο της οποίας η Επιτροπή συμμετέχει στον χρηματοοικονομικό κίνδυνο ενός χαρτοφυλακίου νέων χρηματοδοτικών πράξεων τις οποίες έχει αναλάβει η ΕΤΕπ·
- οι *InnovFin* εγγυήσεις υπέρ των ΜΜΕ και το μέσο εγγύησης χωρίς ανώτατο όριο της πρωτοβουλίας για τις ΜΜΕ (SIUGI) — μηχανισμοί εγγυοδοσίας τους οποίους διαχειρίζεται το ΕΤαΕ για την παροχή εγγυήσεων και αντεγγυήσεων σε ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς για νέα χαρτοφυλάκια δανείων (στο πλαίσιο του μέσου SIUGI, η Επιτροπή συμμετέχει στον χρηματοοικονομικό κίνδυνο που έχουν αναλάβει τα κράτη μέλη, το ΕΤαΕ και η ΕΤΕπ μέσω των εγγυήσεων που παρέχει)·
- ο *InnovFin* μηχανισμός μετοχικού κεφαλαίου για την έρευνα και καινοτομία, ο οποίος τροφοδοτεί τις επενδύσεις σε ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων και τον οποίο διαχειρίζεται το ΕΤαΕ· και
- το Ταμείο του ΕΣΚ (Ταμείο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Καινοτομίας) το οποίο παρέχει χρηματοδότηση με ίδια κεφάλαια για την επιτάχυνση των δράσεων καινοτομίας και διείσδυσης στην αγορά. Το Ταμείο του ΕΣΚ θα χρηματοδοτείται κατά κύριο λόγο από το ΠΔΠ 2021-2027 στο πλαίσιο του προγράμματος-πλαίσου «Ορίζων Ευρώπη». Ωστόσο, μέχρι σήμερα, η Επιτροπή έχει χρησιμοποιήσει τους πόρους που είναι διαθέσιμοι στο πλαίσιο του προγράμματος-πλαίσου «Ορίζων 2020».

Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»

Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²¹⁾, ο μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΜΣΕ) είναι ένα χρεωστικό μέσο που συστάθηκε με στόχο να διευκολύνει την πρόσβαση των έργων υποδομής σε χρηματοδότηση στους τομείς των μεταφορών, των τηλεπικοινωνιών και της ενέργειας. Τελεί υπό τη διαχείριση της ΕΤΕπ στο πλαίσιο συμφωνίας με την ΕΕ. Ο ΜΣΕ προσφέρει επιμερισμό του κινδύνου για τη χρηματοδότηση του χρέους, υπό μορφή χρέους ή εγγυήσεων υψηλής και μειωμένης εξασφάλισης, καθώς και στήριξης για ομόλογα έργων με την εγγύηση της ΕΕ.

Μηχανισμοί μετοχικού κεφαλαίου για τις ΜΜΕ της ΕΕ

Πρόκειται για συμμετοχικούς τίτλους οι οποίοι χρηματοδοτήθηκαν από το πρόγραμμα COSME, το πρόγραμμα για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία (CIP), το πολυετές πρόγραμμα για τις επιχειρήσεις, και την πρωτοβουλία για την ανάπτυξη και την απασχόληση, υπό την καταπιστευματική διαχείριση του ΕΤαΕ, και στηρίζουν τη σύσταση και τη χρηματοδότηση ΜΜΕ της ΕΕ στο αρχικό στάδιο (στάδιο εκκίνησης) και στο στάδιο ανάπτυξης τους επενδύοντας σε κατάλληλα ειδικευμένα ταμεία επιχειρηματικών κεφαλαίων.

Ιεράρχηση εύλογης αξίας μη παράγωγων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος (το 2020 ταξινομήθηκαν ως διαθέσιμα προς πώληση)

σε εκατ. EUR

Είδος χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού	31.12.2021	31.12.2020
Επίπεδο 1: Χρηματιστηριακές τιμές σε ενεργές αγορές	19 336	15 383
Επίπεδο 2: Παρατηρήσιμες παράμετροι εκτός των επίσημων χρηματιστηριακών τιμών	2 698	2 706
Επίπεδο 3: Τεχνικές αποτίμησης με παραμέτρους που δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς	2 190	1 498
Σύνολο	24 223	19 587

Κατά τη διάρκεια της περιόδου δεν πραγματοποιήθηκαν μεταφορές μεταξύ του επιπέδου 1 και του επιπέδου 2 της ιεράρχησης εύλογης αξίας.

Συμφωνία των μη παράγωγων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που επιμετρώνται με βάση τεχνικές αποτίμησης με παραμέτρους που δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς (επίπεδο 3)

σε εκατ. EUR

Μεταβολή εύλογης αξίας	
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1.1.2021	1 498

⁽²¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για τη σύσταση της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη», την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 913/2010 και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 680/2007 και (ΕΚ) αριθ. 67/2010 (ΕΕ L 348 της 20.12.2013, σ. 129).

σε εκατ. EUR

Μεταβολή εύλογης αξίας	
Αναθεώρηση του EAR 11	2
Επενδύσεις κατά τη διάρκεια της περιόδου	505
Αποπληρωμές κεφαλαίου	(111)
Έσοδα που διακανονίστηκαν	(30)
Κέρδη ή ζημιές για την περίοδο στο πλεόνασμα ή έλλειμμα	326
Μεταφορές προς το επίπεδο 3	—
Μεταφορές εκτός του επιπέδου 3	—
Λοιπά	—
Υπόλοιπο κλεισίματος στις 31.12.2021	2 190

Τα καθαρά κέρδη για μη παράγωγα στοιχεία ενεργητικού επιπέδου 3 που τηρούνταν στο τέλος του 2021 ανέρχονταν σε 295 εκατ. EUR. Περιλαμβάνονται ως χρηματοοικονομικά έσοδα στη γραμμή «Κέρδη από μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ή υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος» (βλ. σημείωση 3.9) και ως χρηματοοικονομικά έξοδα στη γραμμή «Ζημιές από μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ή υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος» (βλ. σημείωση 3.15).

2.4.2.2. Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος — παράγωγα

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος — παράγωγα ανά είδος

σε εκατ. EUR

Είδος παραγώγου	31.12.2021			31.12.2020		
	Ονομαστικό ποσό	Στοιχείο ενεργητικού στην εύλογη αξία	Στοιχείο παθητικού στην εύλογη αξία	Ονομαστικό ποσό	Στοιχείο ενεργητικού στην εύλογη αξία	Στοιχείο παθητικού στην εύλογη αξία
Προθεσμιακό συμβόλαιο σε ξένο νόμισμα	646	2	—	417	6	—
Εγγύηση στο συμμετοχικό χαρτοφυλάκιο	4 148	826	(1)	3 412	193	(1)
Εγγυήσεις για τον κίνδυνο συναλλαγματικής ισοτιμίας	28	—	(4)	14	—	(4)
Σύνολο	4 822	828	(5)	3 843	199	(4)
Μη κυκλοφορούντα		826	(5)		193	(4)
Κυκλοφορούντα		2	—		6	(0)

Προθεσμιακό συμβόλαιο σε ξένο νόμισμα

Η ΕΕ συνάπτει προθεσμιακά συμβόλαια σε ξένο νόμισμα προκειμένου να αντισταθμίσει τον συναλλαγματικό κίνδυνο που συνδέεται με χρεωστικούς τίτλους σε δολάρια ΗΠΑ (USD), τους οποίους κατέχει το ταμείο εγγυήσεων του ΕΤΣΕ. Βάσει των προθεσμιακών συμβολαίων σε ξένο νόμισμα, η ΕΕ παρέχει το συμβατικό ονομαστικό ποσό σε συνάλλαγμα («σκέλος πληρωμής»), όπως παρουσιάζεται στον ανωτέρω πίνακα, και θα λάβει το ονομαστικό ποσό σε ευρώ («σκέλος είσπραξης») κατά την ημερομηνία λήξης. Οι συμβάσεις παραγώγων αυτού του είδους αποτιμώνται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία του ισολογισμού και ταξινομούνται είτε ως χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού είτε ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος, ανάλογα με το αν η εύλογη αξία τους είναι θετική ή αρνητική.

Εγγυήσεις στα συμμετοχικά χαρτοφυλάκια

Ο τίτλος «Εγγύηση στο συμμετοχικό χαρτοφυλάκιο» περιλαμβάνει εγγυήσεις τις οποίες παρέχει η ΕΕ σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα σχετικά με χαρτοφυλάκια συμμετοχικών επενδύσεων. Οι εν λόγω εγγυήσεις ταξινομούνται ως παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και καταλογίζονται ως χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή χρηματοοικονομική υποχρέωση στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος καθώς δεν εμπίπτουν στον ορισμό της υποχρέωσης από οικονομική εγγύηση — βλ. σημείωση 1.5.12. Η χρηματοοικονομική υποχρέωση της ΕΕ αποτιμάται με βάση την αξία των υποκείμενων επενδύσεων.

Το συνολικό ποσό αντιπροσωπεύει κυρίως την εγγύηση του ΕΤΣΕ που παρέχεται από την ΕΕ στον όμιλο της ΕΤΕπ με το ποσό των υποκείμενων επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου που εκταμιεύτηκε από την ΕΤΕπ και το ΕΤαΕ να ανέρχεται σε 3 068 εκατ. EUR (2020: 2 223 εκατ. EUR). Η εύλογη αξία της εγγύησης της ΕΕ για τα συμμετοχικά χαρτοφυλάκια του ΕΤΣΕ ανήλθε συνολικά σε 763 εκατ. EUR (2019: 164 εκατ. EUR).

Εγγύηση για τον συναλλαγματικό κίνδυνο

Η ΕΕ εγγυάται τον συναλλαγματικό κίνδυνο στο πλαίσιο της εγγύησης του ΕΤΒΑ, όταν εγγυάται συμβάσεις ανταλλαγής και προθεσμιακές συμβάσεις που αποσκοπούν στην αντιστάθμιση συναλλαγματικών κινδύνων για επενδυτικές δραστηριότητες σε αναδυόμενες αγορές. Η ΕΕ καλύπτει επίσης την υποτίμηση του ξένου νομίσματος (UAH) στη συναλλαγματική ισοτιμία σε σχέση με δάνεια τα οποία χορηγούνται από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα σε ΜΜΕ στην Ουκρανία στο πλαίσιο του μηχανισμού χρηματοδότησης ΜΜΕ στην ανατολική εταιρική σχέση.

Ιεράρχηση εύλογης αξίας παράγωγων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού

σε εκατ. EUR

Είδος παραγώγου	31.12.2021		31.12.2020	
	Στοιχείο ενεργητικού στην εύλογη αξία	Στοιχείο παθητικού στην εύλογη αξία	Στοιχείο ενεργητικού στην εύλογη αξία	Στοιχείο παθητικού στην εύλογη αξία
Επίπεδο 1: Χρηματιστηριακές τιμές σε ενεργές αγορές	—	—	—	—
Επίπεδο 2: Παρατηρήσιμες παράμετροι εκτός των επίσημων χρηματιστηριακών τιμών	2	(2)	6	(4)
Επίπεδο 3: Τεχνικές αποτίμησης με παραμέτρους που δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς	826	(2)	193	(1)
Σύνολο	828	(5)	199	(4)

Κατά τη διάρκεια της περιόδου δεν πραγματοποιήθηκαν μεταφορές μεταξύ του επιπέδου 1 και του επιπέδου 2. Τα παράγωγα σε εύλογη αξία του επιπέδου 3 περιλαμβάνουν κυρίως εγγυήσεις για συμμετοχικά χαρτοφυλάκια.

Συμφωνία των παράγωγων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού που επιμετρώνται με βάση τεχνικές αποτίμησης με παραμέτρους που δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς (επίπεδο 3)

σε εκατ. EUR

Μεταβολή εύλογης αξίας	
Υπόλοιπο ανοίγματος των στοιχείων ενεργητικού/(υποχρεώσεων) την 1.1.2021	192
Καταβληθείσες απαιτήσεις καταπτώσεων εγγύησης	5
Επιστροφές καταπτώσεων εγγύησης	(1)
Έσοδα από τον διακανονισμό εγγυήσεων	(160)
Κέρδη ή ζημιές για την περίοδο στο πλεόνασμα ή έλλειμμα	788
Μεταφορές προς το επίπεδο 3	—

σε εκατ. EUR

Μεταβολή εύλογης αξίας	
Μεταφορές εκτός του επιπέδου 3	—
Λοιπά	—
Υπόλοιπο κλεισίματος στις 31.12.2021	824

Τα καθαρά κέρδη για παράγωγα στοιχεία ενεργητικού επιπέδου 3 που τηρούνταν στο τέλος του 2021 ανέρχονταν σε 777 εκατ. EUR. Το ποσό αυτό παρουσιάζεται ως χρηματοοικονομικό έσοδο και περιλαμβάνεται στα «Κέρδη από παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ή υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος» (βλ. σημείωση 3.9).

2.5. ΠΡΟΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	31.12.2021	31.12.2020
Μη τρέχουσες προχρηματοδοτήσεις			
Προχρηματοδότηση	2.5.1	57 764	30 574
Λοιπές προκαταβολές προς τα κράτη μέλη	2.5.2	2 901	3 825
Συνεισφορά σε καταπιστευματικά ταμεία		126	119
		60 792	34 519
Τρέχουσες προχρηματοδοτήσεις			
Προχρηματοδότηση	2.5.1	28 427	24 902
Λοιπές προκαταβολές προς τα κράτη μέλη	2.5.2	4 229	3 327
		32 656	28 229
Σύνολο		93 447	62 748

Το επίπεδο των προχρηματοδοτήσεων στα διάφορα προγράμματα πρέπει να είναι επαρκές ώστε να διασφαλίζεται ότι ο δικαιούχος διαθέτει την απαραίτητη χρηματοδότηση για την έναρξη και την υλοποίηση του έργου, ενώ παράλληλα να διαφυλάσσονται τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ και να λαμβάνονται υπόψη οι διάφοροι νομικοί και επιχειρησιακοί περιορισμοί, καθώς και οι περιορισμοί ως προς τη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας.

Η σημαντική αύξηση σε σχέση με το προηγούμενο έτος οφείλεται πρωτίστως στην έναρξη του μέσου ΜΑΑ (NGEU) το 2021, στο πλαίσιο του οποίου καταβλήθηκαν αρχικά 36,4 δισ. EUR προχρηματοδότησης.

2.5.1. Προχρηματοδότηση

σε εκατ. EUR

	Ακαθάριστο ποσό	Εκκαθάριση μέσω δεδουλευμένων	Καθαρό ποσό στις 31.12.2021	Ακαθάριστο ποσό	Εκκαθάριση μέσω δεδουλευμένων	Καθαρό ποσό στις 31.12.2020
Επιμερισμένη διαχείριση						
ΕΓΤΑΑ και άλλα μέσα αγροτικής ανάπτυξης	3 172	(208)	2 965	3 193	—	3 193
ΕΠΠΑ & ΤΣ	23 531	(4 571)	18 960	23 074	(3 846)	19 229

σε εκατ. EUR

	Ακαθάριστο ποσό	Εκκαθάριση μέσω δεδουλευμένων	Καθαρό ποσό στις 31.12.2021	Ακαθάριστο ποσό	Εκκαθάριση μέσω δεδουλευμένων	Καθαρό ποσό στις 31.12.2020
EKT	9 085	(1 823)	7 263	8 222	(1 348)	6 874
Λοιπά	4 836	(2 263)	2 572	4 192	(1 520)	2 672
	40 624	(8 865)	31 760	38 681	(6 713)	31 967
Άμεση Διαχείριση						
Εκτελέστηκαν από:						
Επιτροπή	46 494	(11 970)	34 525	17 031	(10 648)	6 382
εκ των οποίων MAA (NGEU)	34 879	(4 065)	30 814	—	—	—
Εκτελεστικούς οργανισμούς της ΕΕ	23 931	(15 030)	8 901	18 565	(10 931)	7 633
Καταπιστευματικά ταμεία	1 140	(847)	293	1 121	(843)	278
	71 565	(27 847)	43 718	36 716	(22 423)	14 294
Έμμεση Διαχείριση						
Εκτελέστηκαν από:						
Άλλους οργανισμούς και όργανα της ΕΕ	1 657	(687)	971	1 243	(781)	462
Τρίτες χώρες	1 874	(1 261)	614	1 515	(1 043)	471
Διεθνείς οργανισμούς	9 545	(5 955)	3 590	9 068	(6 020)	3 048
Άλλες οντότητες	12 992	(7 453)	5 539	11 665	(6 432)	5 233
	26 069	(15 356)	10 713	23 491	(14 276)	9 215
Σύνολο	138 258	(52 068)	86 191	98 888	(43 412)	55 476
Μη τρέχουσες	57 764	—	57 764	30 574	—	30 574
Τρέχουσες	80 494	(52 068)	28 427	68 314	(43 412)	24 902

Η προχρηματοδότηση αντιπροσωπεύει την καταβολή χρηματικών ποσών, συνεπώς την εκτέλεση πιστώσεων πληρωμών. Όπως επεξηγείται στη σημείωση 1.5.7, πρόκειται για προκαταβολές, επομένως δεν έχουν ακόμη καταχωριστεί στα έξοδα. Ως εκ τούτου, ενώ η προχρηματοδότηση μειώνει τις εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων (υπόλοιπο προς εκκαθάριση — ΥΠΕ) (βλ. σημείωση 5.1), αντιπροσωπεύει έξοδα τα οποία δεν έχουν ακόμη γίνει δεκτά και αναγνωριστεί στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων.

Όσον αφορά την επιμερισμένη διαχείριση, σχεδόν όλες οι προχρηματοδοτήσεις αφορούν την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020. Πρόκειται για αρχική προχρηματοδότηση η οποία δεν θα εκκαθαριστεί (δηλ. δεν θα αναγνωριστεί στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων) πριν από το κλείσιμο της περιόδου προγραμματισμού και εμφανίζεται ως μη τρέχουσα προχρηματοδότηση.

Για τον τομέα της συνοχής υπάρχει επίσης ετήσια προχρηματοδότηση η οποία εκκαθαρίζεται σε ετήσια βάση και εμφανίζεται ως τρέχουσα προχρηματοδότηση. Οι νέες πληρωμές προχρηματοδότησης στον τομέα της συνοχής περιλαμβάνουν την ετήσια προχρηματοδότηση του 2021 (7,3 δις. EUR), αλλά και τις πληρωμές από το Ταμείο Αλληλεγγύης της ΕΕ (0,8 δις. EUR). Οι νέες πληρωμές αντισταθμίστηκαν με εκκαθαρίσεις παρόμοιων περιπτώσεων αξιών και, ως εκ τούτου, το επίπεδο των εκκρεμών ποσών προχρηματοδότησης παραμένει σταθερό για τον εν λόγω τομέα, συνολικά.

Όσον αφορά την άμεση διαχείριση, το μεγαλύτερο μέρος των προχρηματοδοτήσεων είναι εκείνες που σχετίζονται με τη μη επιστρεπτέα στήριξη που αφορά το μέσο ΜΑΑ το οποίο ξεκίνησε το 2021, καθαρού ύψους 30,8 δισ. EUR στο τέλος του έτους. Άλλα σημαντικά ποσά, ύψους 8,5 δισ. EUR (2020: 9,3 δισ. EUR), αφορούν τον τομέα της έρευνας (κυρίως το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων 2020» και το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», που υλοποιούνται από τους εκτελεστικούς οργανισμούς της ΕΕ και την Επιτροπή).

Όσον αφορά την έμμεση διαχείριση, η προχρηματοδότηση καλύπτει κυρίως προγράμματα εσωτερικών πολιτικών, όπως το Galileo και το EGNOS (διαστημικά προγράμματα), αλλά και μέσα που σχετίζονται με την Παγκόσμια Ευρώπη (συμπεριλαμβανομένων των μηχανισμών γειτονίας, ανάπτυξης και διεθνούς συνεργασίας). Η σημαντικότερη αύξηση της προχρηματοδότησης στο πλαίσιο αυτού του τομέα σχετίζεται με τα διαστημικά προγράμματα.

Εγγυήσεις ληφθείσες σχετικά με προχρηματοδοτήσεις

Πρόκειται για εγγυήσεις που η Επιτροπή ζητεί σε ορισμένες περιπτώσεις από τους δικαιούχους που δεν είναι κράτη μέλη κατά την πληρωμή προκαταβολής (προχρηματοδότησης). Γι' αυτό το είδος εγγύησης πρέπει να αναφέρονται δύο αξίες, η «ονομαστική» και η «τρέχουσα». Όσον αφορά την ονομαστική αξία, το γενεσιουργό γεγονός συνδέεται με την ύπαρξη της εγγύησης. Όσον αφορά την τρέχουσα αξία, γενεσιουργό γεγονός της εγγύησης είναι η πληρωμή της προχρηματοδότησης που πραγματοποιείται έναντι της εγγύησης, η οποία στη συνέχεια μειώνεται με μεταγενέστερους συμψηφισμούς. Στις 31 Δεκεμβρίου 2021 η ονομαστική αξία των εγγυήσεων που εισπράχθηκαν σε σχέση με προχρηματοδοτήσεις ανερχόταν σε 433 εκατ. EUR, ενώ η τρέχουσα αξία των εγγυήσεων αυτών ανερχόταν σε 383 εκατ. EUR (2020: 466 εκατ. EUR και 402 εκατ. EUR, αντίστοιχα).

Ορισμένα ποσά προχρηματοδοτήσεων που καταβλήθηκαν βάσει του 7ου προγράμματος-πλαισίου για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη (ΠΠ7) και βάσει των προγραμμάτων-πλαisiών «Ορίζων 2020» και «Ορίζων-Ευρώπη» καλύπτονται ουσιαστικά από τον μηχανισμό αλληλασφάλισης, ο οποίος ήταν παλαιότερα γνωστός ως Ταμείο Εγγυήσεων των Συμμετεχόντων (ΤΕΣ). Ο μηχανισμός αλληλασφάλισης είναι ένα μέσο αμοιβαίου οφέλους που δημιουργήθηκε για την κάλυψη των κινδύνων σχετίζονται με τη μη καταβολή ποσών από τους δικαιούχους κατά την υλοποίηση των έμμεσων δράσεων στο πλαίσιο των εν λόγω προγραμμάτων. Όλοι οι συμμετέχοντες σε έμμεσες δράσεις που λαμβάνουν επιχορήγηση από την ΕΕ καταβάλλουν το 5 % της μέγιστης συνεισφοράς της ΕΕ στο κεφάλαιο του μηχανισμού αλληλασφάλισης, που επενδύεται από την Επιτροπή στις χρηματοπιστωτικές αγορές με σκοπό να αποφέρει τόκους. Οι τόκοι μπορεί να χρησιμοποιούνται για την κάλυψη οφειλών που δεν εξοφλήθηκαν από υπερήμερο συμμετέχοντα προς την Ένωση. Στο τέλος της έμμεσης δράσης, οι συνεισφορές επιστρέφονται στους συμμετέχοντες. Η ΕΕ (εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή) ενεργεί ως εκτελεστικό όργανο των συμμετεχόντων του μηχανισμού αλληλασφάλισης, αλλά το ταμείο ανήκει στους συμμετέχοντες. Ως εκ τούτου, ο μηχανισμός αλληλασφάλισης αποτελεί χωριστή οντότητα που δεν ενοποιείται στους παρόντες ετήσιους λογαριασμούς της ΕΕ.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, τα ποσά των προχρηματοδοτήσεων που καλύπτονταν από τον μηχανισμό αλληλασφάλισης ανερχόταν συνολικά σε 2,4 δισ. EUR (2020: 2,3 δισ. EUR). Το συνολικό ενεργητικό του μηχανισμού αλληλασφάλισης, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που διαχειρίζεται η Επιτροπή, ανερχόταν σε 2,5 δισ. EUR (2020: 2,4 δισ. EUR).

2.5.2. Λοιπές προκαταβολές προς τα κράτη μέλη

	σε εκατ. EUR	
	31.12.2021	31.12.2020
Προκαταβολές στα κράτη μέλη για τα χρηματοδοτικά μέσα στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης	3 647	3 520
Καθεστώτα ενισχύσεων	3 483	3 633
Σύνολο	7 130	7 153
Μη κυκλοφορούσες	2 901	3 825
Κυκλοφορούσες	4 229	3 327

Προκαταβολές στα κράτη μέλη για τα χρηματοδοτικά μέσα στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης

Στο πλαίσιο των προγραμμάτων των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολών από τον προϋπολογισμό της ΕΕ στα κράτη μέλη, έτσι ώστε να μπορέσουν να συνεισφέρουν στα χρηματοδοτικά μέσα (ήτοι δάνεια, επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου ή εγγυήσεις). Τα εν λόγω χρηματοδοτικά μέσα συγκροτούνται και τελούν υπό τη διαχείριση των κρατών μελών, και όχι της Επιτροπής. Παρ' όλα αυτά, οι πόροι που δεν έχουν χρησιμοποιηθεί από τα μέσα αυτά μέχρι το τέλος του έτους αποτελούν ιδιοκτησία της ΕΕ (όπως και όλες οι προχρηματοδοτήσεις) και επομένως αντιμετωπίζονται ως στοιχείο ενεργητικού στον ισολογισμό της ΕΕ.

Περίοδος 2014-2020:

Στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής, από το ποσό ύψους 14 692 εκατ. EUR που καταβλήθηκε, εκτιμάται ότι 3 547 εκατ. EUR δεν είχαν χρησιμοποιηθεί στις 31 Δεκεμβρίου 2021. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται η συνεισφορά των κρατών μελών στην πρωτοβουλία για τις ΜΜΕ, ένα μέσο που έχει ως στόχο την κινητοποίηση πρόσθετης δανειοδότησης από τον τραπεζικό τομέα σε ΜΜΕ (καταβλήθηκαν 1 326 εκατ. EUR, εξαιρουμένων των ποσών που ήταν ακόμη σε προχρηματοδότηση, εκ των οποίων εκτιμάται ότι δεν χρησιμοποιήθηκε το ποσό των 366 εκατ. EUR).

Όσον αφορά την αγροτική ανάπτυξη, 97 εκατ. EUR δεν είχαν ακόμη χρησιμοποιηθεί στο τέλος του έτους.

Περίοδος 2007-2013:

Όλα τα ποσά που αφορούσαν την πολιτική συνοχής θεωρείται ότι είτε έχουν εκτελεστεί είτε έχουν ανακαταναμηθεί σε άλλα μέτρα, επομένως κανένα στοιχείο ενεργητικού δεν παρέμεινε αχρησιμοποίητο στον ισολογισμό στις 31 Δεκεμβρίου 2021. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η πραγματική εκτέλεση από τα διάφορα μέσα θα εξεταστεί στο πλαίσιο της διαδικασίας περάτωσης των προγραμμάτων κατά τα προσεχή έτη.

Καθεστώς ενισχύσεων

Ομοίως, τα εκταμιευθέντα ποσά τα οποία αντιστοιχούν σε προκαταβολές που καταβλήθηκαν από τα κράτη μέλη για διάφορα καθεστώτα ενισχύσεων (κρατικές ενισχύσεις, μέτρα αγοράς του ΕΓΤΕ ή επενδυτικά μέτρα του ΕΓΤΑΑ) οι οποίες δεν είχαν χρησιμοποιηθεί στο τέλος του έτους καταχωρίζονται στον ισολογισμό της ΕΕ ως στοιχεία ενεργητικού (προκαταβολές). Η Επιτροπή υπολόγισε την αξία των προκαταβολών αυτών με βάση τις πληροφορίες που παρείχαν τα κράτη μέλη. Τα ποσά που προέκυψαν περιλαμβάνονται στον ανωτέρω υποτομέα «Καθεστώτα ενισχύσεων».

Περίοδος 2014-2020:

Τα ποσά που δεν είχαν χρησιμοποιηθεί στο τέλος του έτους υπολογίστηκαν σε 1 768 εκατ. EUR για την πολιτική συνοχής και 1 649 εκατ. EUR για τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη.

Περίοδος 2007-2013:

Εκτιμάται ότι 66 εκατ. EUR που καταβλήθηκαν στο πλαίσιο της αγροτικής ανάπτυξης παρέμειναν αχρησιμοποίητα στο τέλος του 2021.

2.6. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΚΑΙ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΠΟΣΑ ΑΠΟ ΜΗ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	31.12.2021	31.12.2020
Μη κυκλοφορούσες			
Εισπρακτέα ποσά από μη ανταλλακτικές συναλλαγές	2.6.1	34 892	44 128
Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές	2.6.2	5 750	1 685
		40 642	45 813
Κυκλοφορούσες			
Εισπρακτέα ποσά από μη ανταλλακτικές συναλλαγές	2.6.1	29 473	26 915
Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές	2.6.2	2 323	1 766
		31 796	28 681
Σύνολο		72 438	74 493

2.6.1. Εισπρακτέα ποσά από μη ανταλλακτικές συναλλαγές

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	31.12.2021	31.12.2020
Μη κυκλοφορούντα			
Κράτη μέλη	2.6.1.1	2 497	2 237
Συμφωνία αποχώρησης Ηνωμένου Βασιλείου	2.6.1.2	30 839	40 629
Δεδουλευμένα έσοδα και προεισπραχθέντα έξοδα	2.6.1.4	1 556	1 261
Λοιπά εισπρακτέα ποσά		—	1
		34 892	44 128
Κυκλοφορούντα			
Κράτη μέλη	2.6.1.1	5 682	7 213
Συμφωνία αποχώρησης Ηνωμένου Βασιλείου	2.6.1.2	10 913	6 827
Πρόστιμα στον τομέα του ανταγωνισμού	2.6.1.3	11 698	11 295
Δεδουλευμένα έσοδα και προεισπραχθέντα έξοδα	2.6.1.4	1 097	787
Λοιπά εισπρακτέα ποσά	2.6.1.5	83	792
		29 473	26 915
Σύνολο		64 365	71 043

2.6.1.1. Εισπρακτέα ποσά από τα κράτη μέλη

σε εκατ. EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι στη λογιστική Α	6 137	5 297
Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι στη χωριστή λογιστική	1 405	1 460
Ίδιοι πόροι προς είσπραξη	15	2 188
Απομείωση	(875)	(892)
Λοιπά	—	—
Εισπρακτέα ποσά από ίδιους πόρους	6 683	8 053
Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ)	1 525	1 378
Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και άλλα μέσα αγροτικής ανάπτυξης	668	720
Απομείωση	(843)	(837)
Εισπρακτέα ποσά στο πλαίσιο του ΕΓΤΕ και της αγροτικής ανάπτυξης	1 350	1 260
Είσπραξη προχρηματοδότησης	26	53
Καταβληθείς και εισπρακτέος ΦΠΑ	45	35

σε εκατ. EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Λοιπά εισπρακτέα ποσά από τα κράτη μέλη	73	49
Σύνολο	8 178	9 450
Μη κυκλοφορούντα	2 497	2 237
Κυκλοφορούντα	5 682	7 213

Το μεγαλύτερο ποσό που περιλαμβάνεται στα μη κυκλοφορούντα αφορά ποσά που οφείλονται από τα κράτη μέλη, και συγκεκριμένα 2,1 δισ. EUR που αφορούν την υπόθεση παράβασης του Ηνωμένου Βασιλείου (εξηγείται κατωτέρω). Περιλαμβάνονται επίσης ως μη κυκλοφορούντα, όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, ποσά που αφορούν μη εκτελεσθείσες αποφάσεις εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση για το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ), καθώς και για το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ). Τα ποσά που αφορούν οι εν λόγω αποφάσεις εισπράττονται σε ετήσιες δόσεις.

Εισπρακτέα ποσά από ίδιους πόρους

Η «λογιστική Α» αφορά τις μηνιαίες καταστάσεις στις οποίες τα κράτη μέλη κοινοποιούν τις απαιτήσεις σε παραδοσιακούς ίδιους πόρους (ΠΠ) που έχουν βεβαιωθεί. Στον πίνακα παρατίθενται τα ποσά «λογιστικής Α» που δεν έχουν ακόμη καταβληθεί στην Επιτροπή. Οι ΠΠ είναι κυρίως για τελωνειακούς δασμούς που εισπράττουν τα κράτη μέλη εξ ονόματος της Επιτροπής.

Η «λογιστική Α» συνήθως είναι σε επίπεδο μεταξύ 3 έως 3,5 δισ. EUR στο τέλος του έτους. Ωστόσο, τα τελευταία δύο έτη 2021 και 2020, το συνολικό ποσό περιλάμβανε πρόσθετα ποσά ΠΠ που σχετίζονται με την υπόθεση παράβασης του Ηνωμένου Βασιλείου (βλ. κατωτέρω) και άλλες εκθέσεις ελέγχου των ΠΠ. Καθώς εφαρμόζεται τόκος υπερημερίας ύψους 2,2 δισ. EUR (2020: 1,7 δισ. EUR), τα ποσά αυτά αναφέρονται κατά συνέπεια και στους παρόντες ετήσιους λογαριασμούς (βλ. σημειώσεις **2.6.2** και **3.9**).

Για την υπόθεση παράβασης του Ηνωμένου Βασιλείου, στις 8 Μαρτίου 2018 η Επιτροπή απέστειλε στο Ηνωμένο Βασίλειο προειδοποιητική επιστολή (παράβαση αριθ. 2018/2008) διότι δεν απέδωσε το σωστό ποσό παραδοσιακών ιδίων πόρων στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Καθώς το Ηνωμένο Βασίλειο δεν έδωσε ικανοποιητική απάντηση ούτε στην προειδοποιητική επιστολή ούτε στην αιτιολογημένη γνώμη που εστάλη στις 24 Σεπτεμβρίου 2018, η Επιτροπή αποφάσισε να παραπέμψει την παράβαση στο Δικαστήριο της ΕΕ και κατέθεσε προσφυγή στις 7 Μαρτίου 2019. Η υπόθεση ξεκίνησε όταν σε έκθεση της OLAF το 2017 διαπιστώθηκε ότι οι εισαγωγές στο Ηνωμένο Βασίλειο είχαν αποφύγει να καταβάλουν μεγάλο ποσό δασμών χρησιμοποιώντας εικονικά και πλαστά τιμολόγια και ανακριβείς δηλώσεις της δασμολογητέας αξίας κατά την εισαγωγή. Η Επιτροπή, βασισμένη σε μεθοδολογία που έχει αναπτυχθεί από την OLAF και το JRC καθώς και σε διαθέσιμες πληροφορίες, εκτίμησε ότι η συγκεκριμένη παράβαση από το Ηνωμένο Βασίλειο προκάλεσε, κατά την περίοδο από τον Νοέμβριο του 2011 έως τον Οκτώβριο του 2017, ζημιές στον προϋπολογισμό της ΕΕ ύψους 2,1 δισ. EUR (καθαρά, ήτοι μετά την αφαίρεση των εξόδων εισπραξής τα οποία θα πρέπει να παρακρατηθούν από το Ηνωμένο Βασίλειο από το ακαθάριστο ποσό των 2,7 δισ. EUR). Στις 8 Μαρτίου 2022, το Δικαστήριο εξέδωσε τη σχετική απόφαση και επιβεβαίωσε ότι το Ηνωμένο Βασίλειο είχε παραβεί τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης. Ωστόσο, ζήτησε από την Επιτροπή να υπολογίσει εκ νέου το αιτούμενο ποσό. Η Επιτροπή θα μελετήσει τώρα την απόφαση και ιδίως τις παρατηρήσεις του Δικαστηρίου όσον αφορά τον καθορισμό των επίμαχων ποσών. Συνεπώς, επί του παρόντος διενεργείται λεπτομερής νομική και επιχειρησιακή ανάλυση, τα συμπεράσματα της οποίας δεν είναι ακόμη διαθέσιμα. Ως εκ τούτου, τόσο το κεφάλαιο ύψους 2,1 δισ. EUR όσο και οι εκτιμώμενοι δεδουλευμένοι τόκοι υπερημερίας ύψους 2,1 δισ. EUR έως το τέλος του 2021 (σε σύγκριση με τους δεδουλευμένους τόκους 1,6 δισ. EUR που αναγνωρίστηκαν έως το τέλος του 2020) εξακολουθούν να ταξινομούνται ως μακροπρόθεσμα στοιχεία ενεργητικού, αποτελώντας τη βέλτιστη διαθέσιμη εκτίμηση.

Φέτος, στις 31 Δεκεμβρίου 2021, τα εισπρακτέα ποσά περιλαμβάνουν επίσης ποσό ύψους 0,4 δισ. EUR σε εκτιμώμενες απώλειες ΠΠ που οφείλονται από ορισμένα κράτη μέλη για εισαγωγές κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και υποδημάτων από την Κίνα σε σημαντικά υποτιμημένη αξία. Οι εκτιμήσεις αυτές υπόκεινται σε αναθεώρηση, ιδίως μετά την απόφαση του Δικαστηρίου για την υπόθεση παράβασης του Ηνωμένου Βασιλείου.

Επιπλέον, η Επιτροπή συμπεριέλαβε στους λογαριασμούς αίτηση ύψους 0,17 δισ. EUR για βεβαιωθέντες τελωνειακούς δασμούς και τόκους υπερημερίας με βάση τις πλέον πρόσφατες διαθέσιμες πληροφορίες.

Η «χωριστή λογιστική» αναφέρεται σε βεβαιωμένες απαιτήσεις οι οποίες δεν έχουν συμπεριληφθεί στη «λογιστική Α», διότι δεν έχουν εισπραχθεί από τα κράτη μέλη και δεν καλύπτονται από εγγύηση (ή, εάν καλύπτονται από εγγύηση, τα ποσά έχουν αμφισβητηθεί). Οι απαιτήσεις αυτές υπόκεινται σε απομείωση βάσει των πληροφοριών που παρέχονται από τα κράτη μέλη σε ετήσια βάση. Τα ποσά απομείωσης βρίσκονται γενικά σε παρόμοιο επίπεδο στο τέλος κάθε έτους, όπως φαίνεται από τον πίνακα.

Οι «ίδιοι πόροι προς εισπραξή» το 2021 αναφέρονται σε εισπρακτέα ποσά που προκύπτουν από τον διορθωτικό προϋπολογισμό αριθ. 6/2021 που εγκρίθηκε στις 24 Νοεμβρίου 2021. Τα ποσά εγγράφηκαν από τα κράτη μέλη την πρώτη εργάσιμη ημέρα του Ιανουαρίου του 2022.

Εισπρακτέα ποσά στο πλαίσιο του ΕΓΤΕ και της αγροτικής ανάπτυξης

Στη θέση αυτή περιλαμβάνονται κυρίως οι οφειλές κρατών μελών στις 31 Δεκεμβρίου 2021, όπως δηλώθηκαν και πιστοποιήθηκαν από τα κράτη μέλη στις 15 Οκτωβρίου 2021. Επίσης, έγινε εκτίμηση των εισπρακτέων ποσών που προκύπτουν μετά τη δήλωση αυτή και μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2021. Η Επιτροπή προβλέπει επίσης σε εκτίμηση μείωσης αξίας για τις οφειλές των δικαιούχων που δεν είναι πιθανό να εισπραχθούν. Η λογιστική καταχώριση αυτής της προσαρμογής δεν συνεπάγεται παραίτηση εκ μέρους της Επιτροπής από τη μελλοντική εισπραξή των ποσών αυτών. Στην προσαρμογή αυτή περιλαμβάνεται επίσης μείωση κατά 20 %, η οποία αντιστοιχεί στο ποσό που τα κράτη μέλη δύνανται να παρακρατήσουν για την κάλυψη διοικητικών δαπανών.

2.6.1.2. Συμφωνία αποχώρησης Ηνωμένου Βασιλείου

Η συμφωνία για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (αριθ. αναφοράς 2019/C 384 I/01) (συμφωνία αποχώρησης) που υπεγράφη μεταξύ της ΕΕ και του Ηνωμένου Βασιλείου θεσπίζει διάφορες δημοσιονομικές υποχρεώσεις και για τα δύο μέρη. Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, η καθαρή απαίτηση από το Ηνωμένο Βασίλειο με βάση αυτές τις υποχρεώσεις ανέρχεται σε 41 753 εκατ. EUR (2020: 47 456 εκατ. EUR), εκ των οποίων 10 913 εκατ. EUR πρέπει να καταβληθούν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού (2020: 6 827 εκατ. EUR).

σε εκατ. EUR

	Άρθρο 140	Άρθρο 142	Λοιπά	31.12.2021	31.12.2020
Οφειλόμενα από το Ηνωμένο Βασίλειο	28 620	14 751	610	43 982	49 579
Οφειλόμενα προς το Ηνωμένο Βασίλειο	—	—	(2 229)	(2 229)	(2 122)
Σύνολο	28 620	14 751	(1 618)	41 753	47 456
Μη κυκλοφορούντα	17 064	14 486	(711)	30 839	40 629
Κυκλοφορούντα	11 556	265	(908)	10 913	6 827

Προσαρμογή του μεριδίου του Ηνωμένου Βασιλείου (άρθρο 139)

Σύμφωνα με το άρθρο 139, το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου στις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που απορρέουν από τη συμφωνία αποχώρησης είναι ποσοστό που υπολογίζεται ως ο λόγος των ιδίων πόρων που αποδόθηκαν από το Ηνωμένο Βασίλειο κατά τα έτη 2014 έως 2020 προς τους ίδιους πόρους που αποδόθηκαν από όλα τα κράτη μέλη και το Ηνωμένο Βασίλειο κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής. Υπολογίστηκε τον Μάρτιο του 2021 σε 12,358072326018200 %. Ωστόσο, σύμφωνα με το άρθρο 139, το μερίδιο πρέπει να προσαρμοστεί κατά το ποσό των υπολοίπων ΦΠΑ και ΑΕΕ (2014-2020) που κοινοποιήθηκε στα κράτη μέλη πριν από την 1η Φεβρουαρίου 2022. Ως εκ τούτου, το τελικό μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου υπολογίστηκε σε 12,431681219587700 %. Μετά την προσαρμογή του μεριδίου του Ηνωμένου Βασιλείου σε σχέση με τους υπολογισμούς στους οποίους βασίζονται τα ποσά που έχουν ήδη τιμολογηθεί στο Ηνωμένο Βασίλειο το 2021, τον Απρίλιο του 2022 χρεώθηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο πρόσθετο ποσό ύψους 67 εκατ. EUR.

Πληρωμές βάσει της συμφωνίας αποχώρησης

Ο μηχανισμός πληρωμών που πρέπει να εφαρμοστεί στις υποχρεώσεις που προβλέπονται μεταξύ των δύο μερών καθορίζεται στο άρθρο 148. Συνοπτικά, η ΕΕ τιμολογεί τα καθαρά ποσά που οφείλονται από το Ηνωμένο Βασίλειο τον Απρίλιο και τον Σεπτέμβριο κάθε έτους και το Ηνωμένο Βασίλειο τα καταβάλλει σε μηνιαία βάση. Τα ποσά που αναφέρονται τον Απρίλιο κάθε συγκεκριμένου έτους πρέπει να καταβάλλονται σε τέσσερις ισόποσες μηνιαίες δόσεις από τον Ιούνιο έως τον Σεπτέμβριο του εν λόγω έτους. Τα ποσά που αναφέρονται τον Σεπτέμβριο πρέπει να καταβάλλονται σε οκτώ ισόποσες μηνιαίες δόσεις από τον Οκτώβριο του εν λόγω έτους έως τον Μάιο του επόμενου έτους. Δεδομένου ότι ορισμένα ποσά που αναφέρονται βασίζονται κατ' ανάγκη σε προβλέψεις και εκτιμήσεις, η αναφορά επικαιροποιείται κάθε έτος με βάση τα πραγματικά στοιχεία.

Το 2021 το συνολικό ποσό που αναφέρθηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο βάσει του άρθρου 136 και των άρθρων 140 έως 147 ανέρχεται σε 11 930 εκατ. EUR, εκ των οποίων 3 763 εκατ. EUR αναφέρθηκαν τον Απρίλιο του 2021 και 8 166 εκατ. EUR αναφέρθηκαν τον Σεπτέμβριο του 2021. Οι συνολικές πληρωμές που εισπράχθηκαν το 2021 ανήλθαν σε 6 826 εκατ. EUR, εκ των οποίων 3 763 εκατ. EUR σχετίζονται με την αναφορά του Απριλίου (καταβλήθηκαν σε τέσσερις ισόποσες μηνιαίες δόσεις κατά την περίοδο από τον Ιούνιο έως τον Σεπτέμβριο του 2021) και 3 062 EUR σχετίζονται με την αναφορά του Σεπτεμβρίου (καταβλήθηκαν σε τρεις ισόποσες δόσεις κατά την περίοδο από τον Οκτώβριο έως τον Δεκέμβριο του 2021):

σε εκατ. EUR

	Έκθεση Απριλίου 2021 (οφειλόμενα και καταβληθέντα από τον Ιούνιο έως τον Σεπτέμβριο του 2021)	Έκθεση Σεπτεμβρίου 2021: (οφειλόμενα και καταβληθέντα από τον Οκτώβριο έως τον Δεκέμβριο του 2021)	Σύνολο
Άρθρο 140	3 696	3 054	6 750
Άρθρο 142	—	11	11
Άρθρο 136	230	18	247
Άρθρο 147	21	—	21
	3 946	3 083	7 029
Άρθρο 141	—	(20)	(20)
Άρθρο 143	(93)	—	(93)
Άρθρο 144	(46)	—	(46)
Άρθρο 145	(37)	—	(37)
Άρθρο 146	(7)	—	(7)
	(183)	(20)	(203)
Σύνολο	3 763	3 062	6 826

Το υπόλοιπο του τιμολογίου του Σεπτεμβρίου 2021 στο τέλος του έτους, ύψους 5 104 εκατ. EUR, καταβλήθηκε σε πέντε ίσες μηνιαίες δόσεις κατά την περίοδο από τον Ιανουάριο έως τον Μάιο του 2022.

Άρθρο 140 — Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων

Το Ηνωμένο Βασίλειο δεσμεύτηκε να καταβάλει στην ΕΕ το μερίδιό του στις εκκρεμείς δημοσιονομικές δεσμεύσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2020 (το λεγόμενο «ΥΠΕ Βrexit»), όπως προσαρμόστηκαν σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 140. Στις 31 Δεκεμβρίου 2021 το συνολικό ποσό που αναγνωρίστηκε ως απαίτηση ανερχόταν σε 28 620 εκατ. EUR (2020: 34 966 εκατ. EUR), εκ των οποίων 11 556 εκατ. EUR είναι πληρωτέα εντός 12 μηνών από το τέλος του έτους. Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τις κύριες μεταβολές μεταξύ του συνολικού ποσού που αναγνωρίστηκε ως απαίτηση στις 31 Δεκεμβρίου 2020 (υπολογιζόμενο με βάση το μη προσαρμοσμένο μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου) και του συνολικού ποσού που αναγνωρίστηκε ως απαίτηση στις 31 Δεκεμβρίου 2021:

σε εκατ. EUR

Ποσό που οφείλει το Ηνωμένο Βασίλειο στις 31.12.2020 (βάσει του μη προσαρμοσμένου μεριδίου του)	34 966
Προσαρμογή του μεριδίου του Ηνωμένου Βασιλείου	208
Ποσό που οφείλει το Ηνωμένο Βασίλειο στις 31.12.2020 (βάσει του προσαρμοσμένου μεριδίου του)	35 174
Καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις που αφορούν την περίοδο 2014-2020 ή προηγούμενες περιόδους προγραμματισμού (συμπεριλαμβανομένης της προσαρμογής των μειώσεων του 2020)	(58)
ΠΙΠ που αφορούν το 2020 και αποδόθηκαν στην Ένωση το 2021 (συμπεριλαμβανομένης της προσαρμογής των μειώσεων του 2020)	(82)
Καθαρές πληρωμές που εισπράχθηκαν από το Ηνωμένο Βασίλειο το 2021	(6 750)

σε εκατ. EUR

Προσαρμογή της εκτιμώμενης μη εκτέλεσης	337
Σύνολο	28 620
Μη τρέχουσες	17 064
Τρέχουσες	11 556

Η ετήσια μείωση του συνολικού ποσού που αναγνωρίστηκε ως απαίτηση ανήλθε σε 6 346 εκατ. EUR και οφειλόταν κυρίως στις πληρωμές που εισπράχθηκαν από το Ηνωμένο Βασίλειο το 2021 (6 750 εκατ. EUR).

Η προσαρμογή του ποσού που όφειλε το Ηνωμένο Βασίλειο στις 31 Δεκεμβρίου 2020, η οποία οδήγησε σε αύξηση κατά 208 εκατ. EUR, αντικατοπτρίζει την προσαρμογή του μεριδίου του Ηνωμένου Βασιλείου στις προσαρμοσμένες δημοσιονομικές δεσμεύσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2020 στις οποίες εφαρμόζεται το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου (216,7 εκατ. EUR). Περιλαμβάνει επίσης τις προσαρμογές των μειώσεων που περιλαμβάνονται στους ετήσιους λογαριασμούς της ΕΕ για το 2020 όσον αφορά τις καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις σε σχέση με την περίοδο 2014-2020 ή προηγούμενες περιόδους προγραμματισμού και τους ΠΙΠ που αφορούσαν το 2020 και αποδόθηκαν στην Ένωση το 2021 (2,4 εκατ. EUR), καθώς και την προσαρμογή της μείωσης για την εκτιμώμενη μη εκτέλεση (6,0 εκατ. EUR).

Η συνολική μείωση για καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις σε σχέση με την περίοδο 2014-2020 ή προηγούμενες περιόδους προγραμματισμού, ύψους 58,5 εκατ. EUR, περιλαμβάνει τα ποσά που τιμολογήθηκαν τον Σεπτέμβριο του 2021 τα οποία δεν είχαν συμπεριληφθεί ακόμα στους ετήσιους λογαριασμούς του 2020 (34,8 εκατ. EUR, εκ των οποίων 12,8 εκατ. EUR καταβλήθηκαν από το Ηνωμένο Βασίλειο κατά την περίοδο από τον Οκτώβριο έως τον Δεκέμβριο του 2021 και 22,0 εκατ. EUR από τον Ιανουάριο έως τον Μάιο του 2022), την προσαρμογή του μεριδίου του Ηνωμένου Βασιλείου στα εν λόγω ποσά (0,2 εκατ. EUR) και τα ποσά που πρέπει να τιμολογηθούν τον Σεπτέμβριο του 2022 και να καταβληθούν από τον Οκτώβριο έως τον Δεκέμβριο του 2022 (23,5 εκατ. EUR).

Η συνολική μείωση για ΠΙΠ που αφορούν το 2020 και αποδόθηκαν στην Ένωση το 2021, ύψους 82,0 εκατ. EUR, περιλαμβάνει τα ποσά που τιμολογήθηκαν τον Σεπτέμβριο του 2021 τα οποία δεν είχαν συμπεριληφθεί ακόμα στους ετήσιους λογαριασμούς του 2020 (16,7 εκατ. EUR, εκ των οποίων 6,3 εκατ. EUR καταβλήθηκαν από το Ηνωμένο Βασίλειο κατά την περίοδο από τον Οκτώβριο έως τον Δεκέμβριο του 2021 και 10,4 εκατ. EUR από τον Ιανουάριο έως τον Μάιο του 2022), την προσαρμογή του μεριδίου του Ηνωμένου Βασιλείου στα εν λόγω ποσά (0,1 εκατ. EUR) και τα ποσά που τιμολογήθηκαν τον Απρίλιο του 2022 (65,2 εκατ. EUR).

Το ποσό που πρέπει να καταβληθεί εντός 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού (11 556 εκατ. EUR), περιλαμβάνει το υπόλοιπο του τιμολογίου του Σεπτεμβρίου του 2021 (5 090 εκατ. EUR), το ποσό που τιμολογήθηκε τον Απρίλιο του 2022 (4 029 εκατ. EUR) και το ποσό που πρέπει να τιμολογηθεί τον Σεπτέμβριο του 2022 και να καταβληθεί την περίοδο από τον Οκτώβριο έως τον Δεκέμβριο του 2022 (2 437 εκατ. EUR). Το ποσό που τιμολογήθηκε τον Απρίλιο του 2022 αποτελείται από 3 280 εκατ. EUR που αφορούν το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου στην εκτιμώμενη εκτέλεση του ΥΠΕ το 2022, 65,2 εκατ. EUR για τις μειώσεις για ΠΙΠ, 70,5 εκατ. EUR για την προσαρμογή του μεριδίου του Ηνωμένου Βασιλείου επί των ποσών που τιμολογήθηκαν το 2021 και 743,6 εκατ. EUR σε σχέση με την προσαρμογή του μεριδίου του Ηνωμένου Βασιλείου στο ΥΠΕ λόγω εκτέλεσης το 2021. Το ποσό που πρέπει να τιμολογηθεί τον Σεπτέμβριο του 2022 και να καταβληθεί την περίοδο από τον Οκτώβριο έως τον Δεκέμβριο του 2022 ανέρχεται σε 2 460 εκατ. EUR που αφορούν το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου στην εκτιμώμενη εκτέλεση του ΥΠΕ το 2022 και σε 23,5 εκατ. EUR που αφορούν τις μειώσεις για καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις.

Μετά την επικαιροποίηση των επίσημων προβλέψεων της Επιτροπής για αποδεσμεύσεις του συνολικού αποθέματος ΥΠΕ στις 31 Δεκεμβρίου 2020, τα οφειλόμενα ποσά από το Ηνωμένο Βασίλειο αυξήθηκαν κατά 337 εκατ. EUR λόγω της επικαιροποιημένης εκτιμώμενης μη εκτέλεσης.

Άρθρο 142 — Υποχρεώσεις της Ένωσης στο τέλος του 2020

Το Ηνωμένο Βασίλειο έχει δεσμευτεί να καταβάλει το μερίδιό του στις υποχρεώσεις της Ένωσης στο τέλος του 2020, με εξαίρεση τις υποχρεώσεις: α) με αντίστοιχα περιουσιακά στοιχεία και β) συνδεδεμένες με τη λειτουργία του προϋπολογισμού και τη διαχείριση ιδίων πόρων (συμπεριλαμβανομένων των ποσών που έχουν ήδη καλυφθεί από τις εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων, βλ. άρθρο 140 ανωτέρω). Το βασικό ποσό εν προκειμένω αφορά τις υποχρεώσεις της ΕΕ για παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία (συντάξεις και ασφαλιστικές καλύψεις ασθένειας) που υφίσταντο στις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Εκκρεμείς υποχρεώσεις του 2020 βάσει του άρθρου 142 παράγραφος 6

σε εκατ. EUR

	Καθεστώς συνταξιοδότησης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Κοινό σύστημα υγειονομικής ασφάλισης	31.12.2021	31.12.2020
Εκκρεμείς υποχρεώσεις του 2020	104 832	9 675	114 507	113 676
Μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου	13 032	1 203	14 235	14 048
Εισφορές PSEO/ΚΣΥΑ	227	8	236	0
Σύνολο	13 260	1 211	14 471	14 048
Μακροπρόθεσμες	13 032	1 203	14 235	14 048
Βραχυπρόθεσμες	227	8	236	0

Σύμφωνα με τον προκαθορισμένο τρόπο πληρωμής που ορίζεται στο άρθρο 142 παράγραφος 6, το Ηνωμένο Βασίλειο συνεισφέρει ετησίως στις καθαρές πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν από τον προϋπολογισμό της Ένωσης κατά το προηγούμενο έτος σε κάθε δικαιούχο του συνταξιοδοτικού καθεστώτος των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (PSEO) και στη σχετική εισφορά του προϋπολογισμού της Ένωσης στο κοινό καθεστώς ασφάλισης ασθένειας για κάθε δικαιούχο ή πρόσωπο που ωφελείται μέσω δικαιούχου. Η πληρωμή των εν λόγω ετήσιων εισφορών προβλέπεται να αρχίσει από τον Ιούνιο του 2022 (κάθε ετήσια δόση καταβάλλεται σε τέσσερις μηνιαίες δόσεις από τον Ιούνιο έως τον Σεπτέμβριο του αντίστοιχου έτους).

Το προσαρμοσμένο μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου στις καθαρές πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν από τον προϋπολογισμό της Ένωσης το 2021 προς τους δικαιούχους του PSEO και του κοινού καθεστώτος ασφάλισης ασθένειας ανέρχεται σε 227 εκατ. EUR και 8 εκατ. EUR, αντίστοιχα. Τα ποσά αυτά κοινοποιήθηκαν στο Ηνωμένο Βασίλειο στο πλαίσιο του τιμολογίου του Απριλίου του 2022 (και, ως εκ τούτου, πρέπει να καταβληθούν σε τέσσερις ισόποσες μηνιαίες δόσεις κατά την περίοδο από τον Ιούνιο έως τον Σεπτέμβριο του 2022).

Επιπλέον, στις 31 Δεκεμβρίου 2021 οι εκκρεμείς υποχρεώσεις του Ηνωμένου Βασιλείου για το 2020 βάσει του άρθρου 142 παράγραφος 6 σε σχέση με το συνταξιοδοτικό καθεστώς των υπαλλήλων της ΕΕ (PSEO) και το κοινό καθεστώς ασφάλισης ασθένειας ανέρχονταν σε 13 032 εκατ. EUR και 1 203 εκατ. EUR, αντίστοιχα (2020: 12 450 εκατ. EUR και 1 599 εκατ. EUR). Η αύξηση για το καθεστώς PSEO οφειλόταν κυρίως στην αναλογιστική ζημία βάσει μεταβολών των χρηματοοικονομικών παραδοχών — για περισσότερες λεπτομέρειες, βλ. σημείωση 2.9. Επισημαίνεται ότι, ενώ η αναλογιστική ζημία βάσει μεταβολών των χρηματοοικονομικών παραδοχών επηρεάζει την παρούσα αξία των εκκρεμών υποχρεώσεων του 2020 που υπολογίζεται με βάση τα πρότυπα IPSAS 39/EAR 12, δεν μεταβάλλει το ποσό των παροχών που θα πρέπει να καταβληθεί πραγματικά από την ΕΕ ούτε, κατά συνέπεια, τις εισφορές του Ηνωμένου Βασιλείου στις εν λόγω πληρωμές που οφείλονται βάσει του προκαθορισμένου μηχανισμού διακανονισμού του άρθρου 142 παράγραφος 6.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, το Ηνωμένο Βασίλειο δεν έχει κάνει χρήση της δυνατότητας πρόωρου διακανονισμού που προβλέπει την πληρωμή των εκκρεμών υποχρεώσεων στο πλαίσιο του PSEO και του κοινού καθεστώτος ασφάλισης ασθένειας του 2020, οι οποίες υπολογίστηκαν με τη χρήση αναλογιστικών αποτιμήσεων που πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με τα πρότυπα IPSAS 39/EAR 12, σε πέντε ισόποσες δόσεις σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 142 παράγραφος 6 τελευταίο εδάφιο.

Εκκρεμείς υποχρεώσεις του 2020 βάσει του άρθρου 142 παράγραφος 5

Σύμφωνα με το άρθρο 142 παράγραφος 5, το Ηνωμένο Βασίλειο συνεισφέρει στις υποχρεώσεις που σχετίζονται με τα λοιπά συνταξιοδοτικά καθεστώτα, όπως καταχωρίζονταν στους ενοποιημένους λογαριασμούς της Ένωσης για το οικονομικό έτος 2020 σε 10 δόσεις, και η πρώτη δόση καταβάλλεται στις 31 Οκτωβρίου 2021 (κάθε ετήσια δόση καταβάλλεται σε οκτώ μηνιαίες δόσεις από τον Οκτώβριο έως τον Μάιο του επόμενου έτους). Οι εν λόγω υποχρεώσεις στους ενοποιημένους λογαριασμούς της Ένωσης για το οικονομικό έτος 2020 ανέρχονταν σε 2 344 δισ. EUR, με αποτέλεσμα το προσαρμοσμένο μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου στις 31 Δεκεμβρίου 2020 ύψους 291 εκατ. EUR. Λαμβανομένων υπόψη των ποσών που εισπράχθηκαν από το Ηνωμένο Βασίλειο κατά τη διάρκεια του 2021, συνολικού ύψους 11 εκατ. EUR, το ανεξόφλητο μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου στα λοιπά συνταξιοδοτικά καθεστώτα μειώθηκε σε 281 εκατ. EUR στις 31 Δεκεμβρίου 2021, εκ των οποίων 29 εκατ. EUR πρέπει να καταβληθούν εντός 12 μηνών από το τέλος του έτους.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα καθεστώτα παροχών σε εργαζομένους, βλ. σημείωση 1.5.10 και σημείωση 2.9.

Άλλα άρθρα

σε εκατ. EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Οφειλόμενα από το Ηνωμένο Βασίλειο:		
Άρθρο 136	557	230
Άρθρο 147	53	46
	610	275
Οφειλόμενα προς το Ηνωμένο Βασίλειο:		
Άρθρο 141	(1 818)	(1 766)
Άρθρο 143	(163)	(93)
Άρθρο 144	(73)	(46)
Άρθρο 145	(148)	(183)
Άρθρο 146	(27)	(33)
	(2 229)	(2 122)
Σύνολο	(1 618)	(1 847)
Μη κυκλοφορούντα	(711)	(1 894)
Κυκλοφορούντα	(908)	47

Άρθρο 136 — Διατάξεις που εφαρμόζονται σχετικά με τους ίδιους πόρους

Το άρθρο 136 θεσπίζει τις διατάξεις που εφαρμόζονται μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2020 σχετικά με τους ίδιους πόρους. Το Ηνωμένο Βασίλειο έχει δικαίωμα να λάβει ή την υποχρέωση να καταβάλει, κατά περίπτωση, το μερίδιό του στην περίπτωση που οι ίδιοι πόροι που αφορούν τα οικονομικά έτη έως και το 2020 πρόκειται να αποδοθούν, να διορθωθούν ή να αποτελέσουν αντικείμενο προσαρμογών μετά την 31η Δεκεμβρίου 2020. Επιπλέον, το Ηνωμένο Βασίλειο θα λάβει το μερίδιό του από προσαρμογές που σχετίζονται με τη δυνατότητα μη συμμετοχής για το έτος 2020. Υπόκειται επίσης σε τυχόν προσαρμογές ιδίων πόρων ΦΠΑ και ΑΕΕ που αφορούν τα οικονομικά έτη έως και το 2020. Οι εν λόγω προσαρμογές ΦΠΑ και ΑΕΕ θα υπολογίζονται σε ετήσια βάση έως τις 31 Δεκεμβρίου 2028. Λαμβάνονται επίσης υπόψη οι επικαιροποιήσεις της διόρθωσης υπέρ του Ηνωμένου Βασιλείου για την περίοδο 2018-2019.

Το Ηνωμένο Βασίλειο υποχρεούται να καταβάλει τους παραδοσιακούς ίδιους πόρους που εισέπραξε μετά τις 28 Φεβρουαρίου 2021, αλλά αφορούν το 2020 και προγενέστερα έτη. Στη συνέχεια, αφαιρείται από το ποσό αυτό το μερίδιό του επί του συνόλου που αποδόθηκε από το Ηνωμένο Βασίλειο. Ο χωριστός λογαριασμός για τους παραδοσιακούς ίδιους πόρους εκκαθαρίζεται πλήρως έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025.

Το καθαρό οφειλόμενο ποσό από το Ηνωμένο Βασίλειο στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ανέρχεται σε 557 εκατ. EUR, εκ των οποίων 544 εκατ. EUR θα πρέπει να καταβληθούν στο Ηνωμένο Βασίλειο εντός 12 μηνών από το τέλος του έτους και 1 101 εκατ. EUR θα πρέπει να καταβληθούν από το Ηνωμένο Βασίλειο στη συνέχεια:

σε εκατ. EUR

Ποσό οφειλόμενο από το Ηνωμένο Βασίλειο στις 31.12.2020	230
Προσαρμογή του μεριδίου του Ηνωμένου Βασιλείου	(2)
Ποσό που χρεώθηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο τον Σεπτέμβριο του 2021	47
Πληρωμές που εισπράχθηκαν το 2021	(247)
Διόρθωση υπέρ του Ηνωμένου Βασιλείου	(497)
Μη συμμετοχή	(105)

	σε εκατ. EUR
Προσαρμογές ΦΠΑ και ΑΕΕ (που αφορούν το 2020 και προηγούμενα έτη)	1 101
Καθαροί παραδοσιακοί ίδιοι πόροι του Ηνωμένου Βασιλείου μετά τις 28 Φεβρουαρίου 2021	31
Ποσό οφειλόμενο από το Ηνωμένο Βασίλειο στις 31.12.2021	557
Μη κυκλοφορούντα	1 101
Κυκλοφορούντα	(544)

Άρθρο 141 — Πρόστιμα

Το Ηνωμένο Βασίλειο δικαιούται να λάβει το μερίδιό του επί των προστίμων που επιβλήθηκαν πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2020, καθώς και των προστίμων που επιβλήθηκαν από την Ένωση μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2020 στο πλαίσιο διαδικασίας που αναφέρεται στο άρθρο 92 παράγραφος 1, όταν αυτά καταστούν οριστικά. Το ποσό των μη καταβληθέντων προστίμων που αφορούν το Ηνωμένο Βασίλειο στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ανέρχεται σε 13,8 δισ. EUR (2020: 14,3 δισ. EUR). Η μείωση κατά 0,5 δισ. EUR οφείλεται κυρίως στην αύξηση της απομείωσης της αξίας των προστίμων κατά 0,9 δισ. EUR, η οποία αντισταθμίζεται από την καθαρή αύξηση των προστίμων ύψους 0,3 δισ. EUR (πρόστιμα ύψους 1,7 δισ. EUR που επιβλήθηκαν το 2021 μείον πρόστιμα ύψους 1,4 δισ. EUR που επιβεβαιώθηκαν και καταβλήθηκαν, μειώθηκαν ή ακυρώθηκαν με δικαστικές αποφάσεις κατά τη διάρκεια του 2021). Το προσαρμοσμένο μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου επί των εν λόγω μη καταβληθέντων προστίμων στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ανέρχεται σε 1,7 δισ. EUR [2020 (μη προσαρμοσμένο μερίδιο): 1,8 δισ. EUR], εκ των οποίων ποσό 80,8 εκατ. EUR θα συμπεριληφθεί στο τιμολόγιο του Σεπτεμβρίου του 2022 και θα καταβληθεί στο Ηνωμένο Βασίλειο κατά την περίοδο από τον Οκτώβριο του 2022 έως τον Μάιο του 2023. Επιπλέον, το Ηνωμένο Βασίλειο δικαιούται το προσαρμοσμένο μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου επί των οριστικών προστίμων που δεν είχαν τιμολογηθεί ακόμα (69,2 εκατ. EUR, που θα πρέπει να συμπεριληφθούν επίσης στο τιμολόγιο του Σεπτεμβρίου του 2022 και να καταβληθούν στο Ηνωμένο Βασίλειο κατά την περίοδο από τον Οκτώβριο του 2022 έως τον Μάιο του 2023), το μη προσαρμοσμένο μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου επί των οριστικών προστίμων που τιμολογήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2021 αλλά δεν είχε καταβληθεί ακόμα στο τέλος του έτους (33,6 εκατ. EUR, που θα καταβληθούν στο Ηνωμένο Βασίλειο κατά την περίοδο από τον Ιανουάριο έως τον Μάιο του 2022), και την προσαρμογή του μεριδίου του Ηνωμένου Βασιλείου επί των προστίμων που τιμολογήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2021 (0,3 εκατ. EUR, που περιλαμβάνονται στο τιμολόγιο του Απριλίου 2022 και πρέπει να καταβληθούν στο Ηνωμένο Βασίλειο κατά την περίοδο από τον Ιούνιο έως τον Σεπτέμβριο του 2022). Ως εκ τούτου, το συνολικό μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου επί των προστίμων ανέρχεται σε 1,8 δισ. EUR (2020: 1,8 δισ. EUR), εκ των οποίων 90,2 εκατ. EUR πρέπει να καταβληθούν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού [2020 (μη προσαρμοσμένο μερίδιο): 20 εκατ. EUR].

Άρθρο 143 — Ενδεχόμενες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις: δάνεια για χρηματοδοτική συνδρομή, ΕΤΣΕ, ΕΤΒΑ & ΕΕΔ

Σύμφωνα με το άρθρο αυτό, το Ηνωμένο Βασίλειο είναι υποχρεωμένο να χρηματοδοτήσει το μερίδιό του επί των ενδεχόμενων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της ΕΕ σε σχέση με δανειοληπτικές, δανειοδοτικές και εγγυητικές δραστηριότητες του σε περίπτωση που αυτές θεμελιωθούν και δεν καλύπτονται από τα υφιστάμενα ταμεία εγγυήσεων — βλ. σημείωση 4.1 για τις σχετικές ενδεχόμενες υποχρεώσεις. Η ΕΕ θα επιστρέψει στο Ηνωμένο Βασίλειο ποσά τα οποία έχει ήδη συνεισφέρει το Ηνωμένο Βασίλειο σε ταμεία εγγυήσεων και τα οποία δεν είναι πλέον αναγκαία. Το Ηνωμένο Βασίλειο έχει επίσης δικαίωμα στις επανεισορές από πράξεις για τις οποίες επιμερίζεται την υποχρέωση. Στις 31 Δεκεμβρίου 2021 το ποσό που θα πρέπει να καταβληθεί στο Ηνωμένο Βασίλειο, συνολικά εντός των επόμενων 12 μηνών, ανερχόταν σε 163 εκατ. EUR [2020 (μη προσαρμοσμένο μερίδιο): 93 εκατ. EUR].

Άρθρο 144 — Χρηματοοικονομικά μέσα

Σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο, η ΕΕ έχει δεσμευτεί να επιστρέψει στο Ηνωμένο Βασίλειο το μερίδιό του στις επανεισορές που προέρχονται από χρηματοοικονομικές πράξεις που είχαν εγκριθεί έως την ημερομηνία αποχώρησης, καθώς και το μερίδιό του στις εκταμιεύσεις που πραγματοποιήθηκαν για χρηματοοικονομικές πράξεις που εγκρίθηκαν μετά την ημερομηνία αποχώρησης. Στις 31 Δεκεμβρίου 2021 το ποσό που θα πρέπει να καταβληθεί στο Ηνωμένο Βασίλειο, συνολικά εντός των επόμενων 12 μηνών, ανερχόταν σε 73 εκατ. EUR [2020 (μη προσαρμοσμένο μερίδιο): 46 εκατ. EUR].

Άρθρο 145 — Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ) υπό εκκαθάριση

Το Ηνωμένο Βασίλειο δικαιούται το μερίδιό του επί του καθαρού ενεργητικού της ΕΚΑΧ που τελεί υπό εκκαθάριση στις 31 Δεκεμβρίου 2020, το οποίο θα πρέπει να αποπληρωθεί σε πέντε δόσεις στις 30 Ιουνίου κάθε έτους, αρχής γενομένης από το 2021. Το καθαρό ενεργητικό της ΕΚΑΧ που τελεί υπό εκκαθάριση στις 31 Δεκεμβρίου 2020 ανερχόταν σε 1,5 δισ. EUR, εκ των οποίων το προσαρμοσμένο μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου ανέρχεται σε 184 εκατ. EUR [2020 (μη προσαρμοσμένο μερίδιο): 183 εκατ. EUR]. Μετά την καταβολή της πρώτης δόσης ύψους 37 εκατ. EUR το 2021, το ανεξόφλητο ποσό στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ανέρχεται σε 148 εκατ. EUR, εκ των οποίων 37 εκατ. EUR πρέπει να καταβληθούν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού.

Άρθρο 146 — Επένδυση στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤαΕ)

Το Ηνωμένο Βασίλειο δικαιούται το μερίδιό του επί της επένδυσης της ΕΕ στο καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο του ΕΤαΕ ως έχει στις 31 Δεκεμβρίου 2020, το οποίο θα πρέπει να καταβληθεί σε πέντε δόσεις στις 30 Ιουνίου κάθε έτους, αρχής γενομένης από το 2021. Η επένδυση της ΕΕ στο καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο του ΕΤαΕ στις 31 Δεκεμβρίου 2020 ανερχόταν σε 267 δισ. EUR, εκ των οποίων το προσαρμοσμένο μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου ανέρχεται σε 33 εκατ. EUR [2020 (μη προσαρμοσμένο μερίδιο): 33 εκατ. EUR]. Μετά την καταβολή της πρώτης δόσης ύψους 7 εκατ. EUR, το ανεξόφλητο ποσό στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ανέρχεται σε 27 εκατ. EUR, εκ των οποίων 7 εκατ. EUR πρέπει να καταβληθούν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού.

Άρθρο 147 — Νομικές υποθέσεις

Το Ηνωμένο Βασίλειο έχει δεσμευτεί να συνεισφέρει το μερίδιό του επί των πληρωμών της ΕΕ που προκύπτουν από νομικές υποθέσεις που αφορούν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης οι οποίες καθίστανται καταβλητέες, υπό την προϋπόθεση ότι τα πραγματικά περιστατικά που διαμορφώνουν το αντικείμενο των εν λόγω υποθέσεων έχουν συμβεί το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020. Λαμβάνοντας υπόψη τις προβλέψεις και τα δεδουλευμένα στο τέλος του έτους, καθώς και τις πραγματικές πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν από την ΕΕ για νομικές υποθέσεις το 2021 (εξαιρουμένων εκείνων που έχουν ήδη αναφερθεί και καταβληθεί από το Ηνωμένο Βασίλειο το 2021), το εκτιμώμενο ποσό που θα πρέπει να καταβάλει το Ηνωμένο Βασίλειο ανέρχεται σε 53 εκατ. EUR [2020 (μη προσαρμοσμένο μερίδιο): 46 δισ. EUR], εκ των οποίων 6 εκατ. EUR πρέπει να καταβληθούν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού.

2.6.1.3. Εισπρακτέα ποσά από πρόστιμα στον τομέα του ανταγωνισμού

	σε εκατ. EUR	
	31.12.2021	31.12.2020
Ακαθάριστα εισπρακτέα ποσά από πρόστιμα ανταγωνισμού	14 922	14 503
Προσωρινές πληρωμές	(2 100)	(3 023)
Απομείωση	(1 125)	(186)
Σύνολο	11 698	11 295
Μη κυκλοφορούντα	—	—
Κυκλοφορούντα	11 698	11 295

Εταιρείες στις οποίες έχουν επιβληθεί πρόστιμα και έχουν ασκήσει ή σκοπεύουν να ασκήσουν προσφυγή έχουν τη δυνατότητα είτε να καταβάλουν προσωρινές πληρωμές είτε να παράσχουν στην Επιτροπή τραπεζικές εγγυήσεις. Για το σύνολο των εκκρεμών προστίμων στο τέλος του έτους, 2 100 εκατ. EUR (2020: 3 023 εκατ. EUR) έχουν εισπραχθεί ως προσωρινές πληρωμές, ενώ 11 067 εκατ. EUR (2020: 11 004 εκατ. EUR) έχουν εισπραχθεί ως εγγυήσεις.

Τα ποσά που προσαρμόστηκαν λόγω απομείωσης αξίας αντικατοπτρίζουν την κατά περίπτωση εκτίμηση της Επιτροπής για ποσά προστίμων τα οποία δεν εισπράχθηκαν ή δεν καλύφθηκαν από εγγύηση, και τα οποία η Επιτροπή δεν αναμένει να ανακτήσει.

Καταχωρίζεται ενδεχόμενη υποχρέωση λόγω της πιθανότητας επιστροφής των ποσών που έχουν καταβληθεί προσωρινά στις εταιρείες στις οποίες επιβλήθηκε πρόστιμο — βλ. σημείωση 4.2.1.

2.6.1.4. Δεδουλευμένα έσοδα και προεισπραχθέντα έξοδα

	σε εκατ. EUR	
	31.12.2021	31.12.2020
Δεδουλευμένα έσοδα	2 313	1 755
Προεισπραχθέντα έξοδα που αφορούν μη ανταλλακτικές συναλλαγές	340	293
Σύνολο	2 653	2 048

σε εκατ. EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Μη κυκλοφορούντα	1 556	1 261
Κυκλοφορούντα	1 097	787

Τα δεδουλευμένα έσοδα περιλαμβάνουν 2 δισ. EUR (2020: 1,7 δισ. EUR) τα οποία αναμένει να ανακτήσει η Επιτροπή στον τομέα της συνοχής ως αποτέλεσμα της εξέτασης και αποδοχής των ετήσιων λογαριασμών που υπέβαλαν τα κράτη μέλη. Το μεγαλύτερο μέρος του ποσού αυτού (1,2 δισ. EUR) αναμένεται να ανακτηθεί μόλις περατωθούν τα υποκείμενα προγράμματα (ως συνέπεια των μέτρων της Πρωτοβουλίας Επενδύσεων για την Αντιμετώπιση του Κορονοϊού) και, ως εκ τούτου, να ταξινομηθεί ως μη κυκλοφορούν. Περιλαμβάνει επίσης 0,3 δισ. EUR που αφορούν την περίπτωση δήλωσης χαμηλότερης δασμολογητέας αξίας που αναφέρεται στη σημείωση **2.6.1.1**, και συγκεκριμένα τις εκτιμήσεις που δεν έχουν καταβληθεί ακόμη προσωρινά από τα κράτη μέλη.

2.6.1.5. Λοιπά εισπρακτέα ποσά

Ποσό ύψους 744 εκατ. EUR το οποίο προκύπτει από τη μεταφορά των μη δαπανηθέντων κονδυλίων του προγράμματος NER300 στο Ταμείο Καινοτομίας, το οποίο δεν είχε ακόμη ανακτηθεί από την ΕΤΕπ στο τέλος του 2020 και περιλαμβανόταν στα λοιπά εισπρακτέα στο τέλος του 2020, εισπράχθηκε κατά τη διάρκεια του 2021 — βλ. σημείωση **2.4.2.1**.

2.6.2. Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές

σε εκατ. EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Μη κυκλοφορούσες		
Σκέλος είσπραξης της οικονομικής εγγύησης	2 630	—
Τόκοι υπερημερίας	3 052	1 641
Λοιπές Απαιτήσεις	68	44
	5 750	1 685
Κυκλοφορούσες		
Σκέλος είσπραξης της οικονομικής εγγύησης	485	—
Πελάτες	302	324
Απομείωση απαιτήσεων έναντι πελατών	(172)	(188)
Προεισπραχθέντα έξοδα που αφορούν ανταλλακτικές συναλλαγές	236	345
Τόκοι υπερημερίας	1 127	1 085
Λοιπές	345	200
	2 323	1 766
Σύνολο	8 073	3 450

Οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις τόκων υπερημερίας αφορούν την υπόθεση δήλωσης χαμηλότερης δασμολογητέας αξίας που αναφέρεται στη σημείωση **2.6.1.1**. (1,8 δισ. EUR αφορούν το Ηνωμένο Βασίλειο και το υπόλοιπο ποσό ύψους 1,3 δισ. EUR αφορά τα άλλα κράτη μέλη), ενώ οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις τόκων υπερημερίας αφορούν κυρίως δεδουλευμένα έσοδα που προέρχονται από εκθέσεις ελέγχου των ΠΠΠ και από δεδουλευμένους τόκους επί εγγυήσεων που παρασχέθηκαν από εταιρείες στις οποίες είχαν επιβληθεί πρόστιμα.

Το σκέλος είσπραξης του συμβολαίου οικονομικών εγγυήσεων αντιπροσωπεύει την παρούσα αξία των προσαυξήσεων που πρέπει να εισπραχθούν ως αμοιβή για εγγυήσεις που παρέχονται από την ΕΕ. Οι περισσότερες εγγυήσεις της ΕΕ είναι μη αμειβόμενες ή επιδοτούμενες. Ως εκ τούτου, η είσπραξη είναι σημαντικά μικρότερη από τη συμβατική υποχρέωση οικονομικής εγγύησης (βλ. σημείωση **2.11.2**). Εξαιρέση αυτού του κανόνα αποτελεί η εγγύηση του ΕΤΣΕ που το 2021 αποτελούσε το 94 % του σκέλους είσπραξης του συμβολαίου οικονομικών εγγυήσεων, ακολουθούμενη από το τμήμα της εντολής δανειοδότησης του ιδιωτικού τομέα που αποτελεί μέρος της εγγύησης της εντολής εξωτερικής δανειοδότησης της ΕΕ προς την ΕΤΕπ (ΕΕΔ), η οποία το 2021

αντιπροσώπευε 106 εκατ. EUR, και το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» ύψους 59 εκατ. EUR. Από το συνολικό ποσό των 3 115 εκατ. EUR του σκέλους είσπραξης του συμβολαίου οικονομικών εγγυήσεων στις 31 Δεκεμβρίου 2021, τα 3 113 εκατ. EUR ταξινομούνται ως χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος (εύλογης αξίας του επιπέδου 3). Σε σύγκριση με το υπόλοιπο ανοίγματος την 1η Ιανουαρίου 2021 ύψους 3 484 εκατ. EUR, το σκέλος είσπραξης μειώθηκε συνολικά κατά 357 εκατ. EUR λόγω διακανονισμών το 2021 και κατά 12 εκατ. EUR επιπλέον λόγω μείωσης των μελλοντικών προσαυξήσεων σε σύγκριση με τις αναμενόμενες.

2.7. ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

σε εκατ. EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Επιστημονικό υλικό	58	59
Λοιπά	26	21
Σύνολο	84	80

2.8. ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ ΤΟΥΣ

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	31.12.2021	31.12.2020
Λογαριασμοί σε δημόσια ταμεία και κεντρικές τράπεζες		20 121	11 342
Λογαριασμοί όψεως		453	80
Πάγιες προκαταβολές		8	8
Μεταφορές (μεταφορές μετρητών)		—	0
Τραπεζικοί λογαριασμοί για την εκτέλεση του προϋπολογισμού	2.8.1	20 582	11 430
NGEU	2.8.2	18 027	—
Χρηματοδοτικά μέσα	2.8.3	2 838	2 446
Πρόστιμα	2.8.4	1 953	1 458
Άλλα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμοί		1 396	1 362
Καταπιστευματικά ταμεία		65	46
Σύνολο		44 860	16 742

2.8.1. Τραπεζικοί λογαριασμοί για την εκτέλεση του προϋπολογισμού

Αυτός ο τομέας καλύπτει τα κεφάλαια της Επιτροπής που είναι κατατεθειμένα σε τραπεζικούς λογαριασμούς σε κάθε κράτος μέλος καθώς και στις χώρες ΕΖΕΣ (δημόσιο ταμείο ή κεντρική τράπεζα), καθώς και σε λογαριασμούς όψεως, πάγιων προκαταβολών και μικροεξόδων εμπορικών τραπεζών. Το ταμειακό υπόλοιπο στο τέλος του 2021 οφείλεται κατά κύριο λόγο στους εξής παράγοντες:

- ποσό ύψους 14,4 δισ. EUR το οποίο δεν εκτελέστηκε στο τέλος του έτους, εκ των οποίων 8,6 δισ. EUR αφορούν έσοδα για ειδικό προορισμό, 1,4 δισ. EUR αφορούν πιστώσεις του NGEU και 4,4 δισ. EUR αφορούν πιστώσεις πληρωμών (συμπεριλαμβανομένου ποσού ύψους 1,4 δισ. EUR του ΕΓΤΕ).
- ποσό ύψους 2,2 δισ. EUR που ανήκει σε δημόσια ταμεία οργανισμών που διαχειρίζεται η Επιτροπή, το οποίο δεν είχε δαπανηθεί στο τέλος του έτους.

- ποσό ύψους 1,7 δισ. EUR για πρόσθετους παραδοσιακούς ίδιους πόρους που εισπράχθηκαν αλλά δεν είχαν εγγραφεί στον προϋπολογισμό· και
- οριστικά πρόστιμα ύψους 1,1 δισ. EUR που δεν είχαν ακόμη εγγραφεί στον προϋπολογισμό.

2.8.2. NGEU

Το NGEU τηρεί ταμειακά διαθέσιμα σε τραπεζικό λογαριασμό στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ). Με την εφαρμογή της διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης στο μέσο NGEU —βλ. σημείωση 2.11— το υπόλοιπο ταμειακών διαθεσίμων στο μέσο NGEU είναι σημαντικό και ανερχόταν σε 18 δισ. EUR στις 31 Δεκεμβρίου 2021. Το υψηλό υπόλοιπο ταμειακών διαθεσίμων διατηρείται με στόχο να διασφαλιστεί ότι τα ποσά που τηρούνται στον τραπεζικό λογαριασμό του NGEU επαρκούν για την κάλυψη όλων των επικείμενων αναγκών εκταμίευσης και τη διατήρηση καθορισμένου αποθέματος ασφαλείας, αποφεύγοντας παράλληλα τη δημιουργία τυχόν πλεοναζόντων υπολοίπων.

2.8.3. Χρηματοδοτικά μέσα

Τα ποσά που εμφανίζονται σε αυτόν τον τομέα αφορούν κυρίως ταμειακά ισοδύναμα τα οποία διαχειρίζονται καταπιστευματικοί φορείς για λογαριασμό της Επιτροπής με σκοπό την εκτέλεση ιδιαίτερων προγραμμάτων των χρηματοδοτικών μέσων που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ: 1,8 δισ. EUR στις 31 Δεκεμβρίου 2021, εκ των οποίων 0,6 δισ. EUR αφορούν τον μηχανισμό εγγύησης δανείων του COSME — βλ. σημείωση 4.1.3. Περιλαμβάνονται επίσης ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα τους που διακρατούνται στο ΚΤΠ και δεν είχαν επενδυθεί ακόμη σε τίτλους στο τέλος του έτους (1 δισ. EUR στις 31 Δεκεμβρίου 2021) και τα ταμειακά διαθέσιμα που ανήκουν στο Ταμείο Καινοτομίας που διαχειρίζεται η ΕΤΕπ — βλ. σημείωση 2.4.2.1. Ο τομέας αυτός δεν καλύπτεται το αποθεματικό ρευστότητας που σχετίζεται με το ΚΤΠ (91,6 εκατ. EUR στις 31 Δεκεμβρίου 2021), το οποίο τηρείται στον κεντρικό λογαριασμό ταμειακών διαθεσίμων της Επιτροπής. Τα ταμειακά διαθέσιμα που ανήκουν σε χρηματοδοτικά μέσα μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο από τα αντίστοιχα προγράμματα.

2.8.4. Πρόστιμα

Πρόκειται κυρίως για ταμειακά διαθέσιμα που εισέπραξε η Επιτροπή από επιβληθέντα πρόστιμα για υποθέσεις που δεν έχουν ακόμη διευθετηθεί. Τα ποσά αυτά τηρούνται σε ειδικούς λογαριασμούς καταθέσεων που δεν χρησιμοποιούνται για καμία άλλη δραστηριότητα. Όταν έχει ασκηθεί προσφυγή ή είναι άγνωστο αν θα ασκηθεί προσφυγή από την εταιρεία στην οποία επιβλήθηκε το πρόστιμο, το υποκείμενο ποσό εμφανίζεται ως ενδεχόμενη υποχρέωση στη σημείωση 4.2.1. Από το 2010, η Επιτροπή διαχειρίζεται όλα τα μεταγενέστερα προσωρινώς εισπραχθέντα πρόστιμα στο πλαίσιο του ταμείου BUFI και τα ποσά αυτά επενδύονται σε χρηματοδοτικά μέσα τα οποία ταξινομούνται ως μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος (βλ. σημείωση 2.4.2). Η αύξηση των ταμειακών διαθεσίμων σχετικά με πρόστιμα στο τέλος του 2021 οφείλεται στο υψηλότερο ταμειακό υπόλοιπο που τηρείται στο BUFI σε σύγκριση με το τέλος του 2020. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, μετά την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της ΕΕ στην υπόθεση Intel Corporation κατά Επιτροπής τον Ιανουάριο του 2022, η Επιτροπή επέστρεψε τον Φεβρουάριο του 2022 ποσό που είχε προηγουμένως καταβάλει προσωρινά η Intel ύψους 1 060 εκατ. EUR.

ΠΑΘΗΤΙΚΟ

2.9. ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΕ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

2.9.1. Καθαρή υποχρέωση από καθεστώς παροχών σε εργαζομένους

σε εκατ. EUR

	Καθεστώς συνταξιοδότησης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Άλλα καθεστώτα παροχών εξόδου από την υπηρεσία	Κοινό σύστημα υγειονομικής ασφάλισης	31.12.2021 Σύνολο	31.12.2020 Σύνολο
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών	109 679	2 600	10 647	122 926	116 468
Στοιχεία ενεργητικού του προγράμματος	ά/α	(74)	(386)	(460)	(448)
Καθαρό ποσό	109 679	2 526	10 261	122 466	116 020

Η αύξηση στις συνολικές υποχρεώσεις για παροχές σε εργαζομένους οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αύξηση του καθαρού ποσού που αντιστοιχεί στο καθεστώς συνταξιοδότησης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (PSEO), το μεγαλύτερο ισχύον καθεστώς. Η εν λόγω υποχρέωση στο πλαίσιο του PSEO αυξήθηκε κυρίως λόγω της αναλογιστικής ζήμιας βάσει μεταβολών των υποκείμενων χρηματοοικονομικών παραδοχών (βλ. σημείωση 2.9.4). Αυτό οφείλεται στην αύξηση του ποσοστού πληθωρισμού, η οποία οδήγησε σε μείωση του πραγματικού προεξοφλητικού επιτοκίου. Το πραγματικό προεξοφλητικό επιτόκιο παρέμεινε αρνητικό για τρίτο

συνεχόμενο έτος — πράγμα που σημαίνει ότι οποιοδήποτε δεδομένο μελλοντικό ποσό εξακολουθεί να αξίζει σήμερα περισσότερο απ' ό,τι όταν πραγματικά προκύψει στο μέλλον. Πρέπει να σημειωθεί ότι, ενώ η μείωση του πραγματικού προεξοφλητικού επιτοκίου επηρεάζει το μέγεθος της υποχρέωσης, δεν μεταβάλλει το ποσό των παροχών που θα πρέπει να καταβληθούν πραγματικά στους δικαιούχους από τον προϋπολογισμό της ΕΕ τα επόμενα έτη. Επιπλέον, τα δικαιώματα που συσσωρεύθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους λόγω υπηρεσίας είναι υψηλότερα από τις παροχές που καταβλήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους. Υπάρχει επίσης αύξηση η οποία οφείλεται στο ετήσιο κόστος τόκων (αναστροφή της προεξοφλησης της υποχρέωσης) ενώ υπάρχουν και αναλογιστικές ζημιές βάσει πείρας.

Καθεστώς συνταξιοδότησης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αυτή η υποχρέωση καθορισμένων παροχών αντιπροσωπεύει την παρούσα αξία αναμενόμενων μελλοντικών πληρωμών τις οποίες απαιτείται να πραγματοποιήσει η ΕΕ για την τακτοποίηση των συνταξιοδοτικών δεσμεύσεων που προέρχονται από την υπηρεσία εργαζομένων κατά την τρέχουσα και τις προηγούμενες περιόδους. Το καθεστώς συνεχίζει να λειτουργεί, και επομένως, όλες οι πληρωμές που απαιτείται να γίνουν από το καθεστώς σε ετήσια βάση εγγράφονται κάθε έτος στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Σύμφωνα με το άρθρο 83 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης, η καταβολή των παροχών που προβλέπονται από το καθεστώς συνταξιοδότησης των υπαλλήλων βαρύνει τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Το καθεστώς χρηματοδοτείται θεωρητικά και τα κράτη μέλη συλλογικά εγγυώνται την καταβολή αυτών των παροχών. Παρακρατείται από τον βασικό μισθό των ενεργών μελών υποχρεωτική συνταξιοδοτική εισφορά, η οποία επί του παρόντος ανέρχεται στο 10,1 %. Οι εν λόγω εισφορές αντιμετωπίζονται ως έσοδα στον προϋπολογισμό του έτους και συνεισφέρουν στη χρηματοδότηση των δαπανών της ΕΕ γενικά, βλ. επίσης σημείωση 3.8.

Οι υποχρεώσεις στο πλαίσιο του συνταξιοδοτικού καθεστώτος εκτιμήθηκαν με βάση τον αριθμό των μελών του προσωπικού που καλύπτονταν από το PSEO (εν ενεργεία προσωπικό, συνταξιούχοι, πρώην εν ενεργεία προσωπικό που λαμβάνει πλέον σύνταξη αναπηρίας και εξαρτώμενα μέλη θανόντων μελών του προσωπικού) στις 31 Δεκεμβρίου 2021 και με βάση τις διατάξεις του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης που ίσχυε την ημερομηνία εκείνη. Η αποτίμηση αυτή διενεργήθηκε σύμφωνα με τις λογιστικές προβλέψεις του IPSAS 39 (και, συνεπώς, σύμφωνα επίσης με τον λογιστικό κανόνα 12 της ΕΕ).

Άλλα καθεστώτα παροχών εξόδου από την υπηρεσία

Η κατηγορία αυτή αφορά την υποχρέωση για συνταξιοδοτικές δεσμεύσεις έναντι μελών και πρώην μελών της Επιτροπής, του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, του Συμβουλίου, του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή και του Ευρωπαϊού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων. Στην ίδια κατηγορία περιλαμβάνονται επίσης υποχρεώσεις για τις συντάξεις μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Κοινό σύστημα υγειονομικής ασφάλισης

Πέραν των ανωτέρω καθεστώτων παροχών εξόδου από την υπηρεσία, έγινε επίσης αποτίμηση της εκτιμώμενης υποχρέωσης της ΕΕ όσον αφορά το κοινό σύστημα υγειονομικής ασφάλισης (ΚΣΥΑ) σχετικά με το κόστος ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης το οποίο πρέπει να καταβληθεί κατά τη διάρκεια των περιόδων μετά την έξοδο από την υπηρεσία (μετά την αφαίρεση των εισφορών τους). Όπως αναφέρεται στη σημείωση 1.5.10, ο υπολογισμός της υποχρέωσης αυτής λαμβάνει υπόψη τη συνολική περίοδο ενεργού υπηρεσίας, διασφαλίζοντας τη συνεπή λογιστικοποίηση τόσο του καθεστώτος συνταξιοδότησης όσο και του συστήματος υγειονομικής ασφάλισης στο πλαίσιο του σχεδίου προγράμματος παροχών μετά την έξοδο από την υπηρεσία.

Λαμβανομένης υπόψη της υποχρέωσης πιστής απεικόνισης της οικονομικής ουσίας της υποκείμενης κατάστασης, όπως απαιτείται τόσο βάσει των EAR όσο και βάσει των IPSAS, δεν ερμηνεύθηκε το IPSAS 39 με στενότερη έννοια κατά την κατανομή των παροχών στις περιόδους υπηρεσίας. Εάν συσσωρευόταν πλήρως το κόστος απασχόλησης για το σύστημα ΚΣΥΑ για περίοδο 10 ετών για το σύνολο των υπαλλήλων, αντί για την περίοδο ενεργού υπηρεσίας του εργαζομένου, ο αντίκτυπος αυτής της προσέγγισης στην υποχρέωση καθορισμένων παροχών στο τέλος του έτους θα ήταν αύξηση κατά 3,1 δις. EUR. Ωστόσο, όπως προαναφέρθηκε ήδη, αυτή η προσέγγιση στενότερης ερμηνείας δεν θα ήταν συμβατή με το ποιοτικό χαρακτηριστικό της πιστής απεικόνισης και, συνεπώς, θα κρινόταν ότι δεν παρέχει αξιόπιστη πληροφόρηση σύμφωνα με τον λογιστικό κανόνα 1 της ΕΕ και το εννοιολογικό πλαίσιο των IPSAS. Η εκτίμηση αυτή εμφανίζει υψηλή ευαισθησία στην εξέλιξη της διοικητικής κατάστασης του τρέχοντος προσωπικού (ειδικότερα ως προς τον αριθμό των μελών του προσωπικού με συμβάσεις ορισμένου χρόνου που αναμένεται, βάσει της παραδοχής, να γίνουν υπάλληλοι στο μέλλον).

2.9.2. Μεταβολή της παρούσας αξίας της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών σε εργαζομένους

Η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών είναι η προεξοφλημένη αξία αναμενόμενων μελλοντικών πληρωμών οι οποίες απαιτούνται για την τακτοποίηση της υποχρέωσης που προέρχεται από υπηρεσία εργαζομένου κατά την τρέχουσα και τις προηγούμενες περιόδους.

Κατωτέρω παρουσιάζεται ανάλυση της μεταβολής της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών για το τρέχον έτος:

σε εκατ. EUR

	Καθεστώς συνταξιοδότησης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Άλλα καθεστώτα παροχών εξόδου από την υπηρεσία	Κοινό σύστημα υγειονομικής ασφάλισης	Σύνολο
Παρούσα αξία στις 31.12.2020	100 741	2 438	13 289	116 468
Αναγνωρισμένα στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων				
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	4 095	110	363	4 567
Κόστος τόκων	401	5	66	473
Κόστος προϋπηρεσίας	—	—	—	—
Αναγνωρισμένα στο καθαρό ενεργητικό				
Επανειλημμένες υποχρεώσεις για παροχές σε εργαζομένους				
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες βάσει πείρας	1 457	26	(209)	1 273
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες βάσει δημογραφικών παραδοχών	—	—	—	—
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημίες βάσει χρηματοοικονομικών παραδοχών	4 787	90	(2 774)	2 103
Λοιπά				
Καταβληθείσες παροχές	(1 801)	(69)	(88)	(1 957)
Παρούσα αξία στις 31.12.2021	109 679	2 600	10 647	122 926

Το κόστος τρέχουσας απασχόλησης είναι η αύξηση στην παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που προέρχεται από την απασχόληση υφιστάμενων μελών κατά το τρέχον έτος.

Το κόστος τόκων αναφέρεται στην αύξηση, κατά τη διάρκεια μιας περιόδου, της παρούσας αξίας της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών η οποία συμβαίνει επειδή οι παροχές είναι κατά μία περίοδο πλησιέστερα προς τακτοποίηση.

Τα αναλογιστικά κέρδη και ζημίες βάσει πείρας αναφέρονται στις επιπτώσεις των διαφορών ανάμεσα στο τι αναμενόταν σύμφωνα με τις παραδοχές που είχαν γίνει το προηγούμενο έτος για το 2021 και όσων πραγματικά συνέβησαν το 2021.

Τα αναλογιστικά κέρδη και ζημίες από μεταβολές στις αξίες των αναλογιστικών παραδοχών (δημογραφικές μεταβλητές όπως η κινητικότητα και η θνησιμότητα προσωπικού και χρηματοοικονομικές μεταβλητές όπως τα προεξοφλητικά επιτόκια και οι προβλεπόμενες αυξήσεις μισθών) προκύπτουν όταν οι εν λόγω παραδοχές επικαιροποιούνται ώστε να αποτυπώνουν τις μεταβολές στις υποκείμενες συνθήκες.

Οι παροχές (για παράδειγμα συντάξεις ή επιστροφές ιατροφαρμακευτικών εξόδων) καταβάλλονται κατά τη διάρκεια του έτους σύμφωνα με τους κανόνες του καθεστώτος. Αυτές οι καταβληθείσες παροχές οδηγούν σε μείωση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών.

2.9.3. Στοιχεία ενεργητικού του προγράμματος

σε εκατ. EUR

	Άλλα καθεστώτα παροχών εξόδου από την υπηρεσία	Κοινό σύστημα υγειονομικής ασφάλισης	Σύνολο
Παρούσα αξία στις 31.12.2020	94	354	448
Καθαρή μεταβολή των στοιχείων ενεργητικού του προγράμματος	(20)	32	12

σε εκατ. EUR

	Άλλα καθεστώτα παροχών εξόδου από την υπηρεσία	Κοινό σύστημα υγειονομικής ασφάλισης	Σύνολο
Παρούσα αξία στις 31.12.2021	74	386	460

2.9.4. Αναλογιστικές παραδοχές — παροχές σε εργαζομένους

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν στην αποτίμηση των δύο βασικών καθεστώτων παροχών σε εργαζομένους της ΕΕ παρουσιάζονται κατωτέρω:

	2021	2020
Καθεστώς συνταξιοδότησης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης		
Ονομαστικό προεξοφλητικό επιτόκιο	1,0 %	0,4 %
Προβλεπόμενο ποσοστό πληθωρισμού	2,0 %	1,2 %
Πραγματικό προεξοφλητικό επιτόκιο	(1,0) %	(0,8) %
Αναμενόμενος ρυθμός μελλοντικών αυξήσεων των μισθών	1,8 %	1,8 %
Τάσεις των συντελεστών του ιατροφαρμακευτικού κόστους	ά/α	N/A
Ηλικία συνταξιοδότησης	63/64/66	63/64/66
Κοινό σύστημα υγειονομικής ασφάλισης		
Ονομαστικό προεξοφλητικό επιτόκιο	1,0 %	0,5 %
Προβλεπόμενο ποσοστό πληθωρισμού	2,0 %	1,3 %
Πραγματικό προεξοφλητικό επιτόκιο	(1,0) %	(0,8) %
Αναμενόμενος ρυθμός μελλοντικών αυξήσεων των μισθών	1,9 %	1,8 %
Τάσεις των συντελεστών του ιατροφαρμακευτικού κόστους	2,5 %	2,6 %
Ηλικία συνταξιοδότησης	63/64/66	63/64/66

Οι δείκτες θνησιμότητας για το 2021 βασίζονται στον πίνακα θνησιμότητας υπαλλήλων ΕΕ — EULT 2018.

Το ονομαστικό προεξοφλητικό επιτόκιο καθορίζεται ως η αξία της απόδοσης μηδενικού τοκομεριδίου σε ευρώ (με διάρκεια 23 ετών τον Δεκέμβριο του 2021 για το PSEO και 25 ετών για το κοινό σύστημα υγειονομικής ασφάλισης). Το ποσοστό πληθωρισμού που χρησιμοποιήθηκε είναι το αναμενόμενο ποσοστό πληθωρισμού για την αντίστοιχη περίοδο. Πρέπει να προσδιορίζεται εμπειρικά, βάσει των μελλοντικών αξιών όπως εκφράζονται με ομόλογα στις ευρωπαϊκές χρηματοοικονομικές αγορές. Το πραγματικό προεξοφλητικό επιτόκιο υπολογίζεται από το ονομαστικό προεξοφλητικό επιτόκιο και το αναμενόμενο μακροχρόνιο ποσοστό πληθωρισμού.

Παρότι το 2021 τα ονομαστικά επιτόκια άρχισαν να ανακάμπτουν από την προηγούμενη μείωση, ο αντίκτυπος της αύξησής τους αντισταθμίστηκε με τη σημαντική αύξηση της παραδοχής για το ποσοστό πληθωρισμού. Αυτό οδήγησε σε συνολική μείωση του πραγματικού προεξοφλητικού επιτοκίου, συνεχίζοντας έτσι την αρνητική τάση και συμβάλλοντας στην αναλογιστική ζημία βάσει των χρηματοοικονομικών παραδοχών του έτους.

2.9.5. Ανάλυση ευαισθησίας

Η ανάλυση ευαισθησίας βασίζεται σε προσομοιώσεις στο πλαίσιο των οποίων μεταβάλλεται —με αμετάβλητα τα λοιπά στοιχεία— η αξία των υπό εξέταση παραδοχών.

Ευαισθησία του καθεστώτος συνταξιοδότησης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (PSEO)

Μεταβολή της παραδοχής που αφορά το προεξοφλητικό επιτόκιο κατά δέκα μονάδες βάσης (0,1 %) θα είχε τις ακόλουθες επιπτώσεις:

σε εκατ. EUR

	2021		2020	
	Αύξηση 0,1 %	Μείωση 0,1 %	Αύξηση 0,1 %	Μείωση 0,1 %
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών	(2 464)	2 544	(2 247)	2 319

Μεταβολή στις προβλεπόμενες αυξήσεις μισθών κατά δέκα μονάδες βάσης (0,1 %) θα είχε τις ακόλουθες επιπτώσεις:

σε εκατ. EUR

	2021		2020	
	Αύξηση 0,1 %	Μείωση 0,1 %	Αύξηση 0,1 %	Μείωση 0,1 %
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών	2 414	(2 345)	2 206	(2 143)

Μεταβολή της παραδοχής που αφορά την ηλικία συνταξιοδότησης κατά ένα έτος θα είχε τις ακόλουθες επιπτώσεις:

σε εκατ. EUR

	2021		2020	
	Αύξηση κατά ένα έτος	Μείωση κατά ένα έτος	Αύξηση κατά ένα έτος	Μείωση κατά ένα έτος
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών	(1 155)	1 527	(1 104)	1 417

Ευαισθησία του κοινού συστήματος υγειονομικής ασφάλισης

Μεταβολή της παραδοχής που αφορά τις τάσεις των συντελεστών του ιατροφαρμακευτικού κόστους κατά δέκα μονάδες βάσης θα είχε τις ακόλουθες επιπτώσεις:

σε εκατ. EUR

	2021		2020	
	Αύξηση 0,1 %	Μείωση 0,1 %	Αύξηση 0,1 %	Μείωση 0,1 %
Άθροισμα του κόστους τρέχουσας απασχόλησης και του κόστους τόκων που αποτελούν συνιστώσες του καθαρού ιατροφαρμακευτικού κόστους της περιόδου μετά την έξοδο από την υπηρεσία	13	(12)	15	(14)
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών	317	(307)	397	(385)

Μεταβολή της παραδοχής που αφορά το προεξοφλητικό επιτόκιο κατά δέκα μονάδες βάσης (0,1 %) θα είχε τις ακόλουθες επιπτώσεις:

σε εκατ. EUR

	2021		2020	
	Αύξηση 0,1 %	Μείωση 0,1 %	Αύξηση 0,1 %	Μείωση 0,1 %
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών	(265)	274	(348)	361

Μεταβολή στις προβλεπόμενες αυξήσεις μισθών κατά δέκα μονάδες βάσης (0,1 %) θα είχε τις ακόλουθες επιπτώσεις:

σε εκατ. EUR

	2021		2020	
	Αύξηση 0,1 %	Μείωση 0,1 %	Αύξηση 0,1 %	Μείωση 0,1 %
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών	(42)	41	(38)	37

Μεταβολή της παραδοχής που αφορά την ηλικία συνταξιοδότησης κατά ένα έτος θα είχε τις ακόλουθες επιπτώσεις:

σε εκατ. EUR

	2021		2020	
	Αύξηση κατά ένα έτος	Μείωση κατά ένα έτος	Αύξηση κατά ένα έτος	Μείωση κατά ένα έτος
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών	(317)	334	(401)	421

2.10. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

σε εκατ. EUR

	Ποσό στις 31.12.2020	Αναθεώρηση του EAR 11	Συμπληρωματικές προβλέψεις	Αχρησιμοποίητα αντιλογισθέντα ποσά	Χρησιμοποιήθιστα ποσά	Μεταφορά μεταξύ κατηγοριών	Μεταβολή εκτιμήσεων	Ποσό στις 31.12.2021
Δικαστικές υποθέσεις:								
Γεωργία	170	—	210	(25)	(1)	—	—	354
Λοιπά	31	—	5	(14)	(2)	—	2	22
Παροπλισμός πυρηνικών εγκαταστάσεων	2 426	—	—	—	(33)	—	46	2 440
Δημοσιονομικές	2 523	(2 522)	1	—	(1)	—	—	1
Λοιπά	254	—	284	(26)	(19)	—	37	530
Σύνολο	5 405	(2 522)	500	(65)	(55)	—	86	3 348
Μη κυκλοφορούντα	3 878	(1 165)	212	(25)	(1)	(35)	86	2 950
Κυκλοφορούντα	1 527	(1 357)	288	(40)	(55)	35	(0)	398

Οι προβλέψεις είναι αξιόπιστες εκτιμήσεις ποσών τα οποία προκύπτουν από παρελθόντα γεγονότα και τα οποία πιθανότατα θα χρειαστεί να καταβληθούν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ στο μέλλον.

Δικαστικές υποθέσεις

Πρόκειται για την εκτίμηση των ποσών που είναι πιθανόν να πληρωθούν μετά το τέλος του έτους για ορισμένες δικαστικές υποθέσεις που βρίσκονται σε εξέλιξη. Τα ποσά των ενισχύσεων για τη γεωργία αφορούν τις νομικές ενέργειες των κρατών μελών κατά των αποφάσεων εκκαθάρισης ως προς τη συμμόρφωση για το ΕΓΤΕ και το ΕΓΤΑΑ.

Παροπλισμός πυρηνικών εγκαταστάσεων

Το 2017 η βάση για την πρόβλεψη επικαιροποιήθηκε σύμφωνα με τη «Στρατηγική του προγράμματος παροπλισμού πυρηνικών εγκαταστάσεων και διαχείρισης αποβλήτων (D&WMP) του JRC — επικαιροποίηση 2017». Η επανεξέταση της στρατηγικής, καθώς και του προϋπολογισμού και των αναγκών προσωπικού, διενεργήθηκε σε συνεργασία με την ανεξάρτητη ομάδα εμπειρογνομόνων D&WMP. Αντιπροσωπεύει την καλύτερη διαθέσιμη εκτίμηση του προϋπολογισμού και του προσωπικού που απαιτείται για την ολοκλήρωση του παροπλισμού των εγκαταστάσεων του JRC στην Ispra, στο Geel, στην Καρλσρούη και στο Petten.

Σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες της ΕΕ, η πρόβλεψη αυτή λαμβάνει υπόψη το ποσοστό πληθωρισμού και στη συνέχεια προεξοφλείται στην καθαρή παρούσα αξία της (με τη βοήθεια της καμπύλης swap σε ευρώ). Στις 31 Δεκεμβρίου 2021 αυτό οδήγησε σε πρόβλεψη που ανερχόταν σε 2 440 εκατ. EUR, εκ των οποίων ένα μέρος αναμενόταν να χρησιμοποιηθεί το 2022 (35 εκατ. EUR) και το υπόλοιπο αργότερα (2 405 εκατ. EUR).

Πρέπει να σημειωθεί ότι σημαντικές αβεβαιότητες, οι οποίες ενυπάρχουν στον μακροπρόθεσμο σχεδιασμό του παροπλισμού πυρηνικών εγκαταστάσεων, θα μπορούσαν να επηρεάσουν την εκτίμηση αυτή, η οποία θα μπορούσε να αυξηθεί σημαντικά στο μέλλον. Οι κυριότερες πηγές αβεβαιότητας σχετίζονται με την τελική κατάσταση της παροπλισμένης εγκατάστασης, τα πυρηνικά υλικά, τις πτυχές της διαχείρισης και της διάθεσης αποβλήτων, τον ελλιπή ή ανύπαρκτο καθορισμό εθνικών κανονιστικών πλαισίων, τις περίπλοκες και χρονοβόρες διαδικασίες χορήγησης αδειών και τις μελλοντικές εξελίξεις στην αγορά του κλάδου παροπλισμού.

Δημοσιονομικές προβλέψεις

Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020, οι περισσότερες οικονομικές εγγυήσεις αντιμετωπίστηκαν λογιστικά ως προβλέψεις ή γνωστοποιήθηκαν ως ενδεχόμενες υποχρεώσεις, ανάλογα με την πιθανότητα ζημίας. Από την 1η Ιανουαρίου 2021, με την έναρξη ισχύος του αναθεωρημένου κανόνα EAR 11 «Χρηματοοικονομικά μέσα», αναταξινομήθηκαν ως υποχρεώσεις από οικονομικές εγγυήσεις και επανεπιμετρήθηκαν (βλ. σημειώσεις 1 και 2.11).

Το υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2021 αφορά κυρίως τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες από μη αναληφθείσες αμετάκλητες δεσμεύσεις.

2.11. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	31.12.2021	31.12.2020
Μακροπρόθεσμες			
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβεσμένο κόστος	2.11.1	214 824	84 395
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος	2.4.2.2	5	4
Υποχρεώσεις από οικονομικές εγγυήσεις	2.11.2	146	—
		214 974	84 399
Βραχυπρόθεσμες			
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβεσμένο κόστος	2.11.1	23 501	10 559
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος	2.4.2.2	—	0

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	31.12.2021	31.12.2020
Υποχρεώσεις από οικονομικές εγγυήσεις	2.11.2	7 648	90
		31 149	10 649
Σύνολο		246 123	95 048

2.11.1. Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στο αποσβεσμένο κόστος

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	31.12.2021	31.12.2020
Δανειοληπτικές πράξεις για το NGEU και χρηματοδοτική συνδρομή	2.11.1.1	236 720	93 192
Άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	2.11.1.2	1 605	1 761
Σύνολο		238 325	94 954
Μακροπρόθεσμες		214 824	84 395
Βραχυπρόθεσμες		23 501	10 559

2.11.1.1. Δανειοληπτικές πράξεις για το NGEU και χρηματοδοτική συνδρομή

σε εκατ. EUR

	NGEU	SURE	EMXS	ΙΠ	ΜΧΣ	Ευρατόμ	Σύνολο
Σύνολο στις 31.12.2020		39 503	47 396	201	5 813	279	93 192
Αναθεώρηση του EAR 11	—	420	(114)	(1)	24	1	329
Νέες δανειοληπτικές πράξεις — ονομαστικά ποσά	111 947	50 137	9 750	—	1 665	100	173 599
Επιστροφές	(20 996)	—	(9 750)	—	(14)	(29)	(30 789)
Μεταβολές λογιστικής αξίας	49	507	(144)	0	(24)	—	388
Σύνολο στις 31.12.2021	91 000	90 567	47 138	201	7 464	351	236 720
Μη κυκλοφορούσες	70 960	90 502	43 969	200	7 425	327	213 383
Κυκλοφορούσες	20 040	65	3 169	1	39	24	23 338

Οι δανειοληπτικές πράξεις αφορούν κυρίως μακροπρόθεσμα ομόλογα για το NGEU και προγράμματα χρηματοδοτικής συνδρομής, ωστόσο, από το 2021, η Επιτροπή εκδίδει επίσης γραμμάτια της ΕΕ με βραχυπρόθεσμη λήξη για το NGEU (20 δισ. EUR στις 31 Δεκεμβρίου 2021).

Οι δανειοληπτικές πράξεις του NGEU χρηματοδοτούν δάνεια ΜΑΑ, μη επιστρεπτέα στήριξη του ΜΑΑ και άλλα προγράμματα του ΠΔΠ. Όσον αφορά το NGEU, η Επιτροπή δεν δανείζεται σε αυστηρή συνακόλουθη βάση, δηλαδή για τη χρηματοδότηση συγκεκριμένων δανείων. Υπάρχει ετήσιο σχέδιο δανεισμού με βάση τις προβλεπόμενες εκροές για δάνεια και μη επιστρεπτέα

στήριξη. Η Επιτροπή ακολουθεί μια διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης και χρησιμοποιεί διάφορα μακροπρόθεσμα και βραχυπρόθεσμα χρηματοδοτικά μέσα. Αυτό επιτρέπει στην Επιτροπή να προσφέρει στα δικαιούχα κράτη μέλη μακροπρόθεσμα δάνεια με ελκυστικούς όρους. Στη συνέχεια, το κόστος δανεισμού κατανέμεται —ακολουθώντας ενιαία προσέγγιση— στους δικαιούχους των δανείων και στον προϋπολογισμό της ΕΕ (για τη μη επιστρεπτέα στήριξη).

Η μεταβολές της λογιστικής αξίας αντιστοιχούν στη μεταβολή των δεδουλευμένων τόκων και στη μεταβολή των προσαυξήσεων/εκπτώσεων (νέες προσαυξήσεις/εκπτώσεις και αποσβέσεις).

Η αποπληρωμή των ανωτέρω δανειοληπτικών πράξεων είναι εντέλει εγγυημένη από τον προϋπολογισμό της ΕΕ — βλ. σημείωση 4.1.2, και κατ' επέκταση από κάθε κράτος μέλος.

Αποτελεσματικά επιτόκια δανειοληπτικών πράξεων (εκφρασμένα σε φάσμα επιτοκίων)

	31.12.2021	31.12.2020
NGEU	(0,95) % — 0,74 %	—
SURE	(0,48) % — 0,77 %	0,00 % — 0,30 %
ΕΜΧΣ	(0,03) % — 3,79 %	0,50 % — 3,75 %
ΙΠ	2,95 %	2,88 %
ΜΧΣ	(0,14) % — 3,70 %	0,00 % — 3,69 %
Ευρατόμ	(0,08) % — 1,58 %	0,00 % — 5,68 %

Τα στοιχεία του 2020 αναφέρονται σε ονομαστικά επιτόκια, ενώ τα στοιχεία του 2021 σε αποτελεσματικά επιτόκια σύμφωνα με τον αναθεωρημένο κανόνα EAR 11.

2.11.1.2. Άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

σε εκατ. EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Μη κυκλοφορούσες		
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	1 017	1 130
Κτίρια εξοφλούμενα με δόσεις	291	346
Λοιπά	133	136
	1 441	1 612
Κυκλοφορούσες		
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	103	101
Κτίρια εξοφλούμενα με δόσεις	54	38
Πρόστιμα που πρέπει να επιστραφούν	—	8
Λοιπά	6	2
	164	149
Σύνολο	1 605	1 761

Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης

σε εκατ. EUR

	Μελλοντικά καταβλητέα ποσά			
	< 1 έτος	1-5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο παθητικού
Γήπεδα και κτίρια	98	471	537	1 105
Λοιπά πάγια στοιχεία ενεργητικού	6	9	—	15
Σύνολο στις 31.12.2021	103	480	537	1 120
Τόκοι	41	140	94	275
Σύνολο της ελάχιστης καταβολής μελλοντικών μισθωμάτων στις 31.12.2021	145	619	631	1 395
Σύνολο της ελάχιστης καταβολής μελλοντικών μισθωμάτων στις 31.12.2020	151	636	790	1 576

Τα ανωτέρω ποσά που αφορούν μισθώσεις και κτίρια θα πρέπει να χρηματοδοτηθούν από επόμενους προϋπολογισμούς.

2.11.2. Υποχρεώσεις από οικονομικές εγγυήσεις

σε εκατ. EUR

	31.12.2021	
	Σκέλος είσπραξης συμβολαίου οικονομικών εγγυήσεων (Σημείωση 2.6.2)	Υποχρεώσεις από οικονομικές εγγυήσεις
Προγράμματα εγγυήσεων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ		
Εγγύηση του ΕΤΣΕ	2 917	3 618
Εγγυήσεις ΕΕΔ της ΕΤΕπ	106	2 569
Εγγύηση του ΕΤΒΑ	2	139
Εγγύηση InvestEU	—	—
Εγγύηση της ΕΕ NDICI	—	4
	3 024	6 330
Προγράμματα χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ		
COSME	0	780
Ορίζων 2020	59	410
CCS	—	110
Λοιπά	32	165
	90	1 464
Σύνολο	3 115	7 794
Μη κυκλοφορούσες	2 630	146
Κυκλοφορούσες	485	7 648

Κατά τα προηγούμενα έτη, μόνο οι εγγυήσεις με αμοιβή με βάση την αγορά καταλογίζονταν ως συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων, δηλαδή η εγγύηση του ΕΤΣΕ για το δανειακό χαρτοφυλάκιο που εκταμιεύθηκε από την ΕΤΕπ στο πλαίσιο του σκέλους καινοτομίας και υποδομών του ΕΤΣΕ και ένα μικρό υποσύνολο της εγγύησης της εντολής εξωτερικής δανειοδότησης (ΕΕΔ) που περιορίζεται στα δάνεια της ΕΤΕπ που εκταμιεύθηκαν στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας ανθεκτικότητας της ΕΤΕπ (στο εξής: ERI).

Η εφαρμογή του αναθεωρημένου κανόνα EAR 11 την 1η Ιανουαρίου 2021 είχε ως αποτέλεσμα την αναταξινόμηση των οικονομικών εγγυήσεων, οι οποίες καταλογίζονταν παλαιότερα ως προβλέψεις, σε συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων. Επιπλέον, οι υποχρεώσεις από εγγυήσεις επιμετρήθηκαν εκ νέου σύμφωνα με τη νέα προοπτική αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας. Για τον αντίκτυπο της εφαρμογής του αναθεωρημένου κανόνα EAR 11 βλ. σημείωση 1.

Από το 2021, η ΕΕ εφαρμόζει την απεικόνιση των συμβολαίων οικονομικών εγγυήσεων σε ακαθάριστη βάση, όπου τα έσοδα προς είσπραξη στο πλαίσιο της εγγύησης αναγνωρίζονται ως το σκέλος είσπραξης του συμβολαίου οικονομικής εγγύησης (που παρουσιάζεται στον τομέα των απαιτήσεων από ανταλλακτικές συναλλαγές — βλ. σημείωση 2.6.2) και αναγνωρίζεται υποχρέωση του συμβολαίου οικονομικής εγγύησης που αντιπροσωπεύει την υποχρέωση της ΕΕ για την κάλυψη των μελλοντικών απαιτήσεων από εγγυήσεις. Προηγουμένως, οι εγγυήσεις του ΕΤΣΕ και της ΕΕΔ εμφανίζονταν καθαρές, δηλαδή μετά την αφαίρεση των αναμενόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων της εγγύησης.

Η εγγύηση του ΕΤΣΕ παραμένει το οικονομικά σημαντικότερο πρόγραμμα οικονομικών εγγυήσεων, με υποχρέωση από συμβόλαιο οικονομικής εγγύησης ύψους 3 618 εκατ. EUR, ακολουθούμενη από την εγγύηση της ΕΕΔ με υποχρέωση ύψους 2 569 εκατ. EUR. Ενώ σε αντάλλαγμα για την εγγύηση του ΕΤΣΕ, η ΕΕ δικαιούται αναμενόμενη αμοιβή ύψους 2 917 εκατ. EUR που αναγνωρίζεται ως συμβόλαιο οικονομικής εγγύησης — απαίτηση που καλύπτει σε μεγάλο βαθμό την υποχρέωση, για την εγγύηση της ΕΕΔ η αναμενόμενη απαίτηση είναι μόλις 106 εκατ. EUR, καλύπτοντας έτσι μικρό μόνο μέρος της εγγύησης — αυτό οφείλεται στο υψηλό μερίδιο επιδότησης της ΕΕ στην ΕΕΔ.

Τα περισσότερα από τα υπόλοιπα προγράμματα εγγυήσεων της ΕΕ, ιδίως εκείνα που προβλέπονται για χρηματοδότηση υψηλότερου κινδύνου για τις ΜΜΕ ή τον τομέα της καινοτομίας, είναι μη αμειβόμενα. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις εγγυήσεις στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», βλ. σημείωση 2.4.2.1 και σημείωση 4.1.3 σε σχέση με το πρόγραμμα COSME.

2.12. ΟΦΕΙΛΕΣ

σε εκατ. EUR

	Ακαθάριστο ποσό	Προσαρμογές	Καθαρό ποσό στις 31.12.2021	Ακαθάριστο ποσό	Προσαρμογές	Καθαρό ποσό στις 31.12.2020
Δηλώσεις δαπανών και τιμολόγια που παρελήφθησαν από:						
Κράτη μέλη						
ΕΓΤΑΑ και άλλα μέσα αγροτικής ανάπτυξης	30	(0)	30	17	—	17
ΕΤΠΑ & ΤΣ	6 484	(1 878)	4 606	12 651	(2 698)	9 954
ΕΚΤ	3 311	(596)	2 715	3 479	(370)	3 109
ΜΑΑ (NGEU)	19 118	—	19 118	—	—	—
Λοιπά	663	(58)	605	792	(90)	701
Οντότητες ιδιωτικού και δημοσίου δικαίου	1 563	(320)	1 244	1 485	(182)	1 302
Συνολικό κόστος από δηλώσεις δαπανών και παραληφθέντα τιμολόγια	31 169	(2 851)	28 318	18 424	(3 341)	15 083
ΕΓΤΕ	15 650	ά/α	15 650	16 160	ά/α	16 160
Διάφορες οφειλές	2 068	ά/α	2 068	784	ά/α	784
Λοιπά	335	ά/α	335	381	ά/α	381

σε εκατ. EUR

	Ακαθάριστο ποσό	Προσαρμογές	Καθαρό ποσό στις 31.12.2021	Ακαθάριστο ποσό	Προσαρμογές	Καθαρό ποσό στις 31.12.2020
Σύνολο	49 223	(2 851)	46 372	35 748	(3 341)	32 408

Οι οφειλές περιλαμβάνουν τιμολόγια και δηλώσεις δαπανών που έχουν παραληφθεί αλλά δεν έχουν ακόμη εξοφληθεί στο τέλος του έτους. Αρχικά αναγνωρίζονται κατά τον χρόνο παραλαβής των τιμολογίων / δηλώσεων δαπανών για τα ζητούμενα ποσά. Στη συνέχεια, οι οφειλές προσαρμόζονται ώστε να αντικατοπτρίζουν μόνο τα ποσά που γίνονται δεκτά κατόπιν ελέγχου των δαπανών, καθώς και τα ποσά που εκτιμώνται ως επιλέξιμα. Τα ποσά που εκτιμώνται ως μη επιλέξιμα περιλαμβάνονται στη στήλη «Προσαρμογές» τα μεγαλύτερα ποσά αφορούν τις διαρθρωτικές δράσεις.

Η σημαντική αύξηση σε σύγκριση με το τέλος του προηγούμενου έτους οφείλεται κυρίως στο μέσο MAA (NGEU) το οποίο ξεκίνησε το 2021 και στο οποίο οι εκκρεμείς οφειλές στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ανέρχονταν συνολικά σε 19,1 δισ. EUR.

Κατά την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, ο κανονισμός (ΕΕ) 2013/1303 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²²⁾ περί κοινών διατάξεων (ΚΚΔ) που εφαρμόζεται στα διαρθρωτικά ταμεία (ΕΤΠΑ και ΕΚΤ), στο Ταμείο Συνοχής και στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ) προβλέπει ότι ο προϋπολογισμός της ΕΕ προστατεύεται μέσω συστηματικής παρακράτησης του 10 % των ενδιάμεσων πληρωμών που πραγματοποιούνται. Τον Φεβρουάριο μετά τη λήξη της λογιστικής χρήσης του ΚΚΔ (1 Ιουλίου — 30 Ιουνίου), ο κύκλος ελέγχου ολοκληρώνεται μέσω διαχειριστικών επαληθεύσεων από τις διαχειριστικές αρχές και ελέγχων από τις ελεγκτικές αρχές. Η Επιτροπή εξετάζει τα έγγραφα διασφάλισης και τους λογαριασμούς που υποβάλλουν οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών. Η πληρωμή / ανάκτηση του τελικού υπολοίπου πραγματοποιείται μόνο μετά την περάτωση της αξιολόγησης και την αποδοχή των λογαριασμών. Το ποσό που παρακρατήθηκε σύμφωνα με τη διάταξη αυτή στο τέλος του 2021 ανέρχεται σε 10,4 δισ. EUR. Μέρος του ποσού αυτού (2,1 δισ. EUR) εκτιμάται ως μη επιλέξιμο βάσει των πληροφοριών που παρασχέθηκαν από τα κράτη μέλη στους λογαριασμούς τους και περιλαμβάνεται επίσης στη στήλη «Προσαρμογές».

Συνολικά, οι οφειλές αυξήθηκαν κατά 14 δισ. EUR κυρίως λόγω της έναρξης του MAA (NGEU) το 2021. Αυτό αντισταθμίστηκε εν μέρει με μείωση των καταβλητέων ποσών σε σχέση με το ΕΤΠΑ, η οποία προκλήθηκε κυρίως από το χαμηλότερο ποσό των δηλώσεων δαπανών που παραλήφθηκαν προς το τέλος του 2021 σε σύγκριση με την κατάσταση του προηγούμενου έτους.

Η αύξηση των διαφόρων οφειλών οφείλεται κυρίως στις προσωρινές πληρωμές που εισπράχθηκαν από εταιρείες στις οποίες είχαν επιβληθεί πρόστιμα και οι οποίες πρέπει να επιστραφούν στις εταιρείες μετά το τέλος του έτους.

Αιτήσεις προχρηματοδότησης

Πέραν των προαναφερθέντων ποσών, στο τέλος του 2021 έχουν παραληφθεί αιτήσεις προχρηματοδότησης ύψους 0,7 δισ. EUR, για τις οποίες τα σχετικά ποσά δεν είχαν καταβληθεί στο τέλος του έτους. Σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες της ΕΕ, τα ποσά αυτά δεν εγγράφονται ως οφειλές.

2.1.3. ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΑ ΕΞΟΔΑ ΚΑΙ ΠΡΟΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ

σε εκατ. EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Δεδουλευμένα έξοδα	77 819	64 383
Προεισπραχθέντα έσοδα	126	128
Λοιπά	123	74
Σύνολο	78 068	64 584

⁽²²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 320).

Η κατανομή των δεδουλευμένων εξόδων έχει ως εξής:

	σε εκατ. EUR	
	31.12.2021	31.12.2020
ΜΑΑ (NGEU)	8 263	—
ΕΓΤΕ	25 241	24 599
ΕΓΤΑΑ και άλλα μέσα αγροτικής ανάπτυξης	19 245	18 622
ΕΤΠΑ και ΤΣ	10 710	8 766
ΕΚΤ	3 499	3 009
Λοιπά	10 859	9 386
Σύνολο	77 819	64 383

Τα δεδουλευμένα έξοδα αφορούν αναγνωρισμένες δαπάνες για τις οποίες η Ένωση δεν έχει ακόμη λάβει δηλώσεις δαπανών. Όσον αφορά την πολιτική συνοχής, η αύξηση των δεδουλευμένων εξόδων του ΕΤΠΑ και του ΤΣ σχετίζεται κυρίως με την εφαρμογή της περιόδου 2014-2020. Το μέσο ΜΑΑ (NGEU) ξεκίνησε τις δραστηριότητές του μόλις το 2021 και αποτελεί τον κύριο λόγο της μεγάλης αύξησης των δεδουλευμένων από το τέλος του προηγούμενου έτους.

ΚΑΘΑΡΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

2.14. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

		σε εκατ. EUR	
	Σημείωση	31.12.2021	31.12.2020
Αποθεματικό εύλογης αξίας	2.14.1	—	496
Αποθεματικό του Ταμείου Εγγυήσεων	2.14.2	—	3 043
Άλλα αποθεματικά	2.14.3	1 325	1 523
Σύνολο		1 325	5 062

2.14.1. Αποθεματικό εύλογης αξίας

Σύμφωνα με την προηγούμενη έκδοση του EAR 11, η οποία ίσχυε έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020, η προσαρμογή στην εύλογη αξία των διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού εγγραφόταν στο αποθεματικό εύλογης αξίας. Από την 1η Ιανουαρίου 2021 τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αναταξινομήθηκαν στα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος — βλ. σημείωση 2.4. Ως εκ τούτου, αποδεσμεύτηκε το σχετικό αποθεματικό εύλογης αξίας στο σωρευτικό αποτέλεσμα — βλ. σημείωση 1.

2.14.2. Αποθεματικό του Ταμείου Εγγυήσεων

Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020 το ποσοστό-στόχος 9 % των ανεξόφλητων ποσών που εγγυάται ο προϋπολογισμός της ΕΕ στο πλαίσιο της εντολής εξωτερικής δανειοδότησης της ΕΤΕπ αναγνωρίστηκε ως αποθεματικό του Ταμείου Εγγυήσεων στο καθαρό ενεργητικό. Μετά την αναθεώρηση του κανόνα EAR 11, η εγγύηση της εντολής εξωτερικής δανειοδότησης της ΕΤΕπ, η οποία καλύπτεται από το Ταμείο Εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις, καταλογίζεται ως υποχρέωση από οικονομική εγγύηση. Ως εκ τούτου, αναγνωρίστηκε στον ισολογισμό η υποχρέωση για μελλοντικές καταπτώσεις εγγυήσεων στο πλαίσιο της εντολής εξωτερικής δανειοδότησης της ΕΤΕπ — βλ. σημείωση 2.11.2— και το αποθεματικό του Ταμείου Εγγυήσεων αποδεσμεύτηκε στο σωρευτικό αποτέλεσμα — βλ. σημείωση 1.

2.14.3. Άλλα αποθεματικά

Το ποσό αυτό αφορά κατά κύριο λόγο τα αποθεματικά της υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ (997 εκατ. EUR) για τα στοιχεία ενεργητικού του Ταμείου Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα, τα οποία δημιουργήθηκαν στο πλαίσιο της εκκαθάρισης της ΕΚΑΧ.

2.15. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΕΝΑΝΤΙ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ

σε εκατ. EUR

Απαιτήσεις έναντι των κρατών μελών στις 31.12.2020	38 480
Αντίκτυπος του αναθεωρημένου EAR 11 (βλ. σημείωση 1)	(1 719)
Υπόλοιπο την 1.1.2021	36 761
Αποτέλεσμα του προϋπολογισμού 2020 που πιστώθηκε σε κράτη μέλη	1 769
Μεταβολές του αποθεματικού του Ταμείου Εγγυήσεων	—
Επανεπιμετρήσεις υποχρεώσεων για παροχές σε εργαζομένους	3 257
Λοιπά	(262)
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους	42 100
Σύνολο απαιτήσεων έναντι των κρατών μελών στις 31.12.2021	83 624

Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει το μέρος των εξόδων που έχει πραγματοποιήσει η ΕΕ έως τις 31 Δεκεμβρίου, τα οποία πρέπει να χρηματοδοτηθούν από επόμενους προϋπολογισμούς. Έτσι, σύμφωνα με τους κανόνες της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση πολλά έξοδα αναγνωρίζονται στο έτος N μολονότι μπορεί να καταβληθούν στην ουσία το έτος N + 1 (ή αργότερα) και επομένως να χρηματοδοτηθούν από τον προϋπολογισμό του έτους N + 1 (ή αργότερα). Η καταχώριση των ποσών αυτών στους λογαριασμούς παθητικού, σε συνδυασμό με το ότι τα αντίστοιχα ποσά χρηματοδοτούνται από επόμενους προϋπολογισμούς, έχει ως αποτέλεσμα την υπέρογκη αύξηση του παθητικού σε σχέση με το ενεργητικό στο τέλος του έτους. Τα πιο σημαντικά ποσά που πρέπει να τονιστούν αφορούν τις δραστηριότητες του ΕΓΤΕ και τις υποχρεώσεις για παροχές σε εργαζομένους.

Τονίζεται, επίσης, ότι τα ανωτέρω δεν επηρεάζουν το αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Τα έσοδα του προϋπολογισμού πρέπει να ισοσκελίζουν ή να υπερβαίνουν πάντα τις δαπάνες του προϋπολογισμού και τυχόν πλεόνασμα εσόδων επιστρέφεται στα κράτη μέλη.

Οι επανεπιμετρήσεις υποχρεώσεων για παροχές σε εργαζομένους αφορούν τα αναλογιστικά κέρδη και τις ζημιές που προκύπτουν από την αναλογιστική αποτίμηση των εν λόγω υποχρεώσεων.

Η σημαντική αύξηση των απαιτήσεων έναντι των κρατών μελών οφείλεται κυρίως στις δανειοληπτικές πράξεις σε σχέση με μη επιστρεπτέα στήριξη οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του NGEU το 2021.

3. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

ΕΣΟΔΑ

ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΜΗ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ: ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ

3.1. ΠΟΡΟΙ ΑΕΕ

Τα έσοδα από ιδίους πόρους αποτελούν το βασικό στοιχείο των λειτουργικών εσόδων της ΕΕ. Τα έσοδα από το ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ) ανέρχονται σε 115 955 εκατ. EUR για το 2021 (2020: 125 393 εκατ. EUR) και αποτελούν τη σημαντικότερη από τις τέσσερις κατηγορίες ιδίων πόρων. Επιβάλλεται ενιαίος συντελεστής στο ΑΕΕ κάθε κράτους μέλους. Τα έσοδα από το ΑΕΕ εξισορροπούν τα έσοδα και τις δαπάνες, δηλαδή χρηματοδοτούν το μέρος του προϋπολογισμού που δεν καλύπτεται από άλλες πηγές εσόδων. Η μείωση των εσόδων από το ΑΕΕ μεταξύ 2021 και 2020 οφείλεται τόσο στην εισαγωγή ενός νέου ιδίου πόρου (που βασίζεται στα απορρίμματα μη ανακυκλωμένων πλαστικών συσκευασιών) όσο και στην αύξηση άλλων εσόδων.

3.2. ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ

Οι παραδοσιακοί ιδίοι πόροι αφορούν κυρίως τελωνειακούς δασμούς, όπου τα κράτη μέλη παρακρατούν, ως έξοδα είσπραξης, το 20 % των ποσών, με αποτέλεσμα τα ανωτέρω στοιχεία να παρουσιάζονται μετά την εν λόγω αφαίρεση. Η είσπραξη των τελωνειακών δασμών παρέμεινε σε παρόμοιο επίπεδο σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος.

3.3. ΠΟΡΟΙ ΦΠΑ

Οι ιδίοι πόροι ΦΠΑ υπολογίζονται σύμφωνα με τις βάσεις ΦΠΑ των κρατών μελών, οι οποίες εναρμονίζονται προς τον σκοπό αυτό σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΕ. Εφαρμόζεται ενιαίος συντελεστής καταβολής 0,30 % στο συνολικό ποσό των εσόδων ΦΠΑ κάθε κράτους μέλους τα οποία έχουν εισπραχθεί για το σύνολο των φορολογητέων παραδόσεων διά του σταθμισμένου μέσου συντελεστή ΦΠΑ. Η βάση ΦΠΑ περιορίζεται στο 50 % του ΑΕΕ κάθε κράτους μέλους. Οι πόροι ΦΠΑ παρέμειναν σε παρόμοιο επίπεδο σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος.

3.4. ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ

Για το βάρος των απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών τα οποία παράγονται σε κάθε κράτος μέλος και δεν ανακυκλώνονται εφαρμόζεται ενιαίος συντελεστής καταβολής 0,80 EUR ανά χιλιόγραμμο. Τα απορρίματα πλαστικών συσκευασιών που δεν ανακυκλώνονται σε ένα δεδομένο έτος υπολογίζονται ως η διαφορά μεταξύ των απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών που παράγονται και των απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών που ανακυκλώνονται κατά το εν λόγω έτος σε ένα κράτος μέλος. Η Βουλγαρία, η Τσεχία, η Εσθονία, η Ελλάδα, η Ισπανία, η Κροατία, η Ιταλία, η Κύπρος, η Λετονία, η Λιθουανία, η Ουγγαρία, η Μάλτα, η Πολωνία, η Πορτογαλία, η Ρουμανία, η Σλοβενία και η Σλοβακία δικαιούνται ειδικές ετήσιες κατ' αποκοπή μειώσεις των αντίστοιχων συνεισφορών τους στον ίδιο πόρο για τα πλαστικά. Πρόκειται για νέο ίδιο πόρο που θεσπίστηκε το 2021 με την έναρξη ισχύος της νέας απόφασης 2020/2053 για τους ίδιους πόρους.

ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΜΗ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ: ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

3.5. ΠΡΟΣΤΙΜΑ

Τα έσοδα ύψους 1 990 εκατ. EUR (2020: 452 εκατ. EUR) αφορούν πρόστιμα που έχει επιβάλει η Επιτροπή σε εταιρείες για παραβάσεις των κανόνων ανταγωνισμού της ΕΕ και πρόστιμα που έχει επιβάλει η Επιτροπή σε κράτη μέλη για παραβάσεις της νομοθεσίας της ΕΕ. Η Επιτροπή αναγνωρίζει τα έσοδα από πρόστιμα όταν εκδίδει την απόφαση περί επιβολής προστίμου και την κοινοποιεί επίσημως στον ενδιαφερόμενο. Τα ποσά αφορούν κυρίως πρόστιμα στον τομέα του ανταγωνισμού (1 762 εκατ. EUR). Οι μεγαλύτερες υποθέσεις αφορούν παραβιάσεις των αντιμονοπωλιακών κανόνων της ΕΕ, δηλαδή πρόστιμα που επιβλήθηκαν στην BMW και στον όμιλο Volkswagen (Volkswagen, Audi και Porsche) συνολικού ύψους 875 εκατ. EUR για σύμπραξη στην τεχνική ανάπτυξη στον τομέα του καθαρισμού των οξειδίων του αζώτου, καθώς και πρόστιμα που επιβλήθηκαν στις Nomura, UBS και UniCredit για συνολικό ποσό 371 εκατ. EUR για τη συμμετοχή ομάδας εμπόρων σε σύμπραξη στην πρωτογενή και δευτερογενή αγορά ευρωπαϊκών κρατικών ομολόγων.

3.6. ΕΙΣΠΡΑΞΗ ΕΞΟΔΩΝ

	σε εκατ. EUR	
	2021	2020
Επιμερισμένη διαχείριση	1 682	1 281
Άμεση διαχείριση	61	53
Έμμεση διαχείριση	51	21
Σύνολο	1 794	1 355

Ο τομέας αυτός περιλαμβάνει κυρίως τα εντάλματα εισπραξής που εκδόθηκαν από την Επιτροπή τα οποία εισπράττονται ή αντισταθμίζουν (δηλαδή αφαιρούνται από) τις επακόλουθες πληρωμές που καταχωρίστηκαν στο λογιστικό σύστημα της Επιτροπής. Τα εντάλματα εισπραξής εκδίδονται με σκοπό την ανάκτηση δαπανών που είχαν καταβληθεί στο παρελθόν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Οι ανακτήσεις βασίζονται σε ελέγχους, λογιστικούς ελέγχους ή αναλύσεις επιλεξιμότητας και, ως εκ τούτου, οι ενέργειες αυτές προστατεύουν τον προϋπολογισμό της ΕΕ από δαπάνες κατά παράβαση της νομοθεσίας.

Περιλαμβάνονται επίσης τα εντάλματα εισπραξής που εκδόθηκαν από κράτη μέλη για δικαιούχους δαπανών του ΕΓΤΕ, καθώς και η μεταβολή των εκτιμήσεων για τα δεδουλευμένα έσοδα από το τέλος της προηγούμενης χρήσης έως το τέλος της τρέχουσας χρήσης.

Τα ποσά που περιλαμβάνονται στον ανωτέρω πίνακα αφορούν έσοδα τα οποία αποκτήθηκαν μέσω της έκδοσης ενταλμάτων εισπραξής. Για αυτόν τον λόγο, τα εν λόγω ποσά δεν μπορούν και δεν δείχνουν το σύνολο των μέτρων που ελήφθησαν για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ, ιδιαίτερα όσον αφορά την πολιτική συνοχής όπου έχουν θεσπιστεί ειδικοί μηχανισμοί για την εξασφάλιση της διόρθωσης μη επιλέξιμων δαπανών, οι περισσότερες εκ των οποίων δεν συνεπάγονται έκδοση εντάλματος εισπραξής. Δεν περιλαμβάνονται τα ποσά τα οποία εισπράχθηκαν μέσω της αντιστάθμισης εξόδων, τα ποσά τα οποία ανακτήθηκαν μέσω ανακλήσεων και οι εισπράξεις ποσών προχρηματοδοτήσεων.

Η ανάκτηση δαπανών υπό επιμερισμένη διαχείριση αποτελεί το μεγαλύτερο μέρος του συνόλου:

Γεωργία: ΕΓΤΕ και αγροτική ανάπτυξη

Στο πλαίσιο του ΕΓΤΕ και του ΕΓΤΑΑ, τα ποσά που καταλογίζονται ως έσοδα του έτους στον τομέα αυτόν είναι οι δημοσιονομικές διορθώσεις του έτους και οι επιστροφές που δηλώθηκαν από κράτη μέλη και εισπράχθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους, καθώς και η καθαρή αύξηση των υπολοίπων που δηλώθηκαν από κράτη μέλη προς εισπράξη στο τέλος του έτους σχετικά με απάτες και παρατυπίες.

Πολιτική συνοχής

Τα κυριότερα ποσά που σχετίζονται με την πολιτική συνοχής αντιστοιχούν σε δεδουλευμένα έσοδα ύψους 0,7 δισ. EUR (2020: 0,4 δισ. EUR), τα οποία αναμένει να ανακτήσει η Επιτροπή από τα κράτη μέλη. Η ανάκτηση θα πραγματοποιηθεί ως αποτέλεσμα της εξέτασης και αποδοχής των ετήσιων λογαριασμών που υπέβαλαν τα κράτη μέλη στις αρχές του 2022. Τα προς ανάκτηση ποσά αντιπροσωπεύουν ουσιαστικά τη διαφορά μεταξύ των ποσών που είχαν δηλωθεί αρχικά ως επιλέξιμα κατά τη διάρκεια της λογιστικής χρήσης και των ποσών που επιβεβαιώθηκαν ως επιλέξιμα στους ετήσιους λογαριασμούς των κρατών μελών. Ένα μικρό ποσό σημαίνει ότι οι έλεγχοι που εφαρμόστηκαν σε επίπεδο κράτους μέλους κατέστησαν δυνατό τον έγκαιρο εντοπισμό μη επιλέξιμων ποσών.

3.7. ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΑΠΟΧΩΡΗΣΗΣ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Τα έσοδα αυτά σχετίζονται με τα καθαρά ποσά τα οποία οφείλει το Ηνωμένο Βασίλειο βάσει της συμφωνίας αποχώρησης που υπογράφηκε μετά την αποχώρησή του από την Ένωση το 2020 — βλ. σημείωση 2.6.1.2.

3.8. ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΜΗ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

	σε εκατ. EUR	
	2021	2020
Συνεισφορές κρατών μελών για το Ταμείο Καινοτομίας	2 187	2 080
Φόροι και εισφορές του προσωπικού	1 367	1 316
Συνεισφορές τρίτων χωρών	1 056	1 592
Συνεισφορές κρατών μελών για το ESI και για εξωτερική βοήθεια	199	1 073
Μεταβίβαση στοιχείων ενεργητικού	356	317
Δημοσιονομικές προσαρμογές	1 245	214
Λοιπά	326	524
Σύνολο	6 737	7 116

Οι συνεισφορές των κρατών μελών στο Ταμείο Καινοτομίας αποτελούν έσοδα που σχετίζονται κυρίως με την πώληση δικαιωμάτων εκπομπής τα οποία πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για τη στήριξη της καινοτομίας στον τομέα των τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.

Τα έσοδα από φόρους και εισφορές του προσωπικού αφορούν πρωτίτως τις κρατήσεις από τους μισθούς των υπαλλήλων. Οι συνταξιοδοτικές εισφορές και ο φόρος εισοδήματος αντιπροσωπεύουν τα σημαντικότερα ποσά εντός αυτής της κατηγορίας.

Οι συνεισφορές από τρίτες χώρες είναι κυρίως συνεισφορές από τις χώρες της ΕΖΕΣ (460 εκατ. EUR), καθώς και χρηματοδοτικές συνεισφορές τρίτων χωρών στο πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων Ευρώπη» (379 εκατ. EUR) και στο ERASMUS+ (119 εκατ. EUR).

Τα κράτη μέλη συνεισέφεραν 166 εκατ. EUR για τη χρηματοδότηση της Διευκόλυνσης για τους Πρόσφυγες στην Τουρκία.

Οι δημοσιονομικές προσαρμογές αντιπροσωπεύουν κυρίως το πλεόνασμα του προϋπολογισμού από το προηγούμενο έτος, το οποίο ανήλθε σε 1 769 εκατ. EUR (2020: 3 218 εκατ. EUR) και αντισταθμίστηκε από την ετήσια προσαρμογή του ΦΠΑ και του ΑΕΕ, η οποία ανήλθε σε 534 εκατ. EUR (2020: 3 165 εκατ. EUR). Τα λοιπά έσοδα από μη ανταλλακτικές συναλλαγές περιλαμβάνουν συνεισφορές του κράτους υποδοχής του ITER και συνδρομές των μελών στη «Σύντηξη για ενέργεια», την ευρωπαϊκή κοινή επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της πυρηνικής σύντηξης (135 εκατ. EUR).

ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

3.9. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΣΟΔΑ

	σε εκατ. EUR	
	2021	2020
Τόκοι από:		
Εκπρόθεσμες πληρωμές	1 529	1 129
Δάνεια	1 160	1 167

σε εκατ. EUR

	2021	2020
Δανειοληπτικές πράξεις	220	—
Λοιπά	10	63
Διαφορά από έκδοση υπέρ το άρτιο	2	674
Έσοδα από συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων	987	258
Κέρδη από χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ή παθητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος:		
Μη παράγωγα	324	—
Παράγωγα	815	70
Πραγματοποιηθέντα κέρδη από διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	—	48
Μερίσματα	30	22
Λοιπά	14	3
Σύνολο	5 092	3 434

Τα έσοδα από τόκους υπερημερίας προέρχονται κυρίως από πρόστιμα και συνεισφορές ιδίων πόρων που οφείλονται και δεν έχουν καταβληθεί εμπρόθεσμα. Τα κυριότερα ποσά αφορούν τις περιπτώσεις δήλωσης χαμηλότερης δασμολογητέας αξίας που αναφέρονται στη σημείωση **2.6.1.1** (1,4 δισ. EUR).

Τα έσοδα από τόκους δανείων αφορούν κυρίως δάνεια του ΕΜΧΣ (1 δισ. EUR) που έχουν το υψηλότερο αποτελεσματικό επιτόκιο — βλ. σημείωση **2.4.1**. Τα έσοδα από τόκους δανειοληπτικών πράξεων αφορούν κυρίως τα προγράμματα NGEU και SURE και οφείλονται στα αρνητικά αποτελεσματικά επιτόκια για ορισμένες συναλλαγές.

Η διαφορά από έκδοση υπέρ το άρτιο μειώθηκε διότι, σύμφωνα με τον αναθεωρημένο κανόνα EAR 11, πλέον αποσβένονται καθ' όλη τη διάρκεια των δανείων με τη μέθοδο του αποτελεσματικού επιτοκίου αντί να αναγνωρίζονται απευθείας στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, βλ. προηγούμενη παράγραφο και σημείωση **2.4.1**.

Τα έσοδα από συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων αφορούν κυρίως την απόσβεση υποχρεώσεων από οικονομικές εγγυήσεις. Μπορούν να ερμηνευθούν ως αποδέσμευση της ΕΕ από υποχρεώσεις από εγγυήσεις για την περίοδο κατά την οποία η ΕΕ ήταν σε ετοιμότητα να αποζημιώσει τους κατόχους των εγγυήσεων για τις πιστωτικές ζημιές τους. Συνεπώς, η αναγνώριση των εσόδων για τις οικονομικές εγγυήσεις αντικατοπτρίζει την πάροδο του χρόνου και τον όγκο των εγγυήσεων. Οι αποσβέσεις ισχύουν και για τα δύο είδη εγγυήσεων, τόσο για τις εγγυήσεις που αμειβονται όσο και για εκείνες για τις οποίες η ΕΕ χρεώνει μηδενική ή ονομαστική αμοιβή (βλ. σημείωση **2.11.2**). Από τις αμειβόμενες εγγυήσεις, η σημαντικότερη είναι η εγγύηση του ΕΤΣΕ που παρέχεται στην ΕΤΕπ για το δανειακό χαρτοφυλάκιο του σκέλους υποδομών και καινοτομίας (βλ. σημείωση **4.1.1**). Το 2021 τα έσοδα από την εγγύηση του ΕΤΣΕ σε σχέση με το δανειακό χαρτοφυλάκιο του σκέλους υποδομών και καινοτομίας ανέρχονταν σε 320 εκατ. EUR.

Τα έσοδα που σχετίζονται με υποχρεώσεις από οικονομικές εγγυήσεις ύψους 987 EUR συμψηφίζονται με ζημιές απομείωσης για υποχρεώσεις από οικονομικές εγγυήσεις ύψους 947 εκατ. EUR σε σχέση με καταπτώσεις εγγυήσεων μετά την αφαίρεση των ανακτήσεων (276 εκατ. EUR) και μη πραγματοποιηθείσες ζημιές απομείωσης ύψους 671 εκατ. EUR (βλ. σημείωση **3.15**). Επιπλέον, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιδότησε προγράμματα οικονομικών εγγυήσεων (233 εκατ. EUR) επιβάλλοντας προμήθειες εγγύησης με μηδενικό ή χαμηλότερο επιτόκιο (σημείωση **3.15**). Συνολικά, το καθαρό αποτέλεσμα των προγραμμάτων οικονομικών εγγυήσεων είναι έλλειμμα ύψους 193 εκατ. EUR.

3.10. ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

σε εκατ. EUR

	2021	2020
Έσοδα από αμοιβές για παροχή υπηρεσιών (οργανισμοί)	689	640
Συναλλαγματικά κέρδη	299	370

σε εκατ. EUR

	2021	2020
Πώληση αγαθών	53	48
Μερίδιο καθαρού αποτελέσματος ΕΤαΕ	169	38
Έσοδα από αμοιβές και προσαυξήσεις που αφορούν χρηματοδοτικά μέσα	1	34
Έσοδα σχετικά με πάγια στοιχεία ενεργητικού	2	5
Λοιπά	284	269
Σύνολο	1 497	1 404

Τα έσοδα από αμοιβές για παροχή υπηρεσιών περιλαμβάνουν κυρίως τέλη για άδειες κυκλοφορίας που χρεώνει ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων και τέλη σημάτων που εισπράττονται από το Γραφείο διανοητικής ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΔΑΠΑΝΕΣ

3.11. ΕΠΙΜΕΡΙΣΜΕΝΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

σε εκατ. EUR

Εκτελέστηκαν από κράτη μέλη	2021	2020
Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων	40 829	40 461
Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και άλλα μέσα αγροτικής ανάπτυξης	15 451	14 467
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ταμείο Συνοχής	46 932	41 118
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο	16 727	13 677
Λοιπά	4 835	2 701
Σύνολο	124 774	112 425

Η αύξηση αφορά κυρίως την πολιτική συνοχής (ΕΤΠΑ, ΤΣ) όπου σχεδόν όλες οι δαπάνες αφορούν την τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, στην οποία οι δραστηριότητες εξακολουθούν να βρίσκονται σε εξέλιξη. Η αύξηση οφείλεται επίσης στα υψηλότερα ποσοστά συγχρηματοδότησης που εφαρμόζονται για τη λογιστική χρήση 2020-2021 στο πλαίσιο της δέσμης CRII+.

Οι λοιπές δαπάνες περιλαμβάνουν κυρίως: το αποθεματικό προσαρμογής στο Brexit (1,7 δισ. EUR), το άσυλο και τη μετανάστευση (0,6 δισ. EUR), το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (0,6 δισ. EUR), την εσωτερική ασφάλεια (0,4 δισ. EUR), το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (0,8 δισ. EUR) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (0,7 δισ. EUR).

3.12. ΑΜΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

σε εκατ. EUR

	2021	2020
Εκτελέστηκαν από την Επιτροπή	48 265	11 429
εκ των οποίων ΜΑΑ (NGEU)	42 940	—
Εκτελέστηκαν από τους εκτελεστικούς οργανισμούς της ΕΕ	14 232	10 029
Εκτελέστηκαν από τα καταπιστευματικά ταμεία	503	636
Σύνολο	63 000	22 094

Εκτός από τις δαπάνες του ΜΑΑ (43 δισ. EUR), τα υπόλοιπα ποσά αφορούν κυρίως την εφαρμογή της πολιτικής στον τομέα της έρευνας (8,1 δισ. EUR), το μέσο συνεργασίας για την ανάπτυξη (1,1 δισ. EUR), την Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας (1,3 δισ. EUR) και τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη», το κοινό ταμείο υποδομών για την ανάπτυξη έξυπνων δικτύων στον τομέα των μεταφορών, της ενέργειας και των τηλεπικοινωνιών (2,1 δισ. EUR).

Η αύξηση των δαπανών άμεσης διαχείρισης που υλοποιούνται από τους εκτελεστικούς οργανισμούς της ΕΕ οφείλεται κυρίως στη μεταφορά δραστηριοτήτων από τις υπηρεσίες της Επιτροπής στους εκτελεστικούς οργανισμούς στον τομέα της έρευνας.

3.13. ΕΜΜΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

σε εκατ. EUR		
	2021	2020
Εκτελέστηκαν από άλλους οργανισμούς και όργανα της ΕΕ	3 154	3 530
Εκτελέστηκαν από τρίτες χώρες	890	559
Εκτελέστηκαν από διεθνείς οργανισμούς	3 622	3 619
Εκτελέστηκαν από άλλες οντότητες	3 225	3 257
Σύνολο	10 891	10 965

Στις δαπάνες έμμεσης διαχείρισης, 3,9 δισ. EUR αφορούν εξωτερικές δράσεις (κυρίως στους τομείς της προενταξιακής βοήθειας, της ανθρωπιστικής βοήθειας, της διεθνούς συνεργασίας και της γειτονίας). Επιπλέον ποσό ύψους 4,7 δισ. EUR συνδέεται με την αύξηση της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης (σε τομείς όπως η έρευνα, τα διαστημικά προγράμματα και η εκπαίδευση).

3.14. ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ

σε εκατ. EUR		
	2021	2020
Κόστος προσωπικού	7 377	7 028
Κόστος συντάξεων	5 040	4 967
Σύνολο	12 417	11 995

Το κόστος συντάξεων αντιπροσωπεί στοιχεία των μεταβολών που έχουν προκύψει μετά την αναλογιστική εκτίμηση των υποχρεώσεων παροχών σε εργαζομένους εκτός εκείνων που αναγνωρίζονται στο καθαρό ενεργητικό. Ως εκ τούτου, δεν αντιπροσωπεί τις πραγματικές καταβολές συντάξεων του έτους, οι οποίες είναι αισθητά χαμηλότερες, στα 2,2 δισ. EUR.

3.15. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ

σε εκατ. EUR		
	2021	2020
Καταβληθέντες τόκοι:		
Δανειοληπτικές πράξεις	1 209	1 160
Δάνεια	146	—
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	56	62
Λοιπά	103	24
Κόστος έκδοσης	—	672

σε εκατ. EUR

	2021	2020
Συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων — επιδοτούμενη αμοιβή	233	—
Καθαρές ζημίες απομείωσης από:		
Συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων	947	70
Δάνεια και απαιτήσεις	1 244	110
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού διαθέσιμα προς πώληση	—	41
Ζημίες από χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ή παθητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος:		
Μη παράγωγα	210	—
Παράγωγα	40	21
Πραγματοποιηθείσες ζημίες από διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	—	5
Λοιπά	13	22
Σύνολο	4 201	2 188

Το ποσό των καταβληθέντων τόκων για τις δανειοληπτικές πράξεις αντιστοιχεί κυρίως στις πράξεις του ΕΜΧΣ (1 δισ. EUR), σύμφωνα με τα έσοδα από τόκους δανείων (συνακόλουθες πράξεις). Τα έξοδα για τόκους δανείων αφορούν κυρίως το πρόγραμμα SURE και οφείλονται στα αρνητικά αποτελεσματικά επιτόκια για ορισμένες συναλλαγές.

Το κόστος έκδοσης μειώθηκε διότι, σύμφωνα με τον αναθεωρημένο κανόνα EAR 11, πλέον αποσβένονται καθ' όλη τη διάρκεια των δανειοληπτικών πράξεων με τη μέθοδο του αποτελεσματικού επιτοκίου αντί να αναγνωρίζονται απευθείας στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, βλ. σημείωση 2.4.1.

Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τις δαπάνες που σχετίζονται με οικονομικές εγγυήσεις, βλ. σημείωση 3.9.

3.16. ΛΟΙΠΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

σε εκατ. EUR

	2021	2020
Διοικητικές δαπάνες και δαπάνες πληροφορικής	2 105	1 984
Προσαρμογή προβλέψεων	583	1 390
Δαπάνες σχετικές με πάγια στοιχεία ενεργητικού	1 205	1 319
Δαπάνες διαχείρισης γηπέδων και κτιρίων	591	661
Συναλλαγματικές ζημίες	171	578
Έξοδα για λειτουργικές μισθώσεις	447	423
Λοιπά	660	593
Σύνολο	5 762	6 946

Το συνολικό ποσό των δαπανών έρευνας και ανάπτυξης που αναγνωρίστηκαν ως δαπάνες κατά τη διάρκεια του 2021 έχει ως εξής:

σε εκατ. EUR

	2021	2020
Δαπάνες έρευνας	401	402

σε εκατ. EUR

	2021	2020
Μη κεφαλαιοποιημένες δαπάνες ανάπτυξης	122	118
Σύνολο	523	520

3.17. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ (ΠΔΠ)

σε εκατ. EUR

	Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	Συνοχή και αξίες	Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	Ανθεκτικότητα, ασφάλεια και άμυνα	Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	Δεν υπάγονται σε τομέα του ΠΔΠ (*)	Σύνολο
Πόροι ΑΕΕ	—	—	—	—	—	—	—	115 955	115 955
Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι	—	—	—	—	—	—	—	20 590	20 590
ΦΠΑ	—	—	—	—	—	—	—	18 340	18 340
Νέοι ίδιοι πόροι	—	—	—	—	—	—	—	5 831	5 831
Πρόστιμα	—	—	—	—	—	—	—	1 990	1 990
Είσπραξη εξόδων	24	809	893	8	0	27	0	34	1 794
Συμφωνία αποχώρησης Ηνωμένου Βασιλείου	—	—	—	—	—	—	—	1 122	1 122
Λοιπά	384	132	46	—	—	41	1 559	4 574	6 737
Έσοδα από μη ανταλλακτικές συναλλαγές	408	941	939	8	0	68	1 559	168 434	172 357
Χρηματοοικονομικά έσοδα	1 913	45	0	—	0	217	1	2 916	5 092
Λοιπά	257	(16)	(18)	0	(5)	8	329	941	1 497
Έσοδα από ανταλλακτικές συναλλαγές	2 170	29	(17)	0	(5)	225	330	3 857	6 589
Συνολικά έσοδα	2 578	970	922	8	(5)	293	1 889	172 291	178 946
<i>Δαπάνες που εκτελέστηκαν από κράτη μέλη:</i>									
ΕΓΤΕ	—	—	(40 829)	—	—	—	—	—	(40 829)
ΕΓΤΑΑ και άλλα μέσα αγροτικής ανάπτυξης	—	—	(15 451)	—	—	—	—	—	(15 451)
ΕΤΠΑ & ΤΣ	—	(46 932)	—	—	—	—	—	—	(46 932)
ΕΚΤ	—	(16 727)	—	—	—	—	—	—	(16 727)
Λοιπά	—	24	(710)	(837)	(101)	(233)	—	(2 979)	(4 835)

σε εκατ. EUR

	Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	Συνοχή και αξίες	Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	Ανθεκτικότητα, ασφάλεια και άμυνα	Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	Δεν υπάγονται σε τομέα του ΠΔΠ (¹)	Σύνολο
Εκτελέστηκαν από την Επιτροπή, τους εκτελεστικούς οργανισμούς και τα καταπιστευματικά ταμεία	(12 207)	(45 753)	(662)	(289)	(244)	(3 954)	(24)	132	(63 000)
Εκτελέστηκαν από άλλους οργανισμούς και όργανα της ΕΕ	(2 374)	(703)	(77)	(680)	(359)	(15)	(312)	1 365	(3 154)
Εκτελέστηκαν από τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς	(243)	37	113	(171)	(213)	(4 025)	(3)	(7)	(4 512)
Εκτελέστηκαν από άλλες οντότητες	573	(3 301)	73	(7)	(103)	(460)	(0)	0	(3 225)
Κόστος προσωπικού και συντάξεων	(453)	(9)	(1)	(0)	(1)	(136)	(10 487)	(1 330)	(12 417)
Χρηματοοικονομικό κόστος	(771)	(43)	(24)	(0)	(0)	(445)	(95)	(2 823)	(4 201)
Λοιπά έξοδα	(1 609)	(134)	(251)	(5)	(52)	(240)	(3 069)	(401)	(5 762)
Σύνολο δαπανών	(17 083)	(113 541)	(57 820)	(1 990)	(1 071)	(9 507)	(13 990)	(6 042)	(221 046)
Οικονομικό αποτέλεσμα του έτους	(14 505)	(112 571)	(56 899)	(1 982)	(1 076)	(9 215)	(12 101)	166 249	(42 100)

(¹) Η κατηγορία «Δεν υπάγονται σε τομέα του ΠΔΠ» περιλαμβάνει στοιχεία σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού των ενοποιημένων οντοτήτων, τις απαλείψεις λόγω ενοποίησης, τις πράξεις εκτός προϋπολογισμού και μη διατεθέντα προγράμματα με μεμονωμένα μη σημαντικά ποσά.

Η απεικόνιση των εσόδων και δαπανών ανά τομέα του ΠΔΠ βασίζεται σε εκτίμηση, δεδομένου ότι δεν συνδέονται όλες οι δεσμεύσεις με τομέα του ΠΔΠ.

4. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις είναι πιθανές μελλοντικές υποχρεώσεις πληρωμής για την ΕΕ, οι οποίες μπορεί να προκύπτουν από παρελθόντα γεγονότα ή νομικά δεσμευτικές υποχρεώσεις που έχουν μεν αναληφθεί αλλά εξαρτώνται από μελλοντικά γεγονότα που δεν εμπίπτουν εξ ολοκλήρου στον έλεγχο της ΕΕ. Συνδέονται κυρίως με παρασχεθείσες εγγυήσεις και με νομικούς κινδύνους Όλες οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις, εξαιρουμένων όσων σχετίζονται με πρόστιμα, εγγυήσεις και χρηματοδοτικά μέσα έως το ύψος κατά το οποίο καλύπτονται από ταμεία (βλ. σημείωση 2.4.2.1), εφόσον λήξει η διάρκεια ισχύος τους, θα χρηματοδοτηθούν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ (και, συνεπώς, των κρατών μελών της ΕΕ) των επόμενων οικονομικών ετών.

4.1. ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΗΣ ΕΕ

4.1.1. Εγγυήσεις που παρέχονται στο πλαίσιο των προγραμμάτων εγγυήσεων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ (ονομαστικά ποσά)

σε εκατ. EUR

	31.12.2021			Προβλεπόμενα στοιχεία ενεργητικού ⁽¹⁾
	Χορηγούμενες εγγυήσεις			
	Ανώτατο όριο	Υπογραφέντα ποσά	Εκταμειωθέντα ποσά	
Εγγυήσεις στο πλαίσιο της εντολής εξωτερικής δανειοδότησης της ΕΤΕπ	33 026	33 026	20 835	2 700
Εγγύηση του ΕΤΣΕ	25 826	24 730	20 358	8 602
Εγγύηση του ΕΤΒΑ	1 391	611	535	796
Εγγύηση εξωτερικής δράσης NDICI	200	200	200	—
Σύνολο	60 442	58 566	41 928	12 098

⁽¹⁾ Τα στοιχεία ενεργητικού ύψους 2,7 δισ. EUR που προβλέπονται για την εγγύηση της εντολής εξωτερικής δανειοδότησης της ΕΤΕπ καλύπτουν επίσης δανειοληπτικές πράξεις στο πλαίσιο της ΜΧΣ και της Ευρατόμ (βλ. σημείωση 4.1.2).

σε εκατ. EUR

	31.12.2020			Προβλεπόμενα στοιχεία ενεργητικού ⁽¹⁾
	Χορηγούμενες εγγυήσεις			
	Ανώτατο όριο	Υπογραφέντα ποσά	Εκταμειωθέντα ποσά	
Εγγυήσεις στο πλαίσιο της εντολής εξωτερικής δανειοδότησης της ΕΤΕπ	35 372	32 530	20 050	2 813
Εγγύηση του ΕΤΣΕ	25 543	23 831	18 590	8 028
Εγγύηση του ΕΤΒΑ	1 370	438	34	804
Σύνολο	62 285	56 799	38 673	11 645

⁽¹⁾ Τα στοιχεία ενεργητικού ύψους 2,8 δισ. EUR που προβλέπονται για την εγγύηση της εντολής εξωτερικής δανειοδότησης της ΕΤΕπ καλύπτουν επίσης δανειοληπτικές πράξεις στο πλαίσιο της ΜΧΣ και της Ευρατόμ (βλ. σημείωση 4.1.2).

Οι ανωτέρω πίνακες παρουσιάζουν το άνοιγμα του προϋπολογισμού της ΕΕ σε πιθανές μελλοντικές πληρωμές που συνδέονται με εγγυήσεις χορηγούμενες στον όμιλο της ΕΤΕπ ή σε άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Τα εκταμειωθέντα ποσά αντιπροσωπεύουν τα ποσά που έχουν ήδη χορηγηθεί στους τελικούς δικαιούχους, ενώ τα υπογραφέντα ποσά περιλαμβάνουν τα εκταμειωθέντα ποσά και επιπροσθέτως τις συμφωνίες που έχουν ήδη υπογραφεί με δικαιούχους ή ενδιαμέσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς αλλά δεν έχουν ακόμη εκταμειωθεί (16 638 εκατ. EUR). Το ανώτατο όριο αντιπροσωπεύει τη συνολική εγγύηση την οποία ο προϋπολογισμός της ΕΕ, και ως εκ τούτου τα κράτη μέλη, έχουν δεσμευτεί να καλύψουν, δεδομένου ότι για να παρουσιαστεί το

μέγιστο άνοιγμα που αντιμετώπιζε η ΕΕ στις 31 Δεκεμβρίου 2021, πρέπει να συμπεριληφθούν και οι πράξεις που έχουν εγκριθεί προς υπογραφή αλλά δεν έχουν ακόμη υπογραφεί (1 876 εκατ. EUR). Για το οικονομικό έτος 2020 τα ποσά παρουσιάζονται μετά την αφαίρεση των δημοσιονομικών προβλέψεων ή των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που αναγνωρίζονται για τα εν λόγω προγράμματα.

Τα προγράμματα εγγυήσεων από τον προϋπολογισμό υποστηρίζονται από προβλέψεις που πραγματοποιούνται σταδιακά από τον προϋπολογισμό και τηρούνται στο κοινό ταμείο προβλέψεων (στο εξής: ΚΤΠ) ως αποθεματικό ρευστότητας για την κάλυψη μελλοντικών καταπτώσεων εγγυήσεων (βλ. σημείωση 2.4.2.1). Τα ποσά που προβλέφθηκαν ανέρχονταν σε 12 098 εκατ. EUR στις 31 Δεκεμβρίου 2021. Βλ. σημείωση 6.2 για τα μέτρα που έχουν θεσπιστεί με σκοπό να διασφαλιστεί ότι οι προβλέψεις επαρκούν για την κάλυψη των καταπτώσεων εγγυήσεων μεσοπρόθεσμα. Τυχόν ζημιές που προκύπτουν στο πλαίσιο των προγραμμάτων εγγυήσεων από τον προϋπολογισμό, πέραν των προβλέψεων που τηρούνται, θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να καλύπτονται από μελλοντικούς προϋπολογισμούς.

Εγγυήσεις στο πλαίσιο της εντολής εξωτερικής δανειοδότησης της ΕΤΕπ

Ο προϋπολογισμός της ΕΕ εγγυάται δάνεια τα οποία υπογράφει και χορηγεί η ΕΤΕπ από τους ίδιους πόρους της σε τρίτες χώρες. Στις 31 Δεκεμβρίου 2021 το ποσό των ανεξόφλητων δανείων που καλύπτονταν από την εγγύηση της ΕΕ ανερχόταν συνολικά στα 20 835 εκατ. EUR. Ο προϋπολογισμός της ΕΕ εγγυάται:

- 20 268 εκατ. EUR μέσω της συνιστώσας του ΚΤΠ για το Ταμείο Εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις· και
- 567 εκατ. EUR απευθείας για δάνεια χορηγούμενα σε κράτη μέλη πριν από την προσχώρησή τους.

Η εγγύηση της εντολής εξωτερικής δανειοδότησης της ΕΕ που συνδέεται με δάνεια που χορηγούνται από την ΕΤΕπ περιορίζεται στο 65 % των οφειλόμενων υπολοίπων για συμφωνίες που υπογράφηκαν μετά το 2007 (εντολές 2007-2013 και 2014-2021). Για συμφωνίες που συνάφθηκαν πριν από το 2007, η εγγύηση της ΕΕ περιορίζεται στο ποσοστό του ανώτατου ορίου των εγκεκριμένων γραμμών πίστωσης, που στις περισσότερες περιπτώσεις είναι 65 %, αλλά μπορεί να είναι και 70 %, 75 % ή 100 %. Όταν η εκταμίευση δεν φθάνει το ανώτατο όριο, η εγγύηση της ΕΕ καλύπτει το συνολικό ποσό.

Με την απόφαση (ΕΕ) 2018/412 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²³⁾, συστάθηκε εντολή δανειοδότησης του ιδιωτικού τομέα για έργα που στοχεύουν στη μακροπρόθεσμη οικονομική ανθεκτικότητα των προσφύγων, των μεταναστών, των κοινοτήτων υποδοχής και διέλευσης στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας ανθεκτικότητας της ΕΤΕπ (στο εξής: ERI). Η Ένωση εισπράττει αντίτιμο, το οποίο εγγράφεται στον προϋπολογισμό της, για τον κίνδυνο που αναλαμβάνει σε σχέση με τις εγγυήσεις που χορηγούνται για πράξεις χρηματοδότησης της ΕΤΕπ στο πλαίσιο της ιδιωτικής εντολής της ERI, πράγμα που εξηγεί την εισπρακτέα προμήθεια για την εγγύηση της ΕΕΔ, η οποία σε διαφορετική περίπτωση είναι μη αμειβόμενη εγγύηση (βλ. σημείωση 2.11.2).

Η περίοδος που εγκρίθηκε για την υπογραφή των νέων πράξεων στο πλαίσιο της ΕΕΔ 2014-2020 έληξε το 2021, και συνεπώς το διαθέσιμο ανώτατο όριο στο πλαίσιο της εγγύησης έχει παρέλθει για κάθε μη χρησιμοποιηθέν ποσό. Η νέα εντολή της ΕΤΕπ προβλέπεται να καλυφθεί από την εγγύηση εξωτερικής δράσης που θεσπίστηκε με τον κανονισμό NDICI (βλ. κατωτέρω), ωστόσο δεν έχει υπογραφεί ακόμη.

Οι πληρωμές των εγγυήσεων της ΕΕ πραγματοποιούνται από τη συνιστώσα του ΚΤΠ για το Ταμείο Εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις· στη διάρκεια του 2021 καταβλήθηκαν 93 εκατ. EUR για την κάλυψη καταπτώσεων εγγυήσεων (2020: 52 εκατ. EUR).

Εγγύηση στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ)

Το ΕΤΣΕ είναι μια πρωτοβουλία με στόχο να αυξηθεί η ικανότητα του ομίλου της ΕΤΕπ να αναλαμβάνει κινδύνους μέσω της παροχής δυνατότητας στην ΕΤΕπ να επεκτείνει τις επενδύσεις της στην ΕΕ. Στόχος του ΕΤΣΕ είναι να στηρίξει πρόσθετες επενδύσεις στην ΕΕ, καθώς και την πρόσβαση μικρών επιχειρήσεων σε χρηματοδότηση. Ο προϋπολογισμός της ΕΕ παρέχει εγγύηση έως 26 δισ. EUR (στο εξής: εγγύηση της ΕΕ για το ΕΤΣΕ) δυνάμει συμφωνίας μεταξύ της ΕΕ και της ΕΤΕπ (στο εξής: συμφωνία ΕΤΣΕ) με σκοπό την προστασία της ΕΤΕπ από δυνητικές ζημιές τις οποίες ενδέχεται να υποστεί από τις χρηματοδοτικές και επενδυτικές της πράξεις.

Οι πράξεις του ΕΤΣΕ διεξάγονται σε δύο σκέλη: το σκέλος υποδομών και καινοτομίας το οποίο υλοποιείται από την ΕΤΕπ (εγγύηση της ΕΕ για το ΕΤΣΕ 19 250 εκατ. EUR) και το σκέλος για τις ΜΜΕ το οποίο υλοποιείται από το ΕΤαΕ (εγγύηση της ΕΕ για το ΕΤΣΕ 6 750 εκατ. EUR)· αμφότερα τα σκέλη διαθέτουν δανειακό χαρτοφυλάκιο και συμμετοχικό χαρτοφυλάκιο. Το ΕΤαΕ λειτουργεί στο πλαίσιο συμφωνίας με την ΕΤΕπ επί τη βάση εγγύησης από την ΕΤΕπ την οποία αντεγγυάται η εγγύηση της ΕΕ για το ΕΤΣΕ δυνάμει της συμφωνίας ΕΤΣΕ.

⁽²³⁾ Απόφαση (ΕΕ) 2018/412 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 2018, για την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 466/2014/ΕΕ με την οποία χορηγείται εγγύηση της ΕΕ στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων για την κάλυψη ζημιών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες που υποστηρίζουν επενδυτικά έργα εκτός της Ένωσης (ΕΕ L 76 της 19.3.2018, σ. 30).

Οι ρόλοι της ΕΕ και της ΕΤΕπ στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ είναι διακριτοί. Το ΕΤΣΕ έχει συσταθεί στο πλαίσιο της ΕΤΕπ, η οποία χρηματοδοτεί τις πράξεις (δάνεια και συμμετοχικές επενδύσεις) και, για αυτόν τον σκοπό, δανείζεται τα απαραίτητα κεφάλαια από τις κεφαλαιαγορές. Ο όμιλος της ΕΤΕπ λαμβάνει τις επενδυτικές αποφάσεις ανεξάρτητα και διαχειρίζεται τις πράξεις σύμφωνα με τους κανόνες και τις διαδικασίες του. Η ΕΕ παρέχει την εγγύηση για τις εν λόγω πράξεις και καλύπτει τις ζημιές της ΕΤΕπ έως το ανώτατο όριο της εγγύησης αυτής.

Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι επενδύσεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ παραμένουν εστιασμένες στον ειδικό στόχο της αντιμετώπισης των ανεπαρκειών της αγοράς, καθώς και ότι είναι επιλέξιμες να προστατευθούν με την εγγύηση της ΕΕ, τέθηκε σε εφαρμογή ειδική δομή διακυβέρνησης, η οποία περιλαμβάνει μια επιτροπή επενδύσεων αποτελούμενη από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες, η οποία εξετάζει κάθε έργο που προτείνεται από την ΕΤΕπ στο σκέλος υποδομών και καινοτομίας όσον αφορά την επιλεξιμότητα για κάλυψη από την εγγύηση της ΕΕ, καθώς και το διοικητικό συμβούλιο του ΕΤΣΕ, το οποίο διασφαλίζει την εποπτεία του προγράμματος.

Δεδομένου ότι δεν πληρούνται τα κριτήρια ελέγχου και οι λογιστικές απαιτήσεις για την ενοποίηση βάσει των λογιστικών κανόνων της ΕΕ (και των IPSAS), τα σχετικά εγγυημένα στοιχεία ενεργητικού δεν καταλογίζονται στους ενοποιημένους ετήσιους λογαριασμούς της ΕΕ.

Η εγγύηση της ΕΕ που χορηγείται στον όμιλο της ΕΤΕπ στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ καταλογίζεται ως υποχρέωση από οικονομικές εγγυήσεις για το δανειακό χαρτοφυλάκιο του σκέλους υποδομών και καινοτομίας και για το δανειακό χαρτοφυλάκιο του σκέλους που αφορά τις ΜΜΕ (βλ. σημείωση 2.11.2) και ως παράγωγο (χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή παθητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος) για αμφότερα τα συμμετοχικά χαρτοφυλάκια (βλ. σημείωση 2.4.2.2). Η εγγύηση του ΕΤΣΕ περιλαμβάνει δραστηριότητες των προγραμμάτων COSME, Ορίζων 2020, CCS LGF και EaSI για το τμήμα που καλύπτεται από την εγγύηση της ΕΕ για το ΕΤΣΕ στο πλαίσιο του δανειακού χαρτοφυλακίου του σκέλους για τις ΜΜΕ.

Στη διάρκεια του 2021 δεν καταβλήθηκαν από τη συνιστώσα του ΚΤΠ για το ταμείο εγγυήσεων του ΕΤΣΕ ποσά για την κάλυψη καταπτώσεων εγγυήσεων (2020: 1 εκατ. EUR).

Ευρωπαϊκό Ταμείο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (ΕΤΒΑ)

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, το οποίο συστάθηκε με τον κανονισμό για το ΕΤΒΑ, είναι μια πρωτοβουλία που αποσκοπεί στη στήριξη των επενδύσεων στην Αφρική και στην Ευρωπαϊκή Γειτονία ως μέσο που συμβάλλει στην επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης και στην αντιμετώπιση συγκεκριμένων κοινωνικοοικονομικών βαθύτερων αιτιών της μετανάστευσης. Βάσει του κανονισμού για το ΕΤΒΑ, η ΕΕ θα πρέπει να διαθέσει εγγυήσεις ύψους 1,5 δισ. EUR (προσαυξημένες περαιτέρω με εξωτερικές συνεισφορές) στους εταίρους υλοποίησης για τις επενδυτικές και χρηματοδοτικές πράξεις τους, με στόχο τη μείωση των επενδυτικών κινδύνων τους. Η εγγύηση του ΕΤΒΑ υποστηρίζεται από το ΚΤΠ — βλ. σημείωση 2.4.2.1. Στις 31 Δεκεμβρίου 2021 δεκαέξι συμφωνίες εγγυήσεων του ΕΤΒΑ ήταν σε ισχύ, με το συνολικό όριο κάλυψης εγγυήσεων να ανέρχεται σε 1 391 εκατ. EUR, ενώ οι πράξεις τις οποίες υπέγραψαν οι αντισυμβαλλόμενοι και εγγυήθηκε η ΕΕ στο πλαίσιο των εν λόγω συμφωνιών ανήλθαν συνολικά σε 611 εκατ. EUR.

Εγγύηση εξωτερικής δράσης NDICI

Με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/947 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁴⁾, θεσπίστηκε ο Μηχανισμός Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας — Παγκόσμια Ευρώπη (στο εξής: μηχανισμός), συμπεριλαμβανομένου του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη+ (στο εξής: ΕΤΒΑ+) και της εγγύησης εξωτερικής δράσης, για την περίοδο του ΠΔΠ 2021-2027. Ο κανονισμός NDICI στοχεύει στην αύξηση της συνοχής και της αποτελεσματικότητας των εξωτερικών δράσεων της ΕΕ, βελτιώνοντας με αυτόν τον τρόπο την εφαρμογή των διαφόρων πολιτικών εξωτερικής δράσης.

Η εγγύηση εξωτερικής δράσης στηρίζει τις πράξεις του ΕΤΒΑ+ που καλύπτονται από εγγυήσεις του προϋπολογισμού, τη μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή και τα δάνεια σε τρίτες χώρες.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021, υπογράφηκε μία συμφωνία εγγύησης από τον προϋπολογισμό, με συνολικό ανώτατο όριο 200 εκατ. EUR.

⁽²⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/947 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας — Παγκόσμια Ευρώπη, για την τροποποίηση και κατάργηση της απόφασης αριθ. 466/2014/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1601 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 480/2009 του Συμβουλίου (ΕΕ L 209 της 14.6.2021, σ. 1).

Εγγύηση InvestEU

Ο κανονισμός InvestEU [κανονισμός (ΕΕ) 2021/523 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Μαρτίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος InvestEU και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1017 ⁽²⁵⁾] προβλέπει εγγύηση της ΕΕ ύψους έως 26,2 δισ. EUR, η οποία στηρίζει τη χρηματοδότηση και τις επενδύσεις των εταιρών υλοποίησης που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων των εσωτερικών πολιτικών της Ένωσης σε τέσσερα σκέλη πολιτικής: Βιώσιμες υποδομές, Έρευνα, καινοτομία και ψηφιοποίηση, Μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) και Κοινωνικές επενδύσεις και δεξιότητες. Η ΕΕ αποταμιεύει σταδιακά κονδύλια (προβλέψεις) από τον προϋπολογισμό του InvestEU για τη δημιουργία κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας για καταπτώσεις εγγυήσεων. Ο κανονισμός InvestEU έχει ορίσει τον συντελεστή προβλέψεων στο 40 % της εγγύησης για τη συνιστώσα του InvestEU της ΕΕ. Επί του παρόντος, το ποσό ανέρχεται σε 300 εκατ. EUR και επενδύεται στο ΚΤΠ (βλ. σημείωση 2.4.2.1). Η πρώτη συμφωνία εγγύησης στο πλαίσιο του InvestEU υπογράφηκε τον Μάρτιο του 2022 με τον όμιλο της ΕΤΕπ να προβλέπει εγγύηση της ΕΕ έως το ανώτατο όριο των 19,6 δισ. EUR. Ο κανονισμός InvestEU επιτρέπει επίσης τις συνεισφορές από τα κράτη μέλη (στο πλαίσιο της συνιστώσας για τα κράτη μέλη) και από τρίτες χώρες.

Υποχρεώσεις του Ηνωμένου Βασιλείου που προέρχονται από την αποχώρησή του από την ΕΕ

Σύμφωνα με το άρθρο 143 της συμφωνίας αποχώρησης, το Ηνωμένο Βασίλειο είναι υπόχρεο έναντι της Ένωσης για το μερίδιό του επί των ενδεχόμενων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που σχετίζονται με το ΕΤΣΕ, το ΕΤΒΑ και τις πράξεις της εντολής εξωτερικής δανειοδότησης της ΕΤΕπ που εγκρίθηκαν έως την ημερομηνία αποχώρησης, στις 31 Ιανουαρίου 2020. Το άρθρο 143 ορίζει ότι σε περίπτωση κατάρπτωσης εγγύησης για χρηματοοικονομική πράξη που έχει εγκριθεί πριν από την ημερομηνία αποχώρησης, το Ηνωμένο Βασίλειο είναι υπόχρεο έναντι της Ένωσης για το μερίδιό του επί των πληρωμών που έχει πραγματοποιήσει η Ένωση στο πλαίσιο των εν λόγω πράξεων, εκτός εάν αυτό μπορεί να καλυφθεί από το μερίδιο καταβολών του Ηνωμένου Βασιλείου που τηρείται στο ταμείο εγγυήσεων, κατά περίπτωση.

Όσον αφορά τα δάνεια στο πλαίσιο της εντολής εξωτερικής δανειοδότησης (ΕΕΔ) της ΕΤΕπ, η αξία της εγγύησης του προϋπολογισμού της ΕΕ κατά την ημερομηνία αποχώρησης, για τις πράξεις που είχαν εγκριθεί έως την ημερομηνία αποχώρησης, ανέρχεται σε 33,7 δισ. EUR. Στις 31 Δεκεμβρίου 2021 το ποσό αυτό είχε μετατραπεί σε 27,6 δισ. EUR. Συνεπώς, το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου για την εν λόγω ενδεχόμενη υποχρέωση στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ανέρχεται σε 3,4 δισ. EUR. Ωστόσο, όπως προαναφέρθηκε, οποιαδήποτε αθέτηση των εν λόγω δανείων καλύπτεται πρώτα από τη συνιστώσα του ΚΤΠ για το Ταμείο Εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις και από το Ηνωμένο Βασίλειο θα απαιτηθούν ποσά μόνο εφόσον δεν ήταν επαρκείς οι καταβολές του Ηνωμένου Βασιλείου για το εν λόγω Ταμείο, ύψους 338 εκατ. EUR στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Όσον αφορά τις πράξεις του ΕΤΣΕ, η αξία της εγγύησης του προϋπολογισμού της ΕΕ κατά την ημερομηνία αποχώρησης, για τις πράξεις που είχαν εγκριθεί έως την ημερομηνία αποχώρησης, ανέρχεται σε 23,5 δισ. EUR. Στις 31 Δεκεμβρίου 2021 το ποσό αυτό είχε μετατραπεί σε 18,8 δισ. EUR. Συνεπώς, το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου για την εν λόγω ενδεχόμενη υποχρέωση στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ανέρχεται σε 2,3 δισ. EUR. Τυχόν καταπτώσεις εγγυήσεων στο πλαίσιο του ΕΤΣΕ καλύπτονται πρώτα από τη συνιστώσα του ΚΤΠ για το ταμείο εγγυήσεων του ΕΤΣΕ και από το Ηνωμένο Βασίλειο θα απαιτηθούν ποσά μόνο εφόσον δεν ήταν επαρκείς οι καταβολές του Ηνωμένου Βασιλείου για το εν λόγω ταμείο, ύψους 1,1 δισ. EUR στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Δεδομένου ότι δεν είχαν εγκριθεί πράξεις από τους εταίρους υλοποίησης σε σχέση με την εγγύηση του ΕΤΒΑ πριν από την ημερομηνία αποχώρησης, εν προκειμένω το Ηνωμένο Βασίλειο δεν έχει αναλάβει υποχρεώσεις.

Το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου στις πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν το 2021 για τις πράξεις που εγκρίθηκαν κατά την ημερομηνία αποχώρησης ή μετά από αυτήν και έως τις 31 Δεκεμβρίου 2021 ανέρχεται σε 47 εκατ. EUR (35 εκατ. EUR για το ΕΤΣΕ και 12 εκατ. EUR για την ΕΕΔ), μειώνοντας αντίστοιχα τις προβλέψεις για το Ηνωμένο Βασίλειο. Το ποσό που οφείλεται στο Ηνωμένο Βασίλειο το 2022, ύψους 163 εκατ. EUR (βλ. σημείωση 2.6.1.2), προκύπτει από το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου επί των ανακτήσεων και των καθαρών εσόδων που εισπράχθηκαν το 2021 (70 εκατ. EUR), από την υπέρβαση των προβλέψεων (92 εκατ. EUR), καθώς και από τον αντίκτυπο του οριστικού υπολογισμού του μεριδίου του Ηνωμένου Βασιλείου στα οφειλόμενα ποσά το 2021 (αναπλήρωση).

4.1.2. Εγγυήσεις που παρέχονται για την κάλυψη των δανειοληπτικών πράξεων του NGEU και της χρηματοδοτικής συνδρομής

σε εκατ. EUR

	31.12.2021	31.12.2020
NGEU	91 002	—
SURE	89 702	39 503
EMXS	47 270	47 396

(25) ΕΕ L 107 της 26.3.2021, σ. 30.

σε εκατ. EUR

	31.12.2021	31.12.2020
ΙΠ	201	201
ΜΧΣ	7 466	5 813
Ευρατόμ	350	279
Σύνολο	235 991	93 193

Τα ποσά των δανειοληπτικών πράξεων του παρόντος πίνακα είναι τα ονομαστικά ποσά και οι δεδουλευμένοι τόκοι. Ο προϋπολογισμός της ΕΕ εγγυάται τις δανειοληπτικές πράξεις που εκδίδει η Επιτροπή για το μέσο NGEU και τα προγράμματα χρηματοδοτικής συνδρομής. Από τις οφειλόμενες δανειοληπτικές πράξεις του NGEU στις 31 Δεκεμβρίου 2021, έχουν εκταμειωθεί 18 δισ. EUR με τη μορφή δανείων ΜΑΑ, 46,4 δισ. EUR ως μη επιστρεπτέα στήριξη του ΜΑΑ και 7,2 δισ. EUR ως συνεισφορές σε προγράμματα του ΠΔΠ, ενώ το υπολειπόμενο ποσό ύψους 19,4 δισ. EUR δεν έχει εκταμειωθεί ακόμη και τηρείται σε ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα (βλ. σημείωση 2.8).

Σε περίπτωση αθέτησης των δανείων που έχουν χορηγηθεί με αυτές τις δανειοληπτικές πράξεις, ο προϋπολογισμός της ΕΕ θα πρέπει να επιβαρυνθεί τελικά με το συνολικό κόστος του ανεξόφλητου ποσού:

- οι δανειοληπτικές πράξεις του NGEU και οι δανειοληπτικές πράξεις που σχετίζονται με δάνεια ΕΜΧΣ, ΙΠ και Ευρατόμ προς τα κράτη μέλη είναι εγγυημένες αποκλειστικά από τον προϋπολογισμό της ΕΕ·
- οι δανειοληπτικές πράξεις που αφορούν το μέσο SURE είναι εγγυημένες από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και υποστηρίζονται από εγγυήσεις των κρατών μελών ύψους 25 δισ. EUR (25 % του ανώτατου ποσού χρηματοδοτικής συνδρομής ύψους 100 δισ. EUR), και
- οι δανειοληπτικές πράξεις ΜΧΣ και Ευρατόμ για δάνεια σε τρίτες χώρες καλύπτονται πρώτα από τη συνιστώσα του ΚΤΠ για το Ταμείο Εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις (βλ. σημείωση 2.4.2) και στη συνέχεια από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Υποχρεώσεις του Ηνωμένου Βασιλείου που προέρχονται από την αποχώρησή του από την ΕΕ

Σύμφωνα με το άρθρο 143 της συμφωνίας αποχώρησης, το Ηνωμένο Βασίλειο είναι υπόχρεο έναντι της Ένωσης για το μερίδιό του επί των ενδεχόμενων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που σχετίζονται με δάνεια για χρηματοδοτική συνδρομή (ΕΜΧΣ, ΜΧΣ, ΙΠ και Ευρατόμ) τα οποία εγκρίθηκαν/αποφασίστηκαν κατά την ημερομηνία αποχώρησης, στις 31 Ιανουαρίου 2020. Το άρθρο 143 ορίζει ότι σε περίπτωση αθέτησης στο πλαίσιο δανείου για χρηματοδοτική συνδρομή που έχει εγκριθεί πριν από την ημερομηνία αποχώρησης, το Ηνωμένο Βασίλειο είναι υπόχρεο έναντι της Ένωσης για το μερίδιό του επί των πληρωμών που έχει πραγματοποιήσει η Ένωση στο πλαίσιο της εν λόγω πράξης σε αθέτηση, εκτός εάν αυτό μπορεί να καλυφθεί από το μερίδιο καταβολών του Ηνωμένου Βασιλείου που τηρείται στη συνιστώσα του ΚΤΠ για το Ταμείο Εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις, κατά περίπτωση (δηλαδή δάνεια ΜΧΣ και Ευρατόμ σε τρίτες χώρες) — βλ. σημείωση 4.1.1.

Οι εκκρεμείς ενδεχόμενες υποχρεώσεις της ΕΕ σχετικά με τα ανωτέρω δάνεια για χρηματοδοτική συνδρομή ανέρχονταν σε 53,9 δισ. EUR κατά την ημερομηνία αποχώρησης. Μετά τις αποπληρωμές από την ημερομηνία αυτή, η αξία των εν λόγω δανείων που καλύπτονται από την εγγύηση της ΕΕ ανέρχεται στις 31 Δεκεμβρίου 2021 σε 53,0 δισ. EUR — το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου ανέρχεται σε 6,6 δισ. EUR.

4.1.3. Εγγυήσεις που παρέχονται στο πλαίσιο των προγραμμάτων χρηματοδοτικών μέσων (ονομαστικά ποσά)

σε εκατ. EUR

	31.12.2021
Ορίζων 2020	2 590
Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»	568
COSME	782
Λοιπές	653
Σύνολο	4 593

σε εκατ. EUR

	31.12.2020
Ορίζων 2020	1 860
Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»	579
Μηχανισμός χρηματοδότησης με επιμερισμό των κινδύνων	37
Λοιπά	49
Σύνολο	2 524

Όπως αναφέρεται στο άρθρο 210 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού, οι δαπάνες του προϋπολογισμού που συνδέονται με ένα χρηματοδοτικό μέσο και η οικονομική ευθύνη της ΕΕ **δεν υπερβαίνουν σε καμία περίπτωση το ποσό της δημοσιονομικής δέσμευσης που αντιστοιχεί σε αυτό**, προκειμένου να αποκλείονται ενδεχόμενες υποχρεώσεις για τον προϋπολογισμό. Στην πράξη, αυτό σημαίνει ότι για τις εν λόγω υποχρεώσεις εμφανίζεται ένα αντίστοιχο ποσό στην πλευρά του ενεργητικού του ισολογισμού ή καλύπτονται από εκκρεμείς δημοσιονομικές δεσμεύσεις που δεν έχουν ακόμη καταβληθεί.

Τα ποσά στις 31 Δεκεμβρίου 2021 παρουσιάζουν τα εκκρεμή ονομαστικά ποσά των εγγυήσεων, ενώ οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2020 εμφανίζονται μετά την αφαίρεση των δημοσιονομικών προβλέψεων και των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που αναγνωρίζονται για τα εν λόγω μέσα — βλ. σημειώσεις **2.10** και **2.11.2**.

Ο μηχανισμός εγγύησης δανείων του COSME συνίσταται πρωτίστως σε εγγυήσεις με ανώτατο όριο για χαρτοφυλάκια χρηματοδότησης με δανειακά κεφάλαια υψηλότερου κινδύνου (κυρίως δάνεια) που προσφέρονται από ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς σε ΜΜΕ. Ο μηχανισμός εγγύησης δανείων του COSME υλοποιείται από το ΕΤαΕ εξ ονόματος της ΕΕ.

Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων 2020» και τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη», βλ. επίσης σημείωση **2.4.2.1**.

Υποχρεώσεις του Ηνωμένου Βασιλείου που προέρχονται από την αποχώρησή του από την ΕΕ

Όσον αφορά τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις της ΕΕ για ποσά που έχουν εγκριθεί έως την ημερομηνία αποχώρησης σε σχέση με χρηματοδοτικά μέσα της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων όσων αναφέρονται ανωτέρω, σε περίπτωση που θεμελιωθεί οποιαδήποτε από τις εν λόγω ενδεχόμενες υποχρεώσεις, θα καλυφθεί από τον προϋπολογισμό της ΕΕ με τη χρήση πόρων που τηρούνται σε καταπιστευματικούς λογαριασμούς. Ως εκ τούτου, δεν θα ζητηθούν, καταρχήν, άλλα ποσά από το Ηνωμένο Βασίλειο εκτός από το μερίδιό του στο δημοσιονομικό ΥΠΕ, όπως περιγράφεται στο άρθρο 140 της συμφωνίας αποχώρησης — **2.6.1.2**.

4.2. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

4.2.1. Νομικές υποθέσεις στον τομέα των προστίμων

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021 οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις σχετικά με πρόστιμα ανέρχονταν σε 2 111 εκατ. EUR (2020: 2 985 εκατ. EUR). Τα ποσά αυτά αφορούν κυρίως πρόστιμα που επέβαλε η Επιτροπή για την παράβαση κανόνων του ανταγωνισμού, τα οποία έχουν καταβληθεί προσωρινά από τις οικείες επιχειρήσεις και ως προς τα οποία έχει ήδη ασκηθεί ή είναι άγνωστο αν θα ασκηθεί προσφυγή. Η ενδεχόμενη υποχρέωση διατηρείται έως ότου εκδοθεί οριστική απόφαση του Δικαστηρίου ή έως ότου εκπνεύσει η προθεσμία προσφυγής. Οι τόκοι που προκύπτουν από τις προσωρινές πληρωμές περιλαμβάνονται στο οικονομικό αποτέλεσμα του έτους, καθώς επίσης και ως ενδεχόμενη υποχρέωση, ώστε να αντανακλάται η αβεβαιότητα ως προς το αν τα ποσά αυτά ανήκουν στην Επιτροπή.

Σε περίπτωση που η ΕΕ ηττηθεί σε οποιαδήποτε από τις υποθέσεις σε σχέση με πρόστιμα που επιβλήθηκαν, τα ποσά που έχουν εισπραχθεί προσωρινά θα επιστραφούν στις εταιρείες, χωρίς δημοσιονομικό αντίκτυπο. Τα ποσά των προστίμων αναγνωρίζονται ως έσοδο του προϋπολογισμού μόνον όταν τα πρόστιμα είναι οριστικά (άρθρο 107 του δημοσιονομικού κανονισμού).

4.2.2. Λοιπές δικαστικές υποθέσεις

σε εκατ. EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Γεωργία	79	66
Συνολική	210	341

σε εκατ. EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Λοιπά	1 153	2 169
Σύνολο	1 443	2 576

Γεωργία

Πρόκειται για ενδεχόμενες υποχρεώσεις έναντι των κρατών μελών σε σχέση με τις αποφάσεις συμμόρφωσης για το ΕΓΤΕ και την αγροτική ανάπτυξη, εν αναμονή απόφασης του Δικαστηρίου. Ο καθορισμός του οριστικού ποσού των υποχρεώσεων και το έτος κατά το οποίο το αποτέλεσμα των επιτυχών προσφυγών θα καταλογιστεί στον προϋπολογισμό εξαρτάται από τη διάρκεια της διαδικασίας ενώπιον του Δικαστηρίου.

Συνοχή

Πρόκειται για ενδεχόμενες υποχρεώσεις έναντι κρατών μελών σε σχέση με δράσεις στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής και εν αναμονή της ημερομηνίας ακρόασης ή της απόφασης του Δικαστηρίου.

Λοιπές δικαστικές υποθέσεις

Ο τομέας αυτός αφορά αγωγές αποζημίωσης που ασκούνται κατά της ΕΕ, άλλες δικαστικές διαφορές και τις εκτιμώμενες δικαστικές δαπάνες. Επισημαίνεται ότι, σε περίπτωση άσκησης αγωγής για αποζημίωση βάσει του άρθρου 340 της ΣΛΕΕ, ο ενάγων πρέπει να αποδείξει ότι το θεσμικό όργανο διέπραξε κατάφωρη παράβαση κανόνος δικαίου που χορηγεί δικαιώματα σε άτομα, ότι ο ενάγων υπέστη σοβαρή ζημία και ότι υπάρχει άμεση σχέση αιτίας-αιτιατού μεταξύ της παράνομης πράξης και της ζημίας που υπέστη ο ενδιαφερόμενος. Η σημαντική μείωση σε σχέση με το τέλος του προηγούμενου έτους αφορά κυρίως αξίωση αποζημίωσης κατά της Επιτροπής για απόφαση περί απαγόρευσης συγκέντρωσης, η οποία τελικά απορρίφθηκε από το Δικαστήριο.

Υποχρεώσεις του Ηνωμένου Βασιλείου που προέρχονται από την αποχώρησή του από την ΕΕ

Σύμφωνα με το άρθρο 147 της συμφωνίας αποχώρησης, το Ηνωμένο Βασίλειο υπέχει υποχρέωση για το μερίδιό του επί των πληρωμών που απαιτούνται για την εξόφληση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της Ένωσης οι οποίες καθίστανται καταβλητέες σε σχέση με νομικές υποθέσεις που αφορούν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, υπό την προϋπόθεση ότι τα πραγματικά περιστατικά που διαμορφώνουν το αντικείμενο των εν λόγω υποθέσεων έχουν συμβεί το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020. Εν προκειμένω, το εκτιμώμενο μέγιστο άνοιγμα του Ηνωμένου Βασιλείου ανέρχεται σε 179 εκατ. EUR (2020: 318 εκατ. EUR). Όσον αφορά νομικές υποθέσεις στις οποίες θεωρείται πιθανό να καταβληθούν ποσά από τον προϋπολογισμό της ΕΕ (βλ. σημείωση 2.10), το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου περιλαμβάνεται στο συνολικό οφειλόμενο ποσό από το Ηνωμένο Βασίλειο — βλ. λεπτομέρειες στη σημείωση 2.6.1.2.

4.3. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

σε εκατ. EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Ληφθείσες εγγυήσεις:		
Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης	287	318
Άλλες εγγυήσεις	8	8
Άλλες ενδεχόμενες απαιτήσεις	98	58
Σύνολο	393	384

Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης ζητούνται για να εξασφαλιστεί ότι οι δικαιούχοι χρηματοδοτήσεων ΕΕ πληρούν τις συμβατικές υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει έναντι της ΕΕ.

5. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

Η παρούσα σημείωση παρέχει πληροφορίες για τη διαδικασία του προϋπολογισμού και τις μελλοντικές ανάγκες χρηματοδότησης και όχι για τις υποχρεώσεις ως είχαν στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ), στο οποίο έχουν συμφωνήσει τα κράτη μέλη, διαμορφώνει τα προγράμματα και καθορίζει τα ανώτατα όρια ανά τομέα για πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και το συνολικό όριο των πιστώσεων πληρωμών εντός των οποίων η ΕΕ δύναται να αναλαμβάνει δημοσιονομικές και νομικές δεσμεύσεις, και εντέλει να καταβάλλει πληρωμές για περίοδο 7 ετών — βλ. πίνακα 1.1 στις σημειώσεις των καταστάσεων εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

Οι νομικές δεσμεύσεις αντιστοιχούν σε προγράμματα, έργα, συμφωνίες ή συμβάσεις που έχουν υπογραφεί και, συνεπώς, δεσμεύουν την ΕΕ από νομικής πλευράς. Νομική δέσμευση είναι η πράξη με την οποία ο διατάκτης αναλαμβάνει ή καθιερώνει υποχρέωση (για την ΕΕ) από την οποία προκύπτει επιβάρυνση (άρθρο 2 σημείο 37 του δημοσιονομικού κανονισμού).

Η δημοσιονομική δέσμευση αναλαμβάνεται καταρχήν πριν από τη νομική δέσμευση, αλλά για ορισμένα πολυετή προγράμματα/έργα συμβαίνει το αντίστροφο, καθώς οι σχετικές δημοσιονομικές δεσμεύσεις αναλαμβάνονται σε ετήσιες δόσεις στη διάρκεια πολλών ετών, όταν το προβλέπει η βασική πράξη. Για παράδειγμα, όσον αφορά τη συνοχή, το άρθρο 86 του κανονισμού περί κοινών διατάξεων [κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁶⁾] προβλέπει ότι η απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση ενός προγράμματος συνιστά νομική ανάληψη υποχρέωσης κατά την έννοια του δημοσιονομικού κανονισμού, ενώ οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις της Ένωσης για κάθε πρόγραμμα πραγματοποιούνται σε ετήσιες δόσεις για κάθε Ταμείο κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027. Άλλες νομικές βάσεις ενδέχεται να περιλαμβάνουν παρόμοιες διατάξεις. Για τον λόγο αυτό, ενδέχεται να υπάρχουν ποσά τα οποία η ΕΕ έχει δεσμευτεί νομικά να καταβάλει, ενώ δεν έχει αναληφθεί ακόμη η δημοσιονομική δέσμευση — βλ. σημείωση 5.2 κατωτέρω.

Σε περίπτωση που έχει αναληφθεί η δημοσιονομική δέσμευση αλλά δεν έχουν πραγματοποιηθεί ακόμη οι επακόλουθες πληρωμές, το ποσό των εκκρεμών δεσμεύσεων ονομάζεται «υπόλοιπο προς εκκαθάριση» (ΥΠΕ). Μπορεί να αντιπροσωπεύει προγράμματα ή έργα, συχνά πολυετή, που έχουν υπογραφεί και για τα οποία θα καταβληθούν πληρωμές μόνο σε επόμενα έτη. Αντιπροσωπεύουν υποχρεώσεις πληρωμής μελλοντικών ετών. Δεδομένου ότι οι δημοσιονομικές καταστάσεις καταρτίζονται σε δεδουλευμένη βάση, ενώ οι καταστάσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού καταρτίζονται σε ταμειακή βάση, μέρος των συνολικών ανεξόφλητων ποσών (ΥΠΕ) έχει ήδη καταχωριστεί ως δαπάνη και αναγνωρίζεται ως υποχρέωση στον ισολογισμό (βλ. σημειώσεις 2.12 και 2.13) Ο υπολογισμός των δαπανών αυτών πραγματοποιείται είτε βάσει δηλώσεων δαπανών/τιμολογίων που παραλήφθηκαν είτε βάσει της εκτιμώμενης εκτέλεσης προγράμματος ή έργου για το οποίο δεν έχουν υποβληθεί ακόμη δηλώσεις στην ΕΕ κατά την ημερομηνία του ισολογισμού — βλ. σημείωση 5.1 κατωτέρω. Αφού πραγματοποιηθούν οι πληρωμές που σχετίζονται με το ΥΠΕ, η υποχρέωση παύει να αναγνωρίζεται στον ισολογισμό. Το μέρος του ΥΠΕ που δεν έχει καταχωριστεί ακόμη στις δαπάνες δεν συμπεριλαμβάνεται στις υποχρεώσεις αλλά, αντ' αυτού αναφέρεται κατωτέρω.

Οι ακόλουθες πληροφορίες αφορούν, επομένως, ποσά στις 31 Δεκεμβρίου 2021 τα οποία η ΕΕ έχει δεσμευτεί να καταβάλει βάσει της εκπλήρωσης συμβατικών συμφωνιών και τα οποία πρόκειται, ως εκ τούτου, να χρηματοδοτηθούν από μελλοντικούς προϋπολογισμούς της ΕΕ.

σε εκατ. EUR

	Σημείωση	31.12.2021	31.12.2020
Εκκρεμείς δημοσιονομικές δεσμεύσεις που δεν έχουν ακόμη καταβληθεί	5.1	266 526	249 309
Σημαντικές νομικές δεσμεύσεις	5.2	135 181	14 481
Σύνολο		401 707	263 790

⁽²⁶⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 159).

5.1. ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΑΚΟΜΗ ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΙ

σε εκατ. EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Εκκρεμείς δημοσιονομικές δεσμεύσεις που δεν έχουν ακόμη καταβληθεί	266 526	249 309

Το ανωτέρω ποσό είναι το δημοσιονομικό ΥΠΕ (υπόλοιπο προς εκκαθάριση) (RAL — «Reste à Liquider») ύψους 341 634 εκατ. EUR (βλ. πίνακα 6.4 στις σημειώσεις των καταστάσεων εκτέλεσης του προϋπολογισμού), μείον τα σχετικά ποσά που έχουν συμπεριληφθεί ως υποχρεώσεις στον ισολογισμό και ως έξοδα στην κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων. Το δημοσιονομικό ΥΠΕ είναι ποσό που αντιπροσωπεύει ανεκτέλεστες δεσμεύσεις για τις οποίες δεν έχουν γίνει ακόμη πληρωμές και/ή αποδεσμεύσεις. Αυτή είναι η φυσική συνέπεια της εφαρμογής πολυετών προγραμμάτων.

Σημειώνεται ότι οι εκκρεμείς προκαταβολές προχρηματοδότησης στις 31 Δεκεμβρίου 2021 ανέρχονταν συνολικά σε 93,4 δισ. EUR — βλ. σημείωση 2.5). Αντιπροσωπεύουν δημοσιονομικές δεσμεύσεις που έχουν καταβληθεί, μειώνοντας το ΥΠΕ, αλλά τα ποσά που καταβλήθηκαν θεωρείται ότι ανήκουν ακόμη στην ΕΕ και όχι στον δικαιούχο, μέχρι την εκπλήρωση των συναφών συμβατικών υποχρεώσεων. Ως εκ τούτου, είναι ποσά παρόμοια με το ΥΠΕ που αναφέρεται ανωτέρω, τα οποία δεν έχουν ακόμη καταβληθεί.

5.2. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ

σε εκατ. EUR

	31.12.2021	31.12.2020
Δεσμεύσεις για μη επιστρεπτέα στήριξη του ΜΑΑ (NGEU)	99 530	—
ΙΤΕΡ	6 121	6 837
ΕΓΤΑΑ ⁽¹⁾	17 662	—
Διαστημικά προγράμματα	4 189	—
Συμφωνίες αλιείας	412	172
Ορίζων Ευρώπη	382	—
ΕΥΡΑΤΟΜ	445	—
Αποθεματικό προσαρμογής στο Brexit	3 072	—
Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»	—	4 140
Δεσμεύσεις για λειτουργικές μισθώσεις	2 492	2 547
Άλλες συμβατικές δεσμεύσεις	876	785
Σύνολο	135 181	14 481

⁽¹⁾ Το δημοσιονομικό πλαίσιο για το ΕΓΤΑΑ παρατάθηκε ώστε να καλύπτει την περίοδο έως το 2022 [κανονισμός (ΕΕ) 2020/2220].

Τα ποσά αυτά αντιπροσωπεύουν τις μακροπρόθεσμες νομικές δεσμεύσεις που δεν καλύπτονταν από εγγεγραμμένες στον προϋπολογισμό πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων στο τέλος του έτους. Αυτές οι δεσμευτικές υποχρεώσεις θα εγγραφούν στον προϋπολογισμό και θα πραγματοποιηθούν οι σχετικές πληρωμές τα επόμενα έτη.

Ορισμένα σημαντικά προγράμματα (βλ. κατωτέρω) μπορούν να υλοποιούνται με ετήσιες δόσεις σύμφωνα με το άρθρο 112 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού. Αυτό δίνει τη δυνατότητα στην ΕΕ να αναλαμβάνει νομικές δεσμεύσεις (να υπογράφει συμφωνίες επιχορήγησης, συμφωνίες ανάθεσης και δημόσιες συμβάσεις) που υπερβαίνουν τις διαθέσιμες πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων ενός δεδομένου έτους. Συνεπώς, είναι δυνατό να έχουν ήδη αναληφθεί υποχρεώσεις για σημαντικό μέρος του συνολικού κονδυλίου για το τρέχον ΠΔΠ. Αυτό ισχύει ιδίως για τα προγράμματα που περιγράφονται κατωτέρω:

Δεσμεύσεις για μη επιστρεπτέα στήριξη του NGEU (ΜΑΑ)

Ο ΜΑΑ αποτελεί βασικό πρόγραμμα του NGEU, του μέσου ανάκαμψης της ΕΕ. Θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁷⁾. Χρηματοδοτεί μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις στα κράτη μέλη από την έναρξη της πανδημίας του κορονοϊού τον Φεβρουάριο του 2020 έως το 2026. Το ποσό που γνωστοποιείται εν προκειμένω αφορά το μέρος των νομικών δεσμεύσεων για μη επιστρεπτέα στήριξη του ΜΑΑ, το οποίο στο τέλος του 2021 δεν καλυπτόταν από δημοσιονομικές δεσμεύσεις. Το άρθρο 23 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 επιτρέπει τη χρήση ετήσιων δόσεων.

ITER — Διεθνής θερμοπυρηνικός πειραματικός αντιδραστήρας

Οι σχετικές δεσμεύσεις προορίζονται να καλύψουν μελλοντικές χρηματοδοτικές ανάγκες των εγκαταστάσεων του ITER έως το 2027. Η συνεισφορά της ΕΕ (Ευρατόμ) στον ITER International παρέχεται μέσω του οργανισμού σύντηξης για την παραγωγή ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων επίσης των συνεισφορών των κρατών μελών και της Ελβετίας. Το ποσό αντικατοπτρίζει την προβλεπόμενη χρηματοδότηση στο πλαίσιο του ΠΔΠ 2021-2027 που θεσπίστηκε με την απόφαση (Ευρατόμ) 2021/281 του Συμβουλίου ⁽²⁸⁾, για την τροποποίηση της απόφασης 2007/198/Ευρατόμ περί ιδρύσεως της ευρωπαϊκής κοινής επιχείρησης για τον ITER και την ανάπτυξη της πυρηνικής σύντηξης, η οποία επιτρέπει τη χρήση ετήσιων δόσεων. Ο οργανισμός ITER συστάθηκε με σκοπό τη διαχείριση και την ενθάρρυνση της εκμετάλλευσης των εγκαταστάσεων ITER, την προώθηση της κατανόησης και αποδοχής της ενέργειας σύντηξης από το κοινό, και την εκτέλεση κάθε άλλης δραστηριότητας αναγκαίας για την επίτευξη του σκοπού του. Στον ITER συμμετέχει η ΕΕ μαζί με διάφορες άλλες χώρες.

ΕΓΤΑΑ

Πρόκειται για νομικές υποχρεώσεις τις οποίες η ΕΕ έχει δεσμευτεί να καταβάλει κατά την έγκριση του προγράμματος ΕΓΤΑΑ το οποίο καλύπτει την περίοδο 2014-2022 σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/2220 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁹⁾. Η απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση επιχειρησιακού προγράμματος συνιστά απόφαση χρηματοδότησης κατά την έννοια του άρθρου 110 του δημοσιονομικού κανονισμού και, μόλις κοινοποιηθεί στο οικείο κράτος μέλος, συνιστά νομική δέσμευση κατά την έννοια του εν λόγω κανονισμού.

Διαστημικά προγράμματα

Το διαστημικό πρόγραμμα περιλαμβάνει τις ακόλουθες συνιστώσες: Galileo, EGNOS, Copernicus, Gonsatcom και SSA. Τα σημαντικότερα είναι το Galileo, το οποίο αναπτύσσει το ευρωπαϊκό παγκόσμιο δορυφορικό σύστημα πλοήγησης, και το Copernicus, το οποίο αφορά το ευρωπαϊκό πρόγραμμα γεωσκόπησης. Οι σχετικές δεσμεύσεις πραγματοποιούνται για την περίοδο έως το 2027. Βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁰⁾, η Επιτροπή υπέγραψε συμφωνίες ανάθεσης καθηκόντων με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Διαστήματος (ΕΟΔ), τον EUMETSAT, το Mercator και το Ευρωπαϊκό Κέντρο Μεσοπρόθεσμων Μετεωρολογικών Προγνώσεων. Το άρθρο 11 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/696 επιτρέπει τη χρήση ετήσιων δόσεων.

Συμφωνίες αλιείας

Αντιπροσωπεύουν δεσμεύσεις έναντι τρίτων χωρών για ενέργειες στο πλαίσιο διεθνών συμφωνιών αλιείας έως το 2026. Οι αναληφθείσες δεσμεύσεις βασίζονται σε αποφάσεις του Συμβουλίου για την εκάστοτε τρίτη χώρα (π.χ. συμφωνία μεταξύ της ΕΕ και της Δημοκρατίας των Σέυχελών και πρωτόκολλο εφαρμογής της, ΕΕ L 60 της 28.2.2020) και θεωρούνται ειδικές διεθνείς συμφωνίες με πολυετή δικαιώματα και υποχρεώσεις.

⁽²⁷⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17).

⁽²⁸⁾ Απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2021/281 του Συμβουλίου, της 22ας Φεβρουαρίου 2021, για την τροποποίηση της απόφασης 2007/198/Ευρατόμ για την ίδρυση της ευρωπαϊκής κοινής επιχείρησης για τον ITER και την ανάπτυξη της πυρηνικής σύντηξης και περί παραχώρησης προνομίων σε αυτήν (ΕΕ L 62 της 23.2.2021, σ. 41).

⁽²⁹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2020/2220 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Δεκεμβρίου 2020 σχετικά με τη θέπιση ορισμένων μεταβατικών διατάξεων για τη στήριξη από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) τα έτη 2021 και 2022 και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 όσον αφορά τους πόρους και την εφαρμογή τους τα έτη 2021 και 2022 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 όσον αφορά τους πόρους και την κατανομή αυτής της στήριξης τα έτη 2021 και 2022 (ΕΕ L 437 της 28.12.2020, σ. 1).

⁽³⁰⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/696 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Απριλίου 2021 για τη θέπιση του ενωσιακού διαστημικού προγράμματος και του Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το διαστημικό πρόγραμμα, και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 912/2010, (ΕΕ) αριθ. 1285/2013 και (ΕΕ) αριθ. 377/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 69).

Ορίζων Ευρώπη

Πρόκειται για ποσά που έχουν δεσμευθεί για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» για δραστηριότητες προηγούμενου ή επόμενου σταδίου για τις διάφορες διαστημικές συνιστώσες. Οι σχετικές δεσμεύσεις πραγματοποιούνται για την περίοδο έως το 2027. Βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³¹⁾, η Επιτροπή υπέγραψε συμφωνία ανάθεσης αρμοδιοτήτων με τον ΕΟΔ και μία ακόμα με τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Διαστημικό Πρόγραμμα (EUSPA). Το άρθρο 12 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/695 επιτρέπει τη χρήση ετήσιων δόσεων.

Ευρατόμ

Η EUROfusion (η ευρωπαϊκή κοινοπραξία για την ανάπτυξη της πυρηνικής σύντηξης) είναι μια επώνυμη δικαιούχος κοινοπραξία εργαστηρίων και νοστιούτων της ΕΕ, αποστολή της οποίας είναι να προετοιμάσει το έδαφος για αντιδραστήρες σύντηξης. Για τον σκοπό αυτόν, η κοινοπραξία χρηματοδοτεί την έρευνα των 30 μελών της με βάση τον «ευρωπαϊκό χάρτη πορείας για την υλοποίηση της πυρηνικής σύντηξης» ως κοινό πρόγραμμα στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής σύμπραξης με τη συγχρηματοδότηση της Ευρατόμ. Η νομική βάση είναι ο κανονισμός (Ευρατόμ) 2021/765 του Συμβουλίου⁽³²⁾, της 10ης Μαΐου 2021, σχετικά με τη θέσπιση προγράμματος έρευνας και κατάρτισης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ) για την περίοδο 2021-2025, με το οποίο συμπληρώνεται το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων Ευρώπη», ο οποίος στο άρθρο 4 προβλέπει τη χρήση της ετήσιας δόσης.

Αποθεματικό προσαρμογής στο Brexit

Το αποθεματικό προσαρμογής στο Brexit αποσκοπεί στην αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών συνεπειών της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) τον Φεβρουάριο του 2020. Θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1755 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³³⁾. Το ποσό που γνωστοποιείται αντιπροσωπεύει τις νομικές δεσμεύσεις που δεν έχουν υλοποιηθεί ακόμη στο πλαίσιο των μέτρων που υποστηρίζονται από το αποθεματικό προσαρμογής στο Brexit. Εν προκειμένω αναφέρεται μόνο το μέρος των νομικών δεσμεύσεων που δεν καλύπτεται ακόμη από δημοσιονομικές δεσμεύσεις.

Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΜΣΕ)

Ο μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη» παρέχει χρηματοδοτική ενίσχυση σε διευρωπαϊκά δίκτυα, ώστε να υποστηριχθούν έργα υποδομών κοινού ενδιαφέροντος στους τομείς των μεταφορών, των τηλεπικοινωνιών και της ενέργειας. Οι νομικές δεσμεύσεις για το πρόγραμμα ΜΣΕ καλύπτουν περίοδο υλοποίησης από το 2014 έως το 2024 για τον ΜΣΕ-Μεταφορές και έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025 για τον ΜΣΕ-Ενέργεια. Η νομική βάση για τις εν λόγω δεσμεύσεις είναι ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για τη σύσταση του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη», την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 913/2010 και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 680/2007 και (ΕΚ) αριθ. 67/2010 (ΕΕ L 348 της 20.12.2013, σ. 129), ο οποίος προβλέπει στο άρθρο 19 τη χρήση ετήσιων δόσεων. Στο τέλος του 2021 οι νομικές δεσμεύσεις καλύπτονται εξ ολοκλήρου από δημοσιονομικές δεσμεύσεις.

Δεσμεύσεις για λειτουργικές μισθώσεις

Τα ελάχιστα καταβλητέα ποσά σύμφωνα με τις υποκείμενες συμβάσεις κατά τη διάρκεια της υπολειπόμενης περιόδου των εν λόγω συμβάσεων μίσθωσης έχουν ως εξής:

σε εκατ. EUR

	Ελάχιστα μισθώματα			
	< 1 έτος	1- 5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο
Κτίρια	414	953	1 074	2 442
Υλικό πληροφορικής και λοιπός εξοπλισμός	14	27	9	50
Σύνολο	428	980	1 083	2 492

⁽³¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Απριλίου 2021 για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαισίου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη», τον καθορισμό των κανόνων συμμετοχής και διάδοσής του, και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 1).

⁽³²⁾ Κανονισμός (Ευρατόμ) 2021/765 του Συμβουλίου της 10ης Μαΐου 2021 σχετικά με τη θέσπιση προγράμματος έρευνας και κατάρτισης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας για την περίοδο 2021-2025, με το οποίο συμπληρώνεται το πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία «Ορίζων Ευρώπη» και σχετικά με την κατάργηση του κανονισμού (Ευρατόμ) 2018/1563 (ΕΕ L 167 I της 12.5.2021, σ. 81).

⁽³³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1755 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 6ης Οκτωβρίου 2021 για τη θέσπιση του αποθεματικού προσαρμογής στο Brexit (ΕΕ L 357 της 8.10.2021, σ. 1).

Τον Μάρτιο του 2019, στο πλαίσιο της γνωστοποίησης της πρόθεσης του Ηνωμένου Βασιλείου να αποχωρήσει από την ΕΕ, και ως αποτέλεσμα του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1718 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³⁴⁾, της 14ης Νοεμβρίου 2018, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 726/2004, η έδρα του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων (EMA) μεταφέρθηκε από το Λονδίνο στο Άμστερνταμ. Στις 2 Ιουλίου 2019 ο Οργανισμός κατέληξε σε συμφωνία με τον ιδιοκτήτη του και έκτοτε υπεκμισθώνει τις εγκαταστάσεις του σε υπομισθωτή υπό όρους που συνάδουν με τους όρους της κύριας μίσθωσης, συμπεριλαμβανομένης της διάρκειας της υπομίσθωσης που εκτείνεται μέχρι τη λήξη της περιόδου κύριας μίσθωσης του EMA τον Ιούνιο του 2039.

Τα ποσά που εμφανίζονται στον ανωτέρω πίνακα περιλαμβάνουν 383 εκατ. EUR που εξακολουθούν να οφείλονται βάσει της σύμβασης κύριας μίσθωσης. Αναμένεται να καταβληθεί ίσο ποσό πληρωμών από τον υπομισθωτή βάσει της μη ακυρώσιμης υπομίσθωσης.

Άλλες συμβατικές δεσμεύσεις

Τα ποσά που περιλαμβάνονται στην κατηγορία αυτή αντιστοιχούν στα καταβλητέα ποσά κατά τη διάρκεια των συμβάσεων. Το σημαντικότερο ποσό που περιλαμβάνεται στην κατηγορία αυτή αφορά οικοδομική σύμβαση (JMO2) της Επιτροπής στο Λουξεμβούργο (393 εκατ. EUR).

6. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Οι ακόλουθες πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση του χρηματοοικονομικού κινδύνου της ΕΕ αφορούν:

- τις δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις για χρηματοδοτική συνδρομή που πραγματοποιούνται από την Επιτροπή μέσω των NGEU, EMXS, IP, MXS, SURE και των δράσεων Ευρατόμ·
- τις ταμειακές πράξεις στις οποίες προβαίνει η Επιτροπή για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των εσόδων από πρόστιμα·
- στοιχεία ενεργητικού που τηρούνται στο κοινό ταμείο προβλέψεων για εγγυήσεις από τον προϋπολογισμό και στην υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ·
- τα χρηματοδοτικά μέσα που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ· και
- προγράμματα εγγυήσεων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Με την έναρξη του NGEU το 2021, η Επιτροπή διόρισε έναν Διευθυντή Κινδύνων, θέσπισε κατάλληλη δομή διακυβέρνησης και ενέκρινε πολιτική κινδύνων για την κάλυψη των δραστηριοτήτων του NGEU.

6.1. ΕΙΔΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Κίνδυνος αγοράς είναι ο κίνδυνος ότι η εύλογη αξία ή οι μελλοντικές ταμειακές ροές ενός χρηματοοικονομικού μέσου μπορεί να παρουσιάσουν διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στις τιμές της αγοράς. Κίνδυνος αγοράς δεν είναι μόνο η πιθανότητα δυνητικής ζημίας, αλλά και η πιθανότητα δυνητικού κέρδους. Περιλαμβάνει τον συναλλαγματικό κίνδυνο, τον κίνδυνο επιτοκίου και άλλους κινδύνους που συνδέονται με τις τιμές (όπως ο κίνδυνος μετοχών):

- Συναλλαγματικός κίνδυνος υπάρχει όταν οι πράξεις της ΕΕ ή η αξία των επενδύσεων της επηρεάζονται από τις μεταβολές των συναλλαγματικών ισοτιμιών. Ο κίνδυνος αυτός προκύπτει από τη μεταβολή της τιμής ενός νομίσματος έναντι ενός άλλου.
- Κίνδυνος επιτοκίου είναι η δυνατότητα μείωσης της αξίας χρεογράφου, ιδιαίτερα ομολόγου, που προκύπτει από την αύξηση των επιτοκίων. Γενικά, τα υψηλότερα επιτόκια οδηγούν σε χαμηλότερες τιμές ομολόγων σταθερού επιτοκίου, και αντιστρόφως.
- Άλλοι κίνδυνοι τιμών είναι ο κίνδυνος ότι η εύλογη αξία ή οι μελλοντικές ταμειακές ροές ενός χρηματοοικονομικού μέσου θα παρουσιάσουν διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στις τιμές της αγοράς (διαφορετικών από εκείνες που συνδέονται με τον κίνδυνο επιτοκίου ή τον συναλλαγματικό κίνδυνο) ανεξάρτητα από το αν οι μεταβολές αυτές οφείλονται σε παράγοντες που αφορούν ειδικά το συγκεκριμένο χρηματοοικονομικό μέσο ή τον εκδότη του, ή σε παράγοντες που αφορούν όλα τα παρεμφερή χρηματοοικονομικά μέσα που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης στην αγορά.

⁽³⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1718 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Νοεμβρίου 2018, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 726/2004 όσον αφορά τον καθορισμό της τοποθεσίας της έδρας του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων (ΕΕ L 291 της 16.11.2018, σ. 3).

Πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος ζημίας που οφείλεται στην αθέτηση πληρωμής δανείου ή άλλης πιστωτικής γραμμής από οφειλέτη/δανειολήπτη (είτε κεφαλαίου είτε τόκων είτε και των δύο) ή σε άλλο είδος αθέτησης συμβατικής υποχρέωσης. Στις περιπτώσεις αθέτησης περιλαμβάνονται η καθυστέρηση αποπληρωμής, η αναδιάρθρωση των αποπληρωμών του δανειολήπτη και η πτώχευση.

Κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος να αντιμετωπίσει μια οντότητα της ΕΕ πρόβλημα στην εκπλήρωση υποχρεώσεων που συνδέονται με χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, ο διακανονισμός των οποίων διενεργείται σε μετρητά ή άλλα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού.

6.2. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Επιμέτρηση χρηματοδοτικών μέσων

Οι ακόλουθες κατηγορίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού δεν μετρώνται στην εύλογη αξία: ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους, δάνεια, απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές με εξαίρεση τις απαιτήσεις από συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων, όταν ταξινομούνται σε χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος, δανειοληπτικές πράξεις, συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων και άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος. Η λογιστική αξία των εν λόγω χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού θεωρείται λογικός κατ' εκτίμηση υπολογισμός της εύλογης αξίας τους.

Δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις για χρηματοδοτική συνδρομή

Οι δανειοληπτικές και δανειοδοτικές συναλλαγές πραγματοποιούνται από την ΕΕ σύμφωνα με τους αντίστοιχους κανονισμούς του Συμβουλίου, τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και, κατά περίπτωση, τις εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές. Τα εγχειρίδια γραπτών διαδικασιών που καλύπτουν ειδικούς τομείς όπως οι δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις έχουν συνταχθεί και χρησιμοποιούνται από τις αρμόδιες επιχειρησιακές μονάδες. Οι δανειοδοτικές πράξεις εκτός του NGEU χρηματοδοτούνται από «συνακόλουθες» δανειοληπτικές πράξεις, οι οποίες ως εκ τούτου δεν δημιουργούν ανοικτές θέσεις επιτοκίου ή συναλλάγματος.

Τα δάνεια που χορηγήθηκαν στο πλαίσιο του NGEU δεν ακολουθούν τη συνακόλουθη προσέγγιση που ακολουθείται για άλλα μέσα χρηματοδοτικής συνδρομής. Αντιθέτως, αναπτύχθηκε διαφοροποιημένη και συγκεντρωτική στρατηγική χρηματοδότησης για το NGEU, η οποία συνδυάζει ευρύ φάσμα χρηματοδοτικών μέσων. Η διαφοροποιημένη συγκεντρωτική στρατηγική απαιτεί την ανάπτυξη και την εφαρμογή αποτελεσματικών κατευθυντήριων γραμμών και διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων για το μέσο NGEU, οι οποίες αντιμετωπίζουν ενεργά τους σχετικούς κινδύνους σε καθημερινή βάση.

Ταμειακές πράξεις

Οι κανόνες και οι αρχές για τη διαχείριση των ταμειακών πράξεων της Επιτροπής ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 του Συμβουλίου [όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2016/804 του Συμβουλίου ⁽³⁵⁾] και στον δημοσιονομικό κανονισμό.

Βάσει των ανωτέρω κανονισμών ισχύουν οι ακόλουθες βασικές αρχές:

- Οι ίδιοι πόροι καταβάλλονται από τα κράτη μέλη σε λογαριασμούς που αυτά ανοίγουν για τον σκοπό αυτό εξ ονόματος της Επιτροπής, στο Δημόσιο Ταμείο τους ή σε εθνική κεντρική τράπεζα. Η Επιτροπή δύναται να κάνει αναλήψεις από τους λογαριασμούς αυτούς αποκλειστικά και μόνο για την κάλυψη των ταμειακών της αναγκών.
- Οι ίδιοι πόροι καταβάλλονται από τα κράτη μέλη στο δικό τους εθνικό νόμισμα, ενώ οι πληρωμές της Επιτροπής πραγματοποιούνται ως επί το πλείστον σε ευρώ.
- Δεν επιτρέπεται η υπερανάληψη από τραπεζικούς λογαριασμούς που ανοίγονται εξ ονόματος της Επιτροπής. Ο περιορισμός αυτός δεν εφαρμόζεται στους λογαριασμούς ιδίων πόρων της Επιτροπής σε περίπτωση αθέτησης δανείων που συνάφθηκαν ή έτυχαν εγγυήσεων σύμφωνα με τους κανονισμούς και τις αποφάσεις του Συμβουλίου της ΕΕ και υπό ορισμένες προϋποθέσεις όταν οι ταμειακές ανάγκες υπερβαίνουν τα ταμειακά διαθέσιμα των λογαριασμών.
- Τα κεφάλαια που τηρούνται σε τραπεζικούς λογαριασμούς σε άλλα νομίσματα πλην του ευρώ είτε χρησιμοποιούνται για πληρωμές στα νομίσματα αυτά είτε μετατρέπονται περιοδικά σε ευρώ.

⁽³⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2016/804 του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 2016, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 για τις μεθόδους και τη διαδικασία απόδοσης των παραδοσιακών ιδίων πόρων και των ιδίων πόρων που βασιζονται στον ΦΠΑ και το ΑΕΕ και για τα μέτρα αντιμετώπισης των ταμειακών αναγκών (ΕΕ L 132 της 21.5.2016, σ. 85).

Εκτός από τους λογαριασμούς ιδίων πόρων, η Επιτροπή διαθέτει και άλλους τραπεζικούς λογαριασμούς σε κεντρικές και εμπορικές τράπεζες για την εκτέλεση πληρωμών και εισπράξεων μη σχετιζόμενων με τις συνεισφορές των κρατών μελών στον προϋπολογισμό.

Οι ταμειακές πράξεις και οι πληρωμές είναι αυτοματοποιημένες σε πολύ μεγάλο βαθμό και εξαρτώνται από σύγχρονα συστήματα πληροφορικής. Υπάρχουν ειδικές διαδικασίες που εξασφαλίζουν ασφάλεια στα συστήματα αυτά και διαχωρισμό καθηκόντων βάσει του δημοσιονομικού κανονισμού, των προτύπων εσωτερικού ελέγχου της Επιτροπής και των αρχών που διέπουν τις ελεγκτικές διαδικασίες.

Η διαχείριση των ταμειακών πράξεων και των πληρωμών της Επιτροπής διέπεται από γραπτές κατευθυντήριες γραμμές και διαδικασίες, στόχος των οποίων είναι ο περιορισμός του επιχειρησιακού και του χρηματοοικονομικού κινδύνου και η εξασφάλιση επαρκούς ελέγχου. Αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές και διαδικασίες καλύπτουν διάφορους τομείς λειτουργίας (για παράδειγμα: εκτέλεση πληρωμών και διαχείριση μετρητών, προβλέψεις ταμειακών ροών, συνέχεια της επιχειρηματικής δραστηριότητας κ.λπ.), η δε συμμόρφωση με τις κατευθυντήριες γραμμές και τις διαδικασίες ελέγχεται τακτικά.

Πρόστιμα

Προσωρινώς εισπραχθέντα πρόστιμα: καταθέσεις

Τα ποσά που εισπράχθηκαν πριν από το 2010 παραμένουν σε τραπεζικούς λογαριασμούς που τηρούνται σε τράπεζες οι οποίες έχουν επιλεγεί ειδικά για την κατάθεση προσωρινώς εισπραχθέντων προστίμων. Η επιλογή των τραπεζών διεξάγεται σύμφωνα με τις διαδικασίες υποβολής προσφορών που ορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό. Η τοποθέτηση κεφαλαίων σε συγκεκριμένες τράπεζες καθορίζεται από την εσωτερική πολιτική διαχείρισης των κινδύνων που ορίζει τις απαιτήσεις πιστοληπτικής διαβάθμισης και το ποσό των κεφαλαίων που θα μπορούσαν να τοποθετηθούν κατ' αναλογία προς το μετοχικό κεφάλαιο του αντισυμβαλλομένου. Οι χρηματοοικονομικοί και επιχειρησιακοί κίνδυνοι επισημαίνονται και αξιολογούνται και η συμμόρφωση με τις εσωτερικές πολιτικές και διαδικασίες εξετάζεται συστηματικά.

Προσωρινώς εισπραχθέντα πρόστιμα: χαρτοφυλάκιο BUFI

Από το 2010, τα επιβληθέντα και προσωρινώς εισπραχθέντα πρόστιμα επενδύονται σε χαρτοφυλάκιο BUFI το οποίο δημιουργήθηκε ειδικά για τον σκοπό αυτόν. Οι κύριοι στόχοι αυτού του χαρτοφυλακίου είναι η μείωση των κινδύνων που έχουν σχέση με χρηματοπιστωτικές αγορές και η ίση μεταχείριση όλων των οντοτήτων με την παροχή εγγυημένης απόδοσης υπολογισμένης στην ίδια βάση με το ονομαστικό ποσό των προστίμων. Ωστόσο, η εγγυημένη απόδοση που εφαρμόστηκε σε οντότητες στις οποίες επιβλήθηκε πρόστιμο πριν από την έναρξη ισχύος του νέου δημοσιονομικού κανονισμού τον Αύγουστο του 2018 είναι μηδενική. Η διαχείριση των ποσών που αντιστοιχούν στα προσωρινώς εισπραχθέντα πρόστιμα γίνεται από την Επιτροπή σύμφωνα με τις εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τη διαχείριση των στοιχείων ενεργητικού. Τα εγχειρίδια διαδικασιών που συντάχθηκαν για την κάλυψη ειδικών τομέων, όπως η διαχείριση ταμειακών διαθεσίμων, χρησιμοποιούνται από τις σχετικές επιχειρησιακές μονάδες. Οι χρηματοοικονομικοί και επιχειρησιακοί κίνδυνοι επισημαίνονται και αξιολογούνται και η συμμόρφωση με τις εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές και διαδικασίες εξετάζεται συστηματικά.

Οι δραστηριότητες διαχείρισης των στοιχείων ενεργητικού έχουν στόχο να επενδύονται τα ποσά των προστίμων που καταβάλλονται σε προσωρινή βάση στην Επιτροπή κατά τέτοιο τρόπο ώστε:

- να εξασφαλιστεί ότι τα κεφάλαια αυτά μπορούν εύκολα να διατεθούν όταν παραστεί ανάγκη,
- να επιτευχθεί, υπό κανονικές συνθήκες, απόδοση η οποία κατά μέσο όρο να είναι αντίστοιχη με την απόδοση αναφοράς του BUFI μείον τις δαπάνες, ενώ παράλληλα να διατηρηθεί το ονομαστικό ποσό των προστίμων.

Οι επενδύσεις περιορίζονται κυρίως στις εξής κατηγορίες: προθεσμιακές καταθέσεις σε κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών, οργανισμούς κρατικού χρέους, αμιγώς κρατικές τράπεζες ή εγγυημένες από το κράτος τράπεζες ή σε υπερεθνικούς οργανισμούς, καθώς και ομόλογα, συναλλαγματικές και πιστοποιητικά καταθέσεων τα οποία έχουν εκδοθεί είτε από κρατικά είτε από υπερεθνικά θεσμικά όργανα.

Ληφθείσες οικονομικές εγγυήσεις

Σημαντικά ποσά εγγυήσεων που χορηγούνται από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα διακρατούνται από την Επιτροπή σε σχέση με τα πρόστιμα που επιβάλλει σε εταιρείες οι οποίες παραβιάζουν τους κανόνες ανταγωνισμού της ΕΕ — βλ. σημείωση 2.6.1.3. Οι εγγυήσεις αυτές χορηγούνται από εταιρείες στις οποίες έχουν επιβληθεί πρόστιμα ως εναλλακτική λύση αντί προσωρινής πληρωμής. Η διαχείριση των εγγυήσεων συμμορφώνεται με την εσωτερική πολιτική διαχείρισης των κινδύνων. Οι χρηματοοικονομικοί και επιχειρησιακοί κίνδυνοι επισημαίνονται και αξιολογούνται και η συμμόρφωση με τις εσωτερικές πολιτικές και διαδικασίες εξετάζεται συστηματικά.

Προγράμματα εγγυήσεων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ

Ο δημοσιονομικός κανονισμός κατοχυρώνει, στον τίτλο X, διάφορες διασφαλίσεις για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ από τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους που δημιουργούνται από τη χρήση εγγυήσεων από τον προϋπολογισμό. Μπορούν να ομαδοποιηθούν σε τέσσερις βασικές κατηγορίες:

1. Μέτρα για τον περιορισμό του ποσού των ενδεχόμενων υποχρεώσεων

Πρώτον, το ύψος της εγγύησης της ΕΕ υπόκειται κατά κανόνα σε ανώτατο όριο, σαφώς καθορισμένο. Ο δημοσιονομικός κανονισμός αναφέρει ότι η δημοσιονομική υποχρέωση και οι συγκεντρωτικές καθαρές πληρωμές από τον προϋπολογισμό δεν μπορούν να υπερβαίνουν το ύψος της δημοσιονομικής εγγύησης που επιτρέπεται από τη βασική της πράξη. Η ενδεχόμενη υποχρέωση που δημιουργείται από δημοσιονομική εγγύηση μπορεί να υπερβεί τα περιουσιακά στοιχεία που προβλέπονται για την κάλυψη της δημοσιονομικής υποχρέωσης της ΕΕ μόνον εφόσον αυτό προβλέπεται στην υποκείμενη βασική πράξη και υπό ειδικούς όρους που προβλέπονται σε αυτήν.

Δεύτερον, το επιθυμητό προφίλ κινδύνου των πράξεων / χρηματοοικονομικών προϊόντων με εγγύηση της ΕΕ καθορίζεται, στο μέτρο του δυνατού, εκ των προτέρων, δηλαδή κατά τον χρόνο της υπογραφής των συμβάσεων εγγύησης.

2. Μέτρα σχετικά με την επιλογή των εταίρων υλοποίησης

Τα προγράμματα εγγυήσεων από τον προϋπολογισμό εκτελούνται με αξιόπιστους εταίρους, οι οποίοι αξιολογούνται κατά πυλώνες. Με αυτόν τον τρόπο διασφαλίζεται η αξιοπιστία, μεταξύ άλλων, των λογιστικών συστημάτων και των συστημάτων χρηματοοικονομικής διαχείρισης και διαχείρισης κινδύνων των εν λόγω εταίρων υλοποίησης. Επιπλέον, οι εν λόγω εταίροι υλοποίησης πρέπει να δεσμεύουν ίδιους πόρους, με αποτέλεσμα την περαιτέρω εναρμόνιση των συμφερόντων τους με τα συμφέροντα της Ένωσης.

3. Μέτρα για τη διασφάλιση επαρκούς εκ των προτέρων δημοσιονομικής ικανότητας για απορρόφηση των καταπτώσεων εγγυήσεων

Τα προγράμματα εγγυήσεων από τον προϋπολογισμό υποστηρίζονται από προβλέψεις που τηρούνται με ασφάλεια στο ΚΤΠ. Ο συντελεστής προβλέψεων καθορίζεται, στη βασική νομική πράξη κάθε προγράμματος, σε επίπεδο που επιτρέπει στον προγραμματισμό των πιστώσεων του προϋπολογισμού να αποτελεί πρόβλεψη η οποία καθιστά δυνατή την απορρόφηση των ζημιών χωρίς δημοσιονομικές διαταραχές. Ως εκ τούτου, οι προβλέψεις επαρκούν για την αντιμετώπιση των αναμενόμενων και, σε ένα ορισμένο επίπεδο, των απρόβλεπτων ζημιών των εν λόγω εγγυήσεων από τον προϋπολογισμό.

Στη συνέχεια, η Επιτροπή θα διασφαλίζει (ετησίως) ότι το ποσό των προβλέψεων συμμορφώνεται με τον συντελεστή προβλέψεων, όπως ορίζεται στη βασική νομική πράξη, και συνάδει με τις αρχές του δημοσιονομικού κανονισμού και με τον δημοσιονομικό προγραμματισμό.

4. Μέτρα για την αντιμετώπιση πραγματοποιηθεισών ζημιών που υπερβαίνουν την εκ των προτέρων εκτίμηση

Ο δημοσιονομικός κανονισμός θεσπίζει δύο κατώτατα όρια έγκαιρης προειδοποίησης (δηλαδή όταν παραμένει διαθέσιμο το 50 % και το 30 % του στόχου των προβλέψεων). Τα εν λόγω όρια προειδοποίησης παρέχουν στην Επιτροπή τη δυνατότητα να προβλέπει την ενδεχόμενη εξάντληση των προβλέψεων πριν από τη λήξη της εγγύησης από τον προϋπολογισμό και της επιτρέπουν να αξιολογεί αν μπορεί να προτείνει κατ' εξαίρεση πρόσθετες προβλέψεις.

Επιπλέον, επανεξετάζεται τακτικά η καταλληλότητα του συντελεστή προβλέψεων (τουλάχιστον ανά τριετία). Η επανεξέταση αυτή διασφαλίζει την επάρκεια του συντελεστή προβλέψεων σε σχέση με το πραγματικό προφίλ κινδύνου των ανεξόφλητων υποχρεώσεων.

Σε περίπτωση που απαιτούνται πρόσθετες προβλέψεις, εφαρμόζονται διαδικασίες που εξασφαλίζουν επαρκή ρευστότητα (μεταφορές μεταξύ των συνιστωσών του ΚΤΠ και χρήση της ρευστότητας των κεντρικών ταμειακών διαθεσίμων) και δημοσιονομικά περιθώρια (πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και πιστώσεις πληρωμών).

Επιπλέον, το 2020 συστάθηκε διεθύνουσα επιτροπή για τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις που απορρέουν από εγγυήσεις του προϋπολογισμού, υπό την εποπτεία του αρμόδιου για τον προϋπολογισμό επιτρόπου. Η επιτροπή παρεμβαίνει σε θέματα που καλύπτουν τις εγγυήσεις από τον προϋπολογισμό και τη χρηματοδοτική συνδρομή και δημιουργούν ενδεχόμενες υποχρεώσεις έναντι του προϋπολογισμού, οι οποίες προκύπτουν από την εφαρμογή του τίτλου X του δημοσιονομικού κανονισμού, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων που προβλέπονται στους εσωτερικούς κανόνες για την εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού της Ένωσης. Περιλαμβάνει το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων, τις σχετικές κοινές οριζόντιες διατάξεις των τυποποιημένων συμφωνιών και την ενοποιημένη υποβολή εκθέσεων για τη θέσπιση εσωτερικών απαιτήσεων όσον αφορά τη βιώσιμη διαχείριση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων.

Κοινό ταμείο προβλέψεων

Με την απόφαση C(2020)1896 της Επιτροπής, της 25ης Μαρτίου 2020, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων του ΚΤΠ, οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα του οικονομικού διαχειριστή του ΚΤΠ ανατέθηκαν στον Γενικό Διευθυντή της Γενικής Διεύθυνσης Προϋπολογισμού (ΓΔ BUDG). Το ΚΤΠ διαχωρίζεται από τα άλλα χαρτοφυλάκια που διαχειρίζεται η ΓΔ BUDG. Το Ταμείο δεν υφίσταται ως χωριστή νομική οντότητα.

Η διαχείριση του ΚΤΠ πραγματοποιείται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων. Στόχος είναι να εξασφαλίζεται η απαραίτητη ρευστότητα για την εξολοκλήρου και άμεση κάλυψη όλων των απαιτούμενων εκροών, όπως είναι οι καταπτώσεις εγγυήσης, πλήρως και άμεσα, και να επιτυγχάνεται διατήρηση του κεφαλαίου στο πλαίσιο του επενδυτικού ορίζοντα του ταμείου, με υψηλό επίπεδο βεβαιότητας.

Για την επίτευξη του γενικού στόχου που περιγράφεται ανωτέρω, ο οικονομικός διαχειριστής του ΚΤΠ ασκεί τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων σύμφωνα με τους κανόνες προληπτικής εποπτείας και τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, καθώς και με βάση τους κανόνες και τις διαδικασίες που καθορίζει η υπόλογος της Επιτροπής. Τα εγχειρίδια γραπτών διαδικασιών για την κάλυψη ειδικών τομέων, όπως η διαχείριση ταμειακών διαθεσίμων, έχουν εκπονηθεί και χρησιμοποιούνται από τις σχετικές επιχειρησιακές μονάδες. Οι χρηματοοικονομικοί και επιχειρησιακοί κίνδυνοι επισημαίνονται και αξιολογούνται και η συμμόρφωση με τις εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές και διαδικασίες εξετάζεται συστηματικά.

Κατά τη σύνθεση του χαρτοφυλακίου του ΚΤΠ επιδιώκεται η διασφάλιση υψηλού βαθμού διαφοροποίησης από άποψη επιλέξιμων κατηγοριών στοιχείων ενεργητικού, γεωγραφικών περιοχών, εκδοτών και ληκτότητας, με στόχο τη διαχείριση των διακυμάνσεων στην αξία του χαρτοφυλακίου.

Οι κατευθυντήριες γραμμές για τη διαχείριση στοιχείων ενεργητικού και οι στρατηγικές κινδύνων και επενδύσεων καθορίζουν συγκεκριμένα όρια και περιορισμούς προκειμένου να περιοριστεί η έκθεση του χαρτοφυλακίου σε πιστωτικό κίνδυνο, η οποία περιορίζεται στον επενδυτικό βαθμό, με εξαίρεση το άνοιγμα των κρατών μελών της ΕΕ.

Δεδομένου ότι από 31 Δεκεμβρίου 2021 μοναδικός αντισυμβαλλόμενος όλων των ανεξόφλητων προθεσμιακών πράξεων συναλλάγματος είναι η Banque de France, από την ημερομηνία αυτή δεν ισχύουν πιστωτικές ενισχύσεις, όπως εξασφαλίσεις, συμφωνίες συμψηφισμού ή εγγυήσεις. Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο για παράγωγα σε ξένο νόμισμα με θετική εύλογη αξία στο τέλος της περιόδου αναφοράς ισούται με τη λογιστική αξία στον ισολογισμό.

Προγράμματα χρηματοδοτικών μέσων

Η εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ βασίζεται εδώ και πολλά έτη στη χρήση των προγραμμάτων χρηματοδοτικών μέσων. Για περισσότερες πληροφορίες όσον αφορά τα σχετικά ποσά βλ. σημείωση 2.4.2.

Κοινό στα περισσότερα χρηματοδοτικά μέσα είναι το γεγονός ότι η εκτέλεση ανατίθεται είτε στον όμιλο της ΕΤΕπ (συμπεριλαμβανομένου του ΕΤαΕ) είτε σε άλλους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς βάσει συμφωνίας μεταξύ της Επιτροπής και του χρηματοπιστωτικού οργανισμού. Οι συμφωνίες που έχουν υπογραφεί με αυτούς τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς περιλαμβάνουν αυστηρές προϋποθέσεις και υποχρεώσεις για τους ενδιάμεσους οργανισμούς για να διασφαλιστούν η δέουσα διαχείριση των πόρων της ΕΕ και η υποβολή εκθέσεων σχετικά με αυτή. Μόλις αναληφθεί υποχρέωση για χρηματοδοτική συνεισφορά σε ένα από τα μέσα, τα κεφάλαια μεταφέρονται σε ειδικό τραπεζικό λογαριασμό που ανοίγεται από τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό στο όνομά του αλλά εκ μέρους της Επιτροπής (π.χ. σε καταπιστευματικό λογαριασμό). Ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός δύναται, ανάλογα με το συγκεκριμένο μέσο, να χρησιμοποιεί τα κεφάλαια αυτού του καταπιστευματικού λογαριασμού για να χορηγεί δάνεια, να εκδίδει χρεωστικούς τίτλους, να επενδύει σε συμμετοχικούς τίτλους ή να καλύπτει καταπτώσεις εγγυήσεων. Τα έσοδα από τα χρηματοδοτικά μέσα, κατά γενικό κανόνα, πρέπει να επιστρέφονται στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Ο κίνδυνος όσον αφορά τα εν λόγω χρηματοδοτικά μέσα περιορίζεται στο ανώτατο όριο, που αναφέρεται στις σχετικές συμφωνίες, το οποίο είναι το εγγεγραμμένο στον προϋπολογισμό ποσό που προβλέπεται για το μέσο. Δεδομένου ότι η Επιτροπή βαρύνεται συχνά με την «πρώτη ζημία» και ότι τα μέσα προορίζονται να χρηματοδοτούν δικαιούχους που παρουσιάζουν περισσότερους κινδύνους (οι οποίοι αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην εξασφάλιση χρηματοδότησης από εμπορικούς δανειστές), είναι, ως εκ τούτου, πιθανό ότι ο προϋπολογισμός της ΕΕ θα υποστεί ορισμένες απώλειες.

6.3. ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

Συναλλαγματικός κίνδυνος την 31η Δεκεμβρίου 2021

Έκθεση των χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ στον κίνδυνο συναλλάγματος στο τέλος του έτους — Καθαρή θέση

σε εκατ. EUR

	31.12.2021						
	USD	GBP	PLN	SEK	Λοιπά	EUR	Σύνολο
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού							
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος ⁽¹⁾	63	18	—	—	7	88	176

σε εκατ. EUR

	31.12.2021						
	USD	GBP	PLN	SEK	Λοιπά	EUR	Σύνολο
<i>Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος</i>							
Μη παράγωγα	934	51	—	23	75	23 141	24 223
Παράγωγα	(646)	—	—	—	—	1 474	828
Απαιτήσεις ⁽²⁾	109	98	108	4	88	7 372	7 780
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	85	24	1 014	591	1 692	41 455	44 860
	545	192	1 121	618	1 862	73 529	77 866
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις							
Υποχρέωση από οικονομικές εγγυήσεις	(1 047)	(0)	(62)	(19)	(248)	(6 418)	(7 794)
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος	(1)	—	—	—	(4)	—	(5)
	(1 048)	(0)	(62)	(19)	(251)	(6 418)	(7 798)
Σύνολο	(503)	192	1 059	599	1 611	67 111	70 068

⁽¹⁾ Εκτός των δανείων για MAA (NGEU) και για χρηματοδοτική συνδρομή.⁽²⁾ Εκτός των προεισπραχθέντων εξόδων.

Εάν το ευρώ είχε ενισχυθεί έναντι άλλων νομισμάτων κατά 10 %, τότε θα επέρχονταν οι ακόλουθες συνέπειες:

σε εκατ. EUR

	2021			
	USD	GBP	PLN	SEK
Οικονομικό αποτέλεσμα	46	(17)	(96)	(54)

Εάν το ευρώ είχε αποδυναμωθεί έναντι αυτών των νομισμάτων κατά 10 %, τότε θα επέρχονταν οι ακόλουθες συνέπειες:

σε εκατ. EUR

	2021			
	USD	GBP	PLN	SEK
Οικονομικό αποτέλεσμα	(56)	21	118	67

Δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις για NGEU και χρηματοδοτική συνδρομή

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού είναι επί του παρόντος μόνο σε ευρώ, επομένως, η ΕΕ δεν διατρέχει κανέναν συναλλαγματικό κίνδυνο.

Ταμειακές πράξεις

Οι ίδιοι πόροι που καταβάλλουν τα κράτη μέλη σε νομίσματα πλην του ευρώ τηρούνται στους λογαριασμούς ιδίων πόρων, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 609/2014 του Συμβουλίου [όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2016/804 του Συμβουλίου]. Μετατρέπονται σε ευρώ για τις ανάγκες εκτέλεσης πληρωμών. Οι διαδικασίες που εφαρμόζονται για τη διαχείριση αυτών των κεφαλαίων ορίζονται από τον προαναφερθέντα κανονισμό. Σε ελάχιστες περιπτώσεις, τα κεφάλαια αυτά χρησιμοποιούνται άμεσα για πληρωμές που πρέπει να εκτελεστούν στα ίδια νομίσματα.

Ορισμένοι λογαριασμοί σε νομίσματα της ΕΕ πλην του ευρώ, συμπεριλαμβανομένων των δολαρίων ΗΠΑ, των λιρών στερλινών και των ελβετικών φράγκων, τηρούνται από την Επιτροπή σε εμπορικές τράπεζες για την εκτέλεση πληρωμών στα νομίσματα αυτά. Οι λογαριασμοί αυτοί ανεφοδιάζονται ανάλογα με το ύψος των προς εκτέλεση πληρωμών και, ως εκ τούτου, τα υπόλοιπά τους δεν αντιπροσωπεύουν άνοιγμα σε συναλλαγματικό κίνδυνο.

Σε περίπτωση διαφόρων άλλων εισπράξεων (εισπράξεων εκτός από ίδιους πόρους) σε νομίσματα πλην του ευρώ, τα σχετικά ποσά μεταφέρονται σε λογαριασμούς της Επιτροπής τηρούμενους στο εκάστοτε νόμισμα, εφόσον απαιτούνται για την κάλυψη της εκτέλεσης πληρωμών, ή μετατρέπονται σε ευρώ και μεταφέρονται σε λογαριασμούς τηρούμενους σε ευρώ. Οι λογαριασμοί πάγιων προκαταβολών που τηρούνται σε άλλα νομίσματα πλην του ευρώ ανεφοδιάζονται αναλόγως των εκτιμώμενων βραχυπρόθεσμων τοπικών αναγκών για πληρωμές στο εκάστοτε νόμισμα. Τα υπόλοιπα των λογαριασμών αυτών τηρούνται εντός του εκάστοτε ανώτατου ορίου.

Πρόστιμα

Όλα τα πρόστιμα επιβάλλονται, καταβάλλονται ή καλύπτονται προσωρινά σε ευρώ, συνεπώς δεν υπάρχει συναλλαγματικός κίνδυνος όταν τηρούνται στο ταμείο BUFI.

Εγγυήσεις του προϋπολογισμού

Κατά κανόνα, οι εγγυήσεις από τον προϋπολογισμό χορηγούνται με ανώτατο όριο που εκφράζεται σε ευρώ. Ωστόσο, ορισμένες υποκειμένες πράξεις μπορεί να εκφράζονται σε άλλα νομίσματα (USD ή άλλα τοπικά νομίσματα).

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος αποτελεί μέρος των παρατηρήσεων που λαμβάνονται υπόψη κατά τον καθορισμό των αναγκών προβλέψεων.

Κοινό ταμείο προβλέψεων

Επί του παρόντος, το ΚΤΠ διαχειρίζεται τόσο ευρώ όσο και δολάρια ΗΠΑ. Για τη διαχείριση του συναλλαγματικού κινδύνου υπογράφονται συμβάσεις παραγώνων (προθεσμιακά συμβόλαια σε ξένο νόμισμα) που αντισταθμίζουν την τρέχουσα αξία του χαρτοφυλακίου επενδύσεων σε USD. Το όριο της ανώτατης μη αντισταθμισμένης έκθεσης σε συναλλαγματικό κίνδυνο ορίζεται στο 1 % της συνολικής αξίας του χαρτοφυλακίου εντός της απόδοσης αναφοράς και των ετήσιων στρατηγικών κατανομών. Έτσι, οι ανοδικές ή καθοδικές κινήσεις της τρέχουσας αξίας των επενδύσεων σε USD πάνω ή κάτω από το όριο του 1 % ενεργοποιούν πράξη νέας εξισορρόπησης (νέο προθεσμιακό συμβόλαιο προς την ίδια ή προς την αντίθετη κατεύθυνση), προσαρμόζοντας ή αντιστρέφοντας αντιστοίχως την αντισταθμισμένη θέση.

Τα δάνεια για τα οποία υπήρξε υποκατάσταση στην ΕΕ ως αποτέλεσμα των καταπτώσεων εγγυήσεων του ταμείου λόγω μη καταβολής πληρωμών από δικαιούχο δανείου —βλ. σημείωση 2.4.1.2— εκτελούνται στο αρχικό τους νόμισμα και, επομένως, εκδίδουν την ΕΕ σε συναλλαγματικό κίνδυνο. Για τα δάνεια για τα οποία υπήρξε υποκατάσταση δεν εκτελούνται πράξεις για την αντιστάθμιση των διακυμάνσεων συναλλαγματικών ισοτιμιών («πράξεις αντιστάθμισης κινδύνου»), λόγω της αβεβαιότητας σχετικά με το χρονοδιάγραμμα αποπληρωμής δανείων.

Συναλλαγματικός κίνδυνος την 31η Δεκεμβρίου 2020

Έκθεση των χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ στον κίνδυνο συναλλάγματος στο τέλος του έτους — Καθαρή θέση

σε εκατ. EUR

	31.12.2020						
	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Λοιπά	Σύνολο
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού							
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού διαθέσιμα προς πώληση	593	42	15	14	18 904	20	19 587

σε εκατ. EUR

	31.12.2020						
	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Λοιπά	Σύνολο
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος	(417)	—	—	—	616	—	199
Δάνεια ⁽¹⁾	21	40	—	—	46	9	116
Απαιτήσεις και εισπρακτέα ποσά	22	1 208	116	176	72 233	738	74 493
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	115	64	178	367	14 429	1 589	16 742
	334	1 353	310	557	106 228	2 356	111 137
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις							
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος	—	—	—	—	(1)	(4)	(4)
Οφειλές	(3)	(0)	(19)	(1)	(32 366)	(19)	(32 408)
	(3)	(0)	(19)	(1)	(32 367)	(22)	(32 412)
Σύνολο	331	1 353	291	556	73 861	2 333	78 725

(1) Με εξαίρεση τις συνακόλουθες πράξεις δανειολημίας για χρηματοδοτική συνδρομή.

Εάν το ευρώ είχε ενισχυθεί έναντι άλλων νομισμάτων κατά 10 %, τότε θα επέρχονταν οι ακόλουθες συνέπειες:

σε εκατ. EUR

	2020			
	USD	GBP	DKK	SEK
Οικονομικό αποτέλεσμα	(13)	(119)	(27)	(49)
Καθαρό ενεργητικό	(17)	(4)	(1)	(1)

Εάν το ευρώ είχε αποδυναμωθεί έναντι αυτών των νομισμάτων κατά 10 %, τότε θα επέρχονταν οι ακόλουθες συνέπειες:

σε εκατ. EUR

	2020			
	USD	GBP	DKK	SEK
Οικονομικό αποτέλεσμα	16	146	33	60
Καθαρό ενεργητικό	21	5	2	2

6.4. ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ

Στον κατωτέρω πίνακα απεικονίζεται η ευαισθησία του επιτοκίου χρεωστικών τίτλων με βάση την ενδεχόμενη μεταβολή των επιτοκίων κατά ± 100 μονάδες βάσης (1 %).

σε εκατ. EUR

	Αύξηση (+) /μείωση (-) σε μονάδες βάσης	Οικονομικό αποτέλεσμα
2021: Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος	+100	(622)
	-100	660
2020: Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού διαθέσιμα προς πώληση	+100	(479)
	-100	513

Η ευαισθησία ενός δεδομένου χαρτοφυλακίου μέσω χρηματαγοράς και ομολόγων στις μεταβολές των επιτοκίων αυξάνεται όσο αυξάνεται και η διάρκεια του. Η διάρκεια των κύριων χαρτοφυλακίων στοιχείων ενεργητικού που διαχειρίζεται η Επιτροπή περιγράφεται κατωτέρω.

Δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις για NGEU και χρηματοδοτική συνδρομή

Λόγω της φύσης των δανειοληπτικών και δανειοδοτικών δραστηριοτήτων της, η ΕΕ έχει σημαντικές τοκοφόρες απαιτήσεις και υποχρεώσεις. Ωστόσο, για τα μέσα χρηματοδοτικής συνδρομής εκτός του NGEU δεν υπάρχει κίνδυνος επιτοκίου δεδομένου ότι οι δανειοληπτικές πράξεις αντισταθμίζονται από αντίστοιχες δανειοδοτικές πράξεις με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις («συνακόλουθες» πράξεις).

Το μέσο NGEU δεν εφαρμόζει αυστηρή συνακόλουθη προσέγγιση και, ως εκ τούτου, ο κίνδυνος επιτοκίου πρέπει να καλύπτεται με την εφαρμογή διαδικασιών και μηχανισμών που μετριάζουν τον κίνδυνο επιτοκίου. Η βασική αρχή στην οποία βασίζεται η διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης του NGEU είναι η κατανομή του κόστους χρηματοδότησης και όλων των άλλων δαπανών σε σχέση με το NGEU στους δικαιούχους (όσον αφορά τα δάνεια) και στον προϋπολογισμό της ΕΕ (όσον αφορά τη μη επιστρεπτέα στήριξη) με διαφανή τρόπο. Το πρόγραμμα NGEU καθοδηγείται από τις αρχές της πλήρους ανάκτησης των δαπανών και της μη κερδοσκοπικής λειτουργίας. Ως εκ τούτου, η ΕΕ μετακυλίζει τη χρηματοδότηση που λαμβάνει στην αγορά με τον πλέον αποδοτικό οικονομικά και δίκαιο τρόπο βάσει υπολογισμών των τόκων σε ημερήσια βάση. Με τον τρόπο αυτόν διασφαλίζει ότι τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν όλες τις δαπάνες σε σχέση με το δάνειο που προκύπτουν στην Ένωση.

Το NGEU τηρεί ταμειακά διαθέσιμα προκειμένου να διατηρεί ένα καθορισμένο απόθεμα ασφαλείας στο πλαίσιο της διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης, αποφεύγοντας παράλληλα τη δημιουργία τυχόν πλεοναζόντων υπολοίπων. Τα ταμειακά διαθέσιμα του NGEU τηρούνται στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Βάσει αμοιβαίας συμφωνίας, το ανεξόφλητο ταμειακό υπόλοιπο άνω των 20 δισ. EUR υπόκειται σε αρνητικό επιτόκιο με βάση το επιτόκιο της διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων της ΕΚΤ, το οποίο το 2021 ήταν -0,5 %. Τα ταμειακά διαθέσιμα του NGEU τηρούνται στην ΕΚΤ.

Ταμειακές πράξεις

Εκτός από τις δανειοληπτικές πράξεις σε σχέση με το πρόγραμμα NGEU, η Επιτροπή δεν δανείζεται χρήματα για τη χρηματοδότηση των επιχειρησιακών δαπανών της. Πέραν της έκθεσής της στα επιτόκια σε σχέση με το NGEU, οι τόκοι υπολογίζονται επί των υπολοίπων που τηρούνται στους διάφορους τραπεζικούς λογαριασμούς. Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή έχει λάβει μέτρα για να εξασφαλίσει ότι οι τόκοι (θετικοί ή αρνητικοί) που προκύπτουν στους τραπεζικούς λογαριασμούς της αντανακλούν συστηματικά τα επιτόκια της αγοράς, καθώς και τις πιθανές τους διακυμάνσεις.

Οι λογαριασμοί που τηρούνται στα δημόσια ταμεία των κρατών μελών για την είσπραξη ιδίων πόρων δεν είναι τοκοφόροι και δεν βαρύνονται με έξοδα. Οι λογαριασμοί που τηρούνται στις εθνικές κεντρικές τράπεζες (ιδιοί πόροι και λοιποί) μπορούν να αμειβονται με την επίσημη τιμή που εφαρμόζει κάθε θεσμικό όργανο. Δεδομένου του τρέχοντος περιβάλλοντος αρνητικών επιτοκίων, ορισμένες από τις αμοιβές που εφαρμόζονται στους λογαριασμούς αυτούς ενδέχεται να είναι αρνητικές επί του παρόντος. Εφαρμόζονται διαδικασίες διαχείρισης ταμειακών διαθεσίμων για την ελαχιστοποίηση των υπολοίπων που τηρούνται στους λογαριασμούς αυτούς και τηρούνται τα κατάλληλα ανώτατα όρια σύμφωνα με τους όρους των τραπεζών. Οι λογαριασμοί ιδίων πόρων προστατεύονται από κάθε επίπτωση αρνητικού τόκου σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 του Συμβουλίου [όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2016/804 του Συμβουλίου].

Τα ημερήσια υπόλοιπα που τηρούνται σε λογαριασμούς εμπορικών τραπεζών είναι τοκοφόρα σε ημερήσια βάση. Αυτό βασίζεται σε κυμαινόμενα επιτόκια της αγοράς στα οποία εφαρμόζεται συμβατικό περιθώριο (θετικό ή αρνητικό). Κατά γενικό κανόνα, τα επιτόκια που εφαρμόζονται από τις εμπορικές τράπεζες είναι μηδενικά για λειτουργικά υπόλοιπα έως ένα καθορισμένο ανώτατο όριο.

Πρόστιμα

Τα προσωρινώς εισπραχθέντα πρόστιμα επενδύονται σε χαρτοφυλάκιο μέσω χρηματαγοράς και μακροπρόθεσμων ομολόγων με μέση διάρκεια χαρτοφυλακίου τα 1,75 έτη.

Κοινό ταμείο προβλέψεων

Τα κονδύλια του ΚΤΠ επενδύονται σε χαρτοφυλάκιο μέσω χρηματαγοράς και μακροπρόθεσμων ομολόγων με συνολική μέση διάρκεια χαρτοφυλακίου 3,10 έτη.

Υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ

Τα ποσά της υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ επενδύονται σε χαρτοφυλάκιο μέσω χρηματαγοράς και μακροπρόθεσμων ομολόγων με μέση διάρκεια χαρτοφυλακίου τα 3,24 έτη.

6.5. ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ**Πιστωτικός κίνδυνος την 31η Δεκεμβρίου 2021****Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο**

	σε εκατ. EUR
	31.12.2021
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	
Δάνεια	163 568
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους	44 860
Απαιτήσεις από ανταλλακτικές συναλλαγές ⁽¹⁾	7 780
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος — χρεωστικοί τίτλοι	19 326
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος — παράγωγα	828
Χορηγηθείσες εγγυήσεις	
Συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων	55 267
Σύνολο στις 31.12.2021	291 628

⁽¹⁾ εκτός των προεισπραχθέντων εξόδων

Δάνεια: πιστωτική ποιότητα

	σε εκατ. EUR				
	31.12.2021				
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Αποκτηθέντα ή δημιουργηθέντα στοιχεία ενεργητικού απομειωμένης πιστωτικής αξίας	Σύνολο
Αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας					
Εξαιρετου και υψηλού βαθμού	10 379	—	—	—	10 379
Άνω μεσαίου βαθμού	58 991	—	—	—	58 991
Χαμηλού μεσαίου βαθμού	79 672	—	—	—	79 672
Μη επενδυτικού βαθμού (συμπεριλαμβανομένης της αθέτησης)	8 819	5 965	29	48	14 860
Ακαθάριστη λογιστική αξία	157 861	5 965	29	48	163 903
Μείον πρόβλεψη ζημίας	(10)	(299)	(26)	—	(336)
Καθαρή λογιστική αξία	157 851	5 665	3	48	163 568

Οι τέσσερις κατηγορίες κινδύνου που αναφέρονται ανωτέρω βασίζονται καταρχήν στις κατηγορίες αξιολόγησης από εξωτερικούς οργανισμούς αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας και αντιστοιχούν σε:

- Εξάιρετου και υψηλού βαθμού (Prime and high grade): Moody's P-1, Aaa — Aa3· S&P A-1+, A-1, AAA — AA -· Fitch F1+, F1, AAA — AA- και ισοδύναμα
- Άνω μεσαίου βαθμού (Upper medium grade): Moody's P-2, A1 — A3· S&P A-2, A+ — A-· Fitch F2, A+ — A- και ισοδύναμα
- Χαμηλού μεσαίου βαθμού (Lower medium grade): Moody's P-3, Baa1 — Baa3, S&P A-3, BBB+ — BBB-· Fitch F3, BBB+ — BBB- και ισοδύναμα
- Μη επενδυτικού βαθμού (Non-investment grade): Moody's not prime, Ba1 — C· S&P B, C, D, BB+ — D· Fitch B, C, D, BB+ — D και ισοδύναμα
- Η ΕΕ χρησιμοποιεί αυτές τις κατηγορίες αξιολόγησης από εξωτερικούς οργανισμούς αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας ως σημείο αναφοράς, ιδίως για τα χρηματοδοτικά μέσα και τις εμπορικές τράπεζες, αλλά μπορεί, έπειτα από τη δική της ανάλυση των επιμέρους υποθέσεων, να τηρεί τα ποσά σε μία από τις ανωτέρω κατηγορίες κινδύνου, ακόμη και εάν ένας ή περισσότεροι από τους ανωτέρω οργανισμούς αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας ενδέχεται να έχουν υποβαθμίσει τον αντίστοιχο αντισυμβαλλόμενο.

Τα ποσά που εμφανίζονται ανωτέρω στη στήλη «Δάνεια» και ταξινομούνται ως μη επενδυτικού βαθμού αφορούν κατά κύριο λόγο τα δάνεια χρηματοδοτικής συνδρομής που έχουν εκταμειωθεί από την Επιτροπή προς τις χώρες-εταίρους που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες. Όλα τα δάνεια προς τα κράτη μέλη είναι στο στάδιο 1. Τα αποκτηθέντα ή δημιουργηθέντα δάνεια απομειωμένης πιστωτικής αξίας είναι τα υποκατάστατα δάνεια από τα προγράμματα ΕΤΣΕ και ΕΕΔ.

Δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις για NGEU και χρηματοδοτική συνδρομή

Η διαχείριση της έκθεσης σε πιστωτικό κίνδυνο πραγματοποιείται με τη λήψη κρατικών εγγυήσεων στην περίπτωση της Ευρατόμ (βλ. σημείωση 2.4.1.1)

Τα δάνεια που έχουν χορηγηθεί στα κράτη μέλη στο πλαίσιο του μέσου SURE βασίζονται σε ένα σύστημα εθελοντικών εγγυήσεων από τα κράτη μέλη που ανέρχονται στο 25 % του ανώτατου ορίου που διατίθεται για τη σχετική χρηματοδοτική συνδρομή.

Σε περίπτωση αθέτησης των υποχρεώσεων των οφειλετών, και προκειμένου να εξυπηρετηθεί κάθε σχετικό οφειλόμενο χρέος, η Επιτροπή δύναται να κάνει αναλήψεις από τα στοιχεία ενεργητικού που τηρούνται στο ΚΤΠ (για δάνεια ΜΧΣ και Ευρατόμ σε τρίτες χώρες) και να τα ζητήσει από τα κράτη μέλη, τηρώντας παράλληλα τα ανώτατα όρια των ιδίων πόρων (βλ. σημείωση 6.6).

Δάνεια: Μεταβολή της πρόβλεψης ζημιών απομείωσης

σε εκατ. EUR

	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Αποκτηθέντα ή δημιουργηθέντα στοιχεία ενεργητικού απομειωμένης πιστωτικής αξίας	Σύνολο
Πρόβλεψη ζημίας την 1.1.2021	49	6	19	—	73
Μεταφορά στο στάδιο 1	0	—	—	—	0
Μεταφορά στο στάδιο 2	(41)	41	—	—	—
Μεταφορά στο στάδιο 3	(0)	(1)	1	—	(0)
Νέα δάνεια	4	69	0	—	73
Παύσεις αναγνώρισης — αποπληρωμές	(0)	(0)	(0)	—	(0)
Παύση αναγνώρισης — διαγραφές	—	—	—	—	—
Επανεπιμέτρηση της πρόβλεψης ζημίας	(1)	185	6	—	189
Λοιπά	(0)	—	0	—	(0)
Πρόβλεψη ζημίας την 31.12.2021	10	299	26	—	336

Δάνεια: Αξιολόγηση σταδιακής προσέγγισης

Όπως αναφέρεται στις σημαντικές λογιστικές πολιτικές, η πρόβλεψη απομείωσης για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος, με εξαίρεση τις απαιτήσεις, εξαρτάται από το στάδιο στο οποίο ταξινομείται ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού.

Η κατανομή σε στάδια εξαρτάται κυρίως από την πιστοληπτική διαβάθμιση του αντισυμβαλλομένου. Το μοντέλο σταδιακής προσέγγισης βασίζεται σε σχετική αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου, δηλαδή η ΕΕ μπορεί να έχει διαφορετικά δάνεια με τον ίδιο αντισυμβαλλόμενο σε διαφορετικά στάδια, ανάλογα με τον πιστωτικό κίνδυνο του αντισυμβαλλομένου κατά τη χορήγηση. Η ΕΕ, με μοναδικό νομικό καθεστώς, δανείζει χρήματα στα κράτη μέλη της ή σε κράτη που αντιμετωπίζουν δυσκολίες. Ως εκ τούτου, η ΕΕ εφαρμόζει επίσης ποιοτική αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου με βάση την παρακολούθηση της οικονομικής κατάστασης των δανειοληπτών που αντιμετωπίζουν δυσκολίες.

Στάδιο 1 — χωρίς σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου

Τα δάνεια προς αντισυμβαλλομένους με πιστοληπτική διαβάθμιση της επενδυτικής βαθμίδας [δηλαδή μεταξύ AAA (Aaa) και BBB-(Baa3) της κλίμακας διαβάθμισης S&P/Fitch (Moody's) ή ισοδύναμης εξωτερικής ή εσωτερικής διαβάθμισης] κατά την ημερομηνία του ισολογισμού θεωρούνται δάνεια χαμηλού πιστωτικού κινδύνου και, ως εκ τούτου, διακρατούνται στο στάδιο 1, εκτός εάν παρουσιάζουν καθυστέρηση άνω των 30 ημερών (βλ. στάδιο 2). Επιπλέον, τυχόν δάνεια για τα οποία δεν σημειώθηκε σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου, όπως ορίζεται κατωτέρω, ταξινομούνται στο στάδιο 1. Όσον αφορά τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού του σταδίου 1, η πρόβλεψη απομείωσης αποτιμάται στο επίπεδο των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών δωδεκαμήνου.

Στάδιο 2 — Σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου

Προκειμένου να διαπιστωθεί αν έχει σημειωθεί σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου μετά τη χορήγηση και, ως εκ τούτου, αν πραγματοποιείται μεταφορά στο στάδιο 2, η ΕΕ εφαρμόζει συνδυασμό ποσοτικών και ποιοτικών αξιολογήσεων.

Όλα τα δάνεια οι συμβατικές πληρωμές των οποίων παρουσιάζουν καθυστέρηση από 31 έως 90 ημέρες μεταφέρονται στο στάδιο 2.

Για αντισυμβαλλομένους με πιστοληπτική διαβάθμιση μεταξύ AAA (Aaa) και BB- (Ba3) κατά την ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης: Εάν δεν εφαρμόζεται η περίπτωση χαμηλού κινδύνου (ανωτέρω στο στάδιο 1), η επιδείνωση θεωρείται σημαντική εάν η διαφορά μεταξύ της διαβάθμισης κατά τη χορήγηση και εκείνης κατά την ημερομηνία του ισολογισμού είναι ίση ή μεγαλύτερη από 3 βαθμίδες.

Για αντισυμβαλλομένους με πιστοληπτική διαβάθμιση B+ (B1) ή B (B2) κατά την ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης: Η επιδείνωση θεωρείται σημαντική εάν η διαφορά μεταξύ της αρχικής διαβάθμισης και της τρέχουσας διαβάθμισης είναι ίση ή μεγαλύτερη από 2 βαθμίδες.

Για αντισυμβαλλομένους με πιστοληπτική διαβάθμιση B- (B3) ή χαμηλότερη (στο εύρος CCC/Caa): Η επιδείνωση θεωρείται σημαντική εάν η διαφορά μεταξύ της αρχικής διαβάθμισης και της τρέχουσας διαβάθμισης κατά την ημερομηνία του ισολογισμού είναι ίση ή μεγαλύτερη από 1 βαθμίδα.

Τα δάνεια που χορηγήθηκαν πριν από τη μετάβαση στον αναθεωρημένο κανόνα EAR 11 (δηλ. την 1η Ιανουαρίου 2021), για τα οποία δεν υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τον πιστωτικό κίνδυνο κατά την αρχική αναγνώριση χωρίς αδικαιολόγητο κόστος και προοπτικά, ταξινομούνται στο στάδιο 2.

Όσον αφορά τα δάνεια του σταδίου 2, η πρόβλεψη απομείωσης αποτιμάται στο επίπεδο των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σε ολόκληρη τη διάρκεια ζωής.

Στάδιο 3 — Δάνεια απομειωμένης πιστωτικής αξίας

Τα δάνεια κατατάσσονται στο στάδιο 3 όταν παρουσιάζουν καθυστέρηση 90 ημερών ή όταν συμβαίνουν ένα ή περισσότερα γεγονότα μετά τη χορήγηση του δανείου που έχουν αρνητική επίδραση στις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές του εν λόγω χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού. Για παράδειγμα, ένα δάνειο κατατάσσεται στο στάδιο 3, εάν:

- είναι πιθανό ένας δανειολήπτης να πτωχεύσει ή να προβεί σε άλλη οικονομική αναδιοργάνωση·
- ο δανειολήπτης διαθέτει κατηγορία διαβάθμισης D που δημοσιεύεται από εξωτερικό οργανισμό αξιολόγησης· και
- ο δανειολήπτης βρίσκεται σε αθέτηση οποιασδήποτε οικονομικής υποχρέωσης έναντι της ΕΕ, ή σε περίπτωση δανείων για χρηματοδοτική συνδρομή, εάν ο δανειολήπτης βρίσκεται σε αθέτηση έναντι οποιουδήποτε άλλου διεθνούς οργανισμού που χρηματοδοτεί το πρόγραμμα.

Όσον αφορά τα δάνεια του σταδίου 3, η πρόβλεψη απομείωσης αποτιμάται στο επίπεδο των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σε ολόκληρη τη διάρκεια ζωής.

Αγορασμένα ή δημιουργημένα μέσα απομειωμένης πιστωτικής αξίας

Η ΕΕ κατέχει επίσης «αποκτηθέντα ή δημιουργηθέντα δάνεια απομειωμένης πιστωτικής αξίας». Πρόκειται για υπερήμερα εγγυημένα δάνεια για τα οποία η ΕΕ κατέβαλε στον εταίρο υλοποίησης κατάπτωση εγγύησης. Για τα εν λόγω δάνεια έχει υπάρξει υποκατάσταση στην ΕΕ για όλα τα δικαιώματα. Η ΕΕ τα αναγνωρίζει στον ισολογισμό της στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση. Η ΕΕ τα κατατάσσει ως αποκτηθέντα ή δημιουργηθέντα δάνεια απομειωμένης πιστωτικής αξίας και υπολογίζει πρόβλεψη απομείωσης βάσει των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σε ολόκληρη τη διάρκεια ζωής. Βάσει των σχετικών συμφωνιών μεταξύ της ΕΕ και των εταίρων υλοποίησης, οι διαδικασίες ανάκτησης αναλαμβάνονται για λογαριασμό της ΕΕ, με στόχο την ανάκτηση των οφειλόμενων ποσών.

Δάνεια: Επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών

Η επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών είναι μια σταθμισμένη βάσει πιθανοτήτων εκτίμηση της διαφοράς μεταξύ των συμβατικών ταμειακών ροών και των αναμενόμενων ταμειακών ροών. Για την εκτίμηση αυτή, η ΕΕ χρησιμοποιεί τις ακόλουθες παραμέτρους πιστωτικού κινδύνου:

- πιθανότητα αθέτησης (PD),
- ζημία σε περίπτωση αθέτησης (LGD), και
- άνοιγμα σε αθέτηση (EAD).

Η πιθανότητα αθέτησης εκφράζεται σε ποσοστό και αντιπροσωπεύει το ενδεχόμενο αθέτησης οικονομικής υποχρέωσης του αντισυμβαλλομένου, είτε εντός των επόμενων 12 μηνών (που χρησιμοποιείται για την αναμενόμενη πιστωτική ζημία δωδεκαμήνου) είτε κατά την υπολειπόμενη διάρκεια ζωής της υποχρέωσης (που χρησιμοποιείται για την αναμενόμενη πιστωτική ζημία σε ολόκληρη τη διάρκεια ζωής).

Η ζημία σε περίπτωση αθέτησης εκφράζεται σε ποσοστό και δείχνει την αναμενόμενη υστέρηση ταμειακών ροών, δηλαδή το μέρος του ανοίγματος που αναμένεται να απολεσθεί μετά από αθέτηση, λαμβανομένων υπόψη των ανακτήσεων και των εξασφαλίσεων. Για την εκτίμηση της ζημίας σε περίπτωση αθέτησης για τα κρατικά ανοίγματα, η ΕΕ λαμβάνει υπόψη το εκ των πραγμάτων καθεστώς προτιμώμενου πιστωτή.

Το άνοιγμα σε αθέτηση είναι το ανεξόφλητο άνοιγμα (ποσό) κατά τον χρόνο της αθέτησης.

Οι εκτιμώμενες ταμειακές ροές κατά την αναμενόμενη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού προεξοφλούνται με το αποτελεσματικό επιτόκιο.

Η ΕΕ εξετάζει εύλογες και δικαιολογημένες μελλοντοστρεφείς πληροφορίες, διαθέσιμες χωρίς αδικαιολόγητο κόστος και προσπάθεια, και προσαρμόζει τις πρότυπες παραμέτρους όταν κρίνεται σκόπιμο.

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμά τους: πιστωτική ποιότητα

σε εκατ. EUR

	31.12.2021
Αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας	
Εξαιρετου και υψηλού βαθμού	40 716
Άνω μεσαίου βαθμού	3 650
Χαμηλού μεσαίου βαθμού	306
Μη επενδυτικού βαθμού	189
Ακαθάριστη λογιστική αξία	44 860
Μείον πρόβλεψη ζημίας	—
Καθαρή λογιστική αξία	44 860

Ταμειακές πράξεις

Τα ποσά των ταμειακών διαθεσίμων και των ισοδυνάμων τους στον ανωτέρω πίνακα αφορούν κυρίως τα ταμειακά διαθέσιμα που διαχειρίζεται το ταμείο της Επιτροπής. Οι περισσότεροι ταμειακοί πόροι της Επιτροπής τηρούνται, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 του Συμβουλίου (όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 2016/804 του Συμβουλίου) για τους ίδιους πόρους, στους λογαριασμούς που ανοίγουν τα κράτη μέλη για την καταβολή των συνεισφορών τους στους ίδιους πόρους (κυρίως ΑΕΕ, ΦΠΑ και ΠΠ). Οι εν λόγω λογαριασμοί τηρούνται είτε στο Δημόσιο Ταμείο εκάστου κράτους μέλους είτε στις εθνικές κεντρικές τράπεζες. Τα ιδρύματα αυτά αντιπροσωπεύουν τον χαμηλότερο πιστωτικό κίνδυνο (ή κίνδυνο αντισυμβαλλομένου) για την Επιτροπή, διότι αυτά που εκτίθενται σε κίνδυνο είναι τα κράτη μέλη. Όσον αφορά το μέρος των ταμειακών πόρων της

Επιτροπής που τηρείται σε εμπορικές τράπεζες για την κάλυψη της εκτέλεσης πληρωμών, ο ανεφοδιασμός των λογαριασμών αυτών γίνεται σε βάση έγκαιρης παράδοσης (just-in-time) και τελεί αυτόματα υπό τη διαχείριση του συστήματος διαχείρισης μετρητών του ταμείου. Σε κάθε λογαριασμό τηρούνται ελάχιστα επίπεδα μετρητών, σύμφωνα με το μέσο ποσό των ημερήσιων πληρωμών που εκτελούνται από αυτό. Κατά συνέπεια, το συνολικό ποσό που τηρείται σε ημερήσια βάση στους λογαριασμούς αυτούς παραμένει μονίμως σε πολύ χαμηλά επίπεδα (γενικά κάτω από 54 εκατ. EUR κατά μέσο όρο, κατανεμημένα σε περίπου 25 λογαριασμούς) και με αυτόν τον τρόπο εξασφαλίζεται ότι το άνοιγμα της Επιτροπής σε πιστωτικούς κινδύνους είναι περιορισμένο. Τα ποσά αυτά πρέπει να εξετάζονται σε σχέση με το σύνολο των ημερήσιων ταμειακών υπολοίπων, τα οποία κυμάνθηκαν το 2021 μεταξύ 1 δισ. EUR και 38 δισ. EUR, και σε σχέση με το συνολικό ποσό των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν από τους τραπεζικούς λογαριασμούς της Επιτροπής το 2021, το οποίο υπερέβη τα 170 δισ. EUR.

Πέραν αυτού, ισχύουν ειδικές κατευθυντήριες γραμμές για την επιλογή των εμπορικών τραπεζών, ώστε να μειωθεί ακόμη περισσότερο ο κίνδυνος αντισυμβαλλομένου στον οποίον εκτίθεται η Επιτροπή.

- Όλες οι εμπορικές τράπεζες επιλέγονται με διαγωνισμό. Η ελάχιστη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική διαβάθμιση που απαιτείται για τη συμμετοχή στον διαγωνισμό είναι η S&P A- ή ισοδύναμη. Χαμηλότερος βαθμός μπορεί να γίνει δεκτός σε ειδικές και δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις.
- Οι πιστοληπτικές διαβαθμίσεις των εμπορικών τραπεζών στις οποίες η Επιτροπή έχει λογαριασμούς παρακολουθούνται σε τακτική βάση.
- Σε αντιπροσωπείες εκτός της ΕΕ, οι λογαριασμοί πάγιων προκαταβολών τηρούνται σε τοπικές τράπεζες που επιλέγονται με απλουστευμένη διαδικασία υποβολής προσφορών. Οι απαιτήσεις πιστοληπτικής διαβάθμισης εξαρτώνται από τις τοπικές συνθήκες και μπορεί να διαφέρουν πολύ από τη μία χώρα στην άλλη. Προκειμένου να περιοριστεί το άνοιγμα σε κίνδυνο, τα υπόλοιπα των λογαριασμών αυτών τηρούνται στο χαμηλότερο δυνατό επίπεδο (λαμβανομένων υπόψη των επιχειρησιακών αναγκών), ο ανεφοδιασμός των λογαριασμών αυτών γίνεται τακτικά και τα ισχύοντα ανώτατα όρια επανεξετάζονται ετησίως.

NGEU

Τα δανειοδοτικά και δανειοληπτικά μέσα χρηματοδοτικής συνδρομής δεν διατηρούν γενικά ανεξόφλητα ταμειακά υπόλοιπα λόγω της υποκείμενης συνακόλουθης αρχής των δανείων χρηματοδοτικής συνδρομής. Ωστόσο, με την εφαρμογή της διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης στο μέσο NGEU, το NGEU τηρεί ταμειακά διαθέσιμα με στόχο να διασφαλιστεί ότι τα ποσά που τηρούνται στον τραπεζικό λογαριασμό του NGEU επαρκούν για την κάλυψη όλων των επικείμενων αναγκών εκταμίευσης και τη διατήρηση καθορισμένου αποθέματος ασφαλείας, αποφεύγοντας παράλληλα τη δημιουργία τυχόν πλεοναζόντων υπολοίπων. Τα μετρητά τοποθετούνται σε τραπεζικό λογαριασμό στην ΕΚΤ, με αποτέλεσμα ο πιστωτικός κίνδυνος να είναι πολύ χαμηλός.

Προσωρινώς εισπραχθέντα πρόστιμα: καταθέσεις

Οι τράπεζες όπου τηρούνται καταθέσεις για προσωρινώς εισπραχθέντα πρόστιμα πριν από το 2010 επιλέγονται με διαγωνισμό σύμφωνα με την πολιτική διαχείρισης των κινδύνων που ορίζει τις απαιτήσεις πιστοληπτικής διαβάθμισης και τα ποσά των κεφαλαίων που θα μπορούσαν να τοποθετηθούν κατ' αναλογία προς το μετοχικό κεφάλαιο του αντισυμβαλλομένου.

Όσον αφορά τις εμπορικές τράπεζες οι οποίες έχουν επιλεγεί ειδικά για την κατάθεση των προσωρινώς εισπραχθέντων προστίμων, κατά γενικό κανόνα απαιτείται ελάχιστη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική διαβάθμιση A- (S&P ή ισοδύναμη) από δύο οργανισμούς αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας. Στην περίπτωση που ορισμένες τράπεζες αυτής της ομάδας γίνουν αντικείμενο υποβάθμισης, εφαρμόζονται ειδικά μέτρα. Επίσης, το ποσό που κατατέθηκε σε κάθε τράπεζα περιορίζεται σε ένα συγκεκριμένο ποσοστό των ιδίων κεφαλαίων της, το οποίο ποικίλλει ανάλογα με το επίπεδο διαβάθμισης κάθε ιδρύματος. Για τον υπολογισμό αυτών των ορίων λαμβάνεται επίσης υπόψη το ποσό των εκκρεμών εγγυήσεων που χορηγήθηκαν στην Επιτροπή από το ίδιο ίδρυμα. Η συμμόρφωση των υπολοίπων καταθέσεων με τις απαιτήσεις της ισχύουσας πολιτικής ελέγχεται τακτικά.

Απαιτήσεις: πιστωτική ποιότητα

σε εκατ. EUR

31.12.2021

	Μη οφειλό- μενες	Ληξιπρόθε- σμες	Ληξιπρόθε- σμες	Ληξιπρόθε- σμες	Ληξιπρόθε- σμες	Σύνολο
		0-30 ημέρες	31-90 ημέ- ρες	91 ημέρες — 1 έτος	> 1 έτος	
Ακαθάριστη λογιστική αξία	2 785	15	9	578	1 453	4 840

σε εκατ. EUR

31.12.2021

	Μη οφειλό- μενες	Ληξιπρόθε- σμες	Ληξιπρόθε- σμες	Ληξιπρόθε- σμες	Ληξιπρόθε- σμες	Σύνολο
		0-30 ημέρες	31-90 ημέ- ρες	91 ημέρες — 1 έτος	> 1 έτος	
Μείον πρόβλεψη ζημίας	(2)	(1)	(4)	(18)	(147)	(173)
Καθαρή λογιστική αξία	2 783	14	5	560	1 305	4 667

Τα ποσά του παρόντος πίνακα δεν περιλαμβάνουν προεισπραχθέντα έξοδα και το σκέλος είσπραξης συμβολαίου οικονομικών εγγυήσεων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος (βλ. σημείωση 2.6.2), καθώς δεν υπόκεινται στις απαιτήσεις απομείωσης.

Στις 10 Ιουλίου 2020 και στις 8 Ιουλίου 2021, η Επιτροπή έλαβε αποφάσεις να τροποποιήσει τις εσωτερικές διατάξεις της για την ανάκτηση απαιτήσεων, προκειμένου να μετριαστεί ο αντίκτυπος της πανδημίας COVID-19 σε οφειλότες της Επιτροπής. Με την απόφαση παρατάθηκαν προσωρινά οι προθεσμίες για την πληρωμή νέων οφειλών και παρασχέθηκε η δυνατότητα χορήγησης πρόσθετης παράτασης για την πληρωμή οφειλών που εκκρεμούν.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος — χρεωστικοί τίτλοι: Πιστωτική ποιότητα

Κοινό ταμείο προβλέψεων

Η σταθμισμένη μέση πιστοληπτική διαβάθμιση του χαρτοφυλακίου του ΚΤΠ είναι Α (S&P ή ισοδύναμη).

Προσωρινώς εισπραχθέντα πρόστιμα: χαρτοφυλάκιο BUFI

Όσον αφορά επενδύσεις σε κρατικό χρέος που αντιστοιχούν σε προσωρινώς εισπραχθέντα πρόστιμα που επιβλήθηκαν από το 2010, η Επιτροπή εκτιμάται σε πιστωτικό κίνδυνο. Η υψηλότερη συγκέντρωση ανοιγμάτων είναι έναντι της Ισπανίας η οποία αντιπροσωπεύει το 10 % του χαρτοφυλακίου. Οι πέντε χώρες με το μεγαλύτερο άνοιγμα (Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Γερμανία και Κάτω Χώρες) αντιπροσωπεύουν μαζί το 30 % του χαρτοφυλακίου επενδύσεων. Η σταθμισμένη μέση πιστοληπτική διαβάθμιση του χαρτοφυλακίου είναι Α (S&P ή ισοδύναμη).

Ληφθείσες οικονομικές εγγυήσεις

Η πολιτική διαχείρισης κινδύνου που εφαρμόζεται για την αποδοχή αυτών των εγγυήσεων εξασφαλίζει υψηλή πιστωτική ποιότητα για την Επιτροπή. Η πολιτική περιλαμβάνει τον καθορισμό του μέγιστου πιστωτικού ανοίγματος έναντι μιας συγκεκριμένης οντότητας του χρηματοπιστωτικού τομέα με βάση την πιστοληπτική της διαβάθμιση και το επίπεδο κεφαλαίου της οντότητας όπως αποτυπώνεται στις οικονομικές της καταστάσεις σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ. Η συμμόρφωση των εκκρεμών εγγυήσεων με τις απαιτήσεις της ισχύουσας πολιτικής ελέγχεται τακτικά.

Υπό εκκαθάριση ΕΚΑΧ

Οι κατευθυντήριες γραμμές για τη διαχείριση στοιχείων ενεργητικού και οι στρατηγικές κινδύνων και επενδύσεων καθορίζουν συγκεκριμένα όρια και περιορισμούς προκειμένου να περιοριστεί η έκθεση του χαρτοφυλακίου σε πιστωτικό κίνδυνο, η οποία περιορίζεται στον επενδυτικό βαθμό, με εξαίρεση το άνοιγμα των κρατών μελών της ΕΕ. Η σταθμισμένη μέση πιστοληπτική διαβάθμιση του χαρτοφυλακίου είναι BBB+ (S&P ή ισοδύναμη).

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος — παράγωγα: Πιστωτική ποιότητα

Τα παράγωγα στοιχεία ενεργητικού αφορούν κυρίως τις εγγυήσεις στα συμμετοχικά χαρτοφυλάκια και προθεσμιακά συμβόλαια σε ξένο νόμισμα. Ως εκ τούτου, ο πιστωτικός κίνδυνος περιορίζεται στον κίνδυνο αντισυμβαλλομένου. Η εγγύηση στο συμμετοχικό χαρτοφυλάκιο θα διακανονιστεί με τον εταίρο υλοποίησης της ΕΕ, τον όμιλο της ΕΤΕπ, ο οποίος αξιολογείται με AAA. Από 31 Δεκεμβρίου 2021 μοναδικός αντισυμβαλλόμενος όλων των ανεξόφλητων προθεσμιακών πράξεων συναλλάγματος είναι η Banque de France, συνεπώς από την ημερομηνία αυτή δεν ισχύουν πιστωτικές ενισχύσεις, όπως εξασφαλίσεις, συμφωνίες συμψηφισμού ή εγγυήσεις.

Συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων: πιστωτική ποιότητα

σε εκατ. EUR

	31.12.2021		
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Σύνολο
Μακροπρόθεσμη πιστοληπτική διαβάθμιση			
Εξαιρέτου και υψηλού βαθμού	0	1	1
Άνω μεσαίου βαθμού	2	—	2
Χαμηλού μεσαίου βαθμού	219	—	219
Μη επενδυτικού βαθμού	3 964	51 079	55 043
Διαχείριση σε συλλογική βάση / χωρίς διαβάθμιση	2	—	2
Σύνολο	4 187	51 080	55 267

Συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων: μεταβολή της πρόβλεψης ζημιών

σε εκατ. EUR

	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Σύνολο
Πρόβλεψη ζημίας την 1.1.2021	859	5 143	6 002
Μεταφορά στο στάδιο 2	(494)	494	0
Μεταφορά στο στάδιο 1	—	—	—
Προσθήκες	8	623	630
Αποδέσμευση εγγυήσεων	(0)	(0)	(0)
Επανεπιμέτρηση	112	789	900
Πρόβλεψη ζημίας την 31.12.2021	485	7 048	7 533
Λογιστική αξία της υποχρέωσης από οικονομικές εγγυήσεις στις 31.12.2021	610	7 183	7 794

* Οι μεταφορές από και προς το στάδιο 1/στάδιο 2 επιμετρώνται στην πρόβλεψη απομείωσης του υπολοίπου ανοίγματος, ενώ οι μεταβολές του ποσού που προκύπτει από τη μεταβολή του σταδίου (δηλαδή η μέτρηση για την αναμενόμενη πιστωτική ζημία δωδεκαμήνου ή σε ολόκληρη τη διάρκεια ζωής) αποτελούν μέρος της επανεπιμέτρησης.

Συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων: πολιτικές σταδιακής προσέγγισης

Ο βασικός δείκτης κινδύνου για την κατανομή των συμβολαίων οικονομικών εγγυήσεων σε στάδια είναι η πιστοληπτική διαβάθμιση του εγγυημένου χρέους. Το μοντέλο σταδιακής προσέγγισης συγκρίνει την πιστοληπτική διαβάθμιση κατά τη χορήγηση με την πιστοληπτική διαβάθμιση κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Για τις εγγυήσεις χαρτοφυλακίου, λαμβάνεται υπόψη η σταθμισμένη μέση πιστοληπτική διαβάθμιση του εγγυημένου χαρτοφυλακίου.

Στάδιο 1 — χωρίς σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου

Τα συμβόλαια οικονομικής εγγύησης με πιστοληπτική διαβάθμιση της επενδυτικής βαθμίδας (δηλαδή μεταξύ AAA (Aaa) και BBB-(Baa3) της κλίμακας διαβάθμισης S&P/Fitch (Moody's) ή ισοδύναμης εξωτερικής ή εσωτερικής διαβάθμισης) κατά την ημερομηνία του ισολογισμού θεωρούνται χαμηλού πιστωτικού κινδύνου ανεξάρτητα από την αρχική πιστοληπτική διαβάθμιση και διακρατούνται στο στάδιο 1. Επιπλέον, τυχόν συμβόλαια οικονομικής εγγύησης για τα οποία δεν σημειώθηκε σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου, όπως ορίζεται κατωτέρω, ταξινομούνται στο στάδιο 1. Όσον αφορά τα συμβόλαια οικονομικής εγγύησης του σταδίου 1, η πρόβλεψη απομείωσης αποτιμάται στο επίπεδο των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών δωδεκαμήνου.

Στάδιο 2 — Σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου

Η ακόλουθη επιδείνωση της πιστοληπτικής διαβάθμισης θεωρείται σημαντική και οδηγεί σε αναταξινόμηση των συμβολαίων οικονομικής εγγύησης στο στάδιο 2:

- όσον αφορά τις εγγυήσεις με πιστοληπτική διαβάθμιση μεταξύ AAA (Aa1) και BB- (Ba3) της κλίμακας διαβάθμισης S&P/Fitch (Moody's) ή ισοδύναμη εξωτερική ή εσωτερική διαβάθμισης κατά την αρχική αναγνώριση, η επιδείνωση της διαβάθμισης θεωρείται σημαντική εάν η διαφορά μεταξύ της αρχικής διαβάθμισης και εκείνης κατά την ημερομηνία του ισολογισμού είναι ίση ή μεγαλύτερη από 3 βαθμίδες για εγγυήσεις που αφορούν μόνο έναν χρεωστικό τίτλο και 2 βαθμίδες για εγγυήσεις που αφορούν το δανειακό χαρτοφυλάκιο·
- όσον αφορά τις εγγυήσεις με πιστοληπτική διαβάθμιση μεταξύ B+ (B1) ή B (B2) κατά την αρχική αναγνώριση, η επιδείνωση της διαβάθμισης θεωρείται σημαντική εάν η διαφορά μεταξύ της αρχικής διαβάθμισης και εκείνης κατά την ημερομηνία του ισολογισμού είναι ίση ή μεγαλύτερη από 2 βαθμίδες για εγγυήσεις που αφορούν μόνο έναν χρεωστικό τίτλο και 1 βαθμίδα για εγγυήσεις που αφορούν το δανειακό χαρτοφυλάκιο· και
- όσον αφορά τις εγγυήσεις με πιστοληπτική διαβάθμιση B- (B3) ή χαμηλότερη κατά την αρχική αναγνώριση, η επιδείνωση της διαβάθμισης θεωρείται σημαντική εάν η διαφορά μεταξύ της αρχικής διαβάθμισης και εκείνης κατά την ημερομηνία του ισολογισμού είναι ίση ή μεγαλύτερη από 1 βαθμίδα (για έναν μόνο χρεωστικό τίτλο και για χαρτοφυλάκιο).

Εάν δεν διατίθενται πληροφορίες σχετικά με την πιστοληπτική διαβάθμιση αλλά έχει πραγματοποιηθεί εκτίμηση των αναμενόμενων ετήσιων απαιτήσεων κατά την αρχική αναγνώριση, το πραγματικό επίπεδο των απαιτήσεων σε σύγκριση με τον αρχικό σχεδιασμό θεωρείται επίσης εύλογος δείκτης κινδύνου για την εκτίμηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου.

Εκτός από τα ανωτέρω κριτήρια, η ΕΕ δύναται να εφαρμόζει ποιοτική αξιολόγηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου, βάσει πρόσθετων, εύλογων και τεκμηριωμένων διαθέσιμων πληροφοριών.

Τα συμβόλαια οικονομικής εγγύησης που χορηγήθηκαν πριν από τη μετάβαση στον αναθεωρημένο κανόνα EAR 11 (δηλ. πριν από την 1η Ιανουαρίου 2021), για τα οποία δεν υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τον πιστωτικό κίνδυνο κατά την αρχική αναγνώριση χωρίς αδικαιολόγητο κόστος και προσπάθεια, ταξινομούνται στο στάδιο 2.

Όσον αφορά τα συμβόλαια οικονομικής εγγύησης του σταδίου 2, η πρόβλεψη απομείωσης αποτιμάται στο επίπεδο των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σε ολόκληρη τη διάρκεια ζωής.

Η κατάταξη στο στάδιο 3 και στα αποκτηθέντα ή δημιουργηθέντα στοιχεία ενεργητικού απομειωμένης πιστωτικής αξίας δεν ισχύει για συμβόλαια οικονομικής εγγύησης.

Εγγυήσεις του προϋπολογισμού

Η Ένωση εκτίθεται κυρίως σε πιστωτικό κίνδυνο μέσω των πράξεων που εγγυάται. Όταν η πιστωτική ποιότητα των υποκείμενων πράξεων επιδεινώνεται, τα γεγονότα αθέτησης καθίστανται πιο πιθανά και, ως εκ τούτου, καταπίπτουν επίσης οι εγγυήσεις της ΕΕ.

Για την παρακολούθηση και τη διαχείριση αυτού του κινδύνου, η Επιτροπή βασίζεται σε ένα μοντέλο πιστωτικού κινδύνου για την εκτίμηση των δυνητικών ζημιών, χρησιμοποιώντας, μεταξύ άλλων, τα στοιχεία που παρέχουν οι εταίροι υλοποίησης. Τα αποτελέσματα αυτών των μοντέλων ερμηνεύονται και συνδυάζονται με την κρίση εμπειρογνομόνων για την εξαγωγή εκτίμησης κινδύνου που συνάδει με την ουσία της συναλλαγής και τις οικείες οικονομικές συνθήκες.

Πιστωτικός κίνδυνος την 31η Δεκεμβρίου 2020

Ανάλυση της ηλικίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού τα οποία δεν έχουν απομειωθεί

σε εκατ. EUR

31.12.2020					
	Σύνολο	Μη ληξιπρόθεσμα και μη απομειωμένα	Ληξιπρόθεσμα αλλά μη απομειωμένα		
			< 1 έτος	1-5 έτη	> 5 έτη
Δάνεια	93 309	93 308	0	—	—
Απαιτήσεις και εισπρακτέα ποσά	74 493	59 702	505	14 030	257
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος	199	199	—	—	—
Σύνολο στις 31.12.2020	168 001	153 209	505	14 030	257

Πιστωτική ποιότητα χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που δεν είναι ληξιπρόθεσμα και δεν έχουν απομειωθεί

σε εκατ. EUR

31.12.2020						
	Διαθέσιμα προς πώληση στοιχεία ⁽¹⁾	Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος ⁽²⁾	Δάνεια	Απαιτήσεις και εισπρακτέα ποσά	Μετρητά	Σύνολο
Αντισυμβαλλόμενοι με εξωτερική αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας						
Εξαιρετου και υψηλού βαθμού	9 005	199	2 040	52 817	13 896	77 956
Άνω μεσαίου βαθμού	3 415	—	35 040	1 535	1 011	41 001
Χαμηλού μεσαίου βαθμού	2 133	—	48 139	1 886	1 651	53 809
Μη επενδυτικού βαθμού	310	—	7 964	142	165	8 580
	14 862	199	93 182	56 380	16 723	181 347
Αντισυμβαλλόμενοι χωρίς εξωτερική αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας						
Οφειλέτες που δεν έχουν αθετήσει υποχρεώσεις στο παρελθόν	—	—	126	3 318	19	3 463
Οφειλέτες που έχουν αθετήσει υποχρεώσεις στο παρελθόν	—	—	—	4	—	4
	—	—	126	3 322	19	3 466
Σύνολο	14 862	199	93 309	59 702	16 742	184 814

⁽¹⁾ Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού (εκτός επενδύσεων σε αμοιβαία κεφάλαια χρηματαγοράς και συμμετοχικούς τίτλους).⁽²⁾ Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος.

6.6. ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

Κίνδυνος ρευστότητας την 31η Δεκεμβρίου 2021

Ανάλυση ληκτότητας μη παράγωγων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων με βάση τον χρόνο που απομένει μέχρι τη λήξη των συμβατικών προθεσμιών

σε εκατ. EUR

31.12.2021					
	Μη προεξοφλημένες συμβατικές ταμειακές ροές				Λογιστική αξία
	< 1 έτος	1-5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο	
Δανειοληπτικές πράξεις	(23 769)	(45 030)	(180 660)	(249 459)	(236 720)
Οφειλές	(46 372)	—	—	(46 372)	(46 372)
Λοιπά	(218)	(830)	(890)	(1 938)	(1 605)
Σύνολο στις 31.12.2021	(70 358)	(45 860)	(181 550)	(297 769)	(284 697)

Ανάλυση ληκτότητας παράγωγων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων με βάση τον χρόνο που απομένει μέχρι τη λήξη των συμβατικών προθεσμιών

σε εκατ. EUR

31.12.2021					
	Μη προεξοφλημένες συμβατικές ταμειακές ροές				Λογιστική αξία
	< 1 έτος	1-5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο	
Σκέλος πληρωμής παραγωγού	(646)	(5)	—	(651)	
Σκέλος είσπραξης παραγωγού	648	—	—	648	
Καθαρές ταμειακές ροές στις 31.12.2021	2	(5)	—	(3)	(3)

Ανάλυση ληκτότητας των εκδοθεισών συμβάσεων οικονομικών εγγυήσεων με βάση τη νωρίτερη περίοδο κατά την οποία θα μπορούσε να καταπέσει η εγγύηση

σε εκατ. EUR

31.12.2021					
	Μέγιστο ποσό εγγύησης				Λογιστική αξία
	< 1 έτος	1-5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο	
Συμβόλαια οικονομικών εγγυήσεων	(55 381)	(878)	(1)	(56 259)	(7 794)
Σύνολο στις 31.12.2021	(55 381)	(878)	(1)	(56 259)	(7 794)

Δανειοληπτικές δραστηριότητες για το NGEU και χρηματοδοτική συνδρομή

Το πρώτο βήμα για την αποπληρωμή δανειοληπτικών πράξεων για χρηματοδοτική συνδρομή είναι η έγκαιρη είσπραξη της σχετικής χρηματοδοτικής συνδρομής και των αποπληρωμών δανείων του NGEU. Ωστόσο, υπάρχουν πρόσθετες διασφαλίσεις που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν σε περίπτωση αθέτησης ή καθυστέρησης των πληρωμών των δανειοληπτών.

Όσον αφορά τα δάνεια ΜΧΣ και Ευρατόμ προς τρίτες χώρες, η συνιστώσα του ΚΤΠ για το Ταμείο Εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις προβλέπει αποθεματικό ρευστότητας. Ως εκ τούτου, τα διαθέσιμα στοιχεία ενεργητικού του Ταμείου Εγγυήσεων θα χρησιμοποιηθούν πρώτα για την αποπληρωμή των σχετικών δανείων (αλλά μόνο μετά την πρώτη προσφυγή σε τρίτους εγγυητές για τα δάνεια Ευρατόμ — βλ. σημείωση 6.4). Εάν, ανά πάσα στιγμή, τα διαθέσιμα στοιχεία ενεργητικού αποδειχθούν ανεπαρκή για την κάλυψη των πραγματικών ζημιών, η Επιτροπή θα ενεργοποιήσει μέτρα για την παροχή πρόσθετων πόρων (π.χ. προσφυγή σε προσωρινή χρήση της ρευστότητας των ταμειακών διαθεσίμων της Επιτροπής, προσφυγή σε προσωρινές μεταφορές και/ή πρόσθετες δαπάνες από τον προϋπολογισμό της ΕΕ).

Όσον αφορά το NGEU, η Επιτροπή μπορεί επίσης να εφαρμόσει ενεργό διαχείριση ταμειακών διαθεσίμων και βραχυπρόθεσμο δανεισμό για την εξυπηρέτηση των χρεών της ΕΕ, ενώ όσον αφορά το SURE, η Επιτροπή μπορεί να ανανεώνει τις σχετικές δανειοληπτικές πράξεις που έχουν συναφθεί εξ ονόματος της Ένωσης.

Για όλες τις δανειοληπτικές πράξεις χρηματοδοτικής συνδρομής, καθώς και για τις δανειοληπτικές πράξεις του NGEU, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει πόρους έως το διαθέσιμο περιθώριο ιδίων πόρων για την εξυπηρέτηση των οφειλών της ΕΕ. Η νομοθεσία για τους ίδιους πόρους καθορίζει το ανώτατο όριο των ιδίων πόρων για την κάλυψη των ετήσιων πιστώσεων για πληρωμές στο 1,40 % του ΑΕΕ των κρατών μελών, πλέον πρόσθετης προσωρινής αύξησης κατά 0,6 ποσοστιαίες μονάδες για το NGEU. Ο προϋπολογισμός του 2021 περιλάμβανε σύνολο ιδίων πόρων για τη χρηματοδότηση των δαπανών ύψους 1,12 % του ΑΕΕ. Αυτό σημαίνει ότι την 31η Δεκεμβρίου 2021 υπήρχε διαθέσιμο περιθώριο 0,88 % για την κάλυψη των υποχρεώσεων. Για τον σκοπό αυτόν, η ΕΕ έχει το δικαίωμα να ζητήσει από τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν τη συμμόρφωση προς τις νομικές υποχρεώσεις της ΕΕ έναντι των δανειστών της.

Τέλος, τα δάνεια που έχουν χορηγηθεί στα κράτη μέλη στο πλαίσιο του μέσου SURE βασίζονται σε ένα σύστημα εθελοντικών εγγυήσεων από τα κράτη μέλη που ανέρχονται στο 25 % του ανώτατου ορίου που διατίθεται για τη σχετική χρηματοδοτική συνδρομή. Πριν από την κατάρτιση των εγγυήσεων που παρέχουν τα κράτη μέλη, η Επιτροπή αναμένεται να εξετάσει τις δυνατότητες ανάληψης του διαθέσιμου περιθωρίου έως το ανώτατο όριο των ιδίων πόρων για πιστώσεις πληρωμών στον βαθμό που κρίνεται βιώσιμο από την Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τις συνολικές ενδεχόμενες υποχρεώσεις της Ένωσης και τη βιωσιμότητα του γενικού προϋπολογισμού της Ένωσης. Η εξέταση αυτή δεν επηρεάζει τον ανέκκλητο, άνευ όρων και εκτελεστό κατόπιν αιτήσεως χαρακτήρα των εγγυήσεων που παρέχονται.

Ταμειακές πράξεις

Οι αρχές του προϋπολογισμού εξασφαλίζουν ότι το σύνολο των ταμειακών πόρων για ένα δεδομένο οικονομικό έτος είναι πάντα επαρκές για την εκτέλεση όλων των πληρωμών. Πράγματι, το σύνολο των συνεισφορών των κρατών μελών μαζί με τα διάφορα έσοδα ισούται με το ποσό των πιστώσεων πληρωμών για το οικονομικό έτος. Ωστόσο, οι συνεισφορές των κρατών μελών εισπράττονται σε δώδεκα μηνιαίες δόσεις ετησίως και βασίζονται στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό, ενώ οι πληρωμές υπόκεινται στις επιχειρησιακές ανάγκες. Επιπλέον, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 του Συμβουλίου [για τις μεθόδους και τη διαδικασία απόδοσης ιδίων πόρων, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2016/804 του Συμβουλίου], οι συνεισφορές των κρατών μελών που σχετίζονται με διορθωτικούς προϋπολογισμούς και οι οποίες εγκρίνονται έναν δεδομένο μήνα (N) δεν καθίστανται διαθέσιμες πριν από την πρώτη εργάσιμη ημέρα του μήνα N+1 (εάν έχουν εγκριθεί πριν από τη 16η του δεδομένου μήνα) ή την πρώτη εργάσιμη ημέρα του μήνα N+2 (εάν έχουν εγκριθεί τη 16η του δεδομένου μήνα ή αργότερα), ενώ οι σχετικές πιστώσεις πληρωμών διατίθενται αμέσως.

Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι διαθέσιμοι ταμειακοί πόροι επαρκούν πάντα για την κάλυψη των πληρωμών που πρέπει να εκτελεστούν κάθε συγκεκριμένο μήνα, εφαρμόζονται διαδικασίες σχετικά με την τακτική πρόβλεψη των ταμειακών διαθεσίμων. Μπορούν να ζητηθούν εκ των προτέρων ίδιοι πόροι ή πρόσθετη χρηματοδότηση από τα κράτη μέλη, εάν χρειαστεί, εντός ορισμένων ορίων και υπό ορισμένες προϋποθέσεις που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2016/804 του Συμβουλίου. Ο επιχειρησιακές ανάγκες και το σύνολο των δημοσιονομικών περιορισμών κατά τα τελευταία έτη έχουν δημιουργήσει την ανάγκη να αυξηθεί ο έλεγχος παρακολούθησης του ρυθμού των πληρωμών κατά τη διάρκεια του έτους. Πέραν των ανωτέρω, στο πλαίσιο των καθημερινών ταμειακών πράξεων της Επιτροπής, αυτοματοποιημένα εργαλεία διαχείρισης μετρητών εξασφαλίζουν επαρκή ρευστότητα σε κάθε έναν από τους τραπεζικούς λογαριασμούς της Επιτροπής, σε καθημερινή βάση.

Πρόστιμα

Η διαχείριση του ταμείου BUFI, στο οποίο επενδύονται προσωρινά καταβληθέντα πρόστιμα, πραγματοποιείται σύμφωνα με την αρχή ότι τα στοιχεία ενεργητικού πρέπει να παρουσιάζουν ικανοποιητικό βαθμό ρευστότητας και χρησιμοποίησης όσον αφορά τις σχετικές δεσμεύσεις. Το χαρτοφυλάκιο αποτελείται από τίτλους υψηλής κυρίως ρευστότητας που μπορούν να πωληθούν για την κάλυψη βραχυπρόθεσμων ταμειακών εκροών. Επίσης, το ποσοστό των ταμειακών διαθεσίμων, των ισοδυνάμων τους και των τίτλων με λήξη εντός 1 έτους υπερβαίνει το 50 %.

Εγγυήσεις του προϋπολογισμού

Η ανάλυση ληκτότητας για τις οικονομικές εγγυήσεις παρουσιάζεται με συνετή προσέγγιση, σύμφωνα με την οποία το ανώτατο ποσό της παρεχόμενης εγγύησης καταλογίζεται στην ωριότερη περίοδο εντός της οποίας μπορεί να ζητηθεί η κατάπτωση της εγγύησης. Δεδομένου ότι οι περισσότερες εγγυήσεις της ΕΕ διατίθενται σε πρώτη ζήτηση, σημαντικό ποσό κατανέμεται στην πρώτη χρονική περίοδο ληκτότητας. Ωστόσο, η πιθανότητα κατάπτωσης για την ΕΕ στο πλαίσιο όλων των εγγυήσεων για ολόκληρο το ποσό κατά την πρώτη περίοδο είναι αμυδρή. Επιπλέον, το ποσό που αναμένει να απολέσει η ΕΕ είναι συχνά πολύ μικρότερο από το

όριο της εγγύησης και, ως εκ τούτου, το ποσό του κινδύνου ρευστότητας πρέπει να εξετάζεται σε συνδυασμό με τη λογιστική αξία των υποχρεώσεων από την εγγύηση.

Βασικός στόχος του πλαισίου διαχείρισης κινδύνου των ενδεχόμενων υποχρεώσεων είναι να διασφαλιστεί ότι ο προϋπολογισμός της ΕΕ μπορεί, ανά πάσα στιγμή, να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του χωρίς να διαταραχθεί η τακτική εκτέλεση του προϋπολογισμού. Αυτό συνεπάγεται επίσης τον μετριασμό του κινδύνου ρευστότητας που σχετίζεται με τις εγγυήσεις από τον προϋπολογισμό, δηλαδή τον κίνδυνο να μην διαθέτει η Ένωση επαρκή κεφάλαια για να εκπληρώσει εγκαίρως όλες τις υποχρεώσεις πληρωμής που συνδέονται με εγγυήσεις (το οποίο θα μπορούσε να οδηγήσει, για παράδειγμα, στον παραγκωνισμό άλλων δαπανών και στην αναβολή των πληρωμών για τα επόμενα οικονομικά έτη).

Στο πλαίσιο αυτό, κάθε εγγύηση από τον προϋπολογισμό υποστηρίζεται από επαρκείς προβλέψεις που καταβάλλονται στο ΚΤΠ, ώστε να διασφαλίζεται ότι υπάρχει πάντα επαρκής ρευστότητα για την έγκαιρη πληρωμή των καταπτώσεων εγγυήσεων.

Η ΕΕ παρακολουθεί σε τακτική βάση την επάρκεια του συντελεστή προβλέψεων κάθε προγράμματος εγγυήσεων από τον προϋπολογισμό και υποβάλλει κάθε χρόνο έκθεση ⁽³⁶⁾ σχετικά με την εκτίμησή της αν τα ποσά αυτά επαρκούν για την κάλυψη του κινδύνου για τα επόμενα 5 έτη με συγκεκριμένο βαθμό βεβαιότητας.

Επιπλέον, υπάρχουν πρόσθετες διαδικασίες διασφάλισης (προσωρινές μεταφορές μεταξύ των συνιστωσών του ΚΤΠ και χρήση της ρευστότητας των κεντρικών ταμειακών διαθεσίμων) για την εξασφάλιση επαρκούς ρευστότητας.

Κοινό ταμείο προβλέψεων

Η διαχείριση του ΚΤΠ γίνεται σύμφωνα με την αρχή ότι τα στοιχεία ενεργητικού παρουσιάζουν ικανοποιητικό βαθμό ρευστότητας και χρησιμοποίησης όσον αφορά τις σχετικές δεσμεύσεις. Το χαρτοφυλάκιο αποτελείται από ρευστά στοιχεία ενεργητικού που μπορούν να πωληθούν για την αντιμετώπιση βραχυπρόθεσμων ταμειακών εκροών εάν είναι αναγκαίο. Επίσης, το ποσοστό των ταμειακών διαθεσίμων, των ισοδυνάμων τους και των τίτλων με λήξη εντός 1 έτους ανέρχεται στο 26 %.

Οι συμβάσεις παραγώγων διακανονίζονται σε μεικτή βάση ανάλογα με τη συμβατική λήξη τους. Οι υποχρεώσεις εκπληρώνονται με πωλήσεις στοιχείων ενεργητικού σε USD και/ή πράξεις ανταλλαγής, με τις οποίες είναι δυνατό να προκύψουν ταμειακές εκροές λόγω διαφοράς ισοτιμίας συναλλάγματος. Δεν απαιτείται διαχείριση ρευστότητας όσον αφορά απαιτήσεις εξασφαλίσεων ή περιθωρίου, καθώς ο τρέχων αντισυμβαλλόμενος αντιστάθμισης αποδέχεται να συνεργαστεί με την Επιτροπή χωρίς τυχόν απαιτήσεις κάλυψης εξασφαλίσεων ή περιθωρίου.

Κίνδυνος ρευστότητας την 31η Δεκεμβρίου 2020

Ανάλυση ληκτότητας των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων με βάση τον χρόνο που απομένει μέχρι τη λήξη των συμβατικών προθεσμιών

σε εκατ. EUR

31.12.2020				
	< 1 έτος	1-5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο
Δανειοληπτικές πράξεις	(10 410)	(20 230)	(62 553)	(93 192)
Οφειλές	(32 408)	—	—	(32 408)
Υποχρεώσεις από οικονομικές εγγυήσεις	(90)	—	—	(90)
Άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	(149)	(665)	(947)	(1 761)
Σύνολο στις 31.12.2020	(43 057)	(20 895)	(63 500)	(127 451)

⁽³⁶⁾ Για παράδειγμα, στο έγγραφο εργασίας XI που επισυνάπτεται στο σχέδιο προϋπολογισμού, το οποίο παρουσιάζει την εκτέλεση των δημοσιονομικών εγγυήσεων, το κοινό ταμείο εγγυήσεων και την εκτίμηση της βιωσιμότητας των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που προκύπτουν από δημοσιονομικές εγγυήσεις και χρηματοδοτική συνδρομή, δυνάμει του άρθρου 41 παράγραφος 5 του δημοσιονομικού κανονισμού.

Χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος

σε εκατ. EUR

31.12.2020				
	< 1 έτος	1-5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο
Σκέλος πληρωμής παραγωγού	(417)	(4)	(1)	(421)
Σκέλος είσπραξης παραγωγού	423	—	—	423
Καθαρές ταμειακές ροές στις 31.12.2020	5	(4)	(1)	1

6.7. ΑΛΛΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΠΟΥ ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΙΜΕΣ

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021 η ΕΕ είναι εκτεθειμένη σε άλλους κινδύνους που συνδέονται με τιμές (κίνδυνος μετοχών) που απορρέουν από επενδύσεις μη εισηγμένου μετοχικού κεφαλαίου (όπως επιχειρηματικά κεφάλαια και άλλα επενδυτικά ταμεία), αμοιβαία κεφάλαια της χρηματαγοράς (όπως το Unitary Fund της ΕΤΕπ) και επενδύσεις σε συγκεντρωμένα χαρτοφυλάκια (βλ. σημείωση **2.4.2.1**), καθώς και μέσω εγγυήσεων που καλύπτουν επενδύσεις μη εισηγμένου μετοχικού και οιονεί μετοχικού κεφαλαίου, που αντιμετωπίζονται ως παράγωγα στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος (βλ. σημείωση **2.4.2.2**).

Ο κίνδυνος τιμής συμμετοχικών τίτλων αναφέρεται στον κίνδυνο μεταβολής των εύλογων αξιών επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου λόγω διακυμάνσεων στα επίπεδα τιμών μετοχών και/ή στην αξία εγγυημένων επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου. Η επίπτωση των προαναφερόμενων μέσων επί του πλεονάσματος ή του ελλείμματος μιας αύξησης ή μείωσης της αξίας κατά 10 % θα έχει ως εξής:

σε εκατ. EUR

	10 %	(10) %
Επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου	238	(238)
Αμοιβαία κεφάλαια της χρηματαγοράς και επενδύσεις σε συγκεντρωμένα χαρτοφυλάκια	251	(251)
Εγγυήσεις σε συμμετοχικά χαρτοφυλάκια ⁽¹⁾	415	(415)
Σύνολο στις 31.12.2021	905	(905)

⁽¹⁾ Ο κίνδυνος εγγυήσεων σε συμμετοχικά χαρτοφυλάκια βασίζεται στο ονομαστικό ποσό που καλύπτεται από την εγγύηση.

Η ΕΕ επενδύει ή εγγυάται μη εισηγμένα στοιχεία ενεργητικού των οποίων οι αξίες δεν δημοσιοποιούνται. Τα περισσότερα από αυτά τα χρηματοοικονομικά μέσα εκτελούνται από τις εντεταλμένες οντότητες, οι οποίες είναι εμπειρογνώμονες του κλάδου και αξιολογούν και παρακολουθούν τα εν λόγω στοιχεία ενεργητικού σε τακτική βάση.

7. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ**7.1. ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ**

Τα συνδεδεμένα μέρη της ΕΕ είναι οι ενοποιημένες οντότητες της ΕΕ, οι συγγενείς επιχειρήσεις και τα βασικά διοικητικά στελέχη αυτών των οντοτήτων. Οι συναλλαγές μεταξύ αυτών των οντοτήτων λαμβάνουν χώρα στο πλαίσιο των συνήθων πράξεων της ΕΕ και, στην περίπτωση αυτή, δεν χρειάζονται συγκεκριμένες απαιτήσεις γνωστοποίησης για τις συναλλαγές αυτές σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες της ΕΕ.

7.2. ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ

Για την παρουσίαση πληροφοριών για τις συναλλαγές συνδεδεμένων μερών σχετικά με τα βασικά καθήκοντα διαχείρισης προσωπικού της ΕΕ, οι ενδιαφερόμενοι κατανομούνται σε πέντε κατηγορίες:

Κατηγορία 1: οι πρόεδροι του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, της Επιτροπής και του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Κατηγορία 2: ο αντιπρόεδρος της Επιτροπής και Ύπατος Εκπρόσωπος της ΕΕ για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας και οι άλλοι αντιπρόεδροι της Επιτροπής

Κατηγορία 3: ο γενικός γραμματέας του Συμβουλίου, τα μέλη της Επιτροπής, οι δικαστές και οι γενικοί εισαγγελείς του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο πρόεδρος και τα μέλη του Γενικού Δικαστηρίου, ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής και ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων

Κατηγορία 4: ο πρόεδρος και μέλη του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου

Κατηγορία 5: οι πιο υψηλόβαθμοι υπάλληλοι των θεσμικών οργάνων και οργανισμών

Περίληψη των δικαιωμάτων τους παρουσιάζεται κατωτέρω — άλλες πληροφορίες παρέχονται επίσης στον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης, το επίσημο έγγραφο που περιγράφει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις όλων των υπαλλήλων της ΕΕ, το οποίο είναι διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο Eurogora. Κανένα δάνειο με επιδοτούμενο επιτόκιο δεν χορηγήθηκε από την ΕΕ σε βασικά διοικητικά στελέχη.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ

EUR

Δικαιώματα (ανά εργαζόμενο)	Κατηγορία 1	Κατηγορία 2	Κατηγορία 3	Κατηγορία 4	Κατηγορία 5
Βασικός μισθός (μηνιαίος)	29 205,17	26 453,96 – 27 512,13	21 163,17 – 23 808,57	22 856,23 – 24 337,65	13 456,68 – 21 163,17
Επίδομα κατοικίας/αποδημίας	15 %	15 %	15 %	15 %	0-4 %-16 %
Οικογενειακά επιδόματα:					
Στέγης (% επί του μισθού)	2 % + 196,44	2 % + 196,44	2 % + 196,44	2 % + 196,44	2 % + 196,44
Προστατευόμενων τέκνων	429,24	429,24	429,24	429,24	429,24
Προσχολικής εκπαίδευσης	104,86	104,86	104,86	104,86	104,86
Εκπαίδευσης, ή	291,24	291,24	291,24	291,24	291,24
Εκπαίδευσης εκτός του τόπου εργασίας	582,48	582,48	582,48	582,48	582,48
Επίδομα προέδρων δικαστηρίου	ά/α	ά/α	668,22	ά/α	ά/α
Έξοδα παραστάσεων	1 582,67	1 017,17	668,22	ά/α	ά/α
Έξοδα ετήσιων ταξιδίων	ά/α	ά/α	ά/α	ά/α	Επιστρέφονται
Μεταφορές στο κράτος μέλος:					
Επίδομα εκπαίδευσης (1)	Ναι	Ναι	Ναι	Ναι	Ναι
% επί του μισθού (1)	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %
% επί του μισθού χωρίς δ.σ.	μέχρι 25 %	μέχρι 25 %	μέχρι 25 %	μέχρι 25 %	μέχρι 25 %
Έξοδα παράστασης	Επιστρέφονται	Επιστρέφονται	Επιστρέφονται	ά/α	ά/α
Ανάληψη καθηκόντων:					
Έξοδα εγκατάστασης (Κατηγορία 1-4: δύο μήνες βασικού μισθού)	58 410,36	52 907,93 – 55 024,27	42 326,35 – 47 617,14	45 712,46 – 48 675,31	Επιστρέφονται
Έξοδα ταξιδιού οικογενείας	Επιστρέφονται	Επιστρέφονται	Επιστρέφονται	Επιστρέφονται	Επιστρέφονται
Έξοδα μετακόμισης	Επιστρέφονται	Επιστρέφονται	Επιστρέφονται	Επιστρέφονται	Επιστρέφονται
Λήξη άσκησης καθηκόντων:					
Έξοδα επανεγκατάστασης (Κατηγορία 1-4: ένας μήνας βασικού μισθού)	29 205,17	26 453,96 – 27 512,13	21 163,17 – 23 808,57	22 856,23 – 24 337,65	Επιστρέφονται

EUR

Δικαιώματα (ανά εργαζόμενο)	Κατηγορία 1	Κατηγορία 2	Κατηγορία 3	Κατηγορία 4	Κατηγορία 5
Έξοδα ταξιδιού οικογενείας	Επιστρέφονται	Επιστρέφονται	Επιστρέφονται	Επιστρέφονται	Επιστρέφονται
Έξοδα μετακόμισης	Επιστρέφονται	Επιστρέφονται	Επιστρέφονται	Επιστρέφονται	Επιστρέφονται
Μεταβατική περίοδος (% επί του μισθού) ⁽²⁾	40 % – 65 %	40 % – 65 %	40 % – 65 %	40 % – 65 %	ά/α
Ασφάλιση ασθένειας	Καλύπτεται	Καλύπτεται	Καλύπτεται	Καλύπτεται	Καλύπτεται
Σύνταξη (% επί του ακαθάριστου βασικού μισθού)	μέχρι 70 %	μέχρι 70 %	μέχρι 70 %	μέχρι 70 %	μέχρι 70 %
Κρατήσεις:					
Κοινοτικός φόρος	8 % – 45 %	8 % – 45 %	8 % – 45 %	8 % – 45 %	8 % – 45 %
Ασφάλιση ασθένειας (% επί των αποδοχών)	1,7 %	1,7 %	1,7 %	1,7 %	1,7 %
Ειδική εισφορά επί των αποδοχών	7 %	7 %	7 %	7 %	6-7 %
Συνταξιοδοτικές εισφορές	ά/α	ά/α	ά/α	ά/α	10,1 %
Αριθμός ατόμων στο τέλος του έτους	3	8	93	27	118

⁽¹⁾ με εφαρμογή διορθωτικού συντελεστή («δ.σ.»).

⁽²⁾ καταβάλλεται κατά τα 3 πρώτα έτη μετά την αναχώρηση

8. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Κατά την ημερομηνία υπογραφής των παρόντων λογαριασμών, πέραν του ζητήματος που επεξηγείται κατωτέρω, δεν περιήλθε στην προσοχή της υπολόγου της Επιτροπής ούτε αναφέρθηκε σε αυτήν κανένα σημαντικό θέμα που θα απαιτούσε ειδική γνωστοποίηση στο πλαίσιο της παρούσας ενότητας. Οι λογαριασμοί και οι σχετικές σημειώσεις καταρτίστηκαν με βάση τις πλέον πρόσφατες διαθέσιμες πληροφορίες, όπως προκύπτει από τις πληροφορίες που παρουσάζονται.

Ουκρανία

Σύμφωνα με τον λογιστικό κανόνα 19 της ΕΕ «Γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού», ο πόλεμος στην Ουκρανία που ξεκίνησε τον Φεβρουάριο του 2022 θεωρείται μη διορθωτικό γεγονός και, ως εκ τούτου, δεν απαιτεί προσαρμογές ποσών στις παρούσες δημοσιονομικές καταστάσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2021. Όπως αναφέρεται στη σημείωση **2.4**, η ΕΕ διατηρεί ανεξόφλητα δάνεια (που χρηματοδοτούνται από δανειοληπτικές πράξεις, βλ. σημείωση **2.11**) ύψους 4,7 δισ. EUR (ονομαστική αξία) στις 31 Δεκεμβρίου 2021 με την Ουκρανία στο πλαίσιο των προγραμμάτων ΜΧΣ και Ευρατόμ.

Με βάση την απόφαση (ΕΕ) 2022/313 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Φεβρουαρίου 2022, η Επιτροπή χορήγησε στην Ουκρανία επιπλέον 1,2 δισ. EUR υπό μορφή δανείων στο πλαίσιο του προγράμματος ΜΧΣ, εκ των οποίων τον Μάρτιο εκταμιεύθηκε ποσό ύψους 600 εκατ. EUR και τον Μάιο του 2022 επιπλέον 600 εκατ. EUR.

Επιπλέον, η ΕΤΕπ είχε χορηγήσει στην Ουκρανία δάνεια ύψους 2,1 δισ. EUR (ανεξόφλητο κεφάλαιο που εκταμιεύθηκε στις 31 Δεκεμβρίου 2021) στο πλαίσιο της εντολής εξωτερικής δανειοδότησης, τα οποία είναι εγγυημένα από τον προϋπολογισμό της ΕΕ — βλ. σημείωση **4.1**. Τα σχετικά ποσά αξιολογούνται με βάση την κατάσταση στο τέλος του έτους και όχι κατά τον χρόνο κατάρτισης των παρούσων δημοσιονομικών καταστάσεων.

Με βάση τα γεγονότα και τις περιστάσεις κατά τον χρόνο κατάρτισης των παρούσων δημοσιονομικών καταστάσεων, και ειδικότερα την εξελισσόμενη κατάσταση, οι οικονομικές επιπτώσεις του πολέμου στην Ουκρανία στα οικονομικά της ΕΕ δεν μπορούν να εκτιμηθούν με αξιόπιστο τρόπο.

9. ΠΕΔΙΟ ΕΝΟΠΙΩΣΗΣ

A. ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΕΣ ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ (55)

1. Θεσμικά όργανα και συμβουλευτικοί φορείς (11)

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο
Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης
Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων
Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή
Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής
Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών
Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2. Οργανισμοί της ΕΕ (42)

2.1. Εκτελεστικοί οργανισμοί (7)

Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA)
Εκτελεστικός Οργανισμός για τους Καταναλωτές, την Υγεία, τη Γεωργία και τα Τρόφιμα (CHAFEA) (έως τις 31 Μαρτίου 2021)
Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για την Υγεία και τον Ψηφιακό τομέα (HaDEA) (από την 1η Απριλίου 2021)
Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας (REA)
Εκτελεστικός Οργανισμός για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Καινοτομίας και τις ΜΜΕ (EISMEA)
Εκτελεστικός Οργανισμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας (ERCEA)
Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για το Κλίμα, τις Υποδομές και το Περιβάλλον (CINEA)

2.2. Αποκεντρωμένοι οργανισμοί (35)

Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια στη Θάλασσα (EMSA)
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων (EMA)
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων (ECHA)
Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE)
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος (ΕΟΠ)
Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EAT)
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο (EASO)
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια (ENISA)
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κατάρτιση στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (CEPOL)
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Διαστημικό Πρόγραμμα (EUSPA)
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Ποινικής Δικαιοσύνης (Eurojust)
Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία (EU-OSHA)
Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ECDC)
Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (CEDEFOP)
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER)
Οργανισμός για την Υποστήριξη του Φορέα Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Υπηρεσία του BEREC)
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex)
Ευρωπαϊκή Αρχή Εργασίας (ELA) (από τις 26 Μαΐου 2021)
Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA)
Οργανισμός Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ERA)

Κοινοτικό Γραφείο Φυτικών Ποικιλιών (ΚΓΦΠ)
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας (EFCA)
Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO)
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ασφάλεια της Αεροπορίας (EASA)
Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA)
Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ETF)
Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας (Eurofound)
Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (EMCDDA)
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Ευρωπόλ)
Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA)
Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΙΟΡΑ)
Μεταφραστικό Κέντρο των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (CdT)
Ευρωπαϊκή Κοινή Επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της πυρηνικής σύντηξης (Σύντηξη για ενέργεια)
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη λειτουργική διαχείριση συστημάτων ΤΠ μεγάλης κλίμακας στον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης (eu-LISA)
Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (από τις 24 Ιουνίου 2021)

3. Άλλες ελεγχόμενες οντότητες (2)

Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ) υπό εκκαθάριση
Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (ΕΙΤ)

Β. ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (1)

Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤαΕ)

ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

Οι οντότητες που αναφέρονται στη συνέχεια δεν έχουν ενοποιηθεί με τη μέθοδο της καθαρής θέσης στις ενοποιημένες δημοσιονομικές καταστάσεις της ΕΕ για το 2021 επειδή είναι αμελητέου χαρακτήρα:

ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ (8)

Κοινή επιχείρηση «Μια Ευρώπη που βασίζεται στην κυκλική βιοοικονομία» (CBE JU) (νόμιμος και καθολικός διάδοχος της κοινής επιχείρησης βιομηχανιών βιοπροϊόντων)
Κοινή επιχείρηση «Καθαρές αερομεταφορές» (CA JU) (νόμιμος και καθολικός διάδοχος της κοινής επιχείρησης Clean Sky 2)
Κοινή επιχείρηση «Καθαρό υδρογόνο» (Clean H2 JU) (νόμιμος και καθολικός διάδοχος της κοινής επιχείρησης «Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνο 2»)
Κοινή επιχείρηση «Ευρωπαϊκοί σιδηρόδρομοι» (EU-RAIL JU) (νόμιμος και καθολικός διάδοχος της κοινής επιχείρησης Shift2Rail)
Κοινή επιχείρηση «Πρωτοβουλία για την καινοτομία στην υγεία» (IHI JU) (νόμιμος και καθολικός διάδοχος της κοινής επιχείρησης της πρωτοβουλίας για τα καινοτόμα φάρμακα 2)
Κοινή επιχείρηση «Βασικές ψηφιακές τεχνολογίες» (KDT JU) (νόμιμος και καθολικός διάδοχος της κοινής επιχείρησης ECSEL)
Κοινή επιχείρηση «Ερευνητικό πρόγραμμα ATM του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού 3» (SESAR 3 JU) (νόμιμος και καθολικός διάδοχος της κοινής επιχείρησης SESAR)
Κοινή επιχείρηση (EuroHPC)
Οι ετήσιοι λογαριασμοί των ανωτέρω οντοτήτων διατίθενται στους αντίστοιχους δικτυακούς τόπους τους.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ⁽³⁷⁾

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	<i>Σελίδα</i>
1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΕ	148
2. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΠΟΣΩΝ	149
3. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	153
3.1. ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΕ	153
3.2. ΠΟΛΥΕΤΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ 2021-2027	153
3.3. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΤΟΥ ΠΔΠ (ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ)	155
3.4. NextGenerationEU	155
3.5. ΕΤΗΣΙΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	156
3.6. ΕΣΟΔΑ	157
3.7. ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ ΜΕ ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	158
4. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΕ ΠΑ ΤΟ 2021	160
5. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΕ	161
5.1. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΕ	161
6. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΕ	162
6.1. ΠΔΠ: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	162
6.2. ΠΔΠ: ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	163
6.3. ΠΔΠ: ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	164
6.4. ΠΔΠ: ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΕΚΚΡΕΜΩΝ ΑΝΑΛΗΨΕΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (ΥΠΕ)	165
6.5. ΠΔΠ: ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΤΟΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	166
6.6. ΠΔΠ: ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ	167
6.7. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΔΠ: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	168
6.8. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΔΠ: ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	178
6.9. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΔΠ: ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	188
6.10. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΔΠ: ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΕΚΚΡΕΜΩΝ ΑΝΑΛΗΨΕΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (ΥΠΕ)	198
6.11. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΔΠ: ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΤΟΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ	207
6.12. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΔΠ: ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ	213
7. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΑΝΑ ΘΕΣΜΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ	222
7.1. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	222

⁽³⁷⁾ Επισημαίνεται ότι εξαιτίας της στρογγυλοποίησης των στοιχείων σε εκατομμύρια ευρώ, ορισμένα οικονομικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στους παρακάτω πίνακες μπορεί να μην ανταποκρίνονται στο ακριβές άθροισμα.

	Σελίδα
7.2. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	224
7.3. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	225
8. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ	226
8.1. ΕΣΟΔΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	226
8.2. ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΑΝΑ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ	228

1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΕ

Σημείωση	σε εκατ. EUR	
	2021	2020
α Έσοδα του οικονομικού έτους	239 596	174 306
β Πληρωμές βάσει των πιστώσεων του τρέχοντος έτους	(226 175)	(171 721)
γ Πιστώσεις πληρωμών μεταφερθείσες στο έτος N+1	(4 244)	(2 086)
δ Ακύρωση μη χρησιμοποιηθεισών πιστώσεων που μεταφέρθηκαν από το έτος N-1	265	78
ε Εξέλιξη των εσόδων για ειδικό προορισμό (B)-(A)	(6 338)	1 398
Μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις στο τέλος του τρέχοντος έτους (A)	14 032	7 694
Μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις στο τέλος του προηγούμενου έτους (B)	7 694	9 092
στ Συναλλαγματικές διαφορές του οικονομικού έτους	126	(207)
Αποτέλεσμα εκτέλεσης του προϋπολογισμού	3 230	1 768

Το αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού της ΕΕ επιστρέφεται στα κράτη μέλη το 2021 με αφαίρεση των οφειλόμενων από αυτά ποσών. Υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 608/2014 του Συμβουλίου⁽³⁸⁾ σχετικά με τη θέσπιση εκτελεστικών μέτρων για το σύστημα των ιδίων πόρων. Περισσότερες πληροφορίες παρέχονται στην ενότητα 1.5 «Υπολογισμός του αποτελέσματος εκτέλεσης του προϋπολογισμού».

1. Έσοδα του οικονομικού έτους: πίνακας 5.1 «Συνοπτική παρουσίαση της εκτέλεσης των εσόδων του προϋπολογισμού της ΕΕ», στήλη 8 «Σύνολο εσόδων».
2. Πληρωμές βάσει των πιστώσεων του τρέχοντος έτους: πίνακας 6.3 «ΠΔΠ — Εκτέλεση των πιστώσεων πληρωμών», στήλη 2 «Πραγματοποιηθείσες πληρωμές από τον εγκριθέντα προϋπολογισμό» και στήλη 4 «Πραγματοποιηθείσες πληρωμές από έσοδα για ειδικό προορισμό».
3. Πιστώσεις πληρωμών μεταφερθείσες στο έτος N+1: πίνακας 6.3 «ΠΔΠ — Εκτέλεση των πιστώσεων πληρωμών», στήλη 7 «αυτόματες μεταφορές», συν τη στήλη 8 «μεταφορά βάσει απόφασης».
4. Ακύρωση μη χρησιμοποιηθεισών πιστώσεων πληρωμών που μεταφέρθηκαν από το έτος N-1: λαμβάνει υπόψη το ποσό των πιστώσεων πληρωμών που μεταφέρθηκαν (αυτόματα και βάσει απόφασης) στο τέλος του προηγούμενου έτους και τις «Πραγματοποιηθείσες πληρωμές από μεταφορές» του τρέχοντος έτους όπως αναφέρονται στη στήλη 3 του πίνακα 6.3 «ΠΔΠ — Εκτέλεση των πιστώσεων πληρωμών».
5. Εξέλιξη των συνολικών πιστώσεων που αφορούν έσοδα για ειδικό προορισμό στο τέλος του έτους: υπολογίζει τη διαφορά του ποσού των πιστώσεων που αφορούν έσοδα για ειδικό προορισμό στο τέλος του προηγούμενου έτους (συν) και του ποσού των πιστώσεων που αφορούν έσοδα για ειδικό προορισμό στο τέλος του τρέχοντος έτους (όπως αναφέρεται στη στήλη 9 του πίνακα 6.3 «ΠΔΠ — Εκτέλεση των πιστώσεων πληρωμών» — μείον), προκειμένου να προκύψει η καθαρή μεταβολή των εσόδων για ειδικό προορισμό κατά το τρέχον έτος.
6. Οι συναλλαγματικές διαφορές περιλαμβάνουν πραγματοποιηθείσες και μη πραγματοποιηθείσες συναλλαγματικές διαφορές.

⁽³⁸⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 608/2014 του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2014, σχετικά με τη θέσπιση εκτελεστικών μέτρων για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 168 της 7.6.2014, σ. 29).

2. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΠΟΣΩΝ

Έσοδα του προϋπολογισμού

σε εκατ. EUR

	Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Βεβαιωθείσες απατηήσεις	Έσοδα
1 Ίδιοι πόροι	156 867	156 993	160 869	158 632
11 — Εισφορές ζάχαρης	0	0	1	1
12 — Τελωνειακοί δασμοί	17 606	17 348	21 274	19 037
13 — ΦΠΑ	17 967	17 941	17 934	17 934
14 — ΑΕΕ	121 294	115 858	115 819	115 819
16 — Μείωση της εισφοράς που βασίζεται στο ΑΕΕ και χορηγείται σε ορισμένα κράτη μέλη	0	—	11	11
17 — Απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών	0	5 847	5 831	5 831
2 Πλεονάσματα, υπόλοιπα και αναπροσαρμογές	0	1 769	1 779	1 772
3 Διοικητικά έσοδα	1 726	1 726	2 306	2 230
4 Χρηματοοικονομικά έσοδα, τόκοι υπερημερίας και πρόστιμα	119	515	18 494	1 633
5 Δημοσιονομικές εγγυήσεις, δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις	0	0	55 501	55 501
6 Έσοδα, εισφορές και επιστροφές που σχετίζονται με τις πολιτικές της Ένωσης	7 348	7 008	26 114	19 827
Σύνολο	166 060	168 011	265 063	239 596
εκ των οποίων NextGenerationEU (NGEU)	—	—	55 501	55 501

Δαπάνες του προϋπολογισμού: αναλήψεις υποχρεώσεων ανά τομέα του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ)

σε εκατ. EUR

Τομέας του ΠΔΠ	Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις
1 Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	20 817	20 817	34 960	25 683
2 Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	52 862	53 219	452 326	151 947
2α. Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή	48 191	48 191	106 413	48 468
2β. Ανθεκτικότητα και αξίες	4 671	5 029	345 913	103 479
3 Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	58 569	58 574	79 377	59 723
εκ των οποίων: Δαπάνες σχετικές με την αγορά και άμεσες ενισχύσεις	40 368	40 371	41 518	40 818
4 Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	2 279	2 303	2 368	1 644
5 Ασφάλεια και άμυνα	1 709	1 706	1 741	1 625
6 Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	16 097	17 031	17 474	15 372
7 Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	10 448	10 443	11 404	10 930
εκ των οποίων: Διοικητικές δαπάνες των θεσμικών οργάνων	4 313	4 307	4 879	4 590
O Εκτός ΠΔΠ	—	—	3 922	199
S Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικοί μηχανισμοί)	1 471	2 739	2 759	1 223
Σύνολο	164 251	166 833	606 331	268 345
εκ των οποίων NextGenerationEU (NGEU)	—	—	421 070	143 525

Δαπάνες του προϋπολογισμού: πληρωμές ανά τομέα του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΑΠ)

σε εκατ. EUR

Τομέας του ΠΑΠ	Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές
1 Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	17 192	16 670	22 478	18 532
2 Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	66 154	67 614	131 414	126 454
2α. Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή	61 868	63 855	79 628	75 591
2β. Ανθεκτικότητα και αξίες	4 286	3 758	51 787	50 863
3 Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	56 804	56 021	58 310	56 831
εκ των οποίων: Δαπάνες σχετικές με την αγορά και άμεσες ενισχύσεις	40 354	40 303	41 467	40 760
4 Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	2 686	2 519	2 734	2 547
5 Ασφάλεια και άμυνα	671	714	726	708
6 Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	10 811	11 455	12 258	10 935
7 Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	10 450	10 444	12 368	10 705
εκ των οποίων: Διοικητικές δαπάνες των θεσμικών οργάνων	4 313	4 307	5 492	4 436
O Εκτός ΠΑΠ	—	—	3 931	61
S Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικοί μηχανισμοί)	1 293	2 574	2 593	1 223
Σύνολο	166 060	168 011	246 812	227 996
εκ των οποίων NextGenerationEU (NGEU)	—	—	55 501	53 618

Δαπάνες του προϋπολογισμού: εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων ανά τομέα του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ)

σε εκατ. EUR

Τομέας του ΠΔΠ	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων που μεταφέρθηκαν από το 2020	Εκκαθάριση εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων που μεταφέρθηκαν από το 2020	Νέες εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2021	Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων
	1	2	3	4=1+2+3
1 Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	42 361	(14 410)	20 766	48 717
2 Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	183 747	(70 192)	95 478	209 033
2α. Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή	180 084	(68 550)	41 305	152 839
2β. Ανθεκτικότητα και αξίες	3 662	(1 641)	54 174	56 195
3 Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	40 860	(15 330)	18 161	43 691
εκ των οποίων: Δαπάνες σχετικές με την αγορά και άμεσες ενισχύσεις	286	(86)	133	333
4 Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	4 950	(1 872)	901	3 980
5 Ασφάλεια και άμυνα	1 503	(521)	1 415	2 397
6 Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	28 785	(8 507)	12 257	32 535
7 Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	981	(981)	1 075	1 076
εκ των οποίων: Διοικητικές δαπάνες των θεσμικών οργάνων	627	(627)	684	684
O Εκτός ΠΔΠ	11	(4)	140	147
S Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικοί μηχανισμοί)	0	(0)	—	—
Σύνολο	303 197	(111 816)	150 194	341 575
εκ των οποίων NextGenerationEU (NGEU)	—	—	89 907	89 907
εκ των οποίων εκτός του NextGenerationEU (NGEU)	303 197	(111 816)	60 288	251 668

3. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

3.1. ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΕ

Η λογιστική του προϋπολογισμού τηρείται σύμφωνα με τις διατάξεις του δημοσιονομικού κανονισμού (ΔΚ). Ο γενικός προϋπολογισμός είναι το μέσο που προβλέπει και εγκρίνει, κάθε έτος, τα έσοδα και τις δαπάνες της Ένωσης, εντός των ανώτατων ορίων και άλλων διατάξεων που θεσπίζονται στο ΠΔΠ σύμφωνα με τις νομοθετικές πράξεις που αφορούν τα πολυετή προγράμματα τα οποία εγκρίνονται στο εν λόγω πλαίσιο.

3.2. ΠΟΛΥΕΤΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ 2021-2027

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Σύνολο
	σε εκατ. EUR σε τρέχουσες τιμές							
1. Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	20 919	21 288	21 125	20 984	21 272	21 847	22 077	149 512
2. Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	52 786	55 314	57 627	60 761	63 387	66 536	70 283	426 694
2α. Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή	48 191	49 739	51 333	53 077	54 873	56 725	58 639	372 577
2β. Ανθεκτικότητα και αξίες	4 595	5 575	6 294	7 684	8 514	9 811	11 644	54 117
3. Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	58 624	56 519	56 849	57 003	57 112	57 332	57 557	400 996
εκ των οποίων: Δαπάνες σχετικές με την αγορά και άμεσες ενισχύσεις	40 368	41 257	41 518	41 649	41 782	41 913	42 047	290 534
4. Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	2 467	3 043	3 494	3 697	4 218	4 315	4 465	25 699
5. Ασφάλεια και άμυνα	1 805	1 868	1 918	1 976	2 215	2 435	2 705	14 922
6. Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	16 247	16 802	16 329	15 830	15 304	14 754	15 331	110 597
7. Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	10 635	11 058	11 419	11 773	12 124	12 506	12 959	82 474
εκ των οποίων: Διοικητικές δαπάνες των θεσμικών οργάνων	8 216	8 528	9	9 006	9 219	9 464	9 786	62 991
Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων	163 483	165 892	168 761	172 024	175 632	179 725	185 377	1 210 894
Σύνολο πιστώσεων πληρωμών	166 140	167 585	165 542	168 853	172 230	175 674	179 187	1 195 211

Ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2093 του Συμβουλίου⁽³⁹⁾ για τον καθορισμό του ΠΔΠ 2021-2027 εκδόθηκε στις 17 Δεκεμβρίου 2020. Στις 18 Δεκεμβρίου 2020 η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση σχετικά με την τεχνική προσαρμογή του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για το έτος 2021⁽⁴⁰⁾. Ο ανωτέρω πίνακας παρουσιάζει τα ανώτατα όρια του ΠΔΠ σε τρέχουσες τιμές, σύμφωνα με τον σταθερό ετήσιο αποπληθωριστή 2 % που ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 του κανονισμού για το ΠΔΠ. Το 2021 ήταν το πρώτο οικονομικό έτος που καλύφθηκε από το ΠΔΠ της περιόδου 2021-2027. Το συνολικό ανώτατο όριο των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων για το 2021 ανήλθε σε 163 483 εκατ. EUR, ενώ το αντίστοιχο ανώτατο όριο των πιστώσεων πληρωμών ανήλθε σε 166 140 εκατ. EUR.

⁽³⁹⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2093 του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2020 για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για τα έτη 2021 έως 2027 (ΕΕ L 433 I της 22.12.2020, σ. 11).

⁽⁴⁰⁾ Τεχνική προσαρμογή του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για το 2021 σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2093 του Συμβουλίου για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2021-2027 [COM(2020) 848 final της 18.12.2020].

Σύμφωνα με το άρθρο 312 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, το ΠΔΠ καθορίζει το ύψος των ετήσιων ανώτατων ορίων των πιστώσεων για αναλήψεις υποχρεώσεων ανά κατηγορία δαπανών («τομείς») και των ετήσιων ανώτατων ορίων των πιστώσεων για πληρωμές. Οι τομείς του ΠΔΠ αντιστοιχούν στους κύριους τομείς δραστηριότητας της Ένωσης. Η δομή και το περιεχόμενο των τομέων άλλαξαν σημαντικά σε σύγκριση με το προηγούμενο ΠΔΠ 2014-2020. Η επεξήγηση των διαφόρων τομέων του ΠΔΠ 2021-2027 παρατίθεται κατωτέρω.

Το ΠΔΠ 2021-2027 θα ανέλθει σε 1 211 δισ. EUR (1 074 δισ. EUR σε τιμές 2018), συμπεριλαμβανομένου του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης (ΕΤΑ). Επιπλέον, το NextGenerationEU θα παράσχει πρόσθετο ποσό ύψους 806,9 δισ. EUR (750 δισ. EUR σε τιμές 2018) έως το 2023 σε αναλήψεις υποχρεώσεων και το 2026 σε πληρωμές.

Όσον αφορά την ετήσια διαδικασία του προϋπολογισμού, η ονοματολογία του προϋπολογισμού διαρθρώνεται περαιτέρω σε ομάδες πολιτικής, παρέχοντας μεγαλύτερη σαφήνεια σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο συμβάλλουν τα επιμέρους προγράμματα δαπανών στην επίτευξη των στόχων πολιτικής της Ένωσης.

Τομέας 1 — Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία

Ο τομέας αυτός περιλαμβάνει βασικά προγράμματα της ΕΕ για τη στήριξη των τομέων της έρευνας και της καινοτομίας, του ψηφιακού μετασχηματισμού, των στρατηγικών υποδομών, της ενίσχυσης της ενιαίας αγοράς και των στρατηγικών διαστημικών έργων. Τα προγράμματα στο πλαίσιο του εν λόγω τομέα περιλαμβάνουν το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», το ταμείο InvestEU, τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη», το πρόγραμμα για την ενιαία αγορά και το Ευρωπαϊκό Διαστημικό Πρόγραμμα.

Προγράμματα που λαμβάνουν συνεισφορές από το NGEU (εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό) του παρόντος τομέα: «Ορίζων Ευρώπη» και το ταμείο InvestEU.

Τομέας 2 — Βιώσιμη ανάπτυξη: φυσικοί πόροι

Ο τομέας αυτός περιλαμβάνει δύο υποτομείς: Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή (2α) και Ανθεκτικότητα και αξίες (2β).

Οι δαπάνες στο πλαίσιο αυτού του τομέα αποσκοπούν στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της συνοχής μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ. Η χρηματοδότηση συμβάλλει στη μείωση των ανισοτήτων εντός και μεταξύ των περιφερειών της ΕΕ, καθώς και εντός και μεταξύ των κρατών μελών, και στην προώθηση της βιώσιμης εδαφικής ανάπτυξης (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, Ταμείο Συνοχής, Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+). Στηρίζει επίσης την αλληλεγγύη και τη συνεργασία της Ένωσης όσον αφορά την ετοιμότητα και την αντιμετώπιση καταστροφών (μηχανισμός πολιτικής προστασίας της Ένωσης και πρόγραμμα rescEU). Επιπλέον, τα προγράμματα του εν λόγω τομέα επιδιώκουν να καταστήσουν την ΕΕ ανθεκτικότερη στις σημερινές και τις μελλοντικές προκλήσεις επενδύοντας στην πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, στους νέους (Erasmus), στην υγεία (EU4Health) και στη δράση για την προστασία των αξιών της ΕΕ (Δικαιοσύνη, Δικαιώματα και Αξίες), και να προωθήσουν την πολιτιστική πολυμορφία (Δημιουργική Ευρώπη).

Ο τομέας αυτός περιλαμβάνει τον ΜΑΑ, ο οποίος τροφοδοτείται από τη συντριπτική πλειονότητα της χρηματοδότησης που παρέχει το NGEU κατά την περίοδο 2021-2023. Άλλα προγράμματα που λαμβάνουν συνεισφορές από το NGEU (εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό) του παρόντος τομέα: REACT-EU, Μηχανισμός πολιτικής προστασίας της Ένωσης (rescEU).

σε εκατ. EUR

Πρόγραμμα ΠΔΠ	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πιστώσεις πληρωμών	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του 2021
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)	31 458	24 038	6 058	4 926	19 112
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)	19 161	15 435	2 267	2 081	13 354
Σύνολο δέσμης REACT-EU	50 620	39 473	8 325	7 007	32 466

Τομέας 3 — Φυσικοί πόροι και περιβάλλον

Οι δαπάνες στο πλαίσιο αυτού του τομέα επενδύουν στη βιώσιμη γεωργία (κοινή γεωργική πολιτική) και στην αλιεία και τη θαλάσσια πολιτική (Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας), καθώς και σε προγράμματα ειδικά για την προστασία του περιβάλλοντος και τη δράση για το κλίμα (πρόγραμμα LIFE, Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης).

Προγράμματα που λαμβάνουν συνεισφορές από το NGEU (εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό) του παρόντος τομέα: αγροτική ανάπτυξη, Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης.

Τομέας 4 — Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων

Τα προγράμματα (Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, Ταμείο για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση των Συνόρων) και οι αποκεντρωμένοι οργανισμοί (όπως ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex) και ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο) που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο αυτού του τομέα αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που συνδέονται με τη μετανάστευση και τη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ, καθώς και με τη διασφάλιση του συστήματος ασύλου εντός της ΕΕ.

Τομέας 5 — Ασφάλεια και άμυνα

Ο τομέας αυτός αντικατοπτρίζει την αυξημένη ανάγκη συνεργασίας σε επίπεδο Ένωσης για την αντιμετώπιση των απειλών κατά της ασφάλειας και την αύξηση της στρατηγικής αυτονομίας της. Περιλαμβάνει προγράμματα των οποίων ο ρόλος είναι η βελτίωση της ασφάλειας και της προστασίας των πολιτών της Ευρώπης (Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας), η ενίσχυση των αμυντικών ικανοτήτων της Ευρώπης (Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας) και η παροχή των εργαλείων που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της εσωτερικής και εξωτερικής ασφάλειας.

Τομέας 6 — Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος

Τα προγράμματα του τομέα αυτού ενισχύουν τον κοινωνικοοικονομικό αντίκτυπο της ΕΕ στις γειτονικές χώρες, στις αναπτυσσόμενες χώρες και στον υπόλοιπο κόσμο. Ο νέος μηχανισμός NDICI- Global Europe συγχωνεύει διάφορα παλαιότερα μέσα εξωτερικής χρηματοδότησης της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας με τις χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ) που χρηματοδοτούνταν προηγουμένως από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης. Ο τομέας περιλαμβάνει επίσης τη βοήθεια προς τις χώρες που προετοιμάζονται για προσχώρηση στην ΕΕ (προενταξιακή βοήθεια) και το πρόγραμμα ανθρωπιστικής βοήθειας της Ένωσης.

Τομέας 7 — Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση

Ο τομέας αυτός καλύπτει τις διοικητικές δαπάνες όλων των θεσμικών οργάνων, τις συντάξεις και τα Ευρωπαϊκά Σχολεία.

Τομέας 9 — Ειδικοί μηχανισμοί

Οι μηχανισμοί ευελιξίας στον προϋπολογισμό της ΕΕ παρέχουν τη δυνατότητα στην ΕΕ να κινητοποιεί τα απαιτούμενα κεφάλαια για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων γεγονότων, όπως καταστάσεις κρίσης και καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Στην ετήσια ονοματολογία και εκτέλεση του προϋπολογισμού προσδιορίζονται στον «τομέα 9», παρότι μπορούν να κινητοποιηθούν πέρα και πάνω από τα ανώτατα όρια δαπανών του ΠΔΠ. Το πεδίο εφαρμογής τους, η κατανομή των πιστώσεων και οι τρόποι λειτουργίας προβλέπονται στον κανονισμό για το ΠΔΠ και στη διοργανική συμφωνία. Εξασφαλίζουν επίσης ότι οι δημοσιονομικοί πόροι μπορούν να ανταποκρίνονται σε εξελισσόμενες προτεραιότητες κατά τέτοιο τρόπο ώστε κάθε ευρώ να χρησιμοποιείται εκεί όπου υπάρχει μεγαλύτερη ανάγκη.

3.3. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΤΟΥ ΠΔΠ (ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ)

Οι τομείς του ΠΔΠ κατανέμονται περαιτέρω σε αναλυτικούς τομείς, οι οποίοι αντιστοιχούν στα βασικά προγράμματα δαπανών (π.χ. Ορίζων 2020, Erasmus+ κ.λπ.). Οι σχετικές νομικές βάσεις για την εκτέλεση του προϋπολογισμού εγκρίνονται σε αυτό το επίπεδο του προγράμματος. Τα προγράμματα είναι η συνήθης δομή που χρησιμοποιείται για την υποβολή στοιχείων σχετικά με την υλοποίηση και τα αποτελέσματα. Στις καταστάσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού διατίθενται πίνακες ανά πρόγραμμα και (βλ. πίνακες 6.7 — 6.12 κατωτέρω).

3.4. NextGenerationEU

Με προϋπολογισμό ύψους 421,1 δισ. EUR για τη μη επιστρεπτέα στήριξη (επιχορηγήσεις), το NGEU έχει σημαντικό αντίκτυπο στους συνολικούς ετήσιους προϋπολογισμούς της ΕΕ για το 2021 έως το 2026 και στην εκτέλεσή τους. Το 2021 το ποσό αυτό έχει εγγραφεί πλήρως ως πιστώσεις εσόδων για ειδικό προορισμό. Όλες οι αναλήψεις υποχρεώσεων για τη μη επιστρεπτέα στήριξη θα εγγραφούν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023 και θα καλυφθούν με πληρωμές έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφοι 4 και 9 του κανονισμού EURI⁽⁴¹⁾.

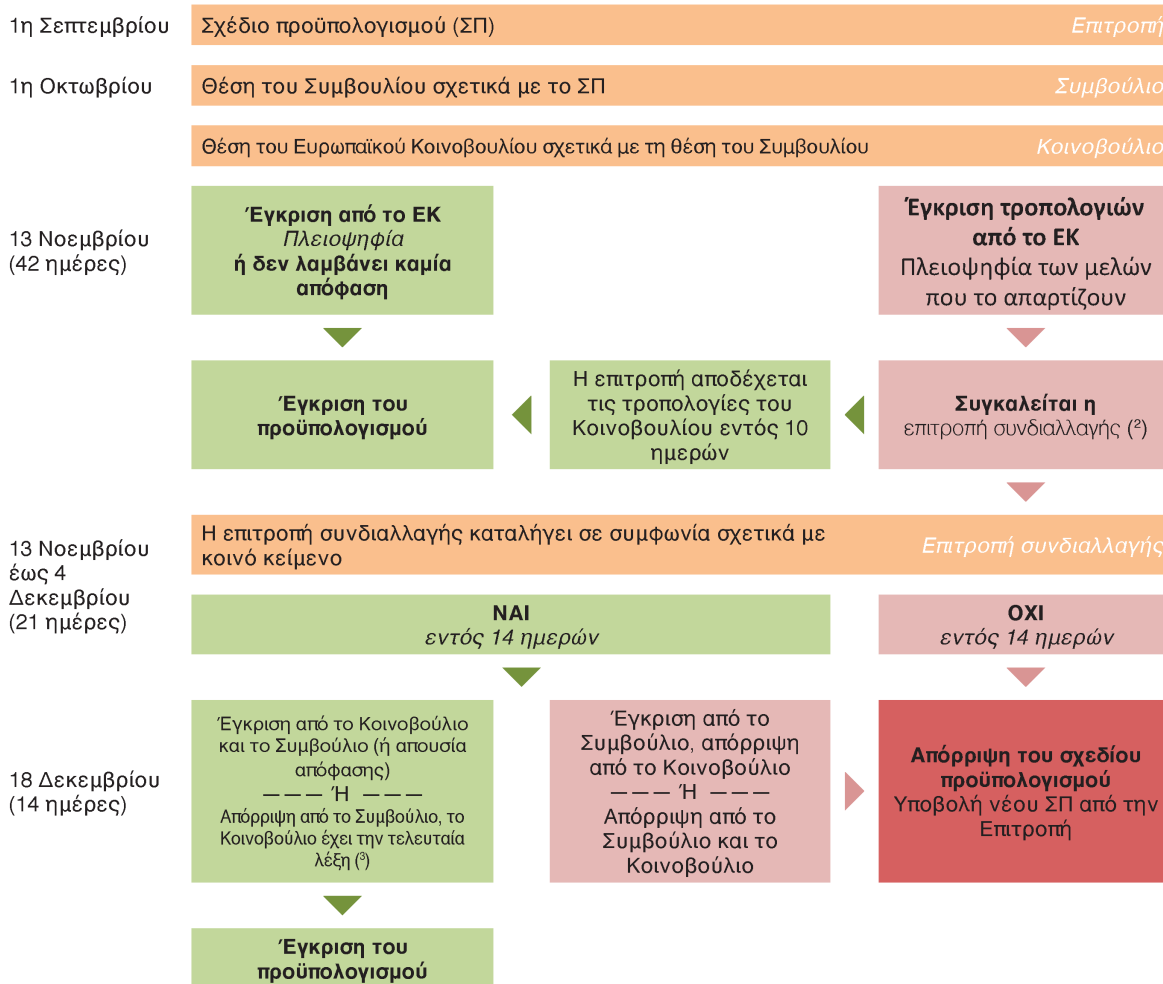
Για μια ολοκληρωμένη επισκόπηση των δραστηριοτήτων του NGEU, ανατρέξτε στις ενότητες 2.2 και 2.3 του τίτλου «Σημαντικά οικονομικά γεγονότα του έτους».

⁽⁴¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2020/2094 του Συμβουλίου.

3.5. ΕΤΗΣΙΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Η διαδικασία έγκρισης του προϋπολογισμού καθορίζεται στο άρθρο 314 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο ακόλουθο διάγραμμα παρουσιάζονται οι προθεσμίες, καθώς και τα στάδια της έγκρισης του προϋπολογισμού.

Χρονοδιάγραμμα βάσει της Συνθήκης ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Στην πράξη, τα τρία θεσμικά όργανα προσπαθούν να υποβάλουν τα αντίστοιχα έγγραφά τους νωρίτερα εντός του έτους, προκειμένου να διευκολύνουν τη διαδικασία.

⁽²⁾ Η επιτροπή συνδιαλλαγής αποτελείται από τα μέλη του Συμβουλίου ή τους αντιπροσώπους τους και ισάριθμους εκπροσώπους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Η Επιτροπή συμμετέχει στις εργασίες της επιτροπής συνδιαλλαγής και αναλαμβάνει όλες τις αναγκαίες πρωτοβουλίες με σκοπό την προσέγγιση των θέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

⁽³⁾ Δηλαδή το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εγκρίνει το κοινό κείμενο και στη συνέχεια, εντός 14 ημερών από την απόρριψη από το Συμβούλιο, αποφασίζει (με πλειοψηφία των μελών που το απαρτίζουν και 3/5 των ψηφισάντων) να επιβεβαιώσει όλες ή ορισμένες από τις τροπολογίες του.

Η δομή του προϋπολογισμού της Επιτροπής περιλαμβάνει διοικητικές και επιχειρησιακές πιστώσεις. Τα άλλα θεσμικά όργανα διαθέτουν μόνο διοικητικές πιστώσεις. Επίσης, στον προϋπολογισμό γίνεται διάκριση μεταξύ δύο ειδών πιστώσεων: μη διαχωριζόμενες πιστώσεις και διαχωριζόμενες πιστώσεις. Οι μη διαχωριζόμενες πιστώσεις προορίζονται για τη χρηματοδότηση πράξεων που έχουν ετήσιο χαρακτήρα (και ανταποκρίνονται στην αρχή του ενιαυσίου). Οι διαχωριζόμενες πιστώσεις χρησιμοποιούνται προκειμένου να συμβιβαστεί η αρχή του ενιαυσίου με την ανάγκη διαχείρισης πολυετών πράξεων. Οι διαχωριζόμενες πιστώσεις υποδιαιρούνται σε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και σε πιστώσεις πληρωμών.

— οι πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων: καλύπτουν το σύνολο των νομικών υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται κατά τη διάρκεια του τρέχοντος οικονομικού έτους για πράξεις των οποίων η εκτέλεση εκτείνεται σε αρκετά οικονομικά έτη. Ωστόσο, οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις για δράσεις των οποίων η εκτέλεση εκτείνεται σε περισσότερα από ένα οικονομικά έτη μπορούν να καταναμηθούν σε διάφορες ετήσιες δόσεις εφόσον αυτό προβλέπεται από τη βασική πράξη.

- οι πιστώσεις πληρωμών: καλύπτουν δαπάνες που προκύπτουν από υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται κατά τη διάρκεια του τρέχοντος οικονομικού έτους και/ή των προηγούμενων οικονομικών ετών.

Στους λογαριασμούς, τα είδη χρηματοδότησης κατηγοριοποιούνται σε δύο βασικές ομάδες:

- Οριστικές εγκριθείσες πιστώσεις του προϋπολογισμού και
- Συμπληρωματικές πιστώσεις που περιλαμβάνουν:
 - πιστώσεις που μεταφέρθηκαν από το προηγούμενο οικονομικό έτος (ο δημοσιονομικός κανονισμός προβλέπει περιορισμένο αριθμό περιπτώσεων για τη μεταφορά μη δαπανηθέντων ποσών από το προηγούμενο οικονομικό έτος στο τρέχον έτος)· και
 - έσοδα για ειδικό προορισμό που προκύπτουν από επιστροφές, συνεισφορές από τρίτα μέρη/τρίτες χώρες σε προγράμματα της ΕΕ και εργασίες που πραγματοποιήθηκαν για τρίτους· διατίθενται απευθείας στις αντίστοιχες γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού και συνιστούν τον τρίτο πυλώνα χρηματοδότησης.

Όλα τα είδη χρηματοδότησης από κοινού διαμορφώνουν τις διαθέσιμες πιστώσεις.

3.6. ΕΣΟΔΑ

3.6.1. Έσοδα από ίδιους πόρους

Η συντριπτική πλειονότητα των εσόδων προέρχεται από ίδιους πόρους, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις ακόλουθες κατηγορίες:

- 1) Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι (ΠΠΠ): αποτέλεσαν περίπου το 12 % των εσόδων από ίδιους πόρους το 2021.
- 2) Ίδιοι πόροι που βασίζονται στον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ): αποτέλεσαν περίπου το 11 % των εσόδων από ίδιους πόρους το 2021.
- 3) Πόροι που βασίζονται στα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών που δεν ανακυκλώνονται: αποτέλεσαν περίπου το 4 % των εσόδων από ίδιους πόρους το 2021.
- 4) Ίδιοι πόροι που βασίζονται στο ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ): αποτέλεσαν περίπου το 73 % των εσόδων από ίδιους πόρους το 2021.

Η απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2020, για το σύστημα των ιδίων πόρων της ΕΕ (απόφαση για τους ίδιους πόρους 2020) προσδιορίζει τις κατηγορίες των ιδίων πόρων και καθορίζει τις μεθόδους υπολογισμού τους. Η εν λόγω απόφαση άρχισε να ισχύει από την 1η Ιουνίου 2021 και εφαρμόστηκε αναδρομικά από την 1η Ιανουαρίου 2021.

Η απόφαση του 2020 για τους ίδιους πόρους ορίζει ότι το συνολικό ποσό των ιδίων πόρων που χορηγείται στην Ένωση για την κάλυψη των ετήσιων πιστώσεων για πληρωμές δεν υπερβαίνει το 1,40 % του συνολικού ΑΕΕ όλων των κρατών μελών. Επιπλέον, η απόφαση εξουσιοδοτεί, κατ' εξαίρεση, την Επιτροπή να δανειστεί προσωρινά ποσό ύψους έως 750 δισ. EUR σε τιμές του 2018 από τις κεφαλαιαγορές εξ' ονόματος της Ένωσης για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας COVID-19 μέσω του μέσου ανάκαμψης NextGenerationEU. Το ανώτατο όριο των ιδίων πόρων για τις πιστώσεις πληρωμών θα αυξηθεί προσωρινά κατά 0,6 ποσοστιαίες μονάδες για να καλύψει όλες τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον εν λόγω δανεισμό.

Από το 2021, τα άλλα έσοδα του προϋπολογισμού της ΕΕ περιλαμβάνουν τις χρηματοδοτικές συνεισφορές του Ηνωμένου Βασιλείου για την κάλυψη των υποχρεώσεων του έναντι της ΕΕ και τις υποχρεώσεις της ΕΕ έναντι του Ηνωμένου Βασιλείου που απορρέουν από την περίοδο 2014-2020.

3.6.2. Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι (ΠΠΠ)

Οι ΠΠΠ συνίστανται σε τελωνειακούς δασμούς που επιβάλλονται σε εισαγωγές από τρίτες χώρες, οι οποίοι εισπράττονται από τα κράτη μέλη εξ' ονόματος της ΕΕ. Ωστόσο, τα κράτη μέλη παρακρατούν το 25 % για την κάλυψη των εξόδων εισπραχθείσας. Όλα τα βεβαιωθέντα ποσά ΠΠΠ πρέπει να καταχωρίζονται σε ένα από τα ακόλουθα λογιστικά βιβλία που τηρούν οι αρμόδιες αρχές:

- στα συνήθη λογιστικά βιβλία που προβλέπει το άρθρο 6 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 του Συμβουλίου: κάθε εισπραχθέν ή εγγυημένο ποσό·
- στα χωριστά λογιστικά βιβλία που προβλέπονται στο ίδιο άρθρο: κάθε ποσό που δεν έχει ακόμη εισπραχθεί και/ή που δεν είναι εγγυημένο· σε αυτό το σύστημα λογιστικής μπορούν επίσης να εγγραφούν τα εγγυημένα αλλά αμφισβητούμενα ποσά.

Τα κράτη μέλη πρέπει να εγγράφουν τους ΠΠΠ στον λογαριασμό της Επιτροπής μέσω του δημόσιου ταμείου τους ή της εθνικής κεντρικής τράπεζας το αργότερο την πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά την 19η ημέρα του δεύτερου μήνα που ακολουθεί τον μήνα κατά τον οποίο βεβαιώνεται η απαίτηση (ή εισπράττεται στην περίπτωση της χωριστής λογιστικής).

3.6.3. Φόρος προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ)

Οι ίδιοι πόροι ΦΠΑ υπολογίζονται σύμφωνα με τις βάσεις ΦΠΑ των κρατών μελών, οι οποίες εναρμονίζονται προς τον σκοπό αυτό σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΕ. Εφαρμόζεται ενιαίος συντελεστής καταβολής 0,30 % στο συνολικό ποσό των εσόδων ΦΠΑ κάθε κράτους μέλους τα οποία έχουν εισπραχθεί για το σύνολο των φορολογητέων παραδόσεων διά του σταθμισμένου μέσου συντελεστή ΦΠΑ. Η βάση ΦΠΑ περιορίζεται στο 50 % του ΑΕΕ κάθε κράτους μέλους.

3.6.4. Μη ανακυκλωμένα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών

Για το βάρος των απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών τα οποία παράγονται σε κάθε κράτος μέλος και δεν ανακυκλώνονται εφαρμόζεται ενιαίος συντελεστής καταβολής 0,80 EUR ανά χιλιόγραμμο. Τα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών που δεν ανακυκλώνονται σε ένα δεδομένο έτος υπολογίζονται ως η διαφορά μεταξύ των απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών που παράγονται και των απορριμμάτων πλαστικών συσκευασιών που ανακυκλώνονται κατά το εν λόγω έτος σε ένα κράτος μέλος. Η Βουλγαρία, η Τσεχία, η Εσθονία, η Ελλάδα, η Ισπανία, η Κροατία, η Ιταλία, η Κύπρος, η Λετονία, η Λιθουανία, η Ουγγαρία, η Μάλτα, η Πολωνία, η Πορτογαλία, η Ρουμανία, η Σλοβενία και η Σλοβακία δικαιούνται ειδικές ετήσιες κατ' αποκοπή μειώσεις των αντίστοιχων συνεισφορών τους στον ίδιο πόρο για τα πλαστικά.

3.6.5. Ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ)

Τα έσοδα βάσει του εθνικού ακαθάριστου εισοδήματος (ΑΕΕ) χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση του μέρους του προϋπολογισμού που δεν καλύπτεται από άλλες πηγές εσόδων. Επιβάλλεται ενιαίος συντελεστής καταβολής στο ΑΕΕ κάθε κράτους μέλους, ο οποίος καθορίζεται με βάση τους κανόνες της ΕΕ.

Οι πόροι που βασίζονται στον ΦΠΑ και στο ΑΕΕ προσδιορίζονται με βάση τις προβλέψεις που καταρτίζονται για τις σχετικές βάσεις κατά την επεξεργασία του σχεδίου του προϋπολογισμού. Στη συνέχεια, οι προβλέψεις αυτές αναθεωρούνται και επικαιροποιούνται κατά τη διάρκεια του υπό εξέταση οικονομικού έτους με διορθωτικό προϋπολογισμό. Η Επιτροπή ζητεί από τα κράτη μέλη να καταβάλουν τις, θετικές ή αρνητικές, διαφορές μεταξύ των ποσών που οφείλουν σε συνάρτηση με τις πραγματικές βάσεις και των ποσών που έχουν όντως καταβάλει με βάση τις (αναθεωρημένες) προβλέψεις, μέχρι την πρώτη εργάσιμη ημέρα του Ιουνίου του δεύτερου έτους μετά το υπό εξέταση οικονομικό έτος. Διορθώσεις μπορούν να εξακολουθήσουν να γίνονται στις πραγματικές βάσεις ΦΠΑ και ΑΕΕ κατά τα επόμενα τέσσερα έτη, εκτός εάν διατυπωθεί επιφύλαξη. Οι επιφυλάξεις αυτές αντιπροσωπεύουν ενδεχόμενες απαιτήσεις αβέβαιοι ύψους έναντι των κρατών μελών, δεδομένου ότι ο δημοσιονομικός τους αντίκτυπος δεν μπορεί να εκτιμηθεί με ακρίβεια. Όταν το ακριβές ποσό των απαιτήσεων αυτών μπορέσει να προσδιοριστεί, ζητούνται οι αντίστοιχοι πόροι ΦΠΑ και ΑΕΕ, είτε σε σχέση με τα υπόλοιπα ΦΠΑ και ΑΕΕ είτε με μεμονωμένες αιτήσεις πόρων.

3.6.6. Ακαθάριστη μείωση

Για την περίοδο 2021-2027, τα ακόλουθα κράτη μέλη ωφελούνται από ακαθάριστη μείωση των ετήσιων βάσει του ΑΕΕ συνεισφορών τους, ύψους 565 εκατ. EUR για την Αυστρία, 377 εκατ. EUR για τη Δανία, 3 671 εκατ. EUR για τη Γερμανία, 1 921 εκατ. EUR για τις Κάτω Χώρες και 1 069 εκατ. EUR για τη Σουηδία. Οι εν λόγω ακαθάριστες μειώσεις επιμετρώνται σε τιμές του 2020 και χρηματοδοτούνται από όλα τα κράτη μέλη.

3.7. ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ ΜΕ ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

	σε εκατ. EUR	
	2021	2020
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ	(42 100)	57 416
Έσοδα		
Απαιτήσεις που βεβαιώθηκαν κατά το τρέχον έτος και δεν έχουν ακόμη εισπραχθεί	(7 068)	(1 295)
Απαιτήσεις που βεβαιώθηκαν σε προηγούμενα έτη και εισπράχθηκαν κατά το τρέχον έτος	64 356	3 886
Δεδουλευμένα έσοδα (καθαρά)	(5 434)	(48 762)
	51 854	(46 171)

	σε εκατ. EUR	
	2021	2020
Έξοδα		
Δεδουλευμένα έξοδα (καθαρά)	53 108	8 258
Έξοδα προηγούμενου έτους καταβληθέντα κατά το τρέχον έτος	(1 046)	(457)
Καθαρό αποτέλεσμα προχρηματοδοτήσεων	(47 608)	(17 547)
Μεταφερθείσες πιστώσεις πληρωμών στο επόμενο έτος	(4 449)	(2 268)
Πληρωμές από μεταφορές και ακυρώσεις μη χρησιμοποιηθεισών πιστώσεων πληρωμών	(4 047)	3 248
Μεταβολή προβλέψεων	1 032	3 873
Λοιπά	(3 577)	(4 441)
	(6 587)	(9 334)
Οικονομικό αποτέλεσμα οργανισμών και ΕΚΑΧ υπό εκκαθάριση	61	(142)
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ	3 230	1 768

Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, το οικονομικό αποτέλεσμα του έτους υπολογίζεται βάσει των αρχών της λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση και των λογιστικών κανόνων της ΕΕ, ενώ το αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού βασίζεται στις αρχές της τροποποιημένης ταμειακής λογιστικής. Δεδομένου ότι το οικονομικό αποτέλεσμα και το αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού καλύπτουν τις ίδιες υποκείμενες πράξεις —με εξαίρεση τις λοιπές (εκτός προϋπολογισμού) πηγές εσόδων και δαπανών των οργανισμών και της ΕΚΑΧ υπό εκκαθάριση που περιλαμβάνονται μόνο στο οικονομικό αποτέλεσμα— η συμφωνία του οικονομικού αποτελέσματος του έτους με το αποτέλεσμα εκτέλεσης του προϋπολογισμού του έτους αποτελεί χρήσιμο έλεγχο συνέπειας.

Στοιχεία συμφωνίας — Έσοδα

Τα πραγματικά έσοδα ενός οικονομικού έτους αντιστοιχούν στα έσοδα που εισπράχθηκαν επί απαιτήσεων που βεβαιώθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους και στα ποσά που εισπράχθηκαν επί απαιτήσεων που βεβαιώθηκαν σε προηγούμενα οικονομικά έτη. Συνεπώς, οι απαιτήσεις που βεβαιώθηκαν κατά το τρέχον έτος και δεν έχουν ακόμη εισπραχθεί πρέπει να αφαιρεθούν από το οικονομικό αποτέλεσμα για λόγους συμφωνίας, δεδομένου ότι δεν αποτελούν μέρος των εσόδων του προϋπολογισμού. Αντιθέτως, οι απαιτήσεις που βεβαιώθηκαν σε προηγούμενα έτη και εισπράχθηκαν κατά το τρέχον έτος πρέπει να προστεθούν στο οικονομικό αποτέλεσμα για λόγους συμφωνίας.

Τα δεδουλευμένα έσοδα συνίστανται κυρίως σε δεδουλευμένα έσοδα που σχετίζονται με την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ, δημοσιονομικές διορθώσεις, ίδιους πόρους, τόκους και μερίσματα. Λαμβάνεται υπόψη μόνον το καθαρό αποτέλεσμα, δηλαδή τα δεδουλευμένα έσοδα του τρέχοντος έτους μείον τα αντιλογισθέντα δεδουλευμένα έσοδα προηγούμενων ετών.

Στοιχεία συμφωνίας — Δαπάνες

Τα δεδουλευμένα έξοδα περιλαμβάνουν κυρίως καταληκτικές πράξεις στο τέλος του έτους, δηλαδή επιλέξιμα έξοδα που πραγματοποίησαν δικαιούχοι χρηματοδοτήσεων της ΕΕ, αλλά τα οποία δεν έχουν δηλωθεί ακόμη στην Επιτροπή. Λαμβάνεται υπόψη μόνον το καθαρό αποτέλεσμα, δηλαδή τα δεδουλευμένα έξοδα του τρέχοντος έτους μείον τα αντιλογισθέντα δεδουλευμένα έξοδα προηγούμενων ετών. Οι πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν το τρέχον έτος για τιμολόγια που είχαν καταχωριστεί σε προηγούμενα έτη αποτελούν μέρος των δημοσιονομικών δαπανών του τρέχοντος έτους και, ως εκ τούτου, προστίθενται στο οικονομικό αποτέλεσμα για λόγους συμφωνίας των λογαριασμών.

Το καθαρό αποτέλεσμα προχρηματοδοτήσεων είναι ο συνδυασμός 1) των νέων ποσών προχρηματοδότησης που καταβλήθηκαν κατά το τρέχον έτος και αναγνωρίστηκαν ως δημοσιονομικές δαπάνες του έτους και 2) του συμψηφισμού της προχρηματοδότησης μέσω επιλέξιμων δαπανών που έγιναν δεκτές κατά το τρέχον έτος. Τα τελευταία αυτά ποσά αντιπροσωπεύουν έξοδο από άποψη λογιστικής δεδουλευμένων αλλά όχι στους δημοσιονομικούς λογαριασμούς, διότι η πληρωμή της αρχικής προχρηματοδότησης είχε ήδη ληφθεί υπόψη ως δημοσιονομική δαπάνη κατά τον χρόνο της καταβολής της.

Επιπλέον των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν έναντι των πιστώσεων του έτους, οι πιστώσεις του έτους αυτού που μεταφέρονται στο επόμενο πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη κατά τον υπολογισμό του αποτελέσματος της εκτέλεσης του προϋπολογισμού του ίδιου έτους [σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 608/2014]. Το ίδιο ισχύει και για τις πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν κατά το τρέχον έτος από μεταφορές και ακύρωση μη χρησιμοποιηθεισών πιστώσεων πληρωμών.

Οι μεταβολές των προβλέψεων αφορούν εκτιμήσεις τέλους του έτους που πραγματοποιήθηκαν στις δημοσιονομικές καταστάσεις (κυρίως όσον αφορά τις παροχές σε εργαζομένους), οι οποίες δεν έχουν κανέναν αντίκτυπο στους λογαριασμούς του προϋπολογισμού. Τα άλλα ποσά συμφωνίας περιλαμβάνουν διάφορα στοιχεία, όπως απόσβεση/απαξίωση, αγορές στοιχείων ενεργητικού, μισθώματα και χρηματοοικονομικές συμμετοχές, τα οποία υφίστανται διαφορετική μεταχείριση στη λογιστική του προϋπολογισμού και στη λογιστική δεδουλευμένων.

Στοιχείο συμφωνίας — Οικονομικό αποτέλεσμα των οργανισμών και της ΕΚΑΧ υπό εκκαθάριση

Το αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού του έτους είναι μη ενοποιημένο ποσό και δεν περιλαμβάνει τις λοιπές (εκτός προϋπολογισμού) πηγές εσόδων και δαπανών των ενοποιημένων οργανισμών και της ΕΚΑΧ υπό εκκαθάριση (βλ. σημείωση 6). Για να συμφωνήσει το οικονομικό αποτέλεσμα του έτους —ένα ενοποιημένο αριθμητικό στοιχείο που περιλαμβάνει τα ποσά αυτά— με το αποτέλεσμα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού του έτους, το συνολικό ενοποιημένο οικονομικό αποτέλεσμα των οργανισμών και της ΕΚΑΧ υπό εκκαθάριση για το έτος παρουσιάζεται ως στοιχείο συμφωνίας.

4. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΟ 2021

Ανατρέξτε στην ενότητα 4 «Σύνοψη της εκτέλεσης του προϋπολογισμού» του τίτλου «Σημαντικά οικονομικά γεγονότα του έτους» για επεξηγηματικές σημειώσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού του 2021 όσον αφορά τα έσοδα και τις δαπάνες, τις εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων και το αποτέλεσμα του προϋπολογισμού.

5. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΕ

5.1. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΕ

σε εκατ. EUR

Τίτλος	Πιστώσεις εσόδων		Βεβαιωθείσες απαιτήσεις			Έσοδα			Έσοδα ως % του προϋπολογισμού	Υπόλοιπο
	Αρχικές εγκριθείσες προϋπολογισμός	Οριστικές εγκριθείσες προϋπολογισμός	Τρέχον έτος	Μεταφερθείσες πιστώσεις	Σύνολο	Από απαιτήσεις του τρέχοντος έτους	Από μεταφερθείσες απαιτήσεις	Σύνολο		
	1	2	3	4	5=3+4	6	7	8=6+7		
1 Ίδιοι πόροι	156 867	156 993	158 629	2 241	160 869	158 624	8	158 632	101 %	2 237
11 — Εισφορές ζάχαρης	0	0	1	—	1	1	—	1	—	(0)
12 — Τελωνειακοί δασμοί	17 606	17 348	19 033	2 241	21 274	19 028	8	19 037	110 %	2 237
13 — ΦΠΑ	17 967	17 941	17 934	—	17 934	17 934	—	17 934	100 %	—
14 — ΑΕΕ	121 294	115 858	115 819	—	115 819	115 819	—	115 819	100 %	—
16 — Μείωση της εισφοράς που βασίζεται στο ΑΕΕ και χορηγείται σε ορισμένα κράτη μέλη	0	—	11	—	11	11	—	11	—	—
17 — Απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών	0	5 847	5 831	—	5 831	5 831	—	5 831	100 %	—
2 Πλεονάσματα, υπόλοιπα και αναπροσαρμογές	0	1 769	1 772	7	1 779	1 772	—	1 772	100 %	7
3 Διοικητικά έσοδα	1 726	1 726	2 254	52	2 306	2 195	35	2 230	129 %	76
4 Χρηματοοικονομικά έσοδα, τόκοι υπερημερίας και πρόστιμα	119	515	2 082	16 412	18 494	1 060	573	1 633	317 %	16 861
5 Δημοσιονομικές εγγυήσεις, δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις	0	0	55 501	—	55 501	55 501	—	55 501	—	—
6 Έσοδα, εισφορές και επιστροφές που σχετίζονται με τις πολιτικές της Ένωσης	7 348	7 008	25 403	711	26 114	19 359	468	19 827	283 %	6 287
Σύνολο	166 060	168 011	245 641	19 422	265 063	238 511	1 085	239 596	143 %	25 467

6. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΕ

6.1. ΠΔΠ: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

σε εκατ. EUR

Τομέας του ΠΔΠ	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων						Πιστώσεις πληρωμών						
	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	
	Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό		Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό		
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11	
1	Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	20 817	1	20 817	33	14 110	34 960	17 192	(521)	16 670	137	5 671	22 478
2	Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	52 862	358	53 219	9	399 098	452 326	66 154	1 460	67 614	426	63 375	131 414
	2α. Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή	48 191	0	48 191	8	58 215	106 413	61 868	1 987	63 855	13	15 760	79 628
	2β. Ανθεκτικότητα και αξίες	4 671	358	5 029	1	340 883	345 913	4 286	(527)	3 758	413	47 615	51 787
3	Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	58 569	5	58 574	475	20 328	79 377	56 804	(783)	56 021	499	1 790	58 310
	εκ των οποίων: Δαπάνες σχετικές με την αγορά και άμεσες ενισχύσεις	40 368	4	40 371	475	672	41 518	40 354	(51)	40 303	493	672	41 467
4	Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	2 279	24	2 303	—	65	2 368	2 686	(167)	2 519	4	210	2 734
5	Ασφάλεια και άμυνα	1 709	(3)	1 706	—	35	1 741	671	43	714	0	12	726
6	Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	16 097	934	17 031	—	443	17 474	10 811	644	11 455	37	766	12 258
7	Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	10 448	(5)	10 443	85	876	11 404	10 450	(5)	10 444	1 045	879	12 368
	εκ των οποίων: Διοικητικές δαπάνες των θεσμικών οργάνων	4 313	(6)	4 307	85	488	4 879	4 313	(6)	4 307	695	489	5 492
O	Εκτός ΠΔΠ	—	—	—	—	3 922	3 922	—	—	—	—	3 931	3 931
S	Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικοί μηχανισμοί)	1 471	1 269	2 739	—	20	2 759	1 293	1 280	2 574	0	20	2 593
	Σύνολο	164 251	2 582	166 833	602	438 896	606 331	166 060	1 951	168 011	2 149	76 653	246 812

6.2. ΠΑΠ: ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

σε εκατ. EUR

Τομέας του ΠΑΠ	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2022			Ακυρωθείσες πιστώσεις				
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
1	Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	34 960	20 700	33	4 950	25 683	73 %	113	9 160	9 273	4	—	1	4
2	Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	452 326	6 760	9	145 178	151 947	34 %	0	253 653	253 653	46 460	—	267	46 726
	2α. Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή	106 413	1 751	8	46 709	48 468	46 %	—	11 240	11 240	46 439	—	265	46 705
	2β. Ανθεκτικότητα και αξίες	345 913	5 009	1	98 469	103 479	30 %	0	242 413	242 413	20	—	1	22
3	Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	79 377	56 094	470	3 160	59 723	75 %	686	16 779	17 466	1 794	5	389	2 188
	εκ των οποίων: Δαπάνες σχετικές με την αγορά και άμεσες ενισχύσεις	41 518	39 679	470	669	40 818	98 %	686	2	689	6	5	0	11
4	Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	2 368	1 626	—	19	1 644	69 %	—	47	47	677	—	0	677
5	Ασφάλεια και άμυνα	1 741	1 597	—	28	1 625	93 %	—	7	7	109	—	0	109
6	Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	17 474	15 130	—	242	15 372	88 %	1 900	200	2 100	2	—	1	2
7	Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	11 404	10 286	85	559	10 930	96 %	22	315	337	135	—	2	137
	εκ των οποίων: Διοικητικές δαπάνες των θεσμικών οργάνων	4 879	4 171	85	335	4 590	94 %	22	153	175	114	—	1	115
O	Εκτός ΠΑΠ	3 922	—	—	199	199	5 %	—	3 723	3 723	—	—	—	—
S	Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικοί μηχανισμοί)	2 759	1 223	—	—	1 223	44 %	1 343	7	1 350	173	—	13	186
	Σύνολο	606 331	113 415	596	154 334	268 345	44 %	4 065	283 891	287 956	49 354	5	671	50 030

6.3. ΠΑΠ: ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

σε εκατ. EUR

Τομέας του ΠΑΠ	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2022			Ακυρωθείσες πιστώσεις				
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11 +12
1	Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	22 478	16 495	115	1 922	18 532	82 %	151	3 744	3 895	25	22	5	51
2	Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	131 414	67 577	239	58 639	126 454	96 %	27	4 733	4 760	10	187	3	200
	2α. Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή	79 628	63 849	11	11 731	75 591	95 %	3	4 029	4 032	3	2	0	5
	2β. Ανθεκτικότητα και αξίες	51 787	3 728	228	46 908	50 863	98 %	24	704	728	7	185	3	195
3	Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	58 310	55 312	492	1 027	56 831	97 %	693	762	1 455	17	7	0	24
	εκ των οποίων: Δαπάνες σχετικές με την αγορά και άμεσες ενισχύσεις	41 467	39 605	486	669	40 760	98 %	687	2	689	11	7	0	18
4	Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	2 734	2 515	3	29	2 547	93 %	3	181	184	2	1	0	3
5	Ασφάλεια και άμυνα	726	703	0	4	708	97 %	5	7	12	6	0	0	6
6	Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	12 258	10 443	34	458	10 935	89 %	1 008	308	1 317	3	3	0	6
7	Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	12 368	9 316	938	452	10 705	87 %	991	422	1 412	138	108	5	251
	εκ των οποίων: Διοικητικές δαπάνες των θεσμικών οργάνων	5 492	3 537	618	281	4 436	81 %	653	205	858	117	77	3	198
O	Εκτός ΠΑΠ	3 931	—	—	61	61	2 %	—	3 870	3 870	—	—	—	—
S	Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικοί μηχανισμοί)	2 593	1 208	0	14	1 223	47 %	1 365	5	1 371	—	—	—	—
	Σύνολο	246 812	163 568	1 821	62 607	227 996	92 %	4 244	14 032	18 275	199	327	14	541

6.4. ΠΔΠ: ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΕΚΚΡΕΜΩΝ ΑΝΑΛΗΨΕΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (ΥΠΕ)

σε εκατ. EUR

Τομέας του ΠΔΠ	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του προηγούμενου έτους				Αναλήψεις υποχρεώσεων του τρέχοντος οικονομικού έτους				Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του έτους 9=4+8	
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από προηγούμενο έτος	Αποδεσμεύσεις/ Αναπροσαρμογές/ Ακυρώσεις	Πληρωμές	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	Αναληφθείσες υποχρεώσεις εντός του έτους	Πληρωμές	Ακύρωση μη μεταφερόμενων αναλήψεων υποχρεώσεων	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους		
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7		
1	Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	42 361	(777)	(13 632)	27 951	25 683	(4 900)	(17)	20 766	48 717
2	Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	183 747	(205)	(69 986)	113 555	151 947	(56 468)	(1)	95 478	209 033
	2α. Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή	180 084	(123)	(68 428)	111 534	48 468	(7 163)	(0)	41 305	152 839
	2β. Ανθεκτικότητα και αξίες	3 662	(82)	(1 559)	2 021	103 479	(49 305)	(0)	54 174	56 195
3	Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	40 860	(61)	(15 269)	25 530	59 723	(41 562)	(0)	18 161	43 691
	εκ των οποίων: Δαπάνες σχετικές με την αγορά και άμεσες ενισχύσεις	286	(10)	(76)	200	40 818	(40 685)	—	133	333
4	Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	4 950	(68)	(1 804)	3 078	1 644	(743)	—	901	3 980
5	Ασφάλεια και άμυνα	1 503	(23)	(498)	981	1 625	(209)	(0)	1 415	2 397
6	Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	28 785	(687)	(7 821)	20 278	15 372	(3 115)	(0)	12 257	32 535
7	Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	981	(124)	(857)	0	10 930	(9 848)	(6)	1 075	1 076
	εκ των οποίων: Διοικητικές δαπάνες των θεσμικών οργάνων	627	(92)	(535)	—	4 590	(3 901)	(6)	684	684
O	Εκτός ΠΔΠ	11	(2)	(3)	6	199	(58)	—	140	147
S	Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικοί μηχανισμοί)	0	—	(0)	—	1 223	(1 223)	—	—	—
	Σύνολο	303 197	(1 946)	(109 870)	191 381	268 345	(118 126)	(24)	150 194	341 575

6.5. ΠΔΠ: ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΤΟΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ

σε εκατ. EUR

	<2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Σύνολο
1 Ενταία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	579	497	1 020	2 025	3 632	8 014	11 812	21 138	48 717
2 Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	2 546	404	911	8 637	16 907	33 036	51 058	95 534	209 033
3 Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	328	1 222	1 128	1 065	2 486	7 231	12 071	18 161	43 691
4 Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	17	2	66	195	517	865	1 414	904	3 980
5 Ασφάλεια και άμυνα	37	4	47	129	159	241	364	1 415	2 397
6 Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	1 258	642	1 185	2 139	3 458	5 493	6 041	12 319	32 535
7 Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	—	—	—	0	—	0	0	1 075	1 076
Ο Εκτός ΠΔΠ	—	—	—	—	—	1	6	140	147
S Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικοί μηχανισμοί)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Σύνολο	4 765	2 771	4 357	14 190	27 158	54 881	82 766	150 687	341 575

Η σύσταση της νέας Επιτροπής περιλάμβανε την εσωτερική αναδιοργάνωση των υπηρεσιών. Η ανακατανομή των σχετικών πράξεων είχε ως αποτέλεσμα τη μετατόπιση ποσών εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων μεταξύ των ετών. Το συνολικό ποσό εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων παραμένει αμετάβλητο.

6.6. ΠΔΠ: ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ

σε εκατ. EUR

	Από πιστώσεις του προϋπολογισμού					Από πιστώσεις εσόδων για ειδικό προορισμό					Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του 2021	
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2020	Προσαρ-μογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2020	Προσαρ-μογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση		
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9		11=5+10
1	Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	37 889	(580)	20 733	16 702	41 340	4 472	(215)	4 950	1 830	7 377	48 717
2	Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	160 278	(198)	6 769	71 281	95 569	23 468	(8)	145 178	55 174	113 465	209 033
	2α. Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή	157 017	(123)	1 759	67 174	91 479	23 067	(0)	46 709	8 416	61 360	152 839
	2β. Ανθεκτικότητα και αξίες	3 261	(75)	5 009	4 106	4 090	401	(8)	98 469	46 757	52 105	56 195
3	Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	40 438	(61)	56 563	56 086	40 854	423	(0)	3 160	745	2 837	43 691
	εκ των οποίων: Δαπάνες σχετικές με την αγορά και άμεσες ενισχύσεις	286	(10)	40 149	40 091	333	—	—	669	669	—	333
4	Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	4 679	(64)	1 626	2 480	3 760	271	(3)	19	67	219	3 980
5	Ασφάλεια και άμυνα	1 489	(22)	1 597	700	2 364	13	(1)	28	8	33	2 397
6	Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	27 712	(670)	15 130	10 506	31 666	1 074	(17)	242	429	869	32 535
7	Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	901	(92)	10 371	10 215	964	80	(37)	559	490	111	1 076
	εκ των οποίων: Διοικητικές δαπάνες των θεσμικών οργάνων	591	(66)	4 256	4 155	626	36	(32)	335	281	57	684
Ο	Εκτός ΠΔΠ			—	—	—	11	(2)	199	61	147	147
S	Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικοί μηχανισμοί)	0	—	1 223	1 223	—						—
	Σύνολο	273 386	(1 687)	114 011	169 192	216 518	29 811	(283)	154 334	58 805	125 057	341 575

6.7. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΔΠ: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

σε εκατ. EUR

Πρόγραμμα	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων						Πιστώσεις πληρωμών					
	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων
	Αρχικός εγκρίθεις προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκρίθεις προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό		Αρχικός εγκρίθεις προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκρίθεις προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
1 Ορίζων Ευρώπη	11 507	1	11 508	20	6 750	18 278	9 835	(905)	8 930	81	3 926	12 937
Ευρατόμ	266	(1)	265	12	73	349	254	18	272	45	127	444
Θερμοπυρηνικός πειραματικός αντιδραστήρας (ITER)	864	—	864	—	17	881	614	—	614	0	45	659
Άλλες δράσεις	—	—	—	—	490	490	—	—	—	—	377	377
Δοκιμαστικά σχέδια και προ-παρασκευαστικές ενέργειες	10	(0)	10	—	—	10	14	(2)	12	—	—	12
Ταμείο InvestEU	654	3	657	—	6 511	7 168	1 081	(142)	939	—	724	1 662
ΜΣΕ — Μεταφορές	1 785	0	1 786	—	21	1 807	1 428	(49)	1 380	1	18	1 398
ΜΣΕ — Ενέργεια	785	—	785	—	9	794	471	71	543	1	12	556
ΜΣΕ — Ψηφιακός τομέας	277	—	277	—	1	279	207	(50)	158	1	6	164
Ψηφιακή Ευρώπη	1 130	1	1 130	—	31	1 161	159	(69)	90	0	4	94
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	188	1	189	—	13	203	188	1	189	—	13	203
Άλλες δράσεις	375	(3)	372	—	—	372	375	(3)	372	—	—	372
Δοκιμαστικά σχέδια και προ-παρασκευαστικές ενέργειες	17	—	17	1	—	18	23	(6)	18	0	—	18
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	26	(1)	25	—	8	33	21	6	27	—	0	27
Ενιαία αγορά	575	8	583	—	44	627	547	(121)	427	4	57	488

Πρόγραμμα	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων						Πιστώσεις πληρωμών						
	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις			Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων
	Αρχικός εγκρίθεις προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκρίθεις προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό	Αρχικός εγκρίθεις προϋπολογισμός		Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκρίθεις προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό		
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10+11	
Καταπολέμηση της απάτης στην ΕΕ	24	—	24	—	1	25	24	(8)	16	—	1	17	
Φορολογία	36	(1)	35	—	1	36	33	3	36	0	3	38	
Τελωνεία	127	(1)	126	—	4	130	86	6	93	0	8	100	
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	121	(3)	118	—	10	128	121	(3)	118	—	10	128	
Άλλες δράσεις	8	1	9	—	0	9	8	(1)	7	—	0	7	
Δοκιμαστικά σχέδια και προ-παρασκευαστικές ενέργειες	8	(3)	5	—	—	5	14	(5)	9	—	—	9	
Ευρωπαϊκό Διαστημικό Πρόγραμμα	1 997	(20)	1 977	—	125	2 102	1 652	728	2 379	4	339	2 722	
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	36	20	56	—	1	57	36	7	43	—	1	44	
Δοκιμαστικά σχέδια και προ-παρασκευαστικές ενέργειες	1	(1)	—	—	—	—	0	(0)	—	—	—	—	
Σύνολο τομέα 1: Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	20 817	1	20 817	33	14 110	34 960	17 192	(521)	16 670	137	5 671	22 478	
2 Περιφερειακή ανάπτυξη (ΕΤΠΑ) ⁽¹⁾	29 240	(0)	29 240	—	35 562	64 803	33 871	3 505	37 376	5	10 076	47 457	
Ταμείο Συνοχής	4 696	0	4 696	—	1 363	6 059	10 595	(2 097)	8 498	2	1 351	9 852	
Συνεισφορά του Ταμείου Συνοχής στον ΜΣΕ-Μεταφορές	1 442	—	1 442	—	12	1 455	1 250	(228)	1 022	—	13	1 035	

Πρόγραμμα	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων						Πιστώσεις πληρωμών					
	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων
	Αρχικός εγκρίσεις προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκρίσεις προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό		Αρχικός εγκρίσεις προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκρίσεις προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Δοκιμαστικά σχέδια και παρασκευαστικές ενέργειες	—	—	—	—	0	0	4	(1)	3	—	0	3
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+) ⁽¹⁾	12 812	0	12 812	8	21 277	34 097	16 147	809	16 956	6	4 319	21 280
Στήριξη της τουρκοκυπριακής κοινότητας	32	—	32	—	2	34	35	4	39	0	1	40
Ευρωπαϊκός μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας	116	—	116	—	337 969	338 086	109	(27)	82	1	46 386	46 469
Pericles IV	1	—	1	—	0	1	1	(0)	0	—	0	0
Ανάκαμψη της ΕΕ	40	(35)	5	—	—	5	40	(35)	5	—	—	5
RescEU	90	92	183	—	2 085	2 267	194	(29)	165	17	23	204
EU4Health	327	2	329	—	10	339	128	(68)	60	1	4	66
Στήριξη έκτακτης ανάγκης εντός της Ένωσης (ESI)	—	232	232	—	439	671	90	224	314	379	439	1 132
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	258	67	324	—	18	343	248	68	316	—	18	334
Δοκιμαστικά σχέδια και παρασκευαστικές ενέργειες	—	—	—	—	—	—	2	1	3	—	—	3
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	11	—	11	—	1	13	10	(0)	10	—	2	12
Απασχόληση και κοινωνική καινοτομία	102	0	103	—	12	114	85	(30)	55	1	13	69
Erasmus+	2 663	0	2 663	—	305	2 968	2 408	(419)	1 989	7	680	2 676
Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης (ΕΣΑ)	136	—	136	—	12	147	127	(30)	96	2	17	115

Πρόγραμμα	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων						Πιστώσεις πληρωμών					
	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων
	Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό		Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Δημιουργική Ευρώπη	306	—	306	—	14	320	237	(104)	133	2	16	151
Δικαιοσύνη	46	0	47	—	6	53	45	(10)	35	0	6	42
Δικαιώματα και αξίες	97	2	99	—	2	101	88	(27)	60	1	2	63
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	220	(1)	220	1	4	225	220	(17)	203	2	5	210
Άλλες δράσεις	9	—	9	—	1	10	7	(1)	7	—	1	8
Δοκιμαστικά σχέδια και προ-παρασκευαστικές ενέργειες	32	(2)	30	—	0	30	51	(23)	28	—	0	28
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	184	—	184	—	2	185	162	(4)	158	—	2	160
Σύνολο τομέα 2: Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	52 862	358	53 219	9	399 098	452 326	66 154	1 460	67 614	426	63 375	131 414
3 Γεωργικές εγγυήσεις	40 368	4	40 371	475	672	41 518	40 354	(51)	40 303	493	672	41 467
Άλλα προγράμματα του τομέα «Φυσικοί πόροι και περιβάλλον»	75	(75)	—	—	—	—	72	(72)	—	—	—	—
Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης	15 345	(4)	15 341	—	8 492	23 833	15 022	(673)	14 349	2	817	15 168
Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας	761	(2)	759	—	239	998	829	(134)	695	1	151	847
Αλιεία (ΣΣΒΑ και ΠΟΔΑ)	74	78	152	—	—	152	73	77	150	—	—	150
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	17	4	21	—	1	22	17	4	21	—	1	22
Δοκιμαστικά σχέδια και προ-παρασκευαστικές ενέργειες	—	—	—	—	—	—	6	(3)	3	—	—	3

Πρόγραμμα	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων						Πιστώσεις πληρωμών					
	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων
	Αρχικός εγκρίθεις προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκρίθεις προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό		Αρχικός εγκρίθεις προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκρίθεις προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Περιβάλλον και δράση για το κλίμα (LIFE)	739	0	739	—	3	742	371	72	443	4	2	449
Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης	1 137	(0)	1 137	—	10 868	12 005	0	1	1	—	94	96
Δανειακή διευκόλυνση στο πλαίσιο του Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης	—	—	—	—	46	46	—	—	—	—	46	46
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	51	(0)	50	—	7	57	51	(0)	50	—	7	57
Δοκιμαστικά σχέδια και προ-παρασκευαστικές ενέργειες	4	(0)	4	—	—	4	9	(4)	5	—	—	5
Σύνολο τομέα 3: Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	58 569	5	58 574	475	20 328	79 377	56 804	(783)	56 021	499	1 790	58 310
4 Άσυλο, μετανάστευση και ένταξη	873	22	895	—	8	903	1 301	(76)	1 225	2	9	1 236
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	138	—	138	—	22	160	138	—	138	—	22	160
Δοκιμαστικά σχέδια και προ-παρασκευαστικές ενέργειες	—	—	—	—	0	0	—	0	0	—	0	0
Διαχείριση των συνόρων (ΤΟΔΣ) — Διαχείριση των συνόρων και θεωρήσεις	398	34	432	—	9	442	488	(86)	402	2	154	558
Διαχείριση των συνόρων (ΤΟΔΣ) — Τελωνειακός έξι-πλισμός	135	—	135	—	—	135	33	(33)	0	—	—	0

Πρόγραμμα	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων						Πιστώσεις πληρωμών					
	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων
	Αρχικός εγκρίσεις προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκρίσεις προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό		Αρχικός εγκρίσεις προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκρίσεις προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	734	(32)	703	—	25	728	726	28	754	—	25	779
Σύνολο τομέα 4: Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	2 279	24	2 303	—	65	2 368	2 686	(167)	2 519	4	210	2 734
5 Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (ΤΕΑ)	176	2	178	—	3	182	181	(15)	165	0	4	169
Παροπλισμός πυρηνικών εγκαταστάσεων	73	—	73	—	—	73	50	(4)	46	—	—	46
Πυρηνική ασφάλεια και παροπλισμός	69	—	69	—	1	70	78	3	81	—	1	82
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	198	(5)	193	—	7	200	198	(5)	193	—	7	200
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	22	(1)	21	—	0	21	21	—	21	—	0	21
Ευρωπαϊκή άμυνα (έρευνα)	283	40	323	—	7	330	13	(12)	1	—	0	2
Ευρωπαϊκή άμυνα (εκτός της έρευνας)	662	(40)	623	—	17	639	109	90	199	0	0	199
Στρατιωτική κινητικότητα	227	—	227	—	—	227	17	(15)	2	—	—	2

Πρόγραμμα	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων						Πιστώσεις πληρωμών					
	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων
	Αρχικός εγκρίθεις προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκρίθεις προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό		Αρχικός εγκρίθεις προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκρίθεις προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Δοκιμαστικά σχέδια και προ-παρασκευαστικές ενέργειες	—	—	—	—	—	—	5	0	5	—	0	5
Σύνολο τομέα 5: Ασφάλεια και άμυνα	1 709	(3)	1 706	—	35	1 741	671	43	714	0	12	726
6 Γειτονία, Ανάπτυξη και Διεθνής Συνεργασία	12 071	340	12 411	—	216	12 627	6 514	167	6 681	24	234	6 939
Μηχανισμός για την Πυρηνική Ασφάλεια (EINS)	38	—	38	—	3	40	33	(16)	17	1	3	20
Ανθρωπιστική βοήθεια (HUMA)	1 503	665	2 168	—	39	2 207	1 900	507	2 407	5	61	2 473
Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ)	352	0	352	—	57	409	329	18	346	0	41	388
Υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ)	67	—	67	—	—	67	33	(26)	8	—	—	8
Άλλες δράσεις	72	(53)	19	—	0	19	42	(24)	17	—	0	17
Δοκιμαστικά σχέδια και προ-παρασκευαστικές ενέργειες	0	(0)	—	—	0	0	0	2	2	—	0	2
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	93	(1)	92	—	1	94	78	(7)	71	—	1	72
Προενταξιακή βοήθεια (ΜΠΒ ΙΙ)	1 901	(18)	1 884	—	127	2 011	1 882	22	1 905	7	427	2 338

Πρόγραμμα	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων						Πιστώσεις πληρωμών					
	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων
	Αρχικός εγκρίθεις προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκρίθεις προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό		Αρχικός εγκρίθεις προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκρίθεις προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Δοκιμαστικά σχέδια και προ-παρασκευαστικές ενέργειες	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Σύνολο τομέα 6: Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	16 097	934	17 031	—	443	17 474	10 811	644	11 455	37	766	12 258
7 Συντάξεις προσωπικού	2 179	—	2 179	—	—	2 179	2 179	—	2 179	—	—	2 179
(Συντάξεις πρώην βουλευτών) ΕΚ	11	—	11	—	—	11	11	—	11	—	—	11
(Συντάξεις πρώην μελών) Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Συμβούλιο	1	0	1	—	—	1	1	0	1	—	—	1
(Συντάξεις πρώην μελών) Επιτροπή	7	—	7	—	—	7	7	—	7	—	—	7
(Συντάξεις πρώην μελών) ΔΕΕ	12	(1)	12	—	—	12	12	(1)	12	—	—	12
(Συντάξεις πρώην μελών) ΕΕΣ	5	0	5	—	—	5	5	0	5	—	—	5
(Συντάξεις πρώην μελών) Διαμεσολαβητής	0	—	0	—	—	0	0	—	0	—	—	0
(Συντάξεις πρώην μελών) ΕΕΠΔ	0	0	0	—	—	0	0	0	0	—	—	0
Ευρωπαϊκά Σχολεία	197	—	197	—	20	216	197	—	197	1	20	217

Πρόγραμμα	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων						Πιστώσεις πληρωμών					
	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων
	Αρχικός εγκρίθεις προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκρίθεις προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό		Αρχικός εγκρίθεις προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκρίθεις προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Αποδοχές μόνιμου και λοιπού προσωπικού	2 509	(14)	2 495	—	67	2 561	2 509	(14)	2 495	0	67	2 561
Αποδοχές εξωτερικού προσωπικού	242	6	248	—	64	312	242	6	248	38	64	350
Μέλη — Αποζημιώσεις και επιδόματα	15	—	15	—	0	15	15	—	15	0	0	15
Μέλη — Μεταβατικές αποζημιώσεις	3	—	3	—	—	3	3	—	3	—	—	3
Έσοδα πρόσληψης	29	(3)	26	—	1	27	29	(3)	26	3	1	31
Λήξη καθηκόντων	8	—	8	—	—	8	8	—	8	—	—	8
Δαπάνες κατάρτισης	18	(0)	17	—	5	23	18	(0)	17	11	5	34
Κοινωνικές δαπάνες και κινητικότητα	22	2	24	—	28	52	22	2	24	12	29	64
Τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνιών	242	55	298	—	84	381	242	55	298	142	84	523
Μισθώματα και αγορές	302	16	318	—	39	357	302	16	318	5	39	361
Δαπάνες σχετικές με κτίρια	100	(13)	86	—	28	114	100	(13)	86	51	28	165
Ασφάλεια	63	(0)	63	—	11	75	63	(0)	63	26	11	100
Αποστολή και παράσταση	61	(36)	25	—	3	28	61	(36)	25	7	3	35
Συνεδριάσεις, επιτροπές, διασκεύσεις	31	(25)	6	—	4	9	31	(25)	6	6	4	16
Επίσημη Εφημερίδα	3	(0)	2	—	0	2	3	(0)	2	1	0	3
Εκδόσεις	10	3	13	—	4	17	10	3	13	7	4	24
Απόκτηση πληροφοριών	4	(0)	4	—	0	4	4	(0)	4	1	0	5

Πρόγραμμα	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων						Πιστώσεις πληρωμών					
	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων
	Αρχικός εγκρίθεις προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκρίθεις προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό		Αρχικός εγκρίθεις προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκρίθεις προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Μελέτες και έρευνες	4	2	6	—	0	6	4	2	6	11	0	17
Γενικός εξοπλισμός, οχήματα, έπιπλα	11	13	24	—	8	32	11	13	24	16	8	48
Εξωτερικές γλωσσικές υπηρεσίες	28	(3)	24	—	17	41	28	(3)	24	3	17	44
Άλλες διοικητικές δαπάνες	20	(2)	18	—	7	25	20	(2)	18	8	7	33
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	—	—	—	—	—	—	1	0	1	0	—	1
Διοικητικές δαπάνες άλλων θεσμικών οργάνων	4 313	(6)	4 307	85	488	4 879	4 313	(6)	4 307	695	489	5 492
Σύνολο τομέα 7: Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	10 448	(6)	10 443	85	876	11 404	10 450	(5)	10 444	1 045	879	12 368
Ο Ταμείο Καινοτομίας (IF)	—	—	—	—	3 816	3 816	—	—	—	—	3 819	3 819
Άλλες δράσεις	—	—	—	—	106	106	—	—	—	—	112	112
Σύνολο τομέα Ο Εκτός ΠΔΠ	—	—	—	—	3 922	3 922	—	—	—	—	3 931	3 931
S Αλληλεγγύη και Επείγουσα Βοήθεια (SEAR)	1 273	(429)	844	—	—	844	1 273	(408)	866	—	—	866
Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ)	197	—	197	—	20	217	20	(10)	10	0	20	30

Πρόγραμμα	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων						Πιστώσεις πληρωμών					
	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πιστώσεις του προϋπολογισμού			Συμπληρωματικές πιστώσεις		Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων
	Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό		Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Διορθωτικοί προϋπολογισμοί και μεταφορές	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Μεταφορές	Έσοδα για ειδικό προορισμό	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10+11
Αποθεματικό προσαρμογής στο Brexit	—	1 698	1 698	—	—	1 698	—	1 698	1 698	—	—	1 698
Σύνολο τομέα S: Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικοί μηχανισμοί)	1 471	1 269	2 739	—	20	2 759	1 293	1 280	2 574	0	20	2 593
Σύνολο	164 251	2 582	166 833	602	438 896	606 331	166 060	1 951	168 011	2 149	76 653	246 812

(¹) Το εν λόγω πρόγραμμα του ΠΔΠ περιλαμβάνει το συμπληρωματικό χρηματοδοτικό κονδύλιο από το NextGenerationEU για τη δέσμη REACT-EU. Ανατρέξτε στο κεφάλαιο 1.1 για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο 2021-2027 των σημειώσεων των καταστάσεων εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Η παράγραφος για τον τομέα 2 περιγράφει λεπτομερώς τη συνεισφορά του εν λόγω προγράμματος του ΠΔΠ στη δέσμη REACT-EU.

6.8. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΔΠ: ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2022			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
1 Ορίζων Ευρώπη	18 278	11 394	20	2 484	13 897	76 %	113	4 263	4 376	1	—	0	1
Ευρατόμ	349	265	12	11	288	82 %	—	61	61	0	—	0	0

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2022			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Θερμοπυρηνικός πειραματικός αντιδραστήρας (ITER)	881	864	—	1	865	98 %	—	16	16	0	—	—	0
Άλλες δράσεις	490	—	—	82	82	17 %	—	408	408	—	—	0	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	10	10	—	—	10	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Ταμείο InvestEU	7 168	657	—	2 176	2 833	40 %	—	4 338	4 338	0	—	0	0
ΜΣΕ — Μεταφορές	1 807	1 786	—	20	1 806	100 %	—	1	1	0	—	(0)	0
ΜΣΕ — Ενέργεια	794	784	—	5	789	99 %	—	4	4	1	—	—	1
ΜΣΕ — Ψηφιακός τομέας	279	277	—	0	277	100 %	—	1	1	0	—	—	0
Ψηφιακή Ευρώπη	1 161	1 129	—	31	1 160	100 %	—	0	0	1	—	0	1
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	203	189	—	8	197	97 %	—	5	5	—	—	—	—
Άλλες δράσεις	372	372	—	—	372	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	18	17	1	—	18	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	33	25	—	6	31	96 %	—	1	1	—	—	(0)	(0)
Ενιαία αγορά	627	582	—	17	600	96 %	—	26	26	1	—	0	1
Καταπολέμηση της απάτης στην ΕΕ	25	24	—	—	24	98 %	—	1	1	0	—	0	0
Φορολογία	36	35	—	0	35	97 %	—	1	1	0	—	—	0
Τελωνεία	130	126	—	0	126	97 %	—	4	4	—	—	—	—
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	128	118	—	5	123	96 %	—	5	5	0	—	—	0

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2022			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Άλλες δράσεις	9	9	—	0	9	100 %	—	0	0	0	—	—	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	5	5	—	—	5	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Ευρωπαϊκό Διαστημικό Πρόγραμμα	2 102	1 977	—	102	2 079	99 %	—	23	23	0	—	(0)	0
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	57	56	—	1	57	100 %	—	0	0	—	—	—	—
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Σύνολο τομέα 1: Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	34 960	20 700	33	4 950	25 683	73 %	113	9 160	9 273	4	—	1	4
2 Περιφερειακή ανάπτυξη (ΕΤΠΑ) (1)	64 803	238	—	28 028	28 266	44 %	—	7 449	7 449	29 002	—	86	29 088
Ταμείο Συνοχής	6 059	16	—	1 307	1 323	22 %	—	44	44	4 679	—	12	4 691
Συνεισφορά του Ταμείου Συνοχής στον ΜΣΕ-Μεταφορές	1 455	1 442	—	0	1 442	99 %	—	12	12	0	—	—	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	—	—	—	—	—	—	0	0	—	—	0	0
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+) (1)	34 097	54	8	17 374	17 437	51 %	—	3 735	3 735	12 758	—	168	12 925
Στήριξη της τουρκοκυπριακής κοινότητας	34	32	—	1	33	97 %	—	1	1	—	—	—	—
Ευρωπαϊκός μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας	338 086	116	—	98 034	98 150	29 %	—	239 935	239 935	0	—	—	0

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2022			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Pericles IV	1	1	—	0	1	96 %	—	0	0	—	—	—	—
Ανάκαμψη της ΕΕ	5	5	—	—	5	100 %	—	—	—	—	—	—	—
RescEU	2 267	183	—	153	336	15 %	0	1 932	1 932	0	—	0	0
EU4Health	339	329	—	9	338	100 %	—	0	0	0	—	0	0
Στήριξη έκτακτης ανάγκης εντός της Ένωσης (ESI)	671	232	—	70	301	45 %	—	370	370	0	—	—	0
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	343	324	—	10	335	98 %	—	8	8	—	—	—	—
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	13	11	—	1	12	94 %	—	—	—	1	—	0	1
Απασχόληση και κοινωνική καινοτομία	114	89	—	6	95	83 %	—	6	6	14	—	0	14
Erasmus+	2 968	2 663	—	169	2 832	95 %	—	135	135	0	—	1	1
Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης (ΕΣΑ)	147	136	—	0	136	92 %	—	11	11	0	—	0	0
Δημιουργική Ευρώπη	320	306	—	9	316	99 %	—	5	5	0	—	—	0
Δικαιοσύνη	53	47	—	1	47	89 %	—	6	6	0	—	0	0
Δικαιώματα και αξίες	101	99	—	1	100	99 %	—	1	1	0	—	—	0
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	225	220	1	3	223	99 %	—	2	2	—	—	0	0

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2022			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Άλλες δράσεις	10	6	—	0	6	65 %	—	1	1	3	—	—	3
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	30	30	—	0	30	99 %	—	—	—	—	—	0	0
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	185	181	—	1	182	98 %	—	1	1	2	—	0	2
Σύνολο τομέα 2: Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	452 326	6 760	9	145 178	151 947	34 %	0	253 653	253 653	46 460	—	267	46 726
3 Γεωργικές εγγυήσεις	41 518	39 679	470	669	40 818	98 %	686	2	689	6	5	0	11
Άλλα προγράμματα του τομέα «Φυσικοί πόροι και περιβάλλον»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης	23 833	15 339	—	2 366	17 705	74 %	—	5 866	5 866	2	—	260	262
Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας	998	107	—	110	217	22 %	—	0	0	652	—	129	781
Αλιεία (ΣΣΒΑ και ΠΟΔΑ)	152	152	—	—	152	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	22	21	—	0	21	97 %	—	1	1	—	—	—	—
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Περιβάλλον και δράση για το κλίμα (LIFE)	742	739	—	3	741	100 %	—	1	1	0	—	0	0
Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης	12 005	4	—	5	9	0 %	—	10 863	10 863	1 133	—	—	1 133
Δανειακή διευκόλυνση στο πλαίσιο του Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης	46	—	—	0	0	0 %	—	46	46	—	—	—	—

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2022			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	57	50	—	6	57	99 %	—	0	0	—	—	0	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	4	4	—	—	4	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Σύνολο τομέα 3: Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	79 377	56 094	470	3 160	59 723	75 %	686	16 779	17 466	1 794	5	389	2 188
4 Άσυλο, μετανάστευση και ένταξη	903	497	—	2	499	55 %	—	6	6	398	—	—	398
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	160	138	—	4	142	89 %	—	18	18	—	—	0	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	—	—	—	—	—	—	0	0	—	—	—	—
Διαχείριση των συνόρων (ΤΟΔΣ) — Διαχείριση των συνόρων και θεωρήσεις	442	153	—	3	156	35 %	—	7	7	279	—	—	279
Διαχείριση των συνόρων (ΤΟΔΣ) — Τελωνειακός εξοπλισμός	135	135	—	—	135	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	728	703	—	10	712	98 %	—	16	16	—	—	—	—
Σύνολο τομέα 4: Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	2 368	1 626	—	19	1 644	69 %	—	47	47	677	—	0	677
5 Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (ΤΕΑ)	182	70	—	1	71	39 %	—	2	2	108	—	—	108
Παροπλισμός πυρηνικών εγκαταστάσεων	73	73	—	—	73	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Πυρηνική ασφάλεια και παροπλισμός	70	69	—	0	69	99 %	—	0	0	0	—	0	0

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2022			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	200	193	—	3	196	98 %	—	4	4	—	—	0	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	21	20	—	0	20	96 %	—	0	0	1	—	—	1
Ευρωπαϊκή άμυνα (έρευνα)	330	323	—	7	330	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Ευρωπαϊκή άμυνα (εκτός της έρευνας)	639	623	—	17	639	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Στρατιωτική κινητικότητα	227	227	—	—	227	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Σύνολο τομέα 5: Ασφάλεια και άμυνα	1 741	1 597	—	28	1 625	93 %	—	7	7	109	—	0	109
6 Γειτονία, Ανάπτυξη και Διεθνής Συνεργασία	12 627	10 833	—	127	10 960	87 %	1 578	89	1 667	—	—	0	0
Μηχανισμός για την Πυρηνική Ασφάλεια (EINS)	40	38	—	0	38	94 %	0	2	2	—	—	—	—
Ανθρωπιστική βοήθεια (HUMA)	2 207	2 168	—	28	2 196	100 %	—	11	11	—	—	0	0
Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ)	409	352	—	56	408	100 %	—	1	1	0	—	0	0
Υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ)	67	63	—	—	63	94 %	4	—	4	—	—	—	—
Άλλες δράσεις	19	17	—	—	17	94 %	—	0	0	1	—	—	1

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2022			Ακυρωθείσες πιστώσεις				
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0	0
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	94	92	—	1	93	99 %	—	0	0	0	—	—	—	0
Προενταξιακή βοήθεια (ΜΠΒ ΙΙΙ)	2 011	1 566	—	30	1 596	79 %	318	97	415	(0)	—	—	0	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Σύνολο τομέα 6: Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	17 474	15 130	—	242	15 372	88 %	1 900	200	2 100	2	—	1	2	
7 Συντάξεις προσωπικού	2 179	2 173	—	—	2 173	100 %	—	—	—	5	—	—	—	5
(Συντάξεις πρώην βουλευτών) ΕΚ	11	11	—	—	11	99 %	—	—	—	0	—	—	—	0
(Συντάξεις πρώην μελών) Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Συμβούλιο	1	1	—	—	1	100 %	—	—	—	0	—	—	—	0
(Συντάξεις πρώην μελών) Επιτροπή	7	7	—	—	7	98 %	—	—	—	0	—	—	—	0
(Συντάξεις πρώην μελών) ΔΕΕ	12	12	—	—	12	99 %	—	—	—	0	—	—	—	0
(Συντάξεις πρώην μελών) ΕΕΣ	5	5	—	—	5	100 %	—	—	—	0	—	—	—	0
(Συντάξεις πρώην μελών) Διαμεσολαβητής	0	0	—	—	0	94 %	—	—	—	0	—	—	—	0
(Συντάξεις πρώην μελών) ΕΕΠΑ	0	0	—	—	0	94 %	—	—	—	0	—	—	—	0
Ευρωπαϊκά Σχολεία	216	197	—	15	212	98 %	—	5	5	0	—	—	—	0

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2022			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Αποδοχές μόνιμου και λοιπού προσωπικού	2 561	2 494	—	31	2 526	99 %	—	35	35	1	—	0	1
Αποδοχές εξωτερικού προσωπικού	312	238	—	33	271	87 %	—	31	31	10	—	0	10
Μέλη — Αποζημιώσεις και επιδόματα	15	15	—	0	15	98 %	—	0	0	0	—	—	0
Μέλη — Μεταβατικές αποζημιώσεις	3	3	—	—	3	98 %	—	—	—	0	—	—	0
Έξοδα πρόσληψης	27	26	—	1	27	98 %	—	0	0	0	—	—	0
Λήξη καθηκόντων	8	8	—	—	8	99 %	—	—	—	0	—	—	0
Δαπάνες κατάρτισης	23	17	—	3	20	87 %	—	3	3	0	—	0	0
Κοινωνικές δαπάνες και κινητικότητα	52	24	—	17	41	79 %	—	11	11	0	—	0	0
Τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνιών	381	298	—	50	347	91 %	—	34	34	0	—	0	0
Μισθώματα και αγορές	357	318	—	27	345	97 %	—	12	12	0	—	0	0
Δαπάνες σχετικές με κτίρια	114	86	—	19	105	92 %	—	9	9	0	—	0	0
Ασφάλεια	75	63	—	6	69	92 %	—	6	6	0	—	0	0
Αποστολή και παράσταση	28	24	—	1	25	88 %	—	2	2	1	—	1	2
Συνεδριάσεις, επιτροπές, διασκέψεις	9	5	—	1	6	66 %	—	2	2	1	—	0	2
Επίσημη Εφημερίδα	2	2	—	0	2	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Εκδόσεις	17	13	—	3	16	93 %	—	1	1	0	—	—	0
Απόκτηση πληροφοριών	4	4	—	0	4	100 %	—	0	0	0	—	0	0

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2022			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Μελέτες και έρευνες	6	5	—	0	5	88 %	—	0	0	1	—	0	1
Γενικός εξοπλισμός, οχήματα, έπιπλα	32	24	—	3	27	86 %	—	4	4	0	—	0	0
Εξωτερικές γλωσσικές υπηρεσίες	41	24	—	10	35	85 %	—	6	6	—	—	—	—
Άλλες διοικητικές δαπάνες	25	18	—	4	22	88 %	—	3	3	0	—	0	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Διοικητικές δαπάνες άλλων θεσμικών οργάνων	4 879	4 171	85	335	4 590	94 %	22	153	175	114	—	1	115
Σύνολο τομέα 7: Ευρωπαϊκή δημοσία διοίκηση	11 404	10 286	85	559	10 930	96 %	22	315	337	135	—	2	137
O Ταμείο Καινοτομίας (IF)	3 816	—	—	147	147	4 %	—	3 670	3 670	—	—	—	—
Άλλες δράσεις	106	—	—	52	52	49 %	—	53	53	—	—	—	—
Σύνολο τομέα O Εκτός ΠΔΠ	3 922	—	—	199	199	5 %	—	3 723	3 723	—	—	—	—
S Αλληλεγγύη και Επείγουσα Βοήθεια (SEAR)	844	791	—	—	791	94 %	53	—	53	—	—	—	—
Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ)	217	24	—	—	24	11 %	—	7	7	173	—	13	186

σε εκατ. EUR

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2022			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Αποθεματικό προσαρμογής στο Brexit	1 698	407	—	—	407	24 %	1 291	—	1 291	—	—	—	—
Σύνολο τομέα S: Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικοί μηχανισμοί)	2 759	1 223	—	—	1 223	44 %	1 343	7	1 350	173	—	13	186
Σύνολο	606 331	113 415	596	154 334	268 345	44 %	4 065	283 891	287 956	49 354	5	671	50 030

(¹) Το εν λόγω πρόγραμμα του ΠΔΠ περιλαμβάνει το συμπληρωματικό χρηματοδοτικό κονδύλιο από το NextGenerationEU για τη δέσμη REACT-EU. Ανατρέξτε στο κεφάλαιο 1.1 για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο 2021-2027 των σημειώσεων των καταστάσεων εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Η παράγραφος για τον τομέα 2 περιγράφει λεπτομερώς τη συνεισφορά του εν λόγω προγράμματος του ΠΔΠ στη δέσμη REACT-EU.

6.9. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΔΠ: ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

σε εκατ. EUR

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2022			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
1 Ορίζων Ευρώπη	12 937	8 818	73	997	9 888	76 %	110	2 926	3 036	2	8	4	14
Ευρατόμ	444	256	33	13	301	68 %	16	115	130	0	12	—	13
Θερμοπυρηνικός πειραματικός αντιδραστήρας (ITER)	659	612	0	1	613	93 %	1	45	46	0	0	—	0

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2022			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Άλλες δράσεις	377	—	—	74	74	20 %	—	303	303	—	—	0	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	12	12	—	—	12	98 %	—	—	—	0	—	—	0
Ταμείο InvestEU	1 662	938	—	574	1 512	91 %	1	149	150	0	—	0	0
ΜΣΕ — Μεταφορές	1 398	1 377	1	13	1 391	99 %	1	4	5	2	0	—	2
ΜΣΕ — Ενέργεια	556	540	1	12	552	99 %	1	0	2	1	1	(0)	2
ΜΣΕ — Ψηφιακός τομέας	164	157	1	5	162	99 %	1	1	2	0	0	—	0
Ψηφιακή Ευρώπη	94	80	0	4	84	89 %	6	0	6	3	0	0	4
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	203	189	—	8	197	97 %	—	5	5	—	—	—	—
Άλλες δράσεις	372	372	—	—	372	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	18	11	0	—	12	66 %	—	—	—	6	—	—	6
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	27	25	—	0	25	90 %	—	0	0	3	—	0	3
Ενιαία αγορά	488	413	4	16	432	89 %	8	41	49	6	0	0	7
Καταπολέμηση της απάτης στην ΕΕ	17	15	—	0	15	91 %	—	1	1	1	—	—	1
Φορολογία	38	35	0	1	37	96 %	0	1	2	0	0	—	0
Τελωνεία	100	92	0	4	97	96 %	0	4	4	0	—	—	0
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	128	118	—	5	123	96 %	—	5	5	0	—	—	0

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2022			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Άλλες δράσεις	7	7	—	0	7	100 %	—	0	0	—	—	—	—
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	9	9	—	—	9	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Ευρωπαϊκό Διαστημικό Πρόγραμμα	2 722	2 374	4	195	2 573	95 %	5	143	148	0	0	0	0
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	44	43	—	1	44	100 %	—	0	0	—	—	—	—
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Σύνολο τομέα 1: Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	22 478	16 495	115	1 922	18 532	82 %	151	3 744	3 895	25	22	5	51
2 Περιφερειακή ανάπτυξη (ΕΤΠΑ) (1)	47 457	37 374	5	8 034	45 412	96 %	2	2 043	2 044	1	0	(0)	1
Ταμείο Συνοχής	9 852	8 498	2	1 219	9 719	99 %	0	133	133	0	0	0	0
Συνεισφορά του Ταμείου Συνοχής στον ΜΣΕ-Μεταφορές	1 035	1 022	—	9	1 031	100 %	—	4	4	—	—	—	—
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	3	3	—	—	3	99 %	—	0	0	—	—	—	—
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+) (1)	21 280	16 952	4	2 470	19 426	91 %	2	1 849	1 850	2	2	0	4
Στήριξη της τουρκοκυπριακής κοινότητας	40	38	0	1	40	98 %	1	0	1	(0)	0	(0)	0
Ευρωπαϊκός μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας	46 469	79	1	46 375	46 455	100 %	2	11	13	2	0	(0)	2

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2022			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Pericles IV	0	0	—	0	0	90 %	—	0	0	0	—	—	0
Ανάκαμψη της ΕΕ	5	3	—	—	3	66 %	2	—	2	—	—	—	—
RescEU	204	165	17	15	196	96 %	—	8	8	0	—	0	0
EU4Health	66	57	1	4	61	93 %	3	0	4	0	0	0	1
Στήριξη έκτακτης ανάγκης εντός της Ένωσης (ESI)	1 132	314	195	70	579	51 %	—	370	370	—	183	—	183
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	334	316	—	10	326	98 %	—	8	8	0	—	—	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	3	3	—	—	3	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	12	9	—	2	11	93 %	—	—	—	1	—	—	1
Απασχόληση και κοινωνική καινοτομία	69	52	1	6	59	85 %	2	6	8	2	1	0	2
Erasmus+	2 676	1 981	7	409	2 397	90 %	7	268	276	0	0	2	3
Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης (ΕΣΑ)	115	93	2	3	97	84 %	4	14	18	0	0	0	0
Δημιουργική Ευρώπη	151	131	2	8	141	93 %	2	8	10	0	0	0	0
Δικαιοσύνη	42	35	0	0	35	83 %	1	6	7	0	0	0	0
Δικαιώματα και αξίες	63	59	0	1	61	96 %	1	1	2	0	0	—	0
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	210	203	2	3	208	99 %	—	2	2	—	—	0	0

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2022			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Άλλες δράσεις	8	6	—	0	6	84 %	—	1	1	0	—	—	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	28	28	—	0	28	97 %	—	—	—	1	—	0	1
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	160	157	—	1	158	99 %	—	1	1	1	—	0	1
Σύνολο τομέα 2: Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	131 414	67 577	239	58 639	126 454	96 %	27	4 733	4 760	10	187	3	200
3 Γεωργικές εγγυήσεις	41 467	39 605	486	669	40 760	98 %	687	2	689	11	7	0	18
Άλλα προγράμματα του τομέα «Φυσικοί πόροι και περιβάλλον»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης	15 168	14 345	2	306	14 652	97 %	0	512	512	4	0	—	4
Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας	847	693	1	44	739	87 %	1	107	108	1	0	0	1
Αλιεία (ΣΣΒΑ και ΠΟΔΑ)	150	150	—	—	150	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	22	21	—	0	21	97 %	—	1	1	—	—	—	—
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	3	3	—	—	3	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Περιβάλλον και δράση για το κλίμα (LIFE)	449	437	4	2	442	99 %	5	1	6	1	0	0	1
Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης	96	1	—	0	1	1 %	—	94	94	0	—	—	0
Δανειακή διευκόλυνση στο πλαίσιο του Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης	46	—	—	0	0	0 %	—	46	46	—	—	—	—

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2022			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	57	50	—	6	57	99 %	—	0	0	—	—	0	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	5	5	—	—	5	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Σύνολο τομέα 3: Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	58 310	55 312	492	1 027	56 831	97 %	693	762	1 455	17	7	0	24
4 Άσυλο, μετανάστευση και ένταξη	1 236	1 223	2	3	1 228	99 %	2	5	7	1	0	—	1
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	160	138	—	4	142	89 %	—	18	18	—	—	0	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	0	—	—	0	57 %	—	0	0	—	—	—	—
Διαχείριση των συνόρων (ΤΟΔΣ) — Διαχείριση των συνόρων και θεωρήσεις	558	400	1	12	414	74 %	1	142	143	1	1	—	1
Διαχείριση των συνόρων (ΤΟΔΣ) — Τελωνειακός εξοπλισμός	0	—	—	—	—	—	0	—	0	—	—	—	—
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	779	754	—	10	764	98 %	—	16	16	0	—	—	0
Σύνολο τομέα 4: Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	2 734	2 515	3	29	2 547	93 %	3	181	184	2	1	0	3
5 Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (ΤΕΑ)	169	164	0	2	166	98 %	1	2	3	0	0	—	0
Παροπλισμός πυρηνικών εγκαταστάσεων	46	46	—	—	46	100 %	—	—	—	0	—	—	0

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2022			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Πυρηνική ασφάλεια και παροπλισμός	82	76	—	0	76	92 %	2	1	3	4	—	—	4
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	200	193	—	3	196	98 %	—	4	4	—	—	0	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	1	1	—	—	1	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	21	19	—	0	19	91 %	—	0	0	2	—	—	2
Ευρωπαϊκή άμυνα (έρευνα)	2	1	—	0	1	43 %	1	—	1	0	—	0	0
Ευρωπαϊκή άμυνα (εκτός της έρευνας)	199	198	0	0	199	100 %	1	—	1	0	0	0	0
Στρατιωτική κινητικότητα	2	1	—	—	1	58 %	1	—	1	0	—	—	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	5	5	—	0	5	98 %	—	—	—	0	—	—	0
Σύνολο τομέα 5: Ασφάλεια και άμυνα	726	703	0	4	708	97 %	5	7	12	6	0	0	6
6 Γειτονία, Ανάπτυξη και Διεθνής Συνεργασία	6 939	5 690	22	78	5 789	83 %	989	156	1 145	3	2	0	5
Μηχανισμός για την Πυρηνική Ασφάλεια (EINS)	20	16	1	1	17	87 %	1	2	2	0	0	0	0
Ανθρωπιστική βοήθεια (HUMA)	2 473	2 400	5	45	2 451	99 %	6	15	22	0	0	0	0
Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ)	388	346	0	41	387	100 %	0	1	1	0	—	0	0
Υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ)	8	7	—	—	7	86 %	1	—	1	—	—	—	—

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2022			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Άλλες δράσεις	17	17	—	—	17	100 %	—	0	0	0	—	—	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	2	2	—	—	2	99 %	—	—	—	—	—	0	0
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	72	71	—	1	72	100 %	—	0	0	—	—	—	—
Προενταξιακή βοήθεια (ΜΠΒ ΙΙΙ)	2 338	1 894	6	292	2 192	94 %	11	135	145	0	1	0	1
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Σύνολο τομέα 6: Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	12 258	10 443	34	458	10 935	89 %	1 008	308	1 317	3	3	0	6
7 Συντάξεις προσωπικού	2 179	2 173	—	—	2 173	100 %	—	—	—	5	—	—	5
(Συντάξεις πρώην βουλευτών) ΕΚ	11	11	—	—	11	99 %	—	—	—	0	—	—	0
(Συντάξεις πρώην μελών) Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Συμβούλιο	1	1	—	—	1	100 %	—	—	—	0	—	—	0
(Συντάξεις πρώην μελών) Επιτροπή	7	7	—	—	7	98 %	—	—	—	0	—	—	0
(Συντάξεις πρώην μελών) ΔΕΕ	12	12	—	—	12	99 %	—	—	—	0	—	—	0
(Συντάξεις πρώην μελών) ΕΕΣ	5	5	—	—	5	100 %	—	—	—	0	—	—	0
(Συντάξεις πρώην μελών) Διαμεσολαβητής	0	0	—	—	0	94 %	—	—	—	0	—	—	0
(Συντάξεις πρώην μελών) ΕΕΠΔ	0	0	—	—	0	94 %	—	—	—	0	—	—	0

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2022			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Ευρωπαϊκά Σχολεία	217	196	1	13	210	97 %	0	6	7	0	—	—	0
Αποδοχές μόνιμου και λοιπού προσωπικού	2 561	2 494	—	31	2 526	99 %	0	35	35	1	0	0	1
Αποδοχές εξωτερικού προσωπικού	350	200	32	32	264	75 %	38	32	70	10	6	0	16
Μέλη — Αποζημιώσεις και επιδόματα	15	13	0	0	13	83 %	2	0	2	0	0	—	0
Μέλη — Μεταβατικές αποζημιώσεις	3	3	—	—	3	98 %	—	—	—	0	—	—	0
Έξοδα πρόσληψης	31	24	2	0	27	88 %	2	1	2	0	1	—	1
Λήξη καθηκόντων	8	8	—	—	8	99 %	—	—	—	0	—	—	0
Δαπάνες κατάρτισης	34	6	10	2	17	51 %	11	4	15	0	2	0	2
Κοινωνικές δαπάνες και κινητικότητα	64	15	10	11	36	56 %	8	18	26	0	2	0	2
Τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνιών	523	155	139	30	323	62 %	143	54	197	0	2	0	2
Μισθώματα και αγορές	361	300	5	26	331	92 %	18	12	30	0	0	0	0
Δαπάνες σχετικές με κτίρια	165	47	50	7	104	63 %	39	20	60	0	1	0	2
Ασφάλεια	100	36	25	2	62	61 %	28	10	37	0	1	0	1
Αποστολή και παράσταση	35	12	1	0	14	39 %	11	2	13	1	6	1	8
Συνεδριάσεις, επιτροπές, διασκέψεις	16	1	1	1	3	17 %	3	2	6	1	6	1	7
Επίσημη Εφημερίδα	3	2	1	0	3	79 %	1	—	1	—	0	—	0

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2022			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Εκδόσεις	24	7	6	1	15	62 %	6	2	9	0	0	—	0
Απόκτηση πληροφοριών	5	2	1	0	4	68 %	2	0	2	0	0	0	0
Μελέτες και έρευνες	17	1	11	—	12	70 %	4	0	4	1	0	0	1
Γενικός εξοπλισμός, οχήματα, έπιπλα	48	13	15	2	30	63 %	11	6	17	0	1	0	1
Εξωτερικές γλωσσικές υπηρεσίες	44	21	3	10	33	75 %	4	7	11	—	0	—	0
Άλλες διοικητικές δαπάνες	33	12	7	3	22	65 %	6	4	11	0	1	0	1
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	1	1	0	—	1	98 %	—	—	—	0	0	—	0
Διοικητικές δαπάνες άλλων θεσμικών οργάνων	5 492	3 537	618	281	4 436	81 %	653	205	858	117	77	3	198
Σύνολο τομέα 7: Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	12 368	9 316	938	452	10 705	87 %	991	422	1 412	138	108	5	251
O Ταμείο Καινοτομίας (IF)	3 819	—	—	11	11	0 %	—	3 808	3 808	—	—	—	—
Άλλες δράσεις	112	—	—	50	50	45 %	—	62	62	—	—	—	—
Σύνολο τομέα O Εκτός ΠΔΠ	3 931	—	—	61	61	2 %	—	3 870	3 870	—	—	—	—
S Αλληλεγγύη και Επείγουσα Βοήθεια (SEAR)	866	791	—	—	791	91 %	75	—	75	—	—	—	—
Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ)	30	10	0	14	24	81 %	—	5	5	—	—	—	—

σε εκατ. EUR

Πρόγραμμα	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2022			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Αποθεματικό προσαρμογής στο Brexit	1 698	407	—	—	407	24 %	1 291	—	1 291	—	—	—	—
Σύνολο τομέα S: Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικοί μηχανισμοί)	2 593	1 208	0	14	1 223	47 %	1 365	5	1 371	—	—	—	—
Σύνολο	246 812	163 568	1 821	62 607	227 996	92 %	4 244	14 032	18 275	199	327	14	541

(¹) Το εν λόγω πρόγραμμα του ΠΔΠ περιλαμβάνει το συμπληρωματικό χρηματοδοτικό κονδύλιο από το NextGenerationEU για τη δέσμη REACT-EU. Ανατρέξτε στο κεφάλαιο 1.1 για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο 2021-2027 των σημειώσεων των καταστάσεων εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Η παράγραφος για τον τομέα 2 περιγράφει λεπτομερώς τη συνεισφορά του εν λόγω προγράμματος του ΠΔΠ στη δέσμη REACT-EU.

6.10. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΔΠ: ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΕΚΚΡΕΜΩΝ ΑΝΑΛΗΨΕΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (ΥΠΕ)

σε εκατ. EUR

Πρόγραμμα	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του προηγούμενου έτους				Αναλήψεις υποχρεώσεων του τρέχοντος οικονομικού έτους				Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του έτους
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από προηγούμενο έτος	Αποδεσμεύσεις/ Αναπροσαρμογές/ Ακυρώσεις	Πληρωμές	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	Αναληφθείσες υποχρεώσεις εντός του έτους	Πληρωμές	Ακύρωση μη μεταφερόμενων αναλήψεων υποχρεώσεων	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
1 Ορίζων Ευρώπη	24 186	(608)	(8 526)	15 052	13 897	(1 361)	(17)	12 519	27 571
Ευρατόμ	338	(7)	(98)	233	288	(203)	(0)	85	317
Θερμοπυρηνικός πειραματικός αντιδραστήρας (ITER)	1 062	(0)	(350)	712	865	(263)	(0)	601	1 313

σε εκατ. EUR

Πρόγραμμα	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του προηγούμενου έτους				Αναλήψεις υποχρεώσεων του τρέχοντος οικονομικού έτους				Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του έτους
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από προηγούμενο έτος	Αποδεσμεύσεις/ Αναπροσαρμογές/ Ακυρώσεις	Πληρωμές	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	Αναληφθείσες υποχρεώσεις εντός του έτους	Πληρωμές	Ακύρωση μη μεταφερόμενων αναλήψεων υποχρεώσεων	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Άλλες δράσεις	109	(11)	(40)	58	82	(34)	—	48	106
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	26	(2)	(12)	12	10	(0)	—	10	22
Ταμείο InvestEU	2 753	(20)	(923)	1 810	2 833	(590)	—	2 243	4 053
ΜΣΕ — Μεταφορές	6 807	(39)	(1 380)	5 388	1 806	(11)	—	1 795	7 183
ΜΣΕ — Ενέργεια	3 692	(25)	(552)	3 115	789	(0)	—	789	3 904
ΜΣΕ — Ψηφιακός τομέας	328	(8)	(160)	161	277	(2)	—	275	436
Ψηφιακή Ευρώπη	65	(1)	(58)	6	1 160	(26)	—	1 133	1 140
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	36	(0)	(36)	—	197	(162)	—	36	36
Άλλες δράσεις	—	—	—	—	372	(372)	—	—	—
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	45	(0)	(10)	35	18	(1)	—	17	52
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	36	(1)	(20)	15	31	(5)	—	26	41
Ενιαία αγορά	827	(45)	(344)	438	600	(88)	—	512	950
Καταπολέμηση της απάτης στην ΕΕ	28	(4)	(13)	11	24	(3)	—	21	33
Φορολογία	36	(1)	(26)	8	35	(10)	—	25	33
Τελωνεία	95	(2)	(75)	18	126	(22)	—	104	122
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	0	(0)	—	—	123	(123)	—	—	—
Άλλες δράσεις	4	(0)	(4)	0	9	(3)	—	5	6
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	22	(2)	(9)	11	5	(0)	—	4	16

17.10.2022

EL

Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

C 399/199

σε εκατ. EUR

Πρόγραμμα	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του προηγούμενου έτους				Αναλήψεις υποχρεώσεων του τρέχοντος οικονομικού έτους				Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του έτους
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από προηγούμενο έτος	Αποδεσμεύσεις/ Αναπροσαρμογές/ Ακυρώσεις	Πληρωμές	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	Αναληφθείσες υποχρεώσεις εντός του έτους	Πληρωμές	Ακύρωση μη μεταφερόμενων αναλήψεων υποχρεώσεων	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Ευρωπαϊκό Διαστημικό Πρόγραμμα	1 865	(2)	(996)	867	2 079	(1 577)	—	502	1 369
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	2	—	(2)	—	57	(42)	—	15	15
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Σύνολο τομέα 1: Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	42 361	(777)	(13 632)	27 951	25 683	(4 900)	(17)	20 766	48 717
2 Περιφερειακή ανάπτυξη (ΕΤΠΑ) *	101 349	(53)	(40 365)	60 931	28 266	(5 047)	(0)	23 219	84 149
Ταμείο Συνοχής	26 838	(42)	(9 714)	17 083	1 323	(4)	(0)	1 319	18 402
Συνεισφορά του Ταμείου Συνοχής στον ΜΣΕ-Μεταφορές	6 635	(21)	(1 020)	5 594	1 442	(11)	—	1 431	7 026
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	9	(1)	(3)	5	—	—	—	—	5
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+) ⁽¹⁾	45 252	(7)	(17 325)	27 921	17 437	(2 101)	—	15 336	43 257
Στήριξη της τουρκοκυπριακής κοινότητας	129	(5)	(36)	88	33	(4)	(0)	29	117
Ευρωπαϊκός μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας	108	(2)	(54)	52	98 150	(46 401)	—	51 749	51 801
Pericles IV	1	(0)	—	0	1	(0)	—	0	1
Ανάκαμψη της ΕΕ	—	—	—	—	5	(3)	—	2	2
RescEU	464	(7)	(149)	308	336	(47)	—	288	596
EU4Health	144	(9)	(49)	86	338	(12)	—	327	412
Στήριξη έκτακτης ανάγκης εντός της Ένωσης (ESI)	469	—	(375)	94	301	(204)	—	97	191
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	11	(0)	—	11	335	(326)	—	9	20

Πρόγραμμα	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του προηγούμενου έτους				Αναλήψεις υποχρεώσεων του τρέχοντος οικονομικού έτους				Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του έτους
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από προηγούμενο έτος	Αποδεσμεύσεις/ Αναπροσαρμογές/ Ακυρώσεις	Πληρωμές	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	Αναληφθείσες υποχρεώσεις εντός του έτους	Πληρωμές	Ακύρωση μη μεταφερόμενων αναλήψεων υποχρεώσεων	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	4	(0)	(3)	1	—	—	—	—	1
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	9	(1)	(7)	1	12	(4)	—	8	9
Απασχόληση και κοινωνική καινοτομία Erasmus+	165	(14)	(58)	93	95	(1)	—	94	187
Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης (ΕΣΑ)	1 346	(16)	(531)	798	2 832	(1 866)	—	966	1 765
Δημιουργική Ευρώπη	113	(4)	(22)	87	136	(75)	—	61	148
Δικαιοσύνη	236	(11)	(80)	145	316	(60)	—	255	400
Δικαιώματα και αξίες	64	(1)	(14)	49	47	(21)	—	26	75
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	121	(4)	(41)	76	100	(20)	—	80	156
Άλλες δράσεις	18	(0)	(4)	13	223	(204)	—	19	33
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	11	(0)	(6)	4	6	(0)	—	6	10
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	87	(5)	(26)	56	30	(1)	—	28	85
Σύνολο τομέα 2: Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	183 747	(205)	(69 986)	113 555	151 947	(56 468)	(1)	95 478	209 033
3 Γεωργικές εγγυήσεις	286	(10)	(76)	200	40 818	(40 685)	—	133	333
Άλλα προγράμματα του τομέα «Φυσικοί πόροι και περιβάλλον»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης	35 164	(2)	(14 023)	21 139	17 705	(630)	(0)	17 075	38 215
Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας	3 459	(15)	(727)	2 716	217	(11)	(0)	206	2 922

Πρόγραμμα	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του προηγούμενου έτους				Αναλήψεις υποχρεώσεων του τρέχοντος οικονομικού έτους				Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του έτους
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από προηγούμενο έτος	Αποδεσμεύσεις/ Αναπροσαρμογές/ Ακυρώσεις	Πληρωμές	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	Αναληφθείσες υποχρεώσεις εντός του έτους	Πληρωμές	Ακύρωση μη μεταφερόμενων αναλήψεων υποχρεώσεων	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Αλιεία (ΣΣΒΑ και ΠΟΔΑ)	21	—	(12)	9	152	(137)	—	14	23
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	—	—	—	—	21	(21)	—	—	—
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	12	(0)	(3)	9	—	—	—	—	9
Περιβάλλον και δράση για το κλίμα (LIFE)	1 888	(34)	(419)	1 435	741	(23)	—	718	2 154
Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης	—	—	—	—	9	(1)	—	8	8
Δανειακή διευκόλυνση στο πλαίσιο του Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης	—	—	—	—	0	(0)	—	—	—
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	3	—	(3)	—	57	(54)	—	3	3
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	26	—	(5)	21	4	(1)	—	3	24
Σύνολο τομέα 3: Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	40 860	(61)	(15 269)	25 530	59 723	(41 562)	(0)	18 161	43 691
4 Άσυλο, μετανάστευση και ένταξη	3 122	(30)	(1 182)	1 909	499	(45)	—	453	2 363
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	20	—	—	20	142	(142)	—	—	20
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	—	(0)	0	—	—	—	—	0
Διαχείριση των συνόρων (ΤΟΔΣ) — Διαχείριση των συνόρων και θεωρήσεις	1 436	(37)	(413)	985	156	(0)	—	155	1 141
Διαχείριση των συνόρων (ΤΟΔΣ) — Τελωνειακός εξοπλισμός	—	—	—	—	135	—	—	135	135

Πρόγραμμα	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του προηγούμενου έτους				Αναλήψεις υποχρεώσεων του τρέχοντος οικονομικού έτους				Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του έτους
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από προηγούμενο έτος	Αποδεσμεύσεις/ Αναπροσαρμογές/ Ακυρώσεις	Πληρωμές	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	Αναληφθείσες υποχρεώσεις εντός του έτους	Πληρωμές	Ακύρωση μη μεταφερόμενων αναλήψεων υποχρεώσεων	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	372	—	(208)	164	712	(555)	—	157	321
Σύνολο τομέα 4: Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	4 950	(68)	(1 804)	3 078	1 644	(743)	—	901	3 980
5 Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (ΤΕΑ)	471	(16)	(166)	290	71	(0)	—	71	360
Παροπλισμός πυρηνικών εγκαταστάσεων	351	(0)	(46)	305	73	—	—	73	377
Πυρηνική ασφάλεια και παροπλισμός	324	(3)	(70)	251	69	(6)	—	64	315
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	0	(0)	—	0	196	(196)	—	—	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	2	—	(1)	1	—	—	—	—	1
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	26	(3)	(14)	9	20	(5)	—	15	24
Ευρωπαϊκή άμυνα (έρευνα)	—	—	—	—	330	(1)	(0)	329	329
Ευρωπαϊκή άμυνα (εκτός της έρευνας)	322	(0)	(198)	124	639	(1)	—	639	762
Στρατιωτική κινητικότητα	—	—	—	—	227	(1)	—	226	226
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	7	(0)	(5)	2	—	—	—	—	2
Σύνολο τομέα 5: Ασφάλεια και άμυνα	1 503	(23)	(498)	981	1 625	(209)	(0)	1 415	2 397
6 Γειτονία, Ανάπτυξη και Διεθνής Συνεργασία	18 739	(456)	(4 511)	13 772	10 960	(1 278)	—	9 682	23 453
Μηχανισμός για την Πυρηνική Ασφάλεια (EINS)	117	(9)	(16)	91	38	(1)	—	37	128
Ανθρωπιστική βοήθεια (HUMA)	1 354	(16)	(1 058)	280	2 196	(1 393)	(0)	804	1 084

Πρόγραμμα	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του προηγούμενου έτους				Αναλήψεις υποχρεώσεων του τρέχοντος οικονομικού έτους				Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του έτους
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από προηγούμενο έτος	Αποδεσμεύσεις/ Αναπροσαρμογές/ Ακυρώσεις	Πληρωμές	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	Αναληφθείσες υποχρεώσεις εντός του έτους	Πληρωμές	Ακύρωση μη μεταφερόμενων αναλήψεων υποχρεώσεων	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ)	160	(3)	(86)	70	408	(301)	—	107	178
Υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ)	9	—	(6)	3	63	(1)	—	63	65
Άλλες δράσεις	1	(0)	(0)	0	17	(17)	—	0	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	4	(0)	(2)	2	—	—	—	—	2
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	153	(20)	(47)	86	93	(25)	—	68	154
Προενταξιακή βοήθεια (ΜΠΒ ΙΙΙ)	8 249	(182)	(2 093)	5 974	1 596	(99)	—	1 497	7 471
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	(0)	—	—	—	—	—	—	—
Σύνολο τομέα 6: Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	28 785	(687)	(7 821)	20 278	15 372	(3 115)	(0)	12 257	32 535
7 Συντάξεις προσωπικού	—	—	—	—	2 173	(2 173)	—	—	—
(Συντάξεις πρώην βουλευτών) ΕΚ	—	—	—	—	11	(11)	—	—	—
(Συντάξεις πρώην μελών) Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Συμβούλιο	—	—	—	—	1	(1)	—	—	—
(Συντάξεις πρώην μελών) Επιτροπή	—	—	—	—	7	(7)	—	—	—
(Συντάξεις πρώην μελών) ΔΕΕ	—	—	—	—	12	(12)	—	—	—
(Συντάξεις πρώην μελών) ΕΕΣ	—	—	—	—	5	(5)	—	—	—
(Συντάξεις πρώην μελών) Διαμεσολαβητής	—	—	—	—	0	(0)	—	—	—
(Συντάξεις πρώην μελών) ΕΕΠΔ	—	—	—	—	0	(0)	—	—	—
Ευρωπαϊκά Σχολεία	1	—	(1)	—	212	(210)	—	2	2

Πρόγραμμα	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του προηγούμενου έτους				Αναλήψεις υποχρεώσεων του τρέχοντος οικονομικού έτους				Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του έτους
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από προηγούμενο έτος	Αποδεσμεύσεις/ Αναπροσαρμογές/ Ακυρώσεις	Πληρωμές	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	Αναληφθείσες υποχρεώσεις εντός του έτους	Πληρωμές	Ακύρωση μη μεταφερόμενων αναλήψεων υποχρεώσεων	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Αποδοχές μόνιμου και λοιπού προσωπικού	0	(0)	—	—	2 526	(2 526)	(0)	0	0
Αποδοχές εξωτερικού προσωπικού	38	(6)	(32)	—	271	(232)	(0)	39	39
Μέλη — Αποζημιώσεις και επιδόματα	0	(0)	(0)	—	15	(13)	—	2	2
Μέλη — Μεταβατικές αποζημιώσεις	—	—	—	—	3	(3)	—	—	—
Έξοδα πρόσληψης	3	(1)	(2)	—	27	(25)	—	2	2
Λήξη καθηκόντων	—	—	—	—	8	(8)	—	—	—
Δαπάνες κατάρτισης	11	(2)	(10)	—	20	(7)	—	12	12
Κοινωνικές δαπάνες και κινητικότητα	14	(4)	(10)	0	41	(26)	—	15	15
Τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνιών	142	(2)	(139)	—	347	(184)	—	163	163
Μισθώματα και αγορές	5	(0)	(5)	—	345	(327)	—	18	18
Δαπάνες σχετικές με κτίρια	51	(1)	(50)	—	105	(54)	—	51	51
Ασφάλεια	26	(1)	(25)	—	69	(37)	—	32	32
Αποστολή και παράσταση	7	(6)	(1)	—	25	(13)	—	12	12
Συνεδριάσεις, επιτροπές, διασκέψεις	6	(6)	(1)	—	6	(2)	—	4	4
Επίσημη Εφημερίδα	1	(0)	(1)	—	2	(2)	—	1	1
Εκδόσεις	7	(0)	(6)	—	16	(9)	—	7	7
Απόκτηση πληροφοριών	1	(0)	(1)	—	4	(2)	—	2	2
Μελέτες και έρευνες	11	(0)	(11)	—	5	(1)	—	4	4
Γενικός εξοπλισμός, οχήματα, επίπλα	16	(1)	(15)	—	27	(15)	—	13	13
Εξωτερικές γλωσσικές υπηρεσίες	3	(0)	(3)	—	35	(30)	—	4	4

Πρόγραμμα	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του προηγούμενου έτους				Αναλήψεις υποχρεώσεων του τρέχοντος οικονομικού έτους				Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του έτους
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από προηγούμενο έτος	Αποδεσμεύσεις/ Αναπροσαρμογές/ Ακυρώσεις	Πληρωμές	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	Αναληφθείσες υποχρεώσεις εντός του έτους	Πληρωμές	Ακύρωση μη μεταφερόμενων αναλήψεων υποχρεώσεων	Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων στο τέλος του έτους	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Άλλες διοικητικές δαπάνες	8	(1)	(7)	—	22	(14)	—	8	8
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	2	(0)	(1)	0	—	—	—	—	0
Διοικητικές δαπάνες άλλων θεσμικών οργάνων	627	(92)	(535)	—	4 590	(3 901)	(6)	684	684
Σύνολο τομέα 7: Ευρωπαϊκή Δημόσια Διοίκηση	981	(124)	(857)	0	10 930	(9 848)	(6)	1 075	1 076
O Ταμείο Καινοτομίας (IF)	4	(1)	(3)	0	147	(9)	—	138	138
Άλλες δράσεις	7	(1)	(0)	6	52	(50)	—	2	8
Σύνολο τομέα O Εκτός ΠΔΠ	11	(2)	(3)	6	199	(58)	—	140	147
S Αλληλεγγύη και Επείγουσα Βοήθεια (SEAR)	—	—	—	—	791	(791)	—	—	—
Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ)	0	—	(0)	—	24	(24)	—	—	—
Αποθεματικό προσαρμογής στο Brexit	—	—	—	—	407	(407)	—	—	—
Σύνολο τομέα S: Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικοί μηχανισμοί)	0	—	(0)	—	1 223	(1 223)	—	—	—
Σύνολο	303 197	(1 946)	(109 870)	191 381	268 345	(118 126)	(24)	150 194	341 575

(¹) Το εν λόγω πρόγραμμα του ΠΔΠ περιλαμβάνει το συμπληρωματικό χρηματοδοτικό κονδύλιο από το NextGenerationEU για τη δέση REACT-EU. Ανατρέξτε στο κεφάλαιο 1.1 για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο 2021-2027 των σημειώσεων των καταστάσεων εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Η παράγραφος για τον τομέα 2 περιγράφει λεπτομερώς τη συνεισφορά του εν λόγω προγράμματος του ΠΔΠ στη δέση REACT-EU.

6.11. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΔΠ: ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΤΟΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ

σε εκατ. EUR

Πρόγραμμα	<2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Σύνολο
1 Ορίζων Ευρώπη	355	381	663	1 173	2 129	3 710	6 279	12 881	27 571
Ευρατόμ	8	16	6	5	32	57	109	85	317
Θερμοπυρηνικός πειραματικός αντιδραστήρας (ITER)	—	—	—	—	6	369	336	601	1 313
Άλλες δράσεις	0	2	1	4	11	13	28	48	106
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	—	—	0	0	2	6	4	10	22
Ταμείο InvestEU	141	20	144	195	207	444	659	2 243	4 053
ΜΣΕ — Μεταφορές	6	6	170	166	635	2 162	2 244	1 795	7 183
ΜΣΕ — Ενέργεια	46	60	23	446	460	938	1 132	800	3 904
ΜΣΕ — Ψηφιακός τομέας	0	5	2	9	42	37	67	275	436
Ψηφιακή Ευρώπη	—	—	0	0	0	1	5	1 133	1 140
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	—	—	—	—	—	—	—	36	36
Άλλες δράσεις	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	—	—	—	0	1	5	28	17	52
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	—	—	0	0	1	4	9	26	41
Ενιαία αγορά	21	8	10	24	44	117	213	512	950
Καταπολέμηση της απάτης στην ΕΕ	—	0	—	0	1	3	7	21	33
Φορολογία	—	—	—	—	1	1	6	25	33
Τελωνεία	—	0	0	0	1	5	11	104	122
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Άλλες δράσεις	—	—	—	—	—	0	0	5	6
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	—	—	—	0	3	3	6	4	16

σε εκατ. EUR

Πρόγραμμα	<2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Σύνολο
Ευρωπαϊκό Διαστημικό Πρόγραμμα	0	0	1	2	57	139	668	502	1 369
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	—	—	—	—	—	—	—	15	15
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Σύνολο τομέα 1: Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	579	497	1 020	2 025	3 632	8 014	11 812	21 138	48 717
2 Περιφερειακή ανάπτυξη (ΕΤΠΑ)	1 822	61	76	4 266	9 416	18 213	27 076	23 219	84 149
Ταμείο Συνοχής	172	11	0	1 422	2 787	5 051	7 639	1 319	18 402
Συνεισφορά του Ταμείου Συνοχής στον ΜΣΕ-Μεταφορές	120	225	498	759	917	1 376	1 700	1 431	7 026
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	—	—	—	1	1	—	3	—	5
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+)	423	93	299	2 125	3 617	7 981	13 382	15 336	43 257
Στήριξη της τουρκοκυπριακής κοινότητας	4	4	22	8	9	15	26	29	117
Ευρωπαϊκός μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας	—	—	—	0	2	14	35	51 749	51 801
Pericles IV	—	—	—	—	—	0	0	0	1
Ανάκαμψη της ΕΕ	—	—	—	—	—	—	—	2	2
RescEU	—	—	0	1	6	30	271	288	596
EU4Health	0	3	2	9	12	25	36	327	412
Στήριξη έκτακτης ανάγκης εντός της Ένωσης (ESI)	—	—	—	—	—	—	49	142	191
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	—	—	—	1	4	1	4	9	20
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	0	1	—	0	0	—	—	1
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	—	—	—	0	—	0	1	8	9
Απασχόληση και κοινωνική καινοτομία	1	0	1	2	7	29	52	94	187
Erasmus+	1	1	3	22	78	179	516	966	1 765
Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης (ΕΣΑ)	2	—	—	1	11	33	41	61	148

σε εκατ. EUR

Πρόγραμμα	<2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Σύνολο
Δημιουργική Ευρώπη	—	—	—	4	11	38	92	255	400
Δικαιοσύνη	—	4	6	8	8	10	13	26	75
Δικαιώματα και αξίες	0	2	5	6	11	20	33	80	156
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	—	—	—	—	—	—	3	30	33
Άλλες δράσεις	—	0	—	—	0	0	4	6	10
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	—	—	0	0	3	10	43	28	85
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	0	0	0	2	6	13	37	129	187
Σύνολο τομέα 2: Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	2 546	404	911	8 637	16 907	33 036	51 058	95 534	209 033
3 Γεωργικές εγγυήσεις	—	—	—	2	25	83	91	133	333
Άλλα προγράμματα του τομέα «Φυσικοί πόροι και περιβάλλον»	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης	198	1 134	1 042	794	1 416	5 874	10 682	17 075	38 215
Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας	56	1	1	144	648	958	909	206	2 922
Αλιεία (ΣΣΒΑ και ΠΟΔΑ)	—	—	—	1	1	—	7	14	23
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	—	—	—	2	5	2	—	9
Περιβάλλον και δράση για το κλίμα (LIFE)	74	86	85	124	391	310	365	718	2 154
Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης	—	—	—	—	—	—	—	8	8
Δανειακή διευκόλυνση στο πλαίσιο του Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	—	—	—	—	—	—	—	3	3
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	—	0	0	3	2	15	3	24
Σύνολο τομέα 3: Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	328	1 222	1 128	1 065	2 486	7 231	12 071	18 161	43 691

17.10.2022

EL

Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

C 399/209

σε εκατ. EUR

Πρόγραμμα	<2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Σύνολο
4 Άσυλο, μετανάστευση και ένταξη	0	1	52	168	371	488	827	456	2 363
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	—	—	—	—	—	—	20	—	20
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	—	—	—	—	—	—	—	0
Διαχείριση των συνόρων (ΤΟΔΣ) — Διαχείριση των συνόρων και θεωρήσεις	17	1	13	27	146	377	404	155	1 141
Διαχείριση των συνόρων (ΤΟΔΣ) — Τελωνειακός εξοπλισμός	—	—	—	—	—	—	—	135	135
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	—	—	—	—	—	—	164	157	321
Σύνολο τομέα 4: Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	17	2	66	195	517	865	1 414	904	3 980
5 Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (ΤΕΑ)	2	1	1	37	49	73	126	71	360
Παροπλισμός πυρηνικών εγκαταστάσεων	1	1	45	63	64	64	66	73	377
Πυρηνική ασφάλεια και παροπλισμός	34	1	1	29	44	50	93	64	315
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	—	—	—	—	—	—	0	—	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	—	0	0	1	1	1	6	15	24
Ευρωπαϊκή άμυνα (έρευνα)	—	—	—	—	—	—	—	329	329
Ευρωπαϊκή άμυνα (εκτός της έρευνας)	—	—	—	—	—	51	72	639	762
Στρατιωτική κινητικότητα	—	—	—	—	—	—	—	226	226
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	—	—	—	—	0	1	—	—	2
Σύνολο τομέα 5: Ασφάλεια και άμυνα	37	4	47	129	159	241	364	1 415	2 397

σε εκατ. EUR

Πρόγραμμα	<2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Σύνολο
6 Γειτονία, Ανάπτυξη και Διεθνής Συνεργασία	875	446	860	1 480	2 374	3 267	4 466	9 684	23 453
Μηχανισμός για την Πυρηνική Ασφάλεια (EINS)	1	5	7	11	23	17	27	37	128
Ανθρωπιστική βοήθεια (HUMA)	—	0	0	1	6	75	198	804	1 084
Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ)	0	—	1	2	4	35	28	107	178
Υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ)	—	—	—	—	—	3	—	63	65
Άλλες δράσεις	—	—	—	—	0	—	—	0	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	1	0	0	0	0	0	—	—	2
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	0	0	3	5	5	22	51	68	154
Προενταξιακή βοήθεια (ΜΠΒ ΙΙΙ)	381	191	315	639	1 044	2 073	1 272	1 556	7 471
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Σύνολο τομέα 6: Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	1 258	642	1 185	2 139	3 458	5 493	6 041	12 319	32 535
7 Συντάξεις προσωπικού	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Συντάξεις πρώην βουλευτών) ΕΚ	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Συντάξεις πρώην μελών) Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Συμβούλιο	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Συντάξεις πρώην μελών) Επιτροπή	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Συντάξεις πρώην μελών) ΔΕΕ	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Συντάξεις πρώην μελών) ΕΕΣ	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Συντάξεις πρώην μελών) Διαμεσολαβητής	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Συντάξεις πρώην μελών) ΕΕΠΑ	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ευρωπαϊκά Σχολεία	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Αποδοχές μόνιμου και λοιπού προσωπικού	—	—	—	—	—	—	—	0	0
Αποδοχές εξωτερικού προσωπικού	—	—	—	—	—	—	—	39	39
Μέλη — Αποζημιώσεις και επιδόματα	—	—	—	—	—	—	—	2	2

17.10.2022

EL

Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

C 399/211

σε εκατ. EUR

Πρόγραμμα	<2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Σύνολο
Μέλη — Μεταβατικές αποζημιώσεις	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Έξοδα πρόσληψης	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Λήξη καθηκόντων	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Δαπάνες κατάρτισης	—	—	—	—	—	—	—	12	12
Κοινωνικές δαπάνες και κινητικότητα	—	—	—	—	—	0	0	15	15
Τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνιών	—	—	—	—	—	—	—	163	163
Μισθώματα και αγορές	—	—	—	—	—	—	—	18	18
Δαπάνες σχετικές με κτίρια	—	—	—	—	—	—	—	51	51
Ασφάλεια	—	—	—	—	—	—	—	32	32
Αποστολή και παράσταση	—	—	—	—	—	—	—	12	12
Συνεδριάσεις, επιτροπές, διασκέψεις	—	—	—	—	—	—	—	4	4
Επίσημη Εφημερίδα	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Εκδόσεις	—	—	—	—	—	—	—	7	7
Απόκτηση πληροφοριών	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Μελέτες και έρευνες	—	—	—	—	—	—	—	4	4
Γενικός εξοπλισμός, οχήματα, έπιπλα	—	—	—	—	—	—	—	13	13
Εξωτερικές γλωσσικές υπηρεσίες	—	—	—	—	—	—	—	4	4
Άλλες διοικητικές δαπάνες	—	—	—	—	—	—	—	8	8
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	—	—	—	0	—	0	—	—	0
Διοικητικές δαπάνες άλλων θεσμικών οργάνων	0	0	0	0	0	0	0	684	684
Σύνολο τομέα 7: Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	—	—	—	0	—	0	0	1 075	1 076
Ο Ταμείο Καινοτομίας (IF)	—	—	—	—	—	—	0	138	138
Άλλες δράσεις	—	—	—	—	—	1	5	2	8
Σύνολο τομέα Ο Εκτός ΠΔΠ	—	—	—	—	—	1	6	140	147

σε εκατ. EUR

Πρόγραμμα	<2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Σύνολο
S Αλληλεγγύη και Επείγουσα Βοήθεια (SEAR)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Αποθεματικό προσαρμογής στο Brexit	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Σύνολο τομέα S: Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικοί μηχανισμοί)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Σύνολο	4 765	2 771	4 357	14 190	27 158	54 881	82 766	150 687	341 575

Η σύσταση της νέας Επιτροπής περιλάμβανε την εσωτερική αναδιοργάνωση των υπηρεσιών. Η ανακατανομή των σχετικών πράξεων είχε ως αποτέλεσμα τη μετατόπιση ποσών εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων μεταξύ των ετών. Το συνολικό ποσό εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων παραμένει αμετάβλητο.

6.12. ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΔΠ: ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ

σε εκατ. EUR

Τομέας	Από πιστώσεις του προϋπολογισμού					Από πιστώσεις εσόδων για ειδικό προορισμό					Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του 2021
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2020	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2020	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
1 Ορίζων Ευρώπη	20 834	(427)	11 414	8 972	22 848	3 353	(198)	2 484	915	4 723	27 571
Ευρατόμ	276	(4)	277	288	261	62	(4)	11	13	57	317
Θερμοπυρηνικός πειραματικός αντιδραστήρας (ITER)	1 017	(0)	864	612	1 268	45	—	1	1	45	1 313
Άλλες δράσεις	0	0	—	—	—	109	(11)	82	74	106	106
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	26	(2)	10	12	22	0	0	0	0	0	22
Ταμείο InvestEU	2 332	(20)	657	962	2 006	421	—	2 176	550	2 048	4 053

σε εκατ. EUR

Τομέας	Από πιστώσεις του προϋπολογισμού					Από πιστώσεις εσόδων για ειδικό προορισμό					Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του 2021
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2020	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2020	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
ΜΣΕ — Μεταφορές	6 674	(38)	1 786	1 371	7 050	133	(1)	20	20	132	7 183
ΜΣΕ — Ενέργεια	3 644	(25)	784	551	3 852	48	—	5	1	52	3 904
ΜΣΕ — Ψηφιακός τομέας	321	(7)	277	158	433	7	(0)	0	4	3	436
Ψηφιακή Ευρώπη	63	(1)	1 129	82	1 109	2	(0)	31	2	30	1 140
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	35	—	189	189	36	1	(0)	8	9	—	36
Άλλες δράσεις	—	—	372	372	—	0	0	0	0	0	—
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	45	(0)	18	12	52	0	0	0	0	0	52
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	34	(1)	25	22	36	2	(0)	6	3	5	41
Ενιαία αγορά	805	(44)	582	420	924	22	(1)	17	12	26	950
Καταπολέμηση της απάτης στην ΕΕ	28	(4)	24	15	33	0	(0)	—	0	0	33
Φορολογία	31	(1)	35	33	31	5	(0)	0	3	2	33
Τελωνεία	86	(2)	126	90	121	8	(0)	0	7	1	122
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	0	(0)	118	118	—	—	—	5	5	—	—
Άλλες δράσεις	4	(0)	9	7	6	0	(0)	0	0	0	6
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	22	(2)	5	9	16	0	0	0	0	0	16
Ευρωπαϊκό Διαστημικό Πρόγραμμα	1 610	(1)	1 977	2 363	1 222	255	(0)	102	210	147	1 369

σε εκατ. EUR

Τομέας	Από πιστώσεις του προϋπολογισμού					Από πιστώσεις εσόδων για ειδικό προορισμό					Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του 2021
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2020	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2020	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	2	—	56	43	15	—	—	1	1	—	15
Σύνολο τομέα 1: Ενιαία αγορά, καινοτομία και ψηφιακή οικονομία	37 889	(580)	20 733	16 702	41 340	4 472	(215)	4 950	1 830	7 377	48 717
2 Περιφερειακή ανάπτυξη (ΕΤΠΑ)	88 758	(53)	238	39 843	49 100	12 591	(0)	28 028	5 569	35 049	84 149
Ταμείο Συνοχής	22 668	(42)	16	9 222	13 421	4 170	(0)	1 307	496	4 981	18 402
Συνεισφορά του Ταμείου Συνοχής στον ΜΣΕ-Μεταφορές	6 632	(21)	1 442	1 031	7 023	3	—	0	0	3	7 026
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	9	(1)	—	3	5	0	0	0	0	0	5
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+)	38 950	(7)	63	17 076	21 930	6 302	—	17 374	2 350	21 326	43 257
Στήριξη της τουρκοκυπριακής κοινότητας	126	(5)	32	40	113	3	(0)	1	0	4	117
Ευρωπαϊκός μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας	108	(2)	116	80	141	0	—	98 034	46 375	51 660	51 801
Pericles IV	1	(0)	1	0	1	—	—	0	—	0	1
Ανάκαμψη της ΕΕ	—	—	5	3	2	0	0	0	0	0	2
RescEU	448	(7)	183	191	432	17	(0)	153	5	164	596
EU4Health	141	(9)	329	59	402	2	(0)	9	2	10	412
Στήριξη έκτακτης ανάγκης εντός της Ένωσης (ESI)	469	0	232	509	191	0	—	70	70	0	191
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	11	(0)	324	316	19	—	—	10	10	0	20
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	4	(0)	—	3	1	0	0	0	0	0	1

17.10.2022

EL

Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

C 399/215

σε εκατ. EUR

Τομέας	Από πιστώσεις του προϋπολογισμού					Από πιστώσεις εσόδων για ειδικό προορισμό					Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του 2021
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2020	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2020	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	8	(1)	11	10	9	0	—	1	1	0	9
Απασχόληση και κοινωνική καινοτομία	160	(12)	89	57	180	4	(2)	6	2	7	187
Erasmus+	990	(13)	2 663	2 114	1 526	356	(4)	169	283	239	1 765
Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης (ΕΣΑ)	107	(4)	136	95	144	5	(0)	0	2	4	148
Δημιουργική Ευρώπη	227	(10)	306	137	386	9	(1)	9	4	14	400
Δικαιοσύνη	63	(1)	47	35	74	0	(0)	1	0	0	75
Δικαιώματα και αξίες	120	(4)	99	60	156	1	(0)	1	1	1	156
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	17	(0)	220	206	31	1	(0)	3	2	1	33
Άλλες δράσεις	10	(0)	6	6	10	0	(0)	0	0	0	10
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	87	(5)	30	28	85	—	—	0	0	0	85
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	164	(2)	181	157	186	1	(0)	1	1	1	187
Σύνολο τομέα 2: Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες	160 278	(198)	6 769	71 281	95 569	23 468	(8)	145 178	55 174	113 465	209 033
3 Γεωργικές εγγυήσεις	286	(10)	40 149	40 091	333	—	—	669	669	—	333
Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης	35 164	(2)	15 339	14 587	35 914	0	—	2 366	65	2 300	38 215
Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας	3 043	(15)	107	738	2 397	416	(0)	110	1	525	2 922
Αλιεία (ΣΣΒΑ και ΠΟΔΑ)	21	—	152	150	23	0	0	0	0	0	23

σε εκατ. EUR

Τομέας	Από πιστώσεις του προϋπολογισμού					Από πιστώσεις εσόδων για ειδικό προορισμό					Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του 2021
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2020	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2020	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	—	—	21	21	—	—	—	0	0	—	—
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	12	(0)	—	3	9	0	0	0	0	0	9
Περιβάλλον και δράση για το κλίμα (LIFE)	1 882	(34)	739	439	2 148	7	(0)	3	3	6	2 154
Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης	—	—	4	1	3	—	—	5	0	5	8
Δανειακή διευκόλυνση στο πλαίσιο του Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης	0	0	—	—	—	—	—	0	0	—	—
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	3	—	50	51	3	—	—	6	6	0	3
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	26	—	4	5	24	0	0	0	0	0	24
Σύνολο τομέα 3: Φυσικοί πόροι και περιβάλλον	40 438	(61)	56 563	56 086	40 854	423	(0)	3 160	745	2 837	43 691
4 Άσυλο, μετανάστευση και ένταξη	3 068	(29)	497	1 200	2 335	54	(1)	2	28	28	2 363
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	20	—	138	138	20	—	—	4	4	—	20
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	—	—	0	0	0	0	0	0	0	0
Διαχείριση των συνόρων (ΤΟΔΣ) — Διαχείριση των συνόρων και θεωρήσεις	1 219	(35)	153	388	949	217	(2)	3	26	192	1 141
Διαχείριση των συνόρων (ΤΟΔΣ) — Τελωνειακός εξοπλισμός	—	—	135	—	135	0	0	0	0	0	135

17.10.2022

EL

Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

C 399/217

σε εκατ. EUR

Τομέας	Από πιστώσεις του προϋπολογισμού					Από πιστώσεις εσόδων για ειδικό προορισμό					Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του 2021
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2020	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2020	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	372	—	703	754	321	—	—	10	10	0	321
Σύνολο τομέα 4: Μετανάστευση και διαχείριση των συνόρων	4 679	(64)	1 626	2 480	3 760	271	(3)	19	67	219	3 980
5 Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (ΤΕΑ)	457	(15)	70	161	352	13	(1)	1	5	9	360
Παροπλισμός πυρηνικών εγκαταστάσεων	351	(0)	73	46	377	0	0	0	0	0	377
Πυρηνική ασφάλεια και παροπλισμός	324	(3)	69	75	315	0	(0)	0	0	0	315
Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	0	—	193	193	0	0	(0)	3	3	—	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	2	—	—	1	1	0	0	0	0	0	1
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	26	(3)	20	19	24	—	—	0	—	0	24
Ευρωπαϊκή άμυνα (έρευνα)	—	(0)	323	1	322	—	—	7	0	7	329
Ευρωπαϊκή άμυνα (εκτός της έρευνας)	322	(0)	623	198	746	0	—	17	0	17	762
Στρατιωτική κινητικότητα	—	—	227	1	226	0	0	0	0	0	226
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	7	(0)	—	5	2	0	—	—	0	—	2
Σύνολο τομέα 5: Ασφάλεια και άμυνα	1 489	(22)	1 597	700	2 364	13	(1)	28	8	33	2 397

σε εκατ. EUR

Τομέας	Από πιστώσεις του προϋπολογισμού					Από πιστώσεις εσόδων για ειδικό προορισμό					Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του 2021
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2020	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2020	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
6 Γειτονία, Ανάπτυξη και Διεθνής Συνεργασία	18 527	(444)	10 833	5 656	23 259	213	(12)	127	134	194	23 453
Μηχανισμός για την Πυρηνική Ασφάλεια (EINS)	116	(9)	38	17	127	1	—	0	—	1	128
Ανθρωπιστική βοήθεια (HUMA)	1 301	(12)	2 168	2 405	1 052	53	(4)	28	46	31	1 084
Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ)	137	(2)	352	341	146	22	(1)	56	46	32	178
Υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ)	9	—	63	7	65	0	0	0	0	0	65
Άλλες δράσεις	1	(0)	17	17	0	0	0	0	0	0	0
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	4	(0)	—	2	2	0	0	0	0	0	2
Δράσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής	153	(20)	92	72	154	0	(0)	1	0	0	154
Προενταξιακή βοήθεια (ΜΠΒ ΙΙΙ)	7 464	(182)	1 566	1 988	6 860	785	(0)	30	204	610	7 471
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	0	(0)	—	—	—	0	0	0	0	0	—
Σύνολο τομέα 6: Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος	27 712	(670)	15 130	10 506	31 666	1 074	(17)	242	429	869	32 535
7 Συντάξεις προσωπικού	—	—	2 173	2 173	—	—	—	—	—	—	—
(Συντάξεις πρώην βουλευτών) ΕΚ	—	—	11	11	—	0	0	0	0	0	—
(Συντάξεις πρώην μελών) Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Συμβούλιο	—	—	1	1	—	0	0	0	0	0	—
(Συντάξεις πρώην μελών) Επιτροπή	—	—	7	7	—	0	0	0	0	0	—

17.10.2022

EL

Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

C 399/219

σε εκατ. EUR

Τομέας	Από πιστώσεις του προϋπολογισμού					Από πιστώσεις εσόδων για ειδικό προορισμό					Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του 2021
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2020	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2020	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
(Συντάξεις πρώην μελών) ΔΕΕ	—	—	12	12	—	0	0	0	0	0	—
(Συντάξεις πρώην μελών) ΕΕΣ	—	—	5	5	—	0	0	0	0	0	—
(Συντάξεις πρώην μελών) Διαμεσολαβητής	—	—	0	0	—	0	0	0	0	0	—
(Συντάξεις πρώην μελών) ΕΕΠΑ	—	—	0	0	—	0	0	0	0	0	—
Ευρωπαϊκά Σχολεία	0	—	197	197	0	1	—	15	14	2	2
Αποδοχές μόνιμου και λοιπού προσωπικού	0	(0)	2 494	2 494	0	—	—	31	31	—	0
Αποδοχές εξωτερικού προσωπικού	35	(4)	238	231	38	3	(2)	33	33	2	39
Μέλη — Αποζημιώσεις και επιδόματα	0	(0)	15	13	2	—	—	0	0	—	2
Μέλη — Μεταβατικές αποζημιώσεις	—	—	3	3	—	0	0	0	0	0	—
Έξοδα πρόσληψης	3	(1)	26	27	2	0	—	1	0	0	2
Λήξη καθηκόντων	—	—	8	8	—	0	0	0	0	0	—
Δαπάνες κατάρτισης	10	(1)	17	15	11	1	(0)	3	3	1	12
Κοινωνικές δαπάνες και κινητικότητα	8	(1)	24	21	8	7	(2)	17	15	7	15
Τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνιών	122	(2)	298	274	143	20	(0)	50	49	20	163
Μισθώματα και αγορές	3	(0)	318	303	18	2	—	27	28	0	18
Δαπάνες σχετικές με κτίρια	49	(1)	86	95	39	2	(0)	19	9	12	51
Ασφάλεια	24	(1)	63	58	28	2	(0)	6	3	4	32
Αποστολή και παράσταση	7	(6)	24	13	11	0	(0)	1	0	0	12

σε εκατ. EUR

Τομέας	Από πιστώσεις του προϋπολογισμού					Από πιστώσεις εσόδων για ειδικό προορισμό					Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του 2021
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2020	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2020	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Συνεδριάσεις, επιτροπές, διασκέψεις	6	(5)	5	2	3	0	(0)	1	1	1	4
Επίσημη Εφημερίδα	1	(0)	2	3	1	0	—	0	0	—	1
Εκδόσεις	5	(0)	13	12	6	2	(0)	3	3	1	7
Απόκτηση πληροφοριών	1	(0)	4	3	2	—	—	0	0	0	2
Μελέτες και έρευνες	11	(0)	5	12	4	0	—	0	0	0	4
Γενικός εξοπλισμός, οχήματα, έπιπλα	13	(1)	24	25	11	3	(0)	3	5	2	13
Εξωτερικές γλωσσικές υπηρεσίες	3	(0)	24	23	4	0	(0)	10	10	1	4
Άλλες διοικητικές δαπάνες	7	(1)	18	18	6	1	(0)	4	4	2	8
Δοκιμαστικά σχέδια και προπαρασκευαστικές ενέργειες	2	(0)	—	1	0	0	(0)	—	—	—	0
Διοικητικές δαπάνες άλλων θεσμικών οργάνων	591	(66)	4 256	4 155	626	36	(32)	335	281	57	684
Σύνολο τομέα 7: Ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση	901	(92)	10 371	10 215	964	80	(37)	559	490	111	1 076
O Ταμείο Καινοτομίας (IF)	0	0	—	—	—	4	(1)	147	11	138	138
Άλλες δράσεις	0	0	—	—	—	7	(1)	52	50	8	8
Σύνολο τομέα O Εκτός ΠΔΠ	0	0	—	—	—	11	(2)	199	61	147	147
S Αλληλεγγύη και Επείγουσα Βοήθεια (SEAR)	—	—	791	791	—	0	0	0	0	0	—
Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ)	0	—	24	24	—	0	0	0	0	0	—

σε εκατ. EUR

Τομέας	Από πιστώσεις του προϋπολογισμού					Από πιστώσεις εσόδων για ειδικό προορισμό					Σύνολο εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων στο τέλος του 2021
	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2020	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	Μεταφερθείσες αναλήψεις υποχρεώσεων από το 2020	Προσαρμογές	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Αποθεματικό προσαρμογής στο Brexit	—	—	407	407	—	0	0	0	0	0	—
Σύνολο τομέα S: Μηχανισμοί αλληλεγγύης εντός και εκτός της Ένωσης (ειδικοί μηχανισμοί)	0	—	1 223	1 223	—	0	0	0	0	0	—
Σύνολο	273 386	(1 687)	114 011	169 192	216 518	29 811	(283)	154 334	58 805	125 057	341 575

7. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΑΝΑ ΘΕΣΜΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ

7.1. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

σε εκατ. EUR

Θεσμικό όργανο	Πιστώσεις εσόδων		Βεβαιωθείσες απαιτήσεις			Έσοδα			Έσοδα ως % του προϋπολογισμού	Υπόλοιπο
	Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Τρέχον έτος	Μεταφερθείσες πιστώσεις	Σύνολο	Από απαιτήσεις του τρέχοντος έτους	Από μεταφερθείσες απαιτήσεις	Σύνολο		
	1	2	3	4	5=3+4	6	7	8=6+7		
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	176	176	236	7	243	212	3	215	122 %	28
Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Συμβούλιο	59	59	103	1	104	102	1	102	173 %	2
Επιτροπή	165 665	167 616	244 942	19 411	264 354	237 838	1 078	238 916	143 %	25 437
Δικαστήριο	60	60	59	0	59	59	0	59	99 %	0
Ελεγκτικό Συνέδριο	23	23	24	0	24	24	0	24	102 %	0

Θεσμικό όργανο	Πιστώσεις εσόδων		Βεβαιωθείσες απαιτήσεις			Έσοδα			Έσοδα ως % του προϋπολογισμού	Υπόλοιπο
	Αρχικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Τρέχον έτος	Μεταφερθείσες πιστώσεις	Σύνολο	Από απαιτήσεις του τρέχοντος έτους	Από μεταφερθείσες απαιτήσεις	Σύνολο		
	1	2	3	4	5=3+4	6	7	8=6+7		
Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή	13	13	22	0	22	22	0	22	171 %	0
Επιτροπή των Περιφερειών	10	10	11	0	12	11	0	12	112 %	—
Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής	1	1	1	0	1	1	0	1	93 %	—
Ευρωπαϊός Επόπτης Προστασίας Δεδομένων	2	2	2	0	2	2	0	2	96 %	—
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης	51	51	241	3	244	240	3	243	480 %	0
Σύνολο	166 060	168 011	245 641	19 422	265 063	238 511	1 085	239 596	143 %	25 467

Οι ενοποιημένες καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού της ΕΕ περιλαμβάνουν, όπως και στα προηγούμενα έτη, την εκτέλεση του προϋπολογισμού όλων των θεσμικών οργάνων, δεδομένου ότι ο προϋπολογισμός της ΕΕ περιέχει χωριστό προϋπολογισμό για κάθε θεσμικό όργανο.

Ο προϋπολογισμός και η εκτέλεση των οργανισμών δεν ενοποιούνται στο πλαίσιο του προϋπολογισμού της ΕΕ και δεν συμπεριλαμβάνονται στις εκθέσεις για τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Ωστόσο, η επιδότηση που καταβάλλεται από την Επιτροπή στους οργανισμούς εντάσσεται στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Στο παρόν μέρος των ετήσιων λογαριασμών που αφορά τον προϋπολογισμό λαμβάνεται υπόψη μόνον η επιδότηση που καταβάλλεται από τον προϋπολογισμό της Επιτροπής στους οργανισμούς.

Όσον αφορά την ΕΥΕΔ, επισημαίνεται ότι, εκτός από τον δικό της προϋπολογισμό, λαμβάνει επίσης συνεισφορές από την Επιτροπή ύψους 193,6 εκατ. EUR (2020: 148,1 εκατ. EUR, ωστόσο, το 2020 το ETA δεν καλύφθηκε από τα κονδύλια του NDICI, εξ ου και η αύξηση το 2021). Από προηγούμενα προγράμματα του ETA και των καταπιστευματικών ταμείων, εισπράχθηκε ποσό ύψους 18,7 εκατ. EUR (2020: 64,4 εκατ. EUR). Οι εν λόγω συνεισφορές καλύπτουν τις δαπάνες του προσωπικού της Επιτροπής στις αντιπροσωπείες που χρηματοδοτούνται μέσω του ETA και των καταπιστευματικών ταμείων, συμπεριλαμβανομένων των εσόδων για ειδικό προορισμό που παρήχθησαν κατά τη διάρκεια του έτους από τις εν λόγω συνεισφορές.

7.2. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

σε εκατ. EUR

Θεσμικό όργανο	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2022			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	2 215	2 033	75	46	2 154	97 %	22	30	52	8	—	0	9
Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Συμβούλιο	679	523	0	43	566	83 %	0	41	41	71	0	0	71
Επιτροπή	601 452	109 244	511	153 999	263 755	44 %	4 043	283 739	287 781	49 239	5	671	49 916
Δικαστήριο	445	438	0	1	439	98 %	0	1	1	6	0	0	6
Ελεγκτικό Συνέδριο	154	149	0	0	149	97 %	0	0	0	5	0	0	5
Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή	155	132	0	4	136	88 %	0	5	5	13	0	0	13
Επιτροπή των Περιφερειών	108	106	0	1	106	99 %	0	0	0	1	0	0	1
Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής	13	11	0	—	11	89 %	0	—	—	1	0	—	1
Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων	19	17	0	—	17	86 %	0	—	—	3	0	—	3
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης	1 091	763	10	239	1 012	93 %	0	75	75	5	—	0	5
Σύνολο	606 331	113 415	596	154 334	268 345	44 %	4 065	283 891	287 956	49 354	5	671	50 030

7.3. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

σε εκατ. EUR

Θεσμικό όργανο	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές					Πιστώσεις μεταφερθείσες στο 2022			Ακυρωθείσες πιστώσεις			
		από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμός	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	%	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο	από τον οριστικό εγκριθέντα προϋπολογισμό	από μεταφορές	από έσοδα για ειδικό προορισμό	Σύνολο
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	2 571	1 650	393	35	2 078	81 %	402	40	442	12	38	2	52
Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Συμβούλιο	749	461	60	43	564	75 %	62	42	104	71	10	1	82
Επιτροπή	241 321	160 032	1 203	62 326	223 561	93 %	3 591	13 827	17 417	82	250	11	343
Δικαστήριο	479	408	30	0	438	92 %	30	1	31	6	3	0	9
Ελεγκτικό Συνέδριο	163	140	8	0	148	91 %	8	0	8	5	1	0	6
Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή	168	113	10	3	126	75 %	19	7	25	13	3	0	16
Επιτροπή των Περιφερειών	119	91	10	1	101	85 %	15	1	15	1	1	0	2
Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής	13	9	0	—	10	76 %	2	—	2	1	0	—	1
Ευρωπαϊός Επόπτης Προστασίας Δεδομένων	21	16	1	—	17	80 %	1	—	1	3	0	—	3
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης	1 209	648	106	199	954	79 %	114	115	230	5	21	0	26
Σύνολο	246 812	163 568	1 821	62 607	227 996	92 %	4 244	14 032	18 275	199	327	14	541

8. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

Αυτά καθαυτά τα έσοδα και οι δαπάνες των οργανισμών, όπως παρουσιάζονται στις εκθέσεις 8.1 και 8.2 κατωτέρω, δεν ενοποιούνται στο πλαίσιο του προϋπολογισμού της ΕΕ. Στο παρόν μέρος των ετήσιων λογαριασμών που αφορά τον προϋπολογισμό λαμβάνεται υπόψη μόνον η επιδότηση που καταβάλλεται από τον προϋπολογισμό της Επιτροπής στους οργανισμούς.

Στις εκθέσεις για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ περιλαμβάνεται η επιδότηση που καταβάλλεται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ στους οργανισμούς ως πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και πιστώσεις πληρωμών, κατά περίπτωση.

Στις εκθέσεις των οργανισμών που παρατίθενται κατωτέρω παρέχεται επισκόπηση των οργανισμών, τόσο των αποκεντρωμένων (γνωστών επίσης ως παραδοσιακών οργανισμών) όσο και των εκτελεστικών οργανισμών, καθώς και των εσόδων τους (8.1) και των δαπανών τους (8.2).

Άλλες πηγές εσόδων και των σχετικών δαπανών δεν προστίθενται στους λογαριασμούς του προϋπολογισμού της ΕΕ. Κάθε οργανισμός παρουσιάζει τους δικούς του ετήσιους λογαριασμούς.

8.1. ΕΣΟΔΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

<i>σε εκατ. EUR</i>			
Οργανισμός	Τομέας χρηματοδότησης του ΠΔΠ	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Εισπραχθέντα έσοδα
Οργανισμός για τη λειτουργική διαχείριση συστημάτων ΤΠ μεγάλης κλίμακας	4	264	268
Οργανισμός Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας	1	24	24
Φορέας Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες	1	7	7
Κοινοτικό Γραφείο Φυτικών Ποικιλιών	ά/α	19	19
Εκτελεστικός Οργανισμός για τους Καταναλωτές, την Υγεία, τη Γεωργία και τα Τρόφιμα	1, 2β	11	3
Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία	2β	16	15
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο	4	142	153
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ασφάλειας της Αεροπορίας	1	204	168
Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών	1	49	50
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής	4	535	545
Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων	2β	58	173
Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης	2β	19	19
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων	1	108	115
Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για το Κλίμα, τις Υποδομές και το Περιβάλλον	1, 2α, 3, 5	45	45
Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης και Πολιτισμού	2β, 6	54	54
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος	3	52	67
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας	3	21	22
Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων	2β	119	121
Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας	2β	22	23

σε εκατ. EUR

Οργανισμός	Τομέας χρηματοδότησης του ΠΔΠ	Οριστικός εγκριθείς προϋπολογισμός	Εισπραχθέντα έσοδα
Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για την Υγεία και τον Ψηφιακό Τομέα	1, 2β	27	27
Εκτελεστικός Οργανισμός για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Καινοτομίας και τις ΜΜΕ	1, 2α	49	43
Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων	2β	9	9
Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων	1	33	33
Ευρωπαϊκή Αρχή Εργασίας	2β	22	14
Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια στη Θάλασσα	1	85	106
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων	2β	379	408
Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας	5	17	19
Ευρωπαϊκή Εισαγγελία	2β	26	27
Εκτελεστικός Οργανισμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας	1	55	56
Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας	1, 3	88	88
Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών	1	59	61
Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης	2β	21	22
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Ποινικής Δικαιοσύνης	2β	44	46
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια	1	23	23
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου	5	178	177
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κατάρτιση στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου	5	10	8
Οργανισμός Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	1	31	33
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Διαστημικό Πρόγραμμα	1	44	1 870
Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	2β	24	25
Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης	ά/α	534	313
Κοινή επιχείρηση «Σύντηξη για ενέργεια»	1	614	750
Μεταφραστικό Κέντρο των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	7	52	46
Σύνολο		4 195	6 092

σε εκατ. EUR

Είδος εσόδων των οργανισμών	Εισπραχθέντα ποσά
Επιδότηση Επιτροπής	4 155
Έσοδα από αμοιβές	842
Άλλα έσοδα	1 095
Σύνολο	6 092

8.2. ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΑΝΑ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ

σε εκατ. EUR

Οργανισμός	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων		Πιστώσεις πληρωμών	
	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές
Οργανισμός για τη λειτουργική διαχείριση συστημάτων ΤΠ μεγάλης κλίμακας	286	269	291	260
Οργανισμός Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας	24	22	27	19
Φορέας Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες	7	7	10	8
Κοινοτικό Γραφείο Φυτικών Ποικιλιών	20	18	20	17
Εκτελεστικός Οργανισμός για τους Καταναλωτές, την Υγεία, τη Γεωργία και τα Τρόφιμα	11	2	12	2
Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία	16	16	22	15
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο	169	139	177	136
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ασφάλειας της Αεροπορίας	278	183	286	149
Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών	50	49	54	46
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής	557	523	725	421
Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων	182	169	195	122
Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης	19	19	20	19
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων	116	110	129	109
Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για το Κλίμα, τις Υποδομές και το Περιβάλλον	45	44	47	42

σε εκατ. EUR

Οργανισμός	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων		Πιστώσεις πληρωμών	
	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές
Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης και Πολιτισμού	54	53	58	50
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος	68	61	92	64
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας	22	21	25	18
Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων	130	130	133	118
Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας	23	22	28	23
Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για την Υγεία και τον Ψηφιακό Τομέα	27	26	27	20
Εκτελεστικός Οργανισμός για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Καινοτομίας και τις ΜΜΕ	45	43	48	42
Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων	9	9	11	8
Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων	33	33	38	31
Ευρωπαϊκή Αρχή Εργασίας	23	22	26	10
Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια στη Θάλασσα	114	107	125	102
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων	408	386	480	365
Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας	20	19	21	19
Ευρωπαϊκή Εισαγγελία	26	25	27	19
Εκτελεστικός Οργανισμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας	55	55	57	54
Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας	88	88	96	88
Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών	61	60	69	61
Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης	22	21	23	21
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Ποινικής Δικαιοσύνης	60	57	57	45
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια	23	23	29	24
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου	186	176	210	167

σε εκατ. EUR

Οργανισμός	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων		Πιστώσεις πληρωμών	
	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κατάρτιση στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου	26	12	30	12
Οργανισμός Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	38	37	37	33
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Διαστημικό Πρόγραμμα	10 102	6 419	2 666	1 614
Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	26	25	33	25
Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης	558	286	18	282
Κοινή επιχείρηση «Σύντηξη για ενέργεια»	1 070	1 066	765	745
Μεταφραστικό Κέντρο των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	53	44	56	43
Σύνολο	15 151	10 897	7 301	5 470

σε εκατ. EUR

Είδος δαπάνης	Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων		Πιστώσεις πληρωμών	
	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Αναληφθείσες υποχρεώσεις	Σύνολο διαθέσιμων πιστώσεων	Πραγματοποιηθείσες πληρωμές
Προσωπικό	1 749	1 478	1 417	1 462
Διοικητικές	472	439	498	412
Επιχειρησιακές	12 930	8 980	5 385	3 596
Σύνολο	15 151	10 897	7 301	5 470

ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ

Ακυρωθείσες πιστώσεις

Οι μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις ακυρώνονται στο τέλος του οικονομικού έτους. Η ακύρωση περιλαμβάνει την πλήρη ή εν μέρει ακύρωση της έγκρισης πραγματοποίησης δαπανών και/ή κάλυψης υποχρεώσεων που αντιπροσωπεύονται από μια πίστωση. Μόνο για κοινές επιχειρήσεις, όπως ορίζονται στους δημοσιονομικούς τους κανόνες, τυχόν μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις μπορούν να εγγράφονται στην εκτίμηση εσόδων και δαπανών έως και τα επόμενα τρία οικονομικά έτη (ο λεγόμενος κανόνας «N+3»). Ως εκ τούτου, οι ακυρωθείσες πιστώσεις για κοινές επιχειρήσεις θα μπορούσαν να ενεργοποιηθούν εκ νέου έως το οικονομικό έτος «N+3».

Ακύρωση πιστώσεων

Μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις που δεν μπορούν πλέον να χρησιμοποιηθούν.

Άμεση διαχείριση

Τρόπος εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Στο πλαίσιο της άμεσης διαχείρισης, ο προϋπολογισμός εκτελείται άμεσα από τις υπηρεσίες της Επιτροπής, τους εκτελεστικούς οργανισμούς ή τα καταπιστευματικά ταμεία.

Ανάληψη υποχρέωσης

Νομική δέσμευση για την παροχή χρηματοδότησης υπό την προϋπόθεση της τήρησης ορισμένων όρων. Η ΕΕ δεσμεύεται να επιστρέψει το μερίδιο των δαπανών που της αναλογεί για έργο που χρηματοδοτείται από την ΕΕ. Οι σημερινές αναλήψεις υποχρεώσεων είναι αυριανές πληρωμές. Οι σημερινές πληρωμές είναι χθεσινές αναλήψεις υποχρεώσεων.

Αναλογιστικά κέρδη και ζημιές

Σε περίπτωση καθεστώτος καθορισμένων παροχών, οι μεταβολές των αναλογιστικών ελλειμμάτων ή πλεονασμάτων. Προκύπτουν ως αποτέλεσμα των διαφορών μεταξύ των προηγούμενων αναλογιστικών παραδοχών και των όσων πραγματικά συνέβησαν, καθώς και λόγω των επιπτώσεων των μεταβολών στις αναλογιστικές παραδοχές.

Αναλογιστικές παραδοχές:

Παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του κόστους μελλοντικών γεγονότων τα οποία επηρεάζουν τη συνταξιοδοτική υποχρέωση.

Απαιτήσεις έναντι των κρατών μελών

Αντιπροσωπεύουν δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν κατά την περίοδο αναφοράς και θα πρέπει να χρηματοδοτηθούν από μελλοντικούς προϋπολογισμούς, δηλαδή από τα κράτη μέλη της ΕΕ. Αυτό οφείλεται στη συνύπαρξη δημοσιονομικών καταστάσεων που βασίζονται σε δεδουλευμένα έξοδα και προϋπολογισμού που βασίζεται σε ταμειακά διαθέσιμα.

Αποδέσμευση

Πράξη με την οποία ακυρώνεται προηγούμενη ανάληψη υποχρέωσης (ή μέρος αυτής).

Αποτελεσματικό επιτόκιο

Το επιτόκιο που προεξοφλεί εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εισπράξεις ή πληρωμές για την αναμενόμενη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης στην καθαρή λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης.

Γραμμή προϋπολογισμού

Όσον αφορά τη δομή του προϋπολογισμού, τα έσοδα και οι δαπάνες παρουσιάζονται στον προϋπολογισμό σύμφωνα με μια δεσμευτική ονοματολογία, η οποία αντικατοπτρίζει τη φύση και τον σκοπό κάθε στοιχείου, όπως επιβάλλεται από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή. Οι επιμέρους επικεφαλίδες (τίτλος, κεφάλαιο, άρθρο ή γραμμή) παρέχουν μια επίσημη περιγραφή της ονοματολογίας.

Δημοσιονομική διόρθωση

Οι δημοσιονομικές διορθώσεις αποσκοπούν στην προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ από την επιβάρυνσή του με παράτυπες δαπάνες. Για δαπάνες στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, η ανάκτηση παράτυπων πληρωμών είναι πρωτίτως αρμοδιότητα του κράτους μέλους.

Μια «επιβεβαιωμένη» δημοσιονομική διόρθωση έχει γίνει δεκτή από το οικείο κράτος μέλος. Μια «αποφασισμένη» δημοσιονομική διόρθωση έχει εγκριθεί με απόφαση της Επιτροπής και αποτελεί πάντοτε καθαρή διόρθωση στην περίπτωση της οποίας το κράτος μέλος πρέπει να επιστρέψει παράτυπα κονδύλια στον προϋπολογισμό της ΕΕ, με αποτέλεσμα οριστική μείωση του κονδυλίου που χορηγήθηκε στο οικείο κράτος μέλος. Οι επιβεβαιωμένες και αποφασισμένες δημοσιονομικές διορθώσεις αναφέρονται στην παρούσα δημοσίευση ως μία κατηγορία.

Μια «εκτελεσθείσα» δημοσιονομική διόρθωση έχει διορθώσει την παρατυπία που διαπιστώθηκε.

Διακοπές και αναστολές

Σε περίπτωση που η Επιτροπή διαπιστώσει, βάσει των εργασιών της ή των πληροφοριών που αναφέρονται από ελεγκτικές αρχές, ότι ένα κράτος μέλος δεν έχει αποκαταστήσει σοβαρές αδυναμίες στα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου και/ή δεν έχει διορθώσει παράτυπες δαπάνες οι οποίες έχουν δηλωθεί και βεβαιωθεί, τότε δύναται να διακόψει ή να αναστείλει τις πληρωμές.

Διοικητικές πιστώσεις

Οι διοικητικές πιστώσεις καλύπτουν τα τρέχοντα έξοδα των θεσμικών οργάνων και οντοτήτων (προσωπικό, κτίρια, εξοπλισμός γραφείου).

Διορθωτικός προϋπολογισμός

Απόφαση που λαμβάνεται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους για την τροποποίηση (αύξηση, μείωση, μεταφορά) πτυχών του εγκριθέντος προϋπολογισμού του ίδιου έτους.

Εγκριθείς προϋπολογισμός

Το σχέδιο προϋπολογισμού μετατρέπεται σε εγκριθέντα προϋπολογισμό μόλις εγκριθεί από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή και εγκριθεί οριστικά από τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων

Όπως και το Υπόλοιπο προς εκκαθάριση (ΥΠΕ), αντιπροσωπεύουν το ποσό για το οποίο έχει αναληφθεί δημοσιονομική δέσμευση, αλλά δεν έχει πραγματοποιηθεί ακόμη η επακόλουθη πληρωμή. Αντιπροσωπεύουν υποχρεώσεις πληρωμής της ΕΕ για τα επόμενα έτη και προέρχονται άμεσα από την ύπαρξη πολυετών προγραμμάτων και την αποσύνδεση μεταξύ πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και πληρωμών.

Έμμεση διαχείριση

Τρόπος εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Στο πλαίσιο της έμμεσης διαχείρισης, η Επιτροπή αναθέτει καθήκοντα εκτέλεσης του προϋπολογισμού σε φορείς δικαίου της ΕΕ ή εθνικού δικαίου.

Επιμερισμένη διαχείριση

Τρόπος εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης ανατίθενται σε κράτη μέλη καθήκοντα εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Περίπου τα τρία τέταρτα των δαπανών της ΕΕ εμπίπτουν σε αυτόν τον τρόπο εκτέλεσης.

Έσοδα για ειδικό προορισμό

Τα έσοδα για ειδικό σκοπό που εισπράττονται για τη χρηματοδότηση συγκεκριμένων δαπανών. Η κύρια πηγή των εξωτερικών εσόδων για ειδικό προορισμό είναι οι χρηματοοικονομικές συνεισφορές από τρίτες χώρες σε προγράμματα που χρηματοδοτούνται από την Ένωση. Η κύρια πηγή των εσωτερικών εσόδων για ειδικό προορισμό είναι έσοδα που προέρχονται από τρίτους για προμήθειες, παροχή υπηρεσιών ή εργασίες που εκτελούνται για λογαριασμό τους· έσοδα που προέρχονται από επιστροφές αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και έσοδα που προέρχονται από την πώληση δημοσιεύσεων και ταινιών.

Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων (ΕΕΔ)

Οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων αναφέρουν, μεταξύ άλλων, τα αποτελέσματα των πράξεων σε σχέση με τους στόχους που έχουν τεθεί, τους σχετικούς με τις πράξεις αυτές κινδύνους και τη δομή εσωτερικού ελέγχου. Από το οικονομικό έτος 2001 για την Επιτροπή και από το 2003 για όλα τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο «κύριος διατάκτης» πρέπει να υποβάλλει στο θεσμικό του όργανο ΕΕΔ σχετικά με την άσκηση των καθηκόντων του, μαζί με δημοσιονομικές και διαχειριστικές πληροφορίες.

Ίδιοι πόροι

Η κύρια πηγή εσόδων για τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Οι διάφοροι ίδιοι πόροι απαριθμούνται στην ισχύουσα απόφαση για τους ίδιους πόρους [απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 του Συμβουλίου] και είναι οι παραδοσιακοί ίδιοι πόροι, ο ίδιος πόρος που βασίζεται στον ΦΠΑ, ο ίδιος πόρος που βασίζεται στο ΑΕΕ και ο ίδιος πόρος που βασίζεται στα απορρίμματα μη ανακυκλωμένων πλαστικών συσκευασιών.

Καθεστώς καθορισμένων παροχών

Καθεστώς συνταξιοδότησης ή άλλων παροχών εξόδου από την υπηρεσία, όπου οι κανόνες του καθεστώτος ορίζουν τις παροχές ανεξάρτητα από τις καταβλητέες εισφορές, και οι παροχές δεν σχετίζονται άμεσα με τις επενδύσεις του καθεστώτος. Το καθεστώς μπορεί να είναι χρηματοδοτούμενο ή μη χρηματοδοτούμενο.

Κόστος τρέχουσας απασχόλησης

Η αύξηση των υποχρεώσεων καθεστώτος που προκύπτει από την απασχόληση κατά το τρέχον οικονομικό έτος.

Μεταφορά πιστώσεων

Εξαιρέση στην αρχή του ενιασίου υπό την έννοια ότι πιστώσεις που δεν κατέστη δυνατό να χρησιμοποιηθούν εντός ενός συγκεκριμένου οικονομικού έτους δύνανται, υπό αυστηρές προϋποθέσεις, να μεταφερθούν κατ' εξαίρεση για χρήση κατά τη διάρκεια του επόμενου οικονομικού έτους.

Μεταφορές (μεταξύ γραμμών του προϋπολογισμού)

Οι μεταφορές μεταξύ γραμμών του προϋπολογισμού υποδηλώνουν τη μετατόπιση πιστώσεων από μία γραμμή του προϋπολογισμού σε μία άλλη κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους και, ως εκ τούτου, συνιστούν εξαίρεση στη δημοσιονομική αρχή της ειδικότητας. Ωστόσο, επιτρέπονται ρητώς από τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό. Ο δημοσιονομικός κανονισμός προσδιορίζει διάφορα είδη μεταφορών αναλόγως αν πραγματοποιούνται μεταξύ ή εντός των τίτλων, κεφαλαίων, άρθρων ή τομέων του προϋπολογισμού και απαιτούν διαφορετικά επίπεδα έγκρισης.

Παράγωγα

Χρηματοοικονομικά μέσα η αξία των οποίων συνδέεται με αλλαγές της αξίας άλλου χρηματοοικονομικού μέσου, δείκτη ή βασικού εμπορεύματος. Σε αντίθεση με τον κάτοχο πρωτογενούς χρηματοοικονομικού μέσου (π.χ. κρατικού ομολόγου), ο οποίος κατέχει απόλυτο δικαίωμα εισπραξής μετρητών (ή κάποιο άλλο οικονομικό όφελος) στο μέλλον, ο κάτοχος παραγώγου έχει μόνο περιορισμένο δικαίωμα εισπραξής παρόμοιου οφέλους. Παράδειγμα παραγώγου είναι το προθεσμιακό συμβόλαιο σε ξένο νόμισμα.

Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι

Οι παραδοσιακοί ίδιοι πόροι ορίζονται στην ισχύουσα απόφαση για τους ίδιους πόρους [απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 του Συμβουλίου] και περιλαμβάνουν ιδίως τους τελωνειακούς δασμούς και τις εισφορές ζάχαρης.

Παρατυπία

Παρατυπία είναι μια πράξη η οποία δεν συνάδει με τους ισχύοντες κανόνες της ΕΕ ή τους εθνικούς κανόνες και έχει ενδεχομένως αρνητικό αντίκτυπο στα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ. Παρατυπίες, οι οποίες μπορεί να είναι αποτέλεσμα της συμπεριφοράς των δικαιούχων που διεκδικούν πόρους ή των αρχών που είναι αρμόδιες για την πραγματοποίηση των πληρωμών. Η έννοια της παρατυπίας είναι ευρύτερη από την έννοια της απάτης, η οποία αναφέρεται σε συμπεριφορά που μπορεί να χαρακτηριστεί ποινικό αδίκημα.

Πιστώσεις

Χρηματοδότηση προϋπολογισμού. Στον προϋπολογισμό προβλέπονται τόσο οι αναλήψεις υποχρεώσεων όσο και οι πληρωμές (ταμειακά διαθέσιμα ή τραπεζικές μεταφορές στους δικαιούχους). Οι πιστώσεις για τις αναλήψεις υποχρεώσεων και τις πληρωμές συχνά διαφέρουν (διαχωριζόμενες πιστώσεις) επειδή οι υποχρεώσεις για τα πολυετή προγράμματα και έργα αναλαμβάνονται συνήθως πλήρως κατά το έτος στο οποίο αποφασίζονται και εξοφλούνται στην πορεία των ετών με την πρόοδο της υλοποίησης του προγράμματος και του έργου. Οι μη διαχωριζόμενες πιστώσεις εφαρμόζονται σε διοικητικές δαπάνες, για στήριξη της γεωργικής αγοράς και άμεσες ενισχύσεις και οι πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων ισούνται με τις πιστώσεις πληρωμών.

Πιστώσεις πληρωμών

Οι πιστώσεις πληρωμών καλύπτουν δαπάνες κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους και προκύπτουν από νομικές δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν κατά το τρέχον έτος και/ή σε προηγούμενα έτη.

Πίστωση ανάληψης υποχρέωσης

Οι πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων καλύπτουν το συνολικό κόστος των νομικών υποχρεώσεων (συμβάσεις, συμφωνίες/ αποφάσεις επιχορήγησης) που μπορούν να αναληφθούν κατά το τρέχον οικονομικό έτος.

Προεξοφλητικό επιτόκιο

Το επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τη διαμόρφωση της χρονικής αξίας του χρήματος. Η προεξόφληση είναι μια τεχνική που χρησιμοποιείται για τη σύγκριση εξόδων και παροχών που προκύπτουν σε διαφορετικές χρονικές περιόδους.

Προληπτικό μέτρο

Τα προληπτικά μέτρα, που βρίσκονται στη διάθεση της Επιτροπής για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ όταν διαπιστώνει πιθανές ελλείψεις, περιλαμβάνουν αναστολές και διακοπές πληρωμών από τον προϋπολογισμό της ΕΕ προς το επιχειρησιακό πρόγραμμα.

Προχρηματοδότηση

Πληρωμή που αποβλέπει στην παροχή χρηματικού αποθέματος στον δικαιούχο. Μπορεί να κατανεμηθεί σε διάφορες δόσεις σύμφωνα με τις διατάξεις της υποκείμενης σύμβασης, απόφασης, συμφωνίας ή βασικής νομικής πράξης. Το χρηματικό απόθεμα ή η προκαταβολή επιστρέφεται ή χρησιμοποιείται για τον σκοπό για τον οποίο έχει παρασχεθεί κατά τη διάρκεια της περιόδου που ορίζεται στη συμφωνία.

Υπόλοιπο προς εκκαθάριση (ΥΠΕ)

Όπως και οι Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων, αντιπροσωπεύει το ποσό για το οποίο έχει αναληφθεί δημοσιονομική δέσμευση, αλλά δεν έχει πραγματοποιηθεί ακόμη η επακόλουθη πληρωμή. Αντιπροσωπεύουν υποχρεώσεις πληρωμής της ΕΕ για τα επόμενα έτη και προέρχονται άμεσα από την ύπαρξη πολυετών προγραμμάτων και την αποσύνδεση μεταξύ πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και πληρωμών.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού διαθέσιμα προς πώληση

Όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού (εξαιρουμένων των παραγώγων) που μετρώνται σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα του Δημόσιου Τομέα στην εύλογη αξία και για τα οποία οι μεταβολές της εύλογης αξίας πρέπει να αναγνωρίζονται σε αποθεματικό στο καθαρό ενεργητικό έως την παύση της αναγνώρισης (ή την απομείωση).

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ή χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος

Όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ή οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα του Δημόσιου Τομέα μετρώνται στην εύλογη αξία και για τα οποία οι μεταβολές της εύλογης αξίας πρέπει να αναγνωρίζονται στο πλεόνασμα ή έλλειμμα της περιόδου (δηλαδή παράγωγα).

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού στο αποσβεσμένο κόστος

Όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που είναι σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα του Δημόσιου Τομέα που επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

ΑΕΕ	Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα
ΑΕΠ	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
ΑΠΠ	Απόφαση για τους ίδιους πόρους
Βουλευτής ΕΚ	Βουλευτής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
ΔΚ	Δημοσιονομικός κανονισμός της ΕΕ
ΔΝΤ	Διεθνές Νομισματικό Ταμείο
ΕΤΧΣ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας
ΕΓΤΑΑ	Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης
ΕΓΤΕ	Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων
ΕΔΕΤ	Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΕΔ	Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων
ΕΕΔ	Εντολή εξωτερικής δανειοδότησης
ΕΤΘΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας
ΕΕΣ	Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο
ΕΖΕΣ	Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών
ΕΚ	Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
ΕΚΑΧ υπό εκκαθάριση	Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα υπό εκκαθάριση
ΕΚΤ	Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα
ΕΚΤ	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
ΕΜΣ	Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας
ΕΜΤ	Εκκίνηση του ευρωπαϊκού μηχανισμού για την Τεχνολογία 1998
ΕΜΧΣ	Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Χρηματοοικονομικής Σταθεροποίησης
ΕΟΔ	Ευρωπαϊκός Οργανισμός Διαστήματος
ΕΟΧ	Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος
ΕΤΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης

ΕΤΑ&Ε	Έρευνα, τεχνολογική ανάπτυξη και επίδειξη
ΕΤΑΑ	Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης
ΕΤαΕ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων
ΕΤΒΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη
ΕΤΕπ	Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων
ΕΤΠΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
ΕΤΣΕ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων
ΕΥΕΔ	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης
Ευρατόμ	Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας
ΙΠ	Ισοζύγιο πληρωμών
ΚΓΠ	Κοινή γεωργική πολιτική
ΚΔ	Κύριοι διατάκτες
ΚΕ	Κοινή επιχείρηση
ΚΚΔ	Κανονισμός περί κοινών διατάξεων
ΚΤΠ	Κοινό ταμείο προβλέψεων
ΜΑΑ	Μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας
ΜΜΕ	Μικρομεσαία/-ες επιχείρηση/-εις
ΜΣΕ	Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»
ΜΧΣ	Μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή
ΟΝΕ	Οικονομική και Νομισματική Ένωση
ΠΔΠ	Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο
ΠΠΠ	Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι
ΠΜΑΑ	Προσωρινό Μέσο Αγροτικής Ανάπτυξης
ΠΠ	Πολυετές πρόγραμμα — Πρόγραμμα χρηματοοικονομικής ένταξης μεσαίων επιχειρήσεων
ΠΠ7	7ο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη
ΣΔΙΤ	Σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα

ΣΛΕΕ	Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
TAME	Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης
Ταμείο BUFI	Ταμείο Προστίμων του Προϋπολογισμού
ΤΕΣ	Ταμείο Εγγυήσεων των Συμμετεχόντων
ΤΠ	Τεχνολογία των πληροφοριών
ΤΣ	Ταμείο Συνοχής
ΥΠΕ	Υπόλοιπο προς εκκαθάριση (Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων)
ΦΠΑ	Φόρος προστιθέμενης αξίας
ΧΜ ΜΣΕ	Χρεωστικό μέσο του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη»
ΑC	Αποσβεσμένο κόστος
ΑFS	Διαθέσιμα προς πώληση
ΑΤΜ	Διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας
CCS LGF	Μηχανισμός εγγυήσεων πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα
CIP	Πρόγραμμα για την Ανταγωνιστικότητα και την Καινοτομία
COM	Ευρωπαϊκή Επιτροπή
COSME	Ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και μικρομεσαίες επιχειρήσεις
COSO	Επιτροπή επιχορήγησης οργανισμών της Επιτροπής Treadway
CRII+	Πρωτοβουλία Επενδύσεων για την Αντιμετώπιση του Κορονοϊού+
D&WM	Παροπλισμός και διαχείριση αποβλήτων
EAD	Άνοιγμα σε περίπτωση αδέτησης
EAR	Λογιστικός κανόνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης
EaSI	Απασχόληση και κοινωνική καινοτομία
ECL	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές
ECOFIN	Συμβούλιο Οικονομικών και Δημοσιονομικών Υποθέσεων
EDIF	Μηχανισμός εγγυήσεων στο πλαίσιο του μέσου επιχειρηματικής ανάπτυξης και καινοτομίας των Δυτικών Βαλκανίων
EFSE	Ευρωπαϊκό Ταμείο για τη Νοτιοανατολική Ευρώπη
EGNOS	Ευρωπαϊκό σύστημα πλοήγησης με υπέρθεση γεωστατικών δορυφόρων
ElectriFI	Πρωτοβουλία για τη χρηματοδότηση της ηλεκτροδότησης
ENEF	Ταμείο επιχειρηματικής επέκτασης
ENIF	Ταμείο επιχειρηματικής καινοτομίας
ENPI	Ευρωπαϊκό Μέσο Γειτονίας και Εταιρικής Σχέσης

ERI	Πρωτοβουλία ανθεκτικότητας της ΕΤΕπ
EUMETSAT	Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Εκμετάλλευση Μετεωρολογικών Δορυφόρων
FIFO	Μέθοδος first-in, first-out
FSDA	Συζήτηση και ανάλυση των δημοσιονομικών καταστάσεων
FVNA	Εύλογη αξία μέσω καθαρού ενεργητικού/ιδίων κεφαλαίων
FVSD	Εύλογη αξία μέσω πλεονάσματος ή ελλείμματος
GNSS	Παγκόσμια δορυφορικά συστήματα πλοήγησης
H2020	Ορίζων 2020
IF	Ταμείο Καινοτομίας
IW	Σκέλος υποδομών και καινοτομίας
IPSAS	Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα του Δημόσιου Τομέα
ITER	Διεθνής θερμοπυρηνικός πειραματικός αντιδραστήρας
JRC	Κοινό Κέντρο Ερευνών
LGD	Ζημία σε περίπτωση αθέτησης
LGTT	Μέσο εγγύησης δανείων για έργα ΔΕΔ-Μ
MSME	Πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις
NDICI	Μηχανισμός Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας
NGEU	NextGenerationEU
PBI	Πρωτοβουλία για τα ομόλογα έργων
PD	Πιθανότητα αθέτησης
PF4EE	Μέσο ιδιωτικής χρηματοδότησης για την ενεργειακή απόδοση

PSEO	Καθεστώς συνταξιοδότησης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης
RSFF	Μηχανισμός χρηματοδότησης με επιμερισμό των κινδύνων
S&P	Standard & Poor's Financial Services LLC
SANAD	Ταμείο για τη Μέση Ανατολή και Βόρεια Αφρική για πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις
SAPARD	Ειδικό πρόγραμμα ένταξης για τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη
SEMED	Πρόγραμμα χρηματοοικονομικής ένταξης πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων της Νοτιοανατολικής Μεσογείου
SICR	Σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου
SIUGI	Μέσο εγγύησης χωρίς ανώτατο όριο της πρωτοβουλίας για τις ΜΜΕ
SMEW	Σκέλος για τις ΜΜΕ (σκέλος για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις)
SURE	Στήριξη για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης

Δήλωση διασφάλισης του ΕΕΣ προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο — Έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

(2022/C 399/02)

Γνώμη

I. Ελέγξαμε:

- α) τους ενοποιημένους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ⁽¹⁾ και τις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού ⁽²⁾ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2021 και οι οποίοι εγκρίθηκαν από την Επιτροπή στις 28 Ιουνίου 2022,
- β) τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί αυτοί, όπως ορίζει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

II. Κατά τη γνώμη μας, οι ενοποιημένοι λογαριασμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2021 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, την οικονομική κατάσταση της ΕΕ την 31η Δεκεμβρίου 2021, τα αποτελέσματα των πράξεών της, τις ταμειακές ροές της και τις μεταβολές των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό και τους λογιστικούς κανόνες που βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων

III. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2021 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

Δαπάνες

IV. Για το 2021, διατυπώνουμε δύο διαφορετικές γνώμες σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι ο Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΜΑΑ) αποτελεί προσωρινό μέσο που εκτελείται και χρηματοδοτείται εντελώς διαφορετικά από ό,τι οι συνήθεις δαπάνες του προϋπολογισμού υπό το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ).

Αρνητική γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών του προϋπολογισμού

V. Κατά τη γνώμη μας, λόγω της σοβαρότητας του ζητήματος που αναλύεται στην ενότητα υπό τον τίτλο «Στοιχεία για τη θεμελίωση αρνητικής γνώμης σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών του προϋπολογισμού», οι δαπάνες του προϋπολογισμού που έγιναν δεκτές στους λογαριασμούς για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2021 περιέχουν ουσιώδη σφάλματα.

⁽¹⁾ Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, την κατάσταση ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών των καθαρών περιουσιακών στοιχείων, καθώς και σύνοψη των κύριων λογιστικών πολιτικών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις (περιλαμβανομένων πληροφοριών κατά τομέα).

⁽²⁾ Οι εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού περιλαμβάνουν επίσης επεξηγηματικές σημειώσεις.

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών του ΜΑΑ

VI. Κατά τη γνώμη μας, οι δαπάνες του ΜΑΑ που έγιναν δεκτές στους λογαριασμούς για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2021 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

Στοιχεία για τη θεμελίωση της γνώμης

VII. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα (ISA) και τους κώδικες δεοντολογίας της Διεθνούς Ομοσπονδίας Λογιστών (IFAC) και τα διεθνή πρότυπα των ανώτατων οργάνων ελέγχου (ISSAI) του INTOSAI. Οι αρμοδιότητές μας, όπως απορρέουν από τα εν λόγω πρότυπα και κώδικες, περιγράφονται αναλυτικότερα στην ενότητα της έκθεσής μας υπό τον τίτλο «Αρμοδιότητες του ελεγκτή». Στην ενότητα αυτή, παρέχουμε επίσης περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα στοιχεία επί των οποίων θεμελιώνεται η γνώμη μας σχετικά με τα έσοδα (βλέπε σημείο **XXXV**) και τις δαπάνες του ΜΑΑ (βλέπε σημείο **XXXVII**). Επίσης, έχουμε τηρήσει τις απαιτήσεις περί ανεξαρτησίας και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές υποχρεώσεις που υπέχουμε σύμφωνα με τον κώδικα δεοντολογίας για επαγγελματίες λογιστές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας για Λογιστές. Θεωρούμε ότι τα αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου που συγκεντρώσαμε είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση των γνωμών μας.

Στοιχεία για τη θεμελίωση αρνητικής γνώμης σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών του προϋπολογισμού

VIII. Το κατά την εκτίμησή μας συνολικό επίπεδο σφάλματος όσον αφορά τις δαπάνες του προϋπολογισμού που έγιναν δεκτές στους λογαριασμούς για το οικονομικό έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 είναι 3,0 %. Σημαντικό μέρος αυτών των δαπανών περιέχει ουσιώδη σφάλματα. Πρόκειται κυρίως για δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για την απόδοση εξόδων, στο πλαίσιο των οποίων το εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος είναι 4,7 %. Οι δαπάνες αυτές αυξήθηκαν σε 90,1 δισεκατομμύρια ευρώ το 2021, αντιπροσωπεύοντας το 63,2 % του πληθυσμού ελέγχου⁽³⁾. Συνεπώς, οι επιπτώσεις των εντοπισθέντων σφαλμάτων είναι όχι μόνο ουσιώδεις αλλά και διάχυτες στις δαπάνες που έγιναν δεκτές για το συγκεκριμένο οικονομικό έτος.

Κύρια ζητήματα του ελέγχου

Αξιολογήσαμε την υποχρέωση για τις συντάξεις και τις λοιπές παροχές προς το προσωπικό

IX. Στο τέλος του 2021, ο ισολογισμός της ΕΕ περιλαμβάνει υποχρέωση 1 22,5 δισεκατομμυρίων ευρώ για τις συντάξεις και τις λοιπές παροχές προς το προσωπικό (έναντι 116,0 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2020), η οποία αντιστοιχεί σχεδόν στο ένα τέταρτο των συνολικών υποχρεώσεων του 2021, ανερχόμενων σε 496,4 δισεκατομμύρια ευρώ (έναντι 313,5 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2020).

X. Το μεγαλύτερο τμήμα αυτής της υποχρέωσης για συντάξεις και λοιπές παροχές προς το προσωπικό, ανερχόμενο σε 109,7 δισεκατομμύρια ευρώ (έναντι 100,7 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2020), αφορά το συνταξιοδοτικό καθεστώς των μόνιμων υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Pension Scheme of European Officials, PSEO). Η υποχρέωση που έχει εγγραφεί στους λογαριασμούς αποτελεί εκτίμηση της τρέχουσας αξίας των αναμενόμενων μελλοντικών πληρωμών που θα πρέπει να καταβάλει η ΕΕ, προκειμένου να εκπληρώσει τις συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις της.

XI. Οι παροχές που προβλέπονται στο συνταξιοδοτικό καθεστώς βαρύνουν τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Μολονότι η ΕΕ δεν έχει συστήσει ειδικό συνταξιοδοτικό ταμείο για την κάλυψη των μελλοντικών συνταξιοδοτικών υποχρεώσεών της, τα κράτη μέλη εγγυώνται από κοινού την καταβολή αυτών των παροχών, ενώ οι υπάλληλοι εισφέρουν το ένα τρίτο του κόστους χρηματοδότησης του καθεστώτος αυτού. Η Eurostat υπολογίζει αυτή την υποχρέωση ετησίως για λογαριασμό του υπολόγου της Επιτροπής, χρησιμοποιώντας, αφενός, παραμέτρους, όπως η πυραμίδα ηλικιών και το προσδόκιμο επιβίωσης των υπαλλήλων της ΕΕ, και, αφετέρου, παραδοχές σχετικά με τις μελλοντικές οικονομικές συνθήκες. Στην εκτίμηση αυτών των παραμέτρων και παραδοχών προβαίνουν οι αναλογιστές της Επιτροπής.

XII. Η αύξηση της συνταξιοδοτικής υποχρέωσης το 2021 οφείλεται κυρίως στη μείωση του ονομαστικού προεξοφλητικού επιτοκίου, το οποίο, με τη σειρά του, επηρεάζεται από τη μείωση των επιτοκίων παγκοσμίως⁽⁴⁾.

⁽³⁾ Περαιτέρω πληροφοριακά στοιχεία παρέχονται στα σημεία 1.22-1.27 της ετήσιας έκθεσής μας για το 2021.

⁽⁴⁾ Ετήσιοι λογαριασμοί της ΕΕ για το 2021, σημείωση 2.9.

XIII. Το δεύτερο σε μέγεθος τμήμα της υποχρέωσης για τις συντάξεις και τις λοιπές παροχές προς το προσωπικό είναι η εκτιμώμενη υποχρέωση της ΕΕ προς το κοινό σύστημα ασφάλισης κατά των κινδύνων ασθένειας (Joint Sickness Insurance Scheme, JSIS), η οποία, στο τέλος του 2021, ανερχόταν σε 10,3 δισεκατομμύρια ευρώ (έναντι 12,9 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2020). Η υποχρέωση αυτή αφορά τα έξοδα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης των υπαλλήλων της ΕΕ, που τους καταβάλλονται μετά την αποχώρησή τους από την υπηρεσία (κατόπιν της αφαίρεσης των εισφορών τους).

XIV. Στο πλαίσιο του ελέγχου μας, προβαίνουμε σε εκτίμηση των αναλογιστικών παραδοχών που αφορούν τα δύο αυτά καθεστώτα, καθώς και της σχετικής αποτίμησης. Η αξιολόγησή μας βασίζεται στις εργασίες εξωτερικών, ανεξάρτητων αναλογιστών. Ελέγχουμε τα βασικά στοιχεία στα οποία στηρίζονται οι υπολογισμοί, τις αναλογιστικές παραμέτρους και τον υπολογισμό της υποχρέωσης. Εξετάζουμε επίσης την παρουσίαση των υποχρεώσεων στον ενοποιημένο ισολογισμό και στις σημειώσεις που συνοδεύουν τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

XV. Καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι η εκτιμώμενη συνολική υποχρέωση για τις συντάξεις και τις λοιπές παροχές προς το προσωπικό που εμφανίζεται στον ενοποιημένο ισολογισμό είναι εύλογη και αξιόπιστη.

Αξιολογήσαμε τις σημαντικότερες εκτιμήσεις στο τέλος του οικονομικού έτους που παρουσιάζονται στους λογαριασμούς

XVI. Στο τέλος του 2021, η εκτιμώμενη αξία των επιλέξιμων εξόδων που είχαν μεν πραγματοποιηθεί και οφείλονταν στους δικαιούχους, αλλά δεν είχαν ακόμη δηλωθεί, ανερχόταν σε 129,9 δισεκατομμύρια ευρώ (έναντι 107,8 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2020). Τα ποσά αυτά καταχωρίστηκαν ως δεδουλευμένα έξοδα⁽²⁾.

XVII. Η αύξηση της εκτίμησης αυτής ανάγεται κατά κύριο λόγο στον ΜΑΑ, το κεντρικό στοιχείο του *NextGenerationEU* (NGEU), του προσωρινού μέσου ανάκαμψης που συστάθηκε για την αποκατάσταση της άμεσης οικονομικής και κοινωνικής ζημιάς που επέφερε η πανδημία COVID-19. Οι πληρωμές προς τα κράτη μέλη στο πλαίσιο του εν λόγω μηχανισμού ακολουθούν προκαθορισμένο σύστημα δόσεων καταβλητέων έως το 2026. Στο τέλος του 2021, τα δεδουλευμένα έξοδα του ΜΑΑ ανέρχονταν σε 12,3 δισεκατομμύρια ευρώ.

XVIII. Για την αξιολόγηση αυτών των εκτιμήσεων του τέλους του οικονομικού έτους, εξετάσαμε το σύστημα που είχε αναπτύξει η Επιτροπή για τον διαχωρισμό των οικονομικών ετών, προκειμένου να επαληθεύσουμε την ορθότητα και την πληρότητά του στις γενικές διευθύνσεις που πραγματοποιούσαν τα περισσότερα έξοδα. Κατά τις ελεγκτικές εργασίες μας επί του δείγματος τιμολογίων και πληρωμών προχρηματοδοτήσεων, εξετάσαμε τους υπολογισμούς για τον διαχωρισμό των οικονομικών ετών, προκειμένου να διερευνήσουμε τον κίνδυνο ανακρίβειας στα δηλούμενα δεδουλευμένα έξοδα. Ζητήσαμε διευκρινίσεις από τις λογιστικές υπηρεσίες της Επιτροπής σχετικά με τη γενική μεθοδολογία που χρησιμοποιείται για την κατάρτιση αυτών των εκτιμήσεων.

XIX. Καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι το εκτιμώμενο συνολικό ποσό των δεδουλευμένων εξόδων και λοιπών προκαταβολών προς τα κράτη μέλη που εμφανίζεται στον ενοποιημένο ισολογισμό είναι εύλογο.

Εξετάσαμε το περιουσιακό στοιχείο που προέκυψε από τη διαδικασία αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου

XX. Την 1η Φεβρουαρίου 2020, το Ηνωμένο Βασίλειο έπαυσε να είναι κράτος μέλος της ΕΕ. Βάσει της συμφωνίας αποχώρησης, το Ηνωμένο Βασίλειο δεσμεύθηκε να εκπληρώσει όλες τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που υπείχε υπό προηγούμενα ΠΔΠ με την ιδιότητά του ως μέλους της ΕΕ. Κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, η οποία έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2020, το Ηνωμένο Βασίλειο εξακολούθησε να εισφέρει στον προϋπολογισμό της ΕΕ και να ωφελείται από αυτόν, ως εάν ήταν κράτος μέλος.

XXI. Με τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, περαιτέρω αμοιβαίες υποχρεώσεις που βαρύνουν την ΕΕ και το Ηνωμένο Βασίλειο γεννούν ορισμένες οφειλές και απαιτήσεις για την ΕΕ. Οι υποχρεώσεις αυτές πρέπει να ενσωματώνονται στους ετήσιους λογαριασμούς της ΕΕ. Βάσει των εκτιμήσεων της Επιτροπής, την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού, στους λογαριασμούς της ΕΕ εμφανιζόταν καθαρή απαίτηση έναντι του Ηνωμένου Βασιλείου ύψους 41,8 δισεκατομμυρίων ευρώ (έναντι 47,5 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2020), από τα οποία ποσό ύψους 10,9 δισεκατομμυρίων ευρώ εκτιμάται ότι θα καταβληθεί εντός 12μήνου από την ημερομηνία της αναφοράς.

⁽²⁾ Σε αυτά περιλαμβάνονται δεδουλευμένα έξοδα ύψους 77,8 δισεκατομμυρίων ευρώ εγγεγραμμένα στις υποχρεώσεις του ισολογισμού και 52,1 δισεκατομμύρια ευρώ εγγεγραμμένα στα περιουσιακά στοιχεία, που μειώνουν την αξία των προχρηματοδοτήσεων.

XXII. Ο μηχανισμός πληρωμών που εφαρμόζεται όσον αφορά τις αμοιβαίες υποχρεώσεις στο πλαίσιο της συμφωνίας αποχώρησης καθορίζεται στο άρθρο 148 της συμφωνίας («Πληρωμές μετά το 2020»). Το 2021, η αναφερόμενη οφειλή του Ηνωμένου Βασιλείου, βάσει των άρθρων 136 και 140-147, ανερχόταν σε 11,9 δισεκατομμύρια ευρώ. Οι συνολικές πληρωμές που πραγματοποίησε το Ηνωμένο Βασίλειο το 2021 ανέρχονταν σε 6,8 δισεκατομμύρια ευρώ. Το υπόλοιπο στο τέλος του έτους, ύψους 5,1 δισεκατομμυρίων ευρώ, έπρεπε να καταβληθεί σε πέντε ισόποσες μηνιαίες δόσεις από τον Ιανουάριο έως και τον Μάιο του 2022, σύμφωνα με τον μηχανισμό που καθορίζεται στο άρθρο 148 της συμφωνίας αποχώρησης.

XXIII. Στο πλαίσιο των συνήθων ελεγκτικών διαδικασιών μας, συζητήσαμε με την Επιτροπή τον χρονισμό, την ακρίβεια και την πληρότητα των περιουσιακών στοιχείων που αναγνωρίζονταν και των πληρωμών που είχαν πραγματοποιηθεί. Επανυπολογίσαμε τα σχετικά ποσά, προβήκαμε σε συμφωνία τους με τις υποκείμενες καταχωρίσεις και ελέγξαμε την ορθότητα των παραδοχών που είχαν χρησιμοποιηθεί.

XXIV. Καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι η εκτίμηση του συνολικού περιουσιακού στοιχείου που αναγνωρίζεται σε σχέση με τη διαδικασία αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου απεικονίζεται εύλογα στους ενοποιημένους ετήσιους λογαριασμούς.

Αξιολογήσαμε την επίπτωση που είχε στους λογαριασμούς η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία

XXV. Στις 24 Φεβρουαρίου 2022, η Ρωσία εισέβαλε στην Ουκρανία. Δεδομένου ότι η ΕΕ παρέχει βοήθεια στην Ουκρανία με τη μορφή δανείων και επιχορηγήσεων, αξιολογήσαμε τους υπολογισμούς της Επιτροπής όσον αφορά τη συνακόλουθη έκθεση της ΕΕ σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους, καθώς και τα στοιχεία στα οποία βασίζονταν οι εν λόγω υπολογισμοί, προκειμένου να διασφαλίσουμε ότι οι επιπτώσεις αυτού του σημαντικού γεγονότος απεικονίζονται ορθά στους λογαριασμούς της ΕΕ. Αξιολογήσαμε τους υπολογισμούς της Επιτροπής συγκρίνοντάς τους με τους δικούς μας, καθώς και με τα σχετικά στοιχεία.

XXVI. Καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι είναι σωστός ο χειρισμός της εισβολής στην Ουκρανία ως μη διορθωτικού συμβάντος, επελθόντος μετά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού. Οι επιπτώσεις του γνωστοποιούνται καταλλήλως και παρουσιάζονται εύλογα στους ενοποιημένους ετήσιους λογαριασμούς.

Αξιολογήσαμε την επίπτωση που είχαν στους λογαριασμούς τα σχετικά με την COVID-19 μέτρα

XXVII. Η πανδημία COVID-19 επηρέασε σοβαρά τις οικονομίες και τα δημόσια οικονομικά των κρατών μελών. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κινητοποίησε σημαντικά μέσα για την ενίσχυση των τομέων της δημόσιας υγείας των κρατών μελών και τον μετριασμό των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας στην ΕΕ. Στη δράση που ανελήφθη περιλαμβάνονταν η κατεπείγουσα χρηματοδότηση της προμήθειας ιατροφαρμακευτικού υλικού, η εισαγωγή μεγαλύτερης ευελιξίας στη χρήση της χρηματοδοτικής στήριξης από τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία και η χορήγηση δανείων με ευνοϊκούς όρους στα κράτη μέλη. Οι πρωτοβουλίες αυτές είχαν σημαντική επίπτωση τις οικονομικές καταστάσεις.

XXVIII. Στο πλαίσιο των συνήθων ελεγκτικών διαδικασιών μας, ελέγξαμε τα περιουσιακά στοιχεία, τις υποχρεώσεις, τα έσοδα και τις δαπάνες, περιλαμβανομένων αυτών που αφορούσαν τα μέτρα που έλαβε η Επιτροπή. Καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι τα προαναφερόμενα απεικονίζονται εύλογα στους ενοποιημένους ετήσιους λογαριασμούς.

Λοιπά θέματα

XXIX. Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την παρουσίαση των «λοιπών πληροφοριών». Ο όρος αυτός περιλαμβάνει μεν την ενότητα με τίτλο «Financial highlights of the year» (Κύρια χρηματοοικονομικά στοιχεία του οικονομικού έτους), αλλά όχι τους ενοποιημένους λογαριασμούς ή τη δική μας έκθεση επ' αυτών. Η γνώμη μας σχετικά με τους ενοποιημένους λογαριασμούς δεν καλύπτει αυτές τις λοιπές πληροφορίες, για τις οποίες δεν διατυπώνουμε κανενός είδους συμπέρασμα διασφάλισης. Στο πλαίσιο του ελέγχου που διενεργούμε επί των ενοποιημένων λογαριασμών, υποχρέωσή μας είναι να λαμβάνουμε υπόψη αυτές τις λοιπές πληροφορίες και να εξετάζουμε κατά πόσον αυτές αντιφάσκουν ουσιωδώς με τους ενοποιημένους λογαριασμούς ή με τις γνώσεις που έχουμε αποκομίσει από τον έλεγχό μας ή κατά πόσον φαίνεται να είναι ουσιωδώς ανακριβείς καθ' οιονδήποτε άλλο τρόπο. Εάν καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι οι λοιπές πληροφορίες περιέχουν ουσιώδη ανακρίβεια, έχουμε την υποχρέωση να το αναφέρουμε καταλλήλως. Από την άποψη αυτή, δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε.

Αρμοδιότητες της διοίκησης

XXX. Σύμφωνα με τα άρθρα 310 έως 325 ΣΛΕΕ και τον δημοσιονομικό κανονισμό, η διοίκηση είναι αρμόδια για την κατάρτιση και την παρουσίαση των ενοποιημένων λογαριασμών της ΕΕ βάσει των διεθνώς αποδεκτών λογιστικών προτύπων για τον δημόσιο τομέα, καθώς και για τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Η αρμοδιότητα αυτή περιλαμβάνει τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και τη διατήρηση εσωτερικών δικλίδων με σκοπό την κατάρτιση και παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων, οι οποίες να μην περιέχουν ουσιώδεις ανακρίβειες, οφειλόμενες σε απάτη ή σφάλμα. Επίσης, η διοίκηση είναι αρμόδια να διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες, οι χρηματοοικονομικές πράξεις και οι πληροφορίες που αντικατοπτρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις συμμορφώνονται με το νομικό πλαίσιο (νόμους, κανονισμούς, αρχές, κανόνες και πρότυπα) που τις διέπει. Η Επιτροπή φέρει την τελική ευθύνη για τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της ΕΕ (άρθρο 317 ΣΛΕΕ).

XXXI. Κατά την κατάρτιση των ενοποιημένων λογαριασμών, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της δυνατότητας της ΕΕ να διατηρηθεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα, για τη γνωστοποίηση τυχόν σχετικών ζητημάτων και, τέλος, για την τήρηση λογιστικής βάσει της αρχής της συνέχισης της δραστηριότητας, εκτός εάν σκοπεύει να προβεί στην εκκαθάριση της οντότητας ή σε παύση δραστηριοτήτων, ή εάν δεν υπάρχει άλλη ρεαλιστική επιλογή.

XXXII. Η Επιτροπή είναι επιφορτισμένη με την εποπτεία της διαδικασίας κατάρτισης των οικονομικών εκθέσεων της ΕΕ.

XXXIII. Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό (τίτλος XIII), ο υπόλογος της Επιτροπής οφείλει να υποβάλλει προς έλεγχο τους ενοποιημένους λογαριασμούς της ΕΕ, κατ' αρχάς, ως προσωρινούς λογαριασμούς έως τις 31 Μαρτίου του επόμενου οικονομικού έτους και, στη συνέχεια, ως οριστικούς λογαριασμούς έως τις 31 Ιουλίου. Οι προσωρινοί λογαριασμοί πρέπει ήδη να απεικονίζουν εύλογα την οικονομική κατάσταση της ΕΕ. Ως εκ τούτου, είναι επιτακτικό όλα τα στοιχεία των προσωρινών λογαριασμών να παρουσιάζονται ως οριστικοί υπολογισμοί, προκειμένου να μπορούμε να εκπληρώσουμε τη σχετική υποχρέωσή μας που απορρέει από τον δημοσιονομικό κανονισμό (τίτλος XIII) και μάλιστα εντός των τασσόμενων προθεσμιών. Τροποποιήσεις μεταξύ των προσωρινών και των οριστικών λογαριασμών θα μπορούσαν κανονικά να ανακύψουν μόνον από δικές μας παρατηρήσεις.

Αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των ενοποιημένων λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται

XXXIV. Στόχος μας είναι, αφενός, να αποκομίζουμε εύλογη βεβαιότητα τόσο σχετικά με την απουσία ουσιωδών ανακρίβειών στους ενοποιημένους λογαριασμούς της ΕΕ όσο και σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται και, αφετέρου, βάσει του ελέγχου που διενεργούμε, να παρέχουμε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δήλωση διασφάλισης τόσο ως προς την αξιοπιστία των λογαριασμών όσο και ως προς τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Εύλογη βεβαιότητα σημαίνει βεβαιότητα υψηλού βαθμού, χωρίς όμως αυτό να αποτελεί εγγύηση ότι στο πλαίσιο του ελέγχου εντοπίζονται πάντοτε όλες οι πιθανές περιπτώσεις ουσιώδους ανακρίβειας ή μη συμμόρφωσης. Η ανακρίβεια και η μη συμμόρφωση μπορεί να οφείλονται σε απάτη ή σφάλμα, θεωρούνται δε ουσιώδεις, εάν εύλογα πιθανολογείται ότι, είτε από κοινού είτε εκάστη μεμονωμένα, θα επηρέαζαν οποιαδήποτε οικονομική απόφαση που βασίζεται σε αυτούς τους ενοποιημένους λογαριασμούς.

XXXV. Όσον αφορά τα έσοδα, αφετηρία της εξέτασης των ιδίων πόρων που βασίζονται στον ΦΠΑ και στο ΑΕΕ αποτελούν τα σχετικά μακροοικονομικά μεγέθη επί τη βάσει των οποίων αυτοί υπολογίζονται. Αξιολογούμε τα συστήματα που εφαρμόζει η Επιτροπή για την επεξεργασία των δεδομένων αυτών, μέχρι την εισπραξη των συνεισφορών των κρατών μελών και την καταχώρισή τους στους ενοποιημένους λογαριασμούς. Όσον αφορά τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους, εξετάζουμε τους λογαριασμούς των τελωνειακών αρχών και αναλύουμε τη ροή των δασμών, μέχρι την εισπραξη των σχετικών ποσών από την Επιτροπή και την καταχώρισή τους στους λογαριασμούς. Ως προς τους τελωνειακούς δασμούς, υπάρχει ο κίνδυνος οι εισαγωγείς να τους δηλώσουν λανθασμένα στις εθνικές τελωνειακές αρχές, ενίοτε δε και καθόλου. Ως εκ τούτου, οι πραγματικοί εισαγωγικοί δασμοί θα υπολείπονται του ποσού που θα έπρεπε να εισπραχθεί θεωρητικά. Η διαφορά αυτή είναι γνωστή με τον όρο «έλλειμμα τελωνειακών δασμών». Αυτά τα διαφυγόντα ποσά δεν αποτυπώνονται στα λογιστικά συστήματα των κρατών μελών για τους ΠΠΠ και δεν εμπίπτουν στο πεδίο αναφοράς της ελεγκτικής γνώμης μας σχετικά με τα έσοδα.

XXXVI. Όσον αφορά τις δαπάνες, εξετάζουμε τις πράξεις πληρωμών, αφού οι δαπάνες πραγματοποιηθούν, καταχωριστούν και γίνουν δεκτές. Η εξέταση αυτή καλύπτει όλες τις κατηγορίες πληρωμών κατά τον χρόνο της εκτέλεσής τους, πλην των προκαταβολών. Εξετάζουμε τις προπληρωμές, όταν ο αποδέκτης των κεφαλαίων παράσχει στοιχεία που αποδεικνύουν την ορθή χρήση τους και τα οποία το θεσμικό ή άλλο όργανο αποδέχεται εκκαθαρίζοντας την προπληρωμή, κάτι που μπορεί να συμβεί και σε μεταγενέστερο έτος.

XXXVII. Φέτος, για πρώτη φορά, εξετάσαμε τις δαπάνες του ΜΑΑ. Σε αντίθεση με άλλες δαπάνες του προϋπολογισμού, που βασίζονται στην επιστροφή εξόδων και/ή στη συμμόρφωση με συγκεκριμένους όρους, στο πλαίσιο του ΜΑΑ η μόνη προϋπόθεση για την καταβολή πληρωμής είναι η ικανοποιητική επίτευξη προκαθορισμένων οροσήμων ή τιμών-στόχου. Εξετάσαμε συνεπώς κατά πόσον η Επιτροπή είχε συγκεντρώσει επαρκή και κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία προς υποστήριξη της από μέρους της αξιολόγησης της εν λόγω προϋπόθεσης. Στην αξιολόγηση αυτή δεν περιλαμβάνεται η συμμόρφωση με άλλους ενωσιακούς και εθνικούς κανόνες.

XXXVIII. Ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε την επαγγελματική επιφυλακτικότητά μας καθ' όλα τα στάδια του ελέγχου. Επίσης:

- α) Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ύπαρξης ουσιωδών ανακρίβειών στους ενοποιημένους λογαριασμούς και ουσιώδους μη συμμόρφωσης των σχετικών πράξεων με τις απαιτήσεις της ενωσιακής νομοθεσίας, οφειλόμενων σε απάτη ή σφάλμα. Σχεδιάζουμε και εφαρμόζουμε ελεγκτικές διαδικασίες για την αντιμετώπιση των εν λόγω κινδύνων και συλλέγουμε αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της γνώμης μας. Οι περιπτώσεις ουσιώδους ανακρίβειας ή μη συμμόρφωσης οφειλόμενης σε απάτη είναι δυσκολότερο να εντοπιστούν από τις αντίστοιχες περιπτώσεις που οφείλονται σε σφάλμα, καθότι η απάτη μπορεί να συνοδεύεται από αθέμιτη σύμπραξη, παραποίηση, εσκεμμένη παράλειψη, ψευδή δήλωση ή καταστρατήγηση εσωτερικής δικλίδας. Κατά συνέπεια, ο κίνδυνος μη εντοπισμού τέτοιων περιπτώσεων είναι μεγαλύτερος.
- β) Διαμορφώνουμε σφαιρική εικόνα του συστήματος εσωτερικών δικλίδων που αποτελεί αντικείμενο του συγκεκριμένου ελέγχου μας, προκειμένου να σχεδιάσουμε τις αρμόζουσες ελεγκτικές διαδικασίες, αλλά όχι προκειμένου να διατυπώσουμε γνώμη σχετικά με την αποτελεσματικότητα του συστήματος αυτού.
- γ) Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών που εφαρμόζει η διοίκηση, καθώς και τον εύλογο χαρακτήρα των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων στις οποίες αυτή προβαίνει.
- δ) Διατυπώνουμε συμπέρασμα, αφενός, σχετικά με την ενδεδειγμένη ή μη χρήση από τη διοίκηση της λογιστικής βάσει της αρχής της συνέχισης της δραστηριότητας, και, αφετέρου, βάσει των αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου που συλλέγονται, σχετικά με το κατά πόσον υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα λόγω γεγονότων ή συνθηκών που ενδεχομένως θέτουν σημαντικά εν αμφιβόλω την ικανότητα της οντότητας να συνεχίσει τις δραστηριότητές της. Εάν το συμπέρασμα στο οποίο καταλήγουμε είναι η ύπαρξη ουσιώδους αβεβαιότητας, στην έκθεση ελέγχου μας οφείλουμε να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις στους ενοποιημένους λογαριασμούς ή, εάν οι γνωστοποιήσεις αυτές δεν είναι επαρκείς, να διατυπώσουμε διαφοροποιημένη γνώμη. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται στα αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου που έχουμε συγκεντρώσει μέχρι την ημερομηνία της έκθεσής μας. Ωστόσο, υπάρχει το ενδεχόμενο μελλοντικά γεγονότα ή περιστάσεις να οδηγήσουν σε αδυναμία της ελεγχόμενης μονάδας να διατηρηθεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- ε) Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των ενοποιημένων λογαριασμών, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσον οι ενοποιημένοι λογαριασμοί αποτυπώνουν τις πράξεις και τα γεγονότα στα οποία αυτοί βασίζονται κατά τρόπο εύλογο.
- στ) Συγκεντρώνουμε επαρκή και κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου σχετικά με τις χρηματοοικονομικές πληροφορίες που αφορούν τις ελεγχόμενες οντότητες που εμπίπτουν στο πεδίο ενοποίησης της ΕΕ, προκειμένου να διατυπώσουμε γνώμη σχετικά με τους ενοποιημένους λογαριασμούς και τις πράξεις στις οποίες αυτοί βασίζονται. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και τη διενέργεια του ελέγχου και φέρουμε την πλήρη ευθύνη για την ελεγκτική γνώμη που διατυπώνουμε.

XXXIX. Ενημερώνουμε τη διοίκηση, μεταξύ άλλων, σχετικά με την προβλεπόμενη εμβέλεια και το χρονοδιάγραμμα των ελεγκτικών εργασιών, καθώς και σχετικά με σημαντικές διαπιστώσεις του ελέγχου, περιλαμβανομένων τυχόν διαπιστώσεων για σημαντικές ελλείψεις στο σύστημα εσωτερικών δικλίδων.

XL. Από τα ζητήματα που αναλύσαμε με την Επιτροπή και τις λοιπές ελεγχόμενες οντότητες, προσδιορίζουμε εκείνα που είχαν τη μεγαλύτερη σημασία για τον έλεγχο των ενοποιημένων λογαριασμών και, ως εκ τούτου, αποτελούν τα κύρια ζητήματα του ελέγχου για την υπό εξέταση περίοδο. Τα ζητήματα αυτά περιγράφονται στην έκθεσή μας, εκτός εάν η γνωστοποίησή τους αντιβαίνει σε νόμο ή κανονισμό ή εάν, σε εξαιρετικά σπάνιες περιπτώσεις, κρίνουμε ότι ένα ζήτημα δεν πρέπει να δημοσιοποιηθεί στην έκθεσή μας, καθώς πιθανολογείται εύλογα ότι οι αρνητικές συνέπειες μιας τέτοιας δημοσιοποίησης θα μπορούσαν να υπερκεράσουν τα ενδεχόμενα οφέλη της για το δημόσιο συμφέρον.

14 Ιουλίου 2022

Klaus-Heiner LEHNE

Πρόεδρος

Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο
12, rue Alcide De Gasperi — L-1615 Luxembourg

ISSN 1977-0901 (ηλεκτρονική έκδοση)
ISSN 1725-2415 (έντυπη έκδοση)

Υπηρεσία Εκδόσεων
της Ευρωπαϊκής Ένωσης
L-2985 Λουξεμβούργο
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

EL